

Protokoll

KONGRESS2017

Framtidens industriarbete

Innehållsförteckning

Dagordningens punkt 1 – Kongressens öppning

Förbundsordförande Anders Ferbes hälsningsanförande	7
Parentation	8
Förbundsordförandens tal	10

Dagordningens punkt 2 – Rapport från fullmaktsgranskningskommittén

Fullmaktsgranskningskommitténs rapport	14
Beslut	15

Dagordningens punkt 3 – Upprop

Beslut	16

Dagordningens punkt 4 – Beslut om dagordning

Beslut	28
Förbundsstyrelsens förslag till dagordning	28

Dagordningens punkt 5 – Beslut om arbetsordning

Beslut	30
Förbundsstyrelsens förslag till arbetsordning	30

Dagordningens punkt 6 – Val av kongressens funktionärer

a) ordförande	33
b) sekreterare	33
c) kongressberedning	33
d) röstkontrollanter	33
e) protokollsjusterare	34

Dagordningens punkt 7 – Behandling av verksamhet

Beslut	35
Granskningskommitténs rapport och förslag	36

Dagordningens punkt 8 – Beslut om arvode till förbundsstyrelse, revisorer och kongressombud

Beslut	39

Dagordningens punkt 9 – Beslut om valordning för val av förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté

Föredragning Ulf Jonsson	40
Beslut	40
Förslag till valordning	41

Dagordningens punkt 10 – Val av förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté

a) förbundsordförande	43
b) vice förbundsordförande	43
c) förbundssekreterare	44
d) avtalssekreterare	45
e) arbetande ledamöter till förbundsstyrelsen	45
f) revisorer	46
g) centrala lönekommittén	47

Dagordningens punkt 11 – Val av ersättare för förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté

a) ersättare för förbundsfunktionärerna i förbundsstyrelsen	48
b) förste ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen	48
c) andre ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen	48
d) ordinarie ledamöters personliga ersättare	50
e) ersättare för revisorer	52
f) ersättare för ledamöter i centrala lönekommittén	53

Dagordningens punkt 12 – Beslut om valordning för val av valberedning

Granskningskommitténs förslag	54
Beslut	54

Dagordningens punkt 13 – Nominering till valberedning

a) ordförande	55
b) sekreterare	55
c) ledamöter	55

Dagordningens punkt 14 – Val av valberedning

a) ordförande	56
b) sekreterare	56
c) ledamöter	56

Dagordningens punkt 15 – Nominering av ersättare för ledamöter i valberedningen

Utlysande av nomineringstid 58

Dagordningens punkt 16 – Val av ersättare för ledamöter i valberedningen

Beslut 60

Dagordningens punkt 17 – Vår arbetsplats

Inledning 61

Föredragning Veli-Pekka Säikkälä 64

Avtalsrörelse

Motioner och utlåtanden 67

Beslut 72

Lönebestämmelser

Motioner och utlåtanden 73

Beslut 84

Inhyrning och anställningstrygghet

Motioner och utlåtanden 85

Beslut 110

Arbetsstidsförkortning

Motioner och utlåtanden 111

Beslut 128

Övriga arbetsstidsfrågor

Motioner och utlåtanden 129

Beslut 143

Kollektivavtalsteckning och tydliga avtal

Motioner och utlåtanden 145

Beslut 147

Övriga avtalsfrågor

Motioner och utlåtanden 148

Beslut 149

Hållbart arbete

Motioner och utlåtanden 150

Beslut 160

Arbetsmiljöfrågor

Motioner och utlåtanden 161

Beslut 171

<i>Avtalsförsäkringar</i>	
Motioner och utlåtanden	172
Beslut	204
Dagordningens punkt 18 – Vår organisation	
Organisationsavsnittet	
Inledning	206
Föredragning Anna Jensen Naatikka	208
<i>Medlemskapets värde</i>	
Motioner och utlåtanden	211
Beslut	215
<i>Fackliga studier</i>	
Motioner och utlåtanden	216
Beslut	228
<i>Fackligt-politiskt arbete</i>	
Motioner och utlåtanden	229
Beslut	237
<i>Information och opinionsbildning</i>	
Motioner och utlåtanden	239
Beslut	257
<i>Stadgefrågor</i>	
Föredragning Anna Jensen Naatikka	258
Beslut avseende stadgarna § 18 mom. 1	258
Förbundsstyrelsens förslag till vissa förändringar i stadgarna	259
Förslag till nya stadgetexter	263
Motioner och utlåtanden	267
Beslut	282
<i>Övriga organisationsfrågor</i>	
Motioner och utlåtanden	284
Beslut	308
Ekonomiavsnittet	
Föredragning Ulf Andersson	310
<i>Medlemsavgift och medlemsförsäkringar samt ekonomikommitténs rapport</i>	
Ekonomikommitténs rapport	311
Motioner och utlåtanden	324
Beslut	333

<i>Andra ekonomi- och avgiftsfrågor</i>	
Motioner och utlåtanden	335
Beslut	342
Dagordningens punkt 19 – Vårt samhälle	
Inledning	343
Föredragning Marie Nilsson	346
<i>Övergripande samhällsfrågor</i>	
Motioner och utlåtanden	347
Beslut	368
<i>Industrin och jobben, industripolitik</i>	
Motioner och utlåtanden	370
Beslut	375
<i>Social trygghet</i>	
Motioner och utlåtanden	376
Beslut	402
<i>Kompetensförsörjning, omställning och a-kassa</i>	
Motioner och utlåtanden	403
Beslut	420
Dagordningens punkt 20 – Program för framtidens industriarbete	
Föredragning Anders Ferbe	421
Beslut	422
Fastställande av program för framtidens industriarbete	422
Beslut	422
Fastställt program för framtidens industriarbete	422
Dagordningens punkt 21 – Handlingslinjer	
Vår arbetsplats, föredragning Anders Ferbe	429
Beslut	430
Vår organisation, föredragning Anders Ferbe	430
Beslut	432
Vårt samhälle, föredragning Anders Ferbe	432
Beslut	432
Fastställande av handlingslinjer	432
Beslut	433
Fastställda handlingslinjer	434
Dagordningens punkt 22 – Kongressens uttalanden	
Beslut	438

Uttalande: Respekt för mänskliga och fackliga rättigheter	438
Uttalande: Stärk Sverige – utveckla industriarbetarnas kompetens!	439
Uttalande: Teknikcollege fortsatta framgång måste säkras	440
Dagordningens punkt 23 – Firmateckning	
Beslut	441
Dagordningens punkt 24 – Beslut om stadgarnas ikraftträdande	
Beslut	442
Dagordningens punkt 25 – Andra frågor	
Beslut	443
Dagordningens punkt 26 – Kongressens avslutning	
Avtackningar	444
Avslutningstal av Anders Ferbe	446
Tack till Anders Ferbe	448
Kongressordföranden förklarar IF Metalls fjärde ordinarie kongress avslutad	449
Bilagor	
Tal av Marie Nilsson	450
Tal av Karl-Petter Thorwaldsson	454
Tal av Valter Sanches	460
Tal av Nazma Akter	462
Tal av Ann-Sofie Hermansson	465
Tal av Stefan Löfven	468
Tal av Mikael Damberg	475

Industrifacket Metalls fjärde ordinarie kongress

Dagordningens punkt 1 Kongressens öppning

Välkommen

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Kära kongressdeltagare! På förbundsstyrelsens vägnar hälsar jag er varmt välkomna till IF Metalls fjärde ordinarie kongress.

Vi är förbundet mitt i industriarbetarnas vardag. Vi är Industrisverige förkroppsligat. I historien. I nuet. I framtiden. Vi finns inom den industri som är både vårt och Sveriges levebröd. En industri som hela tiden utvecklas. Därför är vårt kongresstema ”Framtidens industriarbete”.

Vi är fler än 30 000 förtroendevalda som gör verklig skillnad i människors vardag, varje dag. Att vara förtroendevald, att få andras förtroende att föra deras talan, att påverka, att inspirera – det är stort. Det är vackert!

Ni 300 ombud har fått medlemmarnas förtroende att företräda dem på vår kongress. Ni ska påverka, lyssna, debattera och ställa krav. Men ert uppdrag gäller inte bara vad som är bäst för de närmaste arbetskamraterna, den egna arbetsplatsen eller den egna avdelningen. Nej, ert uppdrag omfattar hela IF Metalls bästa.

De beslut som vi fattar under dessa dagar påverkar våra medlemmar, våra arbetsplatser, vårt samhälle och vår omvärld.

Ni 300 kongressombud, 114 kvinnor och 186 män, varav 171 är här på er första kongress – det är ni som har huvudrollen under dessa kongressdagar. Känn er stolta över det förtroende ni fått av era kamrater, sträck på er!

Kongressen är även ett tillfälle att ta till oss nya intryck. Inte minst från alla våra gäster. Ett speciellt välkommen till alla er internationella gäster som tagit er hit från olika delar av världen. Er närvaro visar att IF Metall är en del av ett mycket större sammanhang och att vår gemensamma solidaritet är gränslös. Very warm welcome to all of you.

Välkommen också alla våra svenska gäster, observatörer, anställda, åhörare och massmedia. Många av er är systrar och bröder som vi framgångsrikt samarbetar och samverkar med i dag och i morgon. Varmt välkomna.

Vi har även med oss många pensionärer. Av dessa är fem före detta förbundsordförande – Anders Stendalen, Arne Lökken, Uno Ekberg, Leif Ohlsson och Göran Johnsson. Ni får med er vitalitet representera alla pensionärers erfarenheter. Innerligt välkomna.

Vi kommer under kongressen att få lyssna på flera talare. Senare i dag talar förbundsmedlemmen, tillika LO:s ordförande, Karl-Petter Thorwalsson.

I morgon lyssnar vi på generalsekreterare Valter Sanches från Industri All Global Union samt Nazma Akter från ett av våra systerförbund i Bangladesh. I morgon talar också den tidigare förtroendevalde inom vårt förbund, nu kommunstyrelsens ordförande här i Göteborg, Ann-Sofie Hermansson ”Soffan”.

På söndag lyssnar vi på förbundsmedlemmen, tillika Socialdemokraternas partiordförande och statsminister – Stefan Löfven.

På måndag hör vi på näringslivs- och innovationsminister Mikael Damberg.

Men framför allt ska vi lyssna på varandra. Allt i syfte att fatta så kloka och genomtänkta beslut vi någonsin kan.

Kongressdeltagare! Låt mig än en gång önska er alla drygt tusen deltagare riktigt varmt välkomna till industristaden Göteborg och vår kongress.

Med dessa ord förklarar jag IF Metalls fjärde ordinarie kongress öppnad!

Parentation

Under den gångna kongressperioden har många kamrater lämnat oss för alltid. En del efter ett långt liv i kamp för människovärde och solidaritet. Andra har ryckts bort mitt i en oavslutad gärning.

Gemensamt för dem alla är deras målmedvetna arbete för fackliga och politiska rättigheter i Sverige och ute i världen.

Det är inte möjligt att nämna samtliga, men med dem vi nämner – minns vi alla med värme och saknad.

Ernst Söderman gick bort i maj 2014. Han var under många år ombudsman i Metalls avdelning i Skelleftehamn.

En månad senare, och bara ett halvår innan 100-årsdagen, avled Lars Gunnar Larsson. Han var lokalombudsman i Beklädnads i Landskrona och Malmö.

Lennart Carlfors var ombudsman i Metalls avdelning i Stockholm. Han gick bort i juli 2014.

Samma månad avled Kenneth Krantz. Han var ombudsman för Metall i Helsingborg och under några år också på Metalls förbunds kontor.

Lasse Franzén var förhandlingsombudsman på Fabriks och sedan på Industrifacket. Lasse gick bort i september 2014.

I november avled Bosse Jansson. Han var ombudsman i Metalls studieregion Gävle-Dala.

I mars 2015 avled Allan Fält. Han var förhandlingsombudsman i Fabriks innan han blev lokalombudsman i Bohuslän-Dal.

Tommy Borg var lokalombudsman i Beklädnads och Industrifackets avdelning i Malmö. Tommy gick bort i maj 2015.

En månad senare avled Tony Arcari. Han var ombudsman i Dalarna i såväl Fabriks, Industrifacket som IF Metall.

Claes Holm gick bort i september 2015. Han var internationell ombudsman på Metall för att sedan bli ombudsman i avdelningarna i Sörmland.

Erik Persson var ombudsman i Metalls avdelning i Örebro och gick bort i november 2015.

En månad senare avled Rune Jonsson. Han var förbundsombudsman på Fabriks.

Bosse Lundberg var under många år arbetsmiljöombudsman på Metall. Bosse gick bort i januari 2016.

I april 2016 avled Harry Högberg. Han var under 20 år Metalls ombudsman i Södra Närke.

Stig Ekberg gick bort i juni 2016. Han var ombudsman först i Fabriks och sedan i Industrifackets avdelning i Kristianstad.

En månad senare avled Roland Andersson. Han var ombudsman i Metalls avdelning Umeå och IF Metalls avdelning i Södra Västerbotten.

I juli 2016 avled även Åke Peterson. Han var ombudsman i Metalls avdelning i Kristianstad.

Ingemar Engstrand gick bort i september 2016. Han var ombudsman i Metalls avdelningar i Uppland i mer än 30 år.

Sune Bengtsson var under många år ombudsman i Metalls Hässleholmsavdelning. Sune avled i december 2016.

Kenneth Strandh var ombudsman i Beklädnads, Industrifacket och sedan IF Metall. Han gick bort i februari 2017.

Leif Sandell var förhandlingsombudsman och arbetade på flera olika enheter på Metalls förbunds kontor. Leif avled i mars 2017.

Göte Lind från Karlskoga-Bofors var under tio år ledamot av Metalls förbundsstyrelse. Göte gick bort i januari 2015. Pentti Suua från Olofström var ledamot i Metalls överstyrelse och förbundsstyrelse i tolv år. Pentti avled i mars i år. Liksom Kenneth Henrysson. Han var under 27 år ordförande i Metalls Ljungbyavdelning samt under

många år ledamot av avtalsråd och teknikdelegation. Göte, Penti och Kenneth får representera alla de fantastiska förtroendevalda som gått bort under kongressperioden.

Även våra internationella systrar och bröder har förlorat fackliga kamrater under kongressperioden.

Lynn Williams, tidigare ordförande i Steelworkers i Nordamerika gick bort 2014.

Samma år avled tidigare generalsekreteraren från MCA-UGT i Spanien, Lito – Manuel Fernández López.

Även Ichiro Seto avled 2014. Han var generalsekreterare i Japans Council of Metallworkers, för att sedan bli biträdande generalsekreterare för Internationella Metallfederationen.

Georg Poulsen gick bort 2014. Han var under 13 år Danska Metalls ordförande.

Fred Higgs avled 2015. Han var generalsekreterare i kemi- och fabriksfederationen ICEM.

År 2016 avled förhandlingschef Stephen Nhlapo från Numsa i Sydafrika mitt i sin gärning.

Samma år gick Danska Metalls tidigare förbundsordförande Max Baering bort. Max var under fyra år även ordförande för Nordiska Metall.

Dessa kamrater får tillsammans representera alla de internationella vänner som gått bort sedan vår senaste kongress.

Dessutom händer hela tiden att fackliga kamrater runt om i världen offerar sina liv i kampen för fackliga och politiska fri- och rättigheter.

Vi minns även dem som omkommit på arbetsplatser sedan förra kongressen.

Vi hedrar alla våra fackliga hjältar för deras arbete i kampen för en rättvisare och bättre värld.

Karin Boye skrev:

Den mätta dagen, den är aldrig störst.

Den bästa dagen är en dag av törst.

Nog finns det mål och mening i vår färd –
men det är vägen, som är mödan värd.

Det bästa målet är en nattlång rast,
där elden tänds och brödets bryts i hast.

På ställen, där man sover blott en gång,
blir sömnen trygg och drömmen full av sång.

Bryt upp, bryt upp! Den nya dagen gryr.

Oändligt är vårt stora äventyr.

Vi tackar alla bortgångna kamrater för deras insatser och hedrar dem genom att fortsätta arbetet för rättvisa, solidaritet och jämlikhet. Vi lyser frid över våra bortgångna kamraters minne och ägnar dem en stunds tystnad.

Förbundsordförandens tal

Kongressdeltagare! IF Metall är 129 år av stolt historia. Vi är fortsättningen på tidigare generationers kamp. Våra band till historien är band för den framtida kampen. Vi är både framtid och historia.

Våra värderingar och vår tilltro till alla människors lika värde är orubblig. Vår vilja att göra skillnad likaså. Genom hela vår historia är vi förbundet som törs och vill förändras. Och som gör det utan att tappa kompassriktningen.

I vår fackliga verkstad fortsätter vi att utveckla idéer, strategier och metoder. Vi fortsätter förbättra villkoren för våra medlemmar och i hela samhället. Vi skapar förändring på tusentals arbetsplatser.

Tillsammans är vi vår gemensamma styrka. Med den skapar vi kraft i förhandlingar och vid tuffa utmaningar. Med den förändrar och utvecklar vi. Vi vill, vi kan, vi törs utmana. Vi visar att vi kan hitta lösningar på svåra frågor. Vi vill alltid vidare. Vi vill alltid se framsteg.

Vi kan och ska påverka. För tillsammans är vi starka. Tillsammans bygger vi framtiden. Och vi låter oss aldrig, aldrig rundas. Av någon. Någonsin.

Vi tror på människors inneboende kraft. Och vårt ständiga uppdrag att genom kunskap, bildning och ständigt lärande stärka varje medlem, varje människa.

Under hela vår historia har kunskap, bildning och studier varit en röd tråd. Det har varit arbetarrörelsens eget verk för att uppnå förändring. Det fick oss att växa på jobbet, i samhället. Vi tog med oss arbetsplatsernas erfarenheter in i den politiska kampen.

Vi omvandlade våra erfarenheter till ord. Ord som blev krav. Krav som beskrev reformbehov. Reformerna gav oss större frihet och rättvisa. Demokratien fick innehåll.

Det knyter band med dagens fackliga kamp. Om detta handlar morgondagen. Det gäller de framtida jobben, det gäller vår organisation, det gäller hela samhället. Bildning och kunskap binder samman vår historiska fackliga kamp med nutidens och morgondagens möjligheter.

Det är insikter, kunskaper, färdigheter som får oss att växa. Som får oss att bättre förstå vår tillvaro. Som ger oss förmåga att se sammanhang, som ger oss inflytande i arbetet och i samhället.

Det handlar för det första om att fortsätta bryta skolsegregationen. Om att göra yrkesutbildning för både unga och äldre till något minst lika fint och värdefullt som teoretiska utbildningar. Om att eleverna som går där ska uppleva att de är landets framtid.

Det handlar för det andra om att få fart på den nödvändiga kompetensutvecklingen ute på våra arbetsplatser. Om att industrins arbeten ska vara hållbara och att våra medlemmar ska tillåtas växa på jobbet så de kan bli digitaliseringens vinnare.

Och det handlar för det tredje om vår fackliga utbildning. Om att sätta in våra ideal i en modern tillvaro. Om att våra fackliga kurser ska fortsätta att få människor att växa och ge dem nya verktyg. Om att vi med bildning, insikter och konkreta erfarenheter stärker vårt förbund och samhället. Vår bildningstradition fortsätter.

Och jag skulle vilja se att vi, vårt förbund, de kommande åren, genomför ett rejält fackligt kunskapslyft för att stärka de band som vi har till morgondagen. Då får vi ännu starkare verktyg till vår fackliga verkstad. Då blir det fler förtroendevalda, starkare medlemmar. Ett kunskapslyft som ger oss än mer kraft att förändra på arbetsplatser och i samhället.

Jag tror detta är nödvändigt för framtiden. Jag är själv en produkt av folkbildningen. Fackliga och politiska studiecirklar och kurser, oändliga samtal och möten har byggt på min taffliga grundskola. Andra får självfallet recensera hur utfallet blev. Men oavsett det, så vet jag ändå in i hjärtat vad det betyder och betyder för mig.

Att veta att den egna erfarenheten av arbetslivet, av ackordsarbete, av förhandlingar, av hur man rätar en plåt eller svetsar i rostfritt är lika viktiga kunskaper som andras kunskande. Att få självkänsla. Att våga kliva fram och säga sin mening. Att tordas ta debatten med dem som har alla sina universitetspoäng, eller med dem som förblindat bygger murar mellan människor. Att ha självkänslan att våga lyssna på andras argument, värdera dem, och ibland faktiskt också kunna säga, jo, du har nog rätt.

Jag vill att andra ska få möjligheten att känna samma självkänsla. I jobbet, i facket, i samhället. För varje krona som investeras i utbildning i samhället eller facket, ger tusenfalt tillbaks. Det är genom kunskap och lärande som vi blir bättre som förtroendevalda och som medborgare.

Och det är så, våra vänner, vi står emot skickliga arbetsgivare eller politiska locktoner. Det är så vi skapar både ett försvar och en offensiv. De är så vi fortsätter att förändra världen.

Här, rakt över gatan finns Liseberg. Där finns Fritt Fall. Även i Stockholm finns Fritt Fall. Nä, jag pratar inte om Gröna Lund. Jag pratar om Moderaternas högkvarter på Stora Nygatan 30 i Gamla stan. De befinner sig i ett fritt fall i opinionen.

För varje ny Sifo-undersökning är det väl fest hos Centerpartiet på Stora Nygatan 4. Dansbandsmusik på hög volym, Åsa-Nisse-filmer, badtunnor och högläsning ur Margaret Thatcher-tal, eller Almegas avtalskrav... eller vad man nu gör på Centerpartiets tillställningar. Okej, det där var elakt. Jag är ju inte helt insatt i Centerpartiets festvanor, ska erkännas.

Men Moderaternas Fritt fall gäller framför allt i politisk anständighet. Och det är allt annat än ett festtema. Det nya kompisskapandet mellan moderater och sverigedemokrater får mig, för att citera Magnus Uggle, att må illa. För vem försöker de lura? Var och en kan se att Moderaterna är sugna på makt. Men också att de inte vet vad de vill göra med regeringsmakten. Jo, visst ja. Sänka skatterna och förstöra a-kassan. Har vi hört det förut, eller?

I övrigt är det som ett mentalt tivoli, vad som helst kan tydligen poppa ut. Och tydligen så kan riksdagsmän poppa iväg lite vart som helst också.

Och vem vill Sverigedemokraterna lura när de nu säger att de ska bli landets sjukvårdsparti? Och att det ska ske i kompisskap med Moderaterna. Det är ju löjligt. 22 miljarder i Moderaternas skattesänkning ger inte fasligt mycket mer sjukvård.

Dessutom: Moderaterna och välfärd. Inte den starkaste kombon, om man säger så. Nästan lika logisk som att föra ihop Gais med Champions League-final. Absolut inget ont om Gais, men att spela i Champions League tillhör nog inte riktigt deras nisch. Precis som välfärd inte är Moderaternas.

Nej, Moderaterna söker makt för andra intressen. Tror de att Jimmie Åkesson ser kompisskapandet som tillfälle att få fika med moderata höjdare, eller prata om hur många fler vårdanställda man får för en 22-miljarders skattesänkning. Eller vill de bara få en moderatkeps i julklapp?

Självklart inte. Sverigedemokraterna fattar vad Moderaterna innerst inne fattar – kompiskretsen formar makt för att förändra Sverige. Det får mig att rysa. Av obehag. Moderaterna riskerar att placera Sverigedemokraternas vidriga människosyn rakt in i regeringsmakten. In i kanslihusen och departementen.

Tänk er pressmeddelande om borgerliga budgetar som kan komma att innehålla formuleringen ”reformen bygger på en överenskommelse mellan regeringen och Sverigedemokraterna”.

Detta får inte ske. Kamrater. Detta får inte ske. Nej, förpassa i stället Sverigedemokraterna dit de hör hemma – i den politiska avskrädeshögen. I det bruna avskrädet – ni vet, det som aldrig får återvinnas.

Ja, jag är mer än medveten om att mina känslor för Sverigedemokraterna kanske inte vänder alla människors sympatier. Men min avsky mot detta rasistiska parti med nazistiska rötter, ett parti som är raka motsatsen till alla människors lika värde, är i grund och botten en strid för allt det jag i hela mitt liv stått för. Avskyn finns där, jag kan inte dölja den och tänker inte dölja den.

Rasism, fascism, nazism och dess moderna utlöpare i slim-fit-kostymer är tidlöst skit. Rasister och fascister ska kallas för vad de är.

Vi är facket, vi är IF Metall. Vi är feminister. Vi är en anti-fascistisk och anti-rasistisk kraft. Det har vi alltid varit och kommer alltid att vara. Vi vet att Sverigedemokraterna med sina nazistiska rötter i dag är ett rasistiskt högerparti. Och, kamrater, de ska höra här och nu från oss alla. Vi kommer alltid att bekämpa er farliga ideologi. För i vårt Sverige finns inte vi och dem. Här finns det bara vi. Vi alla.

Ja, detta behöver tyvärr sägas. Men inte stanna där. För vi behöver samtidigt finna vägar som leder fram till människor som närmar sig Sverigedemokraterna.

Facklig utbildning liksom vårt arbete tillsammans med Expo är viktigt. Det höjer kunskapsnivån och ger stöd till alla oss som tar fighten. Även vårt fackliga arbete med Förebildningen är så viktigt. Om att *inte* låta fördomar förgifta arbetsplatserna. Om att kunna ta stöd av varandra.

Jag läser i vår tidning Dagens Arbeta om Bogdanka Sublja och Sophie Gustafsson Tjärnberg på Volvo i Olofström. Sophie är med oss som kongressombud. Mitt hjärta blir varmt när jag läser raderna om att den hårda jargongen i lunchrummen *inte* är okej. Om att skapa en arbetsplats där alla är välkomna. Om att det är svårt att hata någon man lärt känna. Om att inte ge upp – eller som Bogdanka säger i artikeln ”att förändra människor kan ta mer än en vecka, men man måste tro att det går”. Så, precis så, är det – vi måste tro att det går. Och det går. Och vi gör det.

Med oss som ombud har vi också Kim Petersson, avdelning 40 Västbo-Östbo. Kim, du är en företrädare för vårt fackförbund. En av oss i vår gemenskap. Du är också författaren som signerar dina böcker åt statsministern. Som håller föredrag om din inre resa. Om dina funderingar kring vad som formade dig som människa. Om din resa från att bli och agera främlingsfientligt till att hitta en ny väg.

Kim, ditt sökande efter insikter, fakta, förmåga till källkritik och att finna kunskaper gör att du, som du beskriver i din bok, i dag kan se helt annorlunda på världen och människorna omkring dig än vad du gjorde förut. Och, för att återknyta till temat kunskap och bildning. Kunskap förändrar människor. Tack Kim för att du beskriver din förändringsresa. Den är viktig för oss alla.

Vi vet att vårt engagemang utmanar. Vi hör, ser och läser när företrädare för de borgerliga partierna ojar sig över fackföreningsrörelsen. Vi hör om löner som ska ned. Om att varje samhällsutmaning ska lösas med riksdagsbeslut om att sänka löner. På den vägen breder fördumningen ut sig i det politiska landskapet. Deras oppositionspolitik får mig att tänka på prästens lilla kråka. Ni vet. Än slank de hit, än slank de dit och än slank de ned i det politiska diket.

Vi vet att alla sänkta löner är ett hot mot ett jämlikt samhälle. Vi vet att det *inte* är en väg till fler jobb, eller ett land i lycklig integration. Tvärtom. Deras idéer om större klassklyftor är inte lösningen. De utgör i stället själva problemet. Deras förslag är nämligen lika usla nu som de alltid varit.

Vi ogillar klassklyftor och girighet. Vi gillar rättvisa, frihet och solidaritet. Här hemma, och världen runt. Därför stödjer vi våra kamraters rätt att organisera sig och förhandla runt om i världen. Därför stödjer vi Global Deal. Därför vill vi ha fri- och rättvis handel. Därför vill vi ha ett öppet och socialt Europa.

Vi tror inte på murar mellan människor. Därför står vi upp för Industriavtal och industrinormering. Därför stödjer vi andra fackliga kamrater för att nå vår låglönesatsning i denna avtalsrörelse. Vi gör det därför att vi tror på den svenska modellen. Därför säger vi till rivningsfirmorna Åkesson-Batra och Löf-Björklund-Bush: Den svenska modellen ska utvecklas, inte avvecklas!

Kamrater, våra hjärtan brinner för jämställdhet, rättvisa och solidaritet. Vi vill att alla människor ska kunna vara rakryggade och stolta, ha rätt att känna sig behövda. Ha en plats i ett sammanhang. Vara delaktiga. Motsatsen är ett samhälle där klyftorna ökar och där arbetslösheten är hög. Där överordnade står mot underordnade.

I ett sådant samhälle raseras gemenskapen. I stället ökar fördomar, sociala spänningar och risk för våld. Murar byggs.

När klyftorna vidgas i samhället krälar populister, fascister, rasister och nazister fram ur sina mörka hålor. Det är i sönderdelade samhällen och i otrygghetens spår den farliga nationalismen frodas. För i tider utan hopp finns inget värre fängelse än framtiden skrev Stig Dagerman.

Men vi vet alla att storheten ligger i framtiden. Att det är handling som ger hopp och tillit. Vi tror på framtiden, på våra möjligheter att skapa en än ljusare framtid. Det är den tro våra pionjärer hade när de ur armod skapade facken och välfärdslandet Sverige.

Det är med den tron vi envist och med handlingskraft tar strid för ett jämställt arbetsliv där människors drömmar inte krossas, utan där arbetet och lärandet ger frihet att förverkliga drömmarna. Det är med den tron vi kan skapa ett fackligt kunskapslyft som stärker vårt förbund. Det är med den tron och viljan som vi tillsammans med andra goda krafter fortsätta bygga landet i solidaritet med varandra och över alla gränser.

Tack för att ni lyssnade!

*****

Under kongressöppningen medverkade:

Fanbärare från samtliga IF Metalls lokalavdelningar och förbundsstyrelsen

Maria Lundqvist

Panetoz

Saraha

*****

Kulturinslag under kongressdagarna:

Jacke Sjödin

Tina Wilhelmsson

*****

Kongressen sjöng under kongressdagarna:

Bandiera Rossa

Arbetets söner

Internationalen

Dagordningens punkt 2

Rapport från fullmaktsgranskningskommittén

Föredragning

Jan Eriksson, fullmaktsgranskningskommitténs ordförande: Undertecknade har erhållit förbundsstyrelsens uppdrag att tjänstgöra som fullmaktsgranskningskommitté. Vi har tagit del av förbundsmeddelande 2016/46, 2016/47, 2016/50 och 2016/67, samtliga organisationsärenden.

Vi har även tagit del av de valprotokoll och ändringsbesked som upprättats och sänts till förbundskontoret.

Det har inte funnits anledning till erinran mot vidtagna åtgärder i anslutning till val av ordinarie ombud och ersättare. Enligt valprotokollen har ombuden erhållit det antal godkända röster som erfordras.

De röstkort som har utfärdats för ombud och förbundsstyrelse stämmer med den deltagarförteckning som finns i kongressens handbok med följande undantag:

Ombud

Avdelning 2 Norrbotten, Thomas Nyberg ersätts av Roger Forsberg.
Avdelning 3 Norra Västerbotten, Emil Strähle ersätts av Jimmy Kristoffersson.
Avdelning 7 Gävleborg, Andreas Wiström ersätts av Cecilia Broman.
Avdelning 10 Dalarna, Veronica Larsson ersätts av Anette Pers.
Avdelning 12 Uppland, Linus Kraufvelin ersätts av Daniel Pohjoisaho.
Avdelning 15 Stockholm län, Eva-Lena Lange ersätts av Marcela Ossandon.
Avdelning 27 Östra Skaraborg, Lars Ask ersätts av Pär Jansson.
Avdelning 29 Norra Älvsborg, Tony Fridh ersätts av Håkan Olsson.
Avdelning 36 Göteborg, Mikael Alvelind ersätts av Erland Andreasson.

Anställda ombudsmän, centrala och lokala, har prickats av vid inregistreringen.

Följande permissioner har beviljats:

Centrala ombudsmän

Paula Thunberg Bertolone, måndagen den 22 maj från klockan 12.30.
Ronny Olsson, söndagen den 21 maj och måndagen den 22 maj.
Malin Hammarström, lördagen den 20 maj klockan 09.00–19.00.
Håkan Hammarström, lördagen den 20 maj klockan 19.00–23.00 och söndagen den 21 maj klockan 09.00–17.00.
Ola Asplund, från fredagen den 19 maj klockan 12.00 till söndagen den 21 maj klockan 10.00.
Bengt Eriksson, måndagen den 22 maj från klockan 09.30.

Lokala ombudsmän

Magnus Röhnisch, avdelning 10 Dalarna, hela kongressen.
Sladana Pasalic, avdelning 12 Uppland, hela kongressen.
Olof Långberg, avdelning 13 Bergslagen, hela kongressen.
Ann-Christine Erlandsson, avdelning 15 Stockholms län, hela kongressen.
Håkan Bergenhav, avdelning 26 Östergötland, hela kongressen.
Leif Andersson, avdelning 29 Norra Älvsborg, hela kongressen.
Bengt Fager, avdelning 36 Göteborg, hela kongressen.

Claudia Nilsson, avdelning 51 Malmö, måndagen den 22 maj.

Övriga

Thomas Andersson, centrala lönekommittén, hela kongressen.

Vi föreslår att kongressen godkänner denna rapport samt de röstkort som förbundsstyrelsen har utfärdat.

Göteborg den 19 maj 2017

Jan Eriksson

Bo Karlsson

Christin Sjöroos

Peter Krantz

Kongressen beslutade

att **godkänna** fullmaktsgranskningskommitténs rapport.

Dagordningens punkt 3

Upprop

Föredragning

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Med beaktande av fullmaktsgrenskningskommitténs rapport och kongressens beslut under dagordningspunkt 2 samt den avprickning som gjorts vid dagens registrering, som visar övriga närvarande, föreslår jag kongressen besluta att uppöppet därmed är verkställt och att godkänna detsamma.

Kongressen beslutade

att **godkänna** uppöppet.

1 Malmfälten

Håkan Johansson Jänkänpää
Jonny Johansson Koski
Tobias Lehto
Tomas Nordmark
Johannes Sundelin
Peter Waara
Anders Waistedt

2 Norrbotten

Mats Bäcklund
Mary-Sissel Eilertsen
Rickard Engström
Roger Forsberg
Tomas Karlsson
Karin Lindgren
Niklas Norberg

3 Norra Västerbotten

Ulf Andersson
Susanne Holmgren
Jimmy Kristoffersson
Ida Stenman Vikström
Anna Vestermark

4 Södra Västerbotten

Hans Andersson
Martin Berglund
Åsa Dahlsten
Elin Palmgren
Gunnar Pettersson
Ann-Sofie Sandström

5 Höga Kusten

Barbro Brix
Hannes Eriksson
Renato Salvatierra Santibanez
Magnus Wester

6 Mellersta Norrland

Stefan Frölander
Roger Kristofersson
Roger Lindell
Eleonor Lubell
Michael Sjödin
Tina Östman

7 Gävleborg

Erik Aho
Renate Almén
Patrik Bossen

Cecilia Broman
John Olov Erickson
Patrick Fästh
Farshid Ghaffarnejad
Susanne Husberg
Jerry Hämäläinen
Marianne Sund
Arto Tolppanen
Christer Wannberg

10 Dalarna

Fredrik Bysell Hållestam
Monica Enarsson
Lars Halvarson
Peter Ilar
Anette Pers
Malin Persson
Per Svantes

12 Uppland

Linda Friberg
Mikael Herrgård
Roger Lamell
Daniel Pohjoisaho
Louise Sahlén
Peter Svedin
Pontus Söderberg

13 Bergslagen

Jesper Andersen
Helena Andersson
Ann-Christin Andersson
Jimmy Fredriksson
Allan Jansson
Sven-Erik Källman
Maria Norell
Risto Parkkari
Patrik Sundin

14 Värmland

Jan Andersson
Marie Borg
Agneta Eklund
Thomas Frödén
Tomas Holgersson
Annica Karlsson
Tarja Krank
Mats Lundberg
Willy Tunér

15 Stockholms län

Mikael Alatalo
Mirna Danho
Erik Eklund
Maria Grehagen Hedberg
Michael Gustafsson
Maria Gustavson
Daniel Hellmark
Dragoslav Jozic
Johan Järvklo
Leonardo Lönnkvist
Mohammad Sait Mbai
Stefan Nilsson
Marcella Ossandon
Robert Paulrud
Talla Samadi
Alexander Sunesson
Konstantinos Tsampazis

16 Mälardalen

Fredrik Adolfsson
Kent Edin
Susanne Eriksson
Per-Åke Frid
Eine Ikonen
Ronja Karlsson
Daniel Lundqvist
Susanne Malm
Sirpa Mäkipää
Paul Nordström
Allan Sandström
Jonas Törnlin
Michael Wallbom
Siv Vidberg
Per Ågren

18 Örebro län

Svein Amundsen
Ola Axberg
Jan-Olov Carlsson
Claes Davidsson
Tommy Kragh
Sofié Krantz Jansson
Bo Råslind
Vuokko Somero
Kent Wanberg

19 Östra Värmland

Liliana Vanesa Benito Stenberg
Jonas Bergqvist
Anette Blom

Cristina Hjalmarsson
Linda Karlsson
Håkan Talberg

22 Sörmland

Johanna Andersson
Cristian Calderon Garrido
Linda-Marie Forså
Mikael Henriksson
Erika Larsson
Yvonne Rundquist
Niklas Strömberg
Robin Wesche

26 Östergötland

Jasmin Cosic
Jenny Helge
Albin Karlsson
Johan Lindgren
Mikael Nilsson
Joakim Nissinen
Jenny Pettersten
Magnus Pihl
Mikael Rosenörn
Mirela Suljevic
Mikael Sääf
Camilla Söderholm
Göran Ulván
Gunnel Wilhelmsson

27 Östra Skaraborg

Jonny Alfredsson
Helena Almberg
Per Granström
Jan Hanna
Pär Jansson
Carl-Henrik Johansson
Emma Lundin
Marie Olsson
Liselotte Ullberg

28 Västra Skaraborg

Eli Abadji
Marita Gustafsson
Poul Hansen
Tony Karlsson
Camilla Pedersen
Lotta Wahlström
Karl Wiktorsson

29 Norra Älvsborg

Helena Elf
Niklas Larsson
Dennis Ljunggren
Håkan Olsson
Andreas Parkås
Jan Thorsell

30 Bohuslän-Dal

Urban Henriksson
Stefan Jansson
Reine Johansson
Annika Josefson
Bo Nordberg
Theres Snäll
Tomas Stefan Svanberg

32 Höglandet

Lovisa Ahlstedt
Ole Bak Mikkelsen
Patric Johansson
Susanne Johansson
Thomas Posch
Björn Thiele

33 Vätterbygden

Amir Crnic
Bo Rothzén
Linda Rothzén
Daniel Tornberg
Johnny Wismén
Annika Ögren

34 Borås

Johan Almgren
Susanne Andreasson
Klas Gillberg
Jimmi Karlsson
Emil Kroon
Monica Leandersson
Lisette Lindqvist
Melanija Nehmé-Duranec
Mats Palm
Magnus Persson
Klas Redin

36 Göteborg

Dennis Adehög
Tommy Andersson
Erland Andreasson
Adrian Avdullahu
Mohamed Aw-Nor
Kristofer Bergman
Glenn Bergström
Sebastian Borssén
Khuanla Chalardyaem
Isak Ekblom
Markus Hallén
Tina Hansen
Caroline Holmeberg
Seppo Hölsä
Linda Jansson
Kerstin Jansson
Dan Karlberg
Katarina Kristoffersson Bosetti
Samir Ljusic
Jessica Norberg
Steve Norrman
Jan Ripa
Marie Stenquist
Robert Techel

37 Gotland

Rosita Larsson
Kjell-Åke Wahlström

38 Östra Småland

Eva Drie
Ulrica Edlund
Jenny Ilke Hjelm
Leine Johansson
Martin Nilsson
Vehbija Spahic
Karl-Emil Söreling
Anita Westerback

40 Västbo-Östbo

Hanna Alexandersson Kjellin
Pauli Bark
Ulla Heikkilä
Marie Johansson
Fredrik Johansson
Besim Matoshi
Tommy Ottosson
Kim Petersson
Sarah Schultz

41 Kalmarasund

Magnus Andersson
Jessica Danielsson
Sandra Gustafsson
Alexandra Johansson
Simon Petersson

43 Kronoberg

Tomas Blomster
Nathalie Folkunger
Jerry Johansson
Ulf Karlsson
Marko Kosonen
Martina Lundström
Tomas Nielsen
Stefan Pedersen

44 Halland

Beatrice Berntsson
Jacob Dranvik
Thomas Johansson
Conny Jönsson
Petra Lundström
Lillemor Nielsen
Peter Vencel

46 Blekinge

Ingvar Andersson
Zara Biske
Marcus Degerskär
Pia Eklundh
Sophie Gustafsson Tjärnberg
Lennie Håkansson
Annette Rydell
Fredrik Svensson
Malin Tingelholm
Susanne Öhrn

47 Östra Skåne

Staffan Eriksson
Pia Litbo
Catarina Palmblad
Uffe Sterner
Susanné Stjernfeldt

48 MittSkåne

Mikael Johansson
Håkan Lundberg
Jimmy Nilsson
Caroline Olsson
Andreas Wahlman

49 Nordvästra Skåne

Hans Berg
Jenny Ernerdahl
Jenny Fernsten Nilén
Stefan Jakobsson
Tony Petersson
Jahad Shako
Hawa Christina Touray
Besnik Zeneli

51 Sydvästra Skåne

Viveka Andrén
Senad Biberic
Elvira Hadzimesinovic
Lars-Eric Jönsson
Philip Maughan
Roger Olsson
Nils Olaf Tetmo
Ewa Tuvevesson
Cristina Voina

Förbundsstyrelsen

Anders Ferbe, förbundskontoret
Marie Nilsson, förbundskontoret
Veli-Pekka Säikkälä, förbundskontoret
Anna Jensen Naatikka, förbundskontoret
Ingemar Andersson, 4 Södra Västerbotten
Tonnie Andersson, 29 Norra Älvsborg
Monica Benjaminsson, 34 Borås
Ulla Brännström, 3 Norra Västerbotten
Anna Fernebro, 49 Nordvästra Skåne
Robert Fredriksson, 16 Mälardalen
Stefan Hultman, 6 Mellersta Norrland
Stefan Leiding, 15 Stockholms län
Jenny Pålsson Andersson, 26 Östergötland
Bjarne Rasmussen, 19 Östra Värmland
Carita Svärd, 33 Vätterbygden
Mikael Sällström, 36 Göteborg
Emma Åkesson, 44 Halland
Ulf Andersson, förbundskontoret, adjungerad
Daniel Hermansson, förbundskontoret, adjungerad
Yvonne Kindström, förbundskontoret, adjungerad

Revisorer

Bo Karlsson, 3 Norra Västerbotten
Peter Krantz, 36 Göteborg
Christin Sjöroos, 15 Stockholms län

Granskningskommittén

Kent Bursjö, 30 Bohuslän-Dal
Jan Eriksson, förbundskontoret
Kent Eriksson, 5 Höga Kusten
Jimmy Faltin, 3 Norra Västerbotten
Jonas Larsson, 26 Östergötland
Joachim Norelius, 10 Dalarna

Valberedningen

Glenn Abrahamsson, förbundskontoret
Carola Andersson, 4 Södra Västerbotten
Ulf Jonsson, 38 Östra Småland
Lena Nilsson, 14 Värmland
Pär-Ola Olausson, 27 Östra Skaraborg
Lars Sonestedt, 26 Östergötland
Ulf Ström, 18 Örebro län
Per Svensson, 15 Stockholms län

Lokala ombudsmän

1 Malmfälten

Mikael Enback
Lars Kiviniemi
Kjell Lantto

2 Norrbotten

Björn Andersson
Ann-Christine Lindehag Sundström
Sari Lindvall
Thomas Lundberg
Jörgen Näsström

3 Norra Västerbotten

Johan Bergström
Åsa Etelämäki
Lars Sundström

4 Södra Västerbotten

Per-Erik Johansson
Tomas Lundmark
Billy Moström

5 Höga Kusten

Martin Böhlenius
Jenny Nilsson
Hans Öberg

6 Mellersta Norrland

Håkan Andersson
Conny Hansson
Charlotta Pettersson
Leif Wiklund
Åsa Windahl

7 Gävleborg

Jimmy Bergsman
Tony Erixon
Bengt Olof Hedman
Markus Kristiansson
Veronica Pettersson

10 Dalarna

Mattias Karlsson
Piia Kähkönen
Kent Mohlin

12 Uppland

Anette Berg
Peter Lydell
Mika Muhonen

13 Bergslagen

Tobias Olofsson
Magnus Riikonen
Paula Söderholm

14 Värmland

Lars-Erik Axelsson
Per Hyytiäinen
Jörgen Kvarnström
Peggy Nyholm
Thomas Rehn

15 Stockholms län

Lars Blomberg
Conny Ingelsson
Daniel Lönnqvist
Thomas Lörnbo
Stefan Olsson
Cintra Paegle Löthén
Kaj Sandholm
Ola Sjösten
Håkan Sundman

16 Mälardalen

Göran Johansson
Thomas Larsson
Lovisa Lyly
Peder Lönn
Johan Nilsson
Mikael Sandberg

18 Örebro län

Camilla Borneland
Peder Boström
Ulf Carlson
Patrick Kihlberg
Jennie Nylund
Hermine Schimann

19 Östra Värmland

Lars-Olov Andersson
Tomas Lindkvist
Marina Åslund

22 Sörmland

Eva-Lena Danielsson
Magnus Leijon
Lars Wedin

26 Östergötland

Anna Björklund
Peter Hjort
Tomas Landberg
Zoran Stanic
Maria Swanborg
Joel Zenkert

27 Östra Skaraborg

Veronica Hjalmarsson
Bo Junefjäll
Mattias Skoglund

28 Västra Skaraborg

Robert Bengtsson
Anders Bill

29 Norra Älvsborg

Ann Johansson
Mikael Johansson
Per Källvik

30 Bohuslän-Dal

Argjent Avollaj
Lennart Pettersson

32 Högländet

Yngve Eriksson
Richard Katisko
Håkan Rudmark
Maria Wisberg

33 Vätterbygden

Linda Ehn
Lars Nilsson
Dick Wredberg

34 Borås

Thomas Bergh
Peter Johansson
Pauli Kalervo Kuitunen
Benny Sjöhem
Marie Söderhagen
AnnSofi Tureson

36 Göteborg

Carina Cajander
Dan Holmström
Jan Nilsson
Karl-Henrik Rosberg
Inga-Lill Samuelsson
Ronny Svensson
Angelica Teiffel

37 Gotland

Mikael Nilsson

38 Östra Småland

Marcus Kvarnberg
Camilla Stridh
Tomas Söreling

40 Västbo-Östbo

Annelie Borgström
Nicklas Gustavsson
Anette Petersson
Djuro Vrsajkovic

41 Kalmarsund

Carl Uhlin
Camilla Wedin
Michael Vejrum

43 Kronoberg

Fredrik Ekstrand
Leif Fantenberg
Helén Loo
Peter Severinsson

44 Halland

Patrik Appelquist
Micael Arnström
Lilli Istenes
Micael Nilsson
Tony Stané

46 Blekinge

Birgit Birgersson Brorsson
Oscar Dyberg
Bo Svensson

47 Östra Skåne

Patrik Larsson
Catrine Sunesson
Anders Throbäck

48 MittSkåne

Andréas Dahlberg
Ulrica Malmberg
Per Nilsson

49 Nordvästra Skåne

Kenth Hellqvist
Berner Lundgren
Marie Nilsson
Mattias Rosberg
Jenny Tillander

51 Sydvästra Skåne

Mikael Andersson
Magnus Jeppsson
Claudia Nilsson
Henrik Nilsson
Johan Sandberg

Centrala ombudsmän

Anders Andersson
Erik Andersson
Ola Asplund
Tomas Axelsson
Berit Bengtsson
Darko Davidovic
Erik Dullbo
Bengt Eriksson
Bengt Forsling
Anders Fredriksson
Peter Fröven
Martin Gunnarsson
Anna Gustafsson
Piret Hammarbäck
Håkan Hammarström
Malin Hammarström

Agneta Hartzell
Daniel Hellkvist
Fanny Högrell
Michael Kinell
Georgios Kontorinis
Leena Kyhlros
Angelika Lang
Gunnar Larsson
Conny Lundberg
Christina Lundin
Annika Nilsson
Thomas Nilsson
Sven Olander
Ronny Olsson
Magnus Palmgren
Hans Palmqvist
Christer Persson
Gina Persson
Malin Rosén
Susanne Sahlin
Lina Skoglund
Lea Skånberg
Mats Svensson
Kristoffer Sydlén
Jerry Söderkvist
Christian Teiffel
Paula Thunberg Bertolone
Tommy Thunberg Bertolone
Michaela Tinnerholm
Arturo Vasques
Tomas With
Olle Åkerlund
Susanne Östh

Svenska gäster

ABF

Helen Pettersson

Arenagruppen

Håkan Bengtsson

Byggnads

Torbjörn Hagelin

Dagens Arbete

Helle Klein

Elektrikerförbundet

Jonas Wallin

EU-parlamentet

Olle Ludvigsson

Folksam

Tobias Scharin

GS

Per-Olof Sjöö

Handels

Susanna Gideonsson

Hotell- och restaurangfacket

Malin Ackholt

Marie Blomberg

Kommunal

Tobias Baudin

LO

Jonas Ivman

Berit Müllerström

Karl-Petter Thorwaldsson

LO Mervärde

Linda Sjölund

LO-TCO Rättsskydd AB

Jimmie Söndergaard

Nordea

Per Schager

Pappers

Matts Jutterström

PwC

Sune Johnson

Seko

Gabriella Lavecchia

S-kvinnor

Carina Ohlsson

Skåvsjöholm AB

Thomas Olors

Socialdemokraterna

Mikael Damberg

Tomas Eneroth

Stefan Löfven

**Socialdemokratiska
riksdagsledamöter**

Jamal El-Haj

Johanna Haraldsson

Hans Hoff

Mattias Jonsson

Jan-Olof Larsson

Emilia Töyrä

Swedbank

Joakim Jonsson

Sveriges Ingenjörer

Ulrika Lindstrand

Union to Union

Kristina Henschen

Unionen

Martin Linder

Övriga gäster**Tidigare förbundsordförande**

Uno Ekberg

Göran Johnsson

Arne Lökken

Leif Ohlsson

**Centrala ombudsmäns
pensionärsförening**

Göran Wiström

1:e ersättare förbundsstyrelsen

Sofia Amloh

Jonas Andersson

Robert Emanuelsson

Anneli Gryting

Göran Gustafsson

Björn Olsson

Lars Olof Petersson

Karl Sahlin

Camilla Wahlström

2:e ersättare förbundsstyrelsen

Erika Andersson

Anders Friebe

Stefan Johansson

Göran Persson

Ersättare granskningskommittén

Joakim Samuelsson

Internationella gäster

Industri All Europa

Luc Triangle

Industri All Global

Valter Sanches

Industrianställda i Norden

Jens Bundvad
Reijo Paananen

Bangladesh

**Sommilito Garments Sramik
Federation - SGSF**

Nazma Akter

Belgien

ABVV Metaal

Francisco Fidel Gavilan

ACV-CSC METEA

William Van Erdeghe

Brasilien

CNM/CUT

Maicon Michel
Marco Aurélio Spall Maia

Danmark

CO-industri

Mads Andersen
Claus Jensen
Henrik Jensen

Finland

**TEAM Teollisuusalojen
ammattiliitto ry**

Heli Puura

Metalworkers' Union

Jari Hakkarainen

Frankrike

FGMM-CFDT

Caroline Blot

FO Métaux

Paul Ribeiro

FTM CGT

Anne Couturier Dufour
Gregory Khiati

Indonesien

**Federation of Indonesia
Metalworkers Union (FSPMI)**

Riden Hatam Aziz

Island

**VM - The Icelandic Union of
Marine Engineers and Metal
Technicians**

Guðmundur Ragnarsson

Italien

FIM-CISL

Marco Bentivogli

Japan

IndustriALL-JAF

Yoshio Sato
Tamami Matsui
Toru Inoue

**Japan Council of Metalworkers'
Union / JCM**

Koichi Asanuma
Aihara Yasunobu

UA ZENSEN

Hanae Nakano
Hisanobu Shimada

Kambodja

**Coalition of Cambodian Apparel
Workers Democratic Union
(CCAWDU)**

Athit Kong

Nederländerna

FNV

Jacob Plat

Norge

Fellesforbundet

Knut Øygard

Industri Energi

Frode Alfheim

Polen**Confederation of Trade Unions of Metalworkers in Poland**

Joanna Pokorska
Bogdan Kaczmarek

Sekretariat Metalowców NSZZ "Solidarnosc"

Dorota Miklos

Ryssland**MMWU**

Kulagin Alexander
Izotov Iurii

Russian Chemical Workers Union (RCWU)

Alexander Sitnov

Slovakien**OZ KOVO**

Emil Machyna
Monika Sitárová

Spanien**CCOO de industria**

Juan Blanco

UGT-FICA

Jose Manuel Lopez
Pedro Hojas

Storbritannien**Community**

Ross Clark
Tiffany Gillies
Roy Rickhuss

Unite

Tony Burke

Sydafrika**National Union of Mineworkers – NUM**

Duncan Luvuno
Piet Thamsanqa Matosa

National Union of Metalworkers – NUMSA

Basil Cele

Tjeckien**OS KOVO**

Dana Sakarova
Jiri Marek

Tyskland**IG Metall**

Horst Mund

USA**United Auto Workers-UAW**

Garry Bernath
Ray Curry
Kristyne Peter

United Steelworkers

Carol Landry

Vitryssland**REP**

Schukin Leonid
Gennadi Fedynitch

Österrike**PRO-GE**

Martina Schneller
Rainer Wimmer

Övriga kongressdeltagare

Jacke Sjödin, rimsmed
Marie Ullnert, fotograf
Sebastian Wessman, internationell arbetsgrupp

Abaton Produktion AB

Mats Abrahamsson

Easymeet

Jon Barrios
Max Haglund
Erik Rosengren

Resekompani AB

Henrik Carlstein
Alexandra Tache
Jennifer Viklund

Avdelningspersonal

Hasse Bergstedt
Carina Edlund
Camilla Ekerum
Stina Enarsson
Filomena Fonseca
William Frandsen
Niklas Furst
Pia Gustavsson
Anette Johansson
Arne Johansson
Susanne Karlsson
Anette Kristoffersson
Tarja Kuivala
Mikael Kullberg
Geurg Lahdou
Marie Lindqvist
Martha Nilsson
Jonas Parkås
Carolin Österman

Josefin Skogetun
Gunnar Strand
Marja Tiippana
Seija Tiippana
Annika Tripke-Lund
Annica Törn-Åhlén
Snezana Vejzovic
Lisa Wernstedt
Emmy Widqvist
Aleksandar Zuza
Birgitta Öhrn

Förbundspersonal

Martina Aksberg
Annika Andersson
Cecilia Bergström
Johan Brandting
Mimmi Cataldo
Elisabeth Edström
Conny Eklöf
Maria Englund
Bibi Enlund
Helena Eriksson
Susanne Glickman
Britt Gomez
Maria Gustafsson
Gunilla Gustavsson
Lena Hagman
Maria Hauptmann Hagström
Ingela Hoatson
Mikael Hägg
Pekka Kammonen
Ann-Christin Kårestad
Annette Lack
Anilla Larsson
Ingalill Larsson
Josefine Larsson
Gerd Lundgren
Göran Nilsson
Kristian Ohlsson
Annika Orbert
Lotta Oscarsson
Nina Portocarrero Flores
Erica Sjölander
Stefan Sjöquist

Dagordningens punkt 4

Beslut om dagordning

Föredragning

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Förbundsstyrelsens förslag till dagordning för kongressen finns på sidorna 4 och 5 i beslutshandlingarna. Förbundsstyrelsen föreslår att presidiet får i uppdrag att leda kongressens arbete med utgångspunkt i den preliminära tidsplanen, men att presidiet får möjlighet att ändra i dagordningen om det är nödvändigt för kongressens arbete.

Jag föreslår kongressen besluta att godkänna förslaget till dagordning och den föreslagna hanteringen av densamma.

Kongressen beslutade

att **godkänna** förbundsstyrelsens förslag till dagordning.

Dagordning

- 1. Kongressens öppning**
- 2. Rapport från fullmaktsgranskningskommittén**
- 3. Upprop**
- 4. Beslut om dagordning**
- 5. Beslut om arbetsordning**
- 6. Val av kongressens funktionärer**
  - a) ordförande
  - b) sekreterare
  - c) kongressberedning
  - d) röstkontrollanter vid slutna omröstningar
  - e) protokollsjusterare
- 7. Behandling av verksamhet**
  - a) granskningskommitténs rapport och förslag
  - b) förbundsstyrelsens berättelser för 2014, 2015 och 2016 års verksamheter
  - c) beslut om ansvarsfrihet
- 8. Beslut om arvode till förbundsstyrelse, revisorer och kongressombud**
- 9. Beslut om valordning för val av förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté**
- 10. Val av förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté**
  - a) förbundsordförande
  - b) vice förbundsordförande
  - c) förbundssekreterare
  - d) avtalssekreterare
  - e) arbetande ledamöter till förbundsstyrelsen
  - f) revisorer
  - g) ledamöter till centrala lönekommittén

11. Val av ersättare för förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté

- a) ersättare för förbundsfunctionärerna i förbundsstyrelsen
- b) förste ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen
- c) andre ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen
- d) ordinarie ledamöters personliga ersättare
- e) ersättare för revisorer
- f) ersättare för ledamöter i centrala lönekommittén

12. Beslut om valordning för val av valberedning

13. Nominering till valberedning

- a) ordförande
- b) sekreterare
- c) ledamöter

14. Val av valberedning

- a) ordförande
- b) sekreterare
- c) ledamöter

15. Nominering av ersättare för ledamöter i valberedningen

16. Val av ersättare för ledamöter i valberedningen

17. Vår arbetsplats

18. Vår organisation, inklusive stadgar och ekonomifrågor

19. Vårt samhälle

20. Program för framtidens industriarbete

21. Handlingslinjer

22. Kongressens uttalanden

23. Firmateckning

24. Beslut om stadgarnas ikraftträdande

25. Andra frågor

26. Kongressens avslutning

Dagordningens punkt 5

Beslut om arbetsordning

Föredragning

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Förbundsstyrelsens förslag till arbetsordning finns på sidorna 6–7 i beslutshandlingarna. Som framgår av beslutshandlingarna, sidan 198, föreslår förbundsstyrelsen att stadgarna § 18 mom. 1, förändring av antalet revisorer, behandlas innan dagordningspunkt 9 Val av revisorer ska påbörjas. Beslutar kongressen att bifalla förslaget till förändring föreslås att denna del omedelbart justeras och träder i kraft så att val av revisorer sker utifrån det nya antalet.

Jag föreslår kongressen besluta att godkänna förbundsstyrelsens förslag till arbetsordning.

Kongressen beslutade

att **godkänna** förbundsstyrelsens förslag till arbetsordning.

Arbetsordning

Ordförande

Kongressen väljer fyra ordförande som växelvis leder förhandlingarna. Ordförandena bör försöka få behandlingen av en pågående fråga avslutad innan kongressen ajourneras för till exempel lunch, middag och avslutning av kvällsplenum. Ordförandena har därför rätt att lägga förslag om att debatten avslutas samt föreslå tidsbegränsning för talarna. Sådana förslag kan även läggas av kongressens övriga deltagare. Om tjänstgörande ordförande vill delta i debatten ska hen överlåta åt annan ordförande att leda förhandlingarna.

Sekreterare och justerare

Kongressen väljer en huvudsekreterare och fem övriga sekreterare, som tillsammans med administrativ personal från förbundskontoret för kongressens beslutsprotokoll. Detta ska bland annat återge förslag och beslut, vilka som deltagit i debatten, handlingslinjer, program för framtidens industriarbete samt tal. Tre justerare väljs att justera protokollet. Deltagarna ska så fort det är möjligt efter kongressen erhålla ett justerat protokoll.

Kongressberedning

Kongressen väljer en kongressberedning bestående av nio ledamöter: ordförande från förbundskontoret, sju kongressombud som ledamöter samt en anställd från förbundskontoret som sekreterare. Då många förslag läggs i en fråga, eller då det finns andra skäl att inte direkt avgöra frågan, avslutas den första behandlingen med att frågan remitteras till kongressberedningen. Sedan utredning i frågan genomförts, eller lagda förslag sammanjämkats, utarbetar kongressberedningen ett förslag som föreläggs kongressen.

Omröstningar

Kongressen väljer fyra röstkontrollanter för slutna val. Omröstning sker öppet med acklamation, enkel majoritet gäller. Rösträtten är personlig och kan därmed inte överlåtas till annan. Om ordföranden har svårt att bedöma vilket förslag som erhållit majoritet, eller om något ombud begär det, ska votering ske. Votering kan ske genom försöksvotering med uppsträckt röstkort eller genom digital rösträkning. Den som begär votering ska uppge sitt namn. Vid digital rösträkning används den personliga Ipaden.

Vid lika röstetal avgör tjänstgörande ordförande med utslagsröst. Om tjänstgörande ordförande inte har rösträtt träder bisittande ordförande tillfälligt in.

För personval gäller sluten omröstning i alla de fall där fler är föreslagna än det antal som ska väljas. Vid alla personval måste den som blir vald ha fått fler än hälften av alla avgivna godkända röster. Om inte det antal kandidater som ska väljas uppnår det röstetalet sker omval mellan de två som fått flest röster. Vid lika röstetal avgörs valet genom lottning.

Föredragning och förslag

Ordet begärs skriftligt via den personliga Ipaden. Förslag bör avges i början av debatten. Alla förslag och yrkanden i samband med debatt sker från talarstol. Tiden för varje talare, utom för föredragande, är begränsad till tre minuter om inte kongressen beslutar annat. Efter att kongressen beslutat avsluta debatten får inga ytterligare förslag i frågan läggas. Reservationer ska avges skriftligt senast 15 minuter efter det att beslut fattats.

Behandling av program för framtidens industriarbete

Före behandlingen av de tre motionsblocken öppnas dagordningens punkt 20 med en kort beskrivning av förbundsstyrelsens förslag till program för framtidens industriarbete. Förslag och yrkanden på förändringar i programmets slutsatser läggs i anslutning till detta.

Om kongressbehandlingen föranleder ändringar av programmets slutsatser återkommer kongressberedningen till kongressen med justerat förslag. Efter de tre motionsblockens behandling återkommer dagordningens punkt 20 med fastställande av programmet.

Behandling av handlingslinjer

Förbundsstyrelsens förslag till handlingslinjer debatteras under de tre motionsblocken.

Om kongressbehandlingen föranleder ändringar av handlingslinjernas slutsatser återkommer kongressberedningen till kongressen med justerat förslag. Handlingslinjerna fastställs under dagordningens punkt 21.

Behandling av förslag till stadgeförändringar

Förbundsstyrelsens förslag till vissa förändringar av stadgarna behandlas vid två tillfällen: förslaget om förändring av § 18 mom. 1 behandlas innan dagordningens punkt 9. Övriga förslag till förändringar behandlas under dagordningens punkt 18 avsnittet stadgefrågor.

Dagordningens punkt 25 Andra frågor

Frågor under dagordningens punkt 25 Andra frågor måste anmälas vid dagordningens fastställande för att kunna behandlas av kongressen.

Permission

Permission begärs och motiveras skriftligt hos kongressens ordförande. För att permission ska beviljas av presidiet krävs att särskilda skäl föreligger. Beviljade permissioner noteras i protokollet.

Åhörare

Medlemmar i förbundet, och övriga som fått inträdeskort, äger tillträde till kongresslokalen i mån av utrymme, om inte kongressen vid behandling av viss fråga beslutar om annan ordning.

Kongressens arbetstider

<i>Dag</i>	<i>Fm.</i>	<i>Em.</i>	<i>Kvällsplenum</i>
Fredagen den 19 maj		13.00–17.00	
Lördagen den 20 maj	09.00–12.00	13.00–17.00	18.00–

Söndagen den 21 maj	09.00–12.00	13.00–17.00
Måndagen den 22 maj	09.00–12.00	12.45–14.30

Presidiet kan till kongressen lägga förslag om förändring av arbetstiderna.

Dagordningens punkt 6

Val av kongressens funktionärer

a) ordförande

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Till ordförande för kongressen föreslår förbundsstyrelsen följande:

Angelica Teiffel, 36 Göteborg
Erika Larsson, 22 Sörmland
Lennie Håkansson, 46 Blekinge
Peter Johansson, 34 Borås

b) sekreterare

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Till sekreterare för kongressen föreslår förbundsstyrelsen följande:

Anna Jensen Naatikka, förbundskontoret, huvudsekreterare
Berit Bengtsson, förbundskontoret
Christer Persson, förbundskontoret
Christina Lundin, förbundskontoret
Helena Eriksson, förbundskontoret
Sven Olander, förbundskontoret

c) kongressberedning

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Till kongressberedning för kongressen föreslår förbundsstyrelsen följande:

Anders Ferbe, förbundskontoret, ordförande
Erica Sjölander, förbundskontoret, sekreterare
Besim Matoshi, 40 Västbo-Östbo
Jessica Norberg, 36 Göteborg
Johan Järvklo, 15 Stockholms län
Renate Almén, 7 Gävleborg
Roger Olsson, 51 Sydvästra Skåne
Sirpa Mäkipä, 16 Mälardalen
Tomas Karlsson, 2 Norrbotten

d) röstkontrollanter vid slutna omröstningar

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Till röstkontrollanter vid slutna omröstningar föreslår förbundsstyrelsen följande:

Jan Eriksson, förbundskontoret, sammankallande
Bo Karlsson, revisor
Christin Sjöroos, revisor
Peter Krantz, revisor

e) protokollsjusterare

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Till protokollsjusterare för kongressen föreslår förbundsstyrelsen följande:

Jan-Olov Carlsson, 18 Örebro län
Linda Friberg, 12 Uppland
Michael Gustafsson, 15 Stockholms län

Jag föreslår kongressen besluta att bifalla förbundsstyrelsens förslag till kongressens funktionärer.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens förslag till kongressens funktionärer.

Dagordningens punkt 7 Behandling av verksamhet

a) granskningskommitténs rapport

b) förbundsstyrelsens berättelser för 2014, 2015 och 2016 års verksamheter

c) beslut om ansvarsfrihet

Föredragning

Kent Bursjö, granskningskommitténs ordförande: Kongressombud, presidiet och övriga kongressdeltagare!

Granskningskommitténs uppgift är att granska förbundsstyrelsens verksamhet under den gångna kongressperioden. Detta görs utifrån protokoll, verksamhetsberättelser och andra dokument som kommittén vill ta del av samt genom att kongressens ombud enligt stadgarna § 14 mom. 9 ges tillfälle att lämna synpunkter på den verksamhet som genomförts under kongressperioden. Samma möjlighet har getts förbundets avdelningar.

På kongressen ska granskningskommittén föredra sin granskning av förbundsstyrelsens förvaltning av verksamheten samt till- eller avstyrka ansvarsfrihet för den gångna kongressperioden.

Utifrån detta uppdrag har den av Industrifacket Metalls tredje ordinarie kongress utsedda granskningskommittén granskat förbundets verksamhet för åren 2014, 2015 och 2016.

Granskningskommitténs rapport återfinns i sin helhet i kongressens beslutsbok, sidorna 8–11, som sedan en tid tillbaka varit tillgänglig för ombud och övriga med närvaroplikt.

Granskningskommitténs största arbete under kongressperioden har varit att granska förbundsstyrelsens verkställan av de beslut som togs på IF Metalls tredje ordinarie kongress 2014. I detta arbete har dialog förts med förbundsledning samt ansvariga på förbundets enheter.

I denna dialog har granskningskommittén framfört vikten av att förbundsstyrelsen är tydlig i hur beslut är verkställda, i vilket forum de är verkställda samt när de är verkställda.

Övriga frågor som granskningskommittén hanterat, i olika omfattning, har varit definition och hantering av vissa stadgefrågor samt förberedelser inför förbundsstyrelsens beslut om ny ordförande i centrala valberedningen.

Granskningskommittén har också genom undertecknad ingått i stadgekommittén och upphandlingsgruppen gällande auktoriserad förbundsrevisor.

Granskningskommitténs granskning av förbundsstyrelsens verksamhet under kongressperioden har inte resulterat i att kommittén finner anledning att rikta någon kritik mot förbundsstyrelsen för dess förvaltning av förbundets verksamhet under kongressperioden. Granskningskommittén tillstyrker ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen för den aktuella kongressperioden.

Jag yrkar bifall till granskningskommitténs förslag.

Kongressen beslutade

att **godkänna** granskningskommitténs rapport

att **godkänna** förbundsstyrelsens verksamhetsberättelser för åren 2014, 2015 och 2016

att **bevilja** förbundsstyrelsen ansvarsfrihet för förbundets verksamhet under kongressperioden.

Granskningskommitténs rapport

Inledning

Granskningskommittén för Industrifacket Metall, utsedd av förbundets tredje ordinarie kongress, avger härmed sin rapport till förbundets fjärde ordinarie kongress.

Granskningskommitténs uppdrag

Granskningskommitténs uppdrag framgår av stadgarna § 14 mom. 9 och består i att granska förbundsstyrelsens verksamhet under den gångna kongressperioden utifrån protokoll, verksamhetsberättelser och andra dokument som granskningskommittén tagit del av samt kongressombudens och avdelningarnas insända yttranden efter granskningskommitténs förfrågan. På kongressen ska granskningskommittén föredra sin granskning av förbundsstyrelsens förvaltning av verksamheten samt till- eller avstyrka ansvarsfrihet för den gångna kongressperioden.

Granskningskommitténs sammansättning

Ordförande	Kent Bursjö	30 Bohuslän-Dal
Sekreterare	Jan Eriksson	Förbundskontoret
Ledamöter	Kent Eriksson	5 Höga Kusten
	Jonas Larsson	26 Östergötland
	Joachim Norelius	10 Dalarna
	Jimmy Faltin	3 Norra Västerbotten
Ersättare	Joakim Samuelsson	40 Västbo-Östbo
Revisorer	Bo Karlsson	3 Norra Västerbotten
	Christin Sjöroos	15 Stockholms län
	Peter Krantz	36 Göteborg

Följande ledamöter och ersättare valdes till granskningskommittén på kongressen 2014 och har på grund av nya arbeten eller pension lämnat sina uppdrag:

Morgan Fagerström (t.o.m. 30 april 2015)	44 Halland
Camilla Stridh (t.o.m. 31 mars 2016)	38 Östra Småland
Niklas Johansson (t.o.m. 30 april 2015)	15 Stockholms län

Granskningskommitténs arbetssätt

Granskningskommittén har haft åtta sammanträden omfattande en till två dagar. Arbetet har utförts genom granskning av förbundsstyrelsens verksamhet och beslut om:

- Förbundets verksamhet 2014, 2015 och 2016.
- Industrifacket Metalls tredje ordinarie kongress; kongressbesluten och förbundsstyrelsens uppföljning av dessa.
- Dispenser och avvikelser från förbundets stadgar.

Granskningskommittén har även träffat representanter för förbundsledningen och förbundskontorets enheter för kompletterande information samt gett kongressens ombud möjlighet att i enlighet med förbundets stadgar § 14 mom. 9 lämna synpunkter på den verksamhet som har genomförts under kongressperioden. Samma möjlighet har getts förbundets avdelningar.

Granskningskommitténs synpunkter efter genomförd granskning

Förbundsstyrelsen har under kongressperioden fattat beslut i ett mycket stort antal frågor med anledning av förbundets tredje ordinarie kongress. Det har gällt motioner och förslag som kongressen beslutat om, av kongressen fastställda handlingslinjer samt i genomfö-

randet av den dagliga fackliga verksamheten i förbundet. Vid granskning av de olika uppföljningsdokumenten kan man konstatera att det är en omfattande verksamhet som genomförs i förbundet under en kongressperiod.

Vid förbundets tredje ordinarie kongress fattades beslut rörande 742 (555) att-satser varav 121 (110) bifölls, 265 (149) avslogs, 228 (184) beaktades och 128 (112) sändes vidare till avtalsrådet. Samtliga att-satser har tagits om hand och redovisats till granskningskommittén.

Samma sak gäller de av kongressen beslutade Handlingslinjerna. Det är inte förbundet och förbundsstyrelsen som genomför all verksamhet. Mycket av den i Handlingslinjerna beskrivna verksamheten utförs av avdelningar och klubbar. Utifrån denna verksamhet har förbundsstyrelsen ett övergripande ansvar och ett ansvar att möjliggöra verksamheten, bland annat genom utbildningar och konferenser.

Granskningskommittén har gällande Handlingslinjerna framfört till ansvariga vikten av sammanställning och behandling med godkännande i förbundsstyrelsen utifrån de beslut föregående kongress tagit gällande inriktning på verksamhet samt mål för verksamheten.

Granskningskommittén kan konstatera att behandling och beslut har tagits i förbundsstyrelsen samt att dokumentation av bedriven verksamhet har skett.

Granskningskommittén har som en del av sin granskning ställt frågor till förbundsstyrelsen gällande hur denna har bedrivit sin verkställan av beslutade att-satser från kongressen 2014 och har fått tillfredsställande svar på sina frågor. Dock anser granskningskommittén att det inom vissa områden finns god utvecklingspotential vad gäller att tidsplanera arbetet med författande av kommentarer till hur verkställan skett av olika att-satser.

Utöver frågan med tidsplanering så är det lika viktigt att förbundsstyrelsen tillser att resurserna för detta arbete är tillräckliga, då det periodvis uppstår hög arbetsbelastning på enheterna på förbundskontoret.

Granskningskommittén har i god tid samtalat med förbundsledning och ledning för enheterna om vikten av en kommentering som beskriver hur en motion är verkställd och när den är verkställd. Det har också framförts att en hög respekt för motionsskrivaren ofta kräver unika svar på de unika motionernas att-satser.

Inkomna synpunkter från kongressombud och avdelningar

Granskningskommittén gav under perioden den 3–17 februari 2017 kongressombuden och avdelningarna möjlighet att till granskningskommittén inkomma med synpunkter på hur förbundsstyrelsen bedrivit verksamheten samt hur beslut tagna på Industrifacket Metalls tredje ordinarie kongress verkställts. Under nämnda period har det inte inkommit några synpunkter till granskningskommittén.

Förbundsstyrelsens stadgebeslut

Granskningskommittén har även denna gång studerat hanteringen av förbundets stadgar. Av de beslut som har granskats kan granskningskommittén inte se att något av besluten står i strid mot stadgarna och kongressens beslut.

Granskningskommittén ser endast anledning att ta upp två hanterade stadgefrågor som är av betydande karaktär och som haft särskild hantering i granskningskommittén:

1. Centrala valberedningen – förslag till ny ordförande

Granskningskommittén erhöll den 25 juni 2015 uppdraget att bereda och föreslå val av ny ordförande i centrala valberedningen efter det att Anna Jensen Naatikka utsetts till förbundssekreterare från och med den 1 juli 2015.

Granskningskommittén fann det tydligt i förbundets stadgar § 14 mom. 7 att det endast är de på kongressen valda ordinarie ledamöterna i centrala valberedningen som av förbundsstyrelsen är möjliga att utse som ny ordförande i centrala valberedningen.

För att till förbundsstyrelsen kunna föreslå en av de ordinarie ledamöterna i centrala valberedningen genomförde granskningskommittén en uppdragssammanställning gällande erfarenhet i centrala valberedningen samt en uppdragsöversikt gällande övriga förtroendeuppdrag inom Industrifacket Metall. Utöver erfarenhetsperspektivet fördes diskussion gällande rättvis representation.

Granskningskommittén var eniga i det förslag som presenterades till förbundsstyrelsen.

2. Stadgetolkning gällande begreppet ”verksamma i produktionen”

Under förarbetet i granskningskommitténs uppdrag från förbundsstyrelsen att förbereda val av ny ordförande i centrala valberedningen framkom det olika syn på/tolkningar av stadgarnas begrepp ”verksamma i produktionen”.

De olika tolkningar som framkom till granskningskommittén var:

- *Du har en anställning inom Industrifacket Metalls verksamhetsområde*
Här exkluderas samtliga medlemskategorier som inte har en anställning där Industrifacket Metall tecknar kollektivavtal.
- *Du är aktiv medlem inom Industrifacket Metall*
Här exkluderas endast pensionärsmedlemmar och studerandemedlemmar.

Granskningskommittén har skriftligen framfört till förbundsstyrelsen att ett förtydligande av begreppet ”verksamma i produktionen” till organisationen är viktigt eftersom det inte bara bestämmer vilka medlemskategorier som är valbara till förbundsuppdrag, utan också visar på lämpligheten eller möjligheten att behålla ett uppdrag då en ledamot eller ersättare under kongressperioden till exempel erhåller en anställning utanför Industrifacket Metalls verksamhetsområde.

Efter granskningskommitténs begäran har förbundsstyrelsen presenterat nya framtagna definitioner, inte bara utifrån begreppet ”verksamma i produktionen” utan också hur ett antal övriga situationer som kan uppkomma ska hanteras, till exempel längre tid med arbetslöshet eller tjänstledighet.

Granskningskommitténs slutsats

Granskningskommitténs granskning av förbundets verksamhet och förbundsstyrelsens förvaltning har inte resulterat i att granskningskommittén finner någon anledning att kritisera förbundsstyrelsen för förvaltningen av förbundet under den gångna kongressperioden. Granskningskommittén tillstyrker därmed ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen för den aktuella kongressperioden.

Granskningskommittén föreslår kongressen besluta

att godkänna granskningskommitténs rapport

att godkänna förbundsstyrelsens verksamhetsberättelser för åren 2014, 2015 och 2016

att bevilja förbundsstyrelsen ansvarsfrihet för förbundets verksamhet under kongressperioden.

Dagordningens punkt 8

Beslut om arvode till förbundsstyrelse, revisorer och kongressombud

Föredragning

Ulf Andersson, förbundskontoret: Kongressombud! Enligt stadgarna § 14 mom. 11 ska kongressen fastställa arvoden för förbundsstyrelsens ledamöter samt för förbundsrevisorerna och kongressombuden.

Förbundsstyrelseberedningen föreslår:

- att förbundsstyrelsens i produktionen verksamma ledamöter, liksom revisorerna, får ett årsarvode motsvarande ett halvt prisbasbelopp
- att ersättare för förbundsstyrelseledamot, liksom ersättare för revisor, får ett mötesarvode motsvarande en tiondel av ordinarie ledamots respektive revisors årsarvode.

Förbundsstyrelsen föreslår:

- att kongressombud får ett kongressarvode uppgående till 2 400 kronor, utöver ersättning enligt resereglemente.

Jag yrkar bifall till förslagen.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förslagen om arvoden.

Dagordningens punkt 9

Beslut om valordning för val av förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté

Föredragning

Ulf Jonsson, valberedningens ordförande: Kongresskamrater! Dagordningens punkter 9, 10 och 11 finns på sidorna 12–25 i beslutshandlingarna.

Innan vi går in på valen ska jag nämna något om valberedningens arbete och det förslag vi lägger fram. Kongressen 2014 beslutades att andelen kvinnor i förbundets beslutande och rådgivande organ på central nivå och avdelningsnivå ska ökas och att målet minst 30 procent kvinnor ska vara uppfyllt 2017. Det har också varit valberedningens ledstjärna. Utöver jämställdhetsperspektivet har vi även strävat efter en så bred representativitet som möjligt utifrån geografiska och branschmässiga förhållanden, relationen mellan små och stora företag, åldersstruktur och kompetens.

Inför 2017 års kongress har valberedningens ledamöter också träffat representanter från flertalet avdelningar i olika forum för att informera om valberedningens arbete, de olika kriterierna och vikten av att nominera till de olika förbundsuppdragen.

Det har kommit in 506 nomineringar, vilket är en ökning jämfört med 2014 års kongress. Totalt har 75 personer nominerats till 61 uppdrag. Det är 35 avdelningar som har nominerat. Det finns nominerade personer från 35 avdelningar, vilket innebär att det är två avdelningar som saknar nominerade.

När det gäller den jämställda representationen var andelen kvinnor av de nominerade 41 procent. I valberedningens förslag är andelen kvinnor 46 procent, vilket är en ökning jämfört med kongressen 2014, då andelen var 36 procent kvinnor.

Genomsnittsåldern i förbundet är 43 år, valberedningens förslag har en genomsnittsålder på 48 år. Av de 61 personer som är valberedningens förslag är det 15 personer som inte tidigare haft uppdrag på förbunds nivå.

När det gäller fördelningen av avtalsstillhörighet har valberedningen strävat efter en någorlunda jämn fördelning utifrån antalet medlemmar på de olika avtalsområdena. Teknikavtalet IF Metall dominerar.

När vi tittar på den geografiska fördelningen av alla uppdrag som nu ska väljas så är det fyra avdelningar som saknar nominerade.

Detta har varit de förutsättningar som valberedningen haft att arbeta med och som lett fram till det förslag som lagts fram.

För personval gäller i enlighet med stadgarna § 14 mom. 8 slutet omröstning i de fall där fler är föreslagna och kvarstår som nominerade än det antal som ska väljas.

Vad avser val av ersättare för de arbetande ledamöterna i förbundsstyrelsen föreslår dock valberedningen att valen sker med acklamation om ingen ytterligare nominerad föreslås väljas.

Med anledning av kongressens beslut i dag om att ändra stadgarnas § 18 mom. 1 Val av revisorer, ska kongressen välja fyra revisorer i stället för tre. Detta innebär att dagordningspunkt 10 f) Val av revisorer och dagordningspunkt 11 e) Val av ersättare för revisorer ersätts med ny punkt 10 f) och 11 e). Valberedningens nya förslag till revisorer och ersättare kommer att läggas ut i era Ipads.

I övrigt föreslår valberedningen kongressen besluta att godkänna valordningen och valberedningens rapport samt att ge valberedningen i uppdrag att efter val av förbundsstyrelsens ordinarie ledamöter och ersättare återkomma med förslag till arbetande ledamöters personliga ersättare.

Jag yrkar bifall till valberedningens förslag.

Kongressen beslutade

att **bifalla** valberedningens förslag.

Förslag till valordning

Valberedningens sammansättning

För att förbereda 2017 års val av förbundsstyrelse, revisorer och ledamöter i centrala lönekommittén valde 2014 års kongress följande valberedning:

Anna Jensen Naatikka, 9 Västra Gästrikland, ordförande
Glenn Abrahamsson, sekreterare, förbundskontoret
Carola Andersson, 4 Södra Västerbotten
Mikael Andersson, 49 Nordvästra Skåne
Ulf Jonsson, 38 Östra Småland
Roger Lindell, 6 Mellersta Norrland
Lena Nilsson, 14 Värmland
Ulf Ström, 18 Örebro län
Per Svensson, 15 Stockholms län

Till ersättare valdes:

Lars Sonestedt, 26 Östergötland
Marie Lindqvist, 34 Borås
Pär-Ola Olausson, 27 Östra Skaraborg
Jessica Norberg, 36 Göteborg
Sabahudin Varenikic, 46 Blekinge

Enligt stadgarna § 14 mom. 7 ska förbundsstyrelsen föreslå en sekreterare till valberedningen. Förbundsstyrelsen föreslog Glenn Abrahamsson, förbundskontoret.

Under kongressperioden har Anna Jensen Naatikka avsagt sig uppdraget som ordförande i den centrala valberedningen, då hon utsågs till förbundssekreterare. Granskningskommittén fick då i uppdrag att bereda och till förbundsstyrelsen föreslå ny ordförande. Efter förslag från granskningskommittén utsåg förbundsstyrelsen Ulf Jonsson till ordförande i valberedningen.

Under kongressperioden har också ordinarie ledamoten Mikael Andersson samt ersättarna Marie Lindqvist och Sabahudin Varenikic avsagt sig sina uppdrag. Lars Sonestedt och Pär-Ola Olausson, båda ersättare, har därmed trätt in som ordinarie ledamöter i valberedningen.

Valberedningens sammanträden

Valberedningen har haft fem sammanträden, tre under 2016 och två under 2017. Två av dessa var tvådagarsmöten. Ersättarna har medverkat vid samtliga sammanträden.

Vid det första sammanträdet behandlades valberedningens ansvarsområden och arbetsformer samt utlysande av nomineringar. Vid övriga sammanträden har valberedningen gått igenom inkomna nomineringar, fastställt valberedningens förslag och färdigställt information till kongressombuden.

Valberedningens arbete och förslag

Valberedningen har med sitt förslag försökt att beakta en så bred representativitet som möjligt utifrån:

- geografisk och branschmässig hänsyn
- relation mellan små och stora företag
- könsmässig fördelning – öka andelen kvinnor
- åldersstruktur – stimulera förnyingsprocessen
- etnisk bakgrund
- kompetens och intresse hos de nominerade.

Inför 2017 års kongress har valberedningens ledamöter träffat representanter från flertalet avdelningar i olika forum för att informera om valberedningens arbete, de olika kriterierna och vikten av att nominera till de olika förbundsuppdragen. Dessa besök genomfördes under nomineringsperioden.

Vid kongressen 2014 beslutades att andelen kvinnor i förbundets beslutande och rådgivande organ på central nivå och avdelningsnivå ska ökas och att målet minst 30 procent kvinnor ska vara uppfyllt 2017. Detta har varit en ledstjärna i valberedningens arbete. I det förslag som valberedningen nu lägger fram är 46 procent kvinnor.

De nominerade som valberedningen inte föreslår till uppdraget har fått frågan om de vill kvarstå som nominerade. De som valt att kvarstå är tillsammans med dem som valberedningen föreslår presenterade i valberedningens förslag.

Valberedningens förslag är i samtliga delar enhälligt.

Valordning

Valberedningen har i sitt förslag till val enligt stadgarna § 14 mom. 6 och § 15 mom. 3 försökt att beakta en så bred representativitet som möjligt utifrån vad som beskrivits ovan. Valberedningen har också tillämpat sin stadgemässiga rätt att föreslå kandidater.

Med det förfarandet är valordningen given och framgår av dagordningspunkterna 10 och 11.

Valförfarande

För personval gäller i enlighet med stadgarna § 14 mom. 8 slutna omröstning i de fall där fler är föreslagna och kvarstår som nominerade än det antal som ska väljas. Slutna val sker via den personliga Ipaden.

Vad avser val av ersättare för de arbetande ledamöterna i förbundsstyrelsen föreslår valberedningen dock att valen sker med acklamation om ingen ytterligare nominerad föreslås väljas. Valförfarandet sker då enligt följande ordning.

1. Valberedningen föreslår och kongressen väljer 13 förste ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen.
2. Valberedningen föreslår och kongressen väljer 13 andre ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen.
3. Valberedningen ges i uppdrag att, efter val av ordinarie ledamöter och ersättare, återkomma med förslag till personliga ersättare för de ordinarie ledamöterna.

Dagordningens punkt 10

Val av förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté

a) val av förbundsordförande

Ulf Jonsson, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till förbundsordförande.

En person ska väljas och tre personer har nominerats, nämligen Anders Ferbe, Marie Nilsson och Veli-Pekka Säikkälä.

Anders Ferbe och Veli-Pekka Säikkälä har återtagit sina nomineringar.

Valberedningen föreslår att Marie Nilsson väljs till förbundsordförande och att valet sker med acklamation.

Kongressen beslutade med acklamation

att **välja** Marie Nilsson till förbundsordförande.

Tack

Marie Nilsson, förbundsstyrelsen: Jag är här nu! För några personer i den här lokalen, så har den där meningen en alldeles speciell betydelse. Jag är här nu!

För knappt en månad sedan så satt jag där uppe på läktaren på en annan kongress och var med om att en annan IF Metallare valdes till ett väldigt hedersamt och fint uppdrag och då satt jag där och funderade. Undrar hur det känns att stå där nere och bli vald till ett sådant där fint uppdrag. Nu vet jag. Det känns alldeles, alldeles underbart!

Det finns en person som hade en alldeles speciell betydelse när mitt fackliga engagemang tog sin början. Han heter Björn Pettersson, men kallades för Eldarn.

Eldarn fyllde 94 år nu i påskas och han var klubbordförande på den arbetsplatsen där jag började jobba som 18-åring. Han fick mig, som något tveksamt hade blivit medlem i Fabriksarbetareförbundet, att ta på mig uppdraget som förtroendevald.

Några år senare så var vi på en utbildning ihop som handlade om hur vi skulle utveckla medbestämmandet och förhandlingsverksamheten på vår klubb. Vi hade en handledare på den här kursen som förklarade på ett mycket, mycket pedagogiskt sätt, att när det gäller intressekonflikter, så är det allra bästa om de lokala parterna kan hitta en gemensam lösning att enas om. Det är mycket bättre än om de centrala parterna ska blandas in. Och jag noterade att Eldarn, han satt där och han blev mer och mer förbannad. Till slut begärde han ordet och så sade han "Aldrig, aldrig i helvete att vi viker ned oss för arbetsgivaren, över min döda kropp! Men ibland måste man faktiskt kompromissa." Tack Björn för de visdomsorden.

Det är verkligen en stor ära och en gigantisk utmaning att få förtroendet att leda världens bästa fackförbund. Men det här kommer så klart inte vara en "one-woman show". Det här kommer att vara ett teamwork. Tillsammans ska vi arbeta hårt för att nå våra mål. Tack alla ni fina IF Metallare. Jag lovar att göra mitt yttersta för att inte göra er besvikna. Tack så hemskt mycket!

b) val av vice förbundsordförande

Ulf Jonsson, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till vice förbundsordförande.

En person ska väljas och fem personer har nominerats, nämligen Martin Gunnarsson, Anna Jensen Naatikka, Marie Nilsson, Veli-Pekka Säikkälä och Tomas With.

Martin Gunnarsson, Anna Jensen Naatikka, Marie Nilsson och Veli-Pekka Säikkälä har återtagit sina nomineringar.

Valberedningen föreslår att Tomas With väljs till vice förbundsordförande och att valet sker med acklamation.

Kongressen beslutade med acklamation

att **välja** Tomas With till vice förbundsordförande.

Tack

Tomas With, förbundskontoret: Tack, tack ska ni ha!

Det var industrin som gjorde att vår släkt flyttade till Sverige och utifrån det så var måndagen en jättegäldens dag för mig. I måndags gjorde vår 20-årige son sin första arbetsdag på en industriarbetsplats. Ännu mer glädjande var att han fick facklig introduktion den första arbetsdagen och skrev in sig i förbundet. Därmed blev vi fyra generationer industriarbetare. Fyra generationer i ett förbund som gör skillnad på våra arbetsplatser, fyra generationer IF Metallare. I vår släkt är vi stolta över det!

Tack ska ni ha för förtroendet! Det känns jättestort på många sätt. Ni vet hur det är när vi väljs till förtroendeuppdrag på våra arbetsplatser, eller för avdelningens räkning. Vi har alltid anledning att fråga oss hur vi på bästa sätt ska klara av uppdraget. Vad ska vi tänka på, vad ska vi göra för att på bästa sätt fullgöra det uppdrag som vi har fått.

Så här långt i livet är erfarenheten; prata med människor, lyssna på dem, lyssna på organisationens företrädare. I vår organisation finns erfarenheter och kunskap från många olika miljöer. Det är någonting unikt. Det är någonting som gör vår organisation stark och rik. Det är någonting som bara vi har. Kom ihåg, det är våra arbetsplatser. Tillsammans är vi bärare av avtal. Vi är den ena avtalsparten och det är vår organisation. Det handlar om vår framtid, om våra barns framtid.

Tack ska ni ha!

c) val av förbundssekreterare

Ulf Jonsson, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till förbundssekreterare.

En person ska väljas och två personer har nominerats, nämligen Anna Jensen Naatikka och Marie Nilsson.

Marie Nilsson har återtagit sin nominering.

Valberedningen föreslår att Anna Jensen Naatikka väljs till förbundssekreterare och att valet sker med acklamation.

Kongressen beslutade med acklamation

att **välja** Anna Jensen Naatikka till förbundssekreterare.

Tack

Anna Jensen Naatikka, förbundsstyrelsen: Kamrater, stort, stort tack för förtroendet att få bli vald till förbundssekreterare. Att bli enhälligt vald i en kongress det känns både i hjärta och i tårkanaler kan jag säga, så att det finns rätt mycket här, det skulle behövas lite servetter.

Mitt första förtroendeuppdrag, det känns som en evighet ibland, det var som ett ganska ilsket skyddsombud och ungdomsansvarig. Men oavsett uppdrag, så är känsla och stolthet och värme när en blev vald av sina kamrater i förtroende, det är lika hedrande då som nu.

Att få ett förtroendeuppdrag i vårt starka förbund, det är nog bland det finaste man kan tänka sig. Det är med spänning jag ser fram emot att tillsammans med Marie, Tomas, Veli-Pekka – som jag hoppas också blir vald med acklamation snart – få förvalta det förtroende som ni ger oss och att vi efter kongressen börjar att göra verkstad av de beslut vi kommer att fatta under dessa dagar.

Att hela ledningen blir enhälligt vald med acklamation, det visar på ett enigt förbund. Det skickar också signaler till omvärlden, och kanske framför allt till våra arbetsgivare, att vi har ett starkt och samstämmigt stöd bakom oss. För ett sådant stöd, det är ovärderligt när det verkligen blåser till, vilket det har en tendens att göra ibland.

Så stort, stort tack än en gång!

d) val av avtalssekreterare

Ulf Jonsson, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till avtalssekreterare.

En person ska väljas och tre personer har nominerats, nämligen Darko Davidovic, Veli-Pekka Säikkälä och Tomas With.

Darko Davidovic och Tomas With har återtagit sina nomineringar.

Valberedningen föreslår att Veli-Pekka Säikkälä väljs till avtalssekreterare och att valet sker med acklamation.

Kongressen beslutade med acklamation

att **välja** Veli-Pekka Säikkälä till avtalssekreterare.

Tack

Veli-Pekka Säikkälä, förbundsstyrelsen: Jag vill tacka kongressen för förtroendet. Det känns stort. Och det känns väldigt, väldigt stort att bli omvald för fjärde gången. Jag börjar bli lite varm i kläderna nu och veta hur man gör det här jobbet. Vi kommer att ha stora utmaningar som vi ska diskutera de här dagarna på kongressen och jag lovar er att jag ska, ihop med er, ta hand om arbetsuppgifterna med glädje, men också med ett stort mått av ödmjukhet. Så tack allihop, nu kör vi! Tack så mycket.

e) val av arbetande ledamöter till förbundsstyrelsen

Ulf Jonsson, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen.

13 personer ska väljas och 19 personer har nominerats.

Utöver de 13 som valberedningen föreslår är Renate Almén, 7 Gävleborg, Tomas Karlsson, 2 Norrbotten, Besim Matoshi, 40 Västbo-Östbo, Björn Olsson, 46 Blekinge, Göran Persson, 14 Värmland, och Simon Petersson, 41 Kalmarsund, nominerade.

Renate Almén, Besim Matoshi, Göran Persson och Simon Petersson, liksom senare även Tomas Karlsson och Björn Olsson, har återtagit sina nomineringar.

Valberedningen föreslår att följande personer väljs till arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen och att valet sker med acklamation:

Ingemar Andersson, 4 Södra Västerbotten
Tonnie Andersson, 29 Norra Älvsborg
Monica Benjaminsson, 34 Borås
Ulla Brännström, 3 Norra Västerbotten
Anna Fernebro, 49 Nordvästra Skåne
Robert Fredriksson, 16 Mälardalen
Stefan Hultman, 6 Mellersta Norrland
Stefan Leiding, 15 Stockholms län
Jenny Pahlsson Andersson, 26 Östergötland
Karl Sahlin, 13 Bergslagen
Carita Svärd, 33 Vätterbygden
Mikael Sällström, 36 Göteborg
Emma Åkesson, 44 Halland

Kongressen beslutade med acklamation

att **bifalla** valberedningens förslag.

f) val av revisorer

Ulf Jonsson, valberedningens ordförande: I konsekvens med kongressens beslut att ändra stadgarna § 18 mom. 1 Val av revisorer, ska fyra revisorer väljas.

Valberedningen har gått igenom nomineringarna till revisorer. Fyra personer ska väljas och elva personer har nominerats, nämligen Bodil Andersson, 28 Västra Skaraborg, Linda Andersson, 26 Östergötland, Beatrice Berntsson, 44 Halland, Erik Burstedt, 3 Norra Västerbotten, Kent Eriksson, 5 Höga Kusten, Lars Halvarson, 10 Dalarna, Peter Krantz, 36 Göteborg, Håkan Rudmark, 32 Höglandet, Joakim Samuelsson, 40 Västbo-Östbo, Roger Sandeen, 38 Östra Småland, och Christin Sjöroos, 15 Stockholms län.

Bodil Andersson, Beatrice Berntsson, Lars Halvarson, Håkan Rudmark, Joakim Samuelsson och Roger Sandeen har återtagit sina nomineringar.

Erik Burstedt har valt att kvarstå som nominerad.

Valberedningen föreslår att följande personer väljs till förbundsrevisorer:

Linda Andersson, 26 Östergötland
Kent Eriksson, 5 Höga Kusten
Peter Krantz, 36 Göteborg
Christin Sjöroos, 15 Stockholms län

Eftersom fler är nominerade än som ska väljas ska sluten omröstning genomföras.

I debatten deltog:

Anna Westermark, 3 Norra Västerbotten

Följande förslag förelåg:

Valberedningens förslag till val av förbundsrevisorer.

Anna Westermarks förslag att välja Erik Burstedt till förbundsrevisor.

*****

Härefter förrättades slutet val via de röstberättigades personliga Ipads.

Valsedeln hade följande utformning:

Linda Andersson, 26 Östergötland
Kent Eriksson, 5 Höga Kusten
Peter Krantz, 36 Göteborg
Christin Sjöroos, 15 Stockholms län

Erik Burstedt, 3 Norra Västerbotten

*****

Rapport från röstkontrollanterna

Jan Eriksson, röstkontrollanternas ordförande, föredrog följande rapport:

Företagen röstsammanräkning den 19 maj 2017 över kongressens val av revisorer.

Antal röstberättigade	317
Antal anmälda frånvarande	0
Ej avgivna röster	1
Antal avgivna röster	316

Följande personer erhöll mer än hälften av vid valet avgivna godkända röster och är därmed valda:

Linda Andersson, 26 Östergötland	311 röster
Kent Eriksson, 5 Höga Kusten	306 röster
Peter Krantz, 36 Göteborg	295 röster
Christin Sjöroos, 15 Stockholms län	287 röster

Närmast i röstetal kom:

Erik Burstedt, 3 Norra Västerbotten	65 röster

Göteborg den 19 maj 2017

Jan Eriksson	Bo Karlsson

Christin Sjöroos	Peter Krantz

Kongressen beslutade

att **godkänna** röstkontrollanternas rapport över kongressens val av revisorer.

Auktoriserad revisor

Ulf Jonsson, valberedningens ordförande: Enligt stadgarna ska kongressen utse auktoriserad revisor.

Jag föreslår att Öhrlings Pricewaterhouse Coopers AB utses att utföra revisionen under kommande kongressperiod, med auktoriserade revisorn Johan Rönkvist som tills vidare huvudansvarig.

Kongressen beslutade

att **bifalla** valberedningens förslag.

g) val av ledamöter till centrala lönekommittén

Ulf Jonsson, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna av ledamöter till centrala lönekommittén.

Tre personer ska väljas och sex personer har nominerats.

Utöver de tre som valberedningen föreslår är Mats Bäcklund, 2 Norrbotten, Jessica Danielsson, 41 Kalmar och Lennie Håkansson, 46 Blekinge, nominerade. Samtliga har återtagit sina nomineringar.

Valberedningen föreslår att följande personer väljs till ledamöter i centrala lönekommittén och att valet sker med acklamation:

Thomas Andersson, 12 Uppland
 Ulla Heikkilä, 40 Västbo-Östbo
 Camilla Johansson, 28 Västra Skaraborg

Kongressen beslutade med acklamation

att **bifalla** valberedningens förslag.

Dagordningens punkt 11

Val av ersättare för förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté

a) val av ersättare för förbundsfunktionärerna i förbundsstyrelsen

Ulf Jonsson, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till ersättare för förbundsfunktionärerna i förbundsstyrelsen.

Sex personer ska väljas och sex personer har nominerats, samtliga förbundskontoret.

Valberedningen föreslår att följande personer väljs till ersättare för förbundsfunktionärerna, att de inträder i den ordning de uppräknas och att valet sker med acklamation.

Lea Skånberg
Martin Gunnarsson
Christina Lundin
Bengt Forsling
Lina Skoglund
Christer Persson

Kongressen beslutade med acklamation

att **bifalla** valberedningens förslag.

b) val av förste ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen

Ulf Jonsson, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna till ersättare för de arbetande ledamöterna i förbundsstyrelsen.

13 personer ska väljas och 38 personer har nominerats.

Valberedningen föreslår att följande personer väljs till förste ersättare för de arbetande ledamöterna i förbundsstyrelsen och att valet sker med acklamation.

Erika Andersson, 26 Östergötland
Robert Emanuelsson, 36 Göteborg
Gunilla Eriksson, 47 Östra Skåne
Anders Friebe, 44 Halland
Jenny Ilke Hjelm, 38 Östra Småland
Reine Johansson, 30 Bohuslän-Dal
Stefan Johansson, 18 Örebro län
Tomas Karlsson, 2 Norrbotten
Besim Matoshi, 40 Västbo-Östbo
Göran Persson, 14 Värmland
Carina Staf, 6 Mellersta Norrland
Siv Vidberg, 16 Mälardalen
Camilla Wahlström, 5 Höga Kusten

Kongressen beslutade med acklamation

att **bifalla** valberedningens förslag.

c) val av andre ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen

Ulf Jonsson, valberedningens ordförande: Efter det att valberedningen lagt sitt förslag till val av förste ersättare för de arbetande ledamöterna i förbundsstyrelsen återstår 25 nominerade.

Utöver de 13 som valberedningen föreslår är Kristina Christensen, 19 Östra Värmland, John Olov Erickson, 7 Gävleborg, Isabelle Filipsson, 32 Höglandet, Nathalie Folkunger, 43 Kronoberg, Michael Gustafsson, 15 Stockholms län, Jerry Johansson, 43 Kronoberg, Marko Kosonen, 43 Kronoberg, Martina Lundström, 43 Kronoberg, Björn

Olsson, 46 Blekinge, Magnus Sjöstrand, 26 Östergötland, Karl Wiktorsson, 28 Västra Skaraborg, och Emma Åkesson, 44 Halland, nominerade.

Kristina Christensen, Isabelle Filipsson, Nathalie Folkunger, Michael Gustafsson, Jerry Johansson, Marko Kosonen, Martina Lundström, Magnus Sjöstrand, Karl Wiktorsson, och Emma Åkesson, liksom senare även Björn Olsson, har återtagit sina nomineringar.

John Olov Erickson har valt att kvarstå som nominerad.

Valberedningen föreslår att följande personer väljs till andre ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen.

Renate Almén, 7 Gävleborg
Jonas Andersson, 48 MittSkåne
Roland Antonsson, 3 Norra Västerbotten
Lars Ask, 27 Östra Skaraborg
Martin Berglund, 4 Södra Västerbotten
Monica Enarsson, 10 Dalarna
Roger Lamell, 12 Uppland
Ann-Sofie Larsson, 19 Östra Värmland
Erika Larsson, 22 Sörmland
Simon Petersson, 41 Kalmarsund
Annette Rydell, 46 Blekinge
Marie Stenquist, 36 Göteborg
Kjell-Åke Wahlström, 37 Gotland

Eftersom fler är nominerade än som ska väljas ska slutna omröstning genomföras.

*****

Härefter förrättades slutet val via de röstberättigades personliga Ipads.

Valsedelns hade följande utformning:

Renate Almén, 7 Gävleborg
Jonas Andersson, 48 MittSkåne
Roland Antonsson, 3 Norra Västerbotten
Lars Ask, 27 Östra Skaraborg
Martin Berglund, 4 Södra Västerbotten
Monica Enarsson, 10 Dalarna
Roger Lamell, 12 Uppland
Ann-Sofie Larsson, 19 Östra Värmland
Erika Larsson, 22 Sörmland
Simon Petersson, 41 Kalmarsund
Annette Rydell, 46 Blekinge
Marie Stenquist, 36 Göteborg
Kjell-Åke Wahlström, 37 Gotland

John Olov Erickson, 7 Gävleborg

*****

Rapport från röstkontrollanterna

Jan Eriksson, röstkontrollanternas ordförande, föredrog följande rapport:

Företagen röstsammanräkning den 20 maj 2017 över kongressens val av andre ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen.

Antal röstberättigade	317
Antal anmälda frånvarande	0
Ej avgivna röster	2
Antal avgivna röster	315

Följande personer erhöll mer än hälften av vid valet avgivna godkända röster och är därmed valda:

Ann-Sofie Larsson, 19 Östra Värmland	315 röster
Erika Larsson, 22 Sörmland	315 röster
Martin Berglund, 4 Södra Västerbotten	315 röster
Monica Enarsson, 10 Dalarna	315 röster
Marie Stenquist, 36 Göteborg	315 röster
Annette Rydell, 46 Blekinge	315 röster
Roger Lamell, 12 Uppland	315 röster
Roland Antonsson, 3 Norra Västerbotten	314 röster
Lars Ask, 27 Västra Skaraborg	314 röster
Simon Petersson, 41 Kalmar	313 röster
Kjell-Åke Wahlström, 37 Gotland	311 röster
Jonas Andersson, 48 MittSkåne	310 röster
Renate Almén, 7 Gävleborg	304 röster

Närmast i röstetal kom:

John Olov Erickson, 7 Gävleborg	24 röster

Göteborg den 20 maj 2017

Jan Eriksson Bo Karlsson

Christin Sjöroos Peter Krantz

Kongressen beslutade

att **godkänna** röstkontrollanternas rapport över kongressens val av andre ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen.

d) ordinarie ledamöters personliga ersättare

Ulf Jonsson, valberedningens ordförande: Valberedningen har nu gått igenom valen av förste och andre ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen. Valberedningen föreslår att arbetande ledamöters personliga förste och andre ersättare placeras enligt följande och att valet sker med acklamation.

för Ingemar Andersson, 4 Södra Västerbotten

Camilla Wahlström, 5 Höga Kusten

Martin Berglund, 4 Södra Västerbotten

för Tonnie Andersson, 29 Norra Älvsborg
Reine Johansson, 30 Bohuslän-Dal
Erika Larsson, 22 Sörmland

för Monica Benjaminsson, 34 Borås
Göran Persson, 14 Värmland
Lars Ask, 27 Östra Skaraborg

För Ulla Brännström, 3 Norra Västerbotten
Tomas Karlsson, 2 Norrbotten
Roland Antonsson, 3 Norra Västerbotten

för Anna Fernebro, 49 Nordvästra Skåne
Gunilla Eriksson, 47 Östra Skåne
Jonas Andersson, 48 MittSkåne

för Robert Fredriksson, 16 Mälardalen
Siv Vidberg, 16 Mälardalen
Renate Almén, 7 Gävleborg

för Stefan Hultman, 6 Mellersta Norrland
Carina Staf, 6 Mellersta Norrland
Monica Enarsson, 10 Dalarna

för Stefan Leiding, 15 Stockholms län
Jenny Ilke Hjelm, 38 Östra Småland
Roger Lamell, 12 Uppland

för Jenny Pahlsson Andersson, 26 Östergötland
Erika Andersson, 26 Östergötland
Simon Petersson, 41 Kalmarsund

för Karl Sahlin, 13 Bergslagen
Stefan Johansson, 18 Örebro län
Ann-Sofie Larsson, 19 Östra Värmland

för Carita Svärd, 33 Vätterbygden
Besim Matoshi, 40 Västbo-Östbo
Kjell-Åke Wahlström, 37 Gotland

för Mikael Sällström, 36 Göteborg
Robert Emanuelsson, 36 Göteborg
Marie Stenquist, 36 Göteborg

för Emma Åkesson, 44 Halland
Anders Friebe, 44 Halland
Annette Rydell, 46 Blekinge

Kongressen beslutade med acklamation
att **bifalla** valberedningens förslag.

e) val av ersättare för revisorer

Ulf Jonsson, valberedningens ordförande: I konsekvens med kongressens beslut att ändra stadgarna § 18 mom. 1 Val av revisorer, föreslås även förändringar för val av ersättare till revisorer.

Valberedningen har gått igenom nomineringarna till ersättare för revisorer. Tre personer ska väljas och nio personer har nominerats, nämligen Bodil Andersson, 28 Västra Skaraborg, Linda Anderson, 26 Östergötland, Beatrice Berntsson, 44 Halland, Erik Burstedt, 3 Norra Västerbotten, Kent Eriksson, 5 Höga Kusten, Håkan Rudmark, 32 Höglandet, Joakim Samuelsson, 40 Västbo-Östbo, Roger Sandeen, 38 Östra Småland, och Allan Sandström, 16 Mälardalen.

Beatrice Berntsson, Håkan Rudmark, Joakim Samuelsson och Allan Sandström, har återtagit sina nomineringar. Linda Andersson och Kent Eriksson har valts som ordinarie revisorer. Erik Burstedt har valt att kvarstå som nominerad.

Valberedningen har även tillämpat sin stadgemässiga rätt att föreslå kandidat och föreslår Lars Halvarsson, 10 Dalarna.

Valberedningen föreslår att följande personer väljs till ersättare för revisorer och att de inträder i den ordning de är uppräknade:

Lars Halvarson, 10 Dalarna
Bodil Andersson, 28 Västra Skaraborg
Roger Sandeen, 38 Östra Småland

Eftersom fler är nominerade än som ska väljas ska slutna omröstning genomföras.

*****

Härefter förrättades slutet val via de röstberättigades personliga Ipads.

Valsedeln hade följande utformning:

Lars Halvarson, 10 Dalarna
Bodil Andersson, 28 Västra Skaraborg
Roger Sandeen, 38 Östra Småland

Erik Burstedt, 3 Norra Västerbotten

*****

Rapport från röstkontrollanterna

Jan Eriksson, röstkontrollanternas ordförande, föredrog följande rapport:

Företagen röstsammanräkning den 20 maj 2017 över kongressens val av ersättare för revisorer.

Antal röstberättigade	317
Antal anmälda frånvarande	0
Ej avgivna röster	4
Antal avgivna röster	313

Följande personer erhöll mer än hälften av vid valet avgivna godkända röster och är därmed valda:

Bodil Andersson, 28 Västra Skaraborg	308 röster
Lars Halvarson, 10 Dalarna	306 röster
Roger Sandeen, 38 Östra Småland	281 röster

Närmast i röstetal kom:

Erik Burstedt, 3 Norra Västerbotten	44 röster

Göteborg den 20 maj 2017

Jan Eriksson	Bo Karlsson

Christin Sjöroos	Peter Krantz

Kongressen beslutade

att **godkänna** röstkontrollanternas rapport över kongressens val av ersättare för revisorer.

f) val av ersättare för ledamöter i centrala lönekommittén

Ulf Jonsson, valberedningens ordförande: Valberedningen har gått igenom nomineringarna av ersättare för ledamöter i centrala lönekommittén.

Tre personer ska väljas och två personer har nominerats, nämligen Mats Bäcklund, 2 Norrbotten, och Lennie Håkansson, 46 Blekinge.

Valberedningen har tillämnat sin stadgemässiga skyldighet att föreslå kandidater och föreslår Jessica Danielsson, 41 Kalmarsund, till ersättare i centrala lönekommittén.

Valberedningen föreslår att följande personer väljs till ersättare för ledamöter i centrala lönekommittén, att de inträder i den ordning de uppräknas och att valet sker med acklamation:

Mats Bäcklund, 2 Norrbotten
Lennie Håkansson, 46 Blekinge
Jessica Danielsson, 41 Kalmarsund

Kongressen beslutade med acklamation

att **bifalla** valberedningens förslag.

Dagordningens punkt 12

Beslut om valordning för val av valberedning

Föredragning

Kent Bursjö, granskningskommitténs ordförande: Tid för nominering av ordförande, sekreterare, ledamöter och ersättare i valberedningen utlyses under pågående kongress enligt stadgarna § 14 mom. 7. Rätt att nominera personer till valberedningen har kongressen – med undantag av sekreterare, som nomineras av förbundsstyrelsen. Med kongressen avses samtliga röstberättigade.

Samtliga medlemmar i IF Metall är valbara, förutom de personer som denna kongress tidigare har valt till uppdrag enligt stadgarna § 14 mom. 6 med den begränsning om verksamma i produktionen som anges i § 14 mom. 7. Nominering sker digitalt. Av nomineringen ska framgå den nominerades namn och avdelningsnummer.

Granskningskommittén föreslår i enligt med stadgarna § 14 mom. 7 följande valordning för val av valberedningens ordförande, sekreterare, ledamöter och ersättare:

1. Kongressen nominerar och granskningskommittén föreslår val av ordförande. Kongressen beslutar om ordförande till valberedningen.
2. Enligt stadgarna § 14 mom. 7 föreslår förbundsstyrelsen val av sekreterare. Kongressen beslutar om sekreterare till valberedningen.
3. Kongressen nominerar och granskningskommittén föreslår val av sju ledamöter. Kongressen beslutar om ledamöter till valberedningen.
4. Kongressen nominerar och granskningskommittén föreslår val av fem ersättare för de ordinarie ledamöterna i valberedningen. Kongressen beslutar om ersättare för de ordinarie ledamöterna i valberedningen.

Kongressen beslutade

att **bifalla** granskningskommitténs förslag.

Dagordningens punkt 13 Nominering till valberedning

a) ordförande

b) sekreterare

Kent Bursjö, granskningskommitténs ordförande: Granskningskommittén föreslår att kongressen påbörjar nominering av ordförande och sekreterare till valberedningen.

Jag vill påminna om att det enligt stadgarna § 14 mom. 7 endast är förbundsstyrelsen som har rätt att föreslå sekreterare.

Granskningskommittén föreslår att nomineringstiden avslutas klockan 11.30 lördagen den 20 maj 2017.

Jag yrkar bifall till granskningskommitténs förslag.

Kongressen beslutade

att **bifalla** granskningskommitténs förslag.

Protokollsanteckning

Nomineringen av ordförande och sekreterare till valberedningen utlystes klockan 10.14 lördagen den 20 maj 2017 och förklarades avslutad klockan 11.30 samma dag.

c) ledamöter

Kent Bursjö, granskningskommitténs ordförande: Granskningskommittén föreslår att kongressen påbörjar nomineringen av sju ledamöter till valberedningen.

Granskningskommittén föreslår att nomineringstiden avslutas klockan 16.45 lördagen den 20 maj 2017.

Jag yrkar bifall till granskningskommitténs förslag.

Kongressen beslutade

att **bifalla** granskningskommitténs förslag.

Protokollsanteckning

Nomineringen av ledamöter till valberedningen utlystes klockan 15.34 lördagen den 20 maj 2017 och förklarades avslutad klockan 16.45 samma dag.

Dagordningens punkt 14

Val av valberedning

a) ordförande

Kent Bursjö, granskningskommitténs ordförande: Granskningskommittén har mottagit 223 nomineringar.

En person ska väljas och en person har nominerats, nämligen Ulf Jonsson, 38 Östra Småland.

Granskningskommittén föreslår att Ulf Jonsson väljs till ordförande i valberedningen och att valet sker med acklamation.

Kongressen beslutade med acklamation

att **bifalla** granskningskommitténs förslag.

b) sekreterare

Kent Bursjö, granskningskommitténs ordförande: En person ska väljas och en person har nominerats, nämligen Glenn Abrahamsson, förbundskontoret.

Granskningskommittén föreslår att Glenn Abrahamsson väljs till sekreterare i valberedningen och att valet sker med acklamation.

Kongressen beslutade med acklamation

att **bifalla** granskningskommitténs förslag.

c) ledamöter

Kent Bursjö, granskningskommitténs ordförande: Granskningskommittén har mottagit 1 800 nomineringar.

Sju personer ska väljas och tolv har nominerats. Av dessa har fyra personer återtagit sina nomineringar. Därefter återstår åtta nominerade.

Utöver de som granskningskommittén föreslår är Anna Eriksson, 16 Mälardalen nominerad.

Granskningskommittén föreslår att följande sju personer väljs till ledamöter i valberedningen:

Jessica Norberg, 36 Göteborg
Lars Sonestedt, 26 Östergötland
Carola Andersson, 4 Södra Västerbotten
Maria Grehagen Hedberg, 15 Stockholms län
Lena Nilsson, 14 Värmland
Ulf Ström, 18 Örebro län
Ferenc Kovacs, 51 Sydvästra Skåne

Jag yrkar bifall till granskningskommitténs förslag.

*****

Härefter förrättades slutet val via de röstberättigades personliga läsplattor.

Valsedeln hade följande utformning:

Jessica Norberg, 36 Göteborg
Lars Sonestedt, 26 Östergötland
Carola Andersson, 4 Södra Västerbotten

Maria Grehagen Hedberg, 15 Stockholms län
Lena Nilsson, 14 Värmland
Ulf Ström, 18 Örebro län
Ferenc Kovacs, 51 Sydvästra Skåne

Anna Eriksson, 16 Mälardalen

*****

Rapport från röstkontrollanterna

Jan Eriksson, röstkontrollanternas ordförande, föredrog följande rapport:

Företagen röstsammanräkning den 20 maj 2017 över kongressens val av ledamöter i valberedningen.

Antal röstberättigade	317
Antal anmälda frånvarande	0
Ej avgivna röster	1
Antal avgivna röster	316

Följande personer erhöll mer än hälften av vid valet avgivna godkända röster och är därmed valda:

Jessica Norberg, 36 Göteborg	314 röster
Lars Sonestedt, 26 Östergötland	312 röster
Carola Andersson, 4 Södra Västerbotten	311 röster
Maria Grehagen Hedberg, 15 Stockholms län	307 röster
Lena Nilsson, 14 Värmland	304 röster
Ulf Ström, 18 Örebro län	300 röster
Ferenc Kovacs, 51 Sydvästra Skåne	274 röster

Närmast i röstetal kom:

Anna Eriksson, 16 Mälardalen	90 röster

Göteborg den 20 maj 2017

Jan Eriksson Bo Karlsson

Christin Sjöroos Peter Krantz

Kongressen beslutade

att **godkänna** röstkontrollanternas rapport över kongressens val av sju ledamöter till valberedningen.

Dagordningens punkt 15 Nominering av ersättare för ledamöter i valberedningen

Kent Bursjö, granskningskommitténs ordförande: Granskningskommittén föreslår att kongressen påbörjar nomineringen fem ersättare för ledamöter i valberedningen.

Granskningskommittén föreslår att nomineringstiden avslutas klockan 22.00 lördagen den 20 maj 2017.

Jag yrkar bifall till granskningskommitténs förslag.

Kongressen beslutade

att **bifalla** granskningskommitténs förslag.

Protokollsanteckning

Nomineringen av ersättare till valberedningen utlystes klockan 20.46 lördagen den 20 maj 2017 och förklarades avslutad klockan 22.00 samma dag.

Dagordningens punkt 16

Val av ersättare för ledamöter i valberedningen

Kent Bursjö, granskningskommitténs ordförande: Granskningskommittén har mottagit 1 162 nomineringar.

Fem personer ska väljas och elva har nominerats. Av dessa har fyra personer återtagit sina nomineringar. Därefter återstår sju nominerade.

Utöver de som granskningskommittén föreslår är Cristina Hjalmarsson, 19 Östra Värmland, och Håkan Rudmark, 32 Höglandet, nominerade.

Granskningskommittén föreslår att följande fem personer väljs till ledamöter i valberedningen:

Pär-Ola Olausson, 27 Östra Skaraborg
Anna Eriksson, 16 Mälardalen
Roger Lindell, 6 Mellersta Norrland
Anna Vestermark, 3 Norra Västerbotten
Tony Petersson, 49 Nordvästra Skåne

Jag yrkar bifall till granskningskommitténs förslag.

*****

Härefter förrättades slutet val via de röstberättigades personliga läsplattor.

Valsedeln hade följande utformning:

Pär-Ola Olausson, 27 Östra Skaraborg
Anna Eriksson, 16 Mälardalen
Roger Lindell, 6 Mellersta Norrland
Anna Vestermark, 3 Norra Västerbotten
Tony Petersson, 49 Nordvästra Skåne

Cristina Hjalmarsson, 19 Östra Värmland
Håkan Rudmark, 32 Höglandet

*****

Rapport från röstkontrollanterna

Jan Eriksson, röstkontrollanternas ordförande, föredrog följande rapport:

Företagen röstsammanräkning den 21 maj 2017 över kongressens val av ersättare för ledamöter i valberedningen.

Antal röstberättigade	317
Antal anmälda frånvarande	0
Ej avgivna röster	4
Antal avgivna röster	313

Följande personer erhöll mer än hälften av vid valet avgivna godkända röster och är därmed valda:

Anna Eriksson, 16 Mälardalen	307 röster
Roger Lindell, 6 Mellersta Norrland	305 röster
Tony Petersson, 49 Nordvästra Skåne	295 röster
Anna Vestermark, 3 Norra Västerbotten	189 röster
Cristina Hjalmarsson, 19 Östra Värmland	185 röster

Närmast i röstetal kom:

Pär-Ola Olausson, 27 Östra Skaraborg	152 röster
Håkan Rudmark, 32 Höglandet	132 röster

Göteborg den 21 maj 2017

Jan Eriksson

Bo Karlsson

Christin Sjöroos

Peter Krantz

Kongressen beslutade

att **godkänna** röstkontrollanternas rapport över kongressens val av fem ersättare för ledamöter i valberedningen.

Dagordningens punkt 17 – Vår arbetsplats Inledning

Lönebildning

Svensk lönebildning bygger på att löner och villkor på arbetsmarknaden sätts av de kollektivavtalstecknande parterna. En grundläggande regel är att staten inte ska blanda sig i detta.

Eftersom lönebildningen påverkar Sveriges ekonomi, sysselsättning, företagens konkurrenskraft och därmed medlemmarnas villkor är det en av förbundets viktigaste uppgifter att se till att de stabila ramverken upprätthålls. Industriavtalet är ett av de verktyg vi har i dag.

Grundläggande för den nuvarande svenska lönebildningen är att den internationellt konkurrensutsatta sektorn sätter normen för arbetskraftskostnadsökningarna på svensk arbetsmarknad. Det sker genom att parterna inom industrin tecknar avtal som sedan blir vägledande på arbetsmarknaden. Det finns i dag en bred samsyn om att det är den internationellt konkurrensutsatta sektorn som ska vara lönenormerande.

Industriavtalet utgår från industrins förutsättningar och att lönebildningen är ett ansvar för arbetsmarknadens parter. Ansvaret innebär att hänsyn tas till lönebildningens konsekvenser för inflation, sysselsättning och konkurrenskraft. Det sker genom att parterna enats om ett förhandlingsavtal som skapar ordning och reda i förhandlingarna om nya riksavtal samt genom att industrins parter tar på sig att träffa de första normerande avtalen.

Industriavtalet bygger på insikten om att reallöneökningar bara är möjliga om produktion och produktivitet ökar. Det kräver i sin tur att företagen investerar, förnyar och bygger ut sin produktionskapacitet i Sverige. Därför engagerar sig parterna för industrins utveckling genom samverkansavtalet.

Industriavtalet firar i år 20-årsjubileum. Det har varit en framgångsrik men inte oomtvistad period. Det råder stor enighet om att avtalet har förstärkt industrins konkurrenskraft och därigenom skapat förutsättningar för en relativt god löneutveckling och goda villkor i övrigt för företagets anställda. Samtidigt måste vi hela tiden arbeta med att utveckla avtalet. IF Metall kommer därför att fortsatt verka för att industriavtalets principer stärks och utgör grunden även för framtidens lönebildning.

Ett hållbart arbetsliv

Svensk industri står inför stora utmaningar. Digitalisering, automatisering och 3D-teknik får en allt viktigare roll på arbetsplatserna. Den nya tekniken innebär möjligheter för att skapa konkurrenskraft och produktion i Sverige, men får också effekter på våra medlemmars arbetsinnehåll. Det är i mötet mellan våra medlemmar och den nya tekniken som möjligheterna blir till verklighet. Framtidens industriarbetare är i högre grad praktiska teoretiker och teoretiska praktiker – något som måste märkas i utvecklingen av våra medlemmars jobb och yrken. Vägen framåt handlar om att utveckla medlemmarnas arbeten och kompetens – inte att göra dem till enkelt utbytbar arbetskraft. Det är industriarbetare som möjliggör en svensk industri i världsklass.

För att nå dit har vi i IF Metall en sammanhållen strategi som vi kallar Hållbart arbete. Strategin inkluderar fyra viktiga områden som alla är beroende av varandra; arbetsorganisation för att stärka arbetets innehåll och förbättra arbetsmiljön, kompetensutveckling, lönesättning och jämställdhet. Målet är att skapa utveckling i arbetet och löneutveckling samtidigt som vi minskar belastningsskadorna, förverkligar jämställda arbetsplatser och ger våra medlemmar möjlighet att utveckla sin kompetens och få stimulerande arbetsuppgifter. Det innebär att vi behöver arbeta med alla områden samtidigt.

För det framtida industriarbetet handlar det till stor del om att utnyttja den nya tekniken i organiseringen av arbetet. Digitaliseringen skapar exempelvis en virtuell närhet som möjliggör att styrning, övervakning och utförande av produktion kan skraddarsys efter kundens behov.

Tekniken kan också skapa nya möjligheter att utforma produktionen utifrån arbetstagares behov av god arbetsmiljö. Teknik som ersätter eller kompletterar människors muskelstyrka minskar riskerna för arbetsskador, förslitning och stress. Däremot kan teknik som utarmar arbetets innehåll skapa arbetsmiljöproblem. När ny teknik introduceras på arbetsplatserna måste dessa perspektiv finnas med.

Den nya teknikens möjligheter och utmaningar för våra medlemmar understryker vikten av att vi som facklig organisation tidigt är delaktiga i utvecklingen av arbetets organisering.

IF Metall är ett feministiskt förbund och ska verka för jämställda arbetsplatser. Det handlar för oss om att minska skillnaderna mellan manliga och kvinnliga arbetsuppgifter, att kvinnor och män ska ha likvärdig lön och löneutveckling samt att kvinnor och män ska få utbildning och utveckling i arbetet i samma omfattning.

För att öka jämställdheten krävs medvetna satsningar på hur arbetet är organiserat. Arbetets organisering är den enskilt största orsaken till att medlemmar drabbas av arbetsrelaterade sjukdomar. Många har i dag slitsamma arbeten vilket gör att de inte klarar att arbeta fram till pensionen. Kvinnor inom industrin är i högre grad än män drabbade av både fysiska och stressrelaterade faktorer, beroende på att de oftast har de mest monotona arbetsuppgifterna. Den vanligaste orsaken är en påfrestande arbetsställning följt av tung manuell hantering och stress i arbetet.

Ett starkt arbetsmiljöarbete lägger grunden för att alla förtroendevalda ska kunna ta del i arbetet för god arbetsmiljö och förbättrad arbetsorganisation.

I arbetsmiljösammanhang är skyddsombudet arbetstagarnas företrädare på arbetsplatsen. IF Metall ska därför verka för att skyddsombud väljs på alla arbetsplatser där det är möjligt. Där det inte är möjligt fyller de regionala skyddsombuden en viktig roll. Skyddsombuden ska ha rätt förutsättningar att påverka arbetsmiljön så att människor är trygga på sin arbetsplats och trivs med sitt arbete.

Trygga anställningar

Frågan om trygghet i anställningen är en av de största och mest diskuterade bland IF Metalls medlemmar. Det finns en stor oro över att arbetsgivare allt oftare väljer att använda sig av inhyrning och tidsbegränsade anställningar. Bakgrunden är dels den ökade konkurrens som företagen möter globalt med krav på snabba upp- och nedväxlingar, dels förändringar i lagar och avtal som reglerar anställningsformerna. Arbetsgivare eftersträvar en högre flexibilitet i bemanningen medan konsekvenserna för många anställda blir ökad otrygghet och minskad makt över sin fritid.

Tillsvidareanställning utgör fortfarande norm för svensk arbetsmarknad. IF Metall menar att det även fortsättningsvis ska vara så. Det ingår i arbetsgivarnas skyldigheter gentemot de anställda att så långt det är möjligt planera och organisera arbetet så att anställda kan känna trygghet för sin inkomst och ta vara på sina livsmöjligheter.

Det är i vissa fall motiverat att anställa under en begränsad tid eller att hyra in personal, men då krävs också att arbetsgivare tar ett konkret ansvar för att skapa trygghet och utveckling även för visstidsanställda och inhyrda.

IF Metall verkar för att alla former av missbruk när det gäller användandet av olika anställningsformer ska upphöra. Vid tidsbegränsade anställningar är nuvarande lagstiftning väldigt öppen. Det har inneburit att många arbetsgivare utnyttjar möjligheten att stapla korta anställningar på varandra i stället för att tillsvidareanställa.

När det gäller inhyrda förekommer missbruk i form av att samma person kan vara inhyrd i flera år på samma arbetsplats utan att erbjudas tillsvidareanställning. Detta är oacceptabelt. Begränsningar måste införas för hur länge en individ kan hyras in på samma arbetsplats innan hen erbjuds tillsvidareanställning på det inhyrande företaget.

Trygghet i anställningen handlar dock om mer än lagar och avtal. Det handlar också om att medlemmar ska känna trygghet i att den egna kompetensen räcker för att klara av både nuvarande och framtida arbetsuppgifter. Lagen om anställningsskydd (LAS) ger inte en individ rätt att behålla anställningen om tillräckliga kvalifikationer för de kvarvarande

jobben saknas – oavsett hur lång anställningstiden är. Det innebär att brist på utveckling i arbetet är ett reellt hot mot våra medlemmars anställningstrygghet. Vi måste kunna möta det hotet.

En väg att möta hotet är genom att stärka den enskildes förutsättningar att utveckla och förnya sin kompetens under hela yrkeslivet. För att nå dit krävs starka incitament för arbetsgivarna att investera i de anställdas kompetens. Det skulle exempelvis kunna innebära att det blir väsentligt dyrare att säga upp anställda med lång anställningstid.

Andra viktiga förutsättningar för lärandet på arbetsplatserna är finansiering av såväl utbildningen som rimliga försörjningssystem för den studerande. Vidare krävs ett tillgängligare utbildningsutbud för att lärandet ska bli praktiskt genomförbart. Mot denna bakgrund ska IF Metall, i samverkan med de avtalsbärande parterna på arbetsmarknaden, arbeta hårt för att ett nationellt system för kompetensutveckling blir verklighet.

I de fall där uppsägningar blir verklighet ska våra medlemmars möjligheter till snabb omställning, antingen inom det befintliga yrket eller inom en annan bransch, stärkas väsentligt. Med kortad arbetskyldighet kan omställningen påbörjas redan under uppsägningstiden. Arbetsgivarna har ett stort ansvar men vi behöver också ett ökat fackligt utrymme för att systematiskt kunna jobba med att identifiera kompetensbehov, validering av medlemmarnas yrkeskvalifikationer och att utforma och tillgängliggöra utbildningar som möter behoven.

IF Metall har ambitionen att ta ett helhetsgrepp kring frågan om medlemmarnas faktiska anställningstrygghet under kommande kongressperiod. Sedan 2015 har inledande samtal med motparterna förts, som nu behöver gå vidare till reella förhandlingar. Ambitionen ska vara att gemensamt komma fram till lösningar som syftar till att trygga medlemmarnas utveckling och anställningsbarhet. Det innebär att vi också behöver vara öppna för förändringar av både avtal och lagar. För att nå framgång i arbetet med att stärka anställningstryggheten behövs en delaktighet inom förbundet och med andra förbund innan beslut fattas.

Föredragning

Veli-Pekka Säikkälä, förbundsstyrelsen: Ordförande och kongressombud. Vi ska nu behandla avsnitt A Vår arbetsplats. Vi har 190 motioner samt handlingslinjer.

Det här är frågor som berör våra medlemmar väldigt konkret. Det handlar om hur vi ska bedriva avtalsrörelse, lönebestämmelser, arbetstidsförkortning samt andra viktiga avtalsbestämmelser. Det handlar om arbetsmiljö och ett hållbart arbete. Det handlar också om avtalsförsäkringarna, som är viktiga för tryggheten om olyckan är framme.

När det gäller avtalsmotionerna finns konkreta, detaljerade förslag på förändringar i enskilda bestämmelser.

Kongressen är vårt tyngsta och viktigaste beslutsorgan. De beslut som tas på en kongress binder oss under kongressperioden och jag skulle vilja säga att de är skrivna i sten. Därför, kamrater, är det också väldigt viktigt att vi är noga med vilka beslut vi tar.

Kongressen tar beslut om motionernas att-satser, inte om brödtexten. Om att-satserna är på en hög detaljeringsnivå så innebär det att handlingsutrymmet i förhandlingar begränsas på ett sätt som kan omöjliggöra förhandlingslösningar som går i linje med motionens syfte. Av den anledningen har förbundsstyrelsen valt att föreslå att flera av de kloka förslag som finns i motionerna överlämnas till avtalsrådet för vidare behandling.

Det gör också att vi kan få en samlad bild av prioriteringar vid tidpunkten för riksavtalsförhandlingarna utifrån de förutsättningar som råder då, dvs. om två och ett halvt år när vi ska förhandla igen, då kan vi ta de här prioriteringarna.

Det finns också en annan sak som är viktig. Det vi bestämmer på kongressen när det gäller detaljfrågor blir känt för förhandlingscheferna hos arbetsgivarna. När de vet att vi har kongressbeslut så kommer det också att bli dyrköpt. Då kommer de att säga ”Okej, det här har ni beslutat om på kongressen. Då ska ni få betala ordentligt för det.”. Vad jag säger egentligen är att när det gäller avtalsfrågor på detaljnivå föreslår förbundsstyrelsen att de behandlas på avtalsrådet.

Svensk lönebildning bygger på att löner och villkor på arbetsmarknaden sätts av de kollektivavtalsstecknande parterna. En grundläggande regel är att staten inte ska blanda sig i detta.

Då lönebildningen påverkar Sveriges ekonomi, sysselsättning, företagens konkurrenskraft och därmed medlemmarnas villkor är det en av förbundets viktigaste uppgifter att se till att de stabila ramverken upprätthålls. Industriavtalet är ett av de ramverk vi har.

Industriavtalet, som fyller 20 år i år, utgår från industrins förutsättningar, men innebär också att hänsyn tas till lönebildningens konsekvenser för inflation, sysselsättning och konkurrenskraft. Industriavtalet bygger på insikten om att reallöneökningar bara är möjliga om produktion och produktivitet ökar. Det kräver i sin tur att företagen investerar, förnyar och bygger ut sin produktionskapacitet i Sverige.

Det råder stor enighet om att avtalet har förstärkt industrins konkurrenskraft och därigenom skapat förutsättningar för en relativt god löneutveckling och goda villkor i övrigt för våra medlemmar. De senaste 20 åren har reallönerna ökat med över 50 procent för våra medlemmar. Det är historiskt. Man får gå tillbaka till tiden innan 1970-talet för att komma ens i närheten.

IF Metall kommer att fortsatt verka för att Industriavtalets principer stärks och utgör grunden även för framtidens lönebildning.

Svensk industri står inför stora utmaningar. Digitalisering och automatisering får en allt viktigare roll på arbetsplatserna. Den nya tekniken innebär möjligheter att skapa konkurrenskraft och produktion i Sverige, men får också effekter på våra medlemmars arbetsinnehåll. Vägen framåt handlar därför om att utveckla medlemmarnas arbeten och kompetens, inte att göra dem till enkelt utbytbar arbetskraft.

För att nå dit har vi i IF Metall en sammanhållen strategi som vi kallar Hållbart arbete. Strategin inkluderar fyra viktiga områden som alla är beroende av varandra: arbetsorganisation, kompetensutveckling, lönesättning och jämställdhet. Målet är att skapa utveckling i arbete och lön samtidigt som vi minskar belastningsskadorna. Målet är

att förverkliga jämställda arbetsplatser som ger våra medlemmar möjlighet att utveckla sin kompetens och få stimulerande arbetsuppgifter.

Teknik som ersätter människors muskelstyrka minskar riskerna för arbetsskador och förslitning. Men den nya tekniken kan också utarma arbetets innehåll och skapa nya arbetsmiljöproblem. När ny teknik introduceras på arbetsplatserna måste dessa perspektiv finnas med. Den nya teknikens möjligheter och utmaningar tydliggör vikten av att vi i facket tidigt är med i utvecklingen av arbetsorganisationen.

IF Metall är ett feministiskt förbund och ska verka för jämställda arbetsplatser. Precis som någon annan sade från talarstolen är det så att vi ska inte i framtiden ha arbeten som är typiska för män eller kvinnor. Kvinnor och män ska jobba sida vid sida. Det handlar om att kvinnor och män ska ha likvärdig lön och löneutveckling. Det handlar för oss om att kvinnor och män ska få lika utbildning och utveckling i arbetet.

Kvinnor inom industrin är i högre grad än män drabbade av arbetsjukdomar, beroende på att de oftast har de mest monotona arbetsuppgifterna. Därför måste jämställdhetsarbetet och arbetsmiljöfrågorna tas på största allvar. IF Metall ska också verka för att skyddsombud väljs på alla arbetsplatser där det är möjligt. Där det inte är möjligt, där ska vi ha regionala skyddsombud.

Frågan om trygghet i anställningen är en av de viktigaste bland IF Metalls medlemmar. Arbetsgivarna eftersträvar en högre flexibilitet, medan konsekvenserna för anställda blir ökad otrygghet och minskad makt över sin fritid. IF Metall verkar för att alla former av missbruk när det gäller användandet av olika anställningsformer ska upphöra. Vid tidsbegränsade anställningar är nuvarande lagstiftning väldigt öppen.

Vid inhyrning har det blivit vanligt att samma person är inhyrd år efter år på samma arbetsplats utan att erbjudas tillsvidareanställning på det inhyrande företaget. Detta är oacceptabelt. Begränsningar måste införas för hur länge en individ kan hyras in på samma arbetsplats innan hen erbjuds tillsvidareanställning på det inhyrande företaget.

Men, kamrater, trygghet i anställningen handlar om mer än lagar och avtal. Det handlar om att känna trygghet i att den egna kompetensen räcker för att klara av framtida arbetsuppgifter.

Lagen om anställningsskydd ger inte individen rätt att behålla anställningen, oavsett hur lång anställningstiden är, om tillräckliga kvalifikationer för de kvarvarande jobben saknas. Det innebär att brist på utveckling i arbetet är ett reellt hot mot våra medlemmars anställningstrygghet. Vi måste möta hotet genom att stärka medlemmarnas förutsättningar att utveckla och förnya sin kompetens under hela yrkeslivet.

Trots fina skrivningar om kompetensutveckling i våra avtal, har vi misslyckats med denna viktiga uppgift. Det måste till mer. Vi måste ta tag i den här frågan nu. För att få till kompetensutveckling krävs starka incitament för arbetsgivarna att investera i de anställdas kompetens. Ett sådant incitament kan vara att göra det väsentligt dyrare att säga upp anställda med lång anställningstid.

Andra viktiga förutsättningar för lärandet på arbetsplatserna är finansiering av såväl utbildningen som rimliga ersättningssystem för den som studerar. Därför ska IF Metall arbeta hårt för ett nationellt system för kompetensutveckling.

I de fall där uppsägningar ändå sker ska våra medlemmars möjligheter till snabb omställning stärkas. Med kortad arbetsskyldighet kan omställningen påbörjas redan under uppsägningstiden.

Förbundsstyrelsen har ambitionen att ta ett helhetsgrepp kring frågan om medlemmarnas faktiska anställningstrygghet under kommande kongressperiod. Det innebär förhandlingar med motparter, men också krav på leverans från politiken i en tryggare och bättre omställning. Ambitionen är att gemensamt komma fram till lösningar som syftar till att trygga medlemmarnas utveckling, anställningstrygghet och anställningsbarhet.

För att nå framgång i arbetet med att stärka anställningstryggheten behövs en stor delaktighet både inom förbundet men också med andra fackförbund innan beslut fattas.

I mitten av 1990-talet beslutade de två förbunden Metall och Industrifacket var för sig att förkorta arbetstiden med 100 timmar. På några av våra avtalsområden når vi målet om 100 timmars arbetstidsförkortning under nuvarande avtalsperiod.

Konstruktionen för arbetstidsförkortning är också olika på de olika avtalsområdena, beroende på medlemmarnas önskemål och branschernas olika förutsättningar.

Arbetstidsförkortningen har inte varit gratis, den har kostat oss löneutrymme och flexibilitet. I den pågående avtalsrörelsen har vi fortsatt att förkorta arbetstiden med avsättningar till deltidspensionen. Det innebär att när den nuvarande avtalsperioden är till ända har vi avsättningar som överstiger 2 procent på flera avtalsområden. Men vi kommer att behöva avsätta mer till deltidspensionen för att våra medlemmar som fyller 60 år på riktigt ska ha råd att gå ned på deltid och förkorta sin arbetstid.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att kravet om 100 timmars arbetstidsförkortning står oförändrat även den kommande kongressperioden. Därför föreslår förbundsstyrelsen avslag för andra krav, så som utökade permissionsbestämmelser, sextimmarsdag, längre semester m.m. eftersom dessa konkurrerar med kravet på 100 timmars arbetstidsförkortning. När det gäller övriga arbetstidsfrågor är de i huvudsak hänvisade till avtalsrådet.

Med de orden yrkar jag bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A1–A190.

Avtalsrörelse – Motionerna A1–A5 med utlåtanden

Motion A1

Avdelning 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Ta en större del av kakan

De senaste årens löneutveckling har inneburit att arbetarkollektivet tappat i lön jämfört med tjänstemän och chefer. Löneskillnaderna mellan de olika grupperna på arbetsmarknaden har accelererat och vi ser inga tendenser till att vi lyckas ändra på detta.

Orsakerna är flera till denna förändring. Dels är det företagets strategi att begränsa de lokala löneökningarna för arbetare, dels arbetarrörelsens oförmåga att försvara de landvinningar som gjordes fram till 1980-talet.

Effekterna av de ökade löneskillnaderna är flera. Det handlar om den faktiska devalveringen av vårt arbete jämfört med andra yrkeskategorier inom industrin, men också om ett minskat förtroende hos våra medlemmar för fackföreningens förmåga.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i nästa centrala avtalsförhandling driva löneökningsfrågan så att de inkomstskillnader som skapats mellan personalkategorierna inom industrisektorn minskar.

Utlåtande, motion A1

Facken inom industrin följer regelbundet löneutvecklingen inom industrin. Emellanåt görs också djupgående analyser av exempelvis löneutvecklingen för arbetare och tjänstemän. Det undersökningarna visar är att utvecklingen efter millennieskiftet varit ungefär densamma för arbetargrupperna som för tjänstemannagrupperna. Dessförinnan, runt millennieskiftet, var löneutvecklingen högre för vissa tjänstemannagrupper, bland annat inom it-sektorn före it-kraschen. I början av 2000-talet förändrades också sammansättningen av kategorin tjänstemän. Andelen civilingenjörer ökade i förhållande till andelen lägre tjänstemän, vilket höjde medellönen för hela tjänstemannakåren.

Genom vårt samarbete inom LO och Facken inom industrin, har vi i årets avtalsförhandlingar kunnat enas om en samordning som ger förutsättningar för en låglönesatsning på individnivå. Konstruktionen ger också procentuellt mer i löneökning till arbetarna än till tjänstemännen på våra arbetsplatser.

Förbundsstyrelsen kommer att fortsätta följa löneutvecklingen både inom industrin, jämfört med andra branscher, och mellan IF Metalls medlemmar och andra personalkategorier inom industrin.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A2

Medlem Östen Andersson avdelning 3 Norra Västerbotten

Höj lönerna – skrota Industriavtalet

Under tre decennier har vinsterna ökat i förhållande till lönerna i Sverige. En allt mindre del av det vi skapar i vinst går alltså tillbaka till oss i form av lön, och en allt större del är ren vinst, aktieutdelningar, finansspekulation etc. Den låga löneutvecklingen kontra det höga vinstuttaget är alltså inte bara orättvist, det är direkt skadligt för svensk ekonomi. Framför allt drabbar det arbetarklassen som dels inte får sitt arbete omsatt i lön, dels får känna av nedskärningar i välfärden.

IF Metall tillsammans med Facken inom industrin bär huvudansvaret för situationen. Uppslutningen bakom Industriavtalet garanterar kapitalets vinster på arbetets bekostnad.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att säga upp Industriavtalet

att verka för att löneökningarna i kommande avtalsrörelse motsvarar den genomsnittliga procentuella vinsten bland Svenskt Näringslivs medlemsföretag.

Utlåtande, motion A2

Industriavtalet har 2017 funnits i 20 år. Syftet med Industriavtalet är att förstärka industrins konkurrenskraft och därigenom skapa förutsättningar för en god löneutveckling samt goda villkor i övrigt för företagens anställda.

Med Industriavtalet tar industrins parter ett ansvar för att säkerställa en stabil lönebildning i Sverige och att beakta lönebildningens konsekvenser på inflation, sysselsättning och konkurrenskraft. Det sker genom att parterna enats om ett förhandlingsavtal som skapar ordning och reda i förhandlingarna om nya riksavtal samt genom att industrins parter påtar sig att träffa de första normerande avtalen.

Industriavtalet bygger på insikten om att reallöneökningar långsiktigt bara är möjliga om produktion och produktivitet ökar. Det kräver i sin tur att företagen investerar, förnyar och bygger ut sin produktionskapacitet i Sverige. Eftersom kapitalet rör sig fritt över gränserna måste avkastningen på dessa investeringar i Sverige vara i nivå med de avkastningskrav som gäller på de internationella kapitalmarknaderna. Om löntagarna skulle få en större del av "kakan" men till priset av att hela "kakan" krymper, blir det inga reala löneökningar.

Under Industriavtalsperioden har reallönerna ökat med ungefär 2 procent per år. Det är ett betydligt bättre resultat än decennierna före Industriavtalet då reallöneökningarna hamnade nära noll. Det är också en hög siffra i jämförelse med andra västeuropeiska länder.

För att reallönerna ska fortsätta stiga måste Sverige även i framtiden vara ett attraktivt land att investera i.

Det är en missuppfattning att Industriavtalet skulle ha lett till att löneandelen inom industrin minskat. Industrins vinst- och löneandel har i stort sett varit konstanta. Bruttovinstandelen har stigit något samtidigt som nettovinstandelen (bruttovinstandel minskat med avskrivningar) sjunkit något. Mått som vinst- och löneandel är också lite trubbiga mått att använda på lönsamhet och vinstutveckling. Nivåerna kan bland annat förändras på grund av förändringar i industristrukturen. Mer kapitalintensiv industri ger högre vinstandel.

Ett annat vinstmått är nettokapitalavkastningen. Nettokapitalavkastning för svensk industri har sjunkit under Industriavtalsperioden. Det skulle kunna uppfattas som ett tecken på att vinsterna i Sverige blivit för låga, men med tanke på att avkastningen på riskfria kapitalplaceringar, exempelvis statsobligationer, också har sjunkit är riskpremien på ungefär samma nivå som tidigare.

Många företag har i dag mycket höga avkastningskrav och det är ett problem. Det är IF Metalls uppfattning att industrins och hela näringslivets avkastningskrav borde sänkas. Det skulle leda till ökade investeringar. En sådan utveckling kräver dock sannolikt att avkastningskraven internationellt sänks. Något som vore välkommet men som vi inte rör oss över i Sverige.

IF Metall och övriga fackförbund inom industrin är överens om ett antal utgångspunkter som ligger till grund för de gemensamma lönekraven. Konceptet kallas "Bästa möjliga". Det gemensamma målet är att nå reallöneökningar på långsiktigt hållbara nivåer. Konceptet innehåller två olika tumregler. Den ena är "I takt med Europa" och utgår från löneökningstakten i Sveriges viktigaste konkurrentländer i Västeuropa. Den andra kallas "Pris plus produktivitet" och utgår från pris- och produktivitetsutvecklingen i hela det svenska näringslivet. Innan en siffersättning av lönekraven sker måste också en av-

stämning göras av hur dessa tumregler förhåller sig till målsättningen om en hög sysselsättning och de restriktioner som finns i form av internationell konkurrenskraft och inflationsmålet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A3

Medlem Dennis Källersfors avdelning 15 Stockholms län

Höj lönerna

Under tre decennier har vinsterna ökat i förhållande till lönerna i Sverige. En allt mindre del av det vi skapar i vinst går alltså tillbaka till oss i form av lön och en allt större del till ren vinst, aktieutdelningar, finansspekulation etc.

År 2010 visade Transports ordförande Lars Lindgren, i dåvarande LO-tidningen, hur Industriavtalets låga lönelyft utarmat de offentliga finanserna genom att vinster beskattas lägre än löner. Enligt Lindgren var detta skattebortfall redan då dubbelt upp mot Alliansens skattesänkningar.

Den låga löneutvecklingen kontra det höga vinstuttaget är alltså inte bara orättvist, det är direkt skadligt för svensk ekonomi. Framför allt drabbar det arbetarklassen som dels inte får sitt arbete omsatt i lön, dels får känna av nedskärningar i välfärden.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att löneökningarna i kommande avtalsrörelse motsvarar den genomsnittliga procentuella vinsten bland Svenskt Näringslivs medlemsföretag.

Utlåtande, motion A3

Det är en missuppfattning att Industriavtalet skulle ha lett till att löneandelen inom industrin minskat. Industrins vinst- och löneandel har i stort sett varit konstanta. Bruttovinstandelen har stigit något samtidigt som nettovinstandelen (bruttovinstandel minskat med avskrivningar) sjunkit något. Mått som vinst- och löneandel är också lite trubbiga mått att använda på lönsamhet och vinstutveckling. Nivåerna kan bland annat förändras på grund av förändringar i industristrukturen. Mer kapitalintensiv industri ger högre vinstandel.

Ett annat vinstmått är nettokapitalavkastningen. Nettokapitalavkastning för svensk industri har sjunkit under Industriavtalsperioden. Det skulle kunna uppfattas som ett tecken på att vinsterna i Sverige blivit för låga, men med tanke på att avkastningen på riskfria kapitalplaceringar, exempelvis statsobligationer, också har sjunkit är riskpremien på ungefär samma nivå som tidigare.

Många företag har i dag mycket höga avkastningskrav och det är ett problem. IF Metalls uppfattning är att industrins och hela näringslivets avkastningskrav borde sänkas. Det skulle leda till ökade investeringar. En sådan utveckling kräver dock sannolikt att avkastningskraven internationellt sänks. Något som vore välkommet men som vi inte rör ensamma över i Sverige.

IF Metall och övriga fackförbund inom industrin är överens om ett antal utgångspunkter som ligger till grund för de gemensamma lönekraven. Konceptet kallas ”Bästa möjliga”. Det gemensamma målet är att nå reallöneökningar på långsiktigt hållbara nivåer. Konceptet innehåller två olika tumregler. Den ena är ”I takt med Europa” och utgår från löneökningstakten i Sveriges viktigaste konkurrentländer i Västeuropa. Den andra kallas ”Pris plus produktivitet” och utgår från pris- och produktivitetsutvecklingen i hela det svenska näringslivet. Innan en siffersättning av lönekraven sker måste också en avstämning göras av hur dessa tumregler förhåller sig till målsättningen om en hög sysselsättning och de restriktioner som finns i form av internationell konkurrenskraft och inflationsmålet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A4

Medlem Alfonso Ramirez avdelning 15 Stockholms län

Få in de sifferlösa avtalsområdenas parter i den gemensamma lönebildningen

För att inte utvecklingen mot fler och fler lönearbetare som omfattas av löneavtal som är sifferlösa – dvs. där avtalen saknar angivna lönenivåer och löneförhöjningar och därmed lämnas åt individuella eller lokala förhandlingar utan ramar – ska urgröpa samhällssolidariteten och ansvarstagandet för allas löneutveckling, är det dags att dessa branscher inrangeras i de övrigas avtalsförhandlingar och samordning.

Eftersom vi i grunden har fria avtalsförhandlingar, men med ett visst samordnande för att åstadkomma en hållbar löne- och produktivitetsutveckling som inte stjälper hela samhällsekonomin, bör det lagstiftas om en tillsyn även över de sifferlösas avtalsförhandlingar genom det statliga Medlingsinstitutets försorg.

Om stora och växande avtalsområden bland tjänstemän och akademiker, genom att i lönehöjande syfte teckna sifferlösa avtal, kan glida ovanpå alla övriga grupper som tar samhällsansvaret för en hållbar lönebildning kommer det på sikt att underminera den modellen.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att de avtalsförhandlande parterna med sifferlösa avtal förmås att inordna sig under den dominerande lönebildningsnormeringen och Medlingsinstitutets tillsyn.

Utlåtande, motion A4

I dag, 20 år sedan Industriavtalet träffades, finns en stor samsyn på svensk arbetsmarknad att löneökningstakten ska sättas i den internationellt konkurrensutsatta sektorn (IK-sektorn). Där finns i huvudsak parterna inom Industriavtalet och där träffas de normerande avtalen.

År 2000 inrättades det statliga Medlingsinstitutet med uppgift att verka för en väl fungerande lönebildning. Medlingsinstitutet har också ansvar för att samla in den officiella lönestatistiken, vilket omfattar även avtalsområden med sifferlösa avtal.

Trots samsynen om IK-sektorns lönenormerande roll finns det fackförbund som anser att det, för deras medlemmar, bör göras undantag genom att de ska få mer än industrinormen. Det finns också arbetsgivarorganisationer som propagerar för att de centrala avtalen inte ska ha bestämda löneökningsbestämmelser samt att lönebildningen ska vara lokal och en fråga mellan den anställde och chefen. Dessa uppfattningar förenas i så kallade sifferlösa avtal.

IF Metall ser faran med, och har offentligt varnat för följderna av, när stora grupper träffar sifferlösa avtal i syfte att spräcka industrinormen. Genom Medlingsinstitutets statistik ser vi trots denna utveckling att industrimärket även på senare år har respekterats, med några undantag. Förbundsstyrelsen kommer även framledes att följa utvecklingen av sifferlösa avtal och tillsammans med industrins parter bilda opinion för en välfungerande lönebildning där industrin sätter norm för löneökningstakten i Sverige.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A5

Avdelning 4 Södra Västerbotten

Lokal strejk

Vi upplever år efter år en nonchalans från företaget när det gäller förhandlingar mellan de lokala parterna. Trots höga vinster hos bolagen delas det bara ut lokal lönepott till de högsta cheferna och vinsten äts upp av aktieägarna. Man glömmer bort IF Metalls medlemmar som enbart ses som en kostnad och inte som en resurs. Det här gäller inte bara lönefrågan utan även när det kommer till underbemanning och de allmänna anställningsvillkoren.

De centrala överenskommelserna är för generella och passar inte in i den företagskultur som vi verkar i, där ”union busting” är ett vardagligt inslag i partsrelationen. Våra vapen behöver vässas då maktförhållandet på arbetsplatserna inte är jämlikt. Det största vapnet behöver motioneras. Låt oss motionera vapnet, vi är redo!

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att under kongressperioden ta ut IF Metallklubben på GE Healthcare Biosciences AB i strejk.

Utlåtande, motion A5

Inför varje avtalsrörelse uppdateras konfliktinstruktioner och rutiner av förbundets konfliktkommitté. Avdelningar och klubbar uppmanas också att upprätta lokala konfliktkommittéer. Förbundets konfliktkommitté gör en granskning av ekonomin, men också av andra förutsättningar, hos de företag som kan komma att bli uttagna i en konflikt.

För att konfliktvapnet ska få avsedd effekt krävs att förbundet har en god ekonomi. Minst lika viktigt är att vår konfliktorganisation, både centralt och lokalt, är i trim och att vi har en hög organisationsgrad.

I den senaste avtalsrörelsen beslutade förbundsstyrelsen att varsla om strejk för medlemmar på ett antal företag inom avtalsområdet Tvättindustri/Textilservice. IF Metall och motparten kunde, några dagar innan arbetsnedläggelsen skulle ha trätt i kraft, enas om ett nytt kollektivavtal. Strejkvarslet var nödvändigt för att få till stånd ett nytt kollektivavtal med acceptabla villkor.

Det finns politiska krafter som vill inskränka våra möjligheter att vidta konfliktåtgärder. Sådana inskränkningar skulle försvaga fackföreningsrörelsen och det kan vi inte acceptera.

Konfliktvapnet är vårt viktigaste verktyg för att vi ska ha kraft att träffa anständiga avtal för våra medlemmar, därför måste det vårdas. Det innebär att vi aldrig ska tveka att använda det då det är nödvändigt, men vi ska inte heller använda det vårdslöst. Konflikt är inte ett mål i sig, det är ett medel för att vi ska kunna värna om goda villkor för våra medlemmar.

Även i kommande avtalsrörelser kommer förbundet att förbereda för att vidta konfliktåtgärder så att all kraft sätts bakom avtalskraven. Vilka företag som kommer att beröras av åtgärder och i vilken omfattning bestäms utifrån den situation som vi då befinner oss i.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

I debatten deltog:

Gunnar Pettersson, 4 Södra Västerbotten

Martin Berglund, 4 Södra Västerbotten

Tomas With, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A1–A5.

Gunnar Petterssons förslag om bifall till motion A1.

Martin Berglunds förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A5.

Tomas Withs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A1.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A1–A5 i de delar där inga motförslag förelåg

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion A1.

Protokollsanteckning

Votering avseende motion A1 begärdes av Tomas Nordmark, 1 Malmfälten.

Lönebestämmelser – Motionerna A6–A22 med utlåtanden

Motion A6

Avdelning 32 Höglandet, 33 Vätterbygden, 40 Västbo-Östbo, 43 Kronoberg

Låglönesatsning i Teknikavtalet

I avtalsrörelsen 2013 ställde sig IF Metall bakom LO-samordningens krav på 2,8 procent eller 700 kronor i löneökning till dem som tjänar under 25 000 kronor i månaden. Detta resulterade efter förhandlingar i krav på en låglönesatsning till dem som tjänar mindre än genomsnittet för en industriarbetare.

Inom Teknikavtalet är det stor skillnad på lönerna mellan olika företag. På företag med högt lönesnitt garanteras de anställda högre löner än i företag med lågt lönesnitt. Eftersom lönerna räknas upp i procent ökar de garanterade löneskillnaderna hela tiden, när år efter år av olika ökningar läggs samman. Denna avtalskonstruktion gör att skillnaderna ökar över tid inom avtalsområdet.

Avtalskonstruktionen har bidragit till att löneskillnaderna i Teknikavtalet mellan medlemmar och mellan olika regioner i landet skiljer sig mycket åt. De som drabbas av detta är anställda på företag med lågt lönesnitt och främst slår det mot dem som har låga löner. Det drabbar också kvinnor mer, eftersom kvinnor rent generellt har lägre löner än män men också för att de ofta har mindre kvalificerade arbetsuppgifter.

För att vi ska kunna utjämna löneskillnaderna mellan arbetsplatser, regioner och stärka lågavlönades samt kvinnors löner måste vi se över hur vi kan ändra avtalskonstruktionen i Teknikavtalet. En sådan lösning kan vara satsningar i kronor och ören som gäller för alla eller för dem som ligger under snittet för industriarbetare i Teknikavtalet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i kommande avtalsförhandlingar ge förhandlingsdelegationen i Teknikavtalet i uppgift att tillämpa följande modell; att avtalets genomsnittliga lön blir beräkningsgrunden i kravet och att kravet för dem som ligger under genomsnittet baseras på kronor och kravet för dem som ligger över genomsnittet baseras i procent.

Utlåtande, motion A6

IF Metall har i dag flera avtal med en så kallad branschpott vilket innebär att löneökningen är densamma i kronor för samtliga företag inom avtalsområdet. I förbundet finns också avtal med företagspott som omvandlas till kronor utifrån lönenivån på det enskilda företaget.

I motionen föreslås en löneökningsmodell med ett så kallat knä, som tillvaratar fördelarna med de båda ovanstående modellerna. På företag med en lägre genomsnittsförtjänst blir löneökningen procentuellt högre än med en företagspott i procent, och på företag med en högre genomsnittsförtjänst blir löneökningen i kronor högre än med en branschpott.

En nackdel med den föreslagna modellen är att lönekostnadsökningen procentuellt blir högre. Företag med lägre löner påverkar beräkningen av det totala löneökningstrycket för hela avtalsområdet. Det får till följd att löneökningkravet på hela avtalsområdet reduceras med den ökade kostnaden, för företag med lägre löner, och att det procentuella löneökningkravet kommer att bli lägre än med en bransch- eller företagspott.

Ett bifall till förslaget skulle innebära att förhandlingsdelegationen för Teknikavtalet IF Metall blir fastlåst vid att tillämpa samma modell hela kongressperioden. Förbundsstyrelsen anser att det vore olyckligt, dels eftersom olika modeller kan behöva användas i olika riksavtalsförhandlingar, dels för att det skulle kunna stjälpa en eventuell LO- och FI-samordning.

Vintern 2016 beslutade förbundsstyrelsen att tillsätta en arbetsgrupp med uppgiften att utreda och föreslå eventuella förändringar i förbundets lönepolitik. Arbetsgruppen, som är sammansatt av lokala och centrala företrädare, kommer bland annat att behandla frågan om kronor och procent i IF Metalls löneavtal. Arbetsgruppen ska ta fram en delrapport till våren 2017 och en slutrapport till hösten 2017. Förbundsstyrelsen anser att nämnda utredning inte bör föregripas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A7

Medlem Peter Svanberg avdelning 2 Norrbotten

Genomsnittslönen

Genomsnittslönen hos ett företag får inte skilja mer än 10 procent från snittlönen inom ett avtalsområde.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att genomsnittslönen hos ett företag inte får skilja mer än 10 procent från genomsnittslönen inom ett avtalsområde.

Utlåtande, motion A7

Införandet av en sådan lönekonstruktion som föreslås skulle innebära att de arbetsplatser som i dag ligger 10 procent över genomsnittet inte skulle kunna ta ut det fulla löneutrymmet vid en lönerevision. På de arbetsplatser där det finns möjlighet att förhandla fram mer än det som anges i det centrala avtalet skulle det innebära ett hinder då 10 procent av genomsnittslönen inom avtalsområdet skulle utgöra norm.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A8

Avdelning 26 Östergötland

Teknikavtalet IF Metall, stupstock för löneökningar

Fler och fler blir de exempel där den fackliga parten har problem med att träffa överenskommelse om fördelning av löneutrymmet på en arbetsplats. Det kan exempelvis handla om vilka fördelningsprinciper som ska användas när det saknas lönesystem eller vem/vilka som ska få ta del av lönepotten. Det kan också vara att arbetsgivaren inte vill betala ut en endaste krona utöver det centrala avtalets löneökningnivå, då dessa nivåer inte sällan påstås vara taket för vad löneökningarna ska vara, trots att nya vinstrekord slås och aktieutdelningarna är rekordstora.

I det centrala månadslöneavtalet bör därför en ny, kompletterande stupstock införas när man lokalt inte kan komma överens. Stupstocken ska i dessa fall hantera fördelningen av potten men framför allt fungera som ett påtryckningsmedel.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att i nästkommande avtalsförhandling för Teknikavtalet IF Metall införa en ny, kompletterande stupstocksregel baserad på att fördela lönepotten lika i krontal för samtliga anställda om de lokala parterna ej träffar överenskommelse om annat.

Utlåtande, motion A8

Under avtalsförhandlingarna 2016 gjordes en omfattande översyn och förtydliganden gällande hur bedömningsfaktorena ska tillämpas. Det har hela tiden varit IF Metalls uppfattning att det är de lokala parterna som ska utforma hur och vilka bedömningsfaktorer som ska användas vid lönesättning. Det har även förtydligats att det är en förpliktelse att verkligen försöka komma överens om ett väl fungerande lönesystem.

En nackdel med den föreslagna modellen är att det inte skulle gå att tillvarata löneprinciperna och lönebestämmelserna på det sätt som det är tänkt, och att de osakliga löneskillnaderna inte skulle kunna korrigeras. Det vore olyckligt att genom kongressen låsa fast en princip som skulle kunna försvåra vårt arbete med bra skrivningar om lönesystem med Teknikarbetsgivarna.

Vintern 2016 beslutade förbundsstyrelsen att tillsätta en arbetsgrupp med uppgiften att utreda och föreslå eventuella förändringar i förbundets lönepolitik. Arbetsgruppen, som är sammansatt av lokala och centrala företrädare, kommer bland annat att behandla frågan om kronor och procent i IF Metalls löneavtal. Arbetsgruppen ska ta fram en delrapport till våren 2017 och en slutrapport till hösten 2017. Förbundsstyrelsen anser att nämnda utredning inte bör föregripas.

Mot bakgrund av ovanstående anser förbundsstyrelsen att kongressen inte bör ta ställning för den inriktning som föreslås i motionen utan i stället överlämna motionen till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A9

Avdelning 28 Västra Skaraborg

Fördelning av lönepott

I många av IF Metalls avtal fördelas lönepotten på olika sätt. Det innebär att individgarantin kan vara lägre än uppgörelsen och inte alltid en reallöneökning för medlemmen. Ett exempel på detta är I-avtalet där 25 procent utges generellt och arbetsgivaren fördelar återstoden av höjningen (75 procent) om enighet inte uppnås i förhandlingen.

För att få en rättvis fördelning tycker vi att man ska främja lönesystem i avtalen på ett annat sätt än man gör i dag.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att skrivningen i berörda löneavtal ska vara; om arbetsplatsen saknar lönesystem och enighet ej uppnås ska 100 procent av potten fördelas generellt.

Utlåtande, motion A9

Motionen avser samtliga avtalsområden. Förbundsstyrelsen anser att den exakta utformningen av stupstocksregler och pottens fördelning är frågor som bör hanteras inom respektive avtalsområde. Motionen bör därför överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A10

Avdelning 38 Östra Småland

Semesterersättning – hälsa och rekreation

Våra medlemmar arbetar dagligen med höga krav att prestera. Företagen slimmar sina organisationer på bekostnad av den enskilda individen i många fall. Det är inte Hållbart arbete.

Många känner sig otillräckliga efter en dag på arbetet, då det är mycket stress och press för att uppnå målen. För många blir målen näst intill omöjliga att nå. Individen går hem och känner sig otillräcklig.

Tyvärr märker vi att allt fler medlemmar inte kan använda sin semester till rekreation. Det skapar stress och press även under semestern. Under sommaren är barnen lediga från förskola, fritidshem och skola. Det innebär att familjen måste laga ytterligare måltider per dag. Det blir en stor kostnad under månaden. Hur tror ni det känns om barnen gång efter gång får ett ”nej tyvärr, vi har inte råd”. Det finns fattigdom i Sverige!

Kan vi som ett av de största fackförbunden se till att öka semesterersättningen rejält, då kan vi göra ett barn glatt, en mormor eller farfar glad, en eller flera föräldrar glada.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att semesterersättningen ska öka ansevärt

att värna om medlemmarnas hälsa och rekreation.

Motion A11

Klubben vid Saft AB avdelning 38 Östra Småland

Semesterersättning – hälsa och rekreation

Våra medlemmar arbetar dagligen med höga krav på att prestera. Företagen slimmar sina organisationer på bekostnad av den enskilda individen i många fall. Det är inte Hållbart arbete.

Bättre resultat på kortare tid ger mer vinst åt företagen, men mer krav på prestation för arbetaren.

Många känner sig otillräckliga efter en dag på arbetet, då det är mycket stress och press för att uppnå målen. För många blir målen näst intill omöjliga att nå. Individen går hem och känner sig otillräcklig.

Vi i den fackliga organisationen har kämpat i många år för att få bra lagar och avtal för alla arbetare. Semesterlagen är en. Vi behöver minst fyra veckors sammanhängande semester för att återhämta oss kroppsligt, men även psykiskt, efter många tuffa månader i fabriken. Tyvärr märker vi att allt fler medlemmar inte kan använda sin semester till rekreation.

Det skapar stress och press även hemma under semestern. Under sommaren är barnen lediga från förskola, fritidshem och skola. Det innebär att familjen måste laga ytterligare en måltid per dag. Det blir en stor kostnad under månaden. Hur tror ni det känns om barnen gång på gång får ett ”nej tyvärr, du kan inte få en peng till glass i dag heller. Vi har inte råd.” Det finns fattigdom i Sverige!

Kan vi som ett av de största fackförbunden se till att öka semesterersättningen rejält, då kan vi göra ett barn glatt, en mormor eller morfar glad, en eller flera föräldrar glada.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att semesterersättningen ska öka ansevärt

att värna om medlemmarnas hälsa och rekreation.

Utlåtande, motionerna A10 och A11

Förslaget i motionernas 1:a att-satser avser samtliga avtalsområden. Konstruktioner rörande semesterersättning och semesterlön ser olika ut inom olika avtalsområden. Förbundsstyrelsen anser att den exakta utformningen av lönebestämmelser och ersättningar måste vara en fråga för varje enskilt avtalsområde.

Förbundsstyrelsen anser att medlemmarnas hälsa och rekreation är av stor vikt. Därför arbetar förbundet ständigt för att förbättra arbetsmiljön i linje med Hållbart arbete.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna 1:a att-satserna till avtalsrådet och att anse 2:a att-satserna beaktade.

Motion A12

Avdelning 40 Västbo-Östbo

Semesterlönegaranti inom bemanningsbranschen

I dag finns det ingen lägsta semesterersättning för anställda inom bemanningsföretagen, utan semesterlönen är baserad på den inkomst du har under intjänandeåret. Blir du anställd till exempel den 1 februari 2016 får du bara tillgodoräkna dig inkomsten för tiden 1 februari 2016 till 31 mars 2016. Det innebär att om du tar ut de semesterdagar du intjänat, kan du få lägre semesterersättning än garantilön. Det borde finnas en garanti för lägsta semesterersättning, oavsett när man anställs.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en skälig nivå för semesterlönegaranti införs i Bemanningsavtalet.

Utlåtande, motion A12

I motionen föreslås förbundsstyrelsen verka för att en skälig nivå för semesterlönegaranti införs i Bemanningsavtalet.

Förbundsstyrelsen anser att motionen ska överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A13

Klubben vid Scania CV avdelning 38 Östra Småland

Övertidstillägget

Vi anser att övertidstillägget är för lågt. Övertiden läggs ut på ob-tid, kvälls- och nattskift och vid större uttag även på helger. Detta har stor inverkan på medlemmars fritid och hälsa. Dessutom finns höga krav på att deltaga vid all övertid.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att övertidstillägget höjs.

Utlåtande, motion A13

Förbundet värnar medlemmarnas hälsa bland annat genom att strategiskt verka för att genomföra Hållbart arbete och genom att driva krav om arbetstidsförkortning. Förbundsstyrelsen anser inte att högre övertidstillägg självklart bidrar till bättre hälsa. Det kan tvärtom bidra till att en del av våra medlemmar arbetar mer övertid. Å andra sidan kan en

mycket stor höjning av övertidstilläggen medföra att arbetsgivare beordrar övertidsarbete i minskad omfattning.

Konstruktioner rörande övertidsersättning ser olika ut inom olika avtalsområden och avtalsförhandlingar. Förbundsstyrelsen anser att den exakta utformningen av lönebestämmelser och ersättningar måste vara en fråga för varje enskilt avtalsområde och varje avtalsförhandling. Förbundsstyrelsen anser att motionen bör överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A14

Avdelning 2 Norrbotten

Ersättning för arbete på obekvämtid, nattarbete

Alla vet att nattarbete inte är bra för hälsa och välmående, och inget att eftersträva. Vi vill att arbetsgivaren så långt det är möjligt förlägger arbetet till dagtid. I dag kan arbetsgivare planera arbete under nattens timmar till en allt för låg merkostnad.

För att få arbetsgivaren att i större utsträckning planera arbetet under dagens timmar föreslår vi höjda ersättningar för nattarbete. Det måste kosta mer.

Förra kongressen skickades denna motion till avtalsrådet, men inget har hänt. Nu måste frågan prioriteras.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att införa höjda ersättningar för nattarbete i de centrala kollektivavtalen.

Utlåtande, motion A14

Konstruktionen rörande ersättning vid arbete på obekvämtid ser olika ut beroende på avtalsområde. Förbundsstyrelsen anser att den exakta utformningen av ersättningar för nattarbete är en fråga för varje enskilt avtalsområde och avtalsförhandling.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A15

Avdelning 7 Södra Norrland

Obekvämtid

Företagen kan enkelt och effektivt öka sin verksamhet genom skiftarbete utan att arbetstagaren kan motsäga sig detta utan särskilda skäl. Skiftarbete ställer höga krav på arbetstagaren, både fysiskt och psykosocialt.

Den ständiga pressen att lägga upp sina sociala förhållanden för att inte tappa kontakten, är en fruktansvärd situation och skapar stor ohälsa hos IF Metalls medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att öka ersättningen för arbete på obekvämtid och övertid för skiftarbetare.

Utlåtande, motion A15

Konstruktionen rörande ersättning vid arbete på obekväm arbetstid och övertid ser olika ut beroende på avtalsområde. Förbundsstyrelsen anser att den exakta utformningen av ersättningar för övertid och arbete på obekväm arbetstid är en fråga för varje enskilt avtalsområde och avtalsförhandling. Förbundet verkar för att värna medlemmarnas hälsa bland annat genom att strategiskt verka för att genomföra Hållbart arbete. För att vi ska kunna nå dit krävs det satsningar på arbetsmiljön.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A16

Klubben vid Saft AB avdelning 38 Östra Småland

Teknikavtalet IF Metall § 3 mom. 3

Vi anser att paragrafen slår fel för våra medlemmar när det gäller bland annat uträkning av lön per dag.

Vi har många visstidsanställda på vårt företag med korta kontrakt. En visstidsanställd vars kontrakt går ut den sista februari får ett orimligt högt avdrag på lönen då det i regel är 28 dagar denna månad.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Teknikavtalet IF Metall § 3 mom. 3 ses över och förändras för att komma våra medlemmar till gagn på ett bättre sätt.

Utlåtande, motion A16

En förändring av de avdragsregler som förslaget tar sikte på skulle kunna innebära att andra delningstal och avdragsregler används.

Förbundsstyrelsen anser att motionen ska överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A17

Avdelning 33 Vätterbygden

Teknikavtalet IF Metall § 3 mom. 3 Lön för del av löneperiod

I Teknikavtalet IF Metall § 3 mom. 3 anges hur man ska beräkna lönen för den som börjar eller avslutar sin anställning under löpande kalendermånad. Om anställningen omfattar högst fem arbetsdagar av månaden ska det betalas lön per timme. Om anställningen omfattar fler än fem arbetsdagar ska det betalas lön per dag i stället. I samma moment beskrivs beräkningen av lön per timme samt lön per dag. När man använder lön per dag förlorar den som slutar sin anställning pengar i förhållande till om man använder sig av betalning per timme.

Exempel: En medlem har månadslön på 20 800 kronor. Medlemmen slutar den 19:e i månaden.

Vid lön per timme får vi följande formel och resultat:

$20\,800 \text{ kr} / 175 = 118,85 \text{ kr} \times 8 \text{ timmar} = 950,80 \text{ kr} \times 15 \text{ dagar} = 14\,262 \text{ kronor.}$

Om vi i stället använder lön per dag får vi följande formel och resultat:

$20\,800 \text{ kr} \times 12 \text{ månader} / 365 \text{ dagar} = 683,83 \text{ kr} \times 19 \text{ dagar} = 12\,992,87 \text{ kronor.}$

Skillnaden mellan exemplen blir 1 269 kronor. Vi anser att detta är orimligt och orättvist.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att få bort lön per dag i Teknikavtalet IF Metall och behålla lön per timme i avtalets § 3 mom. 3 Lön för del av löneperiod.

Utlåtande, motion A17

Förslaget tar sikte på att förbättra avtalsregleringen för medlemmar som påbörjar eller avslutar sin anställning under löpande kalendermånad och innebär att enbart uträkningsfaktorn för lön per timme ska kunna användas. En sådan konstruktion kan vara en sämre reglering beroende på om medlemmen arbetar skift och beroende på hur många helger och helgdagar som infaller under den månad som anställningen påbörjas eller avslutas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A18

Avdelning 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland, 7 Södra Norrland

Lägsta lön efter 1–2 års anställning, Tekoavtalet

I dag avräknas genomslag av utgående lägsta lön från avtalets lönepott. Vi tycker att det i stället ska skrivas in i avtalsboken att följande lön gäller efter ett års och två års anställning i den grupp som den anställde tillhör: arbetare ej fyllda 18 år, arbetare fyllda 18 år, yrkesarbetare fyllda 18 år respektive för arbetare med ett års och två års sammanhängande anställning vid företaget.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att genomslag i utgående lägsta löner inte avräknas från den lokala potten i Tekoavtalet.

Utlåtande, motion A18

Den avtalskonstruktion som i dag gäller på Tekoavtalet innebär att anställd med ett eller två års sammanhängande anställning ska ha en månadslön som överstiger den lönegrupp som hen är inplacerad i med minst den så kallade ett- eller tvåårsklossen vid uppnådd anställningstid. När lönen höjs mellan revisionstillfällena, på grund av uppnådd anställningstid för kvalificering till ett- eller tvåårsklossen, ska ingen avräkning göras från potten. Men sker detta vid revisionstillfället så ska höjningen avräknas från potten.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A19

Avdelning 13 Bergslagen

Arbetsgivarnas användning av våra avtalspengar

Vi har till vår och våra medlemmars stora ilska under en tid noterat att arbetsgivarna satt i system att använda sig av årets framförhandlade avtalsökningar för att bekosta personalens kompetensutveckling/trappklättring i stället för att betala den genom att skjuta till nya friska pengar. Detta får som resultat att våra medlemmar som redan slagit i taket i

lönesystemet får avtalsökningar som ligger långt under de avtalade nivåerna eftersom de får "betala" för de nyanställda som klättrar i lönesystemet.

Detta verkar ännu så länge vara ett relativt lokalt problem, men vi vill stämma i bäcken innan oskicket sprider sig till vidare kretsar, och motverka synsättet att allt som inte uttryckligen är förbjudet verkar vara tillåtet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i kommande avtal med Teknikarbetsgivarna få till en skrivning som gör att klättringar i lokala lönesystem inte avräknas från det avtalade löneutrymmet.

Utlåtande, motion A19

Av skrivningen kan utläsas att det handlar om en problematik på den lokala arbetsplatsen och att de har ett lönesystem där arbetare har uppnått den högsta nivån i lönesystemet. Det har där resulterat i att medlemmar som har slagit i taket inte har samma produktiva löneutveckling som övriga.

Det avtalsområde som avses har Teknikarbetsgivarna som motpart. En sådan konstruktion som föreslås i motionen skulle kunna motverka möjligheterna att hitta överenskommelse om lönesystem.

Ett bifall till förslaget skulle innebära att förhandlingsdelegationerna skulle bli fastlåsta i avtalsförhandlingarna under hela kongressperioden.

Vintern 2016 beslutade förbundsstyrelsen att tillsätta en arbetsgrupp med uppgiften att utreda och föreslå eventuella förändringar i förbundets lönepolitik. Arbetsgruppen, som är sammansatt av lokala och centrala företrädare, ska ta fram en delrapport till våren 2017 och en slutrapport till hösten 2017. Denna rapport bör inte föregripas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A20

Avdelning 22 Sörmland

Övertidsersättning

Övertidsersättningarna i Teknikavtalet IF Metall och Svemekavtalet är alldeles för låga. Det ska kosta för arbetsgivaren att ha så slimmade organisationer att övertid måste användas konsekvent. I dag är det för billigt att använda sig av övertid i stället för att anställa. Arbetsmiljön påverkas negativt vid stora uttag av övertid och även fritiden påverkas negativt.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att vi får en övertidsersättning som är värd namnet då arbete utförs utanför schema-lagd arbetstid i Teknikavtalet IF Metall och Svemekavtalet

att begränsa företagens möjligheter att beordra övertid i samtliga avtal.

Utlåtande, motion A20

Högre övertidsersättning kan bidra till att en del av våra medlemmar arbetar mer övertid än vad som är hälsosamt. Å andra sidan kan en mycket stor höjning av övertidsersättningen medföra att arbetsgivare beordrar övertidsarbete i minskad omfattning. Den exakta nivån för övertidsersättning är en fråga för varje enskilt avtalsområde och avtalsförhandling.

Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att driva frågan om att våra medlemmar ska få ett större inflytande över arbetskyldigheten vid övertid inom de områden där detta i dag upplevs som ett problem. Det gäller arbetsplatser där produktionen sker vid taktade löpande band, eftersom det krävs att i stort sett samtliga arbetare är på plats för att produktionen ska fungera vid övertidsarbete. Dessa arbetsplatser finns främst inom fordonsindustrin och annan tillverkningsindustri och omfattar därmed ett stort antal medlemmar. Därför har förbundet i flera avtalsrörelser drivit frågor som går ut på att öka individens möjligheter till att avstå övertidsarbete.

Dessvärre har arbetsgivarsidan drivit olika krav på att utöka möjligheten till mer övertidsarbete och större makt över arbetstidens förläggning. Därför möter våra krav om minskad arbetskyldighet hårt motstånd från arbetsgivarna.

Genom åren har IF Metall ändå lyckats driva igenom förbättringar, framför allt på Teknikavtalet IF Metalls område där frågan om skyldighet att utföra övertidsarbete är störst. Arbetskyldigheten vid övertid har sänkts från 200 till 150 timmar och möjligheten att återföra ledig tid till tillgängligt övertidsutrymme har minskat. I de gemensamma avtalskommentarerna har ett förtydligande tillförts, efter meningen om att reglerna om övertid ska tillämpas praktiskt, så att de leder till ett tillfredställande resultat för både arbetsgivaren och de anställda. Förtydligandet innebär att en intresseavvägning ska ske mellan verksamhetens behov och arbetstagarens behov av rekreation och familjeliv.

På senare år har det inte genomförts några centrala förhandlingar mellan förbundet och våra motparter gällande skyldigheten att utföra övertidsarbete. Däremot har rådgivning från förhandlingsenheten till klubbar och avdelningar förekommit, i ganska stor omfattning, i samband med att medlemmar har haft förhinder att arbeta vid beordrad övertid. Förhandlingsenhetens uppfattning är att arbetsgivaren i dessa fall har backat och att i stort sett alla våra medlemmar, i de aktuella fallen, har sluppit att arbeta övertid.

Eftersom problemen ser olika ut inom olika verksamheter bör avtalskrav och lösningar anpassas efter omständigheterna inom respektive avtalsområde.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A21

Avdelning 51 Sydvästra Skåne

Skriftlig löneberättelse från arbetsgivaren

Enligt kollektivavtalet åligger det arbetsgivaren att förklara för den anställde varför man har fått den löneökning man fått och vad man kan göra för att höja sin lön. Det brukar vara varierande kvalitet på löneberättelserna, många medlemmar är inte nöjda med förklaringen man fått och i många fall är det svävande förklaringar som är svåra att följa upp. Samtidigt har den enskilde anställde en rättighet/skyldighet att be om en förklaring på den höjning de fått, men den rättigheten utnyttjas inte av alla och arbetsgivaren kommer då lätt undan.

I den skriftliga beskrivningen ska det stå på ett lättfattligt och begripligt sätt hur chefen kommit fram till höjningen och vad den anställde ska göra för att få högre lön. Har man en skriftlig beskrivning kan det vara lättare att bevisa om det förekommer ojämlikheter i lönefördelningen. Det är också bra att ha en skriftlig beskrivning att använda vid nästa års löneberättelse, för att följa upp eventuella förslag den anställde har fått för att kunna öka lönen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i kollektivavtalet införa en text som säger att arbetsgivaren ska lämna en skriftlig redogörelse för den lön som är satt och att redogörelsen ska innehålla svar på varför den anställde fått den lönen och vad den anställde ska göra för att öka lönen.

Utlåtande, motion A21

Förbundsstyrelsens uppfattning är att arbetstagarna ska veta på vilka grunder lönen är satt och vad de ska göra för att påverka den i positiv riktning. Här vilar ansvaret på arbetsgivaren att vara tydlig och konsekvent, vilket innebär att grunderna för lönesättning inte kan ändras hur som helst och att alla ska bedömas på samma sätt. Arbetsgivaren har också en skyldighet att förvissa sig om att arbetstagaren har förstått på vilka grunder lönen satts. Detta för att löneutvecklingen ska kunna följas upp.

En skriftlig redogörelse är dock ingen garanti för att förklaringarna skulle bli mer lättbegripliga och mindre svävande, inte heller för att kvaliteten skulle bli bättre.

Förbundsstyrelsen anser att den exakta utformningen av lönebestämmelserna är en fråga för varje enskilt avtalsområde.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A22

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 7 Södra Norrland

Förändra beräkningsgrunderna för GFL

Vi behöver förändra beräkningsgrunderna i Bemanningsavtalet. Andemeningen i konstruktionen av Bemanningsavtalet är ju att det inte ska vara billigare att hyra in personal än att själv anställa.

Det finns en hel del lokala och centrala försäkringslösningar som ingår i olika kollektivavtal och lokala avtal, dessa räknas i dag inte in då man räknar fram genomsnittligt förtjänstläge (GFL). Detta gör att den som jobbar inom bemanning har sämre villkor än de anställda. Det kan också göra att det blir dyrare att själv anställa personal, vilket inte är i linje med intentionerna i Bemanningsavtalet.

Vi kan ta ett exempel: deltidspensionslösningen som finns i Teknikavtalet IF Metall reglerar att 1,7 procent ska avsättas till deltidspension. Denna försäkringslösning saknas i Bemanningsavtalet och räknas inte heller in i GFL:n, vilket gör att de bemanningsanställda har 1,7 procent lägre ersättning.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utreda vad som ska ingå vid beräkningen av GFL:n så att villkor och pris på arbetskraften blir så samstämmigt som möjligt

att verka för att förändra Bemanningsavtalet så att det blir en beräkningsgrund av GFL:n i linje med intentionerna i Bemanningsavtalet.

Utlåtande, motion A22

IF Metall har en klar uppfattning om vad som ska ligga i beräkningsgrunden för det genomsnittliga förtjänstläget i Bemanningsavtalet. GFL:n är baserad på formeln T+P (timlön/månadslön+prestationslön).

Intentionerna i Bemanningsavtalet är att det ska vara konkurrensneutralt gentemot andra kollektivavtal på arbetsmarknaden. Därför har vi en avtalskonstruktion där ett genomsnittligt förtjänstläge räknas fram utifrån kundföretagets utgående lön. Däremot regleras försäkringar och avtalspensioner direkt i Bemanningsavtalet.

Förbundsstyrelsen anser att deltidspensionen är en arbetstidsförkortning som ska ingå i det genomsnittliga förtjänstläget i Bemanningsavtalet för att vara konkurrensneutral. IF Metalls förhandlingsdelegation har därför inför 2017 års avtalsförhandlingar på Bemanningsavtalet tagit fram ett avtalsförslag som bygger på att den deltidspension

som finns i de centrala kollektivavtalen ska vara med i beräkningsgrunden för det genomsnittliga förtjänstläget i Bemanningsavtalet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

I debatten deltog:

Ulla Heikkilä, 40 Västbo-Östbo

Jenny Helge, 26 Östergötland

Jacob Dranvik, 44 Halland

Jerry Söderkvist, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A6–A22.

Ulla Heikkiläs förslag om bifall till motion A6.

Jacob Dranviks förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A6.

Jenny Helges förslag om bifall till motion A8.

Jerry Söderkvists förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A8.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A6–A22 i de delar där inga motförslag förelåg

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion A8.

Protokollsanteckningar

Ulla Heikkilä återtog under debatten sitt förslag om bifall till motion A6.

Votering avseende motion A8 begärdes av Jasmin Cosic, 26 Östergötland.

Inhyrning och anställningstrygghet – Motionerna A23–A56 med utlåtanden

Motion A23

Avdelning 16 Mälardalen

Att vara bemanningsanställd

Känslan när du får ett företagsnamn, en adress och en tid. Du står ensam på parkeringen, inget passerkort, du ser ingen du känner. Till slut ser du någon du tror kan arbeta där och frågar om hen kan släppa in dig.

Väl där inne vet du inte vart du ska gå, vem du ska vända dig till, vad du denna gång ska arbeta med. Du vet inte var du ska lämna matlådan, matlådan som du ändå inte tog med just för att du visste att du inte skulle veta var du kunde förvara den. Du vet inte om det kommer vara möjligt att beställa mat. Du får helt enkelt äta när du kommer hem.

Du möts av blickar, inte blickar som säger ”yes, vi har fått en ny arbetskamrat”, utan av blickar som säger ”äh, inte en inhyrd till?”. Efter att du frågat runt bland alla, hittar du till slut någon som visar var du ska vara. En kort visning om vad du ska göra, sedan blir du ensam igen.

Efter ett tag ser du att alla börjar röra på sig och du frågar någon i förbifarten om det är rast. Hen säger ja, och du följer med strömmen. Väl inne i fikarummet hör du diskussioner om bemanning, såsom andra klassens arbetare, det nya slaveriet och att bemanning borde förbjudas. Du tänker att du ses som en andra klassens slavarbetare som borde förbjudas. Känslan av utanförskap och att du är mindre värd för att du har en annan t-shirt på dig infinner sig. Du går tillbaka till platsen du har blivit anvisad och är återigen ensam.

Vid flertalet tillfällen har vi hört både förtroendevalda och medlemmar ge uttryck för att de vill ha ett förbud mot bemanningsföretag och att de ser bemanningsanställda som andra klassens arbetare eller som de nya slavarna.

Det är med de orden vi skapar två olika klasser av arbetare. Vi bidrar till, och till och med skapar, klyftan mellan arbetare.

Vi är starka tillsammans och tillsammans ska vi se till att alla arbetare har bra villkor på arbetsplatsen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att alla medlemmar och förtroendevalda ser jämlikt på all bemanning, oavsett om den är inhyrd eller fast

att bemanning ska regleras, inte förbjudas.

Utlåtande, motion A23

Våra medlemmar som arbetar i bemanningsföretag fyller en funktion. Medlemsantalet har på senare tid ökat procentuellt mer än inom någon annan bransch. Det är vår skyldighet att se till att inhyrda kamrater känner att hela förbundet, avdelningen, klubben, övriga förtroendevalda och alla medlemmar stöttar dem när de kommer som inhyrda till våra arbetsplatser.

Om inhyrning utnyttjas på ett felaktigt sätt så är det inte våra medlemmar på bemanningsföretaget som gör fel, det är regleringen som måste ändras.

Förbundsstyrelsen menar att bemanningsanställda som har varit uthyrda till samma kundföretag under en längre tid ska erbjudas tillsvidareanställning vid det företag där arbetet utförs. Vi måste stärka anställningstryggheten för alla anställda.

Överutnyttjande av inhyrning skapar otrygghet för våra medlemmar på arbetsplatserna, men att endast reglera möjligheten till inhyrning löser inte problemet. Arbetsgivare

kommer då att möta kravet på flexibilitet genom fler tidsbegränsade anställningar och ökade krav om arbetstidsflexibilitet.

Förbundsstyrelsen anser att förhandlingar ska inledas efter kongressen för att hitta lösningar på samtliga anställningsformer samt inhyrning, som innebär att reglerna kring visstid och inhyrning ska ses över och begränsas i syfte att öka anställningstryggheten.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion A24

Avdelning 13 Bergslagen

Bortre tidsgräns för bemanning

Arbetsgivarna använder ofta bemanning som anställningsform. Även om bemanning i första hand är tänkt som en tillfällig anställning vid produktionstoppar blir många kvar i denna anställningsform år efter år.

Bemanning ska endast tillämpas vid produktionstoppar, alltså finns det ingen anledning att tillämpa bemanning år ut och år in där det finns skäl för en tillsvidareanställning.

Negativa konsekvenser för dem med tidsbegränsad anställning är att det är svårt att få lån för bostad, bil m.m. Det är också en osäker anställningsform.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att man inte ska kunna missbruka bemanning år efter år där skäl finns för tillsvidareanställning.

Utlåtande, motion A24

På senare tid har det blivit allt vanligare att företagen hyr in en betydande del av arbetskraften på flera års tid. Inhyrningar på över fem år är vanligt förekommande. Förbundsstyrelsen menar att inhyrningar på så långa tider aldrig var lagstiftarens avsikt när spärren i lagen som begränsade inhyrning till maximalt fyra månader togs bort. I förarbetena till denna lag framgår det att lagstiftaren gjorde gällande att längre inhyrningar ändå inte skulle komma att ske.

Förbundsstyrelsen anser att bemanningsföretagen har en roll att fylla avseende inhyrningar på kortare tid, men att mångåriga inhyrningar ska begränsas.

Förbundsstyrelsen menar att vi genom vår gemensamma styrka tillsammans med LO och andra arbetstagarorganisationer, och även motparter, måste arbeta fram kollektivavtalade villkor och förslag på förändringar i lag som begränsar den tid som ett företag kan ha arbetstagare inhyrda för samma arbete.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion A25

Avdelning 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås

Inhyrning av bemanningsföretag

Vid inhyrning av arbetskraft via bemanningsföretag bör man verka för att tidsbegränsa inhyrningen till maximalt 12 månader och med lokal överenskommelse kunna hyra in arbetskraft upp till maximalt 24 månader.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i våra kollektivavtal begränsa möjligheten av inhyrning till maximalt 12 månader av en och samma individ under en 24-månadersperiod och vid behov av förlängning kunna hyra in i ytterligare 12 månader efter överenskommelse med lokal facklig organisation

att företag som har behov av inhyrning av en och samma individ under längre tid än 12 månader, erbjuder aktuell person anställning om inte lokal överenskommelse träffats om förlängd inhyrningstid.

Utlåtande, motion A25

På senare tid har det blivit allt vanligare att företagen hyr in en betydande del av arbetskraften på flera års tid. Inhyrningar på över fem år är vanligt förekommande. Förbundsstyrelsen menar att inhyrningar på så långa tider aldrig var lagstiftarens avsikt när spärren i lagen som begränsade inhyrning till maximalt fyra månader togs bort. I förarbetena till denna lag framgår att lagstiftaren gjorde gällande att längre inhyrningar ändå inte skulle komma att ske.

Förbundsstyrelsen anser att bemanningsföretagen har en roll att fylla avseende inhyrningar på kortare tid, men att mångåriga inhyrningar ska begränsas.

Överutnyttjande av inhyrning skapar otrygghet för våra medlemmar på arbetsplatserna, men att endast begränsa möjligheten till inhyrning löser inte problemet. Arbetsgivare kommer då att möta kravet på flexibilitet genom fler tidsbegränsade anställningar och ökade krav om arbetstidsflexibilitet.

Förbundsstyrelsen anser att förhandlingar ska inledas efter kongressen för att hitta lösningar på samtliga anställningsformer samt inhyrning, som innebär att reglerna kring visstid och inhyrning ska ses över och begränsas i syfte att öka anställningstryggheten.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A26

Avdelning 18 Örebro län

Begränsa inhyrd personal

Inhyrning av personal ökar alltmer i företagen. Det är ett problem eftersom individen känner sig otrygg. Det är även väldigt dyrt för företagen att hyra in personal och dessutom blir det svårt att motivera personer att utbilda sig mot industrin.

För facket är det också ett problem, eftersom de inhyrda sällan blir medlemmar då de ofta flyttar mellan företag och branscher.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att förhandlingsdelegationerna driver frågan att i kollektivavtalen begränsa tiden för inhyrning och att inhyrning endast får ske vid tillfälliga produktionstoppar.

Utlåtande, motion A26

Det har blivit allt vanligare att företagen på längre tid hyr in arbetskraft i stället för att anställa. Inhyrningar på över fem år blir allt vanligare. Förbundsstyrelsen anser att inhyrda arbetstagare ska erbjudas anställning på det inhyrande företaget efter en tids inhyrning.

Överutnyttjande av inhyrning skapar otrygghet för våra medlemmar på arbetsplatserna, men att endast begränsa möjligheten till inhyrning löser inte problemet. Arbetsgivare kommer då att möta kravet på flexibilitet genom fler tidsbegränsade anställningar och ökade krav om arbetstidsflexibilitet.

Förbundsstyrelsen anser att förhandlingar ska inledas efter kongressen för att hitta lösningar på samtliga anställningsformer samt inhyrning, som innebär att reglerna kring visstid och inhyrning ska ses över och begränsas i syfte att öka anställningstryggheten. Förbundsstyrelsen anser att det behövs en bred förankring inom förbundet för att nå framgång i arbetet med att stärka anställningstryggheten och att det som föreslås i motionen därför inte är en fråga för varje enskild förhandlingsdelegation.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A27

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten

Inhyrning och anställningstrygghet

Att begränsa antalet inhyrda, stärka ordinarie personal och anställning samt värna om den lokala kompetensen ger större vi-känsla inom företaget.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att stärka klubbarnas inflytande när det gäller inhyrd personal.

Utlåtande, motion A27

Förbundet deltar i en arbetsgrupp inom Facken inom industrin som arbetar med att ta fram en handledning gällande inhyrning samt på vilket sätt vi kan stärka vårt inflytande vid en förhandling enligt 38 § medbestämmandelagen. Arbetsgruppen kommer att ta fram en handledning och hålla konferenser i frågan. Arbetet ska vara klart mot slutet av 2017.

Överutnyttjande av inhyrning skapar otrygghet för våra medlemmar på arbetsplatserna, men att endast begränsa möjligheten till inhyrning löser inte problemet. Arbetsgivare kommer då att möta kravet på flexibilitet genom fler tidsbegränsade anställningar och ökade krav om arbetstidsflexibilitet.

Förbundsstyrelsen anser att förhandlingar ska inledas efter kongressen för att hitta lösningar på samtliga anställningsformer samt inhyrning, som innebär att reglerna kring visstid och inhyrning ska ses över och begränsas i syfte att öka anställningstryggheten.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A28

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 7 Södra Norrland

Bemanningsföretag

IF Metalls grundläggande inställning är att vi ska sträva efter fasta anställningar. Detta ger arbetstagare en tryggare ställning i arbetslivet.

I dag tar företag in bemanningsföretag i stället för att anställa. Det måste finnas lokala avtal och regler innan man tar in dessa företag. Företaget får inte ta in bemanningsföretag om det inte finns en lokal överenskommelse.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att komplettera kollektivavtalen så att företag inte får ta in bemanningsföretag om det inte finns en lokal överenskommelse.

Utlåtande, motion A28

Överutnyttjande av inhyrning skapar otrygghet för våra medlemmar på arbetsplatserna, men att endast begränsa möjligheten till inhyrning löser inte problemet. Arbetsgivare kommer då att möta kravet på flexibilitet genom fler tidsbegränsade anställningar och ökade krav om arbetstidsflexibilitet.

Förbundsstyrelsen anser att förhandlingar ska inledas efter kongressen för att hitta lösningar på samtliga anställningsformer samt inhyrning, som innebär att reglerna kring visstid och inhyrning ska ses över och begränsas i syfte att öka anställningstryggheten.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A29

Avdelning 15 Stockholms län

Den ökande användningen av inhyrd arbetskraft

De senaste åren har bemanningsbranschen fortsatt att växa på bekostnad av tryggare anställningar i huvudbolagen.

Trenden att företag inte bara använder inhyrning vid arbetstoppar utan även beman- nar den normala produktionen med inhyrda arbetare tillåts fortsätta. Detta mynnar ut i att inhyrning allt oftare fyller ett permanent arbetskraftsbehov. I dag är det mer regel än undantag med långvariga inhyrningar ute på våra företag. Detta får konsekvensen att bolagen inom IF Metalls avtalsområden anställer färre personal och bemanningsbolagen har väldigt få kunder som i sin tur gör det osäkrare att vara bemanningsanställd. Detta är dåligt både för anställda inom IF Metalls avtalsområden och för personal inom bemanningsbranschen.

Vi ser med stor oro på denna utveckling och menar att IF Metall måste fortsätta arbetet i enlighet med de beslut som togs på kongressen 2014. Beslutet handlade om att begränsa användningen av inhyrning, att öka vårt inflytande över inhyrningen, men framför allt att lägga fokus på de inhyrda villkor.

Det är svårt för de inhyrda att ställa krav hos kundbolaget och hos bemanningsbolaget på grund av rädslan för repressalier. På senare tid har även de tillsvidareanställda hos huvudbolaget börjat tystna allt mer.

Vi måste stoppa denna utveckling som för oss tillbaka till svunna tiders villkor med tysta arbetare som inte vågar ställa krav eller organisera sig i en fackförening. Arbetare som är rädda för att inte vara önskvärda när arbetsgivaren pekar ut vilka hen vill ha.

När arbetsgivaren inte längre har ett arbetsgivaransvar över dem som utför arbetet sätts LAS och andra lagstiftningar ur spel och arbetare förvandlas till en enkel handelsvara.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att via avtal reglera inhyrning så att arbetsgivare enbart ska få möjlighet att hyra in vid tillfälliga arbetstoppar

att via avtal reglera att inhyrning av arbetskraft endast får ske efter lokal överenskommelse med berörd facklig organisation

att via lag reglera förbud mot att privat arbetsförmedling ska återinföras

att det införs tidsbegränsningar vid inhyrning av personal i samtliga IF Metalls kollektivavtal.

Utlåtande, motion A29

Förbundsstyrelsen ser inte att ett totalförbud mot bemanningsföretag skulle vara lösningen för att öka tryggheten och den fackliga styrkan på våra arbetsplatser, utan snarare att det krävs ett helhetsgrepp på de lösningar som inte bygger på tillsvidareanställning.

Det har blivit allt vanligare att företag hyr in arbetstagare under längre tid i stället för att anställa. Inhyrningar på över fem år blir allt vanligare. Förbundsstyrelsen menar att bemanningsanställda som har varit uthyrda till samma kundföretag under en längre tid ska erbjudas en tillsvidareanställning vid kundföretaget.

Vi måste stärka anställningstryggheten för alla anställda. Våra medlemmar måste kunna känna sig trygga i sin anställning och trygga i att de, om de trots allt blir av med anställningen, kommer att ha tillgång till en omställning värd namnet. Det är bara då som arbetsgivares möjligheter att ställa arbetstagare mot arbetstagare begränsas.

Förbundsstyrelsen menar att vi genom vår gemensamma styrka tillsammans med LO och andra arbetstagarorganisationer, och även motparter, måste arbeta fram kollektivavtalade villkor och förslag på förändringar i lag som begränsar den tid som en bemanningsanställd kan vara uthyrd till samma företag utan att erbjudas en tillsvidareanställning vid företaget där arbetet utförs.

Förbundsstyrelsen anser att förhandlingar ska inledas efter kongressen för att hitta lösningar på samtliga anställningsformer samt inhyrning, som innebär att reglerna kring visstid och inhyrning ska ses över och begränsas i syfte att öka anställningstryggheten.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A30

Avdelning 4 Södra Västerbotten

Bemanningsföretag skadar den fackliga styrkan

Användande av bemanningsföretag är resultatet av ett medvetet beslut från arbetsgivaren att varaktigt begränsa eller minska antalet fast anställda. Det argument som ofta används för att göra detta är behovet av att ”maximera flexibiliteten” (läs: göra det lättare att göra sig av med arbetstagare från den ena dagen till den andra) eller söka efter billigare alternativ på grund av globalisering och marknadskrafter.

Effekten av tillfällig arbetskraft är en förskjutning av risken till de anställda. Företagen behöver inte på samma sätt som tidigare överväga affärsbeslut när riskerna är överlåtna på de anställda.

För att kunna hantera tillfälliga arbetstagare övergår företagen alltmer till starkt styrda arbeten där arbetsuppgifterna är enkla och utvecklingsmöjligheterna små.

Ett utbrett nyttjande av bemanningsföretag är ett hot mot oss som fackförening. Med många olika företag inne på arbetsplatsen försämras de lokala fackliga organisationernas förhandlingsposition.

Samtidigt ska IF Metall givetvis fortsätta att försvara och aktivt förbättra villkoren för de anställda inom bemanningsföretagen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att under den kommande kongressperioden, politiskt och avtalsmässigt, driva frågan om att begränsa bemanningsföretagens utbredning på svensk arbetsmarknad.

Utlåtande, motion A30

Förbundsstyrelsen menar att huruvida bemanningsföretagen växer eller inte på svensk arbetsmarknad är en oprioriterad fråga. Det som är en prioriterad fråga är på vilket sätt bemanningsföretagen växer. Om bemanningsföretagen växer genom att kunna erbjuda kundföretag rätt kompetens i rätt tid och under en kortare tid, till exempel när någon anställd på företaget har insjuknat, ska gå på ledighet eller om annan oförutsedd händelse har inträffat samt att de ombesörjer omställningar, anser förbundsstyrelsen inte att utbredningen är skadlig. Om bemanningsföretagen däremot växer genom att kundföretagen säger upp sina anställda för att de i stället ska hyras in på mångåriga kontrakt, är det inte en acceptabel tillväxt.

Förbundsstyrelsen menar att bemanningsanställda som är uthyrda till samma kundföretag under en längre tid ska erbjudas tillsvidareanställning vid det företag där arbetet utförs. Vi måste stärka anställningstryggheten för alla anställda, för det är enbart när de anställda känner sig trygga i sin anställning eller när de är försäkrade om att de kommer att erhålla en bra omställning, som företagets möjligheter att ställa arbetstagare mot arbetstagare begränsas.

Överutnyttjande av inhyrning skapar otrygghet för våra medlemmar på arbetsplatserna, men att endast begränsa bemanningsföretagens utbredning löser inte problemet. Arbetsgivare kommer då att möta kravet på flexibilitet genom fler tidsbegränsade anställningar och ökade krav om arbetstidsflexibilitet.

Förbundsstyrelsen anser att förhandlingar ska inledas efter kongressen för att hitta lösningar på samtliga anställningsformer samt inhyrning, som innebär att reglerna kring visstid och inhyrning ska ses över och begränsas i syfte att öka anställningstryggheten.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A31

Avdelning 4 Södra Västerbotten

Bemanningsföretag max 5 procent

I Sverige har världens bästa avtal tecknats gällande bemanningsföretagsanställda, Bemanningsavtalet. Samtidigt är vårt förbund det enda förbund i världen som är positivt inställt till bemanningsföretag.

Det är givet att vi vid varje tillfälle ska teckna så bra avtal som möjligt, men det finns en ideologisk svårighet när det kommer till arbetsgivare som säljer annan arbetskraft till de arbetsgivare vi har medlemmar hos.

Bemanningsanställningar som fenomen har ett fackföreningsfientligt syfte, och de bemanningsanställda har sämre förutsättningar än övriga på arbetsmarknaden. Att hela tiden behöva vara på tå för att inte göra det inhyrande företaget besviket och förlora arbetet, känslan av rättslöshet. Att inte våga påtala arbetsmiljöbrister för att undvika risken att verka obekväma. Vi vet i dag att bemanningsanställda är överrepresenterade i arbetsplatsolyckor.

De bemanningsanställda är våra kolleger, men vi kan inte företräda dem. De bemanningsanställda har samma förväntningar på livet som oss andra, men upplevelsen hos flertalet är att de befinner sig i ett modernt slaveri. De bemanningsanställda hade varit anställda på våra arbetsplatser, där behovet finns, om de inte varit inhyrda.

Vi påstår att bemanningsbranschen, som den så ofta kallas, inte är en bransch, utan företagen hyr ut arbetare till våra branscher. Tänk om vi hade kunnat företräda dem i stället.

Även om verkligheten ser ut som den gör i dag innebär det inte att vi ger upp vår ambition att påverka samhällsutvecklingen. Vi kan och bör både teckna avtal och vara kritiska till företagens bemanningsföretag, så länge dessa existerar på svensk arbetsmarknad.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att revidera IF Metalls hållning i bemanningsfrågan genom att i samhällsdebatten öppet uttrycka bemanningsföretag som ett hot mot arbetarrörelsen

att genom facklig-politisk samverkan verka för att Sveriges riksdag beslutar att bemanningsföretag begränsas till max 5 procent av personalen.

Utlåtande, motion A31

Förbundsstyrelsen menar att bemanningsföretagen har en funktion på svensk arbetsmarknad. Om bemanningsföretagen erbjuder rätt kompetens i rätt tid och under en kortare tid, till exempel när någon anställd på företaget har insjuknat, ska på ledighet eller om annan oförutsedd händelse har inträffat samt att de ombesörjer omställningar, torde de kunna fylla en viktig funktion för att företagets anställda ska kunna vara lediga med bibehållen produktion.

Överutnyttjande av inhyrning skapar otrygghet för våra medlemmar på arbetsplatserna, men att endast genom lagstiftning begränsa möjligheten till inhyrning till maximalt 5 procent av arbetsstyrkan löser inte problemet. Arbetsgivare kommer då att möta kravet på flexibilitet genom fler tidsbegränsade anställningar och ökade krav om arbetstidsflexibilitet.

Förbundsstyrelsen menar att bemanningsanställda som har varit uthyrda till samma kundföretag under en längre tid ska erbjudas en tillsvidareanställning vid kundföretaget. Vi måste stärka anställningstryggheten för alla anställda. Våra medlemmar måste kunna känna sig trygga i sin anställning och trygga i att de, om de trots allt blir av med anställningen, kommer att ha tillgång till en omställning värd namnet. Det är bara då som arbetsgivares möjligheter att ställa arbetstagare mot arbetstagare begränsas.

Förbundsstyrelsen menar att vi genom vår gemensamma styrka tillsammans med LO och andra arbetstagarorganisationer, och även motparter, måste arbeta fram kollektivavtalade villkor och förändringar i lag som begränsar den tid som en bemanningsanställd kan vara uthyrd till samma företag utan att erbjudas en tillsvidareanställning vid företaget där arbetet utförs.

Förbundsstyrelsen anser att förhandlingar ska inledas efter kongressen för att hitta lösningar på samtliga anställningsformer samt inhyrning, som innebär att reglerna kring visstid och inhyrning ska ses över och begränsas i syfte att öka anställningstryggheten.

Förbundsstyrelsen vill inte föregå dessa förhandlingar med ett kongressbeslut som låser fast en viss lösning så som föreslås i motionen. Det viktiga är att finna lösningar på den faktiska problematiken med inhyrning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A32

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 7 Södra Norrland

Bemanning

På många arbetsplatser inom IF Metalls avtalsområden har vi som facklig organisation i dag svårt att stå emot arbetsgivarna när de vill hyra in bemanningsanställda.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det införs ett tak i lag eller i kollektivavtalen på högst 10 procents andel inhyrda i produktionen.

Utlåtande, motion A32

När lokala ramavtal har slutits om högsta andel inhyrda vid arbetsplatsen har det ofta visat sig att det överenskomna taket även har blivit golv. Arbetsgivare sätter i system att ständigt hyra in den maximala andel som är tillåten utan att ånyo behöva förhandla. Där lokala överenskommelser har träffats om tak på inhyrning, har det i vissa fall visat sig att korta visstidsanställningar i stället har ökat. Detta har också oftast inneburit att den lokala fackliga organisationen har fått en sämre kontroll och vetskap om orsakerna till inhyrning, eftersom en inhyrning upp till den överenskomna andelen sällan blir föremål för förhandling.

Överutnyttjande av inhyrning skapar otrygghet för våra medlemmar på arbetsplatserna, men att endast begränsa möjligheten till inhyrning löser inte problemet. Arbetsgivare kommer då att möta kravet på flexibilitet genom fler tidsbegränsade anställningar och ökade krav om arbetstidsflexibilitet.

Förbundsstyrelsen anser att förhandlingar ska inledas efter kongressen för att hitta lösningar på samtliga anställningsformer samt inhyrning, som innebär att reglerna kring visstid och inhyrning ska ses över och begränsas i syfte att öka anställningstryggheten.

Förbundsstyrelsen vill inte föregå dessa förhandlingar med ett kongressbeslut som låser fast en viss lösning så som föreslås i motionen. Det viktiga är att finna lösningar på den faktiska problematiken med inhyrning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A33

Avdelning 48 MittSkåne

Avskaffa bemanningsföretagen och lagen om uthyrning av arbetstagare

För att öka tryggheten för anställda på arbetsplatser med kollektivavtal och för att slippa konkurrera med bemanningsanställda och deras löner måste vi avskaffa bemanningsföretagen och lagen om uthyrning av arbetstagare. Det handlar om makten på företaget där vi ser att arbetsgivarna ställer arbetstagare mot varandra när de tar in bemanningsföretag i stället för att anställa.

Arbetsgivarna kommer att framföra mindre flexibilitet på arbetsplatsen som ett argument, men vad är skillnaden mot de korta visstidsanställningar vi har i avtalen i dag? Nej, det handlar om att trycka tillbaka facket och kollektivavtalens trygghet genom att använda bemanningsföretag på arbetsplatserna. Ett avskaffande av bemanningsföretagen och lagen om uthyrning av arbetstagare skulle ge större trygghet för oss kollektivanställda på arbetsplatserna.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram ett förslag på hur man får bort bemanningsföretagen och lagen om uthyrning av arbetstagare

att lämna över ett hållbart förslag till Socialdemokraterna för att de ska jobba för ett avskaffande av bemanningsföretagen och lagen om uthyrning av arbetstagare.

Utlåtande, motion A33

Förbundsstyrelsen menar att bemanningsföretagen har en viktig funktion på svensk arbetsmarknad. Om bemanningsföretagen erbjuder rätt kompetens i rätt tid och under kortare tid, till exempel när någon anställd på företaget har insjuknat, ska på ledighet eller om annan oförutsedd händelse har inträffat samt att de ombesörjer omställningar, torde

de kunna fylla en viktig funktion för att företagets anställda ska kunna vara lediga med bibehållen produktion.

Förbundsstyrelsen ser inte att ett totalförbud mot bemanningsföretag skulle vara lösningen för att öka tryggheten och den fackliga styrkan på våra arbetsplatser, utan snarare att det krävs ett helhetsgrepp på de lösningar som inte bygger på tillsvidareanställning.

Förbundsstyrelsen menar att bemanningsanställda som är uthyrda till samma kundföretag under en längre tid ska erbjudas tillsvidareanställning vid det företag där arbetet utförs. Vi måste stärka anställningstryggheten för alla anställda. Det är enbart när de anställda känner sig trygga i sin anställning eller när de är försäkrade om att de kommer erhålla en bra omställning, som arbetsgivares möjligheter att ställa arbetstagare mot arbetstagare begränsas.

Överutnyttjande av inhyrning skapar otrygghet för våra medlemmar på arbetsplatserna, men att endast begränsa möjligheten till inhyrning löser inte problemet. Arbetsgivare kommer då att möta kravet på flexibilitet genom fler tidsbegränsade anställningar och ökade krav om arbetstidsflexibilitet.

Förbundsstyrelsen anser att förhandlingar ska inledas efter kongressen för att hitta lösningar på samtliga anställningsformer samt inhyrning, som innebär att reglerna kring visstid och inhyrning ska ses över och begränsas i syfte att öka anställningstryggheten.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A34

Avdelning 4 Södra Västerbotten, klubben vid Norrlandsgjuteriet AB avdelning 3 Norra Västerbotten

Förbjud bemanningsföretag

Bemanningsföretagen växer och blir allt vanligare, också på arbetsplatser organiserade av IF Metall där förr normalt alla arbetare var tillsvidareanställda och arbetade under samma kollektivavtal och villkor.

Tillsammans är vi starka och en gemensam fackklubb med klassmedvetna medlemmar är grunden för facklig framgång. Därför har IF Metall historiskt alltid kämpat för industriförbundsprincipen att alla arbetare på samma arbetsplats ska vara med i samma fackförbund/fackklubb. En princip som går förlorad när arbetskamrater plötsligt är anställda av ett bemanningsföretag.

Bemanningsföretag innebär organiserad otrygghet, särskilt vad gäller arbetstider och villkor. Företeelsen syftar till att dela upp arbetare i ett A- och ett B-lag. Det stärker arbetsgivarnas och kapitalägarnas inflytande på arbetarkollektivets bekostnad.

Därför var bemanningsföretag förbjudna i Sverige i 50 år fram till 1993. I ett Sverige som sätter arbetarnas trygghet före företagarnas krav på flexibilitet måste bemanningsföretag åter förbjudas i lag, så att alla arbetare på samma arbetsplats är anställda av samma arbetsgivare.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att – för trygghet på jobbet – förbjuda bemanningsföretag.

Motion A35

Medlem Linda Jansson avdelning 36 Göteborg

Bemanningsföretag skapar ojämlikhet mellan arbets säljare

Sverige har tyvärr flertalet regler som gynnar arbetsköparna och missgynnar arbets säljarna, en av dessa är att företag kan anlita bemanningsföretag för inhyrning av arbetskraft. Grundtanken med bemanningsföretag var att hjälpa företagen med flexibilitet inom

branscher där säsongarbete förekommer och där det kan vara svårt för företag att ha fast anställd personal. Detta skulle vara ett sätt för företag att slippa säga upp personal och kunna planera sin verksamhet för att vara konkurrenskraftiga.

Dock ser vi i dag att bemanningsföretag i allt större utsträckning används för att täcka personalbehov som är permanenta. Företag väljer att ha inhyrd personal för att det ser bra ut i statistiken när de inte behöver lägga ett varsel på den egna arbetsplatsen. Det dyker också upp nya bemanningsföretag hela tiden, det ena mer oseriöst än det andra.

Arbetsköparna använder bemanningsföretag som ett maktmedel och hotar med att ersätta fast personal med inhyrd arbetskraft. Arbetsköparna ställer också oss arbetssäljare mot varandra, där vi konkurrerar på olika villkor. Det här är ett hot mot arbetssäljarna på den svenska arbetsmarknaden. Det ligger på arbetsköparnas ansvar att se till att tillräckligt med bemanning finns för att de ska kunna hantera variationer i produktionstakten och täcka upp för sjukdomar och ledigheter. Den unika flexibiliteten har blivit den konstanta flexibiliteten.

Retoriskt hävdar arbetsköparna att utan bemanningsföretag så försvinner arbetstillfällena – en absurd tanke från början till slut.

Det är dags att vi tar striden mot utnyttjandet av arbetskraft och ställer krav på arbetsköparna. Vi måste tillsammans gå ihop och kräva en jämlik arbetsmarknad där vi alla värderas på lika villkor. Detta ska vi göra genom att aktivt jobba för att förbjuda bemanningsföretag på den svenska arbetsmarknaden.

För att detta ska bli verklighet behöver Sverige vara med och besluta på EU-nivå om en ändring av bemanningsdirektiven, så att medlemsstaterna kan ta egna beslut om bemanningsföretagens existens på arbetsmarknaden. När detta väl har blivit genomfört är nästa steg att förbjuda bemanningsföretag på den svenska arbetsmarknaden.

Eftersom politiska beslut i regel tar längre tid än avtal så vore det första steget för IF Metall att förbjuda bemanningsföretag i samtliga kollektivavtal och slutligen upphäva Bemanningsavtalet.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en ändring av bemanningsdirektiven genomförs på EU-nivå genom internationell facklig-politisk samverkan

att ett förbud mot bemanningsföretag införs på den svenska arbetsmarknaden genom politiskt samarbete

att ett förbud mot bemanningsföretag införs inom samtliga ”arbetaryrken” genom LO-samordningen

att i kollektivavtal förbjuda bemanningsföretag inom samtliga IF Metalls avtalsområden vid nästkommande avtalsrörelse.

Motion A36

Medlem John Näsman avdelning 36 Göteborg

Förbud bemanningsföretagen

Bemanningsföretagen växer och blir allt vanligare, också på av IF Metall organiserade arbetsplatser där förr normalt alla arbetare var tillsvidareanställda och arbetade under samma kollektivavtal och villkor.

Bara tillsammans är vi starka. En gemensam fackklubb med fackligt medvetna medlemmar är grunden för facklig framgång. Därför har IF Metall historiskt förespråkat industriförbundsprincipen, att alla arbetare på samma arbetsplats ska vara med i samma fackförbund och klubb. En princip som går förlorad när allt fler arbetskamrater plötsligt är anställda av ett bemanningsföretag.

Bemanningsföretag innebär organiserad otrygghet vad gäller arbetstider och andra villkor. Syftet är att dela upp arbetare i ett A- och ett B-lag. Det stärker arbetsgivarnas och kapitalägarnas inflytande på arbetarkollektivets bekostnad.

Därför var bemanningsföretag förbjudna i Sverige i 50 år fram till 1993. I ett Sverige som sätter arbetarnas trygghet före företagarnas krav på flexibilitet måste bemanningsföretag åter förbjudas i lag, så att alla arbetare på samma arbetsplats är anställda av samma arbetsgivare.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att driva kravet på förbud mot bemanningsföretag.

Utlåtande, motionerna A34–A36

Förbundsstyrelsen menar att bemanningsföretagen har en funktion på svensk arbetsmarknad. Om bemanningsföretagen erbjuder rätt kompetens i rätt tid och under kortare tid, till exempel när någon anställd på företaget har insjuknat, ska på ledighet eller om annan oförutsedd händelse har inträffat samt att de ombesörjer omställningar, torde de kunna fylla en viktig funktion för att företagets anställda ska kunna vara lediga med bibehållen produktion.

Förbundsstyrelsen ser inte att ett totalförbud mot bemanningsföretag skulle vara lösningen för att öka tryggheten och den fackliga styrkan på våra arbetsplatser, utan snarare att det krävs ett helhetsgrepp på de lösningar som inte bygger på tillsvidareanställning.

Förbundsstyrelsen menar att bemanningsanställda som har varit uthyrda till samma kundföretag under en längre tid, ska erbjudas tillsvidareanställning vid det företag där arbetet utförs. Vi måste stärka anställningstryggheten för alla anställda. Det är bara när arbetstagare känner sig trygga i sin anställning och vet att de, om de trots allt förlorar anställningen, har tillgång till en bra omställning, som arbetsgivares möjligheter att ställa arbetstagare mot arbetstagare begränsas.

Överutnyttjande av inhyrning skapar otrygghet för våra medlemmar på arbetsplatserna, men att förbjuda bemanningsföretag löser inte problemet. Arbetsgivare kommer då att möta kravet på flexibilitet genom fler tidsbegränsade anställningar och ökade krav om arbetstidsflexibilitet.

Förbundsstyrelsen anser att förhandlingar ska inledas efter kongressen för att hitta lösningar på samtliga anställningsformer samt inhyrning, som innebär att reglerna kring visstid och inhyrning ska ses över och begränsas i syfte att öka anställningstryggheten.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion A37

Medlem Jonatan Söder avdelning 6 Mellersta Norrland

Anställningsavtal

Vi behöver tryggare anställningsavtal.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att stärka de rikstäckande anställningsvillkoren i kollektivavtalen och ta bort möjligheten till allmän visstidsanställning som anställningsform.

Motion A38

Medlem Dennis Källersfors avdelning 15 Stockholms län

Avskaffa allmän visstid

Trygghet på arbetet är en av de viktigaste frågorna för arbetarrörelsen. Lagen om anställningsskydd (LAS) från 1982 var ett steg i rätt riktning.

Det finns delar av LAS som behöver reformeras, till exempel att avskaffa allmän visstidsanställning. En visstidsanställning var till för att täcka ett kortsiktigt behov på företaget, men har använts som en permanent lösning. När visstiden blir allmän inkräktar det dock på tillsvidareanställningar.

Jag föreslår kongressen besluta

att med alla till buds stående medel verka för att allmän visstidsanställning avskaffas i lagen om anställningsskydd

att motverka alla försämringar i lagen om anställningsskydd.

Motion A39

Medlem Linda Jansson avdelning 36 Göteborg

Avskaffande av allmän visstid för ökad trygghet på arbetsmarknaden

Den stora utsatta gruppen på svensk arbetsmarknad i dag är de med allmän visstidsanställning. Under många decennier i mitten på 1900-talet skapade tillväxt, arbetsfred och lagstiftning en trygg och rimligt stor kaka åt stora delar av befolkningen. Industrisamhället byggdes med tiden upp kring den fasta anställningen och avtalen mellan fack och arbetsköpare. På 1970-talet kom förkortningar som LAS och MBL, lagar som stärkte de anställdas rättigheter. Men så förändrades samhället och därmed de anställdas situation. Med den djupa ekonomiska krisen på 1990-talet bröts den fasta anställningens dominans. Inte bara ökade arbetslösheten till tidigare knappt sedda nivåer, dessutom var det allt fler som inte fick fast jobb. De som fick nöja sig med tillfälliga anställningar ökade, från en av tio till mer än var sjunde. Det är maktförskjutningar på arbetsmarknaden som har lett fram till det här. De visstidsanställda har inte bara en osäker framtid på jobbet utan missgynnas också av stela trygghetssystem.

Tillsvidareanställning är fortfarande nyckeln till full trygghet. Den visstidsanställda betalar lika mycket skatt och sociala avgifter, men riskerar att gå lottlös när tryggheten som bäst behövs. En arbetad vecka eller en intjänad krona för den tillsvidareanställda är mer värd än för den visstidsanställda.

Otryggheten på våra arbetsplatser är ett samhällsproblem. Den påverkar vår vardag och den påverkar styrkeförhållandena på hela arbetsmarknaden. På en del arbetsplatser innebär visstidsanställningar även en annan sorts utsatthet. Ungefär var femte ung kvinna i ett arbetaryrke har utsatts för sexuella trakasserier på jobbet.

Det hänger ihop med dåliga anställningar, med otrygghet och maktlöshet. I arbetaryrken är sexuella trakasserier nästan 50 procent vanligare för den som har ett tidsbegränsat arbete. Unga kvinnor är de som oftast har otrygga anställningar. Att göra om otrygga anställningar till tillsvidareanställningar är vad ett feministiskt fackförbund måste göra för att inte otryggheten ska splittra arbetsplatserna.

Självklart behövs ibland tidsbegränsade anställningar, till exempel vikariat eller säsongsanställningar, och dessa ska regleras genom kollektivavtal. Företag utan kollektivavtal ska inte ges möjlighet till tidsbegränsad anställning. Tillsvidareanställning ska vara det normala, visstiden ska vara undantaget. Allmän visstid bygger på att man inte får den trygghet som en tillsvidareanställning ger, bara för att det är enklare för arbetsköparen. Därför måste anställningsformen allmän visstid avskaffas, inte bara i våra kollektivavtal utan även i LAS med en LO-samordning.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avskaffa anställningsformen allmän visstid i samtliga kollektivavtal vid nästkommande avtalsrörelse

att anställningsformen allmän visstid avskaffas i LAS genom LO-samordningen.

Utlåtande, motionerna A37–A39

Överutnyttjande av upprepade visstidsanställningar skapar otrygghet för våra medlemmar på arbetsplatserna. Att endast begränsa möjligheten till visstidsanställning löser inte problemet med otrygga anställningar, eftersom kravet på flexibilitet kommer att mötas med mer inhyrning och arbetstidsflexibilitet.

Förbundsstyrelsen anser att förhandlingar ska inledas efter kongressen för att hitta lösningar på samtliga anställningsformer samt inhyrning, som innebär att reglerna kring visstid och inhyrning ska ses över och begränsas i syfte att öka anställningstryggheten.

Förbundsstyrelsen vill inte föregå dessa förhandlingar med ett kongressbeslut som låser fast en viss lösning så som föreslås i motionerna. Det viktiga är att finna lösningar på den faktiska problematiken med otrygga anställningar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion A40

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten

Visstidsanställning

Visstidsanställningar förlängs i en- eller tvåmånadersperioder under flera år.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att tillsvidareanställning måste erbjudas tidigare i anställningen.

Motion A41

Medlem Gabriel Barjosef avdelning 48 MittSkåne

Visstidsanställningar

Vi ser ett problem med visstidsanställningarna som i botten är en otrygg anställning som tyvärr ofta drabbar våra ungdomar. Ungdomar med en visstidsanställning har svårt att köpa bil eller bostad på grund av att bankerna inte vill låna ut pengar till personer som har en visstidsanställning. För att bli en del av vårt samhälle i dag krävs det en tillsvidareanställning för att kunna ta del av friheten med egen bil, egen bostad osv.

Det är viktigt för våra ungdomar att känna trygghet så de också kan bilda familj och kanske bo i villa och ha en egen bil. Vi måste kämpa för att alla otrygga anställningsformer minimeras på våra arbetsplatser, se till att arbetsgivarens makt inte ökar kring olika otrygga anställningsformer.

Vi hör i dag vissa företag och dess representanter skrika om hur stelbent lagen om anställningsskydd (LAS) är, hur svårt det är att avsluta anställningar osv. Men visstidsanställda står utanför LAS och behandlas som slit och släng-varor på en del företag.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att införa begränsningar kring visstidsanställningar så att de minimeras så mycket som möjligt

att avskaffa formen visstidsanställning i våra kollektivavtal

att hitta en lösning så att våra ungdomar kan känna sig trygga på våra arbetsplatser och i samhället.

Utlåtande, motionerna A40 och A41

Överutnyttjande av upprepade visstidsanställningar skapar otrygghet för våra medlemmar på arbetsplatserna. Det skapar en oro samtidigt som våra medlemmar berövas all möjlighet till en planering på längre sikt. Förbundsstyrelsen delar intentionen i motionerna vad avser de personer som anställs på upprepade visstidsanställningar under längre tid i stället för att erbjudas en tillsvidareanställning.

Förbundsstyrelsen anser att förhandlingar ska inledas efter kongressen för att hitta lösningar på samtliga anställningsformer samt inhyrning, som innebär att reglerna kring visstid och inhyrning ska ses över och begränsas i syfte att öka anställningstryggheten. Förbundsstyrelsen vill inte föregå dessa förhandlingar med ett kongressbeslut som låser fast en viss lösning så som föreslås i motionerna. Det viktiga är att finna lösningar på den faktiska problematiken med otrygga anställningar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion A42

Klubben vid Norrlandsgjuteriet AB avdelning 3 Norra Västerbotten

Luckra inte upp LAS

Trygghet på arbetet är en av de viktigaste frågorna för arbetarrörelsen. Lagen om anställningsskydd (LAS) från 1982 var ett steg i rätt riktning. IF Metalls och Handels hemliga avtal med arbetsköparna om att luckra upp LAS är ett steg i motsatt riktning. Det finns delar av LAS som behöver reformeras, till exempel att avskaffa allmän visstidsanställning. Men den frågan är ointressant både för arbetsköparna och riksdagens majoritet eftersom det skulle gynna tryggheten.

150 års erfarenhet visar att kapitalet aldrig gör några eftergifter om inte arbetarrörelsen tvingar dem. Med den erfarenheten är varje samtal om LAS en återvändsgränd.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att avbryta alla samtal och diskussioner kring LAS med arbetsgivarorganisationerna

att med alla till buds stående medel verka för att allmän visstidsanställning avskaffas i LAS.

Motion A43

Medlem John Näsman avdelning 36 Göteborg

Luckra inte upp LAS

Trygghet på arbetet är en av de viktigaste frågorna för arbetarrörelsen. Lagen om anställningsskydd (LAS) från 1982 var ett steg i rätt riktning. Sedan dess har olika regeringar

steg för steg luckrat upp lagens skydd för arbetstagarna. IF Metalls och Handels samtal med företagen om LAS är dessvärre ett steg vidare i denna riktning.

Det finns delar av LAS som behöver reformeras, till exempel att avskaffa allmän visstidsanställning. Men 150 års erfarenhet visar att kapitalägarna aldrig gör några eftergifter utan att arbetarrörelsen tvingar dem. Mot bakgrund av detta menar jag att alla försök att under fredsplikt samtala med företagens organisationer om LAS är en återvändsgränd.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att avbryta alla samtal och diskussioner kring LAS med arbetsgivarorganisationerna

att med alla till buds stående medel verka för att allmän visstidsanställning avskaffas i LAS.

Motion A44

Avdelning 4 Södra Västerbotten

Luckra inte upp LAS

Trygghet på arbetet är en av de viktigaste frågorna för arbetarrörelsen. Lagen om anställningsskydd (LAS) från 1982, var ett steg i rätt riktning. IF Metalls och Handels hemliga samtal med arbetsköparna om att luckra upp LAS är ett steg i motsatt riktning. Det finns delar av LAS som behöver reformeras, till exempel att avskaffa allmän visstidsanställning. Den frågan är ointressant både för arbetsköparna och riksdagens majoritet, eftersom detta gynnar tryggheten. 150 års erfarenhet visar att kapitalet aldrig gör några eftergifter utan att arbetarrörelsen tvingar dem. Med den erfarenheten är varje samtal om LAS en återvändsgränd.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att avbryta alla samtal och diskussioner kring LAS med arbetsgivarorganisationerna

att med alla till buds stående medel verka för att allmän visstidsanställning avskaffas i LAS.

Utlåtande, motionerna A42–A44

I motionerna beskrivs varje samtal om LAS som en återvändsgränd, samtidigt som det framförs att förbundet med alla till buds stående medel ska verka för att allmän visstid avskaffas i LAS.

En förutsättning för att stärka anställningsskyddet är att vi kan skapa en bred opinion och stöd för detta. Med det rådande politiska läget gör förbundsstyrelsen bedömningen att vi ska trygga anställningsvillkoren på det sätt som förbundet alltid har valt att göra, dvs. att i första hand gemensamt med andra fackförbund driva frågan genom förhandlingar med motparter.

Överutnyttjande av upprepade visstidsanställningar skapar otrygghet för våra medlemmar på arbetsplatserna. Att endast begränsa möjligheten till visstidsanställning löser inte problemet med otrygga anställningar, eftersom kravet på flexibilitet kommer att mötas med mer inhyrning och arbetstidsflexibilitet.

Förbundsstyrelsen anser att förhandlingar ska inledas efter kongressen för att hitta lösningar på samtliga anställningsformer samt inhyrning, som innebär att reglerna kring visstid och inhyrning ska ses över och begränsas i syfte att öka anställningstryggheten.

Förbundsstyrelsen vill inte föregå dessa förhandlingar med ett kongressbeslut som låser fast en viss lösning så som föreslås i motionerna. Det viktiga är att finna lösningar på den faktiska problematiken med otrygga anställningar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a att-satserna och att anse 2:a att-satserna beaktade.

Motion A45

Avdelning 7 Södra Norrland

Visstidsanställdas trygghet i Teknikavtalet IF Metall

Teknikavtalet IF Metalls regler kring visstidsanställda (9 §) skapar en stor försämring i frågan om att visstidsanställningar inte innefattas av turordningsreglerna i LAS och att anställningen inte övergår till tillsvidareanställning automatiskt när anställningstiden är över om medlemmen inte har blivit informerad. En medlem kan även få sin visstidsanställning avslutad/förlängd sista dagen. Detta skapar en fruktansvärd oro och ovisshet samt ett försvagat förtroende för klubb och hela organisationen.

Ett konkret fall: Om ett företag ska skära ned på personal på grund av arbetsbrist kan de skicka hem alla medlemmar som är visstidsanställda utan att företaget behöver följa främjandelagen.

Genom att förbättra detta i Teknikavtalet IF Metall skapar vi en tryggare anställning för alla medlemmar samt en större vilja att vara ansluten till IF Metall och stärka hela organisationen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att driva frågan för att stärka upp Teknikavtalet IF Metall gällande visstidsanställning

att verka för att skapa en tryggare anställning på Teknikavtalet IF Metalls område

att driva frågan för att stärka upp alla klubbar inom Teknikavtalet IF Metall.

Utlåtande, motion A45

Överutnyttjande av upprepade visstidsanställningar skapar otrygghet för våra medlemmar på arbetsplatserna. Att endast begränsa möjligheten till visstidsanställning löser inte problemet med otrygga anställningar, eftersom kravet på flexibilitet kommer att mötas med mer inhyrning och arbetstidsflexibilitet.

Förbundsstyrelsen anser att förhandlingar ska inledas efter kongressen för att hitta lösningar på samtliga anställningsformer samt inhyrning, som innebär att reglerna kring visstid och inhyrning ska ses över och begränsas i syfte att öka anställningstryggheten.

Förbundet bedriver ett kontinuerligt arbete i syfte att stärka våra klubbar, inte bara inom avtalsområdet Teknikavtalet IF Metall, utan också inom alla andra avtalsområden.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla 1:a och 2:a att-satserna och att anse 3:e att-satsen beaktad.

Motion A46

Avdelning 46 Blekinge, 47 Östra Skåne, 48 MittSkåne

Skärpta regler för visstidsanställning

Inom Kemiska och Allokemiska avtalen finns ingen minimitid för visstidsanställningar som det finns i Teknikavtalet IF Metall, där man har en lägsta anställningstid på en

månad. Detta gör att daglönare eller i alla fall anställning på några dagar förekommer. På så sätt bidras till osäkra anställningar under korta perioder som kan staplas på varandra.

Arbetslösa – framför allt ungdomar som har svårt att komma in på fasta jobb – hamnar ofta i korta vikariat eller tillfälliga anställningar, ibland bara för en vecka eller några dagar. De hoppas hela tiden på att få ett längre vikariat eller en tillsvidareanställning, för de har ju fått in en fot på företaget. Ingenting kan vara mer osäkert, eftersom detta kan utnyttjas som test för arbetsgivaren för att få lojala medarbetare.

Ungdomar behöver jobb och inkomster för att komma i gång med livet, flytta hemifrån, skaffa bil, bilda familj m.m. Förutsättningar för detta är en stark och växande industri. På många ställen är de anställda nära pensionsålder eller utslitna och har svårt för att klara av stress och nya krav.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att den minimala tiden för visstidsanställningar fastställs till en månad i samtliga rikstäckande avtal.

Utlåtande, motion A46

Förbundsstyrelsen delar intentionen i motionen. Korta anställningar skapar en osäkerhet och otrygghet för våra medlemmar. Hur lång den minimala tiden för visstidsanställningar ska vara i varje kollektivavtal är en fråga för de valda delegationerna inom varje avtalsområde. Det förekommer regleringar i vissa avtal där det krävs en överenskommelse från första dagen. En reglering utifrån förslaget i motionen skulle innebära en försämring i dessa kollektivavtal.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A47

Avdelning 26 Östergötland

Inhyrda/bemanningsanställda

Att ta en anställning i ett bemanningsföretag innebär oftast initialt att man blir visstidsanställd. I kollektivavtalet anges att arbetsgivaren och arbetstagaren kan träffa överenskommelse om anställning för visstid. Väldigt ofta blir man anställd för ett visst uppdrag på ett visst företag. Detta får konsekvensen att när uppdraget tar slut tar även anställningen slut och man blir uppsagd med 14 dagars uppsägningstid.

Om individen är anställd för en viss period finns det enligt Teknikavtalet IF Metall ett startdatum och ett stoppdatum och arbetsgivaren har ansvaret för hela perioden utan möjlighet att säga upp innan tiden för en sådan visstid har löpt ut. Ska vi ha samma villkor på våra arbetsplatser så ska möjligheten till 14-dagarsregeln tas bort i Bemanningsavtalet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i Bemanningsavtalet ta bort möjligheten att säga upp visstidsanställningar med 14 dagars varsel.

Utlåtande, motion A47

Kravet om att ta bort 14-dagarsregeln i Bemanningsavtalet har aktualiserats i flera avtalsrörelser utan framgång. Regeln gällande 14 dagars varsel är ömsesidig för arbetsgivaren och arbetstagaren.

Förbundsstyrelsen anser att denna fråga bör behandlas av förhandlingsdelegationen för Bemanningsavtalet för övervägande och prioritering bland andra avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A48

Avdelning 15 Stockholms län

Vikariat inom bemanningsbranschen

Inom bemanningsbranschen ser vi att bolag utnyttjar vikariatsanställning för att kringgå kollektivavtalets regler om garantilön som ska utgå då den anställde inte har ett uppdrag och är tillgänglig för annat arbete. Bemanningsföretagen tar i dag enbart in vikarier för den frånvarandes uppdrag, inte under hela vikariatsperioden och därmed sätts kollektivavtalets regler om garantilön ur spel.

Detta betyder att det blir avsevärt mycket billigare för bemanningsföretagen att ha vikariatsanställningar, och därmed sker en lönedumpning på den svenska arbetsmarknaden. Det går att kringgå reglerna i övriga kollektivavtal, där visstidsanställningar inte får understiga en månad utan lokal överenskommelse.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en ändring görs i våra kollektivavtal så att vikariatsanställningar ska gälla tills den man vikarierar för är åter i tjänst

att Bemanningsavtalets regler ändras så att vikariatsanställningar ska gälla tills den man vikarierar för är åter i tjänst.

Utlåtande, motion A48

En förändring gällande vikariat i de övriga kollektivavtalen påverkar inte regleringen i Bemanningsavtalet avseende villkoren för vikariat.

Förbundsstyrelsen anser att Bemanningsavtalets regler avseende garantilön är en av grunderna för att motverka löne- och villkorsdumpning på våra arbetsplatser. Uppstår det system där företagen kringgår dessa grunder, ska förhandlingsdelegationen för Bemanningsavtalet utreda och hantera frågan.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a att-satsen och att överlämna 2:a att-satsen till avtalsrådet.

Motion A49

Avdelning 2 Norrbotten

Tjänstledighet för att pröva nytt arbete

I dag finns det många medlemmar som vill utveckla sin kompetens, men känner att det inte går på den egna arbetsplatsen. De vågar inte lämna tryggheten som en tillsvidareanställning innebär för något nytt och osäkert.

Med dagens höga arbetslöshet och de försämringar borgarna ställt till med i trygghetssystemen, är det stor risk att man stannar kvar på ett jobb där man varken trivs eller presterar bra. Både arbetsgivare, medlemmar och samhället i stort är förlorare i en sådan situation.

För att kraftigt öka rörligheten på arbetsmarknaden och i arbetslivet skulle en lagreglering om tjänstledighet i sex månader för att pröva annat arbete jämställa villkoren för arbetare och tjänstemän, då regeln om tjänstledighet för att bedriva näringsverksamhet redan finns.

Det är även en fråga om makt – att minska vår beroendeställning till arbetsgivaren. Det borde rimligen vara så att arbetsgivarens incitament att se till att vi trivs, utvecklas och har det bra på jobbet ökar när det blir lättare att pröva andra jobb.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i lag reglera vår rätt till tjänstledighet för att pröva annat arbete.

Motion A50

Klubben vid Profilverken Extrusions AB avdelning 41 Kalmarsund

Tjänstledighet för att pröva annat arbete

Vi lever i en tid då arbetsorganisationen blir mer och mer slimmad och vi ska producera mer på allt färre anställda. Samtidigt förs en diskussion bland de folkvalda om att höja pensionsåldern. Detta gör att många måste byta karriär någon gång under arbetslivet för att klara av att arbeta fram till pensionsåldern.

Om arbetstagaren ska våga ta steget att byta karriär mitt i livet med lång anställning hos samma arbetsgivare som grundtrygghet måste vi skapa förutsättningar för detta. Det finns en risk för att arbetstagare biter sig fast på sitt arbete även om de känner att kroppen börjar ta stryk av det monotona och stressiga arbete som vi har på alltför många arbetsplatser. Det innebär stor risk för ökad kort- och långtidssjukskrivning och att man kanske inte klarar av att arbeta fram till pensionsåldern. För arbetsgivaren måste det vara bättre att ha frisk och motiverad arbetskraft i stället för en omotiverad arbetare med ständig värk.

I dag är den genomsnittliga pensionsåldern inom industrin 59 år för kvinnor och 62 år för män. Om femtio år har de som är födda i början av 2000-talet en beräknad genomsnittsålder på cirka 100 år. Det är en ökning med cirka 15 år jämfört med i dag. Med denna kraftiga ökning av genomsnittsåldern måste vi skapa bättre förutsättningar för att kunna arbeta längre i framtiden. Tjänstledighet för att pröva annat arbete är en viktig pusselbit i detta.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att vid höjd pensionsålder även ge anställda lagstadgad rätt till tjänstledighet för att pröva annat arbete.

Utlåtande, motionerna A49 och A50

Förbundsstyrelsens uppfattning är att rätt till tjänstledighet för att pröva annat arbete är en fråga som, om den ska regleras, i första hand bör regleras i kollektivavtal.

Förbundsstyrelsen anser dock att krav om rätt till tjänstledighet för att pröva annat arbete ger legitimitet åt arbetsgivarnas krav om ökad flexibilitet genom inhyrning och tidsbegränsade anställningar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion A51

Klubben vid Vitrolife avdelning 36 Göteborg

Möjlighet att begära tjänstledigt för att pröva annat arbete

Arbetsgivare eftersträvar en större flexibilitet och rörlighet på arbetsmarknaden. Dock finns inte möjligheten för arbetstagare att vara tjänstledig för att pröva på nytt jobb eller

annan typ av tjänst. Viljan att pröva och utveckla sig försvinner om man samtidigt behöver oro sig för att förlora sin fasta tjänst.

I dag är vi som har kompetens och yrkeserfarenhet trygga på våra arbeten. Även om förslitningsskador och stagnation präglar vår vardag vågar vi inte drömma om att utmana oss själva. Det innebär också att möjligheten för unga vuxna att komma in på arbetsplatser minskar. Rotation och kompetensutveckling ökar om vi ges tillfälle att se andra arbetsplatser och insyn och förståelse för andra yrkesgrupper breddas.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att man i kollektivavtal ska ge möjlighet för arbetstagare att få tjänstledigt för att pröva annat arbete.

Utlåtande, motion A51

Förbundsstyrelsens uppfattning är att rätt till tjänstledighet för att pröva annat arbete ger legitimitet åt arbetsgivarnas krav om ökad flexibilitet genom inhyrning och tidsbegränsade anställningar.

Det som föreslås i motionen innebär villkorsförändringar i våra kollektivavtal. Förbundsstyrelsen anser därför att motionen bör överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A52

Avdelning 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Arbetsbefriad uppsägningstid

Det är billigare att säga upp arbetare i Sverige än i många andra länder. I multinationella företag riskerar vi alltså att bli valet för en neddragning eller nedläggning för att det är billigare att göra det i Sverige.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att uppsägningstiden ska vara arbetsbefriad som regel men att möjlighet ska finnas för individen att arbeta om hen vill.

Utlåtande, motion A52

Förbundsstyrelsen håller med om att det, när det gäller multinationella företag, finns risk att de väljer att genomföra neddragningar eller nedläggningar i Sverige, eftersom det är billigare att säga upp arbetare i Sverige än i många andra länder. Det finns dock andra kostnader förknippade med nedläggning än uppsägningskostnaderna.

Förbundsstyrelsen instämmer i att uppsägningstiden, helt eller delvis, ska vara arbetsfri och avräkningsfri. Detta för att den uppsagde så snart som möjligt ska kunna påbörja sin omställning och till fullo inrikta sig på detta. Arbetsskyldigheten efter besked om uppsägning bör därför vara kort, till exempel genom att den uppsagde arbetstagaren enbart under en kortare del av sin uppsägningstid behöver utföra arbete, medan resterande uppsägningstid ska vara arbetsbefriad och avräkningsfri och användas till omställning.

Förbundsstyrelsen anser att förhandlingar ska inledas efter kongressen i syfte att öka anställningstryggheten. Omställning är en viktig fråga i detta sammanhang och en del av lösningen i denna fråga kan vara helt eller delvis arbetsbefriad uppsägningstid. Förbundsstyrelsen vill inte föregå dessa förhandlingar med ett kongressbeslut som låser fast en viss

lösning så som föreslås i motionen. Det viktiga är att finna lösningar på den faktiska problematiken med otrygga anställningar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A53

Avdelning 4 Södra Västerbotten, medlem Lars Sundin avdelning 6 Mellersta Norrland

Arbetsbefrielse under uppsägningstid

Att bli och vara arbetslös är ett helvete för den som drabbas. Den psykiska pressen att hitta ett nytt arbete är mycket stor och att inte längre kunna försörja sig och sin familj är ett svårt trauma.

Vi måste därför underlätta så mycket som möjligt för dem som sägs upp. De ska inte, med tanke på den belastning de redan utsätts för, behöva betala sin egen uppsägningstid genom att arbeta.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att de som sägs upp ska vara arbetsbefriade under uppsägningstiden och att ersättningen ska vara avräkningsfri.

Utlåtande, motion A53

Förbundsstyrelsen instämmer i att uppsägningstiden, helt eller delvis, ska vara arbetsfri och avräkningsfri. Detta för att den uppsagde så snart som möjligt ska kunna påbörja sin omställning och till fullo inrikta sig på detta. Arbetskyldigheten efter besked om uppsägning bör därför vara kort, till exempel genom att den uppsagde arbetstagaren enbart under en kortare del av sin uppsägningstid behöver utföra arbete, medan resterande uppsägningstid ska vara arbetsbefriad och avräkningsfri och användas till omställning.

Förbundsstyrelsen anser att förhandlingar ska inledas efter kongressen i syfte att öka anställningstryggheten. Omställning är en viktig fråga i detta sammanhang och en del av lösningen i denna fråga kan vara helt eller delvis arbetsbefriad uppsägningstid. Förbundsstyrelsen vill inte föregå dessa förhandlingar med ett kongressbeslut som låser fast en viss lösning så som föreslås i motionen. Det viktiga är att finna lösningar på den faktiska problematiken med otrygga anställningar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A54

Avdelning 22 Sörmland

Kompetensutveckling

Om någon vid arbetsbrist får lämna företaget på grund av kompetensbrist och företaget inte kompetensutvecklat sin personal ska individen inte göra någon ekonomisk förlust under arbetslösheten.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att den som blir uppsagd på grund av kompetensbrist ska ha bibehållen lön tills hen fått ny anställning i de fall företaget inte kompetensutvecklat sin personal.

Utlåtande, motion A54

Förbundsstyrelsen delar intentionen i motionen, att det är orimligt att våra medlemmar förlorar sina arbeten på grund av otillräckliga kvalifikationer när det har sin grund i att arbetsgivaren inte har gett möjlighet till nödvändig utbildning och utveckling i arbetet.

Förbundsstyrelsen delar dock inte uppfattningen att det ska bli en ersättningsfråga. Detta eftersom vårt mål är att nå regleringar som gör att våra medlemmar ska ha rätt kompetens för nuvarande och framtida arbete vid företaget där de är anställda, alternativt ha tillgång till ett omställningspaket som bidrar till att medlemmen snabbt får en ny anställning.

När det gäller omställningen skulle en del av lösningen kunna vara att uppsägningstiden, helt eller delvis, ska vara arbetsfri och avräkningsfri. Detta för att den uppsagde så snart som möjligt ska kunna påbörja sin omställning och till fullo inrikta sig på detta. Arbetsskyldigheten efter besked om uppsägning bör därför vara kort, till exempel genom att den uppsagde arbetstagaren enbart under en kortare del av sin uppsägningstid behöver utföra arbete, medan resterande uppsägningstid ska vara arbetsbefriad och avräkningsfri och användas till omställning.

En förutsättning för att stärka anställningsskyddet är att vi kan skapa en bred opinion och stöd för detta. Med det rådande politiska läget gör förbundsstyrelsen bedömningen att vi ska trygga anställningsvillkoren på det sätt som förbundet alltid har valt att göra, dvs. att i första hand, gemensamt med andra fackförbund, driva frågan genom förhandlingar med motparten.

Förbundet har tillsammans med Handels inlett överläggningar med våra motparter, där en inledande diskussion visat att motparten inte varit avvisande avseende förändringar där ovanstående problematik skulle kunna hanteras. Förbundsstyrelsen anser att förhandlingar ska inledas efter kongressen för att hitta lösningar på samtliga anställningsformer, inhyrning och omställning.

Förbundsstyrelsen vill inte föregå dessa förhandlingar med ett kongressbeslut som låser fast en viss lösning så som föreslås i motionen. Det viktiga är att finna lösningar på den faktiska problematiken med otrygga anställningar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A55

Avdelning 22 Sörmland

Avtalsturlista

Vid neddragningar vill ofta arbetsgivaren få till ett avtal om att göra avsteg från lagens turordningsregler, vilket kan göras efter att man tecknat ett lokalt avtal om detta. Det här innebär att om klubben gör fel så blir det i princip omöjligt att överklaga detta i efterhand, eftersom det endast omprövas om det strider mot god sed eller är diskriminerande.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att skapa förutsättningar för den enskilda medlemmen att kunna överklaga eller att en avtalsturordningslista blir ogiltig i de fall då uppenbarliga felaktigheter föreligger.

Utlåtande, motion A55

En kollektivavtalad turordning innebär att ett bindande avtal tecknas och därmed blir giltigt avtal, som inte kan överklagas eller sägas upp av de anställda, vilket förbundsstyrelsen anser vara en bra reglering. En kollektivavtalad turordning som skulle kunna överklagas eller anses vara ogiltig skulle inte fylla någon funktion, eftersom det alltid är någon som skulle överklaga, exempelvis de oorganiserade.

I det fall klubben har vilseletts av företaget vid avtalets ingående, kan det innebära att avtalet inte blir bindande för den anställde som vilseledande har bundits av avtalet. Det kan till exempel handla om att bolaget har visat dokument om att en viss anställd inte har de kvalifikationer som det kvarvarande arbetet kräver, men att det sedan visar sig att underlaget som presenterades var felaktigt.

Skulle det vara så att den kollektivavtalade turordningen strider mot lag eller det som anses vara god sed på svensk arbetsmarknad, kan även detta överklagas.

Förbundsstyrelsen menar att den möjlighet som föreslås i motionen redan är gällande genom nuvarande lagstiftning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A56

Avdelning 26 Östergötland, 32 Högländet, 33 Vätterbygden, 40 Västbo-Östbo

Kollektivavtalad förstärkt företrädesrätt (KFF)

Kollektivavtalad förstärkt företrädesrätt (KFF) i Teknikavtalet IF Metall kom till för att begränsa inhyrning under tiden det finns uppsagda med återanställningsrätt. KFF:n gäller som regel i sex månader efter att den med längst uppsägningstid avslutat sin anställning. Eftersom avtalet säger att det enbart är uppsägningstiden enligt lagen om anställningsskydd (LAS) som gäller får den ingen effekt om arbetsgivaren väljer att förlänga uppsägningstiden under KFF-perioden. Vi vet att det finns arbetsgivare som utnyttjat denna möjlighet att sätta KFF:n ur spel.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att den kollektivavtalade förstärkta företrädesrätten (KFF) i Teknikavtalet IF Metall § 9 mom. 3 ändras så att den kollektivavtalade förstärkta företrädesrätten börjar gälla efter den sammanlagda uppsägningstiden (inklusive eventuell förlängning av uppsägningstid)

att se över reglerna i Teknikavtalet IF Metall § 9 mom. 4 med avsikt att det ska bli mer kännbart för företag med hög betalningsförmåga att frångå reglerna om inhyrning av bemanningsföretag under kollektivavtalad förstärkt företrädesrätt.

Utlåtande, motion A56

Syftet när kollektivavtalad förstärkt företrädesrätt (KFF) ställdes som krav och reglerades i våra avtal, var att åtgärda en situation där arbetsgivare hade börjat byta ut egna anställda mot inhyrda genom att säga upp sin personal på grund av arbetsbrist och därefter hyra in samma personer via bemanningsföretag. När den egna personalen slutade på fredagen, kom de in som inhyrda på måndagen. Detta har upphört i och med vår reglering.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

I debatten deltog:

Åsa Dahlsten, 4 Södra Västerbotten
Hans Andersson, 4 Södra Västerbotten
Martin Berglund, 4 Södra Västerbotten
Michael Gustafsson, 15 Stockholms län
Tomas Karlsson, 2 Norrbotten
Magnus Persson, 34 Borås

Jasmin Cosic, 26 Östergötland
Niklas Strömberg, 22 Sörmland
Roger Lindell, 6 Mellersta Norrland
Tomas Nordmark, 1 Malmfälten
Mats Bäcklund, 2 Norrbotten
Allan Jansson, 13 Bergslagen
Thomas Johansson, 44 Halland
Magnus Wester, 5 Höga Kusten
Daniel Tornberg, 33 Vätterbygden
Svein Amundsen, 18 Örebro län
Marcus Degerskär, 46 Blekinge
Susanne Holmgren, 3 Norra Västerbotten
Gunnar Pettersson, 4 Södra Västerbotten
Leine Johansson, 38 Östra Småland
Martin Nilsson, 38 Östra Småland
Renato Salvatierra Santibanez, 5 Höga Kusten
Caroline Holmeberg, 36 Göteborg
Susanne Malm, 16 Mälardalen
Melanija Nehmé-Duranec, 34 Borås
Monica Enarsson, 10 Dalarna
Khuanla Chalardyaem, 36 Göteborg
Linda Jansson, 36 Göteborg
Darko Davidovic, förbundskontoret
Mikael Sällström, förbundskontoret
Veli-Pekka Säikkälä, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A23–A56.

Leine Johanssons förslag att motion A23 avslås.

Hans Anderssons, Linda Janssons och Tomas Nordmarks förslag att motion A23 2:a att-satsen avslås.

Khuanla Chalardyaems, Caroline Holmebergs, Susanne Malms, Martin Nilssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A23.

Allan Janssons förslag om bifall till motion A25 samt tilläggförslag att ”om arbetsgivaren inte väljer att erbjuda en tillsvidareanställning efter sammanlagt 12 månader eller efter en lokal överenskommelse på maximalt ytterligare 12 månader skall en karenstid på 8 månader gälla. Detta för att förhindra att en inhyrd person från ett bemanningsföretag skall kunna bytas ut mot en annan inhyrd person”.

Melanija Nehmé-Duranecs och Magnus Perssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A25.

Thomas Johanssons förslag om bifall till motion A27.

Tomas Karlssons förslag att motion A28 anses beaktad.

Svein Amundsens förslag om bifall till motion A28.

Michael Gustafssons förslag om bifall till motion A29.

Hans Anderssons och Åsa Dahlstens förslag om bifall till motion A30.

Martin Berglunds förslag om bifall till motion A31 1:a att-satsen.

Renato Salvatierra Santibanezs och Magnus Westers förslag om bifall till motion A32.

Hans Anderssons och Tomas Nordmarks förslag om bifall till motion A36.

Susanne Holmgrens förslag om bifall till motion A40.

Gunnar Petterssons förslag om bifall till motion A43 1:a att-satsen.

Marcus Degerskärs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A46.

Jasmin Cosics förslag om bifall till motion A47.

Mats Bäcklunds och Tomas Karlssons förslag om bifall till motion A51.

Roger Lindells förslag om bifall till motion A53.

Niklas Strömbergs förslag om bifall till motion A55.

Daniel Tornbergs förslag om bifall till motion A56.

Darko Davidovics och Mikael Sällströms förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A23–A56.

Veli-Pekka Säikkäläs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A23–A39, A41–A56 samt ändringsförslag om bifall till motion A40.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A23–A56 i de delar där inga motförslag förelåg inklusive ändringsförslaget om bifall till motion A40

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A23, A27–A29, A30, A31 1:a att-satsen, A32, A36, A43 1:a att-satsen, A47, A51, A53, A55 och A56

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion A25, därmed behandlades inte tilläggsförslaget till motionen.

Protokollsanteckning

Monica Enarsson deltog i debatten utan att lägga förslag.

Arbetstidsförkortning – Motionerna A57–A87 med utlåtanden

Motion A57

Avdelning 4 Södra Västerbotten

Arbetstidsförkortning

Rörelsen har under överskådlig tid ansett att en arbetare behöver tid över efter arbetsdagens slut för återhämtning, familjeliv, bildning osv., med det övergripande syftet att kunna skapa ett starkt samhälle. Vi har ett mål sedan 1995 att uppnå 100 timmars arbetstidsförkortning per år.

Produktivitetsökningar är melodin som gjort att industrin fyller orderböckerna till brädden. Det har även fyllt aktieägarnas fickor till brädden, oavsett hur många par byxor de ägt.

Våra löner har ökat måttligt, för samhällets skull har vi genom Industriavtalet säkerställt reallöneökningar.

Vi påstår att färre gör fler arbetares jobb i dag, och ingen kan motbevisa detta. Hur kan det komma sig att när nötningen på arbetskraften ökar, så görs det inget åt det ökade underhållsbehovet?

Vi behöver återhämtning – det är i dagsläget ett lika stort krav bland våra medlemmar som årliga löneökningar. Detta för att behovet är så stort. Vi behöver något att samlas kring i avtalsrörelsen. Något att kämpa för – tillsammans!

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att lägga fram en strategi för hur arbetstidsförkortningen med framgång ska kunna läggas som avtalskrav.

Utlåtande, motion A57

Förbundsstyrelsens uppfattning är att målet om 100 timmars arbetstidsförkortning ska kvarstå. Formerna för hur vi uppnår målet med 100 timmars arbetstidsförkortning varierar mellan våra olika avtalsområden. Målet kan uppnås med avtal om exempelvis tid till tid-bank, livsarbetspremie eller deltidspensionspremie. Syftet med de olika konstruktionerna är att de ska leda till arbetstidsförkortning, nu eller senare i arbetslivet. Inom ramar för arbetstidsförkortning har också de lokala parterna möjlighet att avtala om hur de lokalt vill använda sig av utrymmet, exempelvis genom att korta veckoarbetstiden i arbetstidsschemat.

Förbundsstyrelsen anser det inte önskvärt att fastslå endast en modell för arbetstidsförkortning. Strategin är att arbetstidsförkortningen i våra olika kollektivavtal bör fortsätta att byggas ut med redan befintliga modeller.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A58

Sektionen i Karlskrona avdelning 46 Blekinge

Arbetstidsförkortning

Metalls mål från 1995 om 100 timmars arbetstidsförkortning har hamnat i skymundan i flertalet avtalsrörelser.

Syftet med arbetstidsförkortningen är att minska årsarbetstiden och att medlemmarna själva efter behov ska få styra sin fritid. Detta syfte måste åter sättas i fokus eftersom det nu missbrukas genom att man tar ut arbetstidsförkortningen i pengar i stället för ledighet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att åter sätta målet om 100 timmars arbetstidsförkortning i fokus

att arbetstidsförkortningen ska tas ut i ledighet

att arbetstidsförkortningen inte ska kunna tas ut i pengar

att arbetstidsförkortningen ska minska årsarbetstiden.

Utlåtande, motion A58

Förbundsstyrelsens uppfattning är att målet om 100 timmars arbetstidsförkortning ska kvarstå. Formerna för hur vi uppnår målet med 100 timmars arbetstidsförkortning varierar mellan våra olika avtalsområden. Målet kan uppnås med avtal om exempelvis tid till tid-bank, livsarbetspremie eller deltidspensionspremie. Förbundsstyrelsen håller med om att omvandling av arbetstidsförkortning till pengar inte följer syftet med arbetstidsförkortningen. Syftet med de olika konstruktionerna är att de ska tas ut i ledighet, nu eller senare i arbetslivet. Inom ramarna för arbetstidsförkortning har också de lokala parterna möjlighet att avtala om hur de lokalt vill använda sig av utrymmet, exempelvis genom att korta veckoarbetstiden i arbetstidsschemat.

Förbundsstyrelsen anser det inte önskvärt att fastslå endast en modell för arbetstidsförkortning. Arbetstidsförkortningen i våra olika kollektivavtal bör i stället fortsätta att byggas ut med redan befintliga modeller.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a och 2:a att-satserna beaktade, att överlämna 3:e att-satsen till avtalsrådet och att avslå 4:e att-satsen.

Motion A59

Avdelning 38 Östra Småland

Arbetstidsförkortning

Vi önskar en utökning av arbetstidsförkortningen. Skiftgående personal får inte full arbetstidsförkortning på grund av att en stor del av arbetstidsförkortningen är utlagd som arbetstid.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbetstidsförkortningen utökas och att den inte kan omvandlas i pengar utan bara i tid.

Utlåtande, motion A59

Förbundsstyrelsens uppfattning är att målet om 100 timmars arbetstidsförkortning ska kvarstå. Formerna för hur vi uppnår målet med 100 timmars arbetstidsförkortning varierar mellan våra olika avtalsområden. Målet kan uppnås med avtal om exempelvis tid till tid-bank, livsarbetspremie eller deltidspensionspremie. Förbundsstyrelsen håller med om att omvandling av arbetstidsförkortning till pengar inte följer syftet med arbetstidsförkortningen. Syftet med de olika konstruktionerna är att de ska leda till arbetstidsförkortning, nu eller senare i arbetslivet. Inom ramarna för arbetstidsförkortning har också de lokala parterna möjlighet att avtala om hur de lokalt vill använda sig av utrymmet, exempelvis genom att korta veckoarbetstiden i arbetstidsschemat.

Förbundsstyrelsen anser det inte önskvärt att fastslå endast en modell för arbetstidsförkortning. Arbetstidsförkortningen i våra olika kollektivavtal bör i stället fortsätta att byggas ut med redan befintliga modeller.

Förbundsstyrelsen anser att motionen ska överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A60

Klubben vid Akzo Nobel SC, Emhart Glass Sweden AB, HPGAB, Imerys Mineral AB, Pichano Stockvik AB, Rylander Bil AB avdelning 6 Mellersta Norrland

Arbetsrättsliga frågor

Vi vill ha mer makt över vår fritid.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbetstidsförkortningen utökas till 104 timmar och att lika villkor ska gälla för alla avtalsområden.

Utlåtande, motion A60

Förbundsstyrelsens uppfattning är att målet om 100 timmars arbetstidsförkortning kvarstår tills målet är uppnått. Formerna för hur vi uppnår målet med 100 timmars arbetstidsförkortning varierar mellan våra olika avtalsområden. Målet kan uppnås med avtal om exempelvis tid till tidbank, livsarbetstidspremie eller deltidspensionspremie. Syftet med de olika konstruktionerna är att de ska leda till arbetstidsförkortning, nu eller senare i arbetslivet. Inom ramarna för arbetstidsförkortning har också de lokala parterna möjlighet att avtala om hur man lokalt vill använda sig av utrymmet, exempelvis genom att korta veckoarbetstiden i arbetstidsschemat.

Förbundsstyrelsen anser det inte önskvärt att fastslå endast en modell för arbetstidsförkortning. Arbetstidsförkortningen i våra olika kollektivavtal bör i stället fortsätta att byggas ut med redan befintliga modeller, där förbundsstyrelsen i nuläget anser att utbyggnaden av delpensionspremier ska prioriteras.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A61

Avdelning 15 Stockholms län

Förkortning av arbetsdagen

Produktiviteten i vårt land har ständigt ökat sedan 1980-talet, likaså har Sveriges BNP fördubblats. Dock ser vi arbetare inte dessa framsteg i vår vardag. Tempot på arbetsplatserna ökar och den psykiska ohälsan är ett växande problem.

Flera arbetsplatser inom industrin, och även inom vården, har infört kortare arbetsdagar med lycka. Personalen mår bättre både fysiskt och psykiskt. Båda parter skulle gynnas av en kortare arbetsdag. En kortare arbetsdag är framtiden.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att öka arbetstidsförkortningen

att Sverige på sikt inför sex timmars arbetsdag.

Utlåtande, motion A61

Enligt förbundsstyrelsens uppfattning är det inte ett prioriterat mål att införa sex timmars arbetsdag. En förkortning av arbetstiden till sex timmar från nuvarande åtta skulle innebära en direkt inkomstsänkning med 25 procent. Ett införande av sex timmars arbetsdag med bibehållen lön skulle på motsvarande sätt innebära att löneutrymmet skulle belastas med ytterligare minst 33 procent. Något utrymme för reallöneökningar eller andra värdeförbättringar i kollektivavtalen skulle då inte finnas inom överskådlig tid. Förbundsstyrelsens uppfattning är i stället att målet om 100 timmars arbetstidsförkortning ska kvarstå.

Formerna för hur vi uppnår målet med 100 timmars arbetstidsförkortning varierar mellan våra olika avtalsområden. Det kan uppnås med avtal om exempelvis tid till tid-bank, livsarbetsstidspremie eller deltidspensionspremie. Syftet med de olika konstruktionerna är att de ska leda till arbetstidsförkortning, nu eller senare i arbetslivet. Inom ramarna för arbetstidsförkortning har också de lokala parterna möjlighet att avtala om hur de lokalt vill använda sig av utrymmet, exempelvis genom att korta veckoarbetstiden i arbetstidsschemat.

Förbundsstyrelsen anser det inte önskvärt att fastslå endast en modell för arbetstidsförkortning. Arbetstidsförkortningen i våra olika kollektivavtal bör i stället fortsätta att byggas ut med redan befintliga modeller.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a att-satsen beaktad och att avslå 2:a att-satsen.

Motion A62

Klubben vid Adecco Sweden AB avdelning 3 Norra Västerbotten

Sex timmars arbetsdag

Samhället har gång på gång påpekat att vi måste arbeta längre än vad vi gör i dag för att klara det pensionssystem som finns. Det finns goda exempel på att minskad arbetstid har utmynnat i bättre hälsa för de anställda.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att sex timmars arbetsdag införs.

Motion A63

Medlem Östen Andersson avdelning 3 Norra Västerbotten

Sex timmars arbetsdag

Produktiviteten i vårt land har ökat ständigt sedan 1980-talet. Likaså har Sveriges BNP fördubblats. Dock ser vi arbetare inte dessa framsteg i vår vardag. Tempot på arbetsplatserna ökar och den psykiska ohälsan är ett växande problem.

Det är tid att arbetarklassen tar kontroll över rikedomarna som skapats i vårt land och omsätter dessa i kortare arbetstid. På ett äldreboende i Göteborg har sextimmarsdag prövats med goda resultat. Personalen mår bättre både fysiskt och psykiskt. En kortare arbetsdag är framtiden.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Sverige inför sex timmars arbetsdag.

Motion A64

SKF Verkstadsklubb avdelning 36 Göteborg

Sex timmars arbetsdag

Trots en ständig produktivitetsökning har vi inte förkortat normalarbetstiden på länge.

Många medlemmar slits ut i förtid i alltmer slimmade organisationer. Kraven ökar också på att vi ska jobba allt högre upp i åldrarna. Men i verkligheten är snittåldern på pensionsuttaget för LO-kollektivet 63 år. Vi vill ha en omfördelning av det värde vi skapar och att fler ges chansen att verkligen klara att arbeta åtminstone till 65 år.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att införa sex timmars arbetsdag.

Motion A65

Avdelning 47 Östra Skåne

Sex timmars arbetsdag

Många jobb i dag är tuffa både fysiskt och psykiskt och då är det bättre att jobba kortare tid. Man har då längre tid att återhämta sig mellan arbetspassen. Fler jobb skapas och man får effektivare arbetspass om man ändrar från åtta timmars arbetsdag till sex timmars arbetsdag. Kostnaden ökar eventuellt lite för företagen på kort sikt, men det skulle frigöra tid för träning som en del företag redan i dag lagt in i arbetstiden. Friskare medarbetare med givande fritidsintressen ökar produktiviteten på arbetsplatserna.

LO:s medlemmar är i dag utslitna vid 62 års ålder. Vi behöver i framtiden jobba längre, till 67 eller 69 år.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att sex timmars arbetsdag införs som normalarbetstid i kollektivavtalen.

Motion A66

Medlem Tony Ströbeck avdelning 48 MittSkåne

Sex timmars arbetsdag

I dag ser vi ett samhälle med stor arbetslöshet, framför allt bland våra ungdomar. Samtidigt ser vi mycket övertidsarbete för dem som har ett jobb. Stressrelaterade sjukdomar ökar med utbrändhet och långtidssjukskrivningar som följd.

Lång arbetslöshet eller långa sjukskrivningar ökar de sociala kostnaderna och köpkraften minskar i samhället. Vi måste skapa ett mer hållbart samhälle med fler i arbete och färre sjukskrivningar så att de sociala kostnaderna minskar och köpkraften ökar.

Med sex timmars arbetsdag skulle vi få fler i arbete, mindre övertid och minskande sjukskrivningar. Ett tryggare samhälle med mindre stress.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att driva frågan om sex timmars arbetsdag för fler i arbete och ett tryggare samhälle med mindre stress.

Motion A67

Medlem Benny Frostensson avdelning 48 MittSkåne

Sex timmars arbetsdag

Många jobb i dag är tuffa både fysiskt och psykiskt och då är det bättre att jobba kortare tid. Man har då längre tid att återhämta sig mellan arbetspassen. Fler jobb skapas och man får effektivare arbetspass om man ändrar från åtta timmars arbetsdag till sex timmars arbetsdag. Kostnaden ökar eventuellt lite för företagen på kort sikt, men det skulle frigöra tid för träning som en del företag redan i dag lagt in i arbetstiden. Friskare medarbetare med givande fritidsintressen ökar produktiviteten på arbetsplatserna.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att sex timmars arbetsdag införs som normalarbetstid i kollektivavtalen.

Motion A68

Avdelning 18 Örebro län

Sex timmars arbetsdag

Historiskt har vi sänkt arbetstiden i lag och höjt livskvaliteten för befolkningen, men sedan 1971 har ingenting hänt. Vi har många som är arbetslösa och vi har arbetsplatser där tunga lyft och ohälsosam stress slår ut de anställda. Sjuktalet ökar.

På flera platser i landet har sex timmars arbetsdag införts på försök. De utvärderingar man sett hittills pekar på förbättrad livskvalitet, minskad sjukskrivning och bättre kvalitet i arbetet.

Frågan om arbetstidsförkortning är i allra högsta grad en arbetsmarknadspolitisk åtgärd, även när det kommer till frågan om arbetslöshet. I dag har vi en orimligt hög arbetslöshet. Vid ett införande av en sextimmarsdag kommer det krävas att nya arbetare fyller upp platserna som kommer att uppstå, och dessa kan komma att bli många vid en sådan förändring.

Vi tycker att det är dags att ta nästa steg mot sex timmars arbetsdag med bibehållen lön.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att nästa steg mot sex timmars arbetsdag med bibehållen lön tas.

Utlåtande, motionerna A62–A68

Enligt förbundsstyrelsens uppfattning är det inte ett prioriterat mål att införa sex timmars arbetsdag. En förkortning av arbetstiden till sex timmar från nuvarande åtta skulle innebära en direkt inkomstsänkning med 25 procent. Ett införande av sex timmars arbetsdag med bibehållen lön skulle på motsvarande sätt innebära att löneutrymmet skulle belastas med ytterligare minst 33 procent. Något utrymme för reallöneökningar eller andra värdet förbättringar i kollektivavtalen skulle då inte finnas inom överskådlig tid. Förbundsstyrelsens uppfattning är i stället att målet om 100 timmars arbetstidsförkortning ska kvarstå.

Formerna för hur vi uppnår målet med 100 timmars arbetstidsförkortning varierar mellan våra olika avtalsområden. Det kan uppnås med avtal om exempelvis tid till tidbank, livsarbetsstidspremie eller deltidspensionspremie. Syftet med de olika konstruktionerna är att de ska leda till arbetstidsförkortning, nu eller senare i arbetslivet. Inom ramar för arbetstidsförkortning har också de lokala parterna möjlighet att avtala om hur de lokalt vill använda sig av utrymmet, exempelvis genom att korta veckoarbetstiden i arbetstidsschemat.

Förbundsstyrelsen anser det inte önskvärt att fastslå endast en modell för arbetstidsförkortning. Arbetstidsförkortningen i våra olika kollektivavtal bör i stället fortsätta att byggas ut med redan befintliga modeller.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion A69

Klubben vid Akzo Nobel SC, Emhart Glass Sweden AB, HPGAB, Imerys Mineral AB, Pichano Stockvik AB, Rylander Bil AB avdelning 6 Mellersta Norrland

Arbetsrättsliga frågor

Vi vill ha mer makt över vår fritid.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att veckoarbetstiden sänks till 36 timmar.

Utlåtande, motion A69

Förbundsstyrelsens uppfattning är att målet om 100 timmars arbetstidsförkortning ska kvarstå. Formerna för hur vi uppnår målet med 100 timmars arbetstidsförkortning varierar mellan våra olika avtalsområden. Målet kan uppnås med avtal om exempelvis tid till tid-bank, livsarbetstidspremie eller deltidspensionspremie. Syftet med de olika konstruktionerna är att de ska leda till arbetstidsförkortning, nu eller senare i arbetslivet. Inom ramar för arbetstidsförkortning har också de lokala parterna möjlighet att avtala om hur de lokalt vill använda sig av utrymmet, exempelvis genom att korta veckoarbetstiden i arbetstidsschemat.

Förbundsstyrelsen anser det inte önskvärt att fastslå endast en modell för arbetstidsförkortning. Arbetstidsförkortningen i våra olika kollektivavtal bör i stället fortsätta att byggas ut med redan befintliga modeller, där förbundsstyrelsen i nuläget anser att utbyggnaden av delpensionspremien ska prioriteras.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A70

Avdelning 26 Östergötland

Arbetstid

År 1919 infördes åtta timmars arbetsdag i Sverige. Året därpå, 1920, kom 48-timmarsveckan. Vi fick vänta ända fram till 1970 innan vi fick 40 timmars arbetsvecka. Arbetstidslagen som begränsar arbetsgivarnas rätt att kräva längre och fler arbetsdagar är utformad som en skyddslag, men den kompletteras även av andra lagar som garanterar att man ska kunna kombinera arbete, barn och familj.

Starkt styrda och hårt slimmade organisationer med löpande band är tyvärr högsta mode inom arbetslivet i dag. Dessa arbetsplatser präglas av maximalt resursutnyttjande, inte minst när det gäller personalen. Arbetet utförs ofta under stark tidspress och stress vilket sliter på de anställda såväl psykiskt som fysiskt. Det är därför av stor betydelse att de anställda får tillräcklig möjlighet till återhämtning mellan arbetspassen.

För att vi ska få ett friskare samhälle i framtiden borde vi titta på en annan arbetstid per vecka, eftersom den inte har ändrats sedan 1970-talet. Ska vi sikta mot framtiden och få fler att dela på bördan så är det dags att titta på 35 timmars veckoarbetstid. Folk kommer att må bättre, få mer tid med familjen och sjukskrivningarna kommer att minska.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i alla instanser i samhället driva frågan om införande av 35 timmars arbetsvecka.

Motion A71

Avdelning 4 Södra Västerbotten

Kortare arbetsdagar

En hel del forskning är gjord på området arbetstid. Mathiassen och Winkel fann att reducerad arbetstid medförde mindre belastning i repetitivt fabriksarbete (Mathiassen SE, Winkel J. Physiological comparison of three interventions in light assembly work: reduced work pace, increased break allowance and shortened working days. *Int. Arch. Occup. Environ. Health* 1996;68:94–108).

En reduktion från 39 timmars arbete i veckan till 30 timmars arbete visade att framför allt den sociala livssituationen förbättrades.

Arbetstagarna fick mer tid för umgänge med familj och vänner samt för olika fritidsaktiviteter. Förekomsten av trötthet och dålig sömnkvalitet minskade för gruppen, som fick reducerad arbetstid jämfört med en kontrollgrupp som arbetade 38 timmar per vecka både före och efter arbetstidsförändringen.

Se även (Akerstedt T, Olsson B, Ingre M, Holmgren M, G. K. A 6-hour working day – effects on health and well-being. *Journal of Human Ergology* 2001;30:197–202).

I många år har vi hört att vi inte har råd med kortare arbetsdagar, det är inte genomförligt, det tar av löneanspråket osv.

Dåtidens förkämpar för åtta timmars arbetsdag hade sina argument för en kortare arbetstid. Ett starkt argument var det faktum att arbetets produktivitet mångdubblats under industrins framväxt. ”En arbetare är med nutidens arbetsmedel i stånd att frambringa lika stor produktmängd som förr 10 och 100. Härav är den materiella möjligheten för en kortare arbetstid gifven, och vår öfvertygelse är att redan nu en arbetsdag på 8 timmar skulle fullt kunna fylla samhällets behof.”

Dessutom skulle en kortare arbetsdag innebära att arbetarnas kroppar höll längre, och samtidigt skulle reservarmén av arbetskraften, de arbetslösa, minska. (Det var ett viktigt argument, då de många arbetslösa bidrog till att arbetarnas löner och arbetsvillkor hölls tillbaka.) Sist men inte minst skulle en förkortning av arbetstiden ge arbetaren tid och kraft att bilda sig, hinna tänka. Det skulle göra hela samhället starkt.

Att människan ska arbeta just 40-timmarsvecka är inte en naturlag. Det handlar om en siffra som vi har kommit överens om tillsammans. Det går att komma överens om en annan siffra. Det är helt möjligt att fördela arbetet på annat sätt.

I Frankrike jobbar man nu 35-timmarsveckor.

Att korta ned arbetsdagarna skulle lösa många problem med arbetslöshet och livskvalitet och innebära att vi orkar jobba längre in i ålderdomen, och framför allt orkar leva ett drägligt liv efter arbetets slut. Kortare arbetsdagar är inte en utopi, det är framtidens melodi.

Detta skulle ge oss, våra barn och barnbarn en helt annan möjlighet till hälsa och balans i livet än vad dagens arbetsliv erbjuder.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det i lag och avtal regleras att heltidsarbetstiden kortas ned från åtta timmar per arbetsdag, med bibehållen lön.

Utlåtande, motionerna A70 och A71

Förbundsstyrelsens uppfattning är att arbetstidsförkortning ska regleras genom kollektivavtal och att målet om 100 timmars arbetstidsförkortning ska kvarstå. Formerna för hur vi

uppnår målet med 100 timmars arbetstidsförkortning varierar mellan våra olika avtalsområden. Målet kan uppnås med avtal om exempelvis tid till tidbank, livsarbetspremie eller deltidspensionspremie. Syftet med de olika konstruktionerna är att de ska leda till arbetstidsförkortning, nu eller senare i arbetslivet. Inom ramarna för arbetstidsförkortning har också de lokala parterna möjlighet att avtala om hur de lokalt vill använda sig av utrymmet, exempelvis genom att korta veckoarbetstiden i arbetstidsschemat.

Förbundsstyrelsen anser det inte önskvärt att fastslå endast en modell för arbetstidsförkortning. Arbetstidsförkortningen i våra olika kollektivavtal bör i stället fortsätta att byggas ut med redan befintliga modeller, där förbundsstyrelsen i nuläget anser att utbyggnaden av delpensionspremien ska prioriteras.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion A72

Avdelning 22 Sörmland

Ökad arbetstidsförkortning för skiftarbetare

Skift sliter på kroppen. Samtidigt ska vi arbeta längre upp i åldrarna. Därför behöver vi ha arbetstidsförkortning under verksamt arbetsliv. Delpensionen är en separat fråga.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att skiftarbete ska generera mer arbetstidsförkortning.

Motion A73

Avdelning 13 Bergslagen

Arbetstidens längd

I Stål- och metallavtalet finns en beräkningsform för framräkning av arbetstidslängden/årsarbetstiden. Denna har inte förändrats på många år. Veckoarbetstiden för daggående personal har reducerats under flertalet avtalsrörelser.

Inom Stål- och metallavtalet har under många år använts en så kallad snurra för att beräkna alla skiftformer som finns. I denna snurra finns det angivet hur mycket kortare arbetstid som de olika skiftschemana ska innehålla, snurran tar där hänsyn till hur mycket ob-tider som finns.

För skiftgående personal kan flera oberoende undersökningar påvisa att hälsan tar skada. Det är ofta minimalt bemannat på våra fabriker, vilket resulterar i svårigheter för många att kunna gå ned i arbetstid eller jobba dagtid.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att via kollektivavtalsförhandling driva frågan om kortare arbetstid för skiftgående personal.

Utlåtande, motionerna A72 och A73

Frågan om arbetstidsförkortning för skiftarbetare har förbundet drivit genom LO sedan början av 1970-talet. I mitten av 1970-talet träffades överenskommelse mellan LO och SAF om att skiftarbetare successivt skulle få en kortare veckoarbetstid genom att arbetstid i schemat för natt- och veckoslutsarbete reducerade veckoarbetstiden. Detta innebar exempelvis att intermittent treskift fick 38 timmars veckoarbetstid och kontinuerligt treskift fick 36 timmars veckoarbetstid per helgfri vecka.

Detta fortsatte med ett nytt avtal för att korta arbetstiden för tvåskiftsarbetare som inte arbetar natt eller veckoslut men ändå har ett påfrestande skiftarbete. Avtalet innebar att veckoarbetstiden successivt trappades ned från 40 till 38 timmar eller gav arbetaren två timmars kompensationsledighet per arbetad tvåskiftsvecka från 1988.

Nästa steg av arbetstidsförkortning inleddes i avtalsrörelsen 1995 och förbundsstyrelsens inriktning har därefter varit att avtalskraven har ställts för att utveckla arbetstidsförkortningen gemensamt för samtliga arbetstidsformer.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion A74

Avdelning 13 Bergslagen

Arbetstidsförkortning för skiftarbete

Då det är svårare att dela ut löneförhöjning kan man i stället dela ut mer ledighet. Mer arbetstidsförkortning till skiftarbetare kan vara fördelaktigt. Företagen kan vinna på att ha fler anställda som delar på arbetstiden eftersom det innebär minskad sjukfrånvaro och ökad trivsel på jobbet.

Förslitningsskador på grund av skiftarbete är vanligt. Mindre arbetstid och mer vila för kroppen skapar förutsättningar för rekreation och ett hälsosammare liv.

Ett jämlikare samhälle byggs på att man ska ha möjlighet att dela på arbetet även i hemmet. Detta kan vara svårt om båda föräldrarna jobbar skift. För att få vardagens arbetsliv och fritidsaktiviteter att gå ihop är det lättare om man har möjlighet att arbeta sex-timmarsskift.

I samhället finns det fortfarande många arbetslösa. Genom att förkorta skiftgången kan fler få arbete inom industrin när vi delar på arbetstiden.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att veckoarbetstiden för skiftarbetare ska vara 30 timmar.

Utlåtande, motion A74

Frågan om arbetstidsförkortning för skiftarbetare har förbundet drivit genom LO sedan början av 1970-talet. I mitten av 1970-talet träffades överenskommelse mellan LO och SAF om att skiftarbetare successivt skulle få en kortare veckoarbetstid genom att arbetstid i schemat för natt- och veckoslutsarbete reducerade veckoarbetstiden. Detta innebar exempelvis att intermittent treskift fick 38 timmars veckoarbetstid och kontinuerligt treskift fick 36 timmars veckoarbetstid per helgfri vecka.

Detta fortsatte med ett nytt avtal för att korta arbetstiden för tvåskiftsarbetare som inte arbetar natt eller veckoslut men ändå har ett påfrestande skiftarbete. Avtalet innebar att veckoarbetstiden successivt trappades ned från 40 till 38 timmar eller gav arbetaren två timmars kompensationsledighet per arbetad tvåskiftsvecka från 1988.

Nästa steg av arbetstidsförkortning inleddes i avtalsrörelsen 1995 och förbundsstyrelsens inriktning har därefter varit att avtalskraven har ställts för att utveckla arbetstidsförkortningen gemensamt för samtliga arbetstidsformer.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A75

Medlem Juha Kupari avdelning 6 Mellersta Norrland

Permissionsrätten

För att hinna med i livets skiftningar, till exempel vid flytt, så räcker inte tiden till, man får stressa och slita. Arbetsplatsen kan bli lidande om man måste sjukskriva sig för till exempel diskbräck eller annan skada.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att utöka permissionsrätten till fler timmar (dagar).

Utlåtande, motion A75

Förbundsstyrelsens uppfattning är att målet om 100 timmars arbetstidsförkortning ska kvarstå. Formerna för hur vi uppnår målet med 100 timmars arbetstidsförkortning varierar mellan våra olika avtalsområden. Målet kan uppnås med avtal om exempelvis tid till tid-bank, livsarbetstidspremie eller deltidspensionspremie. Syftet med de olika konstruktionerna är att de ska leda till arbetstidsförkortning, nu eller senare i arbetslivet. Inom ramar för arbetstidsförkortning har också de lokala parterna möjlighet att avtala om hur de lokalt vill använda sig av utrymmet, exempelvis genom att korta veckoarbetstiden i arbetstidsschemat.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att eventuellt utrymme till arbetstidsförkortning bör prioriteras till att fortsätta bygga ut redan befintliga modeller i våra kollektivavtal.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A76

Avdelning 47 Östra Skåne, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne

Permission Teknikavtalet IF Metall

I Teknikavtalet IF Metall § 11 mom. 1 står det att: *Permission är ledighet med bibehållen lön under högst en dag. Vid nära anhörigs begravning kan permissionen dock också ges för högst två resdagar.*

Alla medlemmar har inte råd att vara med när deras anhöriga blir svårt sjuka. Ibland är det så att en nära anhörig bor långt bort och då kan det vara bra att få möjlighet till resdagar även vid dödsfall eller svårt sjukdomsfall.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Teknikavtalet IF Metall ändras så att ordet hemmaboende stryks ur raden ”Plötsligt svårt sjukdomsfall hos hemmaboende nära anhörig” då denna permission ska gälla samtliga nära anhöriga

att det i Teknikavtalet IF Metall införs rätt till permission för två resdagar vid nära anhörigs död eller svårt sjukdomsfall.

Motion A77

Avdelning 26 Östergötland, 33 Vätterbygden, 43 Kronoberg

Permission

Tiderna förändras och även vad som är brukligt i samband med begravning. Det är inte ovanligt att en begravning följs av urnnedsättning vid ett senare tillfälle. Det finns även alternativ till urnnedsättning, till exempel att ha en avskedsceremoni i minneslund.

Vi vill ge de anhöriga bättre förutsättningar att kunna följa sina nära och kära hela vägen till den sista vilan.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att den inledande texten i Teknikavtalet § 11 mom. 1 ändras till ”permission under sammanlagt högst en dag”

att under punkten ”Nära anhörigs begravning” i Teknikavtalet § 11 mom. 1 ändra texten till ”Nära anhörigs begravning och/eller urnnedsättning och/eller annan avskedsceremoni”.

Motion A78

Avdelning 22 Sörmland

Permission

Vid nära anhörigs död och begravning är det mycket som ska beslutas och ske på kort tid, vilket kan vara påfrestande om kretsen av närstående är liten och avstånden till den avlidnes hemort är långa. I våra avtal är möjligheten till permission vid nära anhörigs död och begravning mycket begränsad. Tid till planering av begravning, bouppteckning och arvskifte saknas.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att utöka permissionsdagarna vid nära anhörigs död och begravning

att ge förutsättningar till utökad permission så att anställd med anhöriga utomlands får likvärdiga förutsättningar.

Utlåtande, motionerna A76–A78

Permission är en form av arbetstidsförkortning. Förbundsstyrelsens uppfattning är att målet om 100 timmars arbetstidsförkortning ska kvarstå. Formerna för hur vi uppnår målet med 100 timmars arbetstidsförkortning varierar mellan våra olika avtalsområden. Målet kan uppnås med avtal om exempelvis tid till tidbank, livsarbetspremie eller deltidspensionspremie. Syftet med de olika konstruktionerna är att de ska leda till arbetstidsförkortning, nu eller senare i arbetslivet. Inom ramarna för arbetstidsförkortning har också de lokala parterna möjlighet att avtala om hur de lokalt vill använda sig av utrymmet, exempelvis genom att korta veckoarbetstiden i arbetstidsschemat.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att eventuellt utrymme till arbetstidsförkortning bör prioriteras till att fortsätta bygga ut redan befintliga modeller i våra kollektivavtal.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion A79

Avdelning 6 Mellersta Norrland

30 dagars semester

Vi vill ha mer makt över vår fritid.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att semesterrätten byggs ut till 30 dagar.

Motion A80

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten

Semesterdagar

Vi hade fler semesterdagar på gång på 1990-talet, men de försvann när ekonomin blev sämre. Nu är det dags att vi får fler semesterdagar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att vi ska få fler semesterdagar.

Motion A81

Medlem Per-Göran Skoog avdelning 6 Mellersta Norrland

Semester

Det har blivit stressigare på arbetet och pressen är högre än tidigare. Därför behövs mer återhämtning än de fem semesterveckor som vi har i dag.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att fler semesterdagar införs utöver de fem semesterveckor som finns i dag.

Motion A82

Medlem Mikael Modig avdelning 48 MittSkåne

Mer semester

I dagens slimmade organisationer som ska producera mer och mer ökar behovet av mer ledighet. Speciellt när man i våra avtal har börjat dra in på tidbank och öka flexibiliteten kring arbetstiden och dess förläggning.

Genom att öka antalet semesterdagar med en dag vart femte år efter fyllda 40 år ökar möjligheten till att vi inom industrin orkar vara kvar på våra arbetsplatser även efter 65 års ålder. Vi måste tillsammans försöka hitta lösningar om vi ska kunna vara kvar på våra arbetsplatser tills vi blir 67–69 år innan vi tar ut vår pension.

Visst skulle det bli dyrare för arbetsgivarna, men förslitningsskadorna skulle minska om man kunde fördela sin lediga tid på fler tillfällen.

Vi vet också att arbetsgivarorganisationerna redan i dag vill öka flexibiliteten kring arbetstiderna. Rimligt borde vara att man i så fall inte byter flexibiliteten mot pengar i avtalen utan mot annan ledig tid.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att driva frågan om utökad semester med en dag extra vart femte år efter att man fyllt 40 år.

Motion A83

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Öka antalet semesterdagar

Den 24 augusti 1992 var den så kallade svarta måndagen, med valutaoro på världens börser. Den 26 augusti höjdes marginalräntan av Riksbanken från 13 till 16 procent. Finansminister Wibble förklarade att regeringen inte tänkte föra någon veckopolitik med anledning av detta. Den 9 september steg marginalräntan till 24 procent och den 16 september till 500 procent.

Det första krispaketet kom till efter förhandlingar mellan den borgerliga regeringen och Socialdemokraterna och presenterades den 20 september 1992. Det andra krispaketet presenterades den 30 september 1992 och där ingick bland annat slopande av två semesterdagar.

Sveriges ekonomi är stark och vår tillväxt är en av de högsta i världen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att återföra de två förlorade semesterdagarna.

Motion A84

Avdelning 13 Bergslagen

Hög tid prioritera kravet på sex veckors semester

Industriarbetarna halkar efter i semesterfrågan. Trots en utveckling mot allt tuffare prestationskrav, rationaliseringar, ökade produktivetskrav och oregelbundna arbetstider har i dag en svensk industriarbetare bland de sämsta villkoren gällande semester.

Den sammanhängande sommarsemestern är i dag hotad. Globaliseringen gör att produktionen i allt högre grad bedrivs året runt utan sommaruppehåll. Den gamla hederliga industrisemestern, salig i åminnelse, finns inte längre och i dagens slimmade organisation blir vår rätt till en lång sammanhängande semesterledighet alltmer ifrågasatt från arbetsgivarhåll. Medicinskt krävs 3–4 veckors sammanhängande ledighet för att kroppen ska få möjlighet att varva ned och för att bryta till exempel skiftcykelmönster gällande sömn och mage.

Det är dags att stärka semesterrätten!

För oss som var i arbetslivet på 1980-talet var den successivt införda sjätte semesterveckan en välkommen reform. Vi hann få 28 dagars semester innan diverse krispaket avskaffade dessa nya dagar i slutet på 1980-talet, med löftet att dessa skulle återinföras så snart ekonomin så tillät. Det är 25 år sedan nu!

Det är hög tid att IF Metall åter prioriterar kravet på sex veckors semester.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att rätt till sex veckors semester införs i semesterlagen.

Utlåtande, motionerna A79–A84

Förbundsstyrelsens uppfattning är att arbetstidsförkortning ska regleras genom kollektivavtal och att målet om 100 timmars arbetstidsförkortning ska kvarstå. Formerna för hur vi

uppnår målet med 100 timmars arbetstidsförkortning varierar mellan våra olika avtalsområden. Målet kan uppnås med avtal om exempelvis tid till tidbank, livsarbetspension eller deltidspensionspremie. Syftet med de olika konstruktionerna är att de ska leda till arbetstidsförkortning, nu eller senare i arbetslivet. Inom ramarna för arbetstidsförkortning har också de lokala parterna möjlighet att avtala om hur de lokalt vill använda sig av utrymmet, exempelvis genom att korta veckoarbetstiden i arbetstidsschemat.

Förbundsstyrelsen anser det inte önskvärt att fastslå endast en modell för arbetstidsförkortning. Arbetstidsförkortningen i våra olika kollektivavtal bör i stället fortsätta att byggas ut med redan befintliga modeller.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion A85

Medlem Leine Johansson avdelning 38 Östra Småland

Heltid en rättighet, deltid en möjlighet

I den allt mer uppskruvade och stressade värld vi lever i, är möjligheten att själv påverka sin situation begränsad.

Heltid är oftast ett krav inom industrin för att få behålla sin anställning. Fler vill nu själva kunna påverka hur livet ska vara, där fritid, familj och egen tid prioriteras mer och mer. Att pensionen påverkas vet alla, och ska naturligtvis informeras om innan, men många kanske prioriterar att leva nu.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ge möjlighet för arbetare att kunna gå ned i tid.

Utlåtande, motion A85

Arbetstagare som är föräldrar har med stöd av föräldraledighetslagen möjlighet att gå ned i arbetstid till dess att barnet fyller 8 år. Från 60 års ålder finns möjlighet att gå ned i tid genom de överenskommelser om deltidspension som finns i våra kollektivavtal. I våra kollektivavtal finns det också möjlighet för arbetstagare, oavsett ålder, att träffa individuell överenskommelse om deltidsanställning med arbetsgivaren.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att heltid ska utgöra norm på svensk arbetsmarknad och ser det därför inte som önskvärt att öppna upp våra kollektivavtal för ytterligare deltidsanställningar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A86

Avdelning 4 Södra Västerbotten

Deltidspension

Arbetet med deltidspension är viktigt för att vi ska orka leva ett värdigt liv efter att vi har gått i pension.

Vi måste ha för avsikt att inte själva betala för våra förbättringar, genom att till exempel ta från hårt införhandlad arbetstidsförkortning och därmed förlänga dagarbetstiden. Ska det vara ett givande och tagande så är det dags att arbetsgivarna börjar ge tillbaka!

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att deltidspensionssystem inte per definition kan räknas in i arbetstidsförkortningen

att genom facklig-politisk samverkan verka för att införa deltidspensionssystemet på hela arbetsmarknaden.

Utlåtande, motion A86

Förbundsstyrelsens uppfattning är att formerna för hur vi uppnår målet med 100 timmars arbetstidsförkortning varierar mellan våra olika avtalsområden, här ingår även deltidspensionssystem. Målet kan också uppnås med avtal om exempelvis tid till tidbank eller livsarbetstidspremie. Syftet med de olika konstruktionerna är att de ska leda till arbetstidsförkortning, nu eller senare i arbetslivet. Att undanta deltidspension som en av modellerna för arbetstidsförkortning anser inte förbundsstyrelsen önskvärt. Arbetstidsförkortningen i våra olika kollektivavtal bör i stället fortsätta att byggas ut med redan befintliga modeller. Förbundsstyrelsen anser att deltidspensionssystemet bör regleras i kollektivavtal och inte genom lagstiftning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A87

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten

Deltidspension

Eftersom vi lever längre kommer vi att behöva jobba längre upp i åldrarna för att få pensionen att räcka till på samma sätt som den gjort tidigare. Därför blir deltidspensionen allt viktigare när den allmänna pensionsnivån sjunker.

Många av IF Metalls medlemmar oroar sig för hur de ska orka hela arbetslivet med snabbare takt och högre krav. Andra vill jobba 100 procent så länge de kan. Oavsett vad man som anställd skulle vilja, är deltidspension en lösning som kompenserar de sjunkande pensionsnivåerna och samtidigt ger individen möjlighet att gå ned i arbetstid när hen närmar sig pensionsåldern.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att driva frågan om att införa deltidspension på alla avtalsområden.

Utlåtande, motion A87

Förbundsstyrelsen beslutade inför 2013 års riksavtalsförhandlingar att kravet om rätten att gå i deltidspension från 60 års ålder och att införa en deltidspensionspremie var ett gemensamt förbundskrav för hela IF Metall. Det finns två avtalsområden där deltidspension inte har drivits som avtalskrav: Bemanningsavtalet och Samhallavtalet, som ägs gemensamt av LO:s medlemsförbund. Detta innebär att hänsyn måste tas till de olika branscher där Bemanningsavtalet tillämpas, till de olika förbundens prioriteringar och att Samhallavtalet omfattar en arbetsmarknadspolitisk åtgärd. Förbundsstyrelsens uppfattning är att möjligheten till deltid i pensioneringssyfte ska införas även i Bemanningsavtalet och i Samhallavtalet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

I debatten deltog:

Åsa Dahlsten, 4 Södra Västerbotten
Martin Berglund, 4 Södra Västerbotten
Michael Gustafsson, 15 Stockholms län
Jasmin Cosic, 26 Östergötland
Tommy Kragh, 18 Örebro län
Susanné Stjernfeldt, 47 Östra Skåne
Tomas Nielsen, 43 Kronoberg
Uffe Sterner, 47 Östra Skåne
Karl-Emil Söreling, 38 Östra Småland
Helena Andersson, 13 Bergslagen
Cristina Voina, 51 Sydvästra Skåne
Sophie Gustafsson Tjärnberg, 46 Blekinge
Eleonor Lubell, 6 Mellersta Norrland
Annette Rydell, 46 Blekinge
Ulrica Edlund, 38 Östra Småland
Tommy Thunberg Bertolone, förbundskontoret
Jenny Pålsson Andersson, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A57–A87.

Martin Berglunds förslag om bifall till motion A57.

Sophie Gustafsson Tjärnbergs och Annette Rydells förslag att motion A58 1:a, 2:a och 4:e att-satserna överlämnas till avtalsrådet samt förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A58 3:e att-satsen.

Karl-Emil Sörelings och Ulrica Edlunds förslag om bifall till motion A59.

Michael Gustafssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A61 1:a att-satsen samt förslag om bifall till motion A61 2:a att-satsen.

Cristina Voinas förslag om bifall till motion A67.

Tommy Kraghs och Susanné Stjernfeldts förslag om bifall till motion A68.

Tommy Kraghs förslag att motion A68 anses beaktad.

Jasmin Cosics förslag om bifall till motion A70.

Martin Berglunds förslag om bifall till motion A71.

Helena Anderssons förslag om bifall till motion A74.

Uffe Sterners förslag om bifall till motion A76.

Tomas Nielsens förslag om bifall till motion A77.

Eleonor Lubells förslag om bifall till motion A81.

Åsa Dahlstens förslag om bifall till motion A83.

Tommy Thunberg Bertolones förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A57, A58 1:a, 2:a och 4:e att-satserna, A59, A61 2:a att-satsen, A67, A68, A70, A71, A74, A76, A77, A81 och A83.

Jenny Pålsson Anderssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A57–A87.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A57–A87 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A57, A58 1:a, 2:a och 4:e att-satserna, A59, A61 2:a att-satsen, A67, A68, A70, A71, A76, A77, A81 och A83

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion A74.

Protokollsanteckningar

Tommy Kragh återtog under debatten sitt förslag om bifall till motion A68.

Votering avseende motion A74 begärdes av Helena Andersson, 13 Bergslagen.

Övriga arbetstidsfrågor – Motionerna A88–A106 med utlåtan- den

Motion A88

Avdelning 26 Östergötland

Stupstockens försämringar i Teknikavtalet IF Metall

Under en lång period har stupstocken för arbetstider i det centrala avtalet genomgått förändringar.

Av dessa förändringar har inga lett till förbättringar. Resultatet har enbart gynnat motparten och gett oss medlemmar inom Teknikavtalet IF Metall försämringar. Att ha en arbetstid som kan varieras med 40 minuter per arbetspass är alldeles för mycket. Denna variation kallas för korridoren. Om vi inte aktar oss kommer denna så kallade korridor, som mer liknar en motorväg, vara lika fylld med medlemmar som arbetar enligt den som E4:an är genom Stockholm vid rusningstid. Det är också så att en försämring i Teknikavtalet IF Metall riskerar att påverka samtliga avtalsområden.

Många kommenterar stupstockens försämringar med att det är få arbetsplatser som tillämpar stupstocken. Det stämmer förvisso, men frågan är ändå lika viktig. Vid en lokal förhandling är det centrala avtalet alltid i spel. Stupstockens försämringar leder till ett sämre utrymme för bra lokala överenskommelser. Dessutom finns ett tak i tidbanken på max 100 timmar vid årsskifte, vilket minskar individens möjlighet att ta ut arbetstidsförkortning och övertid som förts till tidbank. Utan detta tak skulle stupstocken ha ett större värde i förhandling för vår del.

När arbetsgivaren ensidigt kan minska tidbanken är det lättare att hantera stupstocksreglerna med den arbetstidsförkortning det innebär. I tidigare avtal hade individen själv möjlighet att begära att överföra tid från tidbanken till en pensionspremie, vilket är en bättre ordning.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att i kommande avtalsförhandlingar för Teknikavtalet IF Metall arbeta för en minskning av korridoren i § 4 mom. 4:2

att om det inte är möjligt ändå stoppa utökning av korridoren i § 4 mom. 4:2 i kommande avtalsförhandlingar för Teknikavtalet IF Metall

att i kommande avtalsförhandlingar för Teknikavtalet IF Metall förhandla fram att överföring från tidbank till pensionspremie enbart förfogas av arbetstagaren.

Utlåtande, motion A88

Arbetstidskorridoren infördes i Teknikavtalet IF Metall i samband med att förbundet 1998 krävde arbetstidsförkortning. Arbetsgivarpartens motkrav var då ökad flexibilitet i arbetstidens förläggning. Därefter har arbetstidskorridoren utökats vid två tillfällen: dels 2007, dels i samband med en paketlösning 2013 som bland annat innebar införandet av rätten att gå ned till deltid i pensioneringssyfte, avsättningar till deltidspension och att gällande uppbördsavtal förlängdes.

Kongressen 2014 beslutade att förbundsstyrelsen principiellt skulle uttala sig om att arbetstidskorridoren har nått sitt tak. I riksavtalsförhandlingarna 2016 gjorde förhandlingsledningen tydliga uttalanden om detta till motparten och bland förbundets avtalskrav 2017 ingick en minskning av korridoren från 40 till 30 minuter. Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att kravet ska drivas även i kommande avtalsförhandlingar.

I Teknikavtalet IF Metall § 5 mom. 5:3 anges att om inte de lokala parterna kommer överens om annat ska den tid i tidbank som vid årsskiftet överstiger 100 timmar ersättas

genom att belopp som motsvarar aktuell lön per timme betalas in som premie till pensionsförsäkring för arbetstagaren. I motionen föreslås att enbart arbetstagarna ska förfoga över om sådan överföring ska ske. Förbundsstyrelsen anser att frågan om den exakta utformningen av reglerna för tidbanken i Teknikavtalet IF Metall bör överlämnas till avtalsrådet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla 1:a och 2:a att-satserna och att överlämna 3:e att-satsen till avtalsrådet.

Motion A89

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland, 7 Södra Norrland

Arbetsrättsliga frågor

Vi vill ha mer makt över vår fritid.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbetstidskorridorer ska tas bort ur alla avtal.

Utlåtande, motion A89

Eftersom problemställningen ser olika ut inom olika avtalsområden bör avtalskrav och lösningar anpassas utifrån de omständigheter som råder inom respektive avtalsområde. Förbundsstyrelsen anser att arbetstidsreglernas exakta utformning är en fråga som bör hanteras inom respektive avtalsområde.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A90

Medlem Örjan Larsson avdelning 6 Mellersta Norrland

Arbetstid

Garanterat tydligt reglerad arbetstid.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ta bort möjligheten till användning av arbetstidskorridorerna i Teknikavtalet IF Metall.

Utlåtande, motion A90

Arbetstidskorridoren infördes i Teknikavtalet IF Metall i samband med att förbundet 1998 krävde arbetstidsförkortning. Arbetsgivarpartens motkrav var då ökad flexibilitet i arbetstidens förläggning. Därefter har arbetstidskorridoren utökats vid två tillfällen: dels 2007, dels i samband med införandet av deltidspension 2013.

Kongressen 2014 beslutade att förbundsstyrelsen principiellt skulle uttala sig om att arbetstidskorridoren har nått sitt tak. I riksavtalsförhandlingarna 2016 gjorde förhandlingsledningen tydliga uttalanden om detta till motparten och bland förbundets avtalskrav 2017 ingick en minskning av korridoren från 40 till 30 minuter. Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att kravet ska drivas även i kommande avtalsförhandlingar.

Förbundsstyrelsen anser att frågan om att helt ta bort arbetstidskorridoren bör behandlas av förhandlingsdelegationen för Teknikavtalet IF Metall.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A91

Medlem Conny Johansson avdelning 34 Borås

Skiftuppehåll vid helgdagar och storhelger

Tidigare hade vi ett lokalt avtal på vår fabrik men det förhandlades bort. Jag ser gärna att det införs i kollektivavtalet; främst Teknikavtalet men kan även gälla andra avtal. Tanken med avtalet är att man är ledig från dagen före när helgdag infaller på ledig dag (fredag). Om man arbetar sena skiftet i dag får man ju arbeta en dag extra, för man får ju inte ut sin lediga fredag. Exempelvis vid påsk från förmiddagsskiftets slut dagen före långfredagen till nattskiftets början annandag påsk.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det införs i kollektivavtalet att skiftgången bryts i och med förmiddagsskiftets slut innan helg om helgdagen är en fredag och återupptas i och med nattskiftets början på helgens sista dag.

Utlåtande, motion A91

Förslaget i motionen är utformat så att det avser samtliga avtalsområden. Reglerna om arbetstidens förläggning och olika skiftformer ser olika ut inom olika avtalsområden och förbundsstyrelsens uppfattning är att arbetstidens förläggning vid skiftgång är en fråga som bör hanteras inom respektive avtalsområde.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A92

Avdelning 48 MittSkåne

Arbetstidens förläggning

Arbetsgivaren har i dag rätt att förlägga ordinarie arbetstid måndagar till lördagar enligt Motorbranschavtalet. En del arbetsgivare utnyttjar givetvis detta medan en del klarar sin verksamhet måndag till fredag med övertid på helgen vid behov.

Vi tycker att om arbetsgivaren säljer in service och dylikt på helgerna så borde våra medlemmar få del av den kakan och inte bara få inskränkt tid ihop med familjen.

Ingen ska behöva jobba ordinarie arbetstid på lördagar i motorbranschen. Det är klart att arbetsgivarna kommer att klaga på att de förlorar jobb i verkstaden på grund av mindre flexibilitet i avtalet, men med viss jour och lite övertid så går det att lösa. Trycket i verkstaden skulle på sikt öka måndag till fredag då jobben förläggs mer under den tiden.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att skrivningen i Motorbranschavtalet ändras så att ordinarie arbetstid endast får förläggas måndag till fredag.

Utlåtande, motion A92

Enligt nu gällande avtal är arbetare skyldig att tjänstgöra fem timmar på lördag mellan klockan 07.12 och 12.30 enligt en på förhand för två veckor i sänder av arbetsgivaren

upprättad tjänstgöringslista. Förbundsstyrelsen anser att frågan om den ordinarie arbetstidens förläggning lämpligen hanteras inom avtalsområdet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A93

Medlem Oskar Gill, Jan Nordin, Victoria Norrman, Fredrik Nylander avdelning 6 Mellersta Norrland

Arbetstider

Många anställda med små barn har svårt att hinna till jobbet när barnen ska lämnas på dagis.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att småbarnsföräldrar med barn upp till åtta år har rätt till en flexibel arbetstid.

Utlåtande, motion A93

Enligt 3 § punkt 4 föräldraledighetslagen har en förälder rätt att gå ned i tid fram till dess barnet fyllt åtta år. Väljer föräldern att gå ned i arbetstid finns möjlighet att ta ut den i form av kortare dagar.

Enligt 3 kap. 5 § diskrimineringslagen ska arbetsgivaren underlätta för alla arbetstagare att förena förvärvsarbete och föräldraskap. I IF Metalls kollektivavtal finns också möjlighet att ta ut arbetstidsförkortning i form av timmar eller dagar. Det finns också möjlighet för lokala parter att träffa överenskommelser om arbetstiden.

I och med detta anser förbundsstyrelsen att det finns möjlighet för småbarnsföräldrar att driva frågan om flexibel arbetstid med hjälp av lag och avtal.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A94

Klubben vid Akzo Nobel SC, Emhart Glass Sweden AB, HPGAB, Imerys Mineral AB, Pichano Stockvik AB, Rylander Bil AB avdelning 6 Mellersta Norrland

Arbetsrättsliga frågor

Vi vill underlätta för småbarnsföräldrar att planera ledighet under sommarlov.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att föräldrar ska ges rätt att ta ut längre sammanhängande ledighet under sommarlovet.

Utlåtande, motion A94

Det finns redan, framför allt för småbarnsföräldrar, flera möjligheter till ledighet att använda för att uppnå det som föreslås i motionen, till exempel kan föräldraledighet, semester, arbetstidsförkortning och kompensationsledighet användas i olika kombinationer för att få en längre sammanhängande ledighet under sommarlovet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A95

Medlem Dennis Källersfors avdelning 15 Stockholms län

Inflytande över den fria tiden

När företagen på fredagen bestämmer sig för om arbetarna måste jobba under helgen, grusas alla planer man har för helgen. När arbetsbelastningen under veckorna ökar och man ofta får rycka in på helger, gör det att man som arbetare slits fortare och inte kan njuta av sina dagar. Man ska kunna vara fri på sin fritid och kunna leva sitt liv som man själv vill.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att medlemmarna får större inflytande när det gäller att planera in övertid

att medlemmarna får bestämmanderätt över den tid som ligger utanför ordinarie arbetstid.

Utlåtande, motion A95

På de flesta arbetsplatser är arbetsskyldigheten vid övertidsarbete inget stort problem, då det för det mesta kan lösas genom frivillighet. Samtidigt är problemet stort på andra arbetsplatser där produktionen sker vid taktade löpande band, eftersom det krävs att i stort sett samtliga arbetare är på plats för att produktionen ska fungera vid övertidsarbete. Dessa arbetsplatser finns främst inom fordonsindustrin och annan tillverkningsindustri och omfattar därmed ett stort antal medlemmar.

Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att driva frågan om att våra medlemmar ska få ett större inflytande över arbetsskyldigheten vid övertid på de områden där detta upplevs som ett problem. Därför har förbundet i flera avtalsrörelser drivit frågor som går ut på att öka individens möjligheter till att avstå övertidsarbete.

Genom åren har IF Metall lyckats driva igenom förbättringar, framför allt på Teknikavtalet IF Metalls område där frågan om skyldighet att utföra övertidsarbete är störst. Arbetsskyldigheten vid övertid har sänkts från 200 till 150 timmar och möjligheten att återföra ledig tid till tillgängligt övertidsutrymme har minskat. I de gemensamma avtalskommentarerna för Teknikavtalet IF Metall har det sedan tidigare stått att reglerna om övertid ska tillämpas praktiskt så att de leder till ett tillfredsställande resultat för både arbetsgivaren och de anställda. Till det har ett förtydligande införts som innebär att en intresseavvägning ska ske mellan verksamhetens behov och arbetstagarens behov av rekreation och familjeliv.

Eftersom problemen ser olika ut inom olika verksamheter bör avtalskrav och lösningar anpassas efter omständigheterna inom respektive avtalsområde.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A96

Avdelning 15 Stockholms län

Beordringsrätten är för stark

Vi kämpar med att få livspusslet att gå ihop. Måttet är rågat när fritiden inte längre är ens egen, utan arbetsgivarens, om man inte har en riktigt bra ursäkt.

Möjligheten att beordra övertid upplevs av medlemmarna som ett missbruk. Det totala antalet övertidstimmar håller sig dock på säkert avstånd från de gränser som bland annat Teknikavtalet IF Metall anger. Men problemet kvarstår, man äger inte sin fritid! Att

flera dagar i veckan bli beordrad att arbeta övertid och få vetskap om detta före sista rasten är en stark psykisk påfrestning. I många fall är användningen av övertid systematisk och en del av den planerade flexibilitet som företag bygger sina produktionssystem runt.

Det finns snart inte något incitament för företagen att planera körning, bygga buffert eller ta fram ett flexibelt produktionssystem när bemanningen är så flexibel. När medlemmarna går till arbetet vet de aldrig på förhand när arbetsdagen kommer att ta slut. Mäniskor känner sig livegna. Dessa problem växer inom vårt förbund och fler och fler företag slimmar sina produktionsflöden för att i stället använda vår fritid och våra helger till att hantera de dagliga störningarna.

Även om ytterligare begränsningar skulle upprättas gällande antalet timmar per månad och år som övertidsarbete kan ske, skulle grundproblemet för oss ändå bestå. En extremt skev maktfördelning som gör att vi inte längre äger vår fritid. Vår ståndpunkt är att arbetarens behov av rekreation och fritid bör väga tyngre än arbetsgivarens behov av övertid.

I Teknikavtalet IF Metall framgår det i avtalskommentarerna att övertidsarbete kan ske då ”särskilt behov finnes”. Det framgår dock inte i avtal eller avtalskommentarer vad detta begrepp innebär. Arbetstidslagens definition av övertidsarbete är tydlig med när övertid får användas. Det framgår i propositionen till nämnda lag att ”För uttag av allmän övertid krävs att särskilda skäl föreligger. Allmän övertid får tillgripas för att tillgodose vissa tillfälliga mer extraordinära behov av ökat arbetstidsuttag.”

Genom att tydliggöra att kollektivavtalets begrepp övertid inte är tänkt att vidga begreppet från arbetstidslagen får vi bättre möjligheter att stävja den användning av övertid som vi tar upp i denna motion.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att medlemmarna får större bestämmanderätt över de timmar som ligger utanför ordinarie arbetstid.

Utlåtande, motion A96

På de flesta arbetsplatser är arbetsskyldigheten vid övertidsarbete inget större problem, då det för det mesta kan lösas genom frivillighet. Där kan i stället en mindre grupp arbetstagare arbeta väldigt mycket övertid och snarare anse att begränsningsreglerna är ett hinder. Samtidigt är problemet stort på andra arbetsplatser där produktionen sker vid taktade löpande band, eftersom det krävs att i stort sett samtliga arbetare är på plats för att produktionen ska fungera vid övertidsarbete. Dessa arbetsplatser finns främst inom fordonindustrin och annan tillverkningsindustri och omfattar därmed ett stort antal medlemmar.

Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att driva frågan om att våra medlemmar ska få ett större inflytande över arbetsskyldigheten vid övertid på de områden där detta upplevs som ett problem. Därför har förbundet i flera avtalsrörelser drivit frågor som går ut på att öka individens möjligheter till att avstå övertidsarbete. Dessvärre har arbetsgivar-sidan drivit olika krav på att utöka möjligheten till mer övertidsarbete och större makt över arbetstidens förläggning. Därför möter våra krav om minskad arbetsskyldighet hårt motstånd från arbetsgivarna.

Genom åren har IF Metall ändå lyckats driva igenom förbättringar, framför allt på Teknikavtalet IF Metalls område där frågan om skyldighet att utföra övertidsarbete är störst. Arbetsskyldigheten vid övertid har sänkts från 200 till 150 timmar och möjligheten att återföra ledig tid till tillgängligt övertidsutrymme har minskat. I 2017 års avtalsrörelse ställdes krav i Teknikavtalet IF Metall § 4 mom. 5:2 om begränsning av övertidsuttaget från 150 till 100 timmar och att återföring till tillgängligt övertidsutrymme vid uttag av betald ledighet ska minskas från 200 till 150 timmar.

I de gemensamma avtalskommentarerna till Teknikavtalet IF Metall har det sedan tidigare stått att reglerna om övertid ska tillämpas praktiskt så att de leder till ett tillfredsställande resultat för både arbetsgivaren och de anställda. Till det har ett förtydligande införts som innebär att en intresseavvägning ska ske mellan verksamhetens behov och arbetstagarens behov av rekreation och familjeliv.

Förbundsstyrelsen anser att frågan om arbetsskyldigheten vid övertid är av största betydelse för våra medlemmar och menar att frågan bör aktualiseras i samband med kommande avtalsförhandlingar utifrån de förhållanden som råder på de olika avtalsområdena.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A97

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, medlem John Näsman avdelning 36 Göteborg

Rätten att säga nej till övertid

Flexibiliteten har blivit ett honnörsord inom industrin, nu senast i IF Metalls studiematerial inför kongressen. Flexibilitet är en omskrivning för att vi arbetare alltid ska vara redo att uppfylla företagets behov av produktion och därmed vinster.

När IF Metall böjde sig för arbetsköparnas tolkning att varje arbetare är skyldig att acceptera övertid förlorade vi industriarbetare en viktig strid. Sedan dess utnyttjar företagen övertiden diktatoriskt och försämrar vår möjlighet att ha ett fungerande privatliv.

Övertidsarbete ska vara frivilligt. Med frivillighet hamnar vi industriarbetare i en starkare position gentemot företagen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i kommande avtalsrörelse driva kravet att övertidsarbete ska vara frivilligt.

Utlåtande, motion A97

På de flesta arbetsplatser är arbetsskyldigheten vid övertidsarbete inget problem, då det för det mesta kan lösas genom frivillighet. Samtidigt är problemet stort på andra arbetsplatser där produktionen sker vid taktade löpande band, eftersom det krävs att i stort sett samtliga arbetare är på plats för att produktionen ska fungera vid övertidsarbete. Dessa arbetsplatser finns främst inom fordonsindustrin och annan tillverkningsindustri och omfattar därmed ett stort antal medlemmar.

Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att driva frågan om att våra medlemmar ska få ett större inflytande över arbetsskyldigheten vid övertid på de områden där detta upplevs som ett problem. Därför har förbundet i flera avtalsrörelser drivit frågor som går ut på att öka individens möjligheter till att avstå övertidsarbete. Dessvärre har arbetsgivar sidan drivit olika krav på att utöka möjligheten till mer övertidsarbete och större makt över arbetstidens förläggning. Därför möter våra krav om minskad arbetsskyldighet hårt motstånd från arbetsgivarna.

Genom åren har IF Metall ändå lyckats driva igenom förbättringar, framför allt på Teknikavtalet IF Metalls område där frågan om skyldighet att utföra övertidsarbete är störst. Arbetsskyldigheten vid övertid har sänkts från 200 till 150 timmar och möjligheten att återföra ledig tid till tillgängligt övertidsutrymme har minskat. I 2017 års avtalsrörelse ställdes krav i Teknikavtalet IF Metall § 4 mom. 5:2 om begränsning av övertidsuttaget från 150 till 100 timmar och att återföring till tillgängligt övertidsutrymme vid uttag av betald ledighet ska minskas från 200 till 150 timmar.

I de gemensamma avtalskommentarerna för Teknikavtalet IF Metall har det sedan tidigare stått att reglerna om övertid ska tillämpas praktiskt så att de leder till ett tillfreds-

ställande resultat för både arbetsgivaren och de anställda. Till det har ett förtydligande införts som innebär att en intresseavvägning ska ske mellan verksamhetens behov och arbetstagarens behov av rekreation och familjeliv.

Övertidsarbete kommer att behövas i framtiden för att möta tillfälliga uppgångar i produktionen och för att ta igen tappad produktion. Övertidsarbete är rätt använt ett sätt att möta flexibiliteten och minskar trycket på användning av korta och återkommande visstidsanställningar samt inhyrning. Förbundsstyrelsen konstaterar att allt övertidsarbete inte heller alltid ska vara helt frivilligt eftersom det finns oförutsedda situationer som sker med kort varsel och där övertid är nödvändig.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A98

Avdelning 26 Östergötland

Övertid

Under längre tid har vi nu sett hur arbetsgivare utnyttjar sin möjlighet att tvinga våra arbetskamrater att arbeta övertid. Från att ha styrt vår arbetstid har de mer och mer också velat styra vår fritid, vilket de alltså lyckats med. Dessutom utnyttjas övertid även som ett sätt att undvika nyanställningar och till att utnyttja befintlig personal till bristningsgränsen. Denna övertid riskerar att leda till både fysisk och psykisk ohälsa.

Vi anser att det är dags att vi tar tillbaka makten över vår egen fritid och vårt eget välbefinnande.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att övertid ska vara frivilligt att utföra för den enskilde

att ta upp övertidsreglerna i förhandlingar

att övertid bara ska kunna tas ut efter överenskommelse mellan arbetsgivare och arbetstagare.

Utlåtande, motion A98

Förbundsstyrelsen anser inte att all övertid alltid ska vara helt frivillig eftersom det finns oförutsedda situationer som sker med kort varsel och där övertid är nödvändigt, så kallad nödfallsövertid.

Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att driva frågan om att våra medlemmar ska få ett större inflytande över arbetsskyldigheten vid övertid på de områden där detta upplevs som ett problem och frågan tas upp i förhandlingar. Våra krav om minskad arbetsskyldighet möter dock hårt motstånd från arbetsgivarna.

Genom åren har IF Metall ändå lyckats driva igenom förbättringar, framför allt på Teknikavtalet IF Metalls område där frågan om skyldighet att utföra övertidsarbete är störst. Arbetsskyldigheten vid övertid har sänkts från 200 till 150 timmar och möjligheten att återföra ledig tid till tillgängligt övertidsutrymme har minskat. I 2017 års avtalsrörelse ställdes krav i Teknikavtalet IF Metall § 4 mom. 5:2 om begränsning av övertidsuttaget från 150 till 100 timmar och att återföring till tillgängligt övertidsutrymme vid uttag av betald ledighet ska minskas från 200 till 150 timmar.

I de gemensamma avtalskommentarerna för Teknikavtalet IF Metall har det sedan tidigare stått att reglerna om övertid ska tillämpas praktiskt så att de leder till ett tillfredsställande resultat för både arbetsgivaren och de anställda. Till det har ett förtydligande införts som innebär att en intresseavvägning ska ske mellan verksamhetens behov och arbetstagarens behov av rekreation och familjeliv.

Enligt till exempel Teknikavtalet IF Metall kan arbetsgivaren genom överenskommelse med arbetstagare ta ut 50 timmar övertid utöver avtalets begränsning per kalenderår.

Förbundsstyrelsen anser att frågan bör aktualiseras i samband med kommande avtalsförhandlingar utifrån de förhållanden som råder på de olika avtalsområdena.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a attsatsen och att överlämna 2:a och 3:e attsatserna till avtalsrådet.

Motion A99

Avdelning 28 Västra Skaraborg

Övertid

Många av våra arbetsplatser är slimmade och tempot är högt. Vi behöver därför se över reglerna vad gäller övertid som inkräktar på vår fritid.

Vi måste:

- Få makten över vår fritid.
- Kunna jobba till pensionsåldern.
- Kunna jobba utan att bli utslitna i förtid.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att reglerna vad gäller övertid i våra avtal ändras så att det är upp till arbetstagaren att säga ja eller nej till eventuell övertid.

Utlåtande, motion A99

Arbetskyldigheten vid övertidsarbete är begränsad, främst för att skydda arbetstagarens hälsa, genom lag och avtal om hur mycket övertid som maximalt får utföras inom en tidsperiod.

På de flesta arbetsplatser är arbetskyldigheten vid övertidsarbete inget problem, då det för det mesta kan lösas genom frivillighet. Där är ofta problemet att en mindre grupp anställda arbetar väldigt mycket övertid och snarare anser att begränsningsreglerna är ett hinder. Samtidigt är problemet stort på andra arbetsplatser där produktionen sker vid taktade löpande band, eftersom det krävs att i stort sett samtliga arbetare är på plats för att produktionen ska fungera vid övertidsarbete. Dessa arbetsplatser finns främst inom fordonsindustrin och annan tillverkningsindustri och omfattar därmed ett stort antal medlemmar.

Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att driva frågan om att våra medlemmar ska få ett större inflytande över arbetskyldigheten vid övertid på de områden där detta upplevs som ett problem. Därför har förbundet i flera avtalsrörelser drivit frågor som går ut på att öka individens möjligheter till att avstå övertidsarbete.

Dessvärre har arbetsgivarsidan drivit olika krav på att utöka möjligheten till mer övertidsarbete och större makt över arbetstidens förläggning. Därför möter våra krav om minskad arbetskyldighet hårt motstånd från arbetsgivarna.

Genom åren har IF Metall ändå lyckats driva igenom förbättringar, framför allt på Teknikavtalet IF Metalls område där frågan om skyldighet att utföra övertidsarbete är störst. Arbetskyldigheten vid övertid har sänkts från 200 till 150 timmar och möjligheten att återföra ledig tid till tillgängligt övertidsutrymme har minskat.

I de gemensamma avtalskommentarerna för Teknikavtalet IF Metall har det sedan tidigare stått att reglerna om övertid ska tillämpas praktiskt så att de leder till ett tillfredsställande resultat för både arbetsgivaren och de anställda. Till det har ett förtydligande införts som innebär att en intresseavvägning ska ske mellan verksamhetens behov och arbetstagarens behov av rekreation och familjeliv.

Övertidsarbete kommer att behövas i framtiden för att möta tillfälliga uppgångar i produktionen och för att ta igen tappad produktion. Övertidsarbete är rätt använt ett sätt att möta flexibiliteten och minskar trycket på användning av korta och återkommande visstidsanställningar samt inhyrning. Förbundsstyrelsen konstaterar att allt övertidsarbete inte alltid ska vara helt frivilligt eftersom det finns oförutsedda situationer som sker med kort varsel och där övertid är nödvändig.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A100

Avdelning 4 Södra Västerbotten

Förbud mot beordrad övertid

Vi har under många år jobbat övertid inom industrin. Det har inte varit några problem när företagen har sett till att ha en kapacitet som klarar ett normalläge i produktionen genom att utöka kapaciteten, till exempel med ett ytterligare skift, och använt sig av övertid när det varit oförutsedda störningar i produktionen.

Nu beordras personalen ut på övertid på helger och före ordinarie arbetstids förmiddagsskift och efter sista skift på fredag eftersom balansen är för hög gentemot kapaciteten.

Personalen vill bestämma över sin fritid och inte ha ständig beredskap eftersom företaget kan komma ut före sista rast och beordra övertid. Detta medför både psykisk och fysisk ohälsa, i synnerhet för dem som jobbar skift.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att övertid endast sker frivilligt för arbetstagare som jobbar skift.

Utlåtande, motion A100

När det gäller inflytandefrågan hanteras den olika inom olika avtalsområden och branscher. Inom monterande verksamheter där produktionen sker vid taktade löpande band har arbetstagarna minst inflytande över övertiden eftersom det krävs att så gott som samtliga arbetare är på plats för att produktionen ska fungera. Inom andra områden, där den enskilde arbetstagaren har större möjlighet att påverka övertidsarbetet, är det i stället vanligare att övertidsuttaget samlas på ett fåtal arbetare.

Arbetskyldigheten vid övertidsarbete är begränsad, främst för att skydda arbetstagarens hälsa, genom lag och avtal om hur mycket övertid som maximalt får utföras inom en tidsperiod.

Avtalen gör dock inte skillnad på villkoren beroende på om arbetstagare arbetar skift eller inte, reglerna är desamma. Förbundsstyrelsen anser inte att villkoren ska vara annorlunda för skiftgående än för dagtidsarbetare.

Övertidsarbete kommer att behövas i framtiden för att möta tillfälliga uppgångar i produktionen och för att ta igen tappad produktion. Övertidsarbete är rätt använt ett sätt att möta flexibiliteten och minskar trycket på användning av korta och återkommande visstidsanställningar samt inhyrning. Förbundsstyrelsen konstaterar att allt övertidsarbete inte alltid ska vara helt frivilligt ens för skiftarbetare eftersom det finns oförutsedda situationer som sker med kort varsel och där övertid är nödvändig.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A101

Avdelning 16 Mälardalen

Övertid

Vi ser i vår dagliga verksamhet att arbetsgivarna allt mer bygger sin verksamhet på att de anställda arbetar övertid. Arbetsplatserna är starkt slimmade med precis bemanning. Vid frånvaro eller kortare uppgång klarar man inte verksamheten utan att beordra övertidsarbete med kort varsel. Det är nästan som om vi numer arbetar sexdagarsveckor på vissa arbetsplatser.

Våra medlemmar styr allt mindre över sin fritid och får allt svårare att planera för den. Detta sliter på medlemmarnas hälsa och på den psykosociala arbetsmiljön. Denna utveckling är inte långsiktigt hållbar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att få en starkare skrivning av övertidsbestämmelserna i Teknikavtalets kommentarsbok, för att möjliggöra för fler att avstå från övertidsarbete på grund av personliga skäl

att arbetsgivarna inte ska kunna återföra tid för kompensationsledighet, så att när du når dina 200 timmar är det stopp.

Utlåtande, motion A101

I de gemensamma avtalskommentarerna för Teknikavtalet IF Metall har det sedan tidigare stått att reglerna om övertid ska tillämpas praktiskt så att de leder till ett tillfredsställande resultat för både arbetsgivaren och de anställda. Till det har ett förtydligande införts som innebär att en intresseavvägning ska ske mellan verksamhetens behov och arbetstagarens behov av rekreation och familjeliv. De gemensamma avtalskommentarerna har utgjort ett stöd för de klubbar och avdelningar som arbetat aktivt med frågan om inflytande över övertiden. Förbundsstyrelsen anser att frågan om ytterligare stärkta skrivningar i de gemensamma avtalskommentarerna bör hanteras inom avtalsområdet.

Förslaget i 2:a att-satsen är utformat så att det avser samtliga avtalsområden. Konstruktioner rörande återföring till övertidsutrymmet ser olika ut inom olika avtalsområden. I avtalsrörelsen 2017 ställde förbundet avtalskrav, gällande Teknikavtalet IF Metall, om att minska den återförbara tiden från 200 till 150 timmar. Förbundsstyrelsen anser att den exakta utformningen av dessa bestämmelser måste vara en fråga för varje enskilt avtalsområde.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A102

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 7 Södra Norrland

Hårdare reglering gällande övertidsarbete

Om man tänker på hur det ser ut i dagens samhälle med hög arbetslöshet och hög sjukskrivningsgrad, så tycker vi att facket måste sätta ned foten mot övertid.

Många företag är i dag så nedbantade på personal att de räknar med att man jobbar över för att hinna med. Vi anser att detta inte är acceptabelt, varken ur arbetsmiljösynpunkt eller medmänsklighet. Skulle vi halvera övertidsuttagen skulle det kunna generera fler arbetsmöjligheter och en bättre arbetsmiljö. Det skulle även vara mer ekonomiskt för företagen.

Vi vill att IF Metall tar ställning till detta och halverar den del av övertiden som arbetsgivaren bestämmer över själv samt att vi ställer högre krav vid utökad övertid. Skulle samtliga LO-förbund vara eniga om detta, skulle det kunna ge mellan 50 000 och 75 000 fler jobbtillfällen (enligt en TCO-mätning). Dessutom skulle det minska sjukskrivningstalen på grund av utbrändhet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att sänka övertidstaket i kollektivavtalen

att reglera övertidstimmar hårdare genom lokala förhandlingar

att överträdelse mot övertidsbestämmelser beläggs med mer kostsam sanktion än i dag.

Utlåtande, motion A102

Arbetskyldigheten vid övertidsarbete är begränsad, främst för att skydda arbetstagarens hälsa, genom lag och avtal om hur mycket övertid som maximalt får utföras inom en tidsperiod.

Genom åren har IF Metall lyckats driva igenom förbättringar, framför allt på Teknikavtalet IF Metalls område där frågan om skyldighet att utföra övertidsarbete är störst. Arbetskyldigheten vid övertid har sänkts från 200 till 150 timmar och möjligheten att återföra ledig tid till tillgängligt övertidsutrymme har minskat. I 2017 års avtalsrörelse ställdes krav i Teknikavtalet IF Metall § 4 mom. 5:2 om begränsning av övertidsuttaget från 150 till 100 timmar och att återföring till tillgängligt övertidsutrymme vid uttag av betald ledighet ska minskas från 200 till 150 timmar.

Förbundsstyrelsen anser att frågan om hur många övertidstimmar som ska vara tillåtna är av största betydelse för våra medlemmar och att frågan därför bör aktualiseras i samband med kommande avtalsförhandlingar utifrån de förhållanden som råder inom de olika avtalsområdena.

Enligt förbundsstyrelsens uppfattning finns redan i dag möjligheten att reglera övertiden hårdare genom lokala överenskommelser.

Redan i dag kan det röra sig om betydande belopp för arbetsgivare som bryter mot övertidsbestämmelserna, men en höjd sanktion kan leda till att företagen planerar sin verksamhet bättre.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna 1:a att-satsen till avtalsrådet, att anse 2:a att-satsen beaktad och att överlämna 3:e att-satsen till avtalsrådet.

Motion A103

Avdelning 33 Vätterbygden, klubben vid Scania CV avdelning 38 Östra Småland

Övertid

Vi anser att övertidstaket är för högt. Övertiden läggs ut på kvälls- och nattskift och vid större uttag även på helger. Detta får stor inverkan på medlemmarnas fritid och hälsa. Dessutom finns höga krav på att delta vid all övertid.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ett övertidstak införs på 125 timmar per år.

Utlåtande, motion A103

Eftersom situationen är olika inom olika avtalsområden bör avtalskrav och lösningar anpassas utifrån de omständigheter som råder inom respektive avtalsområde. I 2017 års avtalsrörelse ställdes till exempel för Teknikavtalet IF Metall § 4 mom. 5:2 krav om en begränsning av övertiden, från 150 till 100 timmar och från 200 till 150 timmar gällande återföring av tid.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A104

Medlem Roger Sund avdelning 6 Mellersta Norrland

Övertid

Begränsa arbetsgivarens möjlighet att införa arbetstidskorridorer.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att begränsa övertidsuttag till 100 timmar per kalenderår.

Utlåtande, motion A104

Motionens förslag avser samtliga avtalsområden. I 2017 års avtalsrörelse ställdes till exempel för Teknikavtalet IF Metall § 4 mom. 5:2 krav om en begränsning av övertiden från 150 till 100 timmar och från 200 till 150 timmar gällande återföring av tid. Eftersom situationen är olika inom olika avtalsområden bör avtalskrav och lösningar anpassas utifrån de omständigheter som råder inom respektive avtalsområde.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A105

Avdelning 29 Norra Älvsborg

Återfört övertidsutrymme

Enligt Teknikavtalet IF Metall blir uttag av ledighet återförd, i motsvarande tid, till tillgänglig övertid. Denna återföring innefattar även de timmar som kommer från den avtalade arbetstidsförkortningen. Då tanken med arbetstidsförkortningen förmodas vara att just förkorta arbetstiden – för livet, året eller på kortare horisont – är denna ordning aningen underlig. Arbetstidsförkortningen borde inte skapa större övertidsutrymme för arbetsgivaren att förfoga över.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att uttagen tid av arbetstidsförkortning inte ska återföras som tillgänglig övertid.

Utlåtande, motion A105

Före 2004 fanns i Teknikavtalet IF Metall ingen gräns för hur mycket tid som kunde återföras från kompensationsledighet till tillgängligt övertidsutrymme. År 2004 slogs tidbanken för arbetstidsförkortning och kompensationsledighet ihop. Det fick till följd att betalningen för ledigheten blev densamma oavsett om ledigheten togs ut i form av arbetstidsförkortning eller som kompensationsledighet för utfört övertidsarbete.

I 2017 års avtalsrörelse ställdes krav i Teknikavtalet IF Metall § 4 mom. 5:2 om begränsning av övertidsuttaget från 150 till 100 timmar och att återföring till tillgängligt övertidsutrymme vid uttag av betald ledighet ska minskas från 200 till 150 timmar.

Motionens förslag avser samtliga avtalsområden. Eftersom situationen är olika inom olika avtalsområden bör avtalskrav och lösningar anpassas utifrån de omständigheter som råder inom respektive avtalsområde.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A106

Avdelning 26 Östergötland, 33 Vätterbygden, 40 Västbo-Östbo

Övertid

Många av våra medlemmar har svårt att få ihop det med arbete, familj och fritid; barn som ska till förskola, skola, fritidsaktiviteter m.m. En del orkar inte, utan familj att ta hänsyn till, arbeta mer än heltid, på grund av bland annat stress och ensidigt arbete. För många är det dessutom en förutsättning att vara aktiv på något sätt på sin fritid för att inte riskera sin hälsa. Övertidsarbete kräver både extra fysisk/mental ork och extra planering.

Det finns regler för hur mycket övertid man behöver jobba, vilket är för mycket för många. Men det finns inga regler som säger att arbetsgivaren måste verkställa övertid som beordrats. Arbetsgivaren kan dag efter dag beordra övertid före sista rast, för det fall det skulle behövas. Då övertid planeras in innebär det exempelvis att barnvakt behöver ordnas eller en aktivitet ställas in. Dessutom kan möjligheten till samåkning begränsas. Vi vet att det finns arbetsgivare som sätter detta i system och tanken med avtalstexten borde väl inte vara att detta ska kunna ske.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att man i Teknikavtalet IF Metall ändrar så det får konsekvenser för arbetsgivare som sätter i system att varsla om övertid och som sedan inte verkställer den

att det införs i Teknikavtalet IF Metall att den person som blir utsatt för detta får någon form av kompensation för övertid som man planerat för men som inte verkställs

att i Teknikavtalet IF Metall tidigarelägga tidpunkten för när arbetsgivaren senast måste varsla om övertid.

Utlåtande, motion A106

I dag finns ingen reglering i Teknikavtalet IF Metall om vad konsekvensen blir för arbetsgivare som sätter i system att begära övertid och därefter inte verkställa den. Det finns inte heller regler om ersättning till arbetstagare som drabbas av inställd övertid.

Förbundsstyrelsen anser att det är ett oskick som bör leda till konsekvenser om arbetsgivare begär övertid ”för säkerhets skull” och därefter ställer in den.

I dag ska arbetsgivare lämna meddelande om arbete på övertid i god tid och senast före sista rast å ordinarie arbetstid. Förbundsstyrelsen anser att ovanstående frågor bör hanteras inom avtalsområdet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

I debatten deltog:

Ann-Sofie Sandström, 4 Södra Västerbotten
Erik Eklund, 15 Stockholms län
Jasmin Cosic, 26 Östergötland
Jimmy Kristoffersson, 3 Norra Västerbotten
Åsa Dahlsten, 4 Södra Västerbotten
Roger Lindell, 6 Mellersta Norrland
Patrik Bossen, 7 Gävleborg
Tommy Kragh, 18 Örebro län
Andreas Parkås, 29 Norra Älvsborg
Michael Sjödin, 6 Mellersta Norrland
Mikael Johansson, 48 MittSkåne
Leine Johansson, 38 Östra Småland
Ulf Andersson, 3 Norra Västerbotten
Jenny Ernerdahl, 49 Nordvästra Skåne
Hans Andersson, 4 Södra Västerbotten
Susanne Östh, förbundskontoret
Mikael Sällström, förbundsstyrelsen
Veli-Pekka Säikkälä, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A88–A106.

Jasmin Cosics förslag om bifall till motion A88 3:e att-satsen.

Roger Lindells förslag om bifall till motion A89.

Mikael Johanssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A92.

Jenny Ernerdahls förslag om avslag på motion A94.

Erik Eklunds förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A96.

Hans Anderssons, Ulf Anderssons, Jasmin Cosics, Åsa Dahlstens, Tommy Kraghs, Jimmy Kristofferssons, Roger Lindells och Ann-Sofie Sandströms förslag om bifall till motion A97.

Jasmin Cosics förslag om bifall till motion A98.

Patrik Bossens och Leine Johanssons förslag om bifall till motion A102 1:a att-satsen.

Michael Sjödens förslag om bifall till motion A104.

Jasmin Cosics och Andreas Parkås förslag om bifall till motion A105.

Tommy Kraghs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A105.

Susanne Ösths, förbundskontoret, förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A88–A106.

Veli-Pekka Säikkäläs ändringsförslag att motionerna A97 och A98 1:a att-satsen överlämnas till avtalsrådet.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A88–A106 i de delar där inga motförslag förelåg, inklusive Veli-Pekka Säikkäläs ändringsförslag att motion A98 1:a att-satsen överlämnas till avtalsrådet

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A88 3:e att-satsen, A94, A102 1:a att-satsen och A104

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion A89

att efter rösträkning med röstsiffrorna 176 mot 131 **bifalla** förbundsstyrelsens ändringsförslag att motion A97 överlämnas till avtalsrådet

att efter rösträkning med röstsiffrorna 206 mot 108 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion A105.

Protokollsanteckningar

Jasmin Cosic, 26 Östergötland, återtog under debatten sitt förslag om bifall till motion A98.

Mikael Sällström deltog i debatten utan att lägga något förslag.

Votering avseende motion A89 begärdes av Hans Andersson, 4 Södra Västerbotten.

Rösträkning avseende motion A97 begärdes av Marianne Sund, 7 Gävleborg.

Rösträkning avseende motion A 105 begärdes av Martin Berglund, 4 Södra Västerbotten.

Kollektivavtalsteckning och tydliga avtal – Motionerna A107–A109 med utlåtanden

Motion A107

Avdelning 6 Mellersta Norrland

Entreprenörer på våra arbetsplatser

I dag figurerar underentreprenörer och entreprenörer, framför allt från utländska företag, på våra arbetsplatser. De utför samma arbetsuppgifter som ordinarie personal, men till lägre lön och med sämre villkor. Detta innebär i förlängningen indirekt lönedumpning och snedvriden konkurrens.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att entreprenörer och underentreprenörer som utför arbete/arbetsuppgifter på våra arbetsplatser ska omfattas av och följa de lagar och kollektivavtal som gäller på svensk arbetsmarknad.

Utlåtande, motion A107

IF Metall arbetar aktivt med att teckna kollektivavtal med alla företag inom vårt verksamhetsområde. Det gäller även utstationerande företag. När det gäller utstationerande företag krävs dock ändringar både i svensk lag och på EU-nivå för att vi ska kunna uppnå det som föreslås i motionen.

Förbundet verkar politiskt för att lex Laval ska rivas upp. Regeringen har lagt förslag på lagändringar som, om de träder i kraft den 1 juli 2017, innebär att lönedumpning försvåras. Vi får då åter rätt att vidta åtgärd för att teckna kollektivavtal med utstationerande företag, dock bara minimivillkor, och vi får bättre möjligheter att kontrollera avtalens efterlevnad.

För att det ska bli möjligt att kräva ”fullständiga rättigheter”, hela kollektivavtal, inte bara minimivillkoren i ”hårda kärnan” måste EU:s utstationeringsdirektiv ändras. Förbundet har verkat politiskt för att det förslag till direktiv om ändring som Europeiska kommissionen nu har lagt och som skulle innebära förbättringar ska genomföras.

IF Metall har också stött det lagförslag om kollektivavtalsenliga villkor vid offentlig upphandling som röstades ned av de borgerliga allianspartierna och Sverigedemokraterna i riksdagen.

Förbundsstyrelsens avsikt är att fortsätta ställa krav politiskt i syfte att stärka konflikträtten och rätten att fritt förhandla och teckna kollektivavtal i syfte att kunna uppnå motionens förslag.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A108

Medlem Oskar Gill, Jan Nordin, Victoria Norrman, Fredrik Nylander avdelning 6 Mellersta Norrland

Inhyrning och anställningstrygghet

Vi vill ha större kontroll av bemanningsföretagen när det gäller anställningstrygghet och när det gäller rätt till ersättningsnivåer.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avdelningarna (ombudsmän) kontinuerligt och systematiskt ska kontrollera bemanningsföretag så att de uppfyller de krav som avtalen ställer.

Utlåtande, motion A108

På de arbetsplatser som använder sig av inhyrning och där de bemanningsanställda inte har en egen klubb är det avdelningen som är lokal part. Det motionen föreslår är redan i dag en av ombudsmännens prioriterade arbetsuppgifter.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A109

Avdelning 51 Sydvästra Skåne

Kommentarsbok I-avtalet

Användning av avtalet Allokemisk industri eller det nya I-avtalet i en förhandlingssituation försvaras av att avtalet är skrivet utifrån slutresultatet av de centrala förhandlingarna. Hur förbund eller förbundsförhandlare har tänkt och arbetat i själva förhandlingen faller åt sidan för att slutprodukten ska vara så enkel och hanterbar som möjligt.

Inom andra avtalsområden, till exempel Teknikavtalet IF Metall, produceras en kommentarsbok. Kommentarsboken ger klubbar en annan möjlighet till insikt och tolkningar av de avtal som är framförhandlade. Med denna insikt skulle det vara mycket lättare för IF Metalls lokala förhandlare att veta vad som gäller och hur man har tänkt på vägen fram till en uppgörelse. Detta i sin tur kan innebära att många klubbar och IF Metalls representanter har större möjligheter att lösa eventuella tvister på lokal nivå. På det sättet frigörs resurser på central nivå, eftersom man då skulle slippa tillkalla hjälp från avdelningens ombudsmän eller förbundsombudsmän.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att en kommentarsbok produceras för I-avtalet.

Utlåtande, motion A109

Frågan om en kommentarsbok har behandlats av avtalsrådet och i förhandlingsdelegationen för I-avtalet 2016. När förhandlingsdelegationen diskuterade frågan var dess inställning att en kommentarsbok inte bör produceras. Förbundskontoret har dock tagit fram tolkningar och kommentarer till I-avtalet, men dessa motsvarar till sitt innehåll inte en fullständig kommentarsbok. De kan dock utgöra en viss vägledning för lokala ombudsmän. Tanken är att även förtroendevalda i större utsträckning än i dag ska få tillgång till nämnda kommentarer.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

I debatten deltog:

Philip Maughan, 51 Sydvästra Skåne
Poul Hansen, 28 Västra Skaraborg
Stefan Frölander, 6 Mellersta Norrland
Berit Bengtsson, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A107–A109.

Stefan Frölanders förslag om bifall till motion A107.

Philip Maughans förslag om bifall till motion A109.

Poul Hansens förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A109.

Berit Bengtssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A107–A109.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A107–A109 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A107 och A109.

Protokollsanteckning

Berit Bengtsson anmärkte att det i förbundsstyrelsens utlåtande över motion A107 anges att föreslagen lagändring, om förslaget går igenom, träder i kraft den 1 juli 2017. Korrekt datum ska vara den 1 *juni* 2017.

Övriga avtalsfrågor – Motionerna A110–A112 med utlåtanden

Motion A110

Avdelning 22 Sörmland

Lönespecifikation

Lönespecifikation är ett bevis på att arbetsgivaren dragit skatt på lönen. Denna lönespecifikation är arbetstagarens bevis till Skattemyndigheten om arbetsgivaren sedan inte har betalat in skatten. I dag finns det ingen skyldighet enligt lag eller avtal för arbetsgivaren att utge en lönespecifikation. Det skulle underlätta för våra medlemmar och våra fackliga ombud om regler kring lönespecifikation fanns reglerat i våra avtal.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att förhandla in krav på lönespecifikation i våra centrala avtal.

Utlåtande, motion A110

Arbetsgivarens skyldighet att lämna lönespecifikation är inte reglerad i lag. I vissa av IF Metalls avtal är frågan om arbetsgivarens skyldighet att lämna lönespecifikation till arbetstagarna vid löneutbetalning reglerad. Förbundsstyrelsen ser fördelar med att förbundets medlemmar kan kontrollera sina löneuppgifter vid varje löneutbetalning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A111

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Återinför riksavtal om förslagsverksamhet

På många arbetsplatser har man implementerat lean production som ett sätt att effektivisera och rationalisera produktionsprocessen. Många av IF Metalls medlemmar har ofta goda idéer och uppslag om hur arbetet kan förbättras. Detta ligger också väl i linje med tankarna om att uppmuntra förbättringar i lean production.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att driva frågan om återinförande av riksavtal om förslagsverksamhet på de avtalsområden där detta saknas.

Utlåtande, motion A111

Inom en del avtalsområden är förslagsverksamheten kollektivavtalsreglerad och det finns även lokala avtal om förslagsverksamhet. Förbundsstyrelsen anser att frågan om avtal gällande förslagsverksamhet bör hanteras inom respektive avtalsområde.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A112

Avdelning 27 Östra Skaraborg

Utbildningsdokumentation

När arbetsbrist uppkommer, eller när en anställd ska söka ett nytt arbete, ställs i dag stora krav på att kunna skriva ett så korrekt cv som möjligt. Då kan det ibland vara svårt att komma ihåg alla utbildningar man genomgått och arbetsuppgifter man haft hos en arbetsgivare.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbetsgivaren dokumenterar utbildningar och arbetsuppgifter för den anställdes räkning så att dessa uppgifter finns tillgängliga vid anställnings upphörande.

Utlåtande, motion A112

Förbundsstyrelsen anser att det ligger i arbetstagarens intresse att själv spara och se till att det finns dokumentation över de utbildningar hen har genomgått. Arbetsgivare har dock skyldighet att utfärda tjänstgöringsintyg där det ska framgå vilka arbetsuppgifter arbetstagaren har haft under anställningen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

I debatten deltog:

Linda-Marie Forså, 22 Sörmland

Veli-Pekka Säikkälä, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A110–A112.

Linda-Marie Forsås förslag om bifall till motion A110.

Veli-Pekka Säikkäläs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna A110–A112.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A110–A112 i de delar där inga motförslag förelåg

att efter rösträkning med röstsiffrorna 157 mot 150 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion A110.

Protokollsanteckning

Rösträkning avseende motion A110 begärdes av kongressordföranden.

Hållbart arbete – Motionerna A113–A124 med utlåtanden

Motion A113

Avdelning 36 Göteborg

Utreda möjlighet till utbildningsfond

I samhället och inom industrin sker en förändringsprocess som är omöjlig att stoppa eller att bromsa. Den framtida industriarbetarens arbetsuppgifter kommer inte att handla om det traditionella yrkesarbetet eller monteringsarbetet där vi behöver skruva, svarva eller fräsa manuellt. Vi kommer ha artificiellt intelligenta datorer som gör det åt oss.

Industriarbetarens vardag kommer att bestå av underhållsfria och manuellt omställningsfria maskiner som kommunicerar med varandra. Vi kommer att ha förarlösa truckar som gör jobbet åt våra truckförare. Vi kommer att luta oss mot robotar som hjälper oss lösa våra dagliga arbetsuppgifter. Vi blir dock inte överflödiga. Våra arbetsuppgifter kommer mer och mer att vara kunskapsbaserade och mobila. Vi kommer att samla data och styra systemen. Vi kommer att vara de som säkerställer att maskinerna och robotarna gör det de ska. Vi kommer att sköta både mjukvaran och hårdvaran. Självklart får man inte glömma att detta är en förändringsprocess som kommer att ta tid.

Den här typen av effektivisering av arbete och system innebär att den traditionella industriarbetarens jobb och vardag förändras. Att hantera detta i de svenska industribolagen är en stor utmaning både för fack och företag. Det är väldigt viktigt att förstå att vi inte kommer att bli överflödiga men att det kommer att ställas nya krav på oss och på företagen. Stora kompetensinsatser kommer att behövas.

Regeringen har tagit fram en nyindustrialiseringsstrategi som ska bidra till att svensk industri ska vara världsledande inom modern och hållbar produktion. Med influens av tyska Industry 4.0 och fokus på hållbarhet, kompetens och innovationskraft vill regeringen göra Sverige till ledare inom den moderna industrin.

De tekniska förutsättningarna finns för en industriell revolution; vi har en digital infrastruktur. Men det räcker inte att bara prata. Svensk tillverkningsindustri behöver ett ökat fokus och riktade resurser när det gäller kompetensutveckling.

För att framtidssäkra svensk industris konkurrenskraft måste industriarbetarens kunskap stärkas och systematiseras. Det måste även finnas en möjlighet att stärka våra medlemmar om de blir övertaliga i förändringsprocessen. Detta måste ske innan det blir tal om nedskärningar och rationaliseringar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utreda frågan om att skapa en utbildningsfond tillsammans med näringslivet för att möta de framtida utmaningarna med digitalisering och automatisering i svensk industri.

Utlåtande, motion A113

Förbundsstyrelsen delar den verklighetsbeskrivning som tecknas i motionen; att något måste göras för att stärka medlemmars möjlighet att utvecklas i sitt arbete för att möta de utmaningar som en ökad digitalisering medför.

IF Metall för, tillsammans med Handels, Teknikföretagen, Industriarbetsgivarna och Svensk Handel, samtal om trygghet i anställningen, utbildning och omställning. I arbetet ingår att komma med förslag på hur medlemmars kompetens ska kunna stärkas. I LO-samordningen inför 2017 års avtalsrörelse beslutades att tillsätta en utredning om trygghet och omställning, i syfte att inleda förhandlingar med Svenskt Näringsliv i dessa frågor.

Det finns olika sätt att finansiera den kompetensförstärkning som kommer att behövas i framtiden. Sannolikt kommer det att behövas finansiering från både samhället, arbetsgivarna och eventuellt individen. I samtalen med Handels med flera är utbildningsfond ett av flera förslag till åtgärder som diskuteras. Förbundsstyrelsen anser dock att det är för tidigt att redan nu binda upp sig till just utbildningsfonder.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A114

Avdelning 33 Vätterbygden, 43 Kronoberg

Gemensam kompetens och konjunkturfond (för IF Metall och våra motparter)

Sverige har tidigare tagit sig igenom kriser och strukturomvandlingar genom att ställa om produktionen och rusta arbetskraften. På så sätt har Sverige lyckats öka andelen högproduktiva jobb och därmed höjt levnadsstandarden.

Företagens utveckling kräver att de är bra på att utveckla nya idéer och att sätta nya produkter och tjänster på marknaden. Anställda i den exportberoende industrin är ständigt utsatta för en snabb och ibland hård för strukturomvandling som innebär att företag och marknader utvecklas och förändras.

Syftet med en kompetens- och konjunkturfond för IF Metall och dess motparter skulle dels kunna vara att underlätta omställning när företagen och marknaden förändras och utvecklas och då medlemmarna behöver nya kunskaper för att behålla jobben, dels bidra till utbildning och stöd för klubbar och företagsledningarna så att de tillsammans kan utarbeta gemensamma planer för hur konjunkturedgångar ska hanteras och för att få hjälp med var utvecklingen framåt finns.

Parterna bör gemensamt hitta en lösning som underlättar omställning och där företagen och medlemmarna kan få en chans att klara en tillfällig nedgång i konjunkturen. Både företag och klubbar behöver stöd och hjälp i hur tillfälliga kraftiga förändringar på marknaden bör hanteras. Detta förhindrar att förhastade beslut tas som drabbar både företag och medlemmar. En fond för riktade insatser, en beredskap med det strategiska motivet att medlemmarna får en chans att behålla jobben och företagen inte blir så sårbara.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att inleda samtal med våra motparter om ett kollektivt införande av en kompetens- och konjunkturfond

att parterna utreder hur finansieringen skulle kunna ske

att i detta samarbete även utreda vilka parametrar och strategier som behövs för att minimera den negativa effekten av lågkonjunkturer.

Utlåtande, motion A114

IF Metall för, tillsammans med Handels, Teknikarbetsgivarna, Industriarbetsgivarna och Svensk Handel, samtal om trygghet i anställningen, utbildning och omställning. I LO-samordningen inför 2017 års avtalsrörelse beslutades att tillsätta en utredning om trygghet och omställning, i syfte att inleda förhandlingar med Svenskt Näringsliv i dessa frågor. Det är sannolikt att kompetens- och konjunkturfonder och finansiering av sådana kommer att diskuteras i dessa sammanhang.

Vilka parametrar och strategier som kommer att behövas för att minimera effekterna av lågkonjunkturer är frågor som ligger med i de samtal som förs och som det sannolikt kommer att inledas förhandlingar om.

I dag finns olika kollektivavtalslösningar att använda om konjunkturen viker. Vi har avtal om korttidsarbete inom i stort sett alla centrala avtalsområden. Kompetensutveckling är också en fråga som behöver tas upp med våra motparter, men även med politikererna. Det är dock inte självklart att formerna för detta ska vara en gemensam fond.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A115

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten

Validera kompetenser

Vi har medlemmar som kan gå genom ett helt arbetsliv utan att kunna formalisera sina kunskaper, vilket leder till minskad anställningsbarhet vid en eventuell uppsägning.

Vi tror att validering även kommer att stärka arbetarnas yrkesstolthet för att de har intyg på sina kunskaper.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att anställda ska ges möjlighet att validera sina kunskaper.

Utlåtande, motion A115

IF Metall har de senaste åren varit initiativtagare till att utveckla industrins system för validering. Vi har tagit fram verktyg för industrigemensam basvalidering (industriteknik bas, automation bas) och ska även ta fram underhåll bas enligt samma modell. Parallellt med basvalidering är vi också med och tar fram branschspecifika modeller inom bland annat process.

En viktig uppgift är nu att se till att verktygen används av såväl offentliga aktörer (Arbetsförmedlingen, Yrkeshögskolan, Vux etc.) som privata företag. IF Metalls medlemmar bör få sina kunskaper validerade i syfte att dels få intyg på vad de kan efter att ha arbetat inom industrin, dels ha en utgångspunkt för vidare kompetensutveckling.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion A116

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 7 Södra Norrland

Avtala om arbetets innehåll

Det går en farsot genom landets industriföretag. För att uppnå maximal vinst vill företagen pressa de anställda alltmer.

Vi ser en utveckling mot alltmer styrt och bundet arbete. Vi får taktade liner med korta cykeltider och begränsat arbetsinnehåll. Rotation begränsas och arbetet utarmas. Chefernas och företagens detaljstyrning har ökat markant.

Lagar och avtal, till exempel arbetsmiljölagen och Utvecklingsavtalet, har hittills visat sig vara otillräckliga verktyg för att försvara gott arbetsinnehåll och goda utvecklingsmöjligheter. Företagen bryr sig inte om att organisera arbetet med bredd och djup.

Vi föreslår kongressen besluta

att IF Metalls målsättning ska vara att begränsa styrt och bundet arbete till maximalt 75 procent av arbetstiden

att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att i kommande avtalsrörelse driva frågan om en begränsning av styrt och bundet arbete i enlighet med ovanstående målsättning.

Utlåtande, motion A116

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att starkt styrt och bundet arbete är förödande för arbetsmiljön. En stor del av de belastningsskador som drabbar våra medlemmar beror just på den typen av arbetsorganisation. I plattformen för Hållbart arbete, som antogs av förbundsstyrelsen 2009, är en av utgångspunkterna att maximalt 75 procent av arbetstiden ska upptas av ensidigt upprepat, starkt styrt eller bundet arbete. Detta ställningstagande grundar sig i två domar från dåvarande Regeringsrätten. Förbundsstyrelsen anser att Hållbart arbete och goda arbetsmiljöer tillhör de viktigaste frågorna att driva för den fackliga organisationen.

En kollektivavtalsreglering där det anges att maximalt 75 procent av arbetstiden får ägnas åt starkt styrt eller bundet arbete kan dock i vissa fall riskera att minska incitamenten för att flytta fram positionerna på arbetsplatser där förhållandena redan är bättre men där mer skulle behöva göras för att ytterligare begränsa den typen av arbete. Av 2 kap. 1 § arbetsmiljölagen framgår att starkt styrt eller bundet arbete ska undvikas eller begränsas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla 1:a att-satsen och att överlämna 2:a att-satsen till avtalsrådet.

Motion A117

Avdelning 26 Östergötland

Avtala om arbetets innehåll

Vi ser en utveckling mot alltmer styrt och bundet arbete. Vi får taktade liner med korta cykeltider och begränsat arbetsinnehåll. Rotation begränsas och arbeten utarmas. Företagens detaljstyrning har ökat markant.

Detta arbetssätt riskerar också att utesluta en hel del människor från våra arbeten. Människor som av olika anledningar inte kan rotera fullt på dessa. Det kan också vara att kroppen inte orkar med en hel dag i tungt linearbete.

Det styrda och bundna arbetet innebär att vi får stora problem att hitta anpassade arbeten för de individer som är i behov av rehabilitering.

De verktyg som vi har enligt lag och avtal samt Utvecklingsavtalet har företagen mer eller mindre struntat i. Företagen bryr sig inte om att organisera arbetet med bredd och djup.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i kommande avtalsrörelse och kongressperiod driva frågan om begränsning av den tid som man får arbeta vid styrda och bundna liner och att det regelverktyget står klart och tydligt i avtalstexten.

Utlåtande, motion A117

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att starkt styrt och bundet arbete är förödande för arbetsmiljön. En stor del av de belastningsskador som drabbar våra medlemmar beror just på den typen av arbetsorganisation. Förbundet prioriterar redan i dag att motverka starkt styrt och bundet arbete. Förbundsstyrelsen anser att Hållbart arbete och goda arbetsmiljöer tillhör de viktigaste frågorna att driva för den fackliga organisationen.

Det finns två domar från dåvarande Regeringsrätten som stöd för kravet om att maximalt 75 procent av arbetstiden ska ägnas åt styrt eller bundet arbete.

En kollektivavtalsreglering där det anges att maximalt 75 procent av arbetstiden får ägnas åt starkt styrt eller bundet arbete kan dock i vissa fall riskera att minska incitamenten för att flytta fram positionerna på arbetsplatser där förhållandena redan är bättre men där mer skulle behöva göras för att ytterligare begränsa den typen av arbete. Av 2 kap. 1 § arbetsmiljölagen framgår att starkt styrt eller bundet arbete ska undvikas eller begränsas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A118

Avdelning 26 Östergötland

Utveckling av Hållbart arbete

Det upplevs som att vi inte kommer så snabbt framåt med vårt Hållbart arbete. Vi som organisation behöver anstränga oss mer för att gå från låg framgångsfaktor till hög framgångsfaktor.

Mer resurser har satsats på att utbilda förändringsledare under nuvarande kongressperiod jämfört med föregående kongressperiod, men det har inte givit den effekt många önskat. Ett annat problem är att material och verktyg inte är tillräckligt uppdaterade för att möta företagens och klubbarnas behov.

Framtidens industri är och kommer i högre grad att vara beroende av kompetens-utvecklad personal som har en bra arbetsorganisation och en god arbetsmiljö med ett stort mått av motivation för att möta den omvärldskonkurrens som vi står inför och som kommer att öka. Kan vi möta den utmaningen med att parterna är överens om både mål och vägen dit så kommer vinsten för bägge parter vara stor och vi ökar tryggheten för framtida industriarbetare. Förbundet måste därmed öka initiativet till samverkan/samsyn i dessa frågor mellan parterna.

Det är ett partsgemensamt arbete att utveckla företagen mot ett hållbarhetstänk ur en mängd perspektiv, därför finns även en separat motion till avtalsrådet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att uppdatera utbildningen för förändringsledare på klubbar så att den passar begreppet ”hållbar tillverkning”

att allt material som finns om hållbart arbete och förändringsprocesser sammanställs till ett stort paket och uppdateras i form av en verktygslåda för Hållbart arbete, där framtidens industri, förändringsarbete/företagsutveckling utifrån begreppet partssamverkan ingår

att ta fram en form av mätinstrument med syfte att kunna mäta framgång (det goda exemplet) i Hållbart arbete på företagen, där förbundet årligen gör besök på förbundsavdelningar och träffar avdelningsstyrelser för att gå igenom mätverktyget

att verka för att utveckla ett systematiskt arbetssätt på regional nivå som medverkar till att utveckla arbete, arbetsinnehåll och konkurrenskraft i företagen

att verka för att integrera vårt Hållbart arbete med företagens hållbarhetsarbete, som brukar benämnas Corporate Social Responsibility (CSR), för att återigen öka behovet av samsyn i dessa frågor.

Utlåtande, motion A118

I motionen föreslås ett antal åtgärder för att utveckla förbundets aktiviteter kring Hållbart arbete. I detta sammanhang är det viktigt att komma ihåg att Hållbart arbete inte är ett färdigt koncept, utan en ständigt pågående process för att i samverkan med arbetsgivarna bevaka och försvara arbetsvillkoren för dem som arbetar inom industrin. I industrin pågår hela tiden ett antal olika projekt för att rationalisera tillverkningsprocesserna och öka produktiviteten. På senare år har lean production varit den stora ledstjärnan i dessa rationaliseringsprojekt.

Vår uppgift som fackförening är att i alla lägen se till att medlemmarna har så bra arbetsförhållanden som möjligt. I framtiden kommer en ökande digitalisering i förening med tankarna kring lean att ytterligare förändra arbetsinnehållet för våra medlemmar. Även om dessa förändringar kan upplevas som ett hot, är det ändå tack vare rationaliseringar som vi har en konkurrenskraftig industriell tillverkning kvar i Sverige. I takt med att omvärldstrycket ökar blir det viktigare och viktigare att IF Metall har strategier för att se till att medlemmarna får ett så bra arbetsinnehåll och en så bra arbetsmiljö som möjligt.

I de handlingslinjer kongressen beslutade om på 2014 års kongress står det att varje IF Metallklubb ska inventera och genomföra åtgärder med inriktning på att skapa hållbara arbeten och en bättre arbetsmiljö med nolltolerans mot dödsolyckor. Förbundsstyrelsen håller med om det som framhålls i motionen, nämligen att det på alltför många av IF Metalls arbetsplatser inte har skett tillräckligt mycket i den frågan. En bidragande orsak till detta är att många klubbar inte är rustade för att kunna driva ett partsgemensamt projekt för Hållbart arbete. Av den anledningen har många förändringsledare initierat en satsning på klubbstyrelseutveckling.

När det gäller utbildningar i Hållbart arbete för både förändringsledare och klubbar så är det något som är i ständig utveckling. Allt material som hittills har tagits fram är publicerat elektroniskt på medlemsportalen och i utbildningsmaterialet betonas vikten av partssamverkan.

När det gäller att ta fram ett mätinstrument som förbundskontoret kan använda för att diskutera utvecklingen på arbetsplatserna med avdelningsstyrelserna så anser förbundsstyrelsen att det är en god idé som är väl värd att utveckla, men att detta inte bör detaljstyras genom kongressbeslut.

Beträffande förslaget att förbundet ska utveckla ett systematiskt arbetssätt på regional nivå är förbundsstyrelsens uppfattning att det inte går att ta fram ett arbetssätt som passar alla avdelningar, eftersom förutsättningarna i olika avdelningar är så pass olika. I stället har förbundet ett antal övergripande mål beskrivna i plattformen för Hållbart arbete. Vägen dit ser lite olika ut i olika delar av landet.

Etiskt företagande och sociala protokoll samt olika typer av uppförandekoder är i dag någonting som många företag använder sig av. Ytterst är det ett marknadsföringsargument, då många konsumenter efterfrågar detta. Hållbart arbete står inte på något sätt i motsättning till den typen av program, utan är tvärtom någonting vi ska använda i diskussionen med arbetsgivare som strävar efter etiskt och socialt ansvarstagande i sin verksamhet. Förbundsstyrelsen anser dock inte att eventuell lokal integration mellan IF Metalls målsättning om Hållbart arbete och företagens affärsstrategier ska detaljstyras av kongressbeslut på det sätt som föreslås i motionen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A119

Avdelning 38 Östra Småland

IF Metallcertifierade verktyg

Vi IF Metallare vet en hel del om den arbetsplats vi arbetar på, vet vilka verktyg som är bra och vilka som vi är mindre nöjda med. Det är dags att vi sätter standarden. När systemet finns på våra arbetsplatser kan vi ställa krav att de produkter som är enligt vår standard köps in.

IF Metalls mål för hållbart arbete är något som vi måste framhålla som en framtida lösning för att behålla och utveckla vår industri i Sverige. Skapa hållbara arbeten borde vara att använda verktyg som minimerar risken för skador och utslitna kroppar.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet tar fram ett certifieringssystem där verktyg, maskiner och arbetsplatser uppfyller våra krav kring hållbart arbete.

Utlåtande, motion A119

Ett certifieringssystem skulle bli oerhört omfattande och kräva kontinuerlig uppdatering om det ska kunna täcka in alla verktyg, maskiner och hela arbetsplatser som finns inom IF Metalls verksamhetsområde. Dessutom är maskiner och verktyg under ständig förändring. Ny teknik utvecklas och befintliga verktyg slits ut.

Det är givetvis av stor vikt för våra medlemmar att verktyg och maskiner är säkra. Förbundsstyrelsens uppfattning är dock att det finns bättre sätt att uppnå det som är syftet med motionens förslag, att verktyg, maskiner och arbetsplatser ska uppfylla våra krav för Hållbart arbete. IF Metall deltar i dag i olika standardiseringsarbeten bland annat inom ramen för ISO och EU. Förbundsstyrelsen anser att det är mer effektivt än att förbundet utarbetar egna standardiseringar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A120

Avdelning 48 MittSkåne

Rätt till friskvårdsbidrag

Arbetsituationen har blivit alltmer stressad och pressad de senaste åren, vilket resulterar i ohälsa på arbetsplatsen. Att satsa långsiktigt på friskvård som förebyggande åtgärd är en god investering. God hälsa hos medarbetarna genererar även ett välmående företag.

Med en frisk personal skapar man på lång sikt intäkter i stället för utgifter, bland annat genom att personalens motivation och kvaliteten på utfört arbete ökar samtidigt som kort- och långtidssjukskrivningar minskar. En del företag har insett vikten av friskvårdsbidrag, men långt ifrån alla.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att friskvårdsbidrag ska finnas på alla företag med en eller fler anställda.

Utlåtande, motion A120

Friskvård är bra, men det är inte en lösning på de arbetsmiljöproblem som finns på alltför många av våra medlemmars arbetsplatser. Förbundsstyrelsens uppfattning är att IF Metall

ska ställa krav på en god arbetsmiljö för att komma till rätta med den stress och press som nämns i motionen.

Det finns redan i dag många arbetsplatser som har infört friskvårdsbidrag. Arbetsgivare kan ge anställda ett skattefritt bidrag ”till ett mindre värde” och detta friskvårdsbidrag är sedan avdragsgillt för arbetsgivaren.

När det gäller att införa friskvårdsbidrag i våra kollektivavtal anser förbundsstyrelsen att det är en fråga som bör överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A121

Medlem Conny Johansson avdelning 34 Borås

Friskvårdsbidrag i kollektivavtalet

Friskvårdsbidrag borde regleras i kollektivavtalet som en skattefri förmån inom motion och friskvård.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ett belopp på 1 500 kronor införs i kollektivavtalet som en skattefri förmån inom motion och friskvård.

Utlåtande, motion A121

Det finns redan i dag många arbetsplatser som har infört friskvårdsbidrag. Arbetsgivare kan ge anställda ett skattefritt bidrag ”till ett mindre värde” och detta friskvårdsbidrag är sedan avdragsgillt för arbetsgivaren. Vad som är skattefria förmåner bestäms av Skatteverkets rekommendationer och framgår på dess hemsida.

Friskvård är bra, men det är inte en lösning på de arbetsmiljöproblem som finns på alltför många av våra medlemmars arbetsplatser. IF Metall ska ställa krav på en god arbetsmiljö. Alldeles för många av IF Metalls medlemmar arbetar på arbetsplatser som har en så dålig arbetsorganisation och därmed arbetsmiljö, att frågan inte är om, utan när, medlemmarna kommer att drabbas av belastningsskador. En av förbundets mest prioriterade uppgifter måste därför vara att förändra dessa arbetsplatser så att de uppfyller arbetsmiljölagens minimiregler.

När det gäller att införa rätten till friskvård och friskvårdsbidrag i våra kollektivavtal anser förbundsstyrelsen att det är en fråga som bör överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A122

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten

Friskvård under arbetstid

För att öka välbefinnandet hos människan genom hela arbetslivet bör kontinuerlig friskvård vara ett naturligt inslag på samtliga arbetsplatser. Med ökad takt och införande av lean på ett ofta dåligt sätt får vi alltmer att göra på kortare tid. Kroppen slits och tid för återhämtning saknas. Vi blir sjukare och sjukare. Anställda med barn har inte tid för motion på rimliga tider. Därför borde det vara möjligt att få motionera på arbetstid.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att alla medlemmar ska ha rätt till kontinuerlig friskvård under arbetstid

att rätten till betald friskvård införs i avtalet.

Utlåtande, motion A122

Av 2 kap. 1 § arbetsmiljölagen framgår att starkt styrt eller bundet arbete ska begränsas. I föreskriften AFS 2012:2 Belastningsergonomi står det att om en arbetstagare ändå måste utföra den typen av arbete, ska arbetsgivaren förebygga de risker detta arbete medför. Friskvård kan vara en sådan förebyggande åtgärd, även om arbetsväxling, arbetsutvidgning och arbetsberikning är mer effektiva åtgärder.

Friskvård är bra, men det är inte en lösning på de arbetsmiljöproblem som finns på alltför många av våra medlemmars arbetsplatser. IF Metall ska ställa krav på en god arbetsmiljö. Alldeles för många av IF Metalls medlemmar arbetar på arbetsplatser som har en så dålig arbetsorganisation och därmed arbetsmiljö, att frågan inte är om, utan när, medlemmarna kommer att drabbas av belastningsskador. En av förbundets mest prioriterade uppgifter måste därför vara att förändra dessa arbetsplatser så att de uppfyller arbetsmiljölagens minimiregler.

När det gäller att införa rätten till friskvård och friskvårdsbidrag i våra kollektivavtal anser förbundsstyrelsen att det är en fråga som bör överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A123

Avdelning 48 MittSkåne

Friskvård in i våra kollektivavtal

Många större företag har i dag någon form av friskvård inskrivet i personalhandbok eller dylikt. Problemet är att många arbetsplatser inte har någon friskvård alls. För att komma till rätta med detta tycker vi att avtalsparterna bör kunna komma överens om att det är viktigt för produktionen i Sverige att alla medarbetare håller sig friska.

I dag när många arbetsmoment byts ut mot robotar får vi mer och mer stillasittande arbetsdag.

För att friskvård ute på alla arbetsplatser ska bli verklighet måste det till ett centralt avtal kring detta.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att friskvård kommer in i våra kollektivavtal.

Utlåtande, motion A123

Friskvård är bra, men det är inte en lösning på de arbetsmiljöproblem som finns på alltför många av förbundets arbetsplatser. IF Metall ska ställa krav på en god arbetsmiljö.

När det gäller att införa friskvårdsbidrag i våra kollektivavtal anser förbundsstyrelsen att det är en fråga som bör överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A124

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 7 Södra Norrland

Friskvårdstimme

Vi arbetare har inte sällan monotona och tidsstyrda arbeten på kortcykliga och taktade liner och många orkar inte arbeta ända fram till pensioneringen. Vi måste röra på oss för att kroppen ska hålla ett helt arbetsliv. En drivkraft som kan möjliggöra detta vore att alla får en friskvårdstimme varannan vecka. Detta borde ge reducerad sjukskrivning, vilket är en vinst för både den enskilde och företaget.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att alla arbetstagare får minst en friskvårdstimme varannan vecka.

Utlåtande, motion A124

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att friskvård är bra, men den tar inte bort de hälso-risker som uppstår ur en dålig arbetsmiljö. Om problemet är att IF Metalls medlemmar har monotona och tidsstyrda arbetsuppgifter på kortcykliga och taktade liner, är det grundproblemet som ska åtgärdas. IF Metall ska ställa krav på en god arbetsmiljö.

När det gäller att införa friskvårdsbidrag i våra kollektivavtal anser förbundsstyrelsen att det är en fråga som bör överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

I debatten deltog:

Andreas Wahlman, 48 MittSkåne
Jenny Helge, 26 Östergötland
Leine Johansson, 38 Östra Småland
Hans Andersson, 4 Södra Västerbotten
Tommy Kragh, 18 Örebro län
Jasmin Cosic, 26 Östergötland
Klas Gillberg, 34 Borås
Bengt Eriksson, förbundskontoret
Daniel Hellkvist, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A113–A124.

Hans Anderssons förslag om bifall till motion A116 2:a att-satsen.

Jasmin Cosics och Jenny Helges förslag om bifall till motion A117.

Leine Johanssons förslag om bifall till motion A119.

Tommy Kraghs förslag om bifall till motion A120.

Klas Gillbergs förslag att motion A121 avslås.

Andreas Wahlmans förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A123.

Bengt Erikssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A114–A118 och A120–A123.

Daniel Hellkvists förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A113, A119 och A124.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A113–A124 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A116 2:a att-satsen, A117, A119 och A120

att efter rösträkning med röstsiffrorna 193 mot 119 **avslå** motion A121.

Protokollsanteckning

Rösträkning avseende motion A121 begärdes av Veli-Pekka Säikkälä, förbundsstyrelsen.

Arbetsmiljöfrågor – Motionerna A125–A139 med utlåtanden

Motion A125

Avdelning 48 MittSkåne

Arbetsmiljöforskning

År 2006 vann Alliansen riksdagsvalet. En av de första saker man gjorde var att lägga ned Arbetslivsinstitutet med hela dess forskningsavdelning gällande arbetsskador, både fysiska och psykosociala. Detta medförde att den höga ställning som Sverige hade i dessa frågor föll ned i avgrunden. Detta vill vi ändra på. Det är dags att Sverige åter tar tillbaka sin ledande ställning när det gäller forskning om arbetsmiljöfrågor.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en samlad forskning och utbildning för arbetslivsfrågor, i likhet med tidigare Arbetslivsinstitutet, återinrättas i Sverige.

Utlåtande, motion A125

Förbundsstyrelsen delar den syn som framförs i motionen. Under kongressperioden har just tomrummet efter Arbetslivsinstitutet påtalats i ett flertal forum. Inom opinionsbildning har vi i Nolltoleranskampanjen krävt att regeringen inrättar ett kunskapscentrum för arbetsmiljö. Det skulle ge Sverige en möjlighet att återigen bli världsledande inom arbetsmiljö- och arbetslivsforskning. IF Metall har uppvaktat regeringen i frågan ett flertal gånger och krävt en insats.

I samband med att regeringen har tagit fram en arbetsmiljöstrategi för åren 2016–2020, har den givit en särskild utredare i uppdrag att föreslå hur ett nationellt centrum för samling och spridning av kunskap och forskningsresultat om arbetsmiljö bör inrättas och utformas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A126

Avdelning 32 Höglandet, 33 Vätterbygden, 43 Kronoberg

Företagshälsovård

Företagshälsovården fungerar dåligt eller inte alls i dag. Ett flertal företag anlitar olika privata alternativ som till exempel Sensia och Previa med flera eller till och med privata vårdcentraler/sjukvårdsinrättningar.

I dag bedömer arbetsledaren/närmaste chef vad som är arbetsrelaterat eller inte. Detta var inte tanken/idén med företagshälsovård från början.

Enligt AFS 2001:1 Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) § 12 ska arbetsgivaren se till att den företagshälsovård, eller motsvarande sakkunnig hjälp utifrån, som anlitas följer riktlinjerna. Detta görs inte i dag då många arbetsgivare lutar sig mot skrivningen ”motsvarande sakkunnig” hjälp utifrån. Företagshälsovården ses som en onödig kostnad som kan undvikas.

För ett antal år sedan kunde företaget beställa ett paket från företagshälsovården utifrån företagets behov, antal anställda, olika mätningar och övrig arbetsmiljö på företaget. Nu vill vi att förbundet arbetar för att få tillbaka en fungerande företagshälsovård värd namnet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det ska finnas en företagshälsovård som är innehållsmässigt likvärdig över hela landet.

Utlåtande, motion A126

En företagshälsovård ska vara arbetsplats- och individanpassad och framför allt förebyggande. Olika yrkeskategorier kräver olika företagshälsovård. Det kan bland annat handla om specifika läkarundersökningar beroende på vilka kemikalier du arbetar med eller beroende på vilka skift du arbetar. För att företagshälsovården ska kunna vara likvärdig måste den anpassas till varje arbetsplats. Förbundsstyrelsens uppfattning är att en likvärdig företagshälsovård är en av grundpelarna för att värna våra medlemmars hälsa och arbetsmiljö. Därför kan det finnas anledning att avtalsvägen försöka få till stånd tydligare skrivningar i våra kollektivavtal.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A127

Avdelning 48 MittSkåne

Företagshälsovård till alla

Företagshälsovård ska finnas på alla företag i förebyggande syfte för att slippa psykiska och fysiska problem på arbetsplatserna.

Belastningsskador och förslitningsskador ökar på våra arbetsplatser och den psykosociala arbetsmiljön försämras.

Med förebyggande företagshälsovård får vi friskare medarbetare och ett drägligare arbetsliv. Fler personer skulle orka arbeta till nuvarande pensionsålder och arbetsgivarna skulle göra besparingar genom lägre sjuktal på arbetsplatserna.

Vi får friskare medlemmar som orkar jobba fram till pension och arbetsmoralen ökar. Det är dessutom positivt för samhället när kostnaderna för sjukvården minskar. Det blir en vinst för samhället och arbetsgivarna att fler individer orkar jobba längre och genomsnittsåldern för när pension börjas tas ut ökar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att företagshälsovård som är förebyggande införs i samtliga avtal inom IF Metall.

Utlåtande, motion A127

Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att företagshälsovården arbetar för att förebygga och undanröja hälsorisker på arbetsplatser. Företagshälsovården behöver ha kompetens att identifiera och beskriva sambanden mellan arbetsmiljö, organisation, produktivitet och hälsa.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att en förebyggande företagshälsovård är en av grundpelarna i att värna våra medlemmars hälsa och arbetsmiljö. Därför kan det finnas anledning att avtalsvägen försöka få till stånd tydligare skrivningar i våra kollektivavtal om att företagshälsovård ska vara förebyggande.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A128

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, medlem Burhan Hussian, Kerstin Kjelsson, Thomas Mattsson med flera avdelning 6 Mellersta Norrland

Arbetsmiljö/hållbart arbete

I dagsläget finns det inget krav på företagshälsovård. Vi anser att det är nödvändigt för att säkerställa en hållbar arbetsmiljö.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att företagshälsovård införs som ett krav för arbetsgivare.

Utlåtande, motion A128

I 3 kap. 2 c § arbetsmiljölagen står det att ”arbetsgivaren skall svara för att den företagshälsovård som arbetsförhållandena kräver finns att tillgå”. Förbundsstyrelsens uppfattning är att kravet redan finns, men att vi måste bli bättre på att använda befintlig lagstiftning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A129

Avdelning 22 Sörmland

Arbetsanpassning och rehabilitering

Arbetsgivaren ska vidta alla åtgärder som behövs för att ingen ska skada sig så länge det är tekniskt och ekonomiskt möjligt. Trots dessa skyddsåtgärder skadar sig människor på våra arbetsplatser varje år.

I dag kan man varken i arbetsmiljölagen eller i föreskrifter om arbetsanpassning och rehabilitering finna stöd för att en arbetsgivare ska bekosta viss behandling eller omskolning för att en arbetstagare ska bli arbetsför igen, även om den åtgärden kan vara rimlig och ekonomiskt möjlig för företagen att genomföra.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att få till en ändring så att arbetsgivare får stå för rimliga kostnader gällande omskolning eller behandling för att arbetstagare som skadat sig på arbetet åter ska bli arbetsföra och kunna utföra arbete hos arbetsgivaren.

Utlåtande, motion A129

Det är riktigt att rehabilitering i första hand ska leda till att den som är i behov av rehabilitering ska kunna komma tillbaka till sin gamla arbetsplats. Förbundsstyrelsen menar att det redan i dag är så att arbetsgivaren ska stå för rimliga kostnader i samband med rehabilitering. Utöver de kostnader arbetsgivaren ska stå för finns det ett antal andra aktörer som kan ersätta uppkomna kostnader. Försäkringskassan kan ge bidrag, det går att söka pengar ur AGS-fonden m.m. Varje rehabiliteringsärende är unikt och att exakt fastställa vad som åligger arbetsgivaren och vad som åligger samhället går inte att göra på förhand.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A130

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten

Bättre skydd vid arbetssjukdom

Det är lätt för en arbetsgivare i dag att avskeda någon som ådragit sig en arbetssjukdom, på grund av bevisningen. Det är dyrt med omplaceringar för ett litet företag.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att öka ansvaret för företagen vid arbetssjukdom

att företag med färre än 20 anställda får hjälp av staten vid omställning.

Utlåtande, motion A130

Då många företag har outsourcat de delar som inte hör till kärnverksamheten är det i dag svårare än tidigare att hitta lämpliga arbetsuppgifter att omplacera arbetstagare med arbetssjukdomar till.

Företagen har ett stort ansvar för att rehabilitera de anställda som på grund av olika anledningar inte klarar av sina nuvarande arbetsuppgifter. Exakt var gränserna för detta ansvar går måste avgöras från fall till fall. Det finns dessutom möjlighet att söka pengar, från både Försäkringskassan och AGS-fonden, för att anpassa arbetsplatsen efter de individuella behov som identifieras under rehabiliteringsprocessen. Det är först när arbetsgivaren har uttömt alla möjligheter till att rehabilitera individen tillbaka till arbetsplatsen som det kan bli fråga om uppsägning av personliga skäl. Ytterst är det Arbetsdomstolen som avgör om arbetsgivaren har fullföljt sitt rehabiliteringsansvar.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att omställningen behöver stärkas. Det är viktigt att komma ihåg att det är individen som ska få stöd till omställning för att hitta en meningsfull sysselsättning. Det är inte arbetsgivarna som ska ha omställningsstöd. Arbetstagare ska ha samma rätt till omställningsstöd anpassat efter den enskilda individen oavsett om de har varit anställda vid ett stort eller ett litet företag.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a attsatsen beaktad och att avslå 2:a attsatsen.

Motion A131

Avdelning 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Arbetsmiljö

Eftersom en industriarbetare ska jobba fram till 65 års ålder, tycker vi att det ska vara krav på arbetsgivaren att erbjuda arbetstagare som är 50 år och över årligen återkommande hälsokoll. I dag kan arbetsgivaren upphandla detta vartannat år eller mer sällan.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att årlig hälsokontroll för arbetstagare från 50 års ålder och äldre införs som krav för arbetsgivare.

Utlåtande, motion A131

Belastningen på grund av arbetet kan skilja mycket mellan olika yrken och olika typer av arbetsuppgifter. Om årliga hälsokontroller ska ske för anställda över 50 år måste det utgå ifrån att riskanalyser visar på att det behovet finns. Människor är olika vad gäller känsligheten för risker i arbetsmiljön. De svenska arbetsmiljöreglerna är avsedda att skydda

alla arbetstagare. Det finns dock alltid en vetenskaplig osäkerhet när det gäller att fastställa var gränsen går för skadlig belastning; fysisk, kemisk, psykologisk etc. När riskanalyser visar att det finns ett behov av årlig hälsokontroll ska sådan införas oavsett ålder.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A132

Avdelning 15 Stockholms län

Kostnadsersättning – regional skyddsverksamhet

I dag har vi en ersättningsmodell som bygger på att ersättning endast utbetalas för de arbetsplatser där vi har medlemmar och kollektivavtal. Detta kan medföra att företag där vi har medlemmar, men inte kollektivavtal, blir åsidosatta. Därmed ökar risken att många av våra medlemmar arbetar i en sämre arbetsmiljö. Vi har även arbetsplatser med många arbetsställen, vilket nuvarande ersättningsmodell inte tar hänsyn till. Nuvarande ersättningsmodell hämmar även återbesök vid uppföljningar av anmärkningar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram en ersättningsmodell som omfattar samtliga arbetsplatser där IF Metall har medlemmar

att ta fram en ersättningsmodell som även omfattar arbetsplatser där det finns flera arbetsställen där IF Metall har medlemmar

att ta fram en ersättningsmodell för återbesök inom samma verksamhetsår.

Utlåtande, motion A132

LO:s styrelse beslöt i januari 2015 att tillsätta en utredning, med medverkan från förbunden, för att undersöka hur det befintliga systemet med fördelningsnycklar mellan förbunden för de statliga medlen till RSO-verksamheten fungerar och vid behov rekommendera ett alternativt system.

Utredningen har avlämnat en slutrapport till LO:s avtalsråd november 2016. Därefter beslutade LO:s styrelse att ge LO:s avtalsråd i uppdrag att till och med den 31 maj 2017 arbeta fram förslag i syfte att definiera och säkerställa de åtta parametrarna i den av utredningen framtagna fördelningsmodellen för de statliga medlen till RSO-verksamheten.

Vidare har regeringen tillsatt en utredning som bland annat ska se över de regionala skyddsombudens tillträdesrätt och befogenheter. IF Metall har haft en dialog och lämnat synpunkter till regeringens utredare.

Förbundsstyrelsen anser att både LO:s förslag och regeringens utredning ska bli klara innan den egna ersättningsmodellen ses över.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A133

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 7 Södra Norrland

Regionalt skyddsombudsarbete

Med tanke på att vi har så dålig besöksstatistik inom IF Metall tycker vi att förbundet måste prioritera detta mer och öka den ekonomiska ersättningen till avdelningarna för att de ska kunna prioritera detta.

Riktlinjer måste upprättas för hur arbetet ska utföras, så att samtliga regionala skyddsombud arbetar på ett likvärdigt sätt. Det måste även ställas mer krav på utbildningar.

Vi vill vara noga med att poängtera att det är kvalitet och inte kvantitet som är det viktigaste. Därför måste vi arbeta hårt för att få fram fler regionala skyddsombud som brinner för sitt uppdrag. Detta för att vi ska kunna uppnå målet med 100 procents besök.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det tas fram tydliga arbetsrutiner för RSO-verksamheten

att den ekonomiska ersättningen till avdelningarna för RSO-verksamhet höjs

att det utvecklas en bredare utbildningsplan för regionala skyddsombud.

Utlåtande, motion A133

Förbundskontorets arbetslivsenhet har tillsatt en referensgrupp bestående av regionala skyddsombud som har påbörjat ett arbete med att ta fram tydliga arbetsrutiner för RSO-verksamheten och det ska vara klart under 2017.

IF Metall har medverkat i LO:s utredning om hur det befintliga systemet med fördelningsnycklar mellan förbunden för de statliga medlen till RSO-verksamheten fungerar. LO:s avtalsråd har nu i uppdrag att till och med den 31 maj 2017 arbeta fram förslag för att definiera och säkerställa parametrarna i den av utredningen framtagna fördelningsmodellen för de statliga medlen till RSO-verksamheten. Förbundsstyrelsen anser att ersättningen till avdelningarna bör höjas men vill inte föregripa LO:s avtalsråds förslag.

IF Metall utvecklar ständigt nya arbetsmiljöutbildningar för skyddsombud. Exempelvis så har den senaste tiden utbildningen ”Arbetsmiljö i praktiken” kommit till och snart sjsätts en ny ”Kemiska hälsorisker” i samarbete med LO. Det pågår även ett arbete med att utveckla LO:s ”Regionala skyddsombudsutbildningen”.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A134

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 7 Södra Norrland

Skyddskommitté – till vems fördel?

I den lokala RSO-verksamheten har en tydlig problematik uppdagats. Fler och fler företag väljer att bilda en lokal skyddskommitté. Det i sig kan tyckas bra, men de flesta gör detta för att neka de regionala skyddsombuden tillträde till arbetsplatsen.

För att bilda en skyddskommitté i dag räcker det med att arbetsgivaren skriver under ett papper och skickar in till Arbetsmiljöverket. Detta är i alla led helt undermåligt och håller den lokala fackliga organisationen utanför processen. Den fackliga organisationen bör ha mer kontroll, så att arbetsmiljöarbetet fungerar och prioriteras på dessa företag.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbetsgivare inte ska kunna neka ett regionalt skyddsombud tillträde till arbetsplatsen

att en skyddskommitté endast kan bildas ihop med den för företaget ansvariga avdelningen.

Utlåtande, motion A134

Regeringen har tillsatt en utredning som bland annat ska se över de regionala skyddsombudens tillträdesrätt och befogenheter. IF Metall har haft en dialog och lämnat synpunkter till regeringens utredare.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att det vore olämpligt att en skyddskommitté endast ska kunna bildas ihop med avdelningen. I arbetsmiljölagen och arbetsmiljöförordningen finns tydliga regler för hur det ska gå till när skyddskommittéer bildas. Förbundsstyrelsen anser inte att det krävs fler eller andra verktyg. Det handlar snarare om att använda redan befintlig reglering. I det sammanhanget är det viktigt att avdelningarna informerar och utbildar klubbarna i hur lagstiftningen ska användas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a attsatsen beaktad och att avslå 2:a attsatsen.

Motion A135

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Arbetsmiljö

Vi vill ha ett närmare samarbete mellan Arbetsmiljöverket och skyddsombuden på arbetsplatserna med fler gemensamma möten.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att förhållandet mellan Arbetsmiljöverket och skyddsombuden stärks.

Utlåtande, motion A135

Samverkan mellan skyddsombudet och Arbetsmiljöverkets (tidigare Yrkesinspektionen) inspektör har diskuterats i mer än 80 år. Under de år yrkesinspektionsnämnderna fanns fungerade denna samverkan bättre. I takt med nedskärningar på Arbetsmiljöverket har samarbetet minskat.

Förbundsstyrelsen delar den syn som framförs i motionen att ett förstärkt samarbete med Arbetsmiljöverkets inspektörer behövs. Förbundet för också regelbundna samtal med Arbetsmiljöverket om detta. LO:s arbetsmiljögrupp bjuder in inspektionschefen löpande för att diskutera samverkansfrågor. Utöver detta har förbundet tillsammans med LO genomfört gemensamma konferenser för de regionala skyddsombuden i syfte att stärka kontakterna mellan de regionala skyddsombuden och arbetsmiljöinspektörerna.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A136

Avdelning 22 Sörmland

Lagstadgad arbetsmiljöutbildning

Vår uppfattning är att kunskapen om arbetsmiljön och dess risker minskat ute på våra arbetsplatser. Samverkan har minskat mellan arbetstagare och arbetsgivare och måste därför bli mycket bättre. Användandet av kemikalier samt fysisk och psykisk ohälsa ökar alltmer. Detta kan motverkas med kunskap i sakfrågorna genom mer utbildning.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att lagstadgad arbetsmiljöutbildning införs för alla arbetstagare ute på arbetsplatserna

att i avtalen säkra arbetsmiljöutbildning för alla arbetstagare

att tillsätta en arbetsgrupp för att se över hur samverkan mellan arbetstagare och arbetsgivare ska kunna förbättras.

Utlåtande, motion A136

I 3 kap. 3 § arbetsmiljölagen anges att arbetsgivaren ska se till att arbetstagaren får god kännedom om de förhållanden under vilka arbetet bedrivs. Arbetsgivaren ska också förvissa sig om att arbetstagaren har den utbildning som behövs och vet vad hen har att iakta för att undvika risker. Utöver det ska arbetsgivaren se till att endast arbetstagare som har fått tillräckliga instruktioner får tillträde till områden där det finns en påtaglig risk för ohälsa eller olycksfall.

I de flesta av IF Metalls kollektivavtal finns det avtal eller riktlinjer om arbetsmiljö. Där anges bland annat att parterna ska verka för att personal i arbetsledande ställning, skyddsombud och ledamöter i skyddskommittéer samt andra befattningshavare som har beslutsfunktioner innehar erforderlig arbetsmiljöutbildning, och hänvisar till 6 § AFS 2001:1. Dessa avtal/riktlinjer inleds också med att arbetsmiljöarbetet ska bedrivas i samverkan. Förbundsstyrelsen ser inte behovet av att dubbelreglera det som framgår av arbetsmiljölagen, att alla arbetstagare ska ha den utbildning och de instruktioner som behövs för att undvika risker.

Förbundet deltar i flera partsgemensamma grupper som alla syftar till att förbättra det lokala arbetsmiljöarbetet. Dessutom har förbundet inom samordningen i Facken inom industrin ställt avtalskrav, vilket resulterat i att en partsgemensam arbetsgrupp har tillsatts i syfte att samordna det partsgemensamma arbetsmiljöarbetet samt stödja och förbättra det lokala arbetsmiljöarbetet.

Utifrån ovanstående är det viktigt att klubbar och avdelningar förhandlar om att teckna lokala arbetsmiljöavtal, där det mer i detalj kan regleras vad som ska ingå i de olika funktionernas utbildning samt hur samverkan ska ske. För att stödja arbetet med att teckna lokala arbetsmiljöavtal har arbete med att ta fram en utbildning i att teckna lokala samverkansavtal påbörjats.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A137

Avdelning 7 Södra Norrland

Måltidsuppehåll

Måltidsuppehåll för skiftarbetare är något som borde vara självklart. En skiftarbetare ställer upp otroligt mycket med att få ihop sitt privatliv, vilket skapar en hög psykosocial påfrestning.

Genom att skiftarbetarna får ett måltidsuppehåll kan deras arbetstidsförkortning (ATF) användas till att komma hem tidigare för att träffa och utöva sina privata förhållanden och intressen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att driva frågan så att skiftarbetarna får måltidsuppehåll för att ge dem mer tid till privatlivet

att verka för att skapa en tryggare vardag för skiftarbetare

att verka för skiftarbetares hälsa både psykiskt och fysiskt.

Utlåtande, motion A137

Schemalagda raster är ledig tid då arbetstagaren har rätt att lämna arbetsplatsen för att till exempel äta, vila och ägna sig åt privata angelägenheter. Raster får dock, om de lokala parterna är överens om det, bytas ut mot måltidsuppehåll som då ingår i arbetstiden. Förbundsstyrelsen anser att denna möjlighet bara bör användas i de fall där det inte är praktiskt möjligt eller lämpligt med rast. Detta eftersom rast, ur arbetsmiljösynpunkt, är att föredra framför måltidsuppehåll.

Många av våra medlemmar har i dag slitsamma arbeten vilket gör att de inte klarar att arbeta fram till pension. Skift- och nattarbete kan innebära stora påfrestningar på hälsan och ökar risken för arbetsskador och olyckor. IF Metall arbetar ständigt med att se över material och andra verktyg för att underlätta det lokala arbetsmiljöarbetet. Vidare pågår en ständig dialog med arbetsgivarorganisationer, myndigheter och politiker för att förbättra det förebyggande arbetsmiljöarbetet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a attsatsen och att anse 2:a och 3:e att-satserna beaktade.

Motion A138

Avdelning 15 Stockholms län

Sjuk av skärvätskor

Skärvätskor används ofta inom verkstadsindustrin. På senare tid har vi sett hur många industriarbetare blivit sjuka av att andas in skärvätskor. De som drabbas kan i värsta fall få allergisk alveolit (lungsjukdom).

Kunskapsmässigt ligger vi som fackorganisation efter på området, men även inom yrkesmedicin och försäkringskassa saknas kunskap inom området. Med rätt kunskap kan framtida besvär förebyggas.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att genom information och utbildning öka kunskapen bland alla berörda inom förbundet om riskerna med skärvätskor.

Utlåtande, motion A138

Förbundsstyrelsen delar oron angående riskerna med skärvätskor. De senaste åren har forskningen minskat och blivit mer decentraliserad och just skärvätskor har hamnat lite i skymundan. Det är därför dags för en kunskapsatsning för våra skyddsombud så att de kan arbeta förebyggande med skärvätskor.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion A139

Avdelning 27 Östra Skaraborg

Hjärtstartare på våra arbetsplatser

Varje år drabbas 10 000 personer i Sverige av hjärtstopp och bara 500 av dem överlever. Av dem som drabbas av hjärtstopp är fyra av tio under 65 år. Om det finns tillgång till en hjärtstartare inom 180 sekunder så ökar chansen till överlevnad med 75 procent.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att våra arbetsplatser utrustas med hjärtstartare som finns tillgängliga inom 180 sekunder

att våra arbetsplatser uppfyller standarden SS 280000:2015 Hjärtsäker zon.

Utlåtande, motion A139

Förbundsstyrelsen inser vikten av tillgång till hjärtstartare på arbetsplatserna. För att uppnå det som föreslås i motionen behöver bland annat de olika checklistor för skyddsronder som används på arbetsplatserna, IF Metalls verksamhetsstöd Fokus för skyddsombuden och Arbetsmiljöverkets AFS Första hjälpen-krisstöd 1999:7, uppdateras med de föreslagna kraven om hjärtstartare. Förbundsstyrelsens uppfattning är att den föreslagna inriktningen är bra, men att kongressen inte bör besluta på den detaljnivå som föreslås i motionen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

I debatten deltog:

Susanne Holmgren, 3 Norra Västerbotten

Dragoslav Jozic, 15 Stockholms län

Patrik Bossen, 7 Gävleborg

Susanne Husberg, 7 Gävleborg

Tomas Karlsson, 2 Norrbotten

Ole Bak Mikkelsen, 32 Högländet

Peter Waara, 1 Malmfälten

Lars-Eric Jönsson, 51 Sydvästra Skåne

Mats Palm, 34 Borås

Jimmi Karlsson, 34 Borås

Peter Frövé, förbundskontoret

Bengt Eriksson, förbundskontoret

Conny Lundberg, förbundskontoret

Lea Skånberg, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A125–A139.

Mats Pals förslag om bifall till motion A125.

Ole Bak Mikkelsens förslag om bifall till motion A126.

Susanne Holmgrens förslag om bifall till motion A128.

Lars-Eric Jönssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A128.

Mats Pals förslag om bifall till motion A130 1:a att-satsen.

Tomas Karlssons förslag om bifall till motion A131.

Jimmi Karlssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A131.

Dragoslav Jozics förslag om bifall till motion A132.

Patrik Bossens förslag om bifall till motion A133 2:a att-satsen.

Susanne Husbergs förslag om bifall till motion A134.

Peter Waaras förslag om bifall till motion A134 1:a att-satsen.

Peter Frövéns förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A131 och A134.

Bengt Erikssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A130.

Conny Lundbergs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A126 och A128.

Lea Skånbergs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A125–A139.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A125–A139 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A126, A128, A130 1:a att-satsen, A131, A132 och A134 2:a att-satsen

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A125, A133 2:a att-satsen och A134 1:a att-satsen.

Protokollsanteckningar

Votering avseende motion A125 begärdes av Veli-Pekka Säikkälä, förbundsstyrelsen.

Votering avseende motion A133 2:a att-satsen begärdes av Fredrik Svensson, 46 Blekinge.

Votering avseende motion A134 1:a att-satsen begärdes av Niklas Larsson, 29 Norra Älvsborg.

Avtalsförsäkringar – Motionerna A140–A190 med utlåtanden

Motion A140

Avdelning 3 Norra Västerbotten

Återbetalning till arbetsgivaren

Pengarna till våra avtalsförsäkringar är ett avstått löneutrymme. De ska absolut inte användas av våra arbetsgivare till annat än att utvidga, utveckla och förbättra våra avtalsförsäkringar, till exempel höja ersättningsnivåerna eller utöka möjligheten att nyttja försäkringen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att överskott från avtalsförsäkringarna aldrig ska betalas tillbaka till arbetsgivaren

att använda överskott från avtalsförsäkringarna till att göra avtalsförsäkringarna bättre.

Motion A141

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Södra Västerbotten

Återbetalning till arbetsgivarna

Pengarna till våra avtalsförsäkringar är ett avstått löneutrymme. De ska absolut inte användas av våra arbetsgivare till annat än att utvidga, utveckla och förbättra våra avtalsförsäkringar, till exempel höja ersättningsnivåerna eller utöka möjligheten att nyttja försäkringen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att överskottet från avtalsförsäkringarna ska användas till att utveckla och göra avtalsförsäkringarna bättre.

Utlåtande, motionerna A140 och A141

I en förmånsbestämd försäkring, som bland annat Avtalsgruppsjukförsäkringen (AGS) och Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA), är den avtalade förmånen fastställd. Det innebär att åtagandet som arbetsgivarna gjort är att de har förbundit sig att framöver alltid garantera att den avtalade förmånen kan betalas ut. Om antalet försäkringsfall ökar kommer arbetsgivaren att få betala en högre premie för att bekosta den avtalade förmånen. Arbetsgivaren kan inte hänvisa till den högre kostnaden och kräva att de anställda ska avstå mer i löneutrymme eller få försämrade förmåner. Om antalet försäkringsfall sjunker gäller det omvända, dvs. att vi då inte kan hänvisa till den lägre premien och kräva mer i löneutrymme eller förbättrade förmåner.

I en premiebestämd försäkring, bland annat Avtalspension SAF-LO, är förhållandet det omvända. Där är det i stället storleken på premien som är avtalad. Det är kostnaden för den premien som de anställda har avstått löneutrymme för. Hur omfattande förmånerna kan bli beror därför på hur höga kostnaderna i försäkringen blir. Arbetsgivaren har enbart förbundit sig att alltid betala den avtalade premien, men garanterar inte omfattningen på förmånerna. Dessa kan därför komma att både förbättras och försämrade medan premien är fast.

De försäkringar som gjordes i sjukförsäkringen 2008 har fått stor påverkan på skadeutfallet. Trots att AGS har haft noll (0) i premie de senaste åren har ett för stort överskott uppstått. Det innebär att det normala sättet att reglera detta, med lägre avgift,

inte har räckt till. Enligt huvudregeln skulle detta innebära att överskottet beskattades med ett antal miljarder kronor. Som ett alternativ till detta valde parterna (LO och Svenskt Näringsliv) i stället att förhandla om frågan. I två förhandlingar, 2011 och 2014, överenskomms därför att inbetalda avgifter till AGS-försäkringen för åren 2004–2008 skulle betalas tillbaka till försäkringstagarna, dvs. arbetsgivarna. I förhandlingen hävdade arbetsgivarna att återbetalning skulle ske utan någon villkorsförbättring, eftersom AGS är en förmånsbestämd försäkring. Eftersom LO valde att lyfta in dessa förhandlingar som en del av de samordnade kollektivavtalsförhandlingarna kunde dock förbättrade villkor i TFA, AGS och Premiefrielseförsäkringen genomföras samtidigt. Dessutom kunde det nya föräldrapenningtillägget införas den 1 januari 2014.

Om överskott skulle uppstå i någon av de förmånsbestämda försäkringarna är huvudalternativet för parterna (LO och Svenskt Näringsliv), under förutsättning att de inte kommer överens om annat, att ett sådant överskott kommer att beskattas och sedan finnas som eget kapital i försäkringsbolaget.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion A142

Avdelning 37 Gotland

AMF-försäkringar

Våra avtalsförsäkringar är en del av medlemskapets värde. Försäkringarna är viktiga för tryggheten och vi förklarar för medlemmar att de är av oss avsatt löneutrymme vid avtalsförhandlingar.

Det har länge varit ett underutnyttjande inom våra avtalsförsäkringar eftersom lagen ändrats, vilket har påverkat villkoren och utbetalningen i försäkringarna. Försäkringarna har bildat kapital och den kapitalbildningen har arbetsgivare fått återbetald eller som rabatt. Vi tycker att det är pengar som borde komma våra medlemmar till del.

Om lagen ändras borde villkoren i försäkringarna skrivas om så att tillämpningen är i linje med ändamålet i försäkringarna. I nuläget ändras bara villkoren de år som det blir en gemensam avtalsrörelse (LO-samordning).

Om försäkringarna ska förbättras är det villkor för rehabilitering/friskvård, avsättning till avtalspension och ersättning vid arbetssjukdom som är viktigast.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att principen pengar ska komma medlemmarna till nytta ska gälla

att parterna ska omförhandla villkor årligen och när lag ändras som påverkar försäkringens ändamål

att villkoren förbättras för rehabilitering/friskvård, avtalspension och arbetssjukdomar.

Utlåtande, motion A142

De försäkringar som gjordes i sjukförsäkringen 2008 har fått stor påverkan på skadefallet i AFA-försäkringarna. Trots att Avtalsgruppsjukförsäkringen (AGS) har haft noll (0) i premie de senaste åren har ett för stort överskott uppstått. Det innebär att det normala sättet att reglera detta, med lägre avgift, inte har räckt till. Enligt huvudregeln skulle detta innebära att överskottet beskattades med ett antal miljarder kronor. Som ett alternativ till detta valde parterna (LO och Svenskt Näringsliv) i stället att förhandla om frågan. I två förhandlingar, 2011 och 2014, överenskomms därför att inbetalda avgifter till AGS-försäk-

ringen för åren 2004–2008 skulle betalas tillbaka till försäkringstagarna, dvs. arbetsgivarna. I förhandlingen hävdade arbetsgivarna att återbetalning skulle ske utan någon villkorsförbättring, eftersom AGS är en förmånsbestämd försäkring. Eftersom LO valde att lyfta in dessa förhandlingar som en del av de samordnade kollektivavtalsförhandlingarna kunde dock förbättrade villkor i TFA, AGS och Premiebefrielseförsäkringen genomföras samtidigt. Dessutom kunde det nya föräldrapenningtillägget införas den 1 januari 2014.

Om överskott skulle uppstå i någon av de förmånsbestämda försäkringarna är huvudalternativet för parterna (LO och Svenskt Näringsliv), under förutsättning att de inte kommer överens om annat, att ett sådant överskott kommer att beskattas och sedan finnas som eget kapital i försäkringsbolaget.

I motionen föreslås även att parterna ska omförhandla villkor årligen samt när lag ändras. I samband med att överenskommelser i avtalsförsäkringsförhandlingarna träffas fastslås också avtalets giltighetstid.

När det gäller att förbättra villkoren för rehabilitering/friskvård, avtalspension och arbetsjukdomar så ingår de efter LO-samordningens prioritering bland de krav som LO driver i de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna 2017. Senaste LO-kongressen 2016 biföll en motion där LO:s styrelse fick i uppdrag att tillsätta en arbetsgrupp som ska ha till uppgift att göra en översyn och utarbeta en strategi för hur vi ska kunna förbättra villkoren vid arbetsjukdomar. Arbetsgruppen är tillsatt och kommer att påbörja sitt arbete.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a att-satsen beaktad, att avslå 2:a att-satsen och att anse 3:e att-satsen beaktad.

Motion A143

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 47 Östra Skåne, 48 MittSkåne

En försäkring i tiden

Eftersom det i dag är möjligt att jobba efter 65 års ålder borde försäkringarna fortsätta att gälla, minst till 67 års ålder. När en höjning av pensionsåldern sker, bör försäkringarna anpassas.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avtalsförsäkringarna anpassas till dagens arbetsmarknad, så att de gäller om man arbetar till 67 års ålder

att medlemsförsäkringarna anpassas till dagens arbetsmarknad, så att de gäller om man arbetar till 67 års ålder.

Utlåtande, motion A143

Yrkandet att avtalsförsäkringarna ska gälla även efter 65 år och så länge den försäkrade arbetar har behandlats positivt av tidigare kongresser, även LO:s kongresser. Förbundsstyrelsen anser att medlemmar som arbetar efter 65 år ska ha samma försäkringsskydd som sina yngre kamrater. Kravet om att kollektivavtalade försäkringar ska gälla efter 65 år finns dock inte med bland de krav som LO-samordningen prioriterat inför de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna 2017. Icke desto mindre finns kravet med på den prioriteringslista som finns på LO. Det innebär att kravet kommer att kvarstå inför framtida förhandlingar om avtalsförsäkringar.

I dag gäller vår medlemsolycksfallsförsäkring fram till dess den försäkrade fyller 67 år om hen kvarstår i arbete. En del andra medlemsförsäkringar som till exempel sjuk- och efterlevandeförsäkringen erbjuds med något förändrade villkor efter fyllda 65 år.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A144

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 7 Södra Norrland

Avtalsförsäkringar

I dag slutar vissa avtalsförsäkringar att gälla när man fyller 65 år. Men enligt lagen om anställningsskydd (LAS) har arbetstagaren rätt att kvarstå i anställning till 67 års ålder.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avtalsförsäkringarna ska följa nuvarande och kommande lagstiftning vad gäller rätten att kvarstå i anställning enligt LAS

att avtalsförsäkringarna betalas ut i relation till tjänstgöringsgraden.

Utlåtande, motion A144

Yrkandet att avtalsförsäkringarna ska gälla även efter 65 år och så länge den försäkrade arbetar har behandlats positivt av tidigare kongresser, även LO:s kongresser. Förbundsstyrelsen anser att medlemmar som arbetar efter 65 år ska ha samma försäkringsskydd som sina yngre kamrater.

Kravet om att kollektivavtalade försäkringar ska gälla efter 65 år finns dock inte med bland de krav som LO-samordningen prioriterat inför de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna 2017. Icke desto mindre finns kravet med på den prioriteringslista som finns på LO. Det innebär att kravet kommer att kvarstå inför framtida förhandlingar om avtalsförsäkringar.

Enligt villkoren för avtalsförsäkringarna gällande försäkringsersättning så lämnar AFA ut ersättning på den del som du är arbetsoförmögen enligt Socialförsäkringsbalken, dvs. 25, 50, 75 eller 100 procent.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A145

Avdelning 10 Dalarna

AGS under hela arbetslivet

Sjukfrånvaro märks direkt i lönekuvertet. Genom Avtalsgruppsjukförsäkringen (AGS) kan den försäkrade få ersättning för en del av inkomstbortfallet. Ersättningen är en dag-ersättning, alternativt en månadsersättning, beroende på vilken ersättning den försäkrade får från Försäkringskassan.

Sedan regeringen/riksdagen beslutade att lagen om anställningsskydd (LAS) ska gälla till och med att man fyllt 67 år (det finns även på förslag att höja till 69 år) har de kollektiva försäkringarna inte samordnats. AGS upphör vid 65 års ålder, och därför är man inte försäkrad under hela anställningstiden om man arbetar efter fyllda 65 år. Arbetsgivaren behöver inte betala samma premie för dem över 65 år, och på så sätt blir denna arbetskraft billigare.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att få en ändring i AGS-försäkringen, så att den i stället för att ha en fastslagen ålder följer lagen om anställningsskydd (LAS).

Utlåtande, motion A145

LO:s uppfattning är att samtliga avtalsförsäkringar ska gälla så länge en arbetstagare kvarstår i arbete. Det gäller således även AGS-försäkringen. Kravet kom, efter LO-samordningens prioritering, inte med bland de krav som LO driver i de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna 2017. Kravet är dock fortfarande aktuellt för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav inför kommande avtalsförsäkringsförhandlingar.

Förbundsstyrelsen förslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A146

Avdelning 14 Värmland

Rätt till AGS-ersättning vid sjukdom

Avtalsgruppsjukförsäkringen (AGS) ger enligt våra kollektivavtal rätt till en dagersättning på 12,5 procent av sjukpenningen från sjukdag 15 till och med sjukdag 365. Därefter upphör rätten till dagersättning såvida den sjuke inte erhåller aktivitetsersättning eller sjukersättning, då månadsersättning utges.

Vid allvarlig eller livshotande sjukdom kan sjukpenning på normalnivån utges utan tidsbegränsning. Vid fortsatt sjukskrivning efter ett års sjukskrivning utges i normalfallet sjukpenning på den så kallade fortsättningsnivån. Ekonomiskt innebär det att sjukpenningen sänks från 77,60 procent av inkomsten till 72,75 procent. Detta samtidigt som rätten till AGS-ersättning upphör. Det innebär att den sjukes ersättning sänks från 87,30 procent av inkomsten till 72,75 procent. Vid fortsatt sjukpenning på normalnivån innebär bortfallet av AGS-ersättning att den sammanlagda ersättningen sänks från 87,30 procent till 77,60 procent.

Ovanstående ordning är orättfärdig. AGS-ersättning bör rimligen utges även efter tolv månaders sjukskrivning.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att rätt till AGS-ersättning ska gälla även under fortsatt sjukskrivning efter tolv månader.

Utlåtande, motion A146

Frågan om ersättning efter tolv månader var uppe för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav i LO-samordningen inför 2017 års gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingar. Andra krav bedömdes som mer angelägna att driva i 2017 års avtalsförsäkringsförhandlingar. Detta eftersom det numera är mycket få sjukskrivna som omfattas av sjukförsäkringen mer än tolv månader. Förslaget finns dock fortfarande kvar hos LO för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalsförsäkringskrav inför kommande avtalsförsäkringsförhandlingar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A147

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 7 Södra Norrland

Automatisk anmälan till AFA-försäkringarna

I dag när du går på exempelvis föräldraledighet eller är långtidssjukskriven måste du själv ansöka om premiefrielse hos AFA. Det missar tyvärr många av våra medlemmar.

Det handlar om förlorade ersättningar från avtalsgruppsjuk (AGS), föräldrapenning-tillägg (FPT) och premiefrielse hos AFA. Vi tycker att det är arbetsgivaren som ska lämna in nödvändiga uppgifter för dessa försäkringar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att anmälan till AFA:s avtalsförsäkringar (AGS, FPT) blir mer automatisk i skarven mellan arbetsgivaren och Försäkringskassan.

Utlåtande, motion A147

I dag har arbetsgivaren ingen skyldighet att göra anmälningar till de olika försäkringarna, men möjligheten finns. Förslaget innebär en ökad administration för arbetsgivarna. Om anmälningskyldighet ska införas krävs villkorsförändringar i avtalen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A148

Avdelning 26 Östergötland, 32 Höglandet, 33 Vätterbygden, 38 Östra Småland, 40 Västbo-Östbo, 41 Kalmarsund, 43 Kronoberg

Avtalsgruppsjukförsäkring (AGS) under hela sjukpenningperioden

Dagersättningen i AGS är fortfarande som längst 360 dagar i en sjukperiod. Det innebär att efter 360 dagar får den som fortfarande är sjuk ingen AGS utan bara sjukpenning. Skäligt vore att AGS-försäkringen gäller även efter 360 dagar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att driva frågan om förbättringar i AGS-villkoren och att ersättningen utökas så att den gäller i mer än 360 dagar.

Utlåtande, motion A148

Frågan om ersättning efter 360 dagar var uppe för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav i LO-samordningen inför 2017 års gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingar. Andra krav bedömdes som mer angelägna att driva i 2017 års avtalsförsäkringsförhandlingar. Detta eftersom det numera är mycket få sjukskrivna som omfattas av sjukförsäkringen mer än tolv månader. Förslaget finns dock fortfarande kvar hos LO för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalsförsäkringskrav inför kommande avtalsförsäkringsförhandlingar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A149

Avdelning 28 Västra Skaraborg

Ersättning för arbetsskada

I dag krävs det att Försäkringskassan ska godkänna en arbetsskada för att AFA Försäkring ska pröva om rätt till ersättning föreligger. Som det ser ut i dagsläget är det svårt att få en arbetsskada godkänd av Försäkringskassan, och det krävs dessutom en inkomstförlust på minst en femtondel för att Försäkringskassan ska pröva arbetsskadan.

Detta gör att det också är svårt att få ut ersättning från TFA-försäkringen som administreras av AFA Försäkring. TFA-försäkringen anser vi vara vår egen via kollektivavtalet. Vi anser därför att det borde ske en oberoende prövning av en arbetsskada, dessutom oavsett inkomstförlust och med hjälp av senast kända vetenskapliga underlag för att få en så rättvis bedömning som möjligt.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att AFA Försäkring prövar rätten till ersättning för arbetsskada oberoende av Försäkringskassans hantering av arbetsskadeanmälningar

att AFA Försäkring vid prövning av rätten till ersättning för arbetsskada använder sig av senast kända vetenskapliga underlag.

Utlåtande, motion A149

Förbundsstyrelsen ser risker med att frikoppla TFA från socialförsäkringen då TFA i dag är en komplettering till det lagstadgade stödet. Om TFA-försäkringen frikopplas finns det en risk att även kopplingen till sjukpenninggrundande inkomst (SGI), som hela TFA-försäkringens ersättningar grundas på, förloras.

När det gäller vetenskapliga underlag lider vi fortfarande av den borgerliga regeringens nedläggning av Arbetslivsinstitutet, som höll ihop den forskning som fanns gällande arbetets inverkan på människan. I dag är forskningen spridd på många olika aktörer och därför svår att överblicka. Det är dock inte alltid så att de senast kända vetenskapliga underlagen är de mest tillförlitliga eller användbara. Därför kan förbundsstyrelsen inte alltid förorda de senast kända vetenskapliga underlagen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A150

Medlem Michael Sjödin avdelning 6 Mellersta Norrland

Arbetsskada/arbetssjukdom

Många av våra medlemmar som drabbats av arbetsskada eller arbetssjukdom får inte ut den ersättning de rimligen borde vara berättigade till.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ändra regelverket gällande Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA) så att fler medlemmar får hjälp vid arbetsskada/arbetssjukdom.

Utlåtande, motion A150

Att regelverket kring TFA ska ändras så att fler medlemmar får hjälp vid arbetsskada /arbetssjukdom ingår, efter LO-samordningens prioriteringar, bland de krav som LO

driver i de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna 2017. LO har också tillsatt en arbetsgrupp som ska se över villkoren i TFA gällande arbetssjukdomar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A151

*Medlem Josefin Reiser, Kjell Sjödin, Hans-Åke Vagelin, Ove Zaar, Tina Östman
avdelning 6 Mellersta Norrland*

Avtalsförsäkringar

Det är en brist i Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA) att den inte gäller i fall som inte är ett direkt olycksfall eller en klassad arbetssjukdom.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att TFA förändras till att gälla även för belastningsskador.

Utlåtande, motion A151

TFA gäller även vid belastningsskador, men det är en lång och krånglig process att få en arbetssjukdom godkänd och att få ersättning för den. LO har tillsatt en arbetsgrupp med uppdrag att inför kommande avtalsförsäkringsförhandlingar utarbeta en strategi för hur vi ska kunna förbättra villkoren gällande arbetssjukdomar i TFA.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A152

*Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten,
7 Södra Norrland*

Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA)

Våra medlemmar har ofta tunga och repetitiva arbetsuppgifter som ökar risken för att drabbas av arbetssjukdom. När en medlem drabbas av ohälsa är försäkringens beviskrav så höga att den som drabbats ofta har svårt att få sin arbetssjukdom godkänd.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att driva frågan om en förbättrad arbetsskadeförsäkring där beviskraven inte är så höga.

Utlåtande, motion A152

LO har tillsatt en arbetsgrupp som inför kommande avtalsförsäkringsförhandlingar ska utarbeta en strategi för hur vi ska kunna förbättra villkoren i TFA-försäkringen när det gäller arbetssjukdomar. Förbundsstyrelsen menar att det inte bara är ersättningsnivåerna som är problemet utan också bland annat vållandeprövningen och bevisregeln. Borttagandet av vållandeprövning är ett av de krav som, genom LO-samordningen, drivs i avtalsförsäkringsförhandlingarna 2017.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A153

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Arbetskada och arbetssjukdom

IF Metalls medlemmar drabbas i hög grad av olika arbetsskador och arbetssjukdomar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att AFA:s regler möjliggör att personer i större utsträckning kan få ersättning för arbetskada och arbetssjukdom.

Utlåtande, motion A153

LO har tillsatt en arbetsgrupp som ska se över villkoren i TFA-försäkringen när det gäller arbetssjukdomar. Förbundsstyrelsen tror inte att det bara är ersättningsnivåerna som är problemet utan också bland annat vållandeprövningen och bevisregeln. Därför vill förbundsstyrelsen låta arbetsgruppen se över den delen i försäkringen för bästa möjliga lösning. Den lösning som arbetsgruppen kommer fram till kommer att lämnas till LO, i sedvanlig ordning, för att prioriteras inför kommande avtalsförsäkringsförhandlingar. Borttagandet av vållandeprövning är redan ett av de prioriterade kraven i LO-samordningen och drivs i avtalsförsäkringsförhandlingarna 2017.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A154

Avdelning 36 Göteborg

Ändrade kriterier för bedömning av belastnings- och förslitningsskador

Den dåliga ergonomin är ett känt faktum för många av oss arbetare inom LO-kollektivet, där vissa branscher är värre än andra. Det är också ett faktum att många av oss någon gång drabbas av belastnings- och förslitningsskador utan en chans att få ersättning från AFA Försäkring, eftersom AFA:s bedömningsgrunder i TFA-försäkringen klassar sådana skador som arbetssjukdomar. Det finns med andra ord ett stort behov av att verka för en förändring av kriterierna för vad en arbetsskada är.

Varje människa vill och ska ha en rättighet att känna sig trygg i privatlivet och i arbetslivet. En del av tryggheten borde vara att vi slipper oroa oss för att inte kunna försörja våra familjer om vi tvingas vara sjukskrivna en längre tid på grund av en skada som inträffar på jobbet. I dagsläget har vi inte den tryggheten.

”Jag kan inte räkna det stora antal gånger jag suttit med medlemmar och talat om för dem hur deras situation ser ut när de vädjande ber mig hjälpa till efter att ha förlorat hutlösa summor på bara några månader. Den senaste personen jag försökte hjälpa med en överklagan till TFA-försäkringen hade slitit ut sin axel och tvingats vara hemma i drygt två månader. Summan blev en inkomstförlust på cirka 25 000 kronor. Läkaren sade att medlemmen behöver opereras och därmed riskerar att vara sjukskriven i upp till 32 veckor. Medlemmen har skjutit upp operationen för att denne känner att inkomstförlusten blir för stor. Som en följd av detta tar medlemmen nu starka värktabletter och fortsätter att jobba.”

Är det en sådan trygghet vi vill ha i Sverige?

En av fördelarna med att inkludera belastnings- och förslitningsskador i begreppet arbetsskada är att det skapar en trygghet för oss på arbetsplatsen, men även en trygghet i privatlivet ekonomiskt.

Vi föreslår kongressen besluta

att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att kriterierna gällande arbetsskada ändras så att belastnings- och förslitningsskador inkluderas i begreppet arbetsskada

att motionen skickas in för behandling på nästa LO-kongress.

Utlåtande, motion A154

Bland de prioriterade krav som tas hänsyn till vid 2017 års avtalsförsäkringsförhandlingar finns bland annat att AFA ska använda den senaste ILO-listan i sin skadereglering. Det är också en arbetsgrupp utsedd inom LO som ska se över hela TFA gällande arbetssjukdomar för att se vilka förändringar som behövs i försäkringen för att bäst gynna våra medlemmar. Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att avvakta resultatet från arbetsgruppen innan beslut om strategi för det fortsatta arbetet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a att-satsen beaktad och att avslå 2:a att-satsen.

Motion A155

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 7 Södra Norrland

Full ersättning från AFA Försäkring vid färdolycksfall

Vid olycksfall på arbetsplatsen betalar AFA ut fullt vid inkomstförlust. Det gör de dock inte vid färdolycksfall. Detta trots att AFA:s ekonomi är god, cirka 200 miljarder av våra avsatta pengar ligger inne hos AFA.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att AFA betalar ut full inkomstförlust vid färdolycksfall.

Utlåtande, motion A155

Det som föreslås i motionen har tidigare bifallits av LO-kongressen och kommer att övervägas och prioriteras bland andra angelägna avtalskrav inför kommande avtalsförsäkringsförhandlingar.

I LO-samordningens prioritering inför 2017 års avtalsförsäkringsförhandlingar kom inte frågan om full inkomstförlust vid färdolycksfall med bland de krav som drivs i de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna. Detta eftersom det finns många angelägna förslag på förbättringar av TFA-försäkringen och alla inte kan drivas samtidigt.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A156

Avdelning 26 Östergötland

Åldersgräns i AFA Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA)

För ersättning från TFA gäller enligt § 28 att arbetssjukdom ska ha visat sig innan den skadade uppnått 65 års ålder. När det gäller asbestorsakad cancer finns en särskild skrivning i denna paragraf. Vid cancersjukdom orsakad av asbestexponering i arbetet ska sjukdomen ha visat sig innan den skadade uppnått 75 års ålder.

Med anledning av att tiden från påverkan av asbesten till att diagnos ställs kan vara väldigt lång samt att en del fortsätter att jobba till 67 års ålder, och en del ännu längre, bör åldersgränsen 75 år tas bort.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att åldersgränsen i TFA som nu gäller för cancersjukdom orsakad av asbestexponering i arbetet tas bort och att ingen åldersgräns för utbetalning av ersättning längre finns.

Utlåtande, motion A156

Att verka för att åldersgränsen i TFA gällande cancer orsakad av asbestexponering tas bort anser förbundsstyrelsen vara ett mycket viktigt och angeläget krav. Det ingår, efter LO-samordningens prioritering, bland de krav som LO driver i de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna 2017.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A157

Avdelning 22 Sörmland

Begravningskostnad efter 65 år

Snart står vi inför att arbeta till 69 år, vilket innebär att allt fler äldre kommer att finnas på våra arbetsplatser trots att hälsan kanske börjat svikta.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att för den som avlider efter 65 års ålder och som kvarstår i anställning ska Tjänstegrupplivförsäkringen (TGL) gälla.

Utlåtande, motion A157

I dag gäller TGL så länge den försäkrade kvarstår i ”avlönat arbete” och det finns ingen övre åldersgräns.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A158

Avdelning 34 Borås

Tjänstegrupplivförsäkring

TGL (tjänstegrupplivförsäkring) fick vi genom kollektivavtalen redan 1963. Andemeningen var att försäkringen skulle motsvara cirka två årslöner som stöd till efterlevande. Försäkringen har urholkats så att värdet i dag inte ens motsvarar en årslön. Samtidigt har kostnaderna för att få våra nära och kära förda till sista vilan ökat kraftigt, vilket innebär stora hål i plånboken när det hemska inträffar och begravning ska ske.

Att stödja familjer ekonomiskt är en trygghetsfråga och inte minst en jämlikhetsfråga. Men då krävs att den ekonomiska hjälpen stärks för att kunna kompensera de kraftiga kostnadsökningarna.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att nivåerna i avtalsförsäkringar gällande grundbelopp höjs

att nivåerna i avtalsförsäkringar gällande begravningshjälp höjs.

Utlåtande, motion A158

Förslagen att grundbeloppet och beloppet i begravningshjälpen höjs är inte med bland de krav som LO-samordningen beslutade driva i 2017 års gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingar. De finns dock kvar för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav inför kommande avtalsförsäkringsförhandlingar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A159

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 7 Södra Norrland

Höj ersättningsbeloppet i AGB

Det blir allt svårare att få en ny anställning om man som lite äldre förlorar sitt arbete. Facket har alltid sett positivt på rationaliseringar, en förutsättning har dock varit att vi haft ett fungerande skyddsnät värt namnet. I dag beror stödet från samhället på vilken regering vi har. Ersättningsbeloppet i denna försäkring borde höjas rejält, upp till det tiodubbla.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ersättningsbeloppet i Avgångsbidragsförsäkringen (AGB) höjs kraftigt.

Utlåtande, motion A159

Det finns många viktiga och prioriterade krav till avtalsförsäkringsförhandlingarna vad det gäller AGB. I LO-samordningen har förbundet prioriterat att få tillbaka hälsofallet i AGB-försäkringen. Förbundsstyrelsens uppfattning är att de LO-gemensamma kraven vad det gäller AGB-försäkringen ska drivas först, innan ytterligare krav ställs om villkorsförändringar i försäkringen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A160

Avdelning 36 Göteborg

Slopa ålderskravet i AGB-försäkringen

I försäkringen om avgångsbidrag (AGB) krävs det att man fyllt 40 år vid anställningens upphörande för att bli berättigad till ersättning. Vid arbetslöshet är behovet av ekonomiskt skydd stort oavsett ålder. Vi anser att IF Metall ska verka för att alla medlemmar får en bättre ekonomisk trygghet när de drabbas av arbetslöshet. En del i detta är att stärka AGB-försäkringen och se till att den omfattar fler av våra medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ålderskravet slopas i försäkringen om avgångsbidrag (AGB).

Utlåtande, motion A160

På den senaste LO-kongressen uttalade LO:s styrelse att den anser att ålderskravet bör sänkas för att fler ska omfattas av försäkringen. Kravet finns i dag inte upptaget bland LO-samordningens prioriterade krav. Förbundsstyrelsen anser därför att frågan bör överlämnas till avtalsrådet för sedvanlig prioritering inför kommande avtalsförhandlingar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A161

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 7 Södra Norrland

Hälsofallet i AGB

I dag är det många som får lämna sitt arbete på grund av sjukdom, det i sig blir en personlig arbetsbrist.

Att inte få ut avgångsbidrag (AGB) när detta sker anser vi är fel, då det inte är någon skillnad på att bli arbetslös på grund av arbetsbrist och att behöva lämna arbetet för att arbetsgivaren inte kan placera individen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att hälsofallet i AGB återinförs.

Utlåtande, motion A161

Tidigare fanns det två olika möjligheter att få AGB, dels vid uppsägning på grund av arbetsbrist i samband med nedskärningar, nedläggningar etc., dels i hälsofallet, dvs. när en arbetstagare blev uppsagd på grund av sjukdom men fortfarande stod till arbetsmarknadens förfogande. Den senare möjligheten togs bort från försäkringen 2005.

Efter LO-samordningens prioriteringar, bland de krav som LO driver i de gemensamma avtalsförhandlingarna 2017, ingår att hälsofallet i AGB återinförs.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A162

Avdelning 46 Blekinge

Förbättringar i AGB-villkoren

När våra medlemmar blir uppsagda på grund av arbetsbrist och är 40 år fyllda, så betalar Försäkring om avgångsbidrag (AGB) ut engångsbelopp till de drabbade.

Detta gäller dock inte för dem som får en sjukersättning och som tvingas avsluta sin anställning på grund av arbetsbrist. Arbetsgivarna ser detta som ett ypperligt tillfälle att avsluta anställningen på grund av personlig arbetsbrist. Vi tycker att detta är en rättvisefråga. När man får en sjukersättning så drabbas man ekonomiskt. Man har ofta gått länge

med endast sjukpenning som inkomst. De första 360 dagarna har man ersättning från Avtalsgruppsjukförsäkringen (AGS), men därefter har man enbart sjukpenning.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att AGB-försäkringen även ska gälla vid en avslutad anställning på grund av en beviljad sjukersättning.

Utlåtande, motion A162

I LO-samordningen drivs frågan om AGB vid sjukdom, men det gäller för dem som kan arbeta i annat arbete.

Vid en beviljad sjukersättning från Försäkringskassan finns ingen kvarvarande arbetsförmåga. AGB-försäkringen kan ses som ett bidrag för omställning till annat arbete.

Förbundsstyrelsen anser därför att det inte ska vara möjligt att få ersättning från AGB-försäkringen vid beviljad sjukersättning. Frågan togs även upp vid den senaste LO-kongressen där den avslogs.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A163

Avdelning 28 Västra Skaraborg

Försäkring om avgångsbidrag (AGB)

När en medlem blir uppsagd på grund av arbetsbrist och varit anställd på ett eller flera företag med kollektivavtal i fem år samt har fyllt 40 år, kan hen vara berättigad till AGB-belopp. Detta gäller dock inte alla.

Om en person har varit anställd inom exempelvis Kommunals avtalsområde under en del av femårsperioden utfaller inte något AGB-belopp, trots att personen varit anställd inom LO:s avtalsområden i fem år.

Vi menar att andemeningen med AGB-försäkringen är att alla som uppfyller kraven ska få det extra stödet vid uppsägning på grund av arbetsbrist.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en ändring görs av regelsystemet så att samtliga LO-förbunds avtalsområden ska vara AGB-berättigade om karenregeln är uppfylld.

Utlåtande, motion A163

Eftersom medlemmar inom de olika LO-förbunden inte alltid arbetar inom den privata sektorn utan även i statlig, kommunal och kooperativ verksamhet har vi olika arbetsgivarorganisationer som förhandlingsmotpart. Av respekt för andra förbund anser förbundsstyrelsen att IF Metall inte ska ta ställning till andras förhandlingslösningar på området.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A164

Avdelning 15 Stockholms län

Vid uppsägning på grund av personliga skäl (hälsoskäl) ska det även ingå avgångsbidrag (AGB) och omställningsstöd (TSL)

Många gånger stöter vi på medlemmar som av olika skäl inte kan arbeta kvar på arbetsplatsen på grund av hälsoskäl. Dessa medlemmar blir ofta uppsagda på grund av personliga skäl och de har också ofta arbetat länge på samma arbetsplats. Möjligen har de även fått några skador/förslitningar från arbetsplatsen. Dessa medlemmar behöver ekonomiskt stöd då de oftast haft en längre sjukskrivning innan på grund av sin arbetsförmåga.

Medlemmarna behöver också hjälp till omställning för att hitta en möjlig arbetsplats som de klarar av på grund av sin nedsatta arbetsförmåga. I dagsläget finns avgångsbidrag (AGB) och omställningsstöd (TSL) tillgängliga enbart vid uppsägning på grund av arbetsbrist.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avgångsbidraget i AFA-försäkringarna ska gälla även vid uppsägning på grund av personliga skäl vid hälsoskäl

att omställningsstöd (TSL) ska gälla även vid uppsägning på grund av personliga skäl vid hälsoskäl.

Motion A165

Avdelning 47 Östra Skåne, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

TSL och AGB vid avslut på grund av hälsoskäl

Många medlemmar tvingas i dag avsluta sina anställningar för att de av fysiska eller psykiska skäl inte längre klarar sina jobb. Det kan vara att jobbet är för stressigt, att de fått ont i axlar eller rygg för att arbetet är slitsamt eller att de inte längre klarar att jobba skift.

Vi anser att dessa medlemmar borde få rätt till både omställning genom TSL samt avgångsbidrag enligt AGB för att ge dem en möjlighet att hitta ett mer passande arbete.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att TSL ska gälla vid uppsägning på grund av hälso-/medicinska skäl

att AGB även ska gälla vid uppsägning på grund av hälso-/medicinska skäl.

Utlåtande, motionerna A164 och A165

Det föreslås att förbundsstyrelsen ska verka för att omställning genom TSL och avgångsbidrag ska gälla också vid uppsägning på grund av hälso- och medicinska skäl. Detta ingår, efter LO-samordningens prioriteringar, bland de krav som LO driver i de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna 2017.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion A166

Avdelning 6 Mellersta Norrland

Omställning

Många som blir uppsagda på grund av arbetsbrist och använder TSL-försäkringen upplever att det enda de får göra är att lära sig skriva cv.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att man även kan få utbildningar i TSL-försäkringen

att Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan tar ett gemensamt grepp för att hjälpa den arbetslöse till ett nytt jobb.

Utlåtande, motion A166

År 2014 hade omställningsavtalet varit i gång i tio år och då gjordes en utvärdering av systemet på initiativ av styrelsen i TSL. Av utvärderingen framgår att TSL-systemets funktion att stödja uppsagda fungerar väl gällande coachningsstöd, men att TSL-systemets omfördelningsprincip inte fungerar så bra som tänkt då majoriteten av omställningsprojekten är små (2–4 deltagare). TSL-systemets omställningsstöd är begränsat och uppfattas omfatta i huvudsak coachningsstöd och inte till exempel utbildning. TSL-systemet har en lägre effektivitet än övriga omställningsorganisationer gällande omfattning/volym av stöd i relation till tillgängliga medel.

Mot bakgrund av ovanstående har TSL:s styrelse beslutat att justera i systemet. När det nya systemet startar i höst går det ned till 38 omställningsföretag mot nuvarande cirka 90. Det innebär en möjlighet till fler omställningsuppdrag till varje omställningsföretag. Syftet med förändringen är att frigöra medel från de höga strukturkostnaderna till en bredare omställning än bara coaching, såsom utbildning och validering. Dessutom för IF Metall tillsammans med Handels, Teknikarbetsgivarna, Industrierbetsgivarna och Svensk Handel samtal om trygghet i anställning, utbildning och omställning där frågan också aktualiseras.

Förbundsstyrelsen anser att samordningen mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan behöver ses över och förtydligas. Det är inte tillräckligt med en frivillig samverkan mellan dessa statliga instanser. Det visar den erfarenhet som avdelningarnas arbetsmarknadsansvariga delar och som visar att bristen på samordning många gånger leder till att Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan stundtals gör olika bedömningar avseende, exempelvis, vår medlems arbetsförmåga och därmed lämnar instruktioner som kan leda till att individen blir av med sin rätt till sjukersättning eller a-kassa.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a att-satsen beaktad och att bifalla 2:a att-satsen.

Motion A167

Medlem Juha Kupari avdelning 6 Mellersta Norrland

TSL-försäkring

Utöka TSL så att fler får stöd under omställning.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att fler medlemmar utan fast anställning ska få ta del av omställningsstöd från Trygghetsfonden TSL.

Motion A168

Avdelning 36 Göteborg

Stärk TSL

I villkoren för omställningsstödet från TSL krävs att man är tillsvidareanställd. Flera av våra medlemmar kan i dag tyvärr vara anställda med olika tidsbegränsade anställningar under en längre tid. Vi anser att det är orättvist att man utöver att vara anställd på otrygga grunder inte heller är berättigad till omställningsstödet. Vi vill att IF Metall ska verka för att alla våra medlemmar får stöd och ekonomisk trygghet när de drabbas av arbetslöshet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att omställningsstödet från TSL ska gälla oavsett anställningsform.

Utlåtande, motionerna A167 och A168

IF Metall har i flera avtalsrörelser ställt krav om att oavsett vilken anställningsform arbetstagaren har ska hen, inom ramen för regelverket, få tillgång till omställningsstödet. Vi har tyvärr inte nått framgång med kravet. Förbundsstyrelsen anser att frågan är lika aktuell i dag. IF Metall för dessutom tillsammans med Handels, Teknikarbetsgivarna, Industriarbetsgivarna och Svensk Handel samtal om trygghet i anställning, utbildning och omställning där frågan aktualiseras.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion A169

Avdelning 37 Gotland

Ändra inte en fungerande omställning

Omställning är en del av våra avtalsförsäkringar via Trygghetsfonden TSL, som har funnits i tio år.

Uppdraget tecknas av fack och arbetsgivare på arbetsplatsen för att den uppsagda ska få en personlig coach som hjälper till med att komma i gång med jobsök, få ordning på papper och komma i kontakt med arbetsgivare och myndigheter. Coachen hjälper även till med kontakter och ger stöd, så att a-kassan kommer i gång. Systemet är lokalt, enkelt och medlemsnära. Lokalt då coacherna finns i lokalsamhället. Enkelt då administrationen sköts av omställningsföretaget. Medlemsnära genom att coacherna finns nära och kan delta i hela processen vid uppsägning för att ge det stöd som behövs.

I det nya systemet ska TSL först bedöma vilken insats varje person behöver. Ett system som är mer administrativt än dagens och drar ut på tiden. Inte som i dag när en coach kan delta samma dag som uppsägningen sker för att möta den oro och besvikelse som uppsagda känner och i samtal få personer att vända processen till att acceptera och bli till en jobsökande process. Risken är att omställningen helt lämnas åt sidan av de lokala parterna vid uppsägning och att hjälp till medlem lämnas för TSL:s bedömning. Omställning kan inte komma i gång tidigare än med dagens system, för det går inte att börja innan listan över uppsagda är klar.

Den regionalisering som TSL gör riskerar att lämna luckor i Sverige med regioner som inte bär sig ekonomiskt med den nya modellen. Färre omställningsföretag kommer att innebära att större städer och orter gynnas medan mindre orter får försämring. Därför måste det finnas en regional hänsyn så att omställningsföretagen finns nära där uppsägning sker. Ett regionalt bidrag kan därför vara nödvändigt.

Omställning till nytt jobb kräver kunskap om den lokala arbetsmarknaden. Kunskapen inom en arbetsmarknadsregion är nyckeln för en lyckad omställning och borde vara utgångspunkt för hur TSL organiseras.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att uppdrag om uppsagdas omställning tecknas av de lokala parterna

att parterna lokalt ska bedöma vilken insats som behövs för de uppsagda

att omställningsföretag ska finnas lokalt

att den lokala arbetsmarknaden ska vara utgångspunkt för omställningen

att det ska finnas ett bidrag som säkerställer lokal närvaro av omställningsföretagen

att kunskap om den lokala arbetsmarknaden är prioriterad och att omställning ska finnas inom varje arbetsmarknadsregion.

Utlåtande, motion A169

Trygghetsfonden TSL är en kollektivavtalad omställningsförsäkring som startades 2004 efter överenskommelse mellan förbunden i LO och Svenskt Näringsliv. Det finns i dag 13 trygghetsorganisationer på arbetsmarknaden och TSL är den enda av dessa som tillämpar den så kallade fria marknadsmodellen. En av de äldsta är TRR, Trygghetsrådet, som bildades redan 1974 och som ägs av fackförbunden inom PTK och Svenskt Näringsliv. Gemensamt för trygghetsorganisationerna är att de ska underlätta, framför allt för de uppsagda, men också för de företag som tvingas säga upp personal på grund av arbetsbrist.

När förbunden inom LO och Svenskt Näringsliv inledde förhandlingarna om omställningsstöd ville LO-förbunden ha ett system som liknade tjänstemännens omställningssystem TRR, då erfarenheterna från detta system var goda, inte minst genom kostnadseffektiv omställning.

Svenskt Näringsliv å andra sidan, ville ha ett system där den fria marknadskonkurrensen fullt ut skulle råda. Inför varje omställning skulle en upphandling göras av fack och arbetsgivare. I den fria konkurrensen skulle, enligt teorin, de bästa och mest effektiva omställningsföretagen vinna upphandlingarna och de sämre slås ut. Våra uppsagda medlemmar skulle därmed få den bästa och mest kostnadseffektiva omställningen.

Antalet omställningsföretag i TSL-systemet var hösten 2016 cirka 90, som mest har TSL haft 140 omställningsleverantörer. Dessa konkurrerade om färre än 20 000 omställningar 2015, och 2016 har antalet omställningar minskat ytterligare. Det blir förhållandevis få omställningar per företag, men kostnaden för att upprätthålla denna struktur är hög. Hela 40–45 procent av omställningsstödet, dvs. nästan hälften av omställningsstödet går till annat än omställning. Motsvarande siffra för TRR är 20–25 procent.

År 2014, efter tio år med TSL, gjordes en utvärdering av systemet på initiativ av styrelsen i TSL. Av utvärderingen framgår följande.

1. TSL-systemets funktion att stödja uppsagda fungerar väl gällande coachningsstöd.
2. TSL-systemets omfördelningsprincip fungerar inte så bra som tänkt då majoriteten av omställningsprojekten är små (2–4 deltagare).
3. TSL-systemets innehåll av omställningsstöd är begränsat och uppfattas omfatta i huvudsak coachningsstöd och inte till exempel utbildning.
4. TSL-systemet har en lägre effektivitet än övriga omställningsorganisationer gällande omfattning/volym av stöd i relation till tillgängliga medel.

Mot bakgrund av ovanstående har TSL:s styrelse beslutat att justera i TSL-systemet. När det nya systemet startar hösten 2017 går TSL ned till 38 omställningsföretag fördelade i varje län. Det innebär möjlighet till fler omställningsuppdrag till varje omställningsföretag.

tag, vilket möjliggör en ökad lokal närvaro och kännedom om den lokala arbetsmarknaden. Syftet med ändringen är att frigöra medel från de höga strukturkostnaderna till en bredare omställning än bara coachning.

Uppdraget om omställning av de uppsagda kommer att tecknas av de lokala parterna, som i samband med uppsägningsförhandlingen kontaktar TSL. Därefter gör TSL, liksom TRR, bedömningen av behovet till omställningsstöd och kommer således att träffa de uppsagda. Sedan väljer TSL ut en eller flera leverantörer för omställningsuppdraget utifrån vilket omställningsstöd de uppsagda behöver. TSL kommer då att ha en större möjlighet att omfördela medel till dem som behöver mest omställning, då omfördelningen kan ske inom ramen för hela TSL:s verksamhet i stället för inom den enskilda omställningen.

Förbundsstyrelsen ser fördelar med de nya möjligheterna till omfördelning av omställningsstöd inom ramen för hela TSL:s verksamhet, då det ger förutsättningar för att omställningen, i större omfattning, kommer att kunna anpassas efter individens förutsättningar och behoven på den lokala arbetsmarknaden. Förbundsstyrelsen anser också att den nya modellen med länsvisa upphandlingar ger bättre förutsättningar för lokal förankring av omställningsföretag än den tidigare då upphandling gjordes för varje enskild omställning.

Förbundsstyrelsen anser att det i grunden är sunt att behovsprövning och utförande av omställningsåtgärden särskiljs. Det skapar trovärdighet och trygghet inte bara för individen och omställningsföretaget, utan också för TSL-systemet i sin helhet.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att det måste säkras att prövningen av TSL gällande individens behov i omställningen sker på ett rättssäkert sätt och förutsätter därför att TSL:s styrelse finner beslutsformer som garanterar detta.

Förbundsstyrelsen anser att den nya inriktning som TSL har valt är riktig, då de ändringar som görs är för att få loss mer pengar till en bredare och bättre omställning. Omställningsstödet, som är avstått löneutrymme, ska användas till bra omställning och inte för att försörja ett alltför stort antal omställningsföretag. Det ger mervärde för våra medlemmar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla 1:a attsatsen, att avslå 2:a attsatsen, att bifalla 3:e och 4:e attsatserna, att anse 5:e attsatsen beaktad och att bifalla 6:e attsatsen.

Motion A170

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 7 Södra Norrland

Föräldrapenningtillägg

Föräldrapenningtillägget hanteras numera av det partsgemensamma försäkringsbolaget AFA. I och med de nya förutsättningarna slipper arbetsgivarna kostnaden för föräldralediga enligt de gamla reglerna. Nu betalar AFA direkt. Anledningen till detta påstås vara att försäkringarna redan mer än väl täcks av avgifterna, avgifter som i förhandling enats om. Detta innebär att företagen fått ännu en ekonomisk lättnad.

Föräldrapenningtillägget utges enbart för en sammanhängande ledighetsperiod. Detta är att gå bakåt i tiden då våra avtal tidigare medgivit möjlighet att ta ut föräldrapenningtillägg under flertalet perioder.

Vi påstår att när den ursprungliga avtalsregeln infördes omfattade den endast kvinnliga arbetstagare, och det låg då i sakens natur att föräldraledigheten togs ut sammanhängande, och att man var helt ledig från arbetet. I det moderna arbetslivet tar både män och kvinnor ansvar för barnen. Begränsande regler skapar ojämlikhet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att föräldrapenningtillägget för våra medlemmar kan tas ut i fler än en sammanhängande period.

Utlåtande, motion A170

I regelverket för föräldrapenningtillägget är villkoret att ledigheten tas ut i en sammanhängande period. En sammanhängande period innebär den period som arbetstagaren har ansökt om och kommit överens med sin arbetsgivare om. En sammanhängande period kan till exempel innebära att föräldraledigheten tas ut varannan vecka eller en dag per vecka under en längre tid. Förbundsstyrelsen anser att det är bra med ett regelverk som uppmuntrar föräldrar, oavsett kön, till sammanhängande föräldraledighet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A171

Avdelning 22 Sörmland

Graviditetspeng

Kvinnor förlorar i alla lägen när det gäller graviditet och företaget inte har arbete som den gravida kvinnan kan utföra utan risk för sitt barn. När arbetsgivaren inte har arbete att erbjuda som inte är skadligt för barnet, får den gravida kvinnan gå hem med graviditetspeng. Alltså förlorar kvinnan minst 22 procent i lön fram till förlossningen då hon skulle kunnat arbeta och få full lön, intjäna full pension m.m.

Det finns kvinnor som har fått gå hemma från vecka 8 och alltså förlorat massor av inkomst och pensionspengar under tiden.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att de gravida kvinnor som inte kan få utföra arbete trots att de är friska och arbetsföra genom försäkringslösning inte ska förlora någon inkomst eller pension då de tvingas vara hemma och gå på graviditetspeng

att stärka upp våra avtal så att de arbetsgivare som inte kan erbjuda arbete ska betala full lön under graviditeten fram till vecka 36.

Utlåtande, motion A171

Förbundsstyrelsen menar att det vore en dålig utveckling om arbetsgivarna, genom en försäkringslösning, kan komma undan sitt omplaceringsansvar enligt arbetsmiljölagen och dess föreskrift ”Gravida och ammande arbetstagare”. Ansvaret åligger i dag arbetsgivaren.

Förbundsstyrelsen anser att frågan om att stärka förbundets kollektivavtal med skrivelser om arbetsgivares skyldighet att betala full lön fram till graviditetsvecka 36 bör överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a attsatsen och att överlämna 2:a attsatsen till avtalsrådet.

Motion A172

Avdelning 19 Östra Värmland

Föräldraförsäkringen

Personer som jobbar dagtid kan välja en dag i veckan att ta ut sina dagar på. Vid kontinuerligt skiftarbete är det lite svårare att välja en fast dag i veckan, utan man vill välja vissa skift i skiftcykeln, till exempel första eller sista skiftet. Detta ska då räknas som en period när man gör denna ansökan.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att få en liksidig syn på hur man tar ut sin föräldraförsäkring

att föräldraförsäkringen ska kunna tas ut som en period när man ansöker om ett specifikt skift i en skiftperiod under en längre tid, exempelvis första förmiddagsskiftet.

Utlåtande, motion A172

Förbundsstyrelsen menar att en sammanhängande period innebär den period som arbetstagaren har ansökt om och kommit överens med sin arbetsgivare om. En sammanhängande period kan till exempel innebära att föräldraledigheten tas ut varannan vecka eller ett specifikt skift i en skiftperiod under en längre tid.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A173

Avdelning 22 Sörmland

Föräldraledighet

Möjligheten för föräldrar att få tillgång till LO:s försäkring gällande föräldrapenning måste öka genom att tiden man kan söka för sträcker sig längre än till dess barnet är 18 månader. I dagsläget finns också begränsningar när förälder vill söka i olika perioder på grund av att de inte kan schemalägga ledigheten.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att föräldrapenningtillägget ska gälla under den tid som man har rätt att ta ut föräldrapenning

att föräldrapenningtilläggets villkor ska följa socialförsäkringsbalkens (Försäkringskassans) bestämmelser gällande barnets ålder vid rätten till föräldrapenning

att 5 § i villkoren i AFA, som reglerar sammanhängande period, förändras så att föräldrar kan söka i fler perioder

att sammanhängande period tas bort och att man, så länge man är överens med sin arbetsgivare, ska kunna utnyttja sina 180 dagar på så många perioder man är överens om.

Utlåtande, motion A173

Föräldrapenningtillägget ersatte föräldralön som tidigare fanns inskrivet i de flesta av våra kollektivavtal. Regelverket för en sammanhängande period och till vilken ålder (inom 18 månader från barnets födelse) ersättningen kan tas ut är samma som tidigare.

Det föreslås att uttagsreglerna anpassas till socialförsäkringsbalkens villkor, dvs. att tiden för uttag förlängs. Förbundsstyrelsen anser att 18-månadersgränsen fyller syftet att stimulera fler att ta ut föräldraledighet i samband med barnets födelse och under de första 18 levnadsmånaderna. En tid som är viktig för anknytningen mellan barn och förälder.

Vidare föreslås förbundsstyrelsen verka för att föräldrapenningtillägget ska kunna tas ut under flera sammanhängande perioder. I regelverket för föräldrapenningtillägget är villkoret att ledigheten tas ut i en sammanhängande period. Förbundsstyrelsens uppfattning är att en sammanhängande period innebär den period som arbetstagaren har ansökt om och kommit överens om med sin arbetsgivare. En sammanhängande period kan till exempel innebära att föräldraledigheten tas ut varannan vecka eller en dag per vecka under en längre tid. Förbundsstyrelsen anser att det är bra med ett regelverk som uppmuntrar föräldrar, oavsett kön, till sammanhängande föräldraledighet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a–3:e att-satserna och att anse 4:e att-satsen beaktad.

Motion A174

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Avtalspension SAF-LO

Avtalspensionen börjar tjänas in vid 25 års ålder. Intjänandetiden innebär att pensionsnivån blir lägre då arbetstid före 25 års ålder inte räknas in.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Avtalspension SAF-LO intjänas från första anställningsdagen.

Motion A175

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Tjänstepension

Inom LO-kollektivet börjar många arbeta tidigt, ofta långt före 25-årsåldern. Med ökad livslängd och lägre andel av befolkningen som antas arbeta i framtiden är det väldigt viktigt att tjänstepensionen är bra. 25-årsgränsen för att tjäna in tjänstepension är något som måste förändras.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att åldersgränsen för intjänande av tjänstepension avskaffas.

Motion A176

Avdelning 48 MittSkåne

Avtalspension hela arbetslivet

Eftersom vi i dag uppmanas att arbeta så länge som möjligt så ska vi självklart ha vår premie till avtalspension inbetald från första arbetsdagen och ända tills den dag vi avslutar vårt arbete. Det ger en möjlighet för arbetstagaren att öka pensionen och förhoppningsvis slippa behöva överleva på enbart garantipension.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att premien till avtalspensionen betalas under arbetstagarens hela arbetsliv.

Motion A177

Avdelning 34 Borås, 44 Halland

Avtalspension

I dag står vi inför fakta att pensionen är dålig och inte minst för våra unga. I det allmänna systemet får man för varje intjänad krona utan åldersgräns insättning till sin pension. Regelverket för avtalspension innebär att avsättning görs när man fyllt 25 år och fram till 65 års ålder.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att regelverket för avtalspension förändras så att åldersgränserna tas bort och att avsättning till den kollektivavtalade avtalspensionen görs under hela arbetslivet.

Motion A178

Avdelning 22 Sörmland

Avtalspension

När man fyller 65 och väljer att kvarstå i sin anställning så upphör arbetsgivaren att inbetala till avtalspensionen om inte arbetsgivaren och den anställde gör en frivillig överenskommelse om fortsatt inbetalning.

I dag stannar allt fler kvar efter 65, inte minst de som kommer från andra länder och därmed arbetat kort tid i Sverige. Dagens avtal är inte utformat för dem som arbetar efter att ha fyllt 65.

Inte heller intjänar man något till avtalspensionen om man förvärvsarbetar före 25 års ålder.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att få en ändring i reglerna angående inbetalning av avtalspension så att betalning fortgår så länge anställningen kvarstår

att få en ändring i reglerna angående intjänande av avtalspension så att inbetalning sker från den dagen man börjar arbeta oavsett ålder.

Utlåtande, motionerna A174–A178

Både IF Metalls kongress 2014 och LO-kongressen 2016 biföll krav där all intjänad inkomst ska vara pensionsgrundande i Avtalspension SAF-LO, oavsett vilken ålder man har, och att detta bör regleras i villkoren för Avtalspension SAF-LO.

Det som föreslås i motionerna ingår, efter LO-samordningens prioritering, bland de krav som LO driver i de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna 2017.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion A179

Avdelning 26 Östergötland

Avtalspension samt övriga villkor och förmåner

I våra kollektivavtal finns regleringar om en årlig avsättning till Avtalspension SAF-LO. Alla medlemmar får inte ta del av avtalspensionsinsättning, bland annat de som väljer att jobba kvar efter 65 års ålder. För att avtalspensionspremien ska fortsätta att betalas in krävs en överenskommelse mellan arbetstagar och arbetsgivare, något som många inte känner till. Ingen ska förlora insättningen till avtalspensionen. Insättning ska göras automatiskt av arbetsgivaren tills individen har gått i pension.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avtalspensionspremien betalas in av arbetsgivare för den som väljer att jobba längre än till 65 års ålder, eller kompenseras individuellt med motsvarande

att de avtalsförsäkringar som gäller fram till 65 års ålder ska fortsätta att gälla för den som väljer att jobba längre än till 65 års ålder.

Utlåtande, motion A179

Både IF Metalls kongress 2014 och LO-kongressen 2016 biföll krav där all intjänad inkomst ska vara pensionsgrundande i Avtalspension SAF-LO, oavsett vilken ålder man har, och att detta bör regleras i villkoren för Avtalspension SAF-LO. Förbundsstyrelsen anser att det är en prioriterad fråga att så länge en person arbetar ska hen ha avsättning till sin tjänstepension.

Kravet om intjänandeåldern ingår, efter LO-samordningens prioritering, bland de krav som LO driver i de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna 2017.

Att avtalsförsäkringarna ska gälla även efter 65 år är ett yrkande som har behandlats positivt av tidigare kongresser, även LO:s kongresser. Förbundsstyrelsen anser att medlemmar som arbetar efter 65 år ska ha samma försäkringsskydd som sina yngre kamrater.

Dock finns kravet inte med bland de krav som LO-samordningen prioriterat inför de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna 2017. Icke desto mindre finns kravet med på den prioriteringslista som finns på LO, vilket innebär att det kommer att kvarstå inför framtida förhandlingar om avtalsförsäkringar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A180

Avdelning 46 Blekinge, 47 Östra Skåne, 48 MittSkåne

Avtalspension under hela arbetslivet

IF Metalls medlemmar omfattas av tjänstepensionen Avtalspension SAF-LO (tidigare STP). Vi har i våra kollektivavtal en överenskommelse att arbetsgivaren ska betala in premier till en avtalspension. I den senaste riksavtalsförhandlingen fick vi igenom ett krav på en utbyggnad av avtalspensionen. År 2012 var den fullt utbyggd och då avsätts 4,5 procent av lönen till en avtalspension.

I dag börjar man tjäna in avtalspensionen från 25 års ålder fram till 65 års ålder. Du har rätt till att arbeta fram till 67 års ålder, men kan fortsätta ännu längre om arbetsgivaren går med på det. Många av LO-kollektivets medlemmar startar också sitt arbetsliv betydligt tidigare än vid 25 års ålder. Den som jobbar från 18 års ålder till 67 års ålder förlorar således nio års inbetalning till avtalspensionen, alltså en betydande inbetalning till sin pension.

Från och med 2016 är avdragsrätten för privat pensionssparande helt borttagen, vilket gör att tjänstepensionen har blivit ännu mer betydelsefull för den anställde.

Vi vill att tjänstepensionen ska betalas in under arbetstagarens hela verksamma arbetstid och att åldersgränsen i avtalspensionen slopas.

Fördelen med förslaget är att arbetstagaren får en pension som är tillräckligt god att leva på och lika villkor för alla.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att åldersgränsen i avtalspensionen helt tas bort så att avtalspensionen betalas in på all inkomst oavsett ålder

att inbetalning till Fora sker månadsvis med månadsinsättning för varje individ

att inbetalningarna till Fora redovisas på lönespecifikationerna varje månad.

Utlåtande, motion A180

Både IF Metalls kongress 2014 och LO-kongressen 2016 biföll krav där all intjänad inkomst ska vara pensionsgrundande i Avtalspension SAF-LO, oavsett vilken ålder man har, och att detta bör regleras i villkoren för Avtalspension SAF-LO.

Redan på LO-kongressen 2008 bifölls krav på att införa månadsvisa premieinbetalningar. Detta krav har funnits med i 2011 och 2013 års avtalsrörelser. I LO-samordningen 2017 finns nu kravet om rätt till månadsvis beräkning av premier till Avtalspension SAF-LO.

Kraven om intjänandeålder och månadsvis beräkning ingår, efter LO-samordningens prioritering, bland de krav som LO driver i de gemensamma avtalsförhandlingarna 2017.

Förbundsstyrelsen anser att det finns stora fördelar med att redovisa pensionsinbetalningar som görs till Fora på lönebeskeden. Det är tyvärr alltför många som inte läser de pensionsbesked som Fora skickar ut en gång per år. Dock är frågan om en sådan redovisning en kollektivavtalsfråga. Mot bakgrund av ovanstående anser förbundsstyrelsen att kongressen inte bör ta ställning för den inriktning som motionen föreslår utan i stället överlämna den till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a och 2:a att-satserna beaktade och att överlämna 3:e att-satsen till avtalsrådet.

Motion A181

Avdelning 51 Sydvästra Skåne

Avsätta mer pengar till pension

Alldeles för många gånger har vi bevittnat hur våra medlemmar, efter alla år av slit, blir fattiga pensionärer. De flesta av industriarbetarna började sitt arbetsliv i unga år, då industrin inte var så moderniserad som i dag. Deras kroppar är slitna och ofta orkar de inte arbeta fram till 65 års ålder utan är tvungna att pensionera sig så fort det bara är möjligt, alltså vid 61 års ålder. Efter att ha jobbat hela livet tvingas de leva i fattigdom, eftersom de förlorar flera tusenlappar varje månad. Även de som lyckas jobba fram till pensionsåldern måste många gånger vända på varje krona och tänka flera gånger om ifall de har råd till allt som hör vardagen till.

Utvecklingen på våra arbetsplatser i dag ser inte mycket ljusare ut. Dagens arbetare drabbas av psykiska sjukdomar på grund av stress och underbemanning. Många blir utbrända vid 40 års ålder och har ingen chans att avsätta pengar till en dräglig pension. Så länge man är frisk och har jobb känner man inte av om arbetsgivaren drar några extra

hundurappar i månaden till pension, men den dagen då man är pensionär har de små slantarna stor betydelse för vår välfärd.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbetsgivare avsätter mer pengar till pension.

Utlåtande, motion A181

Förbundsstyrelsen ser med oro på att pensionsnivåerna riskerar att bli så låga att de som går i pension inte kan leva ett välförtjänt pensionärliv. De undersökningar som gjorts på området visar att många av våra medlemmar sista åren i sitt arbetsliv inte orkar att arbeta heltid, vilket får konsekvenser på den pension de sedan får ut.

Förbundsstyrelsen anser att ökade avsättningar till de olika pensionssystemen kommer att krävas samtidigt som andra åtgärder krävs, exempelvis förbättrade arbetsvillkor, att rätten till sjukersättning förenklas och att arbetsmiljön på våra arbetsplatser förbättras. Därför anser förbundsstyrelsen att motionen bör överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A182

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten

Avtalspension

Möjligheten att leva bra på sin pension måste öka. Det allmänna pensionssystemet håller inte måttet. Vi får sämre och sämre pension, särskilt LO-medlemmar. I första hand borde den allmänna pensionen förbättras, men vi kan genom förhandlingar öka vår avtalspension.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avsättningen till Avtalspension SAF-LO ökas.

Utlåtande, motion A182

Förbundsstyrelsen ser med oro på att pensionsnivåerna riskerar att bli så låga att de som går i pension inte kan leva ett välförtjänt pensionärliv.

De undersökningar som har gjorts på området visar att många av våra medlemmar sista åren i sitt arbetsliv inte orkar att arbeta heltid, vilket får konsekvenser på den pension de sedan får ut. Förbundsstyrelsen anser att ökade avsättningar till de olika pensionssystemen kommer att krävas samtidigt som andra åtgärder krävs, exempelvis förbättrade arbetsvillkor, att rätten till sjukersättning förenklas och att arbetsmiljön på våra arbetsplatser förbättras.

Förbundsstyrelsen anser att målet ska vara att avsättningen till avtalspensionen ska öka och därför bör motionen överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A183

Avdelning 41 Kalmarsund

Utökad avsättning till avtalspensionen

I dag är avsättningen till avtalspensionen 4,5 procent. Om avsättningen ur löneutrymmet varje år ökas med några tiondelar har folk råd att gå i pension i framtiden.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att man i alla IF Metalls avtal fortsätter att avsätta mer pengar till avtalspensionen.

Utlåtande, motion A183

Inför 2017 års avtalsrörelse genomfördes IF Metallträffar. Efter sammanställning av enkätsvaren från dessa träffar konstaterades att de viktigaste avtalskraven var att bygga ut vår kollektivavtalade deltidspension, livsarbetspension m.m.

Formerna för hur vi uppnår målet med 100 timmars arbetstidsförkortning varierar mellan våra olika avtalsområden. Det kan uppnås med avtal om exempelvis tid till tid-bank, livsarbetspension eller deltidspensionspremie. Syftet med de olika konstruktionerna är att de ska leda till arbetstidsförkortning, nu eller senare i arbetslivet. Inom ramar för arbetstidsförkortning har också de lokala parterna möjlighet att avtala om hur de lokalt vill använda sig av utrymmet, exempelvis genom att korta veckoarbetstiden i arbetstidsschemat.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A184

Avdelning 15 Stockholms län

Möjliggöra extra inbetalningar till Avtalspension SAF-LO genom bruttolöneavdrag

En stor del av LO-kollektivet kommer att få leva på en pension, inklusive tjänstepension, som motsvarar cirka 60 procent av den lön som personen hade under arbetslivet. För många innebär det en total pension på 13 000–15 000 kronor per månad före skatt som hen ska klara sig på efter ett ofta slitsamt och stressigt yrkesliv. Speciellt för de som är ensamstående innebär det väldigt små möjligheter att kunna leva ett välförtjänt gott pensionärliv med en rimlig ekonomisk standard.

Även för den samhällsekonomiska utvecklingen i stort är det dåligt med ett stigande antal pensionärer som saknar den köpkraft som behövs för att hålla hjulen rullande.

Samtidigt som vi bör verka för högre avsättningar till tjänstepensionen är det också rimligt att möjliggöra för individen att själv kunna sätta av extra pengar till tjänstepensionen som ett komplement till privat pensionssparande, för att på så sätt få pengarna att omfattas av villkoren i Avtalspension SAF-LO. Redan nu finns möjligheten att avstå kompensationsbidrag från arbetstidsförkortningen i vissa av våra kollektivavtal för att i stället få motsvarande summa pengar insatta till tjänstepensionen. En naturlig fortsättning borde vara att individen fritt kan välja att sätta av pengar från bruttolönen till tjänstepensionen.

Detta blir ett bra sätt att pensionsspara med låga förvaltningskostnader som finns i Folksam-LO Fondförsäkring och AMF.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att möjliggöra för den enskilde att förstärka sin avtalspension genom valfria bruttolöneavdrag till Avtalspension SAF-LO

att om sparandet medför lägre skattekostnader för arbetsgivaren ska pensionsinsättningen ökas med mellanskillnaden.

Utlåtande, motion A184

Att den enskilde medlemmen ska ta av sin lön för att arbetsgivaren ska sätta av den till avtalspension riskerar att bli ett första steg på vägen mot att den enskilde individen själv ska bekosta och skaffa sig en fullgod pensionsavsättning, vilket också sätter den solidariska finansieringen inom Avtalspension SAF-LO på spel.

Förbundsstyrelsen gör bedömningen att vägen till förbättrad avtalspension är att all intjänad inkomst ska vara pensionsgrundande, att vi ska få månadsvis beräkning och ökad avsättning till Avtalspension SAF-LO. Flera av våra avtal har olika former av arbetstidsförkortningsavtal där avsättning till pension ger lägre skattekostnader för arbetsgivaren. Den mellanskillnaden ökar individens pensionsinsättning enligt de överenskommelser som träffats mellan IF Metall och arbetsgivarparterna.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a att-satsen och att anse 2:a att-satsen beaktad.

Motion A185

Medlemmarna på Nordkalk Ignaberga avdelning 48 MittSkåne

Avtalspensionens utbetalning

I dagens läge har fler och fler börjat göra uttag från sin avtalspension innan de slutat arbeta för att genom olika förvaltare förvalta sina pensionspengar och för att få dem utbetalda som en klumpsumma när de väl väljer att sluta arbeta.

Eftersom detta är möjligt i dagen system tycker vi att ett steg till borde införas när det väl är dags att gå i pension och välja hur man vill ha sin avtalspension utbetald. Då borde det finnas ett alternativ som gör det möjligt att få avtalspensionen utbetald som ett engångsbelopp. På det viset slipper vi alternativa förvaltare av våra pensionspengar vars ändamål är att tjäna pengar på våra pengar eftersom det i dag inte är möjligt att själv välja avtalspensionen som ett engångsbelopp.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ytterligare ett alternativ införs vid uttag av avtalspension, nämligen uttag som ett engångsbelopp som utbetalas när anställningen avslutas.

Utlåtande, motion A185

I dag går det att ta ut sin pension som ett engångsbelopp, ett så kallat återköp, om det totala kapitalet i försäkringen hos en fondförvaltare understiger 30 procent av ett prisbasbelopp. Om värdet är högre så går det inte begära ett återköp. Det är först samma månad som medlemmen ska börja ta ut sin pension som information ges om att det kan göras ett eventuellt återköp. Det beror på att det är först då som värdet av pensionskapitalet kan fastställas. Det går alltså inte att begära ett återköp i förväg.

Enligt villkoren för Avtalspension SAF-LO kan medlemmen börja ta ut sin pension tidigast från månaden efter fyllda 55 år. Det är i inkomstskattelagen som återköp och ålder regleras. Förbundsstyrelsen anser att dessa regler för återköp är tillräckliga och att ett utökad återköp inte är önskvärt, då grundtanken är att pensionen är pengar som ska användas för att leva på efter ett avslutat arbetsliv.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A186

Avdelning 22 Sörmland

Hårdare koll på Fora

Våra arbetsgivare betalar in vår intjänade avtalspension till Fora i början av kalenderåret. Fora placerar inte våra pengar förrän långt senare, i vissa fall har mer än sex månader förflutit. Vi anser att Fora medvetet orsakar förlust av avkastning på våra pengar genom att hålla på placeringarna.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att, tillsammans med övriga förbund som anlitar Fora, Fora ska placera våra pensionsavsättningar omgående då inbetalning skett

att, tillsammans med övriga förbund som anlitar Fora, begära ersättning från Fora som motsvarar eventuell förlust av avkastning om/när fördröjning sker.

Utlåtande, motion A186

Fora är ett bolag som erbjuder administrativa lösningar för kollektivavtalade försäkringar och avgifter för parter på arbetsmarknaden och drivs utan vinstintresse. De ägs till lika delar av LO och Svenskt Näringsliv och omfattar drygt 4 miljoner arbetare och cirka 214 000 företag. Varje år förmedlar Fora ungefär 15 miljarder kronor i premier och avgifter till ett 40-tal försäkringsbolag, stiftelser och fonder. Foras verksamhet står under Finansinspektionens tillsyn.

Lönerapporteringen från företagen är Foras enskilt viktigaste faktor för att pensionspremierna ska kunna placeras. När företagens inbetalade premier inbetalas till Fora förvaltas de enligt beslut i Foras styrelse. För 2015 placerades medlen i Nordea och SEB för att året efter premieåret placeras hos den försäkringsgivare som medlemmen valt. Under året som Fora förvaltar de inbetalda premierna finns en schablonavkastning (0,22 procent 2016) som adderas till den premien. När sedan företagen slutrapporterar för föregående år, utgår från den 1 januari och till dess premien överförs en schablonränta (0 procent 2017). Procentsatserna beslutas årligen av pensionsnämnden som består av representanter för parterna LO och Svenskt Näringsliv.

Förbundsstyrelsen anser att eftersom det finns många olika försäkringsbolag, stiftelser och fonder som Fora förmedlar till, så riskerar det att bli en fördyrad administration om man avvecklar ordningen med schablonavkastning/ränta.

Redan på LO-kongressen 2008 bifölls krav på att införa månadsvisa premieinbetalningar. Detta krav har funnits med i 2011 och 2013 års avtalsrörelser, men då nåddes inte framgång i frågan. I LO-samordningen 2017 finns nu ett omformulerat krav om rätt till månadsvis beräkning av premier till Avtalspension SAF-LO. Det skulle innebära att de medlemmar som tjänar över 38 438 kronor (7,5 inkomstbasbelopp/12) någon gång per år kan få tillgodoräkna sig det vid ett införande av månadsberäkning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A187

Avdelning 46 Blekinge

Ändra kryssrutan i avtalspensionen

Vi har hört och förstått att vissa medlemmar missar att kryssa i rutan där det står att man önskar efterlevandeskydd i sin avtalspension, trots att de önskar att pensionen vid dödsfall ska betalas ut till en nära anhörig. Många har inte koll på vad efterlevandeskydd är och tror att det kostar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att kryssrutan om efterlevandeskydd i avtalspensionen ändras till ”Nej tack till efterlevandeskydd”

att en tydlig förklaring skrivs bredvid kryssrutan.

Utlåtande, motion A187

För den som är ensamstående utan barn är ett återbetalningsskydd, rent ekonomiskt, dåligt. Enligt uträkningar som LO har gjort innebär ett val av återbetalningsskydd att den egna pensionen minskar med 5–15 procent, beroende på vid vilken ålder det väljs, eftersom man går miste om de arvsvinster som annars läggs till pensionen. Förbundsstyrelsen anser att om återbetalningsskyddet aktivt måste väljas bort så är risken överhängande att de som inte har ett stort försörjningsansvar får försämrade pension, vilket kommer att ställa den enskilde i en svår ekonomisk situation under pensionärlivet.

Förbundsstyrelsen anser dock att det finns ett värde i att det finns en förklaring på nyvalsblanketten om vad återbetalningsskydd är och att det krävs en hälsodeklaration om man vill lägga till den vid senare tillfälle.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen att avslå 1:a att-satsen och anse 2:a att-satsen beaktad.

Motion A188

Avdelning 2 Norrbotten, 5 Höga Kusten, 7 Södra Norrland

Medlemskapets värde

I Avtalspension SAF-LO finns en premiefrielseförsäkring för de som blir långtidssjuka och föräldralediga.

I dag saknas en premiefrielse för livsarbetspremier (LP) som innebär att arbetsgivare betalar in 4 procent av bruttolönen. Det innebär att medlemmar som är långtidssjuka och föräldralediga missgynnas. Detta har blivit avslaget av avtalsdelegationen på grund för hög kostnad, men vi hävdar fortfarande att detta är viktigt för våra medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att förbundet ska tillföra Stål- och metallavtalet en premiefrielseförsäkring för livsarbetspremier (LP).

Utlåtande, motion A188

AFA:s styrelse har tagit ett beslut om att förbund som har olika överenskommelser i sina kollektivavtal om deltidspensioner eller livsarbetspensioner har rätt att teckna sig för en kompletterande premiefrielseförsäkring om de kollektivavtalstecknande parterna så kommer överens. Detta öppnar för en möjlighet till diskussioner mellan oss, arbetsgivarparterna och AFA Försäkring inom samtliga avtalsområden om premiefrielse för våra kollektivavtalade pensionsavsättningar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion A189

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten

Avsättning till pension

På grund av den urholkning som pågår av pensionen måste vi arbeta för att alla IF Metalls avtalsområden ska jämföras med Gruvavtalet i avsättning. Gruvavtalet har i dag en avsättning på 9 procent.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att alla avtalsområden får samma avsättning till pensionen som Gruvavtalet.

Utlåtande, motion A189

Nästan alla kollektivavtal inom IF Metalls verksamhetsområden har någon form av avsättning till pension. Avsättningarna skiljer sig åt beroende på när avsättningen infördes och att avtalskonstruktionerna varierar mellan de olika avtalsområdena.

År 2016 varierade avsättningarna från 0,8 procent till 4,5 procent mellan de olika avtalsområdena. Förbundsstyrelsen ställer sig tveksam till att fastslå en exakt avsättning för alla avtalsområden utifrån Gruvavtalet. Storleken på avsättningen till pensionen är en fråga som bör avgöras inom respektive avtalsområde.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A190

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten

Premiefrielseförsäkring för livsarbets-tidspensioner

AFA Försäkring betalar i dag ut pengar till Fora för vår tjänstepension vid till exempel sjukdom och föräldraledighet. Vårt avtal innehåller i dag avsättningar till olika livsarbets-tidspensioner, men vi saknar avtal med näringslivet som reglerar förlust vid sjukdom eller föräldraledighet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att LO och Svenskt Näringsliv tecknar en premiefrielseförsäkring för livsarbets-tidspension vid sjukdom och föräldraledighet oavsett avsatt belopp.

Utlåtande, motion A190

AFA:s styrelse har tagit ett beslut om att LO-förbund som har olika överenskommelser i sina kollektivavtal om deltidspensioner eller livsarbets-tidspensioner har rätt att teckna en kompletterande premiefrielseförsäkring om de kollektivavtalstecknande parterna så kommer överens.

Eftersom LO och Svenskt Näringsliv inte är de kollektivavtalstecknande parterna anser förbundsstyrelsen att detta krav inte kan bifallas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

I debatten deltog:

Staffan Eriksson, 47 Östra Skåne
Magnus Persson, 34 Borås
Håkan Lundberg, 48 MittSkåne
Cristian Calderon Garrido, 22 Sörmland
Tina Östman, 6 Mellersta Norrland
Håkan Johansson Jänkänpää, 1 Malmfälten
Jimmy Nilsson, 48 MittSkåne
Malin Tingelholm, 46 Blekinge
Elvira Hadzimesinovic, 51 Sydvästra Skåne
Andreas Wahlman, 48 MittSkåne
Fredrik Svensson, 46 Blekinge
Maria Gustavson, 15 Stockholms län
Elin Palmgren, 4 Södra Västerbotten
Poul Hansen, 28 Västra Skaraborg
Mats Bäcklund, 2 Norrbotten
Martin Berglund, 4 Södra Västerbotten
Pauli Bark, 40 Västbo-Östbo
Pia Eklundh, 46 Blekinge
Besnik Zeneli, 49 Nordvästra Skåne
Ingvar Andersson, 46 Blekinge
Michael Sjödin, 6 Mellersta Norrland
Mikael Henriksson, 22 Sörmland
Agneta Eklund, 14 Värmland
Annika Josefson, 30 Bohuslän-Dal
Tomas Karlsson, 2 Norrbotten
Sophie Gustafsson Tjärnberg, 46 Blekinge
Stefan Frölander, 6 Mellersta Norrland
Kjell-Åke Wahlström, 37 Gotland
Malin Persson, 10 Dalarna
Niklas Strömberg, 22 Sörmland
Camilla Söderholm, 26 Östergötland
Liliana Vanesa Benito Stenberg, 19 Östra Värmland
Albin Karlsson, 26 Östergötland
Annika Nilsson, förbundskontoret
Michael Kinell, förbundskontoret
Angelika Lang, förbundskontoret
Veli-Pekka Säikkälä, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A140–A190.

Håkan Johansson Jänkänpääs förslag om bifall till motion A141.

Ingvar Anderssons och Andreas Wahlmans förslag om bifall till motion A143.

Agneta Eklunds förslag om bifall till motion A146.

Pauli Barks och Mats Bäcklunds förslag om bifall till A148.

Michael Sjödens förslag om bifall till motion A150.

Tina Östmans förslag om bifall till motion A151.

Mats Bäcklunds förslag om bifall till motion A155.

Albin Karlssons förslag om bifall till motion A156.

Magnus Perssons förslag om bifall till motion A158.

Annika Josefsons förslag om bifall till motion A158 1:a att-satsen.

Poul Hansens förslag om bifall till motion A163 samt förslag om tillägg i motionens att-sats som då får lydelsen ”att en ändring görs av regelsystemet så att samtliga LO-förbunds avtalsområden ska vara AGB-berättigade om karensregeln är uppfylld *inom IF Metalls avtalsområden*.”.

Staffan Erikssons, Elvira Hadzimesinovics, Håkan Lundbergs, Fredrik Svenssons och Besnik Zenelis förslag om bifall till motion A165.

Kjell-Åke Wahlströms förslag att motion A169 2:a att-satsen anses beaktad.

Martin Berglunds, Mats Bäcklunds och Elin Palmgrens förslag om bifall till motion A170.

Cristian Calderon Garridos förslag om bifall till motion A171.

Liliana Vanesa Benito Stenbergs förslag att motion A172 överlämnas till avtalsrådet.

Cristian Calderon Garridos förslag om bifall till motion A173.

Mats Bäcklunds och Tomas Karlssons förslag om bifall till motion A174.

Stefan Frölanders och Niklas Strömbergs förslag om bifall till motion A175.

Camilla Söderholms förslag om bifall till motion A179.

Jimmy Nilssons förslag om bifall till motion A180.

Sophie Gustafssons och Malin Tingelholms förslag om bifall till motion A180 1:a att-satsen.

Maria Gustavsons förslag om bifall till motion A184.

Malin Perssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion A184.

Mikael Henrikssons förslag om bifall till motion A186.

Besnik Zenelis förslag om bifall till motion A187.

Pia Eklundhs förslag om bifall till motion A187 1:a att-satsen.

Annika Nilssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A141, A143, A174, A175, A179, A180, A184, A186 och A187.

Michael Kinells förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A146, A148, A158, A163 och A170–A173.

Angelika Langs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A150, A151 och A155.

Veli-Pekka Säikkäläs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A165 och A169 2:a att-satsen.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A140–A190 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A141, A143, A150, A151, A163, A169 2:a att-satsen, A171, A172, A184, A186 och A187

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion A163, därmed behandlades inte tilläggsförslaget till motionen

att **bifalla** motion A158 2:a att-satsen

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A156 samt A173 1:a, 2:a och 4:e att-satserna

att efter votering **bifalla** motion A158 1:a att-satsen

att efter votering **bifalla** motion A180 1:a att-satsen, därmed behandlades inte bifallsyrkandena rörande motionerna A174, A175 och A179

att efter rösträkning med röstsiffrorna 176 mot 140 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna A146 och A148

att efter rösträkning med röstsiffrorna 233 mot 80 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion A180 2:a och 3:e att-satserna

att efter rösträkning med röstsiffrorna 197 mot 118 **bifalla** motion A155

att efter rösträkning med röstsiffrorna 175 mot 140 **bifalla** motion A165

att efter rösträkning med röstsiffrorna 209 mot 107 **bifalla** motionerna A170 och A173 3:e att-satsen.

Protokollsanteckningar

Rösträkning avseende motionerna A146 och A148 begärdes av Jenny Pettersten, 26 Östergötland.

Rösträkning avseende motionerna A155, A170 och A173 3:e att-satsen begärdes av Veli-Pekka Säikkälä, förbundsstyrelsen.

Votering avseende motion A156 begärdes av Jasmin Cosic, 26 Östergötland.

Votering avseende motionerna A158 1:a att-satsen och A180 1:a att-satsen begärdes av Veli-Pekka Säikkälä, förbundsstyrelsen.

Rösträkning avseende motion A165 begärdes av Staffan Eriksson, 47 Östra Skåne.

Votering avseende motion A173 1:a, 2:a och 4:e att-satserna begärdes av Mikael Henriksson, 22 Sörmland.

I propositionsordningen ställdes förbundsstyrelsens utlåtande mot bifallsyrkandet på motion A180 1:a att-satsen. Bifallet till motion A180 1:a att-satsen innebar att förslagen i motionerna A174, A175 och A179 var tillgodosedda.

Rösträkning avseende motion A180 2:a och 3:e att-satserna begärdes av Jimmy Nilsson, 48 MittSkåne.

Dagordningens punkt 18 – Vår organisation

Inledning

Organisering

IF Metall är ett inkluderande förbund. Medlemmarna bygger organisationen och gör oss starka. Tillsammans utstrålar vi kraft, kunnsighet och mångfald. Vi arbetar med inflytan-
defrågor på arbetsplatser och i hela samhället. Vi verkar för goda villkor för medlem-
marna. Vi värnar kollektivavtalen.

Eftersom kollektivavtalen bärs av alla på arbetsplatsen är det avgörande att alla in-
dustriarbetare inom våra branscher är med i vårt förbund. Vi måste bli bättre på att för-
klara värdet av medlemskapet för dem som har valt att stå utanför. Lika viktigt är att vi
fortsätter att vara relevanta också för befintliga medlemmar. Medlemskap i IF Metall är
viktigt för alla, oavsett anställnings- eller anlitandeform. Vi vill stärka löne- och anställ-
ningsvillkor för samtliga medlemmar på arbetsplatsen. Medlemskapets värde är och ska
vara lika för alla.

Vi ska ställa frågan till alla som arbetar inom förbundets verksamhetsområden om att
gå med. Vårt gemensamma mål är att alla arbetsplatser med medlemmar ska besökas
varje år. Det handlar om arbetssätt, bemötande och attityder från vår sida. Det krävs en
levande berättelse om vad facket är och betyder. Varje enskild industriarbetare ska se vär-
det med medlemskapet. Ledorden ska alltid vara medlemsnyttan främst. Det dagliga fack-
liga fotarbetet är grundläggande för detta.

Vi behöver aktiva medlemmar som tar uppdrag, fortsätter att utbilda sig och som är
med och utvecklar förbundet. En engagerad medlem blir en ambassadör för förbundet och
ger den fackliga verksamheten extra kraft. Det fackliga engagemanget hos varje medlem
bygger facklig styrka.

En stark organisation är den viktigaste pusselbiten i organiseringsarbetet och i att
teckna kollektivavtal. Vi blir starka av att vidga våra kunskaper och öka vår kompetens.
Ett bra fackligt studiesystem är ett viktigt verktyg. Genom facklig utbildning får våra för-
troendevalda bättre förutsättningar att företråda medlemmarna. Fackliga studier hjälper
oss att upprätthålla en hög kvalitet på alla nivåer och understödjer klubbar och avdel-
ningsombud i deras arbete.

Mångfald gör oss starka. Vårt förbund ska vara öppet och tillgängligt för medlemmar
och blivande medlemmar oberoende av språkkunskaper, läs- och skrivsvårigheter eller
funktionsvariation. Vi är en feministisk och inkluderande organisation som ska ta vara på
kunskap, behov och erfarenheter hos alla medlemmar. Det är vi alla som formar organi-
sationen. De förtroendevalda ska därför i så stor utsträckning som möjligt återspegla
medlemskåren. Målet om minst 30 procent kvinnor i förbundets beslutande och rådgi-
vande organ är ett steg. Genom att fortsätta att vidareutveckla vårt värdegrundsarbete,
kommer vi ännu längre.

Det personliga samtalet är vårt viktigaste kommunikationsverktyg. Med detta stärker
vi hela förbundets trovärdighet och ökar medvetenheten om det fackliga medlemskapets
värde på våra arbetsplatser. När IF Metalls förtroendevalda får snabb och korrekt infor-
mation är de också organisationens främsta opinionsbildare. Genom aktivt arbete med
både nya informationstekniker och strategisk opinionsbildning vinner IF Metall fram-
gångar i organiseringsarbetet och i arbetet för bättre villkor för medlemmarna.

Organisationen

IF Metall är medlemmarnas förbund. Organisationen ska ha många och lättillgängliga
kontaktytor. Detta är grundläggande för allt vårt arbete och är därför även reglerat i våra
stadgar. Genom engagerade medlemmar växer vi som organisation.

För att vara närvarande för medlemmarna behöver IF Metall ha synliga förtroende-
valda på arbetsplatserna. Med fackliga företrädare ute på företagen är det enklare att både
organisera och att engagera medlemmar. Genom lokal aktivitet kan vi upprätthålla en hög

organisationsgrad. Det handlar både om att värva nya medlemmar och om att vårda och utveckla de medlemmar vi redan har organiserat.

Drygt 30 000 medlemmar i IF Metall har fått förtroendet av sina arbetskamrater att väljas till ett förtroendeuppdrag. Dessa är nyckelspelare i vår organisation. Deras arbete är avgörande i vår strävan för bättre villkor, arbetsmiljö och arbetsliv för medlemmarna. För att bli ännu starkare som organisation, ska fler förtroendevalda rekryteras. På detta sätt stärker vi upp närvaron i hela landet.

Den lokala närvaron upprätthålls bäst genom ett väl förgrenat nät av avdelningar. Målet ska alltid vara lika god medlemservice i hela landet och för alla medlemmar. Som en strävan i detta arbete kommer även fortsättningsvis den lokala organisationen att prioriteras.

En slutsats av ekonomikommitténs analyser av förbundets ekonomi och konfliktberedskap är att det finns ett ekonomiskt utrymme för strategiska insatser och att detta utrymme bör användas för att stärka den lokala organisationen. Utifrån den analys som även har gjorts av avdelningarnas ekonomi anser förbundsstyrelsen att utrymmet för sådana insatser bör delas lika mellan avdelningar och förbund.

Medlemskapets värde ökar genom starka kollektivavtal, men kunskapen om avtalen behöver stärkas bland medlemmarna. Vi ska bli bättre på att berätta om vad medlemskapet ger, om kollektivavtalen och om de förmåner och villkor som IF Metall förhandlar fram.

Ett bra och grundläggande försäkringsskydd ska ingå i medlemskapet. En del avdelningar och klubbar har valt att komplettera förbundets försäkringar efter medlemmarnas önskemål. IF Metall har även förhandlat fram förmånliga villkor på flera försäkringar som medlemmarna kan teckna utifrån behov. Varje försäkringslösning som ingår i medlemskapet ska vara ekonomiskt förutsägbar och hållbar både i hög- och lågkonjunktur.

IF Metall i framtiden

Vi lever i en föränderlig tid och det syns inte minst på industriföretagen. Gränser mellan branscher och yrken suddas allt mer ut. En växande grupp medlemmar får arbetsuppgifter som närmar sig tjänstemännens. Samtidigt gör materialutveckling och innovation att likheterna blir allt fler mellan våra branscher och branscher som organiseras av andra förbund. Gränsdragningarna blir svårare. Detta är en pågående utveckling på många arbetsplatser.

En allt större andel av industriföretagen är små och allt fler arbetar på mindre arbetsplatser. I en slimmad organisation är det svårare för en enskild att avsätta tid för fackliga studier eller för de arbetsuppgifter som uppdraget som förtroendevald kräver. Detta får effekt på hela vår organisation.

Samtidigt ser vi en fortsatt hög användning av visstidsanställningar och inhyrning. Två personer på samma arbetsplats kan i dag möta olika villkor och möjligheter, enbart beroende på anlitande- eller anställningsform. Vi behöver möta denna utveckling med nya sätt att arbeta. Det dagliga arbetsplatsnära arbetet är direkt avgörande för att lyckas.

Vi står inför en rad utmaningar, men vi kan ta oss an dem utifrån en styrkeposition. IF Metall är en viktig aktör i samhället, på arbetsmarknaden och för världens bästa industriarbetare. Styrkan ligger i att vi är många och kunniga. Vi ska fortsätta att hitta nya vägar framåt i takt med att nya utmaningar visar sig. Vi ska vara med och forma framtiden så att medlemmarna får bästa möjliga villkor i samhälle och i arbetsliv. Vi ska vara öppna för de förändringar som framtida utveckling kan innebära för den fackliga verksamheten. Det handlar om att hela tiden fundera över på vilket sätt och i vilken struktur IF Metalls medlemmars intressen bäst tas till vara.

IF Metall samverkar med andra förbund i en rad viktiga frågor. Inom facken inom industrin finns en gemensam bild av industrins betydelse och utmaningar. Tillsammans verkar vi för bästa möjliga utveckling för dem som arbetar i industrin. Tillsammans når vi nya framgångar för medlemmarna. Med gemensamma krafter och i fördjupad samverkan möter vi framtiden.

Föredragning

Anna Jensen Naatikka, förbundsstyrelsen: Vi har ju kortat ned talartiden och jag kommer också att korta ned min föredragning. Jag kommer att göra en del nedslag.

Vi har nu kommit till Vår organisation och har ungefär 150 motioner, inklusive ekonomiavsnittet. Ämnena varierar väldigt mycket, så jag kommer försöka beröra en del områden utifrån ett helhetsperspektiv och inte gå in på enskilda motioner. Många motioner föreslås beaktas, vilket beror på att vi har påbörjat väldigt mycket. Till skillnad mot Vår arbetsplats, som är en verksamhet där vi måste ta hänsyn till en motpart och förhandlingar, så äger vi ju många av de här frågorna själva.

På 2014 års kongress sattes målet om 85 procents organisationsgrad innan kongressen 2017. Jag hade önskat att jag kunde stå här i dag och säga att vi fixade det. Tyvärr måste vi konstatera att vi inte har nått målet då vi den 30 april i år hade en organisationsgrad på 78 procent, trots att ni har gjort ett jättebra jobb runt om i landet.

Även om vi inte nådde ända fram är det tydligt att det målinriktade arbetet under kongressperioden har gett resultat. Medlemstappet har bromsat upp och 2015 ökade medlemsantalet för första gången i förbundets historia. Månaderna hittills i år ser också bra ut.

Det allra viktigaste kanske ändå är att attityden till vems eller vilkas ansvar det är att organisera medlemmar har förändrats. Det finns en annan medvetenhet och ett annat ansvarstagande i dag om att det inte bara är någon annan som ska organisera medlemmar. Den viktiga frågan ”Vill du vara med i IF Metall” har alla ett ansvar att ställa, oavsett om en är förtroendevald eller anställd i organisationen. Och det gör vi i dag i mycket större utsträckning än för några år sedan.

Att uppnå en hög organisationsgrad är inte något som kommer av sig självt, utan hör starkt ihop med handlingslinjen om att vi ska besöka alla arbetsplatser varje år med fokus på dem utan klubb. För det är i första hand där ute i landet de nya medlemmarna rekryteras. Det är när ni och alla andra förtroendevalda och anställda är ute och besöker arbetsplatserna som vi ser resultatet.

Det är där, i mötet med såväl blivande som befintliga medlemmar det fackliga arbetet är som bäst och gör störst nytta. För fackligt arbete är inget hokusfokus utan ett dagligt fofarbeta där vi väver in organisering vid förhandlingsbordet, i arbetsmiljöarbetet, vid fikarumsbordet eller när vi pratar fackligt-politiskt arbete. En stark organisation är en av pusselbitarna i organiseringsarbetet och i arbetet med att teckna kollektivavtal. Nyckeln till detta är den fackliga utbildningen och att vi har kunniga och kompetenta företrädare på alla nivåer i förbundet.

År 2014 sjösattes ett nytt studiesystem. Detta har dock inte fått fullt genomslag i organisationen ännu, vilket gör att den fackliga utbildningsnivån på sina håll inte är tillräcklig.

Problemet ligger inte i utbildningssystemet i sig eller i innehållet i utbildningarna, vilket det kommit många motioner om, utan snarare i att de utbildningar som finns inte utnyttjas i tillräcklig omfattning. Fler måste gå de utbildningar som finns tillgängliga, såväl medlemmar som förtroendevalda. På så vis säkras den framtida kompetensförsörjningen och på sikt återväxten av både förtroendevalda och anställda i förbundet.

En bakgrund till den försämrade utbildningsnivån, det märker ni själva av ute på era arbetsplatser, är att vi har allt fler medlemmar som arbetar på mindre arbetsplatser med slimmade organisationer som gör det svårare för en enskild att avsätta tid för fackliga studier eller det fackliga uppdraget. Detta gör det svårt att upprätthålla kvaliteten på den lokala nivån. Det skapar nya utmaningar på den lokala nivån och det skapar också utmaningar för oss som förbund och för den fackliga verksamheten.

Men vi kan ta oss an detta. Redan i år gör vi en extra satsning på att utbilda fler lokala handledare för att under kommande år stå rustade för att kunna göra en större utbildningssatsning i samverkan med avdelningarna.

IF Metall är och ska vara ett förbund för alla. Under kongressperioden har ett kunskapslyft gällande jämställdhet genomförts inom hela organisationen för att synliggöra begränsande normer som vi faktiskt har och har haft inom IF Metall.

Målet om minst 30 procent kvinnor i alla beslutande och rådgivande organ har varit ledstjärnan för hela organisationen. Ett siffersatt och väl etablerat mål att jobba mot har gagnat sitt syfte och har bidragit till att vi ligger i framkant jämfört med många andra förbund. Förbundet har nått stora framgångar under perioden, även om målet ännu inte är helt uppfyllt till exempel i avdelningarnas representantskap. Arbetet kommer att fortsätta med oförminskad styrka.

Nästa steg i förbundets värdegrundsarbete är genom utbildning inom områden som normkritik och HBTQ-frågor. Alla ska känna sig hemma i vårt förbund – oavsett vem en är eller var en kommer ifrån. Inte heller det är något hokuspokus, vi behöver kanske inte ha någon särskild certifiering, utan våra stadgar säger faktiskt att vi bygger hela vår verksamhet på alla människors lika värde.

Precis som Khuanla sa i filmen vi nyss såg, ska vi vara en inkluderande organisation som tar till vara människornas bakgrund och kunskap.

Att kunna andra språk än svenska och engelska ska ses som tillgång då våra arbetsplatser blir allt mer flerspråkiga samtidigt som vår information också ska vara tillgänglig för dem som inte har svenska som första språk.

Dessa frågor verkar också engagera er om man tittar på alla de motioner som skrivits om att vi ska öka tillgängligheten på olika vis, bland annat genom att ha en applikation – en app.

Utformandet av IF Metalls nya digitala plattform för hemsida, medlemsportal m.m. är ett sätt att öka tillgängligheten och plattformen är en del av helheten för utvecklingen av hela vår digitala kommunikation.

IF Metall ska vara öppet och tillgängligt för medlemmar och blivande medlemmar oberoende av språkkunskaper, läs- och skrivsvårigheter eller funktionsvariation. Information om facket och kollektivavtalet behövs därför på flera olika språk och i form av bilder och filmer. Allt detta har vår nya hemsida konstruerats för.

Den nya hemsidan lanserades den 8 februari i år och är fortfarande under utveckling liksom den kommande medlemsportalen. De utlåtanden som vi skrivit angående olika applikationer gjordes innan lanseringen av hemsidan, men vår målsättning är att när alla justeringar har gjorts, där många förändringar är gjorda utifrån era önskemål, kommer vi att ha en modern hemsida som möter våra behov.

Men oavsett den tekniska utvecklingen får vi aldrig glömma bort att det är i mötet ute på arbetsplatserna och i samtalet den fackliga styrkan växer. Inte via appar, hemsidor eller stora reklamkampanjer! Det är när vi är ute på arbetsplatserna och träffar medlemmarna.

Vi har närmare 30 000 förtroendevalda som gör ett fantastiskt arbete och dagligen finns på våra arbetsplatser där nyttan är som störst – dvs. nära medlemmarna.

Vi har också våra stadgar. Förra kongressen gjorde vi en ganska stor översyn av stadgarna. Till denna kongress föreslår förbundsstyrelsen mindre förändringar av stadgarna eftersom vi vid förra kongressen gjorde en större översyn. Att förändra stadgarna har inget egenvärde i sig, utan varje förändring måste prövas väldigt noga.

Däremot kan vi inte bortse ifrån att vi lever i en allt snabbare föränderlig tid vilket gör att vi inför nästa kongress kommer att göra en större översyn för att ha stadgar som stöd för en verksamhet som många gånger påverkas av yttre förändringar.

Vi har hört många gånger under de här dagarna som vi tillbringat tillsammans att vi är världens bästa fackförbund. Ska vi behålla ledartröjan så måste vi också ta oss an de utmaningar som vi står inför. Det rör bland annat framtida eventuella sammanslagningar med andra förbund, det rör strukturer och normer, hur vi bäst organiserar oss och, kanske det allra viktigaste, hur den framtida försörjningen av förtroendevalda och anställda ska se ut.

Vi har gjort en förstudie av förbundets första tio år. Det kommer att övergå i ett projekt där alla de här stora frågorna som det också har skrivits motioner om kommer att vävas in. Så vi har ett stort jobb framför oss under den här kongressperioden.

Fördelen är att vi kan ta oss an dessa utmaningar utifrån en styrkeposition. IF Metall är en viktig spelare i samhället, på arbetsmarknaden och framför allt för världens bästa

industriarbetare. Styrkan ligger i att vi är många och kunniga. Vägen framåt är att fortsätta att alltid sätta medlemsnyttan i centrum.

Med dessa ord yrkar jag bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B1–B 114, C 72 2:a och 3:e att-satserna samt förbundsstyrelsens förslag till vissa förändringar av stadgarna. Tack för ordet!

Medlemskapets värde – Motionerna B1–B6 med utlåtanden

Motion B1

Avdelning 26 Östergötland, 32 Högländet, 33 Vätterbygden, 38 Östra Småland, 40 Västbo-Östbo, 41 Kalmarsund, 43 Kronoberg

Inträde via blankett och webb

Inträdesblanketten för medlemskap till förbundet och a-kassan är i dag utformad i olika delar med inträde i a-kassa och förbund, fullmakt för arbetsgivare/a-kassa att dra avgift på lön, fullmakt för förbundet att registrera personuppgifter och för a-kassan att lämna uppgifter till förbundet samt en kopia för medlem att behålla.

I dag finns en separat fullmakt att erbjuda vid byte av förbund och a-kassa där IF Metall och IF Metalls a-kassa får fullmakt att avsluta nuvarande medlemskap i annat förbund och dess a-kassa inför inträdet i IF Metall och vår a-kassa.

I webbinträdet skriver man under själva inträdesansökan med BankID och därmed anses ansökan vara giltig. Här erbjuds också en fullmakt för att avsluta nuvarande medlemskap. Efter några dagar får sedan medlemmen ett mejl innehållande fullmakt att skriva ut, underteckna och lämna till sin arbetsgivare.

Det upplevs i dag som besvärligt att behöva kontakta både förbund och a-kassa för att begära utträde och ett webbinträde blir inte den smidiga lösning som det var tänkt om medlemmen sedan själv ska skriva ut en fullmakt och underteckna.

BankID är godkänt som underskrift i alla andra sammanhang och borde så också vara för att IF Metall ska kunna meddela arbetsgivaren om att medlemsavgiften ska dras på lön.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att göra inträdet i IF Metall och dess a-kassa enklare än i dag

att verka för att inträdesblanketten utformas så att den även innehåller en fullmakt åt IF Metall och IF Metalls a-kassa att hjälpa till att avsluta medlemskapet i det förbund och den a-kassa som man tillhör

att webbansökan om medlemskap automatiskt, genom underskrift med BankID, ger fullmakt åt IF Metall att företräda medlem med skriftlig fullmakt till arbetsgivaren om avdrag för fackföreningsavgift.

Utlåtande, motion B1

Att förenkla inträde i förbund och a-kassa är en aktuell fråga för alla förbunden inom LO och det har redan tillsatts en arbetsgrupp med representanter från olika förbund för att komma med förslag som förenklar inträdet.

När det gäller att utforma en fullmakt för avslutande av medlemskap i tidigare förbund och dess a-kassa på inträdesblanketten så finns den möjligheten i dag; via pappersblanketten och via en fullmakt som signeras som en bilaga till inträdesansökan. Att lägga fullmakten direkt på blanketten är en förenkling för medlemmen och förbundsstyrelsen instämmer med förslaget.

Att fullmakten till arbetsgivaren ska gälla genom signering med BankID är ett av flera förbättringsförslag för webbinträdet som ses över i samband med det stora it-projekt som genomförs inom IF Metall. Däremot ska de tekniska detaljerna inte låsas av kongressen, exempelvis för att det kan finnas andra lösningar som är bättre.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla 1:a och 2:a att-satserna samt att anse 3:e att-satsen beaktad.

Motion B2

Avdelning 22 Sörmland

Förenkla möjligheterna att byta förbund

Som visstidsanställd kan det upplevas krångligt och tidskrävande att byta förbund, eftersom anställningstidens längd på annat avtalsområde ofta är oviss.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att se över möjligheterna att förenkla byte av förbund.

Utlåtande, motion B2

Frågan om att förenkla byte av förbund är aktuell för alla förbunden inom LO och det har tillsatts en arbetsgrupp med representanter från olika förbund för att komma med förslag för att förenkla övergångar mellan LO-förbunden. Frågan behandlas också av LO:s tvärfackliga råd.

Förbundsstyrelsen anser dock att det är viktigt att övergång inte kan ske utan utredning när det gäller övergång till ett tjänstemannaförbund på den egna arbetsplatsen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B3

Avdelning 22 Sörmland

Likvärdig facklig hjälp

Personer som arbetar på bemanningsföretag kan ha sin arbetsplats i en avdelning där bemanningsföretaget har valt att lägga kontoret, men där arbetsplatsen som de är uthyrda till ofta ligger i en annan avdelning.

Detta upplägg försvårar det fackliga arbetet, eftersom IF Metall är uppdelat i avdelningar och den avdelning som man tillhör beror på var arbetsplatsen är belägen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att arbeta fram en bra lösning för hur det fackliga arbetet för bemanningsanställda ska fungera, även om arbetsplats och arbetsställe skiljer sig mellan olika avdelningar eller delar av landet.

Utlåtande, motion B3

Frågan om vilken avdelning någon tillhör regleras av våra stadgar. Under 2016 genomfördes projektet Organisering och facklig representation i bemanningsbranschen, där de problem som finns belystes. Enligt projektets slutsatser kommer det att tillsättas en arbetsgrupp för att stödja avdelningarna i frågor om hur vi ska organisera det fackliga arbetet i bemanningsbranschen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B4

Avdelning 14 Värmland

Medlemsvärdet

IF Metall ska vara ett fackförbund som hänger med i tiden och skapar mervärden för medlemmar inom alla avtalsområden.

För att underlätta organiserandet av nya medlemmar och för att vi ska behålla de vi redan har, finns det anledning att se över innehållet i medlemskapet.

På tidigare kongresser har det skrivits motioner om bland annat inkomstförsäkring, juristförsäkring och hemförsäkring i medlemskapet. Dessa motioner har var för sig avslagits av kongresserna.

Men vad ska framtidens medlemskap ha för innehåll? I takt med att samhället har förändrats behöver vi förutsättningslöst under kommande kongressperiod forma det framtida medlemskapet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att tillsätta en arbetsgrupp för att utreda och komma med förslag på hur innehållet i medlemskapet kan utvecklas gentemot framtidens krav och önskemål.

Utlåtande, motion B4

Medlemskapets värde diskuteras och utvecklas kontinuerligt av förbundskontoret. En del i att göra detta är att använda exempelvis medlemsundersökningar via digitala enkäter och Novus medlemspanel. Förbundsstyrelsen anser att det är en viktig del i arbetet med att värva, vårda och behålla medlemmarna, men att arbetet tillhör den ordinarie verksamheten och inte en arbetsgrupp.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B5

Avdelning 26 Östergötland, 32 Högländet, 33 Vätterbygden, 40 Västbo-Östbo, 43 Kronoberg

Kredit kopplad till IF Metallkortet

IF Metallkortet, som ingår i LO Mervärde, ska ge medlemmarna förmåner och rabatter. I stället framställs kortet mer och mer som ett kreditkort. Det känns både osmakligt och fel när vi samtidigt möter förtvivlade medlemmar som redan har problem med att få privatekonomin att gå ihop. Vi anser att det är fullt tillräckligt med endast ett erbjudande om att teckna kredit på IF Metallkortet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att upphöra med upprepade utskick med uppmaning att teckna kredit på IF Metallkortet.

Utlåtande, motion B5

IF Metall har avtal med LO Mervärde där alla medlemsförmåner kopplade till IF Metallkortet finns med. Ett kredit- och betalkort är en av förmånerna bland många andra som är kopplade till IF Metallkortet. I dag får Entercard, som är kortutgivare, skicka direktreklam två gånger per år samt två påminnelseutskick till medlemmarna. Förbundsstyrelsen tycker att det är rimligt att antalet utskick ska ses över. Diskussioner förs och kommer

att fortsätta föras, om såväl antalet utskick som alla övriga förmåner, både inom IF Metall och i LO Mervärdes styrelse där IF Metall är representerat.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B6

Medlem Linda Jansson avdelning 36 Göteborg

Sluta skuldsätta medlemmar

I dagens kapitalistiska samhälle är det inte svårt att se varför människor tänker och agerar som de gör. I många fall är pengar det som folk värdesätter mest, i vissa fall även framför ledighet och familj.

När vi lever i en tid där varannan reklam på tv handlar om spel, casino och sådant som kan göra dig rik och varannan reklam handlar om att om du inte har pengar så kan du alltid låna, blir jag inte förvånad att dagligen höra att allt fler tar på sig lån som de inte kan hantera eller att det finns tv-program som Lyxfällan. Däremot blir jag extremt förvånad över att IF Metall som organisation tycker att det är okej att folk skuldsätter sig.

Entercard är må hända en av de bättre ”skuldsättarna”, men jag kan inte förstå vitsen med varför IF Metall vill att medlemmarna ska ta på sig kreditlån. Är det inte bättre att kämpa för högre löner så att medlemmarna i stället har råd att köpa det de vill ha, eller att förespråka att människor är bra som de är, även fast de inte åker utomlands varje år och samtidigt köper den senaste mobiltelefonen?

Detta är horribelt och jag blir extremt provocerad varannan månad när det i min brevlåda dimper ned ett brev adresserat till mig från IF Metall, när det egentligen är Entercard som står bakom. Det som provocerar mig mest är att jag vet att det finns medlemmar som inte förstår att detta är något som inte är påtvingande från IF Metall och att det är enkelt att ”bara” slänga på brevlådan. När brevet är utformat (antagligen strategiskt) så att det ser ut som att IF Metall har ett bra erbjudande som du som medlem inte kan missa, kan många medlemmar bli förvirrade och av ren osäkerhet skaffa ett kreditkort, utan att de egentligen vet vad de gör.

Så här svarade IF Metall mig på sin Facebook-sida: ”Vi vill självklart inte medverka till att våra medlemmar ska hamna i skuldfällan eller känna att man ska teckna kortet för att sedan köpa saker man inte har råd med på kredit, därför görs en ordentlig kreditprövning när man ansöker om att uppgradera sitt medlemskort”. Människor som inte har en anmärkning hos kronofogdemyndigheten kan mycket väl ha problem med att få ihop sin ekonomiska vardag och lånar på sig på flera olika ställen via sms-lån eller via kreditkort och jag tycker därför inte att IF Metall tar sitt ansvar i den här frågan.

IF Metall ska fortsättningsvis verka för att vi som medlemmar ska få så förmånliga erbjudanden som möjligt, men det ska inte ligga på IF Metall att medverka till fler skuldsatta människor i Sverige.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att snarast möjligt avsluta sitt samarbete med Entercard gällande kreditkort

att utreda möjligheten att erbjuda betalkort med liknande förmåner utan kredit.

Utlåtande, motion B6

IF Metall är anslutet till LO Mervärde, vilket innebär att förbundet är knutet till alla förmåner som ingår och att Entercard är en av leverantörerna. Diskussioner förs och kommer att fortsätta att föras om alla förmåner, både inom IF Metall och i LO Mervärdes styrelse, där IF Metall är representerat.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

I debatten deltog:

Björn Thiele, 32 Höglandet
Mats Lundberg, 14 Värmland
Isak Ekblom, 36 Göteborg
Malin Hammarström, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B1–B6.

Mats Lundbergs förslag om bifall till motion B4.

Björn Thieles förslag om bifall till motion B5.

Isak Ekbloms förslag om bifall till motion B6 2:a att-satsen.

Malin Hammarströms förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B4, B5 och B6 2:a att-satsen.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B1–B6 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B4

att efter rösträkning med röstsiffrorna 220 mot 81 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B5

att efter rösträkning med röstsiffrorna 195 mot 109 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B6 2:a att-satsen.

Protokollsanteckningar

Talartiden på detta avsnitt var två minuter.

Rösträkning avseende motion B5 begärdes av Björn Thiele, 32 Höglandet.

Rösträkning avseende motion B6 2:a att-satsen begärdes av Linda Jansson, 36 Göteborg.

Fackliga studier – Motionerna B7–B23 samt C72 2:a och 3:e att-satserna med utlåtanden

Motion B7

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Medlemsutbildning

Hos många av IF Metalls medlemmar är kunskapen om facket och fackets betydelse låg. Många förstår inte de skyldigheter och rättigheter de har som medlemmar i IF Metall.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att varje medlem ska ha rätt att gå medlemsutbildning på av företagen betald tid.

Utlåtande, motion B7

Alla medlemmar har redan nu rätt att gå medlemsutbildning där ersättningen är ett skattefritt stipendium.

En svårighet vid rekrytering till medlemsutbildning är slimmade organisationer på våra arbetsplatser där det ibland, speciellt på mindre företag, kan vara svårt att ta diskussionen med arbetsgivare och arbetskamrater om rätten till ledighet. Att dessutom införa betalningskrav på arbetsgivaren skulle inte underlätta rekryteringen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B8

Avdelning 46 Blekinge, 48 MittSkåne

Öka medlemmars kunskaper om den fackliga idén

Vi vill förändra vårt samhälle och vårt arbete i en viss riktning. Det som gällde för 120 år sedan gäller även i dag; gemenskap, solidaritet och rättvisa. Vi hävdar att både arbetsgivare och arbetstagare vinner på välutbildade medlemmar och förtroendevalda. Då vet alla vad vi har för rättigheter och skyldigheter i arbetslivet.

Dagens slimmade arbetsplatser och otrygga anställningar gör att medlemmar känner press både från arbetsgivare och arbetskamrater. Känslan är att man sviker när man går på utbildning, eftersom det kan bli diskussion om ledigheten, speciellt på mindre arbetsplatser.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att den fackliga introduktionen, inom sex månader efter nyanställning och oavsett anställningsform, följs upp med rättigheten att gå på medlemsutbildning där arbetsgivaren ska planera in utbildningen i produktionsplaneringen med ersättare för den som ska gå utbildningen.

Utlåtande, motion B8

Rättigheten att gå utbildning finns redan i studieledighetslagen. Vårt organisationsområde spänner dessutom över många branscher där det råder helt olika förutsättningar för att kunna planera sin produktion. Detta gör det svårt att ställa detaljerade villkor om på vilket sätt företaget gör sin produktionsplanering. Den fackliga organisationen kan underlätta arbetsgivarens planering genom att göra en årlig studieplanering.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B9

Medlem Fredrik Sällström avdelning 6 Mellersta Norrland

Fackliga studier

Utbildningen UGL (Utveckling av grupp och ledare) riktar sig främst till ombudsmän och styrelsemedlemmar. För att lära sig att ta och ge feedback i en konstruktiv miljö och för att få en bättre gruppdynamik, bättre samarbetsförmåga mellan styrelse, arbetstagare och arbetsgivare tycker jag att IF Metall ska införa en UGL-utbildning som även riktar sig till förtroendevalda.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att göra en ordinarie UGL-utbildning även för förtroendevalda.

Utlåtande, motion B9

UGL (Utveckling av grupp och ledare) är en spetsutbildning som skulle kunna vara lämplig för ordförande i avdelningar eller ordförande i större klubbar. IF Metall använder sig i dag inte av utbildningen för någon grupp. Varumärket UGL är skyddat, vilket innebär att vi inte kan göra en egen UGL, utan är hänvisade till utomstående leverantörer av utbildningen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B10

Avdelning 40 Västbo-Östbo

Medbestämmandelagen (MBL) ska vara navet

Vi upplever i dag att våra motparter blivit alltmer aggressiva i sitt sätt att se på förhandlingsskyldigheten. Inte sällan får man till svar att ”vi behöver inte” eller ”vi är inte skyldiga till” när vi diskuterar inflytandefrågor.

Samtidigt upplever många förtroendevalda en ökad press i förhandlingssituationer. Ständiga förändringar på arbetsplatser är en av orsakerna till att rörligheten bland våra förtroendevalda har ökat. Det har därför blivit svårare att nå den erfarenhet som ett långvarigt fackligt uppdrag ger.

I dagens allt hårdare klimat på arbetsplatserna ställs allt större krav på kunskaper om lagar och avtal. Goda kunskaper i MBL krävs för att som förtroendevald kunna företräda IF Metalls medlemmar på ett tillfredsställande sätt.

För att möta de förtroendevaldas behov och möjliggöra ett starkt inflytande på våra arbetsplatser måste kunskapen om MBL förstärkas och vara navet i alla IF Metalls utbildningar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att införa en utbildningsmodul ”MBL i praktiken” i alla IF Metalls utbildningar.

Utlåtande, motion B10

Förbundsstyrelsen instämmer i vikten av facklig utbildning och delar uppfattningen att kunskapen om inflytandefrågor behöver stärkas. MBL har därför redan i dag ett stort utrymme i de utbildningar som är relevanta i sammanhanget; grund- och arbetsrättsliga utbildningar. Att införa en utbildningsmodul i MBL i alla utbildningar såsom förespråkas i motionen skulle innebära att även utbildningar med helt andra fokusområden, till exempel rena funktionsutbildningar, skulle omfattas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B11

Avdelning 32 Högländet

Medbestämmandelagen (MBL) ska vara navet

Vi upplever i dag att våra motparter blivit alltmer aggressiva i sitt sätt att se på förhandlingsskyldigheten. Inte sällan får man till svar att ”vi behöver inte” eller ”vi är inte skyldiga till” när vi diskuterar inflytandefrågor.

Samtidigt upplever många förtroendevalda en ökad press i förhandlingssituationer. Ständiga förändringar på arbetsplatser är en av orsakerna till att rörligheten bland våra förtroendevalda har ökat. Det har därför blivit svårare att nå den erfarenhet som ett långvarigt fackligt uppdrag ger.

I dagens allt hårdare klimat på arbetsplatserna ställs allt större krav på kunskaper om lagar och avtal. Goda kunskaper i MBL krävs för att som förtroendevald kunna företräda IF Metalls medlemmar på ett tillfredsställande sätt.

För att möta de förtroendevaldas behov och möjliggöra ett starkt inflytande på våra arbetsplatser måste kunskapen om MBL förstärkas och vara navet i alla IF Metalls utbildningar.

Vi föreslår kongressen besluta

att MBL-frågor ges ett större utrymme i nuvarande utbildningar.

Utlåtande, motion B11

Förbundsstyrelsen instämmer i vikten av facklig utbildning och delar uppfattningen att kunskapen om inflytandefrågor behöver stärkas. MBL har därför redan i dag ett stort utrymme i de utbildningar som är relevanta i sammanhanget; grund- och arbetsrättsliga utbildningar. Att ge MBL ett större utrymme i nuvarande utbildningar såsom förespråkas i motionen skulle innebära att även utbildningar med helt andra fokusområden, till exempel rena funktionsutbildningar, skulle omfattas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B12

Avdelning 26 Östergötland, 33 Vätterbygden, 43 Kronoberg

Medbestämmandelagen (MBL) ska vara navet

Vi upplever i dag att våra motparter blivit alltmer aggressiva i sitt sätt att se på förhandlingsskyldigheten. Inte sällan får man till svar att ”vi behöver inte” eller ”vi är inte skyldiga till” när vi diskuterar inflytandefrågor.

Samtidigt upplever många förtroendevalda en ökad press i förhandlingssituationer. Ständiga förändringar på arbetsplatser är en av orsakerna till att rörligheten bland våra

förtroendevalda har ökat. Det har därför blivit svårare att nå den erfarenhet som ett långvarigt fackligt uppdrag ger.

I dagens allt hårdare klimat på arbetsplatserna ställs allt större krav på kunskaper om lagar och avtal. Goda kunskaper i MBL krävs för att som förtroendevald kunna företräda IF Metalls medlemmar på ett tillfredsställande sätt.

För att möta de förtroendevaldas behov och möjliggöra ett starkt inflytande på våra arbetsplatser måste kunskapen gällande MBL förstärkas och vara navet i alla IF Metalls utbildningar.

Vi föreslår kongressen besluta

att MBL ska vara navet i alla IF Metalls utbildningar

att MBL-frågor ges ett större utrymme i nuvarande utbildningar

att en utbildningsmodul ”MBL i praktiken” införs.

Utlåtande, motion B12

Förbundsstyrelsen instämmer i vikten av facklig utbildning och delar uppfattningen att kunskapen om inflytandefrågor behöver stärkas. MBL har därför redan i dag ett stort utrymme i de utbildningar som är relevanta i sammanhanget; grund- och arbetsrättsliga utbildningar. Att ge MBL-frågor ett större utrymme i nuvarande utbildningar och att MBL ska vara navet i alla utbildningar såsom förespråkas i motionen skulle innebära att även utbildningar med helt andra fokusområden, till exempel rena funktionsutbildningar, skulle omfattas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a och 2:a att-satserna samt att anse 3:e att-satsen beaktad.

Motion B13

Avdelning 26 Östergötland, 33 Vätterbygden, 40 Västbo-Östbo

Utvecklad arbetsorganisation

Arbetsorganisationen på våra företag har på många håll gett ett mer utarmat arbete. Att göra enbart repetitiva enkla arbeten är negativt på flera sätt. Förslitningsskador ökar, utveckling av arbetsmetoder minskar och både individens utveckling och intresse för arbetet minskar. Det är bara några av de negativa effekter som kommer av ett utarmat arbetsinnehåll.

Vi har dock ett bra redskap i Utvecklingsavtalet, som för många klubbar bara blivit ett verktyg för rätten till UVA-timmar. De är väldigt viktiga i klubbarnas arbete, men en bra arbetsorganisation är grunden till trivsel, utveckling och framgång på våra arbetsplatser. Vi behöver använda detta avtal och ett bra sätt att få i gång det är att öka kunskapen om avtalet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att genomföra utbildningar i Utvecklingsavtalet

att ge Utvecklingsavtalet en större roll i andra utbildningar.

Utlåtande, motion B13

Förbundsstyrelsen instämmer i vikten av facklig utbildning och delar uppfattningen att det behövs utbildningsinsatser, men anser att det inte bör vara kongressens roll att detaljstyra utbildningarnas innehåll. Utvecklingsavtalet tas redan i dag upp i flera utbildningar, däribland Lagar i arbetslivet och Hållbart arbete.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B14

Avdelning 26 Östergötland, 32 Högländet, 33 Vätterbygden, 38 Östra Småland, 40 Västbo-Östbo, 41 Kalmarsund, 43 Kronoberg

Utbildning i Yrkesintroduktionsavtalet för klubbar och avdelningar

För att kunna öka antalet Yrkesintroduktionsavtal bör IF Metall fundera på hur vi på bästa sätt kan få fler klubbar och arbetsplatser att teckna Yrkesintroduktionsavtal. Teknikföretagen säger bland annat att företagen har svårt att tolka utbildningsdelen, och att kunskapen och kännedomen om avtalet är dålig hos både klubbar och arbetsgivare. Både klubbar och företag behöver hjälp och kunskap i Yrkesintroduktionsavtalet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram utbildningar i Yrkesintroduktionsavtalet och att dessa genomförs för både avdelningar och klubbar.

Utlåtande, motion B14

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att det behövs ökad kunskap om Yrkesintroduktionsavtalet, men anser att utbildning bör ske inom ramen för befintliga avtalsutbildningar. Vidare ser förbundsstyrelsen positivt på lokala initiativ i frågan. Det finns framtaget informationsmaterial och avtalsmallar angående Yrkesintroduktionsavtalet för att kunna genomföra lokala utbildningsinsatser.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B15

Avdelning 32 Högländet, 40 Västbo-Östbo

Borttagande av egenavgift på bolagsstyrelseutbildning

För att få inflytande i våra medlemmars företag behövs inte bara närvaro i bolagsstyrelserna, utan även kunskap i företagsekonomi och strategiska frågor. Egenavgiften för utbildning av bolagsstyrelserepresentanter utgör ett hinder för detta.

Egenavgiften kom till efter att den borgerliga regeringen tog bort finansieringen via statsbidrag. Utbildningarna blir ofta inställda, men intresset för dessa frågor är en överlevnadsfråga för IF Metall i en värld där multinationella ägare och företagsflytt är mycket vanliga.

Vi föreslår kongressen besluta

att ta bort egenavgiften på bolagsstyrelseutbildning och finansiera utbildningen i befintligt studiesystem för IF Metall.

Utlåtande, motion B15

En styrelseledamot ska agera i bolagets och aktieägarnas intresse. Lagen om styrelse-representation förutsätter att de anställdas representanter har hela företags bästa för ögonen, på samma sätt som ägarnas representanter. En styrelseledamot ska ha kunskap om bolaget, dess verksamhet, organisation och marknad.

Enligt Svensk kod för bolagsstyrning är det styrelseordförandens ansvar att se till att ny styrelseledamot genomgår en erforderlig introduktionsutbildning samt den utbildning i övrigt som styrelseordföranden finner lämplig för att ledamoten snabbt ska kunna bidra konstruktivt till styrelsearbetet.

Det ligger självklart i bolagets och styrelseordförandens intresse att arbetstagarrepresentanterna har goda kunskaper och förutsättningar att delta aktivt i styrelsearbetet, då är det också naturligt att bolaget ska betala utbildningskostnaderna för bolagsstyrelse-representanter. Det är viktigt att den linjen följs så att företagen inte överför kostnader på den fackliga organisationen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B16

Avdelning 15 Stockholms län

Bättre arbetsmiljöutbildning (BAM)

Vi ser att allt fler skyddsombud saknar grundläggande grundutbildning för sitt uppdrag. Om de över huvud taget får en BAM-utbildning, är den inte allt för sällan en förkortad variant på endast en till tre dagar, trots att parterna en gång i tiden talade om att grundutbildningen BAM ska vara 40 timmar.

Det är av stor vikt att skyddsombudet får en så grundläggande utbildning som möjligt för att kunna utföra sitt uppdrag. Ju mer kunskap skyddsombudet får, desto fördelaktigare är det för de anställda och för arbetsgivarna. Att grundläggande utbildningstid ges åt skyddsombudet som går BAM är också av stor vikt, eftersom arbetsmiljöarbetet omfattar i princip allt på företaget. Dessutom är syftet med arbetsmiljölagen att förebygga ohälsa och olycksfall och det bör inte vara någon som vill att de anställda ska utsättas för ohälsa. Därav vikten av en grundläggande utbildningstid.

Ohälsosam arbetsmiljö innebär stora kostnader för; den anställde, för företaget, för Sverige och för EU. Detta är något som Occupational Safety and Health Administration (OSHA), har kommit fram till, där det har visat sig att bara den psykiska ohälsan har kostat 240 miljarder euro per år i EU.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att obligatorisk 40-timmars BAM-utbildning för skyddsombud inom IF Metalls avtalsområden säkerställs avtalsmässigt.

Utlåtande, motion B16

Förbundsstyrelsen instämmer i att det är viktigt att våra skyddsombud får en ordentlig BAM-utbildning. Prevent har en 40-timmars BAM-utbildning som parterna gemensamt har varit med och tagit fram och som förbundsstyrelsen anser ska användas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B17

Avdelning 27 Östra Skaraborg

Utbildningssteg för skyddsombud

IF Metall har ändrat sitt studiesystem för förtroendevalda ombud. För att få en ordentlig utbildning som till exempel skyddsombud, krävs det att man först går en BAM-utbildning (Bättre arbetsmiljöutbildning). Denna kan genomföras i egen regi på företaget, via IF Metall, ABF eller på annat sätt.

För att sedan vidareutbilda sig inom arbetsmiljöområdet krävs det att man går följande kurser: Agera (Vald på jobbet), Lagar i arbetslivet (LIA), Avtalskurs samt Insikter. Detta gör att man får vänta ganska länge innan man kan gå en vidareutbildning inom arbetsmiljöområdet i sitt uppdrag som skyddsombud.

Kunskap är inte tung att bära, men arbetsgivaren kanske inte välvilligt tillhandahåller önskad ledighet. Agerautbildning är 88 timmar (11 dagar), Lagar i arbetslivet är 48 timmar (6 dagar), Avtalskurs är 24 timmar (3 dagar) och Insikter är 80 timmar (10 dagar), totalt 30 dagar. Detta gör att om man vill vidareutbilda sig som skyddsombud, tar det minst två år innan man kan börja att göra det.

Att det krävs 30 dagars allmänfacklig utbildning för att ta uppdraget som skyddsombud känns inte relevant. Att kräva att arbetsgivaren ska bevilja denna ledighet och lite till, känns också svårt att motivera.

Vårt förslag till lösning är att ändra utbildningsstegen för skyddsombud så att grundkravet är att de går Agerautbildningen på 11 dagar och därefter ges möjlighet att fortsätta sin utbildning till skyddsombud. Om man känner sig motiverad att ta till sig ytterligare kunskap inom det allmänfackliga området, är de andra utbildningarna en bonus.

Vi föreslår kongressen besluta

att IF Metall ändrar kraven i utbildningsstegen för skyddsombud så att endast Agerautbildningen är tvingande innan arbetsmiljöutbildning kan påbörjas.

Utlåtande, motion B17

Agera och Kollektivavtalet är grundutbildningar som IF Metalls förtroendevalda på klubbnivå ska gå innan de går vidare i utbildningssystemet. Detta fastslogs i studieutredningen 2014. Det är viktigt att alla förtroendevalda delar förbundets värderingar och har kunskap om våra kollektivavtal, vilket dessa två utbildningar lägger grunden för.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B18

Avdelning 27 Östra Skaraborg

Riktad utbildning i vållandeutredning till skyddsombud

Vi vill lyfta kunskapen hos skyddsombud när det gäller att utföra vållandeutredning i samband med arbetsjukdomar.

Det sker för få vållandeutredningar. Genom att rikta en utbildning i vållandeutredning till skyddsombud kan vi öka antalet utredningar och därmed driva fler fall till Vållandenämnden. Detta är viktigt för våra medlemmar som drabbas av arbetsjukdomar. Om de inte får sina ärenden prövade riskerar de att gå miste om ekonomisk ersättning.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en utbildning i vållandeutredning kommer till stånd.

Utlåtande, motion B18

Förbundsstyrelsen instämmer i att kunskaperna i vållandeutredning behöver stärkas och därför sker en planering för sådana insatser. Det bör dock inte vara kongressens roll att detaljstyra utbildningarnas innehåll.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B19

Avdelning 15 Stockholms län

Krav på utbildningsnivå för förtroendevalda på våra klubbar

Under de senaste åren har vi märkt av en nedåtgående trend när det kommer till utbildningsnivåerna hos våra klubbar och deras förtroendevalda. Det blir allt vanligare med förtroendevalda på klubbnivå som helt saknar relevant utbildning för sina uppdrag, eller som har uppnått en lägre utbildningsnivå, än vad som de rekommenderas i vår uppdragsguide.

Detta innebär problem för våra lokala fackliga organisationer i deras dagliga arbete och framför allt i förhandlingsarbetet. Våra lokala fackliga organisationer blir alltmer passiva när det kommer till egna förhandlingar, vilket i slutändan påverkar vår organisation som helhet och våra medlemmar i synnerhet.

För att stimulera, framför allt små och medelstora klubbar som inte har så mycket administrationsbidrag till att uppfylla dessa utbildningskrav, ska vi införa ett stimulansbidrag till de klubbar som uppfyller kraven; det är oftast på de små och medelstora klubbarna som vi har dessa problem.

Vi föreslår kongressen besluta

att våra klubbar enligt stadgarna ska ha en utbildningsplan som revideras årligen i enlighet med uppdragsguidens utbildningskrav

att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att införa ett stimulansbidrag på 2 500 kronor per år till klubbar som uppfyller utbildningsnivån, eller har en aktuell utbildningsplan i enlighet med uppdragsguiden.

Utlåtande, motion B19

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen om vikten av utbildningsplaner och anser att detta redan framgår av kommentarerna i stadgehandboken, men kan förstärkas ytterligare. När det gäller stimulansbidrag så har klubbarna redan i dag enligt stadgarna rätt till ekonomiskt bidrag från avdelningen. Storleken på detta bidrag fastställs på avdelningarnas representantskap.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a attsatsen beaktad och att avslå 2:a attsatsen.

Motion B20

Avdelning 14 Värmland

Utbilda klubbarna – rusta förbundet

En huvuduppgift för vårt förbund är att organisera alla arbetare inom förbundets verksamhetsområden. Det är genom facklig närvaro, kunniga medlemsföreträdare och god medlemservice som vi kan öka den upplevda medlemsnyttan och skapa bästa möjliga villkor på våra arbetsplatser.

Olika inventeringar av förbundets lokala fackklubbar talar sitt entydiga språk. Alldeles för många av våra klubbar är i dag inte rustade för de uppgifter vi ställs inför på våra arbetsplatser i frågor som rör våra medlemmars trygghet, löneutveckling och fortsatta anställningstrygghet.

För att vi lokalt ska kunna stå upp som pålitliga medlemsföreträdare och aktivt påverka utvecklingen på våra företag, måste förbundet rusta klubbarna genom en ordentlig utbildningssatsning. Det efterlyses på många håll hjälp med bland annat klubbstyrelseutveckling och framtagande av lokala lönesystem.

Ett vanligt problem är svårigheter att få loss förtroendevalda för erforderligt fackligt arbete på grund av slimmade arbetsorganisationer. Många lokala fackliga företrädare förmår inte att hävda sin rätt till tid för sina fackliga uppdrag.

Förbundet måste investera i att utveckla klubbarna för att rusta förbundet! Sex av tio medlemmar finns på arbetsplatser med klubb. Kvaliteten i det fackliga arbetet på klubb-nivå avgör därför förbundets fortsatta utveckling. Vi menar att förbundet måste investera i sin framtid och genomföra en klubbutbildning för samtliga klubbar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att under kongressperioden rusta förbundet genom att genomföra en klubbutbildning för samtliga klubbar.

Utlåtande, motion B20

Förbundsstyrelsen instämmer i att klubbarna behöver utvecklas och stärkas. IF Metall har därför börjat och kommer att fortsätta utbilda och utveckla handledare i avdelningarna, för att hantera de klubbar som har förutsättningar att genomgå klubbutveckling. För att kunna genomföra en kvalitativ klubbutbildning förutsätts dock att hela klubbstyrelsen har en grundläggande facklig utbildning att luta sig mot. Därför behöver flertalet av de förtroendevalda i klubbstyrelserna först ha genomgått grundutbildningarna Agera och Kollektivavtalsutbildning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B21

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 7 Södra Norrland

Bidrag till fackliga medlems- och funktionsutbildningar

Alltför många av våra medlemmar saknar facklig utbildning och information om vad medlemskapet innebär och innehåller.

Förtroendevalda som har valts av medlemmarna för att företräda dem måste ges goda förutsättningar genom utbildning för uppdraget, för att kunna uppfylla medlemmars förväntningar och tillvarata deras intressen.

Kunskap och insikter bland våra medlemmar och förtroendevalda är en förutsättning för att bygga vår organisation stark.

Vi har sett att stödet till utbildningar har gröpts ur över tid och hur större och större andel av kostnaden för utbildning vältrats över på avdelningarna. Detta rimmar illa med ambitionen att bygga vår organisation stark. Resurser för investeringar i morgondagens organisation, våra medlemmar och förtroendevalda, finns inom förbundet. Det är dags att gå från ord till handling!

Vi föreslår kongressen besluta

att öka de ekonomiska ramarna för bidrag till studier

att återställa det genomsnittliga bidraget till studier, så att det återigen uppnår minst 60 procent av kurskostnaden

att de ekonomiska ramarna för bidrag till studier värdesäkras och indexuppräknas varje år.

Utlåtande, motion B21

I förhållande till antalet medlemmar har de ekonomiska ramarna för studier ökat under senare år. I IF Metall har studier alltid varit en prioriterad fråga och förbundsstyrelsen anser att det är bra och viktigt att våra medlemmar och förtroendevalda går utbildningar i fackliga frågor. För att under kongressperioden ha mandat att kunna göra olika utbildningssatsningar vill förbundsstyrelsen dock inte låsa fast sig vid ett kongressbeslut om exakta nivåer.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B22

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Bidrag till utbildningar

IF Metall har de senaste 10–15 åren tappat mycket kunskap bland våra förtroendevalda. Dessutom har vi tappat den fackliga medvetenheten bland våra medlemmar. Detta märks mycket väl i vår organisationsgrad. Kan vi höja den fackliga medvetenheten bland våra medlemmar, skulle vi även höja vår organisationsgrad. I dag har förbundet en väldigt stabil ekonomi. Det centrala studiebidraget är ett schablonbidrag som ska beräknas som 60 procent av normala kostnader för utbildningar. Så är inte fallet i dag. Allt har blivit dyrare: lokaler, logi, handledarkostnader, osv. men den centrala studiepotten har inte höjts i förhållande till behovet ute i organisationen.

Vi behöver kunskap och utbildning för våra medlemmar och förtroendevalda. Alltför många av våra medlemmar saknar facklig utbildning och information om vad medlemskapet innebär och innehåller, vilket inte är rättvist. För att öka trycket på arbetsgivare, ge våra förtroendevalda mer stöd i förhandlingar och höja den fackliga medvetenheten hos våra medlemmar, vill vi att stödet till avdelningarna höjs för att öka förutsättningarna att ge våra medlemmar fler möjligheter att tillgodogöra sig kunskap genom utbildning.

Vi föreslår kongressen besluta

att öka de ekonomiska ramarna för bidrag till studier så att de uppnår 60 procent av kurskostnaderna

att bidragen indexuppräknas varje år så att vi kan höja och behålla den höga utbildnings- och kunskapsnivån hos våra medlemmar och förtroendevalda.

Utlåtande, motion B22

I IF Metall har studier alltid varit en prioriterad fråga och förbundsstyrelsen anser att det är bra och viktigt att våra medlemmar och förtroendevalda går utbildningar i fackliga

frågor. För att under kongressperioden ha mandat att kunna göra olika utbildningsinsatser vill förbundsstyrelsen dock inte låsa fast sig vid ett kongressbeslut om exakta nivåer.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B23

Avdelning 22 Sörmland

Höj det skattefria stipendiet/utbildningsbidraget

Vi föreslår en höjning av det skattefria stipendiet/utbildningsbidraget. Eftersom det inte har höjts på länge, motsvarar det långt ifrån inkomstförlusten för till exempel en skiftarbetare.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att höja det skattefria bidraget.

Utlåtande, motion B23

LO:s styrelse beslutar årligen om hur mycket utbildningsstipendiet ska höjas nästkommande år. LO följer SCB:s lönestatistik och utgår från den genomsnittliga lönen för arbetare i privat sektor. Förbundsstyrelsen anser att nivån och uppräkningsgraden av bidraget är rimlig med beaktande av att medlemmen ska omfatta breda medlemsgrupper.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C72

Avdelning 36 Göteborg

Anställningsbarhet för en jämlikare arbetsmarknad

För att vara matchad till arbetsmarknaden krävs att den enskilde har ett intresse av att vara anställningsbar. Det har genom tiden skett en förskjutning vad gäller vem som ansvarar för den enskildes anställningsbarhet. Det som tidigare har varit ett kollektivt ansvar och något som till stor del låg på samhällsinstitutionerna, har blivit ett ansvar för den enskilde individen. Misslyckas man med den enskilda anställningsbarheten i dag, så har man enbart sig själv att skylla enligt rådande norm i det individualiserade samhället.

Diskussioner om utbildning för anställningsbarhet har på alla nivåer fått en stor plats, till exempel i vuxenutbildningen. Där har det skett ett skifte från en mer holistisk syn på utbildningens roll, där frågor om utbildning för deltagande i samhällsliv, arbetsliv och personlig utveckling varit centrala, till en situation där diskussioner kring anställningsbarheten har marginaliserat utbildningens demokratiska funktion.

Det kan låta bra att alla människor har den kompetens som behövs för att ha en försörjning. Det är heller inte något som ifrågasätts, vilket borde vara angeläget, eftersom att i praktiken så är effekten att människor antingen inkluderas eller exkluderas. Effekterna blir att folk delas in i olika fack gällande anställningsbarhet och konsekvenserna av detta innebär en förskjutning på hur vi ser på arbete, utbildning och individens roll i samhället.

Vi anser att alla människor är lika mycket värda och för att öka jämlikheten på arbetsmarknaden och skapa en mindre skev maktfördelning på arbetsplatserna, så behöver vi trygga de anställdas kompetenser. Detta är extra viktigt då dessa människor i framtiden kan riskera att hamna i ett utanförskap och att arbetsköparna i större utsträckning använder detta som ett maktmedel där vi arbetare ställs mot varandra i den ökade "flexibiliteten".

I dagsläget finns ett utvecklingsavtal mellan Svenskt Näringsliv och LO. Detta kallas även det "bortglömda" avtalet, då alldeles för många inte är medvetna om att avtalet finns eller vad som står i det. Då både arbetsköpare och arbets säljarorganisationer är dåliga på avtalet fullföljs sällan arbetsköparnas ansvar gällande kompetensutveckling av de anställda.

Ett sätt att göra det lättare för både arbetsköpare och arbets säljarorganisationer är att hålla koll på att de anställda får den kompetensen de har rätt till, vi tror det enda rätta hade varit att införa en kompetensfond. Där kan pengar sökas för att fortbilda både anställd personal och arbetslösa för att minska kompetensklyftan på arbetsmarknaden generellt och på den enskilda arbetsplatsen specifikt.

Delar av dagens AFA-pengar går tillbaka till arbetsköparna, eftersom försäkringarna vi har där inte nyttjas fullt ut. Detta är horribelt, eftersom pengarna som arbetsköparna avsätter till AFA faktiskt är lön som vi arbets säljare har avstått. Dessa pengar skulle i stället kunna gå in i kompetensfonden, och tillsammans med stöd från Europeiska socialfonden är detta även hållbart ekonomiskt.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att tillsätta en arbetsgrupp under kongressperioden som ser över möjligheten att införa en kompetensfond och se över ekonomiska lösningar för kompetensfonden, såsom stöd från Europeiska socialfonden och återbetalda AFA-pengar, alternativt finna andra ekonomiska lösningar, arbetsgruppen ska redovisa utfallet på nästkommande IF Metallkongress

att verka för att förtroendevalda inom IF Metall ska genomgå en utbildning i Utvecklingsavtalet för att öka kunskapen om arbetsköparnas ansvar gällande kompetensutveckling på arbetsplatserna

att verka för att Utvecklingsavtalet ska få en större roll inom samtliga IF Metalls kollektivavtalsutbildningar.

Utlåtande, motion C72 2:a och 3:e att-satserna

IF Metall medverkar, tillsammans med Handels, i en dialog om trygghet och omställning med Teknikarbetsgivarna och Svensk Handel. Även i LO-samordningen inför 2017 års avtalsrörelse beslutades att tillsätta en utredning för att förbereda inledande förhandlingar med Svenskt Näringsliv i denna fråga.

Förbundsstyrelsen bedömer att överväganden om kompetens- och konjunkturfonder samt finansiering av sådana fonder kommer upp till diskussion i dessa sammanhang. Det vore därför olyckligt att tidigt låsa fast sig vid någon specifik teknisk modell. Det kan visa sig att det finns andra sätt än kompetensfonder att möta behovet av kompetensutveckling och omställning. Förbundsstyrelsen menar också vad gäller Europeiska socialfonden att det är en finansieringskälla som kan ta sig olika uttryck. Pengar tilldelas efter godkännande av projekt och medfinansiering kan ske tillsammans med olika aktörer och med varierande lösningar beroende på de olika projektens karaktär. AFA-försäkringarna är baserade på garantibelopp och därmed kan det bli överskott. För att kunna använda överskottsmedel måste försäkringsvillkoren dock förändras, vilket inte är aktuellt.

Det är framför allt i två utbildningar som Utvecklingsavtalet tas upp: Lagar i arbetslivet (LIA) och Hållbart arbete. Förbundsstyrelsen delar uppfattningen om att det behövs utbildningsinsatser, men att det bör ske genom lokala konferenser och som en del i klubb-utbildningen, om behovet finns i klubben.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 2:a att-satsen beaktad och att avslå 3:e att-satsen.

I debatten deltog:

Linda Jansson, 36 Göteborg
Björn Thiele, 32 Högländet
Jimmy Fredriksson, 13 Bergslagen
Tarja Krank, 14 Värmland
Nathalie Folkunger, 43 Kronoberg
Tomas Blomster, 43 Kronoberg
Anita Westerback, 38 Östra Småland
Martina Lundström, 43 Kronoberg
Leonardo Lönnkvist, 15 Stockholms län
Svein Amundsen, 18 Örebro län
Thomas Posch, 32 Högländet
Agneta Hartzell, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B7–B23 samt C72 2:a och 3:e att-satserna.

Tomas Blomsters och Martina Lundströms förslag om bifall till motion B12 2:a och 3:e att-satserna.

Nathalie Folkungers och Anita Westerbacks förslag om bifall till motion B14.

Thomas Poschs och Björn Thieles förslag om bifall till motion B15.

Svein Amundsens och Leonardo Lönnkvists förslag om bifall till motion B16.

Jimmy Fredriksson förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B17.

Tarja Kranks förslag om bifall till motion B20.

Linda Janssons förslag om bifall till motion C72 2:a och 3:e att-satserna.

Agneta Hartzells förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B7–B23 samt C72 2:a och 3:e att-satserna.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B7–B23 samt C72 2:a och 3:e att-satserna i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B12 2:a och 3:e att-satserna, B15, B20 samt C72 2:a och 3:e att-satserna

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B14

att efter rösträkning med röstsiffrorna 188 mot 125 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B16.

Protokollsanteckningar

Talartiden på detta avsnitt var två minuter.

Votering avseende motion B14 begärdes av Marko Kosonen, 43 Kronoberg.

Rösträkning avseende motion B16 begärdes av Robert Paulrud, 15 Stockholms län.

Fackligt-politiskt arbete – Motionerna B24–B30 med utlåtanden

Motion B24

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 7 Södra Norrland

Facklig-politisk samverkan

Högerpartiernas värderingar grundar sig på att göra rika människor rikare. I Sveriges riksdag gynnar de kapitalet och missgynnar IF Metallmedlemmar.

I facklig-politisk samverkan har Socialdemokraterna i regeringsställning genomfört förbättringar för våra medlemmar.

Under högerkrafternas regeringsår 2006–2014 genomfördes försämringar på ett 40-tal punkter, bland annat:

- Försämrad a-kassa.
- Försämrad sjukersättning.
- Avskaffat skatteavdrag för fackföreningsavgiften. Arbetsgivarna har fullt avdrag för sin medlemsavgift till arbetsgivarorganisationerna.
- Avskaffat skatteavdrag för medlemsavgifter till a-kassan.
- Fler karensdagar i arbetslöshetsförsäkringen.
- Försämrad semesterlag och lägre ersättning.

Alliansregeringen försämrade socialförsäkringssystemet, norpade 140 miljarder från löntagarna årligen och använde pengarna till annat i statsbudgeten.

Det som löntagarna har fått avstå pengar för, att ha en trygghet när de inte har något arbete, måste successivt återställas genom förbättringar i sjukförsäkringen, a-kassan, pension m.m. Den enda möjligheten att reparera skadorna som högerkrafterna har genomfört för våra medlemmar är att vi får en stark socialdemokrati i Sveriges riksdag.

Vi föreslår kongressen besluta

att facklig-politisk samverkan prioriteras i IF Metall.

Utlåtande, motion B24

Förbundsstyrelsen menar att det fackliga engagemanget omfattar medlemmarnas intressen i hela samhället. För att stärka möjligheten att påverka samhällsutvecklingen behöver IF Metalls medlemmar arbeta politiskt på alla beslutsnivåer. I handlingslinjerna har därför slagits fast att IF Metall aktivt ska stärka sitt fackligt-politiska arbete genom att engagera sig i politiska beslut som är viktiga för medlemmarna och i detta samverka med Socialdemokraterna. Det är i facklig-politisk samverkan den svenska modellen på arbetsmarknaden och den svenska välfärdsstaten ska försvaras och utvecklas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion B25

Avdelning 4 Södra Västerbotten, 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

Facklig-politisk organisation

Under delar av den borgerliga regeringsperioden 2006–2014 hade IF Metall en facklig-politisk enhet. Enheten bildades för att bland annat se till att Sverige återigen skulle få en regering som hade en politik som gynnade IF Metalls medlemmar. IF Metalls fackligt-

politiska arbete var en starkt bidragande orsak till att Sverige och IF Metalls medlemmar fick ett regeringsskifte 2014.

Under den tid som enheten fanns fick avdelningarna och klubbarna ett stort stöd i sitt fackligt-politiska arbete. Enheten styrde avdelningarna i en riktning och lade vägen för deras arbete och på så sätt kunde IF Metalls facklig-politiska frågor genomsyra alla förbundets avdelningar. Avdelningarna fick löpande information om exempelvis hur nya EU-direktiv och lagförslag skulle påverka IF Metalls medlemmar. Genom att avdelningarna fick denna information, kommunicerades detta även ut till klubbarna. Detta kunde även vara ämnet när vi besökte arbetsplatser eller arrangerade medlemsmöten.

Efter regeringsskiftet 2014 valde förbundsstyrelsen att lägga ned den facklig-politiska enheten. Argumentet var bland annat att det fackligt-politiska arbetet ska vara en del av förbundets dagliga verksamhet och ingå i organisationsenhetens arbete. Tyvärr ser vi i och med detta beslut att avdelningarnas, och därmed klubbarnas, fackligt-politiska arbete har avtagit och det finns inte längre någon tydlig styrning eller tydligt stöd.

Vi har vittnat om att många avdelningar och klubbar som tidigare varit väldigt aktiva inte längre har något tydligt fackligt-politiskt arbete. Det har framkommit att det saknas styrning från förbundet. Vi menar att det behövs i denna typ av arbete, som faktiskt inte är en del av det dagliga arbetet på avdelningar och klubbar. Där består det dagliga arbetet av förhandlingar och möten med medlemmar.

Om vi inte ska få ett regeringsskifte 2018 måste IF Metall agera nu, vi kan inte vänta till sommaren 2018. Vi måste också lyfta medlemmarnas facklig-politiska frågor på ett bättre och tydligare sätt, inte bara under ett valår. Vi måste bli bättre i mellanvalsperioderna.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att tillsätta mer resurser till förbundskontorets facklig-politiska organisation

att utreda hur förbundskontoret bäst bör organisera sitt fackligt-politiska arbete

att återinföra liknande arbete och stöd som fanns under den facklig-politiska enhetens tid, gentemot avdelningarnas och klubbarnas fackligt-politiska arbete.

Utlåtande, motion B25

I motionen föreslås ett antal åtgärder för att stärka IF Metalls fackligt-politiska arbete och organisation. Förbundsstyrelsen anser att den facklig-politiska verksamheten har olika behov av resurser beroende på de politiska beslut kongressen fattar, de organisatoriska prioriteringar kongressen beslutar om och hur den politiska situationen i landet ser ut. Därför kommer tilldelningen att skifta över tid. I exempelvis en valrörelse tillförs extra resurser för att bedriva kampanjarbete, medan arbetet under mellanliggande perioder mer kan handla om att påverka beslutsfattare eller att ta fram nya utbildningar.

IF Metalls fackligt-politiska arbete är under ständig översyn och förändring. På den facklig-politiska enheten varierade exempelvis antalet personer mellan tre och tio. I dag finns en matrisgrupp för facklig-politiska frågor på förbundskontoret med personer från sex enheter. Förbundsstyrelsen har också beslutat om en ny valorganisation för förbundet som kommer att träda i kraft efter kongressen.

Den facklig-politiska matrisgrupp som bildades under den gångna kongressperioden har bland annat i uppgift att fungera som stöd i avdelningarnas fackligt-politiska arbete. Under mellanvalsperioden har dessutom arbete skett för att förbättra de facklig-politiska utbildningarna. IF Metall har tagit fram en ny facklig-politisk grundutbildning för förtroendevalda, liksom en ny facklig-politisk organisationsutbildning med inriktning på organisation, politikutveckling och opinionsbildning. LO håller samtidigt på att ta fram en ny facklig-politisk medlemsutbildning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B26

Avdelning 47 Östra Skåne, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Fackligt-politiskt arbete

Inför valåret 2014 lanserade LO att de skulle kraftsamla för en socialdemokratisk valseger. I valet 2010 var det endast 52 procent av LO:s medlemmar som röstade på Socialdemokraterna och endast 70 procent av LO:s förtroendevalda gav partiet sitt stöd.

LO satte därför upp följande mål:

- att 60 procent av medlemmarna ska rösta på S
- att 80 procent av de förtroendevalda ska rösta på S

LO menade att om LO och dess medlemsförbund gör sitt jobb kommer detta att avgöra valet till Socialdemokraternas fördel. LO hade presenterat en egen valplattform med politiska krav. LO och de enskilda medlemsförbunden bedrev en självständig, facklig valrörelse. Efter det allmänna valet beslutade LO att utvärdera LO:s valprojekt och valrörelserna under supervalåret 2014.

”Rapporten konstaterar att det nya arbetssättet har varit framgångsrikt. Det har skapat tryck och engagemang inom LO och dess förbund. Arbetssättet har därmed på ett avgörande sätt bidragit till att uppfylla det övergripande målet för LO:s valarbete: en socialdemokratiskt ledd regering.

LO fick genomslag för sin politiska agenda i socialdemokraternas valmanifest och den rödgröna regeringsdeklarationen.

Det framgår att ringkampanjen framstår som valrörelsens absolut viktigaste innovation och att LO använde sig mer av digitala kanaler.

LO med sina 14 medlemsförbund organiserar tillsammans 1,3 miljoner arbetstagare och är därmed en av Sveriges största folkrörelser. Analysen visar att LO inte har förmått fullt ut att ta vara på denna folkrörelsens potential till folklig mobilisering och politisk påverkan.

Detta beror framförallt på att förberedelserna inför supervalåret påbörjades för sent för att den politiska plattformen och det nya arbetssättet skulle kunna förankras på alla nivåer i organisationen.”

Det kan konstateras att cirka 52 procent av LO-medlemmarna, vilket är oförändrat från 2010, samt endast 66,5 procent av de förtroendevalda röstade på Socialdemokraterna, vilket är 3,5 procent lägre än vid valet 2010.

För övrigt röstade strax under 7 procent på V, strax över 4 procent på MP, mer än 17 procent på SD och cirka 10 procent på M. För övriga borgerliga partier fördelade sig LO-medlemmarnas röster runt 2 procent. Valdeltagandet ökade från 80,13 procent 2002 till 85,8 procent 2014. Ett ökat valdeltagande har inte gynnat S, men däremot SD. Män lägger i större utsträckning sin röst på M och SD än vad kvinnor gör.

Även om realismen i målen ifrågasätts, anser vi att de var rätt. Det är otroligt att LO-arbetare inte lägger sin röst där den hör hemma, utan i stället lägger den på borgerliga partier och ett främlingsfientligt parti som under inga omständigheter kommer att föra en politik som är till gagn för den vanlige löntagaren.

Den borgerliga regeringens politik med sänkta skatter på 140 miljarder kronor, dränering av socialförsäkringssystemen och utförsäljningar satte stora sår i Sveriges själ. Allt vad dessa partier står för är raka motsatsen till vad LO och en vänsterregering står för om jämlikhet, solidaritet och alla människors lika värde.

Tidigare var det M som var det andra största partiet bland LO:s medlemmar, nu är det SD. Runt 17 procent av LO:s medlemmar röstade på SD 2014. Därefter har SD:s

opinionsstöd ökat kraftfullt med upp till 20 procent, vilket förskräcker. Tyvärr är utvecklingen när det handlar om främlingsfientlighet och rasism densamma i hela Europa.

Hur kunde det bli så här?

LO-kollektivet måste lyckas visa på att SD inte står för demokrati, solidaritet, jämlikhet och en löntagarvänlig politik. En röst på SD är en röst på högern.

Vänsterpartiet stod i princip stilla och Miljöpartiet tappade något jämfört med valet 2010. Vänsterpartiet drev frågan mot vinster i välfärden, men de är för små för att frågan ska få behövlig genomslagskraft. Här skulle LO och Socialdemokraterna ha tagit tag i denna fråga med kraft. Vi LO-arbetare kan omöjligt förlika oss med att en stor del av de skattemedel som vi har avsatt för skola, vård och omsorg ska hamna i profitörers ficka. Detta är inte det enda problemet i frågan.

Privata aktörer lägger ned och säljer verksamheter varvid de tjänar stora pengar på dessa verksamheter som skattekollektivet tidigare har byggt upp. När de privata aktörerna går i konkurs får kommun och landsting gå in och ta över verksamheten.

Vad som kunnat konstateras var att väljarna uppfattade Socialdemokraterna som otydliga och att det inte gick att se någon större skillnad mellan vänster- och högerpolitik. LO-kollektivet måste visa på vikten av en politik som gör skillnad. En politik för trygghet är den väsentliga frågan för väljarna.

I människors trygghet ingår att ha en bra a-kassa, sjukförsäkring, pension som det går att leva på, en bra skola, god vård och omsorg, en bra bostad samt ett arbete och en god anställningstrygghet.

I Socialdemokraternas valanalys framgår: ”I grunden tolkar vi det som en växande oförmåga hos socialdemokratin att formulera en politik med sikte på de utmaningar – hot och möjligheter – dagens människor möter.”

Den facklig-politiska samverkan mellan LO och Socialdemokraterna har varit en självklarhet, men om väljarstödet från medlemmarna sjunker under 50 procent kommer det att bli svårt att försvara denna samverkan.

Genom att så många LO-medlemmar har lagt sin röst på SD kan frågan uppstå att även SD ska få stöd från LO – hemska tanke. Att även ge stöd till V kommer inte vara frågan, eftersom de endast samlar cirka 10 procent mot SD:s över 17 procent av LO:s medlemmar. LO-kollektivet måste upp på barrikaderna, sätta dagordningen och arbeta för att regeringen står upp för en vänsterpolitik värd namnet.

Socialdemokraterna behöver en offensiv fackföreningsrörelse som får partiet att fokusera på löntagarnas villkor. Det kan ifrågasättas om man lyckades med detta i valet 2014. Målen om att 60 respektive 80 procent skulle rösta på S var inte i närheten av att uppfyllas. Att LO-sektioner och fackliga utskott och förtroendevalda med fackligt-politiskt ansvar både har minskat och fört en tynande tillvaro har varit en bidragande orsak. LO har hamnat längre bort från den politiska makten och därmed tappat inflytande.

Vår fackföreningsrörelsens värderingar blir än viktigare med tanke på att Socialdemokraterna gått in i ett regeringssamarbete där det i framtiden kan ingå fler partier, som i flera frågor står till höger om LO-kollektivet.

Vi har sagt det förut och vi säger det igen, arbetsplatserna måste vinnas.

Det pratas för lite politik på arbetsplatserna, så också i familjer och i samhället i övrigt. LO-kollektivet måste bli bättre på att förmedla vad den praktiska politiken har och får för inverkan på arbetstagarnas villkor och i samhället i stort. Valarbete ska inte enbart ske några månader före ett val utan ska fortgå året runt. Under arbetsplatsbesök 2014 framkom att många arbetsplatser inte på långa tider hade haft besök av någon facklig och politisk representant.

I skrivande stund har det redan gått 1,5 år sedan valet och som läget är nu finns det ingen chans för en vänsterregering efter valet 2018. Därför måste LO-kollektivet öka den ideologiska skolningen både för medlemmar och för förtroendevalda.

Efter valet 2018 måste vi ha en vänsterregering med starkare parlamentarisk majoritet och solidarisk jämställdhetspolitik.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att fortsätta på den inslagna vägen med ett än mer intensifierat valarbete, exempelvis ringkampanjer och dylikt

att satsa på utbildning för våra medlemmar, framför allt yngre, för att vi ska få fram fler medlemmar med facklig bakgrund som kan ta ett politiskt uppdrag

att inriktningen ska vara att alla våra arbetsplatser får ett besök av någon facklig företrädare på avdelnings- eller förbunds nivå med politiskt uppdrag

att medlemmarna ska få information om skillnaderna i politiken och hur den inverkar på arbetstagarens villkor på arbetsmarknaden och i samhället i övrigt

att satsa än mer på ideologisk skolning i all kursverksamhet.

Utlåtande, motion B26

I motionen föreslås ett antal åtgärder för att stärka det fackligt-politiska arbetet inom IF Metall. En av lärdomarna som förbundet har dragit från utvärderingen av valrörelserna 2014 är att ringkampanjer var ett effektivt sätt att nå många medlemmar. Mot bakgrund av att verktygen som kan användas i valarbetet förändras över tid vill dock förbundsstyrelsen inte låsa sig fast vid specifika typer av valaktiviteter.

IF Metall har under mellanvalsperioden tagit fram en ny facklig-politisk grundutbildning för förtroendevalda liksom en ny facklig-politisk organisationsutbildning med inriktning på organisation, politikutveckling och opinionsbildning. LO håller samtidigt på att ta fram en ny facklig-politisk medlemsutbildning. Tanken med dessa är att rekrytera fler medlemmar till politiska uppdrag och att det ska bli fler som drar lasset i kommande valrörelser.

IF Metall har som mål att samtliga arbetsplatser årligen ska besökas av en facklig företrädare. Under 2016 besöktes 80 procent av arbetsplatserna. Dessa besök är viktiga även ur ett politiskt perspektiv, eftersom avdelningarna även har ett fackligt-politiskt uppdrag.

Information om skillnaderna i politiken och om hur politiken påverkar arbetstagarnas villkor och samhället i stort kommer medlemmarna till del via olika informationskanaler såsom Dagens Arbete, tidningen Info, hemsidan och sociala medier. Dessutom utbildas kontinuerligt nya agitatorer för Verktygslådan. Syftet med Verktygslådan är att tydligt och enkelt beskriva fackets verktyg och hur de påverkas av politiska beslut i Sverige och i EU.

Förbundsstyrelsen instämmer i vikten av ideologisk skolning och menar att det alltid finns skäl att fortsätta stärka denna. Förbundet rekryterar aktivt unga förtroendevalda till Bommersviksakademien och den ideologiska skolningen i utbildningen för förtroendevalda, Agera, har stärkts. Dessutom har arbetet mot främlingsfientlighet och rasism intensifierats, bland annat genom samarbetet med Stiftelsen Expo och utbildningsinsatser som Olika tillsammans och Förebildning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B27

Avdelning 37 Gotland

En förening, ett medlemskap i S

Vid den senaste partikongressen beslutades om ett nytt avgiftssystem med olika nivåer. Nivåerna är partiet centralt, distrikt, arbetarekommun och förening. Varje nivå kostar 60 kronor och du betalar som lägst 240 kronor.

Många fackliga har minst en extra förening, den fackliga S-föreningen. Därför påverkas de fackliga negativt av det nya avgiftssystemet. Ändå har de inte mer inflytande – en person, en röst.

Avgiften borde vara lika för alla så att den är enkel att förklara. Principen ”Ett förbund, en avgift” borde gälla.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Socialdemokraternas avgiftssystem ska vara lika för alla medlemmar.

Utlåtande, motion B27

Förbundsstyrelsen menar att Socialdemokraternas avgiftssystem redan i dag är lika för alla medlemmar. Socialdemokraternas kongress beslutade 2013 att ett enhetligt avgiftssystem skulle införas efter kongressen 2015. Precis som anges i motionen har man ett system med en avgift till partistyrelsen, en avgift till partidistriktet, en avgift till arbetarekommunen och en till den socialdemokratiska förening som man tillhör. Vill man tillhöra fler än en S-förening, får man betala en extra föreningsavgift för varje S-förening som man vill vara medlem i.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B28

Medlem Jasmin Cosic avdelning 26 Östergötland

Facklig-politisk samverkan med andra politiska partier än Socialdemokraterna

Eftervälsstudier har visat att ett minskat antal av våra förtroendevalda lade sina röster på Socialdemokraterna i valet 2014. Detta innebär i sin tur ett minskat inflytande i samhällsdebatten och i de beslutande organ som riksdag och regering utgör. Tillsammans är vi starka, har varit IF Metalls paroll. Låt oss därför undersöka hur vi återigen kan stå starka tillsammans.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utreda möjligheten till facklig-politisk samverkan med alla partier som delar våra socialistiska grundvärderingar och tanken på alla människors lika värde.

Utlåtande, motion B28

Det är förbundsstyrelsens mening att den facklig-politiska samverkan med Socialdemokraterna har tjänat medlemmarna väl. Den facklig-politiska samverkan har funnits sedan fackföreningarna var med och bildade det Socialdemokratiska arbetarepartiet 1889. Samverkan grundar sig i att vi delar samma värderingar och i mångt och mycket har samma åsikter i sakfrågor och i synen på hur samhället bör utformas. Det var i facklig-politisk samverkan med Socialdemokraterna som den svenska modellen på arbetsmarknaden och

det svenska välfärdssamhället byggdes upp. Det är i facklig-politisk samverkan dessa ska försvaras och utvecklas vidare.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B29

Medlem Michael Erlandsson avdelning 38 Östra Småland

Samtal mellan IF Metall och Sverigedemokraterna

Öppna upp för samtal mellan IF Metall och Sverigedemokraterna. I dag organiserar IF Metall drygt 300 000 medlemmar och är därigenom en betydande part på den svenska arbetsmarknaden.

I de fackliga organisationernas syfte ligger att värna den svenska modellen, vilket enkelt uttryckt innebär att det är arbetsmarknadens parter som förhandlar om löner och villkor på arbetsmarknaden.

Sverigedemokraterna är i dag Sveriges tredje största parti och enligt undersökningar sympatiserar åtminstone 17,7 procent av IF Metalls medlemmar med partiet. Det är inte osannolikt att siffran i själva verket är högre. Sverigedemokraterna står upp för grunderna i den svenska modellen och vill bevara den.

Det politiska landskapet i Sverige har förändrats och kommer fortsätta att göra så. Resultatet är att Socialdemokraterna inte längre utgör den svenska politikens centrum. Om IF Metall avser att värna den svenska modellen är det nödvändigt att förbundet ser bortom den historiska kopplingen till det socialdemokratiska partiet. För att kunna bevara och stärka den svenska modellen kommer det krävas att IF Metall samtalat med alla parter som står upp för denna.

Ett steg i rätt riktning för att långsiktigt stärka den svenska modellen vore att IF Metall öppnar upp för samtal med Sverigedemokraterna. Detta borde vara tämligen odramatiskt med tanke på det stora antalet medlemmar i förbundet som sympatiserar med Sverigedemokraterna.

Jag föreslår kongressen besluta

att förbundsstyrelsen öppnar upp för samtal med Sverigedemokraterna om hur den svenska modellen på bästa sätt kan bevaras och stärkas.

Utlåtande, motion B29

Förbundsstyrelsen anser att det inte finns några som helst förutsättningar för att öppna upp för samtal kring den svenska modellen med Sverigedemokraterna. Sverigedemokraterna är ett parti som såväl i ord som i handling har visat sig vara inte bara ett rasistiskt och främlingsfientligt parti med rötterna i nazismen, utan också ett löntagar- och fackföreningsfientligt parti. I motioner till riksdagen vill man bland annat riva ned fundamenten för den svenska modellen på arbetsmarknaden genom att öppna upp för konkurrerande avtal på arbetsplatserna, förbjuda sympatiåtgärder och avskaffa första maj som allmän helgdag, bara för att nämna några exempel.

Sverigedemokraterna vill även dela upp befolkningen i svenskar och icke-svenskar, deras ledande företrädare uttrycker offentligt förakt för muslimer, homosexuella och andra i deras tycke avvikande människor och deras jämställdhetspolitik är allt annat än feministisk. De underkänner också kampen mellan arbete och kapital som politikens stora skiljelinje, i stället talar de om kampen mellan olika kulturer.

IF Metalls medlemmar ska kunna lita på att ingen skillnad görs mellan dem beroende på bakgrund, etnicitet, religiös uppfattning, kön eller sexualitet. Att inleda samtal med Sverigedemokraterna, som dessutom har visat sig kunna byta uppfattning i viktiga frågor

oerhört lättvindigt, skulle innebära att IF Metall är med och normaliserar ett parti som är allt annat än normalt.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B30

Medlem Peter Romlén avdelning 27 Östra Skaraborg

Medel från fackföreningsavgifter ska inte gå till politiska organisationer

I dag går 50 öre per månad och medlem till en av IF Metall och/eller av LO utvald politisk organisation, vilket inte är rätt ur en demokratisk synvinkel.

Det finns medlemmar i IF Metall som inte via fackföreningsavgiften vill bidra till att stödja det av IF Metall och/eller LO utvalda politiska partiet. Synen på vilket av dagens olika partier som företräder arbetarna på bästa sätt är delad bland medlemmarna. Trots den ringa årliga summan från medlemmarnas fackföreningsavgifter som från IF Metall betalas till LO och från LO betalas till ett politiskt parti, skapas viss oro och främst missnöje bland en del av medlemmarna, eftersom frågan om att del av fackföreningsavgiften går till en politisk organisation är av principiell art och sällan handlar om beloppets storlek.

Det finns medarbetare som av principiella skäl inte ansöker om medlemskap i IF Metall. De väljer att avstå medlemskap med anledning av att det vid ett medlemskap, per automatik och utan valmöjlighet, via fackföreningsavgiften kommer att betalas av medlemmens pengar till en politisk organisation. Det uttrycks missnöje från medlemmar i IF Metall över att de utan valmöjlighet bidrar till ett politiskt parti via fackföreningsavgiften som de själva inte anser vara det främsta att representera arbetarna.

Jag föreslår kongressen besluta

att medel från fackföreningsavgiften inte ska gå till politiska organisationer

att medel från fackföreningsavgiften som i dag går till politisk organisation i stället ska genereras tillbaka till medlemmarna.

Utlåtande, motion B30

Förbundsstyrelsen menar att det fackliga engagemanget omfattar medlemmarnas intressen i hela samhället. För att stärka möjligheten att påverka samhällsutvecklingen behöver IF Metalls medlemmar arbeta politiskt på alla beslutsnivåer. Det är också förbundsstyrelsens mening att den facklig-politiska samverkan med Socialdemokraterna har tjänat medlemmarna väl. Samverkan grundar sig i att vi delar samma värderingar och i mångt och mycket har samma åsikter i sakfrågor och i synen på hur samhället bör utformas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

I debatten deltog:

Jimmy Fredriksson, 13 Bergslagen

Magnus Persson, 34 Borås

Robin Wesche, 22 Sörmland

Sven-Erik Källman, 13 Bergslagen

Stefan Jakobsson, 49 Nordvästra Skåne

Steve Norrman, 36 Göteborg

Dennis Ljunggren, 29 Norra Älvsborg

Conny Jönsson, 44 Halland
Pia Litbo, 47 Östra Skåne
Kent Wanberg, 18 Örebro län
Mikael Johansson, 48 MittSkåne
Andreas Parkås, 29 Norra Älvsborg
Jasmin Cosic, 26 Östergötland
Monica Enarsson, 10 Dalarna
Linda Jansson, 36 Göteborg
Hanna Alexandersson Kjellin, 40 Västbo-Östbo
Klas Gillberg, 34 Borås
Tomas Karlsson, 2 Norrbotten
Jonny Alfredsson, 27 Östra Skaraborg
Johannes Sundelin, 1 Malmfälten
Kim Petersson, 40 Västbo-Östbo
Khuanla Chalardyaem, 36 Göteborg
Hans Palmqvist, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B24–B30.

Khuanla Chalardyaems, Monica Enarssons, Klas Gillbergs, Mikael Johanssons, Dennis Ljunggrens, Steve Norrmans och Magnus Perssons förslag om bifall till motion B25.

Johannes Sundelins förslag om bifall till motion B25 1:a att-satsen.

Tomas Karlssons och Andreas Parkås förslag om bifall till motion B25 2:a att-satsen.

Monica Enarssons och Jasmin Cosics förslag om bifall till motion B26.

Jimmy Fredrikssons förslag om bifall till motion B26 med tilläggsyrkande att förbundsstyrelsen verkar för att föra in verktygslådan till LO.

Klas Gillbergs förslag om bifall till Jimmy Fredrikssons tilläggsyrkande till motion B26.

Stefan Jakobssons, Mikael Johanssons och Pia Litbos förslag om bifall till motion B26 2:a att-satsen.

Linda Janssons förslag om bifall till motion B28.

Monica Enarssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B28.

Hanna Alexandersson Kjellins, Jasmin Cosics, Monica Enarssons, Linda Janssons, Sven-Erik Källmans, Kim Peterssons, Kent Wanbergs och Robin Wesches förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B29.

Jonny Alfredssons och Conny Jönssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B30.

Hans Palmqvists förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B25–B30 samt avslag på tilläggsyrkandet avseende motion B26.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B24–B30 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B28

att **bifalla** motionerna B25 och B26 2: att-satsen

att efter votering **bifalla** motion B26 1:a och 3:e–5:e att-satserna

att **bifalla** Jimmy Fredrikssons tilläggsyrkande till motion B26.

Protokollsanteckningar

Talartiden på detta avsnitt var två minuter.

Votering avseende motion B26 1:a och 3:e–5:e att-satserna begärdes av Anna Jensen Naatikka, förbundsstyrelsen.

Information och opinionsbildning – Motionerna B31–B60 med utlåtanden

Motion B31

Avdelning 48 MittSkåne

IF Metalls roll i LO

Sammanhållningen i LO är för svag för att nå framgång i samhällsfrågor. Vi har sett att om man samarbetar i samhällsfrågor, till exempel när det gäller vinster i välfärden, kan man nå mycket längre.

Vi föreslår kongressen besluta

att IF Metall ska ha en ledande roll i samarbetet mellan förbunden

att IF Metall ska ta initiativet till ett utökat samarbete mellan förbunden.

Utlåtande, motion B31

IF Metall har i kraft av sin storlek och lönenormerande funktion under många år haft, och har fortfarande, en central roll i LO. Frågan om hur LO ska organiseras är ständigt aktuell, inte minst när förbunden under ett antal år har tappat i såväl organisationsgrad som i antal medlemmar. Mot bakgrund av detta initierade IF Metall en motion till LO:s kongress 2016 om LO:s framtida roll. Motionen, som bifölls på kongressen, utarbetades i samråd mellan IF Metall, Kommunal och Handels.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B32

Avdelning 2 Norrbotten, 5 Höga Kusten, 7 Södra Norrland

Synas i media

IF Metall syns för dåligt i traditionell media. Vi måste öka folkets vetskap om den faktiska verksamheten.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet avsätter medel för större mediakampanjer i till exempel tv, tidningar m.m.

Utlåtande, motion B32

Redan i dag avsätts medel i den löpande verksamheten för att IF Metall ska synas i olika medier. Traditionell media står dock inför stora förändringar även när det gäller massreklam, där mycket pekar på att dess betydelse kommer att minska. Att genom ett kongressbeslut låsa fast sig vid att det ska ske större mediekampanjer i exempelvis tv och tidningar anser förbundsstyrelsen inte vara rätt väg att gå. För att kunna anpassa sig efter förändringar sker i stället löpande analyser av hur IF Metall ska kunna synas kvalitativt i olika kanaler utifrån anpassade målgrupper.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B33

Avdelning 36 Göteborg

Tema inför internationella kvinnodagen den 8 mars

Den internationella kvinnodagen infaller varje år den 8 mars. Dagen ska uppmärksamma de orättvisor som kvinnor världen över utsätts för.

Kongressen 2014 beslutade att IF Metall är en feministisk organisation. Ett sådant beslut förpliktigar. Arbetet för att öka jämställdheten inom vårt förbund har under kongressperioden haft större prioritet än någonsin tidigare.

Ett feministiskt förbund och en organisation som vill öka jämställdheten bör uppmärksamma den internationella kvinnodagen på ett mer konkret sätt.

Förbundet bör uppmantra avdelningarna att aktivt uppmärksamma den internationella kvinnodagen genom att årligen ta fram ett tema. Det kan handla om en konferensdag med relevant ämne, till exempel ”Våld i nära relationer”, för att uppmärksamma att detta är ett samhällsproblem och hur IF Metall som organisation kan bidra till att förändra samhällsutvecklingen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att årligen ta fram ett tema kring internationella kvinnodagen den 8 mars, som kan användas i avdelningarna.

Utlåtande, motion B33

IF Metall är en feministisk organisation. Under kongressperioden har ett kunskapslyft gällande jämställdhet genomförts inom hela organisationen och ett stort och genomgripande arbete har skett för att synliggöra begränsande normer inom IF Metall. Som ett led i arbetet för att vara ett jämställt förbund har den 8 mars uppmärksammats såväl centralt som på flera avdelningar under ett antal år.

Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att den internationella kvinnodagen uppmärksammas och menar att det material som finns och tas fram centralt kan användas som stöd i detta arbete på avdelningsnivå. Förbundsstyrelsen anser också att det är viktigt att det finns möjlighet att uppmärksamma dagen utifrån lokala förutsättningar och önskemål.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B34

Avdelning 30 Bohuslän-Dal

Erbjudande

Denna motion har sin upprinnelse i det erbjudande som förbundet gav sina medlemmar i början av 2016. Erbjudandet hette Medlem värvar medlem och innebar att den medlem som värvade en annan medlem till förbundet och registrerade detta på nätet skulle få en biobiljett. Detta erbjudande kom ungefär samtidigt som att Unionen erbjöd alla sina nya medlemmar det första året avgiftsfritt. Vår poäng är att förbundets erbjudande lätt kan ha uppfattats som futtigt.

Om förbundet över huvud taget ska ge erbjudanden av olika slag är det viktigt att dessa uppfattas som fördelaktiga och attraktiva. Tycker förbundet att det är för kostsamt bör man hellre avstå från liknande ”erbjudanden”.

Vi föreslår kongressen besluta

att kampanjer utarbetas noggrant, med en generös inställning och att en utvärdering görs efter kampanjen

att också överväga att göra en medlemsenkät för att undersöka vilken typ av erbjudande som medlemmarna vill ha.

Utlåtande, motion B34

Innan en kampanj genomförs i dag görs ett förslag som förbundsstyrelsen fattar beslut om. Förbundsstyrelsen får också en utvärdering efter genomförandet. Det viktigaste värvaringsarbetet görs ändå via det dagliga fotarbetet ute på arbetsplatserna och inte via kampanjer, även om kampanjerna kan vara ett viktigt verktyg och fungera som en extra krydda för att värva. Förbundsstyrelsen instämmer i att en generös inställning är viktig, samtidigt som kostnaderna för olika kampanjer också måste beaktas mot utfallet.

Enkäter skickas redan nu ut med jämna mellanrum till medlemmar och förtroendevalda med frågor, bland annat om medlemskapet och om olika förmåner.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B35

Avdelning 43 Kronoberg

Alkolås

IF Metalls kongress 2014 beslutade om införande av alkolås i alla tjänstebilar/förmånsbilar som helt eller delvis finansieras av IF Metall.

Eftersom beslutet inte är allmänt känt, kan det tyvärr leda till att det uppstår miss-tankar eller rykten om att enskilda personer i organisationen har alkoholproblem.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram en IF Metall-bildeckal med ett budskap om att IF Metall värnar trafiksäkerheten och använder alkolås.

Utlåtande, motion B35

Arbetet kring hur och i vilka former vi ska profilera och synliggöra IF Metall är ständigt pågående mellan avdelningar och förbundskontor.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B36

Avdelning 27 Östra Skaraborg

Kontaktombudsmärke

Vilka som är skyddsombud och huvudskyddsombud syns tydligt på våra arbetsplatser, eftersom de bär märken. Gröna märken för skyddsombud och röda för huvudskyddsombud. Detta inger en viss respekt och för bäraren en känsla av stolthet för uppdraget. Det är lätt att se vem som har skydds kompetens och vem man kan vända sig till. För kontaktombud saknas motsvarande märke.

Ett kontaktombud har inte samma status, är mer anonym och syns inte bland sina arbetskamrater. Statusen på kontaktombudsrollen behöver höjas och de fackliga frågorna behöver lyftas!

Ett ombud som bär ett märke får fler frågor och utvecklas därefter. För att öka statusen ytterligare kan man efter genomgången grundutbildning (Agera) tilldelas sitt märke.

Vi föreslår kongressen besluta

att ett märke tas fram för kontaktombud av samma höga kvalitet som skyddsombudens.

Utlåtande, motion B36

Förbundsstyrelsen delar andemeningen i motionen om att höja statusen och synliggöra de förtroendevalda på arbetsplatserna. Därför finns det i dag ett antal märken i IF Metalls webbshop, exempelvis ett märke i rött och vitt med texten Förtroendevald. Dessutom finns det möjlighet att beställa en namnbricka med IF Metalls logotype och den förtroendevaldes namn. Arbetet med utbud och utveckling av sortimentet kring profilmaterial sker löpande för att passa olika verksamheter inom förbundet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B37

Avdelning 5 Höga Kusten, 7 Södra Norrland

Utveckla en IF Metallapplikation för smarta telefoner

Vi har noterat att runt vårt fikabord tittas det mycket i telefonerna under rasterna. Ofta är det nyheter, väder, Facebook och spel som dominerar användandet. Vi har också märkt att marknaden har exploderat när det gäller anpassade applikationer för olika tjänster, marknader och leverantörer. I dagens samhälle är detta den rådande informationskanalen för många.

Vi tycker att IF Metall, som ett förbund som verkar i tidens anda, behöver en liknande kanal. I applikationen bör det vara enkelt att söka information om till exempel medlemskapets värde, försäkringar, studier och liknande. Det borde också vara relativt enkelt att göra en spegling av förbundets hemsida och medlemsportal i en app. Smarta tillägg som anmälan till studier och lokala sidor för avdelningar och klubbar bör inkorporeras i appen. En funktion för pushnotiser bör också finnas för snabb informations- och uppdateringsspridning.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att leda arbetet med att utveckla en IF Metallapplikation för smarta telefoner.

Motion B38

Avdelning 26 Östergötland, 41 Kalmarsund

Utveckling av en IF Metall-app

Smartphones och surfplattor används flitigt av de flesta. Digitaliseringen medför att det går snabbare och smidigare att nå den information som man letar efter. Genom att skapa appar, i stället för att använda en tredjepartsmodul, underlättar man för användaren.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det utvecklas en gratis IF Metall-app för medlemmar och blivande medlemmar.

Motion B39

Avdelning 32 Högländet, 33 Vätterbygden, 40 Västbo-Östbo, 43 Kronoberg

Utveckling av en IF Metall-app

Smartphones och surfplattor används flitigt av de flesta. Digitaliseringen medför att det går snabbare och smidigare att nå den information som man letar efter. Genom att skapa appar, i stället för att använda en tredjepartsmodul, underlättar man för användaren.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att det utvecklas en gratis IF Metall-app.

Motion B40

Avdelning 48 MittSkåne

IF Metall-app

För att lättare nå ut med information och för att lättare kommunicera med medlemmarna, tycker vi att IF Metall ska verka för att utforma en app för snabbare åtkomst av hemsidan i mobiltelefonen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utforma en IF Metall-app.

Utlåtande, motionerna B37–B40

Under 2017 kommer både IF Metalls hemsida och medlemsportal att byggas om för att på ett bättre sätt möta användarnas behov. Hemsidan är anpassad för alla olika datorer, mobiler och surfplattor på marknaden. En av de viktigaste delarna i arbetet med den nya hemsidan och medlemsportalen har varit att det ska vara enkelt att hitta eller söka efter information. Bytet av webbverktyg innebär även att det kommer att vara lättare att kontinuerligt förbättra hemsidan och medlemsportalen, liksom att anpassa dem utifrån behov. Den nya hemsidan och medlemsportalen är lätta att spara ned som ett bokmärke på den mobila enhetens hemskärm, vilket innebär funktionalitet likvärdig med en app.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion B41

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Medlemsportalen som app

I dag är mycket i samhället uppbyggt på teknik och tekniska lösningar. Det är viktigt att information och tjänster finns tillgängligt på ett enkelt sätt.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram medlemsportalen som app

att ta fram en funktion i appen där förtroendevalda kan fylla i kurs- och reseräkningar för utbetalning med godkännande via BankID.

Utlåtande, motion B41

Under 2017 kommer medlemsportalen att byggas om och anpassas för alla olika datorer, mobiler och surfplattor på marknaden. Bytet av webbverktyg innebär även att det kommer att vara lättare att kontinuerligt förbättra medlemsportalen, liksom att anpassa den utifrån behov. Den nya medlemsportalen är lätt att spara ned som ett bokmärke på den mobila enhetens hemskärm, vilket innebär funktionalitet likvärdig med en app.

En funktion där förtroendevalda kan fylla i kurs- och reseräkningar för utbetalning med godkännande via BankID finns med i arbetet med utvecklingen av de nya tekniska plattformarna.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B42

Avdelning 29 Norra Älvsborg

App för medlemmar och förtroendevalda

Alla de möjligheter som finns i moderna mobiltelefoner och surfplattor kan utnyttjas bättre för att sprida information. En applikation som kan laddas ned av medlemmar och förtroendevalda, knuten till deras avtal och uppdrag, skulle kunna användas som ett effektivt verktyg för att skicka kallelser, visa möteskalendrar, informera om nyheter, kontaktuppgifter, vid utbildningar och mycket mer. Det skulle också vara ett snabbt och lättillgängligt sätt att läsa sitt kollektivavtal på.

Eftersom de flesta av våra medlemmar nu har en smartphone eller surfplatta, bör vi kunna använda oss av denna plattform i större utsträckning. Det skulle minska kostnader för utskick och vara ett snabbt, interaktivt och lättåtkomligt sätt att ta del av, eller dela med sig av, den senaste informationen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utveckla en eller flera applikationer till mobiltelefoner och liknande, som ger medlemmar eller förtroendevalda tillgång till information, avtal och annat som kan vara aktuellt

att utveckla en applikation till mobiltelefoner och liknande, som ger tillgång till kollektivavtalen.

Utlåtande, motion B42

Under 2017 kommer både IF Metalls hemsida och medlemsportal att byggas om för att på ett bättre sätt möta användarnas behov. Hemsidan är anpassad för alla olika datorer, mobiler och surfplattor på marknaden.

En av de viktigaste delarna i arbetet med den nya hemsidan och medlemsportalen har varit att det ska vara enkelt att hitta eller söka efter information. Via hemsidan och/eller medlemsportalen kommer medlemmar och förtroendevalda att kunna se sina avtal, läsa och sprida nyheter, se utbildningar och mycket mer. Bytet av webbverktyg innebär även att det kommer att vara lättare att kontinuerligt förbättra hemsidan och medlemsportalen, liksom att anpassa dem utifrån behov. Den nya hemsidan och medlemsportalen är lätt att spara ned som ett bokmärke på den mobila enhetens hemskärm, vilket innebär funktionalitet likvärdig med en app.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B43

Avdelning 22 Sörmland

Schysta villkor

När vi ska köpa in produkter är vi som organisation givetvis noggrann med att se till att vi handlar av dem som har avtal.

Som enskild medlem är det mycket svårare att säkerställa att man väljer företag som har avtal, eftersom det inte på ett enkelt sätt finns information att tillgå om företaget har avtal eller inte. Detta gäller både om man ska anlita ett företag, köpa en produkt eller, om man funderar på att söka arbete hos dem, om det är vårt avtalsområde.

Att som medlem kunna välja bort företag som inte har avtal är en solidarisk handling gentemot de företag som vi har tecknat avtal med och något som vi borde ha intresse av att förenkla för våra medlemmar. Vissa avdelningar, bland andra Nordvästra Skåne, Uppland och Mellersta Norrland, har uppgifter om detta på sina hemsidor.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att samla information som alla medlemmar enkelt kan komma åt om vilka företag som har avtal eller som saknar avtal

att den informationen finns lättillgänglig på hemsidan och att man tar fram en app liknande restaurangernas Schysta villkor

att initiera ett samarbete med LO om att gemensamt samla alla LO-förbunds företag som har schysta villkor.

Utlåtande, motion B43

Under 2017 kommer både IF Metalls hemsida och medlemsportal att byggas om för att på ett bättre sätt möta användarnas behov. I planeringen för den nya hemsidan finns en funktion för att kunna visa upp vilka företag som har kollektivavtal. Bytet av webbverktyg innebär även att det kommer att vara lättare att kontinuerligt förbättra hemsidan och medlemsportalen, liksom att anpassa dem utifrån behov. Den nya hemsidan och medlemsportalen är lätt att spara ned som ett bokmärke på den mobila enhetens hemskärm, vilket innebär funktionalitet likvärdig med en app.

IF Metall deltar i LO:s kommunikationsråd, som är ett forum för att utveckla gemensamma kommunikationsfrågor, liknande dem som föreslås i motionen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B44

Avdelning 46 Blekinge

App för schysta villkor

Genom att införa en app över vilka verkstäder och företag som har kollektivavtal blir det lättare att se vilka som har schysta villkor. Det går också att trycka upp klistermärken att sätta upp på företagens/verkstadens entré för att visa att här har vi kollektivavtal.

Det finns många företag och verkstäder omkring oss som inte har kollektivavtal. Vi har ambitionen enligt våra handlingslinjer att vi ska uppnå 100 procent avtalstäckning. In- för vi denna app samt dekalerna för de företag som sköter sig, kan det ge konkurrensförde- lar genom att allmänheten och andra företag väljer dem som har schysta villkor.

Vi kan på detta enkla sätt skapa ett tryck på dem som inte vill teckna avtal att ändå välja att göra det.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att skapa en schysta villkors-app

att trycka upp dekalerna att sätta upp på verkstädernas entrédörrar som talar om för kunder att här har vi kollektivavtal.

Utlåtande, motion B44

Under 2017 kommer både IF Metalls hemsida och medlemsportal att byggas om för att på ett bättre sätt möta användarnas behov. Hemsidan är anpassad för alla olika datorer, mo- biler och surfplattor på marknaden. En av de viktigaste delarna i arbetet med den nya hemsidan och medlemsportalen har varit att det ska vara enkelt att hitta eller söka efter information. Bytet av webbverktyg innebär även att det kommer att vara lättare att konti- nuerligt förbättra hemsidan och medlemsportalen, liksom att anpassa dem utifrån behov. Den nya hemsidan och medlemsportalen är lätt att spara ned som ett bokmärke på den mobila enhetens hemskärm, vilket innebär funktionalitet likvärdig med en app.

I planeringen för den nya hemsidan finns en funktion för att kunna visa upp vilka företag som har kollektivavtal. Däremot går det inte att garantera att uppgifterna som plockas från medlemssystemet alltid är uppdaterade, eftersom ett visst överlapp kan ske. I IF Metalls webbshop, som går att hitta via bland annat hemsidan, finns dekalerna att beställa för att klistra upp på företag som har kollektivavtal. Dessa dekalerna uppdateras varje år.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B45

Klubben vid Tetra Pak Lund avdelning 51 Sydvästra Skåne

Schysta villkor

I dagens samhälle, när våra kollektivavtal är under attack och många inte arbetar på ett företag med kollektivavtal, är det viktigt för oss att kunna göra ett val! Vi förtroendevalda vet vad ett kollektivavtal innebär och ska kunna påverka vår egen arbetsgivare så att denne vid val av samarbetspartner/entreprenör, väljer ett företag som har kollektivavtal.

Det är inte alltid lätt att på ett enkelt sätt ta reda på om ett företag har kollektivavtal. Systemet Fokus finns, men det är inte alla som har tillgång till detta.

Det finns verktyg i dag till våra smartphones, till exempel appen Schysta villkor, som HRF har tagit fram för att informera om vilka restauranger och nöjesanläggningar som har kollektivavtal. Enkelt och lätt! Vår tanke är att IF Metall tar fram en liknande app, så att alla kan vara med och påverka att arbetsgivaren väljer en samarbetspartner med kollektivavtal.

Vi föreslår kongressen besluta

att IF Metall utvecklar en digital plattform, till exempel en app, som kan ge infor- mation om vilka företag som innehar kollektivavtal.

Utlåtande, motion B45

Under 2017 kommer både IF Metalls hemsida och medlemsportal att byggas om för att på ett bättre sätt möta användarnas behov. I planeringen för den nya hemsidan finns en funktion för att kunna visa upp vilka företag som har kollektivavtal. Bytet av webbverktyg innebär även att det kommer att vara lättare att kontinuerligt förbättra hemsidan och medlemsportalen, liksom att anpassa dem utifrån behov. Den nya hemsidan och medlemsportalen är lätt att spara ned som ett bokmärke på den mobila enhetens hemskärm, vilket innebär funktionalitet likvärdig med en app.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B46

Medlem Leine Johansson avdelning 38 Östra Småland

Sprida kollektivavtalet

Lever vi som vi lär? I dagens samhälle märker vi ett allt större hot mot kollektivavtalen. IF Metall har bra koll på vilka arbetsplatser som har kollektivavtal, men hur är det i resten av samhället?

Många går exempelvis till restaurangen som alla talar om, även om den restaurangen inte har kollektivavtal. Vi värnar om kollektivavtal på våra arbetsplatser, men hur kan vi hjälpa andra att få detta?

Jag föreslår kongressen besluta

att förbundet tar fram ett ”visitkort” som medlemmar kan dela ut till anställda på företag utan kollektivavtal när de nyttjar deras tjänster.

Utlåtande, motion B46

Förbundsstyrelsen anser att grundinställningen är att vi ska leva som vi lär och således inte nyttja tjänster från företag som saknar kollektivavtal. Att informera om kollektivavtal på företag som saknar sådana, samtidigt som man nyttjar deras tjänster, skulle vara att sända ut tvetydiga signaler.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B47

Avdelning 48 MittSkåne

Fördelningsnyckel för hantering och distribution av avtal

Varför finns det en fördelningsnyckel över huvud taget? Vems idé var detta? Är det brist på pengar? Vad kan det kosta att trycka ett avtal, 10–15 kronor? Är inte avtalen det viktigaste som finns för medlemmar i IF Metall?

Vilka signaler sänder vårt förbund ut när alla medlemmar inte får ett tryckt avtal i handen? På de stora arbetsplatserna klagar ofta medlemmar på att de aldrig ser representanterna från klubben, att de har blivit för bekväma och sitter på klubbexpeditionen och fikar. Att dela ut avtal till alla medlemmar är ju ett ypperligt tillfälle för representanterna från klubben att träffa medlemmarna.

Det fungerar inte att sända ut signaler från IF Metall om att avtalen inte är så viktiga och att alla nog inte ens vill ha ett exemplar. Är tanken att större arbetsplatser bara ska dela ut till vissa medlemmar eller sätta upp en lapp på någon anslagstavla om att nu har

avtalen kommit till klubben så om ni vill ha ett exemplar, titta in. Då kan förbundet halvera antalet avtal ytterligare en gång. Är detta ett organiserande sätt att göra det på?

IF Metall får inte vara dumsnålt, alla har rätt till ett tryckt avtal! Förbundet kan väl inte säga att kollektivavtal är det viktigaste som finns och sedan säga ”Vi tror att bara 50 eller 75 procent av medlemmarna på den arbetsplatsen tycker att det är viktigt”.

Som medlem ska man få ett avtal i handen och sedan själv få avgöra om det är viktigt eller inte. Då har vi som förtroendevalda världens chans att ta diskussionen om varför detta är det viktigaste vi har.

Förbundet säger att avtalen finns som pdf-filer på medlemsportalen. Då måste man ställa sig frågan hur många medlemmar inom IF Metall i dag som har tillgång till internet under ordinarie arbetstid.

Vi föreslår kongressen besluta

att IF Metall ska sända rätt signaler till medlemmarna att kollektivavtalen är det viktigaste vi har och låta medlemmen själv bestämma om hen vill ha ett tryckt avtal

att IF Metall centralt ska distribuera tryckta avtal till samtliga arbetsplatser/avtalsområden och till samtliga medlemmar.

Utlåtande, motion B47

Förbundet tillsatte inför avtalsrörelsen 2016 en arbetsgrupp, vars syfte var att se över fördelningsnyckeln som togs fram 2013, eftersom det då trycktes för stora upplagor av avtalen. Fördelningsnyckeln 2016 är mer finjusterad och på så sätt kan förbundet bättre matcha antalet medlemmar per arbetsplats, vilket medför att upplagorna inte blir för stora. Alla som vill kan beställa tryckta avtal på IF Metalls hemsida via förbundets webbshop.

IF Metalls hemsida/medlemsportal är i dag förbundets största informationskanal och användandet av digitala verktyg ökar, vilket medför att behovet av tryckta avtal minskar. Smartphones och läsplattor möjliggör att våra medlemmar, förtroendevalda och ombudsmän kommer åt avtalen via hemsidan. Avtalen finns också att ladda ned, varför man inte längre är beroende av internet på arbetsplatsbesök.

De tryckta avtalen distribueras centralt till klubbar, enligt fördelningsnyckeln, som sköter utdelning på arbetsplatsen. När det gäller avtal till övriga medlemmar skickas dessa avtal till avdelningarna som sköter distributionen till arbetsplatserna. Samtliga medlemmar har således tillgång till sitt aktuella avtal i tryckt eller digital form.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a att-satsen beaktad och att avslå 2:a att-satsen.

Motion B48

Avdelning 34 Borås

Jämställdhet

Enligt förbundets ändamål och uppgifter ska IF Metall tillvarata medlemmarnas intressen för att skapa bästa möjliga villkor i samhället och på arbetsplatserna. Stadgarna säger också att vi ska bygga vår verksamhet på uppfattningen om allas lika värde.

De värderingar som vägleder förbundets verksamhet är jämlikhet, solidaritet och frihet. I och med dessa ställningstaganden är det av avsevärd vikt att agera därefter. Våra arbetsplatser reflekterar samhället i stort och förbundet borde då agera ur ett intersektionellt perspektiv i sin kommunikation och utbildning.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att förbundet utgår från ett könsneutralt perspektiv i all sin kommunikation både internt och externt

att genom utbildning verka för att öka kunskapen inom intersektionalitet och normkritik.

Utlåtande, motion B48

Förbundsstyrelsen finner att motionen är i linje med IF Metalls värdegrundsarbete, där jämställdhet har varit det första steget för ökad inkludering och mångfald. Att uppmärksamma språk och kommunikation är en mycket viktig del av IF Metalls arbete. Under kongressperioden har detta bland annat gjorts genom arbetsgruppen Ett IF Metall för alla, som grundade sig på en motion beslutad av kongressen 2014.

IF Metall har under kongressperioden 2014–2017 satsat på ett kunskapslyft inom hela organisationen gällande jämställdhet. Nästa steg i detta arbete är att arbeta vidare med inkludering, precis som föreslås i motionen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla 1:a att-satsen och att anse 2:a att-satsen beaktad.

Motion B49

Avdelning 29 Norra Älvsborg

Flerspråkig information

Grundläggande facklig information, som till exempel fackets och kollektivavtalens roll och den svenska modellen, är viktig och ska inte vara begränsad till dem som kan svenska.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att grundläggande information görs tillgänglig på flera språk.

Utlåtande, motion B49

Arbete med att ta fram grundläggande information om facket, kollektivavtal och den svenska modellen på fler språk än på svenska har påbörjats och verkställts under kongressperioden inom arbetsgruppen Ett IF Metall för alla, som grundade sig på en motion beslutad av kongressen 2014.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B50

Avdelning 13 Bergslagen

Flerspråkig hemsida

Invandringen och den intensiva flyktingströmmen till vårt land ställer höga krav på information från vårt förbund till immigranterna. Många kommer från kulturer där fackföreningar inte existerar eller rentav är farligt att vara medlem i.

För att välkomna dem och kunna förklara hur det fungerar i vårt land och framför allt i vårt förbund, behöver vi nå fram med informationen.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundets hemsida blir tillgänglig på flera språk.

Utlåtande, motion B50

Arbete med att göra förbundets hemsida tillgänglig på flera språk har pågått och verkställts under kongressperioden inom arbetsgruppen Ett IF Metall för alla, som grundade sig på en motion beslutad av kongressen 2014. Målsättningen att öka tillgängligheten med fler språk har också varit en central del i utformningen av IF Metalls nya digitala plattform för hemsida, medlemsportal m.m.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B51

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Fackliga informationsfilmer på andra språk

I avtalsrörelsen 2016 fanns det korta informationsfilmer med avtalsskolan på hemsidan. En stor del nysvenskar jobbar på våra arbetsplatser och språket kan vara ett hinder för förtroendevalda att göra sig förstådda.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram fackliga informationsfilmer, liknande de som publicerades i avtalsrörelsen, på andra språk.

Utlåtande, motion B51

Framtagande av fackliga informationsfilmer på olika språk för de många nysvenskar som finns på våra arbetsplatser har pågått under kongressperioden inom arbetsgruppen Ett IF Metall för alla, som grundade sig på en motion beslutad av kongressen 2014. Här ingick även mer filmat material. Avtalsnyheter finns redan på flera språk i skrivet format.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B52

Avdelning 26 Östergötland, 32 Högländet, 33 Vätterbygden, 38 Östra Småland, 40 Västbo-Östbo, 41 Kalmarsund, 43 Kronoberg

Förenklad medlemsinformation

Många medlemmar och blivande medlemmar har svårt att ta till sig information om vad det innebär att vara med i vårt förbund. Det kan bero på synnedsättning, dyslexi eller språkliga orsaker.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det ska finnas lättförståelig information om vårt förbund på många olika språk

att informationen även ska finnas tillgänglig på ljudfil

att kollektivavtalen ska finnas tillgängliga på ljudfil.

Utlåtande, motion B52

Detta arbete har påbörjats och verkställs under kongressperioden inom arbetsgruppen Ett IF Metall för alla, som grundade sig på en motion beslutad av kongressen 2014. Avtalsinformation finns numera på flera språk och den nya hemsidan har lyssnarfunktion.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B53

Medlem Linda Jansson avdelning 36 Göteborg

Dags att ta tillbaka språket

Vi har slutat att prata om klasskillnader, ungefär som att de inte längre existerar. Kan detta bero på att vi ”industriarbetare” generellt ses som övre medelklass? Ekonomiskt må hända att det är så för en liten del av oss, men vi kommer aldrig att kunna hävda oss gentemot tjänstemän och chefer. Vi är ju trots allt arbetare. Vi har alldeles för länge varit underordnade överklassen när det gäller makten över språket och av någon oförklarlig anledning så fortsätter vi att använda oss av ”deras” språk.

Det finns inte en människa i världen som skulle ge bort ett arbete, framför allt inte i det egoistiska och individualistiska samhälle som vi lever i i dag. Det är och har hela tiden varit ologiskt att använda sig av ordet arbetsgivare. Det är ett ord som de har skapat för att vi ska få känslan av att de är snälla som ”ger” oss jobb. Av någon anledning har vi adopterat ordet och späder på deras osanning om att de anställer oss för att vara snälla. Vi vet, och måste återigen bli tydliga med, att de anställer oss enbart för att de tjänar pengar på oss. Det gynnar deras egen ekonomi – inget annat.

Det vi gör som arbetare är att vi säljer våra kroppar, vilket innebär att om ett företag vill anställa oss så behöver de köpa vår tjänst, tillika våra kroppar. Det enda logiska är att använda sig av ord som på ett korrekt sätt påvisar vilken position man har i samhället. Jag ”tar” inte ett arbete, jag säljer mig. Varför har vi då blivit matade med att vi är arbetstagare? Tar jag någon annans jobb? Antagligen, och det är vad de vill påvisa med ordet arbetstagare. När jag i dagsläget ”tar för mig” på arbetsmarknaden så vill de att det tydligt ska märkas att jag konkurrerar med andra i min klass och förväntas visa tacksamhet mot alla dessa snälla människor som bara ”ger” bort jobb till höger och vänster.

Merparten av IF Metalls medlemmar är, oavsett vad media påstår, arbetarklass eller lägre medelklass. Det är viktigt att IF Metall är tydligt med vilka förbundet företräder och därmed vilket språkbruk som används i IF Metalls handlingar. Som ett feministiskt fackförbund så är det också ologiskt att inte använda sig av ordet hen i stället för hon/han eller där könet är irrelevant.

Jag föreslår kongressen besluta

att orden arbetsköpare och arbets säljare ska ersätta arbetsgivare och arbetstagare i IF Metalls samtliga offentliga handlingar, såsom handlingslinjer, stadgar, hemsidor, kursmaterial, utskick, pressmeddelanden och dylikt

att ordet hen ska användas i IF Metalls handlingar där det är lämpligt att använda, exempelvis i stället för hon/han samt där könet är irrelevant.

Utlåtande, motion B53

På förbundskontoret finns en språkgrupp med ansvar för IF Metalls skrivregler, vilka löpande uppdateras. Enligt den nuvarande versionen av språkreglerna är beslutet att vi ska tillämpa begreppen arbetstagare och arbetsgivare.

Uttrycket hen används redan, där detta är lämpligt, i de material som vi själva bestämmer över. Men i de material som görs tillsammans med andra aktörer, som till exempel kollektivavtalen, kan vi inte själva styra över innehållet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a attsatsen och att anse 2:a attsatsen beaktad.

Motion B54

Avdelning 12 Uppland

Skolinformation

Varje år gör LO en undersökning i åldrarna 16–25 år som kallas ungdomsbarometern. Undersökningen görs i syfte att bli medveten om hur denna åldersgrupp ser på olika samhällsfrågor.

Ungdomsbarometern 2016 visar på att en människa bygger sin värdegrund för resten av livet under sina första 25 år. Ungdomsbarometern visar även att unga är intresserade av arbetsmiljö, jämställdhet och lönefrågor. Detta är vår arena och vi tar den inte på fullt allvar.

För att kunna bibehålla och stärka organisationsgraden behöver vi medlemmar och unga medlemmar som väljer att aktivera sig fackligt. Skolinformationen är oftast ungdomarnas första kontakt med fackföreningsrörelsen. Vi har möjligheten att under tre år få besöka våra blivande medlemmar, göra dem till studerandemedlemmar och ge dem en förståelse om varför fackföreningar finns och vad vi arbetar för. Denna möjlighet är unik och måste tillvaratas.

Om vi vänder trenden gällande skolinformationen, värvar vi inte bara nya medlemmar. Vi får även möjligheten att påverka ungas värdegrund och får dem att aktivera sig i frågor som de är intresserade av och som sedan kan användas inom IF Metall.

På detta sätt stärker vi inte bara IF Metall utan påverkar även hela samhället.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avdelningarna ska ha en fungerande organisation som hanterar skolinformation.

Utlåtande, motion B54

I dag har IF Metalls centrala ungdomskommitté i uppdrag att stötta avdelningarna i att utveckla sin ungdomsverksamhet. Förbundsstyrelsen ser att den centrala ungdomskommittén har en betydande roll för att driva det lokala organisationsarbetet riktat mot ungdomar framåt, där en viktig del är att stärka skolinformationsverksamheten. Ytterligare stimulans för att stötta avdelningarna att driva skolinformation är bidragssystemet, där bidrag ges både för klassrumspresentation och heldagsutbildningar för elever. IF Metall har, genom Arena skolinformation, tagit fram skolinformationsmaterial både för lärare och elever.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion B55

Avdelning 26 Östergötland, 32 Höglandet, 33 Vätterbygden, 38 Östra Småland, 40 Västbo-Östbo, 41 Kalmarsund, 43 Kronoberg

Facklig historia – en del av grundskolan

Svensk nutidshistoria behöver kompletteras med facklig historia. Den fackliga folkrörelsen har varit en avgörande del för hur det svenska samhället har formats. I dag ser man inte att de fackliga organisationerna har påverkat samhället, vilket de faktiskt har gjort och fortfarande gör.

Kunskapen om facket hos våra unga är obefintlig. För att förstå samhällets utformning bör facklig historia vara en del av grundskolans läroplan.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att den fackliga historien ska skrivas in i läroplanen för nutidshistoria i grundskolan.

Utlåtande, motion B55

I nuvarande läroplan finns inskrivet att bildandet av fackföreningar, politiska partier och kampen för allmän rösträtt ska vara en del av historieavsnittet. IF Metall är en del av Arena skolinformation, som har tagit fram lärarhandledningar och material för elever, bland annat materialet Arbetslivet, där den fackliga historien är en del.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B56

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 5 Höga Kusten, klubben vid Permascand AB, Saferoad, Hackås Pressgjuteri avdelning 6 Mellersta Norrland

Skolinformation

Vi behöver få fler unga att vilja jobba inom industrin. Därför är det viktigt att vi når ut på skolorna och marknadsför våra arbetsuppgifter redan på högstadiet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att skolinformation även genomförs på högstadiet för att nå ut till elever i årskurserna 7 och 8 innan de gör sina slutgiltiga val.

Utlåtande, motion B56

Ansvar för skolinformationen på högstadiet finns hos LO-facken i kommunerna. Där kan IF Metall vara behjälpligt genom att bistå med skolinformatörer för att nå fler klasser på högstadieskolorna. I dag görs en del satsningar för att få fler elever att välja exempelvis Industriprogrammet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B57

Avdelning 7 Södra Norrland, 14 Värmland, 16 Mälardalen, 18 Örebro län, 22 Sörmland, 40 Västbo-Östbo, medlem Linus Kraufvelin avdelning 12 Uppland

Skolinformation

Varje år gör LO en undersökning i åldrarna 16–25 år som kallas ungdomsbarometern. Undersökningen görs i syfte att bli medveten om hur denna åldersgrupp ser på olika samhällsfrågor.

Ungdomsbarometern 2016 visar att en människa bygger sin värdegrund för resten av livet under sina första 25 år. Ungdomsbarometern visar även att unga är intresserade av arbetsmiljö, jämställdhet och lönefrågor. Detta är vår arena och vi tar den inte på fullt allvar.

För att kunna bibehålla och stärka organisationsgraden behöver vi medlemmar och unga medlemmar som väljer att aktivera sig fackligt. Skolinformationen är oftast ungdomarnas första kontakt med fackföreningsrörelsen. Vi har möjligheten att under tre år få besöka våra blivande medlemmar, göra dem till studerandemedlemmar och ge dem en förståelse om varför fackföreningar finns och vad vi arbetar för. Denna möjlighet är unik och måste tillvaratas.

Om vi vänder trenden gällande skolinformationen, värvar vi inte bara nya medlemmar. Vi får även möjligheten att påverka ungas värdegrund och får dem att aktivera sig i frågor som de är intresserade av och som sedan kan användas inom IF Metall.

På detta sätt stärker vi inte bara IF Metall utan påverkar även hela samhället.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avdelningarna ska ha en fungerande organisation som hanterar skolinformation

att avdelningarna ska vara i kontakt med samtliga skolor med berörda gymnasieprogram varje år.

Utlåtande, motion B57

Ansvar för de yrkesförberedande programmen ligger på respektive förbund inom LO, vilket för IF Metalls del innebär att det är avdelningarna som ska organisera skolinformationen i de kommuner som finns inom avdelningens verksamhetsområde. IF Metalls centrala ungdomskommitté har i uppdrag att stödja avdelningarna i att forma och utveckla skolinformationsarbetet, vilket redan sker i dag.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla 1:a attsatsen och att anse 2:a attsatsen beaktad.

Motion B58

Avdelning 32 Höglandet, 40 Västbo-Östbo

Facklig information på alla gymnasieprogram

Facket och tryggheten borde vara en naturlig del i både akademiska och yrkesinriktade program.

I dag upplevs den fackliga informationen vara bristfällig. När nyanställda eller praktikanter kommer ut på arbetsmarknaden är kunskapen om facket allt som oftast bristfällig.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att övriga förbund inom LO samt tjänstemannaförbunden, är mer på tårna så att den fackliga informationen och historien blir en naturlig del av undervisningen på såväl teoretiska program som yrkesprogram på gymnasienivå.

Utlåtande, motion B58

Information i skolorna om facket och dess historia kan i dag ske lokalt där förutsättningarna finns, genom samverkan med LO-distrikten. LO och TCO har även, genom Arena skolinformation, tagit fram skolinformationsmaterial både för lärare och elever.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B59

Avdelning 32 Högländet, 33 Vätterbygden, 43 Kronoberg

Facklig information på alla gymnasieprogram

Facket och tryggheten borde vara en naturlig del i både akademiska och yrkesinriktade program.

I dag upplevs den fackliga informationen vara bristfällig. När nyanställda eller praktikanter kommer ut på arbetsmarknaden är kunskapen om facket allt som oftast bristfällig.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att politiskt påverka så att den fackliga informationen och historien blir en naturlig del av undervisningen, på såväl teoretiska program som yrkesprogram på gymnasienivå.

Utlåtande, motion B59

I nuvarande läroplan för gymnasieprogram står det att eleverna ska få kunskap ”om arbetsmarknad, arbetsrätt och arbetsmiljö, arbetsmarknadens parter, deras olika roller och betydelse för samhällsutvecklingen, arbetsmarknadens sätt att fungera samt anställningsvillkor”.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B60

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Södra Västerbotten

Facklig ideologi och historia

Det finns ett behov av bättre kunskap om den fackliga ideologin, facklig historia, varför facket en gång bildades och fortfarande har en viktig roll. Vi har märkt att vid fackliga introduktioner och första kontakt med nya potentiella medlemmar finns en okunskap om varför man ska gå med i facket. Tiden är ofta knapp under en facklig introduktion och det finns därför ett behov av en broschyr som enkelt och tydligt tar upp dessa frågor, som ett komplement till fortsatt kontakt.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram och tillhandahålla en broschyr kring grundläggande facklig ideologi och historia, som kan användas vid medlemsvärvning.

Utlåtande, motion B60

Förbundsstyrelsen delar andemeningen i motionen, men vill inte låsa fast sig vid att materialet ska vara i form av en broschyr. För att attrahera och nå fler målgrupper bör materialet finnas i flera former.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

I debatten deltog:

Jessica Danielsson, 41 Kalmarsund

Kim Petersson, 40 Västbo-Östbo

Martin Nilsson, 38 Östra Småland

Robin Wesche, 22 Sörmland
Jimmy Fredriksson, 13 Bergslagen
Tomas Nielsen, 43 Kronoberg
Marko Kosonen, 43 Kronoberg
Yvonne Rundquist, 22 Sörmland
Stefan Pedersen, 43 Kronoberg
Bo Nordberg, 30 Bohuslän-Dal
Fredrik Johansson, 40 Västbo-Östbo
Leine Johansson, 38 Östra Småland
Johannes Sundelin, 1 Malmfälten
Sarah Schultz, 40 Västbo-Östbo
Ann-Christin Andersson, 13 Bergslagen
Dennis Ljunggren, 29 Norra Älvsborg
Susanne Johansson, 32 Höglandet
Sebastian Borssén, 36 Göteborg
Martina Lundström, 43 Kronoberg
Mary-Sissel Eilertsen, 2 Norrbotten
Hans Andersson, 4 Södra Västerbotten
Ingvar Andersson, 46 Blekinge
Johnny Wismén, 33 Vätterbygden
Eli Abadji, 28 Västra Skaraborg
Monica Enarsson, 10 Dalarna
Stefan Frölander, 6 Mellersta Norrland
Jan Thorsell, 29 Norra Älvsborg
Robin Wesche, 22 Sörmland
Johannes Sundelin, 1 Malmfälten
Malin Hammarström, förbundskontoret
Martin Gunnarsson, förbundskontoret
Bengt Forsling, förbundskontoret
Anna Jensen Naatikka, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B31–B60.

Hans Anderssons och Monica Enarssons förslag om bifall till motion B33.

Stefan Pedersens förslag om bifall till motion B35.

Mary-Sissel Eilertsens förslag om bifall till motion B37.

Eli Abadjis, Sebastian Borsséns, Marko Kosonens, Dennis Ljunggrens och Kim Peterssons förslag om bifall till motion B39.

Dennis Ljunggrens och Jan Thorsells förslag om bifall till motion B42.

Yvonne Rundquists förslag om bifall till motion B43.

Ingvar Anderssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B44.

Leine Johanssons förslag om bifall till motion B46.

Leine Johanssons, Marko Kosonens och Johnny Wisméns förslag om bifall till motion B52.

Jessica Danielssons förslag om bifall till motion B52 3:e att-satsen.

Hans Anderssons förslag om bifall till motion B53.

Susanne Johanssons, Martin Nilssons och Sarah Schultz förslag om bifall till motion B55.

Fredrik Johanssons förslag om bifall till motion B55 samt tilläggsyrkande att förbundsstyrelsen ska arbeta för att facklig historia ska vara obligatorisk i skolan.

Kim Peterssons förslag om bifall till motion B55 samt tilläggsyrkande att förbundsstyrelsen ska arbeta för att facklig historia ska vara obligatorisk i läroplanen för den svenska nutidshistorien i grundskolan.

Fredrik Johanssons och Sarah Schultz förslag om bifall till Kim Peterssons tilläggsyrkande till motion B55.

Jimmy Fredrikssons och Stefan Frölanders förslag om bifall till motion B56.

Johannes Sundelins och Robin Wesches förslag om bifall till motion B57 2:a att-satsen och förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över 1:a att-satsen.

Susanne Johanssons, Martina Lundströms och Tomas Nielsens förslag om bifall till motion B59.

Malin Hammarströms, Martin Gunnarssons, Bengt Forslings och Anna Jensen Naatikkas förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B31–B60.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B31–B60 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B42, B43, B46, B53, B56 och B59

att **bifalla** motionerna B33, B52 och B55

att efter rösträkning med röstsiffrorna 168 mot 146 **bifalla** motion B57

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B35

att efter votering **bifalla** motionerna B37 och B39.

Protokollsanteckningar

Talartiden på detta avsnitt var två minuter.

Votering avseende motion B35 begärdes av Stefan Pedersen, 43 Kronoberg.

Rösträkning avseende motion B57 begärdes av Lennie Håkansson, kongressordförande.

Kontrapositionsvotering genomfördes rörande motionerna B37, B39 och B42. Motion B37 och B39 utsågs att ställas mot förbundsstyrelsens förslag.

Fredrik Johansson återtog under debatten sitt förslag om tilläggsyrkande till motion B55 och anslöt sig till Kim Peterssons tilläggsyrkande.

Kim Peterssons tilläggsyrkande till motion B55 behandlades inte, eftersom det skulle förändra inriktningen i motionen.

Bo Nordberg och Ann-Christin Andersson deltog i debatten utan att lägga förslag.

Stadgarna § 18 mom. 1

Föredragning

Anna Jensen Naatikka, förbundsstyrelsen: Kongressombud, ordförande, gäster och åhörare.

Innan vi kan påbörja valen som ska genomföras ska jag ge en kort bakgrund till förbundsstyrelsens förslag till stadgeändring gällande stadgarnas § 18 mom. 1.

Kongressen 2014 fattade beslut om att granskningskommittén skulle upphöra efter denna kongress och att deras arbete i fortsättningen ska utföras av våra kongressvalda revisorer.

Som ni ser i kongresshandlingarna föreslår förbundsstyrelsen därför en utökning av antalet revisorer från tre till fyra ordinarie eftersom deras uppdrag utökas.

Antalet fyra revisorer har fastställts efter samråd och diskussioner med nuvarande revisorer om vilken numerär som behövs för att utöver sedvanlig revision även överta granskningskommitténs arbete.

Att antalet ersättare fortfarande föreslås vara tre beror på att under nästa kongress kommer revisorerna, såväl ordinarie som ersättare, att förbereda valet av ny valberedning och att det då bör vara ett ojämnt antal.

Mot bakgrund av detta yrkar jag bifall till förbundsstyrelsens förslag och att beslutet omedelbart justeras.

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens förslag att stadgarna § 18 mom. 1 första stycket får lydelsen ”Ordinarie kongress väljer för nästföljande kongressperiod fyra revisorer och tre ersättare för att granska förbundsstyrelsens verksamhet och förbundets räkenskaper. Ersättarna inträder vid förhinder för ordinarie revisor i den ordning kongressen fastställt. Anställda i förbundet eller valda enligt § 14 mom. 6, revisorer och revisorsersättare undantagna, är inte valbara som revisorer.” samt att beslutet omedelbart justeras.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens förslag till förändring av stadgarna § 18 mom. 1.

Protokollsanteckning

Förslaget rörande stadgarna § 18 mom. 1 behandlades före dagordningens punkt 9.

Förbundsstyrelsens förslag till vissa förändringar i stadgarna

Förbundsstyrelsen har i sitt förslag till förändringar av stadgarna inhämtat synpunkter och förslag från stadgekommittén, som tillsattes den 24 februari 2016. Dessa, tillsammans med förbundsstyrelsens behandling av inkomna motioner, har medfört att förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta om vissa justeringar av stadgarna inom följande områden:

- Att ansökan om medlemskap beroende på den tekniska utvecklingen kan ske på olika sätt samt ett nytt moment om möjligheten att bli företrädd vid tvist.
- Förtydligande om valbarhetskriterier för vissa val.
- Konsekvensförändringar med anledning av att granskningskommittén upphör och att uppgifterna övertas av revisorerna samt att antalet revisorer därmed behöver utökas.
- Förtydligande att avdelnings valberedning ska bestå av ett udda antal ledamöter och lika många ersättare samt att ersättares mandatperiod ska vara ett år.
- Förtydligande om möjligheten att söka inträde i befintligt branschforum samt ändring i vilken månad branschforums årsmöte senast ska ske.
- Förtydligande att ersättare i avtalsrådet inte är personliga.

Förbundsstyrelsens förslag motiveras och redovisas kortfattat nedan samt återges därefter i en tvåspaltad del med markeringar som avser att göra det tydligt vilka förändringar som föreslås. Markeringarna innebär att fet och kursiv stil i höger kolumn är förslag till förändringar. Understruken text i vänster kolumn är borttagen text i det nya förslaget. I konsekvens med förslag om nytt moment 6 i § 4 och att moment 9 i § 14 tas bort numreras efterföljande moment om.

IF Metalls kongress 2014 beslutade att granskningskommittén upphör efter 2017 års kongress. Som en konsekvens av att granskningskommittén upphör genomförs en del redaktionella förändringar. I de moment granskningskommittén anges, stryks dessa. De arbetsuppgifter som granskningskommittén haft tillförs revisorerna och deras ersättare.

Ikraftträdande av stadgarna

Förbundsstyrelsen föreslår följande ikraftträdande för stadgarna:

- Förslag till förändring av antalet revisorer behandlas av kongressen innan val av revisorer påbörjas. Beslutar kongressen att bifalla förslaget till förändring föreslås att denna del omedelbart justeras och träder i kraft så att val av revisorer sker utifrån det nya antalet.
- Övriga förändringar av stadgarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2017.

§ 4 mom. 5 Ansökan och beslut om inträde

Då ansökan om inträde kan komma att ske på fler sätt med anledning av den tekniska utvecklingen föreslår förbundsstyrelsen att ett nytt stycke med följande lydelse ersätter de två första styckena:

Den som vill bli medlem fyller i en inträdesansökan enligt förbundsstyrelsens anvisningar.

§ 4 nytt mom. 6 Företrädd

Förbundsstyrelsen värnar om det sammanhållna medlemskapet i förbundet och i arbetslöshetskassan och av den anledningen räknas medlemskapet från den första i inträdesmånaden, oavsett när inträdet sker.

För att motverka de situationer som kan uppstå när ansökan om medlemskap inkommer efter det att en tvist redan uppstått, föreslår förbundsstyrelsen en förändring av stadgarna så att medlemskapet ska vara gällande, precis som tidigare, från det att medlemsavgift har erlagts, samt godkänts av avdelningsstyrelsen, men med tillägget att möjligheten att bli företrädd i tvist gäller från den tidpunkt då inträdet inkommit till den fackliga organisationen.

Förbundsstyrelsen föreslår därför att § 4 tillförs ett nytt moment med följande lydelse:

Möjligheten att bli företrädd i tvist gäller från den tidpunkt då signerad inträdesansökan inkommit till den fackliga organisationen.

§ 14 mom. 4 Val av kongressombud m.m.

För att undvika jävsituationer för anställda samt att revisorsersättarna föreslås tjänstgöra under kongressen som valberedare, vilket tidigare har utförts av granskningskommittén, föreslår förbundsstyrelsen att tredje stycket får följande lydelse:

Valbara till kongressombud är samtliga aktiva medlemmar med undantag av ledamot av förbundsstyrelsen, revisorer, revisorsersättare och anställda i förbundet.

§ 18 mom. 1 Val av revisorer

Som en konsekvens av att granskningskommittén upphör, övertas granskningskommitténs uppgifter av revisorerna och deras ersättare. Detta innebär att antalet ordinarie revisorer behöver utökas. Förbundsstyrelsen föreslår att antalet ordinarie revisorer utökas till fyra. Förändringen innebär att första styckets första mening får följande lydelse:

Ordinarie kongress väljer för nästföljande kongressperiod fyra revisorer och tre ersättare för att granska förbundsstyrelsens verksamhet och förbundets räkenskaper.

Förbundsstyrelsen föreslår att revisorsersättarna deltar i arbetet med att förbereda val av valberedning och innebär att första styckets sista mening får följande lydelse:

Anställda i förbundet eller valda enligt § 14 mom. 6, revisorer och revisorsersättare undantagna, är inte valbara som revisorer.

§ 18 mom. 2 Revisorernas uppgifter

I enlighet med kongressens beslut 2014 övertar revisorerna de uppgifter som framgår av andra till femte styckena i § 14 mom. 9 med den justeringen att texten redigeras om så att granskningskommittén ersätts av revisorerna.

Förbundsstyrelsen föreslår även att revisorsersättarna ska delta i arbetet med att förbereda val av valberedning och att det fjärde stycket därmed kompletteras med sådan text och får följande lydelse:

Revisorerna har tillsammans med revisorsersättarna också till uppgift att under kongressen förbereda val av valberedning.

§ 19 mom. 7 Valberedning

Förbundsstyrelsen föreslår att förtydligande görs avseende antalet ersättare till valberedningen, eftersom det inte tydligt framgår att lika många ersättare som ordinarie och ordförande ska väljas. Även mandatperiodens längd för ersättare behöver förtydligas. Tredje styckets andra och tredje meningar föreslås få följande lydelse:

Den består av ett udda antal ledamöter, varav en är ordförande, samt lika många ersättare. Mandatperioden för ordförande och ledamöter ska vara två år och för ersättare ett år.

§ 21 mom. 1 Bildande och upplösning

Branschforum har funnits sedan 2011 men det har inte tidigare framgått i stadgarna om möjligheten att söka inträde i befintligt branschforum. Förbundsstyrelsen föreslår därför att första styckets andra mening får följande lydelse:

Beslut om bildande av, inträde i, eller utträde ur branschforum fattas av berörd avdelnings ordinarie representantskapsmöte.

§ 21 mom. 2 Verksamhetsområde och uppgift

Det har visat sig att det är praktiskt svårt för branschforum att genomföra sina årsmöten i april på grund av avdelningarnas årsmöten i mars. Förbundsstyrelsen föreslår att tidpunkt

för genomförandet av branschforums årsmöte ändras till före maj månads utgång. Andra stycket föreslås därmed få följande lydelse:

Branschforum ska hålla minst två möten per år med inriktning på branschens frågor. Årsmöte för branschforumet ska genomföras före maj månads utgång.

§ 26 mom. 5 Val till avtalsrådet

Det behöver förtydligas i texten så att det framgår att valda ersättare till avtalsrådet inte är personliga ersättare. Förbundsstyrelsen föreslår därför att andra styckets första mening får följande lydelse:

Ombud och ersättare väljs.

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att stadgarna § 4 mom. 5 får ett nytt första stycke, som ersätter de nuvarande två första styckena, med lydelsen ”Den som vill bli medlem fyller i en inträdesansökan enligt förbundsstyrelsens anvisningar.”

att stadgarna § 4 tillförs med ett nytt mom. 6 med lydelsen ”Möjligheten att bli företräd i tvist gäller från den tidpunkt då signerad inträdesansökan inkommit till den fackliga organisationen.”

att stadgarna § 14 mom. 4 tredje stycket får lydelsen ”Valbara till kongressombud är samtliga aktiva medlemmar med undantag av ledamot av förbundsstyrelsen, revisorer, revisorsersättare och anställda i förbundet.”

att stadgarna § 18 mom. 1 första stycket får lydelsen ”Ordinarie kongress väljer för nästföljande kongressperiod fyra revisorer och tre ersättare för att granska förbundsstyrelsens verksamhet och förbundets räkenskaper. Ersättarna inträder vid förhinder för ordinarie revisor i den ordning kongressen fastställt. Anställda i förbundet eller valda enligt § 14 mom. 6, revisorer och revisorsersättare undantagna, är inte valbara som revisorer.”

att stadgarna § 18 mom. 2 kompletteras med ny text om revisorsersättarna med följande lydelse ”Revisorerna har tillsammans med revisorsersättarna också till uppgift att under kongressen förbereda val av valberedning.”

att stadgarna § 19 mom. 7 tredje stycket får lydelsen ”Valberedningen väljs av årsmötet. Den består av ett udda antal ledamöter, varav en är ordförande, samt lika många ersättare. Mandatperioden för ordförande och ledamöter ska vara två år och för ersättare ett år. Efter ett år ska hälften av ledamöterna avgå. Året därpå avgår ordföranden och resten av ledamöterna.”

att stadgarna § 21 mom. 1 första stycket får lydelsen ”Ett branschforum kan bildas när minst tre avdelningar så överenskommer. Beslut om bildande av, inträde i, eller utträde ur branschforum fattas av berörd avdelnings ordinarie representantskapsmöte.”

att stadgarna § 21 mom. 2 andra stycket får lydelsen ”Branschforum ska hålla minst två möten per år med inriktning på branschens frågor. Årsmöte för branschforumet ska genomföras före maj månads utgång.”

att stadgarna § 26 mom. 5, andra stycket får lydelsen ”Ombud och ersättare väljs. Mandatperioden fastställs av förbundsstyrelsen.”

att förslag om antalet revisorer omedelbart justeras och träder i kraft inför de efterföljande valen av revisorer enligt stadgarna § 18 mom. 1

att övriga förslag till stadgeförändringar träder i kraft den 1 juli 2017.

Förbundsstyrelsens förslag till vissa förändringar av stadgarna

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
Inträde i förbundet	
§ 4 Att bli medlem Mom. 1 Verksamhetsområde Mom. 2 Rätt till medlemskap Mom. 3 Medlemskap i a-kassan Mom. 4 Studerandemedlemskap Mom. 5 Ansökan och beslut om inträde Mom. 6 Överklagande Mom. 7 Hedersmedlemskap	§ 4 Att bli medlem Mom. 1 Verksamhetsområde Mom. 2 Rätt till medlemskap Mom. 3 Medlemskap i a-kassan Mom. 4 Studerandemedlemskap Mom. 5 Ansökan och beslut om inträde Mom. 6 <i>Företrädd</i> Mom. 7 Överklagande Mom. 8 Hedersmedlemskap
§ 4 Att bli medlem Mom. 5 <i>Ansökan och beslut om inträde</i> <u>Den som vill bli medlem fyller i och under- tecknar en inträdesansökan, som lämnas till klubben, avdelningens ombud på arbetsplatsen eller till avdelningskontoret.</u> <u>Förbundsstyrelsen kan besluta att inträdes- ansökan även kan ske på annat sätt.</u> (...)	§ 4 Att bli medlem Mom. 5 <i>Ansökan och beslut om inträde</i> <i>Den som vill bli medlem fyller i en inträdes- ansökan enligt förbundsstyrelsens anvisningar.</i> (...)
	§ 4 Att bli medlem Mom. 6 <i>Företrädd</i> <i>Möjligheten att bli företrädd i tvist gäller från den tidpunkt då signerad inträdesansökan inkommit till den fackliga organisationen.</i>
Förbundets centrala verksamhet	
§ 14 Kongressen Mom. 1 Uppgift Mom. 2 Extra kongress Mom. 3 Kongressombud Mom. 4 Val av kongressombud m.m. Mom. 5 Utlysande och kallelse Mom. 6 Val av förbundsstyrelse, revisorer m.m. Mom. 7 Valberedning Mom. 8 Beslut på kongressen Mom. 9 <u>Granskningskommitté</u> Mom. 10 Centrala lönekommittén Mom. 11 Ansvarsfrihet och arvoden	§ 14 Kongressen Mom. 1 Uppgift Mom. 2 Extra kongress Mom. 3 Kongressombud Mom. 4 Val av kongressombud m.m. Mom. 5 Utlysande och kallelse Mom. 6 Val av förbundsstyrelse, revisorer m.m. Mom. 7 Valberedning Mom. 8 Beslut på kongressen Mom. 9 Centrala lönekommittén Mom. 10 Ansvarsfrihet och arvoden

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
§ 14 Kongressen Mom. 4 <i>Val av kongressombud m.m.</i> (...)) Valbara till kongressombud är samtliga aktiva medlemmar med undantag av ledamot av förbundsstyrelsen, revisorer och anställda <u>ombudsmän</u>.	§ 14 Kongressen Mom. 4 <i>Val av kongressombud m.m.</i> (...)) Valbara till kongressombud är samtliga aktiva medlemmar med undantag av ledamot av förbundsstyrelsen, revisorer, revisorsersättare och anställda i förbundet.
§ 14 Kongressen Mom. 6 <i>Val av förbundsstyrelse, revisorer m.m.</i> Ordinarie kongress väljer för en mandatperiod som motsvarar kongressperioden: – förbundsordförande – vice förbundsordförande – förbundssekreterare – avtalssekreterare – ledamöter i förbundsstyrelsen – revisorer – <u>granskningskommitté</u> – centrala lönekommittén – valberedning – ersättare för samtliga ledamöter i förbundsstyrelsen, för revisorerna, <u>granskningskommittén</u>, centrala lönekommittén samt valberedning.	§ 14 Kongressen Mom. 6 <i>Val av förbundsstyrelse, revisorer m.m.</i> Ordinarie kongress väljer för en mandatperiod som motsvarar kongressperioden: – förbundsordförande – vice förbundsordförande – förbundssekreterare – avtalssekreterare – ledamöter i förbundsstyrelsen – revisorer – centrala lönekommittén – valberedning – ersättare för samtliga ledamöter i förbundsstyrelsen, för revisorerna, centrala lönekommittén samt valberedning.
§ 14 Kongressen Mom. 9 <i>Granskningskommitté</i> (...))	
§ 18 Revision Mom. 1 <i>Val av revisorer</i> Ordinarie kongress väljer för nästföljande kongressperiod <u>tre</u> revisorer och <u>lika många</u> ersättare för att granska förbundsstyrelsens verksamhet och förbundets räkenskaper. Ersättarna inträder vid förhinder för ordinarie revisor i den ordning kongressen fastställt. Anställda eller valda enligt § 14 mom. 6, revisorer undantagna, är inte valbara som revisorer. (...)	§ 18 Revision Mom. 1 <i>Val av revisorer</i> Ordinarie kongress väljer för nästföljande kongressperiod fyra revisorer och tre ersättare för att granska förbundsstyrelsens verksamhet och förbundets räkenskaper. Ersättarna inträder vid förhinder för ordinarie revisor i den ordning kongressen fastställt. Anställda i förbundet eller valda enligt § 14 mom. 6, revisorer och revisorsersättare undantagna, är inte valbara som revisorer. (...)

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
§ 14 Kongressen Mom. 9 <u>Granskningskommitté</u> <u>Granskningskommitténs uppdrag är att granska hur förbundsstyrelsen verkställt beslut tagna på senaste ordinarie kongress samt eventuella extra kongresser.</u> <u>Granskningskommittén ska påbörja sitt arbete i god tid före kongressen och tillse att kongressombuden får tillfälle att ge synpunkter på den verksamhet som genomförts under kongressperioden. Granskningskommittén ska därefter avge en skriftlig redovisning av sin granskning som ska vara avdelningarna och kongressombuden till handa senast sex veckor före kongressens öppnande.</u> <u>På kongressen ska granskningskommittén föredra sin granskning inkluderande eventuella inkomna synpunkter från kongressombud och avdelningar samt till- eller avstyrka ansvarsfrihet för den gångna kongressperioden utifrån sitt uppdrag.</u> <u>Kommittén har också till uppgift att under kongressen förbereda val av valberedning.</u>	§ 18 Revision Mom. 2 <i>Revisorernas uppgifter</i> (...) Revisorernas uppdrag är att granska hur förbundsstyrelsen verkställt beslut tagna på senaste ordinarie kongress samt eventuella extra kongresser. Revisorerna ska påbörja sitt arbete i god tid före kongressen och tillse att kongressombuden får tillfälle att ge synpunkter på den verksamhet som genomförts under kongressperioden. Revisorerna ska därefter avge en skriftlig redovisning av sin granskning som ska vara avdelningarna och kongressombuden till handa senast sex veckor före kongressens öppnande. På kongressen ska revisorerna föredra sin granskning inkluderande eventuella inkomna synpunkter från kongressombud och avdelningar samt till- eller avstyrka ansvarsfrihet för den gångna kongressperioden utifrån sitt uppdrag. Revisorerna har <i>tillsammans med revisorsersättarna</i> också till uppgift att under kongressen förbereda val av valberedning. (...)
Förbundets lokala verksamhet	
§ 19 Avdelning Mom. 7 <i>Valberedning</i> (...) Valberedningen väljs av årsmötet. Den består av <u>en ordförande samt ett jämnt antal ordinarie ledamöter och lika många ersättare. Mandatperioden ska vara två år. Efter ett år ska hälften av ledamöterna avgå. Året därpå avgår ordföranden och resten av ledamöterna.</u> (...)	§ 19 Avdelning Mom. 7 <i>Valberedning</i> (...) Valberedningen väljs av årsmötet. Den består av <i>ett udda antal ledamöter, varav en är ordförande, samt lika många ersättare. Mandatperioden för ordförande och ledamöter ska vara två år och för ersättare ett år.</i> Efter ett år ska hälften av ledamöterna avgå. Året därpå avgår ordföranden och resten av ledamöterna. (...)

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
§ 21 Branschforum Mom. 1 <i>Bildande och upplösning</i> Ett branschforum kan bildas när minst tre avdelningar så överenskommer. Beslut om bildande av, eller utträde ur, branschforum fattas av berörd avdelnings ordinarie representantskapsmöte. (...)	§ 21 Branschforum Mom. 1 <i>Bildande och upplösning</i> Ett branschforum kan bildas när minst tre avdelningar så överenskommer. Beslut om bildande av, <i>inträde i</i>, eller utträde ur branschforum fattas av berörd avdelnings ordinarie representantskapsmöte. (...)
§ 21 Branschforum Mom. 2 <i>Verksamhetsområde och uppgift</i> (...) Branschforum ska hålla minst två möten per år med inriktning på branschens frågor. <u>Ett av mötena, som ska hållas före april månads utgång, utgör också årsmöte för branschforumet.</u>	§ 21 Branschforum Mom. 2 <i>Verksamhetsområde och uppgift</i> (...) Branschforum ska hålla minst två möten per år med inriktning på branschens frågor. <i>Årsmöte för branschforumet ska genomföras före maj månads utgång.</i>
Avtalsråd och förhandlingar	
§ 26 Lönerörelser och förhandlingar Mom. 5 <i>Val till avtalsrådet</i> (...) Ombud och två ersättare <u>för denne</u> väljs. Mandatperioden fastställs av förbundsstyrelsen. (...)	§ 26 Lönerörelser och förhandlingar Mom. 5 <i>Val till avtalsrådet</i> (...) Ombud och ersättare väljs. Mandatperioden fastställs av förbundsstyrelsen. (...)

Stadgefrågor – Motionerna B61–B82 med utlåtanden

Motion B61

Avdelning 22 Sörmland

Parkering av medlemskap

Vi ser en vinst i möjligheten för medlemmar att parkera sitt medlemskap vid till exempel längre tjänstledigheter. I stället för att kvarstå med ett parkerat medlemskap under perioder utan inkomst, ser vi att begäran om utträde sker.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att se över möjligheten för medlemmar att kunna parkera sitt medlemskap utan kostnad, vid längre tjänstledighet utan inkomst.

Utlåtande, motion B61

Medlemskapet och dess avgifter bygger sin grund på solidaritet. Även vid medlemmars tjänstledighet kommer IF Metall att förhandla för att stärka löne- och anställningsvillkor samt vid till exempel arbetsbrist. Vidare skulle ett parkerat medlemskap innebära ett problem gällande a-kasemedlemskapet, som inte är möjligt att parkera, och ett sammanhållet medlemskap i förbundet och a-kassan är en principiellt viktig grundsten för förbundet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B62

Medlem Sebastian Borssén, Isak Ekblom, Carin Gerefalk, Ola Hansson, Caroline Holmeberg, Kenneth Jakobsson, Jan Ripa, Christoffer Rosenlöv, Jim Tellefsdal, Peter Tilander avdelning 36 Göteborg

Visstidsmedlemskap

Ett stort antal anställda inom industrin börjar sin anställning som visstidsanställda. Anställningstiderna är ofta så korta som sex månader, särskilt för dem som är anställda inom bemanningsbranschen. En konsekvens av korta anställningar är att flera är tveksamma till ett medlemskap i IF Metall. Har jag någon nytta av facket med en så kort anställningstid?

Tveksamheten inför ett medlemskap ligger också i att stadgarna säger att uppsägningstiden på medlemskapet i a-kassan är två månader.

IF Metalls organisation löper stor risk att försvagas om vi inte lyckas få även de med kort anställningstid att ansluta sig till facket vid anställningstillfället. Att dela på medlemskapet – förbund och a-kassa – tror inte vi är lösningen, utan vinsten att hålla samman medlemskapen här är viktig.

En idé kan vara att förbundet öppnar för ett medlemskap som är tidsbegränsat. Är man visstidsanställd skulle man kunna vara medlem under samma tid som anställningskontraktet gäller. Om/när en medlem med vistidsmedlemskap blir tillsvidareanställd övergår medlemskapet i ett permanent medlemskap.

Anställningskontrakten som lämnas in till avdelningarna kan också användas i arbetet på arbetsplatserna genom att vi automatiskt får en överblick över de visstidsanställdas villkor samt att vi kan se hur många som övergår i tillsvidareanställning.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att tillsätta en arbetsgrupp som utreder möjligheterna att utforma stadgar för tidsbegränsade medlemskap.

Utlåtande, motion B62

Medlemskapet i vårt förbund bygger på solidaritet, och medlemskapets värde kvarstår även om inte något anställningsförhållande finns under en viss tid. Anställningsform ska inte vara grund för medlemskapet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B63

Medlem Jonny Finli avdelning 5 Höga Kusten

Småföretagare som medlemmar i IF Metall

Jag har fem tidigare arbetskamrater som köpt ett företag av de förra ägarna, som ville trappa ned verksamheten. Innan köpet tillhörde mina tidigare arbetskamrater IF Metall, men från den dag de tog över företaget får de inte längre tillhöra IF Metall.

De har 20 procents ägande vardera och satsar lika mycket i kapital och har ingen utnämnd vd etc. De vill ha en facklig organisation i ryggen för sin egen trygghet och för a-kassa. Nu får de tillhöra Unionen, som inte har någon inblick i vad företaget gör.

Fora räknar mina tidigare arbetskamrater som arbetare, eftersom de bara har 20 procents ägande. Borde det inte vara likadant inom IF Metall? De gör exakt samma saker som innan företagsköpet gick igenom.

Det blir fler och fler som köper sina företag och för att rädda medlemsantalet i IF Metall borde även delägare eller egna företagare få vara med i det förbund där de känner tillhörighet.

Jag föreslår kongressen besluta

att småföretagare med aktiebolag ska kunna tillhöra IF Metall.

Utlåtande, motion B63

Grunden för medlemskap i förbundet är att en anställning inom vårt verksamhetsområde föreligger. Om ensamföretagare inom vårt verksamhetsområde inte anställer personal finns det inget hinder för medlemskap i förbundet. Finns det däremot anställda i företaget anser förbundsstyrelsen att arbetsgivaren bör gå med i en arbetsgivarorganisation.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B64

Avdelning 5 Höga Kusten

Ett alternativt medlemskap för utländsk/utstationerad arbetskraft

Den utländska/utstationerade arbetskraften med lönedumpning, utkonkurrerade medlemmar, arbetsmiljöproblem och otrygga anställningar har sedan ett bra tag tillbaka varit ett stort problem, speciellt för några av förbunden inom LO. Det vi nu kan se är att det inte bara är inom deras branscher som detta smyger sig in, utan det finns nu inom alla avtalsområden.

Våra medlemmar vittnar om att detta är ett växande problem även hos oss. Ett exempel är en arbetsplats där det även fanns ett företag med arbetare från Polen. Dessa arbetade tolv timmar per dag, bodde tio personer i en barack utan värme och deras timlön låg på 50 kronor. På grund av den låga lönen avstod de från att äta i största möjliga mån och valde att svälta. Allt för att få några enstaka kronor med sig hem till sina familjer. Dessutom hade de inte fått någon information om företagets säkerhetsinstruktioner och saknade helt skyddsutrustning när de arbetade.

Våra medlemmar mådde oerhört dåligt över de polska arbetarnas arbets- och levnadssituation, men kände sig själva även otrygga på arbetsplatsen då säkerhetsriskerna var stora. Att arbeta sida vid sida med någon som inte har sovit, inte har ätit och dessutom inte är införstådd i säkerhetsriskerna, är inte vad vi vill att våra medlemmar ska utsättas för.

I dag har vi möjlighet att teckna avtal med utländska företag som kommer in på våra avtalsområden, men det är helt verkningslöst så länge vi inte kan organisera deras anställda. Vi har helt enkelt inga medlemmar att företräda. Vi har i dag ingen möjlighet att värva dessa arbetare som medlemmar på grund av hinder som till exempel a-kassa, inga svenska personnummer osv.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att förbundet inför ett alternativt medlemskap för utländsk/utstationerad arbetskraft, så att alla arbetar under samma villkor på våra arbetsplatser.

Utlåtande, motion B64

Det framgår inte tydligt i motionen vad som menas med ett alternativt medlemskap. Det är redan i dag möjligt att bli medlem i förbundet om företaget verkar inom våra områden. Att man är anställd på ett utländskt företag som verkar inom vårt område i Sverige gör ingen skillnad när det gäller rätten att bli medlem. I stadgarna § 4 mom. 1 framgår det att förbundet ska organisera anställda inom vårt verksamhetsområde. Om det finns problem kring detta och det inte fungerar i dag, anser förbundsstyrelsen att det behöver uppmärksammas och utredas för att eventuella hinder ska kunna undanröjas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B65

Medlem Caroline Holmstedt avdelning 16 Mälardalen

Instegsjobb – en möjlighet för nyanlända

Instegsjobb är en arbetsmarknadsåtgärd som ger både privata och offentliga arbetsgivare möjlighet att med lönebidrag anställa personer som studerar SFI (Svenska för invandrare) och som fått uppehållstillstånd under de senaste 36 månaderna.

Syftet med instegsjobben är att bland annat ge deltagarna möjlighet att snabbare etablera sig på arbetsmarknaden samtidigt som de studerar svenska, att underlätta möjligheten att de blir självförsörjande och därmed inte behöver försörjningsstöd, att ge kunskaper om svenska arbetsplatser och svenskt arbetsliv samt att träna språket och få kontakter för framtiden.

Arbetsvillkoret för instegsjobb är överhoppningsbart, vilket gör att de med instegsjobb inte har rätt till arbetslöshetsersättning. Detta i sin tur leder till att de väljer att inte vara organiserade hos IF Metall eftersom vårt medlemskap kräver att de även blir medlemmar i arbetslöshetskassan.

Det borde ligga i IF Metalls intresse att de med instegsjobb är organiserade. Vi bör därför bli mer flexibla i vårt medlemskap när det gäller arbetsmarknadsåtgärder som inte ger rätt till arbetslöshetsersättning.

Jag föreslår kongressen besluta

att anställda med anställningsstöd som har överhoppningsbart arbetsvillkor undantas från kravet på medlemskap i arbetslöshetskassan

att IF Metall ska verka för att alla anställningsstöd ska ha tillgodoräkningsbart arbetsvillkor i arbetslöshetskassan.

Utlåtande, motion B65

Ett sammanhållet medlemskap är en viktig grundsten för förbundet. Att skilja på medlemskapet i förbundet och i a-kassan skulle innebära ett avsteg från en facklig grundprincip, nämligen att solidariskt ta ansvar och dela på arbetslöshetsrisken. Solidariteten är en av hörnstenarna för IF Metalls verksamhet.

Förbundsstyrelsen menar att alla anställningar normalt ska vara a-kassegrundande, men att göra det kravet absolut är sannolikt att göra arbetsmarknadspolitiken en otjänst. Det finns nämligen en poäng med åtgärder för de arbetslösa som står längst ifrån arbetsmarknaden, där åtgärden å ena sidan uppfyller de krav vi ska ställa på anställningar avseende arbetsmiljö och lön, men å andra sidan inte leder till rundgång i systemet. De aktiva insatser som arbetsmarknadspolitiken ger ska vara utformade med syftet att öka arbetslösas chanser att komma tillbaka i arbete. De ska hålla hög kvalitet och anpassas efter varje enskilds behov. Insatserna får därför inte övergå till att få andra syften, som att hålla människor under social kontroll eller löpande förlänga a-kasseperioder. Då riskerar arbetsmarknadspolitiken att förlora sitt värde för omställningen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B66

Avdelning 27 Östra Skaraborg

Karens vid jojo-medlemskap

Det ska i normalfallet vara enkelt att bli medlem i IF Metall. Medlemsrekrytering är och förblir en av våra absolut mest avgörande faktorer för att nå framgång. En del anställda väljer dock att stå utanför vårt förbund, eller har av olika anledningar gått ur. Om arbetsgivaren sedan lägger ett varsel på grund av arbetsbrist eller av personliga skäl, vill man omedelbart bli medlem igen och få hjälp; ett fenomen och irritationsmoment som undergräver medlemsvärdet hos våra trogna medlemmar.

Vi tror att införandet av en karenstid vid återkommande inträdesansökningar (jojo-medlemskap) skulle uppfattas som rättvist av våra trogna medlemmar. Dessutom är det ett argument vid den normala medlemsrekryteringen, inte minst när medlemmar överväger att lämna förbundet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utreda hur man på ett rättvist och administrativt enkelt sätt, genom en stadgeändring, kan införa någon form av karenstid för att motverka jojo-medlemskap.

Utlåtande, motion B66

En av våra grunduppgifter är att organisera varje möjlig medlem, därför är införandet av någon form av karens vid medlemskap inte en väg förbundsstyrelsen förespråkar. Förbundsstyrelsen föreslår en förändring av stadgarna så att medlemskapet ska vara gällande, precis som tidigare, från det att medlemsavgift har erlagts och att det är den första dagen i

aktuell månad, med tillägget att möjlighet att bli företrädd i tvist gäller från den tidpunkt då inträdet inkommit till den fackliga organisationen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B67

Avdelning 13 Bergslagen

Lojalitet till facket

Tillämpa karens för hjälp och förmåner från förbundet, så att inte medlemmar går med och sedan går ur vid bättre tider, för att återigen söka medlemskap när tiderna blir sämre. Man måste visa solidaritet med andra medlemmar och vara med och betala avgiften hela tiden. Om det här beteendet skulle sprida sig, urholkar det förbundets kassa för all verksamhet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att se över behovet av karensperioder.

Utlåtande, motion B67

Förbundsstyrelsen föreslår en förändring av stadgarna så att möjlighet till att bli företrädd i tvist gäller från den tidpunkt då inträdet inkommit till den fackliga organisationen. Att införa någon form av karens anser inte förbundsstyrelsen är rätt väg att gå. Förbundsstyrelsens grundprincip är att medlemmar ska betraktas som fullvärdiga medlemmar från inträdesdagen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B68

Avdelning 46 Blekinge, 48 MittSkåne

Retroaktiv medlemshjälp

Det finns de som väljer att stå utanför den fackliga organisationen och på sin höjd bara är med i a-kassan. De tror inte att de har någon nytta av facket.

Men plötsligt händer något som gör att de vill ha hjälp. Detta ”något” kan ha hänt vid ett tidigare tillfälle, men det bryr de sig inte om, de ansöker om ett medlemskap. Därefter tar de kontakt med avdelningen och vill ha hjälp med sitt problem. Det är inte ens säkert att de betalar sin avgift i tid.

Dessa rättshaverister utnyttjar vår förening, klubbarnas och ombudsmännens tid.

Vi ska vara trovärdiga och trogna inför våra betalande medlemmar som är med för att bygga förbundet starkt.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att vi bara driver frågor som har hänt under tiden som en person har varit medlem

att införa en karens för nya medlemmar om vi ser att personen sätter i system att hoppa i och ur vår förening när den behöver ha stöd och hjälp

att utarbeta ett nytt sätt att hantera dessa medlemmar.

Utlåtande, motion B68

Förbundsstyrelsen föreslår en förändring av stadgarna så att möjlighet till att bli företräd i tvist gäller från den tidpunkt då inträdet inkommit till den fackliga organisationen. Att införa någon form av karens anser inte förbundsstyrelsen är rätt väg att gå.

Förbundsstyrelsens grundprincip är att medlemmar ska betraktas som fullvärdiga medlemmar från inträdesdagen. De som tidigare varit medlemmar och fullgjort sina åtaganden vid utträdet ska betraktas som fullvärdiga medlemmar. Att särbehandla en viss grupp vore principiellt fel. Att införa kvalifikationstider kan dessutom innebära svårigheter att rekrytera nya medlemmar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a attsatsen beaktad, att avslå 2:a att-satsen och att anse 3:e att-satsen beaktad.

Motion B69

Avdelning 15 Stockholms län

Inträdesregler för nya medlemmar

I dag väljer många att gå med i IF Metall först när de har fått problem på arbetsplatsen. IF Metalls stadgar säger att man blir medlem i föreningen första dagen i månaden. Därför blir IF Metall tvingat att hjälpa personer för saker som har inträffat innan de skrev in sig i förbundet. När de har fått sin hjälp väljer en del att inte betala in sin medlemsavgift, vilket innebär att de har fått hjälp av IF Metall utan att betala en enda krona. Den hjälp som ges får helt enkelt betalas av alla andra medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ändra på inträdesreglerna så att medlemmarna kan få hjälp först efter erlagd medlemsavgift.

Utlåtande, motion B69

I stadgarna § 4 mom. 5 regleras i dag att medlemskapet i förbundet gäller från den första i den månad ansökan inlämnas och avgift erlagts. Förbundsstyrelsen föreslår en förändring av stadgarna så att möjlighet att bli företräd i tvist gäller från den tidpunkt då inträde inkommit till den fackliga organisationen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B70

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten

Karenstid vid konflikt

I våra stadgar finns en reglering av konfliktersättning som även innefattar en regel om karenstid. Karensen löper under de första fem dagarna under konflikten, vilket innebär att konfliktersättning betalas ut från och med den sjätte arbetsdagen. Förbundsstyrelsen har möjlighet att besluta om ersättning ska betalas ut även för karenstiden. Ett exempel på när så skett var under den senaste avtalsrörelsen på tvätteriavtalet.

Att ha en karenstid i våra egna regelverk riskerar vara demoraliserande vid en eventuell konflikt. Diskussionen kan komma att handla om att kollektivet går back på att strejka; ”Vi har inte råd att strejka”!

Den övertygelse som finns hos de förtroendevalda inom kollektivet delas inte av samtliga medlemmar och det vore beklagligt om vi på denna punkt får kritik i de egna leden. Karenstiden kom till för att skapa en kontroll över utgifterna i förbundet. Det fanns

en tid då konflikter var vanligare än de är i dag. Beslut som då fattades var anpassade för verkligheten i den tiden.

Strejken är abstrakt för de allra flesta inom förbundet i dag. Vi behöver en rörelse som är beredd att strida för bättre villkor och drägligare liv och som inte tvekar om den dagen skulle komma. Vi har råd att lämna karenstiden till historien då incitamentet för den inte längre finns.

Vi föreslår kongressen besluta

att karenstiden under konfliktersättningsparagrafen tas bort.

Utlåtande, motion B70

Förbundsstyrelsens ställningstagande att det ska finnas en karenstid vid konflikt är inte i första hand en ekonomisk fråga. Det är i stället ett viktigt principiellt ställningstagande. När IF Metall beslutar sig för att ta till sitt starkaste vapen, konflikten, då ska alla veta att det är en tydlig gräns som nåtts och en tröskel som IF Metalls medlemmar är redo att stiga över, att varje medlem är beredd att göra en kännbar uppoffring och att man anser att saken vi konfliktar om är viktig. Förbundsstyrelsen har rätt att besluta att, helt eller delvis, betala ersättning även för karenstid.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B71

Avdelning 15 Stockholms län

Konfliktersättning vid avtalstecknande

Det kan uppstå en konfliktsituation i samband med att vi vill teckna kollektivavtal med avtalslösa företag. Vid en konfliktsituation blir det en stor press på våra medlemmar på dessa företag, då vi ofta bara har enstaka medlemmar att ta ut i konflikten. I situationer där det närmar sig en konflikt har vi som tecknar kollektivavtal ofta svårt att motivera våra berörda medlemmar att ställa upp på konflikten med gällande konfliktregler.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ändra konfliktreglerna så att våra medlemmar ersätts med 100 procent av förlorad arbetsförtjänst vid kollektivavtalskonflikter där vi ställer krav på tecknande av hängavtal

att ersättningen gäller från första dagen vid kollektivavtalskonflikter där vi ställer krav på tecknande av hängavtal

att karenstiden för medlemskap inte ska gälla vid kollektivavtalskonflikter där vi ställer krav på tecknande av hängavtal.

Utlåtande, motion B71

Redan i dag har förbundsstyrelsen möjlighet att fatta beslut om att helt eller delvis betala ersättning även för karenstid samt att förändra den fastställda ersättningsnivån. Denna möjlighet har också utnyttjats i flera fall. Förbundsstyrelsen delar dock uppfattningen i motionen om att det blir en stor press på medlemmarna i dessa situationer. Förbundsstyrelsen anser därför att frågan bör utredas inför nästkommande kongress, där stadgagemittén bör få i uppdrag att se över en eventuell förändring av stadgarna.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B72

Avdelning 26 Östergötland, 32 Högländet, 33 Vätterbygden, 38 Östra Småland, 40 Västbo-Östbo, 41 Kalmarsund, 43 Kronoberg

Ge kongressombuden möjlighet att komma in i sin roll

Kongressen är vårt högsta beslutande organ. Ett av de viktigaste uppdragen är att vara kongressombud.

Stadgarna säger att senast nio månader innan kongressen ska avdelningarna få besked om fördelningen av antal ombud. Det innebär i praktiken att de väljs normalt fyra till sex månader innan kongressen.

För att hinna sätta sig in i arbetet måste kongressombuden lägga ned mycket tid under en kort period. Då våra arbetsplatser blivit mer slimmade har förtroendevalda svårt att få tid för fackliga uppdrag utanför företaget. Detta är ofta väldigt tydligt på våra små arbetsplatser.

Om kongressombuden väljs på årsmötet året innan kongressen ges det mer tid att förbereda sig för det viktiga uppdraget såsom att kunna vara mer delaktig i motionshantering. Uppdraget handlar inte bara om att få ut handlingarna sex veckor innan kongressen, utan att man också ska få tid och möjlighet att känna sig trygg i uppdraget.

Vi föreslår kongressen besluta

att stadgarna ändras så att kongressombuden kan väljas på årsmötet året innan kongressen.

Utlåtande, motion B72

Antalet kongressombud per avdelning beräknas på antalet medlemmar året före kongressen. En tidigare avstämning av medlemsantalet kan påverka avdelningarnas antal ombud både uppåt och nedåt. Ombuden får underlagen inför kongressen senast sex veckor före kongressen, oavsett om de utses tidigare. Mot denna bakgrund ser förbundsstyrelsen inga skäl att ändra i stadgarna.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B73

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 7 Södra Norrland

Förbundsstyrelsens sammansättning

Både LO och de flesta av de anslutna förbunden har en annan sammansättning av organisationernas förbundsstyrelse; med en ordförande, en första vice ordförande, en andra vice ordförande och i vissa fall en tredje vice ordförande. Med IF Metalls sammansättning av förbundsstyrelse enligt stadgarna § 15 mom. 2, riskerar vi att tappa möjlig flexibilitet vad gäller ledningsfunktionen om vi behöver göra interna förändringar mellan kongressperioderna. Att införa den modell som används i de flesta övriga LO-förbunden skulle öka möjligheten att ha en mer modern och flexibel ledningsorganisation, inte minst vid fördelning av olika ansvars- och politikområden.

Vi föreslår kongressen besluta

att stadgarna § 15 mom. 2 förändras så att den kongressvalda ledningens sammansättning fastställs till tre vice ordförande, varav en även väljs till avtalssekreterare.

Utlåtande, motion B73

Frågan prövades vid förra kongressen, då förbundsstyrelsen lade fram ett förslag till stadgeändring helt enligt ovanstående motion. Kongressen valde då att inte bifalla förslaget. Förbundsstyrelsen anser dock fortfarande att frågan är väl värd att fundera över och att den bör utredas inför nästkommande kongress, där stadgekommittén bör få i uppdrag att se över en eventuell förändring av stadgarna.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B74

Avdelning 48 MittSkåne

Jämställt ordförandeskap i IF Metall

I våra handlingslinjer framhåller vi att IF Metall är en feministisk organisation. För oss är det självklart med alla människors lika värde. Det är medlemmarnas organisation och vi vill tillsammans vara med och forma framtiden. Vårt fackförbund ska vara jämställt, kompetent, utstråla kraft och uthållighet.

IF Metall ska öka andelen kvinnor i förbundets beslutande och rådgivande organ, centralt och på avdelningsnivå, och målet om minst 30 procent kvinnor ska vara uppfyllt 2017.

I dag diskuteras det mycket i avdelningarna om jämlikhet och jämställdhet inom våra avdelningar och det är bra. Valberedningarna får på sig att uppfylla kongressens beslut om minst 30 procent kvinnor i beslutande och rådgivande organ på avdelningarna, men det går tyvärr väldigt långsamt.

För att sända ut rätt signaler, att detta har högsta prioritet i vårt förbund, tycker vi att kongressen ska ta beslut om att ha ett helt jämställt ordförandeskap inom IF Metalls förbundsstyrelse. Väljer vi en kvinna som ordförande ska vice ordförande vara en man och vice versa.

Tyvärr finns det i dag strukturer och normer inom IF Metall som missgynnar kvinnor. Det borde vara dags att vi visar att vi tar problemet på allvar även inom vår egen kultur och därför nominerar en kvinna till förbundsordförande – då händer det saker inom fackföreningsrörelsen, IF Metall bryter normen på riktigt!

Vi föreslår kongressen besluta

att tydliggöra jämställd representation inom IF Metall och införa helt jämställt ordförandeskap i högsta ledningen i vårt förbund, genom att tydligt reglera att ordförande och vice ordförande ska vara av motsatt kön och att man skriver in detta i våra stadgar i § 15 mom. 2 Förbundsstyrelsens sammansättning.

Utlåtande, motion B74

IF Metall arbetar utifrån demokratiska grunder där alla, oavsett kön, kan ställa upp och kandidera till en ledande position i förbundet. Den centrala valberedningens funktion är viktig i denna process. Dess uppgift är att förbereda val och att lämna så heltäckande förslag som möjligt. Valberedningen ska arbeta för att ta fram en ledning med en bred kompetens där de valda ska komplettera varandra samt fungera tillsammans. Utifrån denna

bakgrund anser inte förbundsstyrelsen att det på förhand behöver beslutas om vilket kön ordförande och vice ordförande ska ha.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B75

Avdelning 22 Sörmland

Rutiner för valberedning

Förbundets valberedning föreslås se över sina rutiner för att lyckas hitta möjliga kandidater som speglar vår medlemskår. Vilka signaler sänder vårt förbund till exempel när vi har en pensionär som ordförande?

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att valberedningen ska se över sina rutiner när det kommer till val av förbundsordförande

att en person som blir pensionär under kongressperioden inte ska vara valbar.

Utlåtande, motion B75

Valberedningens ledamöter ska ha kunskap om styrande dokument som påverkar arbetet, till exempel förbundets riktlinjer för en jämställd organisation och IF Metalls handlingslinjer. Förbundet har under kongressperioden arbetat målmedvetet med att stärka valberedningarna i deras arbete.

Rätten att bli nominerad till olika uppdrag inom vårt förbund regleras i våra stadgar. För att få en så bred representation som möjligt har valberedningen tagit ställning till ett antal kriterier som ska vara vägledande för arbetet. Kriterierna är könsmässig fördelning, geografisk och branschmässig hänsyn, relationen mellan små och stora företag, åldersstruktur, etnisk bakgrund samt kompetens och intresse hos de nominerade.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B76

Avdelning 12 Uppland

En förbundsstyrelse som speglar medlemskåren

IF Metalls ungdomsverksamhet har under tre kongresser fått förtroendet att fortsätta bedriva sin verksamhet. Detta har gjorts genom tillsättande av en central ungdomskommitté, genomförande av konferenser för avdelningars ungdomsansvariga samt framtagande av verktyg och aktiviteter till avdelningarna för att stimulera ungdomars engagemang.

IF Metall arbetar för att få de beslutande organen att spegla medlemskåren, genom målet att var tredje person ska vara kvinna och att valberedningar har i uppgift att ta hänsyn till åldersstrukturen vid nomineringar till styrelser på alla nivåer.

På avdelnings- och klubbnivå har det skett framsteg som lett till en bättre avspiegling av medlemskåren. Men när det kommer till förbundsstyrelsen är vi fortfarande långt ifrån målet med att spegla medlemskåren när det gäller åldersstruktur.

Att kompetens och erfarenhet är en viktig del av styrelsearbetet råder det inga tvivel om. Unga människor har andra erfarenheter än äldre, men detta innebär inte att unga saknar kompetensen. En blandning av ungas och äldres erfarenheter kommer att gynna medlemskåren.

Vi föreslår kongressen besluta

att valberedningen ska lägga större vikt vid kriteriet att stimulera förnyrningsprocessen i förbundsstyrelsen.

Utlåtande, motion B76

En valberedning har till uppgift att förbereda val och valberedningens förslag ska vara representativt i förhållande till medlemskåren. Valberedningen ska lägga lika stor vikt vid alla de kriterier som har satts upp.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B77

Avdelning 7 Södra Norrland, 16 Mälardalen, 18 Örebro län, 22 Sörmland, 40 Västbo-Östbo, medlem Linus Kraufvelin avdelning 12 Uppland

En förbundsstyrelse som speglar medlemskåren

IF Metalls ungdomsverksamhet har under tre kongresser fått förtroendet att fortsätta bedriva sin verksamhet. Detta har gjorts genom tillsättande av en central ungdomskommitté, genomförande av konferenser för avdelningars ungdomsansvariga samt framtagande av verktyg och aktiviteter till avdelningarna för att stimulera ungdomars engagemang.

IF Metall arbetar för att få de beslutande organen att spegla medlemskåren genom målet att var tredje person ska vara kvinna och att valberedningar har i uppgift att ta hänsyn till åldersstrukturen vid nomineringar till styrelser på alla nivåer.

På avdelnings- och klubbnivå har det skett framsteg som lett till en bättre avspeglning av medlemskåren. Men när det kommer till förbundsstyrelsen är vi fortfarande långt ifrån målet med att spegla medlemskåren när det gäller åldersstruktur.

Att kompetens och erfarenhet är en viktig del av styrelsearbetet råder det inga tvivel om. Unga människor har andra erfarenheter än äldre, men detta innebär inte att unga saknar kompetensen. En blandning av ungas och äldres erfarenheter kommer att gynna medlemskåren.

Vi föreslår kongressen besluta

att valberedningen ska lägga större vikt vid kriteriet att stimulera förnyrningsprocessen i förbundsstyrelsen

att en representant från IF Metalls ungdomskommitté ska adjungeras in i förbundsstyrelsen.

Utlåtande, motion B77

En valberedning har till uppgift att förbereda val och valberedningens förslag ska vara representativt i förhållande till medlemskåren. IF Metalls kongress 2014 fastställde att en representant från den centrala ungdomskommittén ska vara adjungerad i förbundsstyrelsen, vilket innebär att det redan i dag är på det sätt som föreslås i motionen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a attsatsen och att anse 2:a attsatsen beaktad.

Motion B78

Avdelning 7 Södra Norrland

Centrala ungdomskommittén i stadgarna

Det har vid denna kongress gått åtta år sedan den centrala ungdomskommittén för första gången fick mandat att bedriva ungdomsverksamhet på central nivå. Då återväxten inom IF Metall är direkt avgörande för den framtida fackliga verksamheten, bedriver den centrala ungdomskommittén ett otroligt viktigt arbete.

När den centrala ungdomskommitténs kommande mandat avgörs på kongressen, hal- kar alltid verksamheten efter, eftersom ledamöterna inte väljs av kongressen utan av ansvarig ombudsman, som i sin tur får in underlag och sedan väljer utifrån bestämda krite- rier. Beslutet tas sedan av förbundsstyrelsen. Denna process gör att den centrala ung- domskommitténs arbete hamnar efter uppemot ett halvår, vilket är ogynnsamt för hela ungdomsverksamheten.

Med de föreslagna förändringarna kan ordföranden i den centrala ungdomskommit- tén fasas in med resterande ledamöter i förbundsstyrelsen. Då kan den centrala ungdoms- kommittén direkt efter avslutad kongress komma i gång med sitt arbete precis som reste- rande verksamheter har möjlighet till. Med en riktig nomineringsprocess och en valbered- ning säkerställs även den demokratiska processen, vilket är av yttersta vikt.

Med dessa förändringar blir den centrala ungdomskommittén en naturlig del av IF Metalls verksamhet, där kontinuitet skapas som möjliggör en långsiktig planering. Detta är ett tydligt ställningstagande till att IF Metall tar ungdomsverksamheten och återväxten på största allvar.

Vi föreslår kongressen besluta

att den centrala ungdomskommitténs ordförande utses av kongressen

att den centrala ungdomskommitténs ordförande adjungeras in i förbundsstyrelsen.

Utlåtande, motion B78

Det är endast stadgereglerade uppdrag som utses på kongressen. Andra uppdrag utses av förbundsstyrelsen. Förbundsstyrelsen fastställer vem som ska adjungeras in. IF Metalls kongress 2014 fastställde att representant från den centrala ungdomskommittén ska vara adjungerad i förbundsstyrelsen, vilket innebär att den centrala ungdomskommittén själv föreslår representant i förbundsstyrelsen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B79

Avdelning 46 Blekinge

Centrala ungdomskommittén ska utses på kongressen

Om den centrala ungdomskommittén väljs på kongressen skapas mer tyngd i uppdraget. Vi stärker också föryngringen i våra led. Dessa ledamöter är vår framtid och får också genom ett val på kongressen ett större erkännande. Dessutom blir den demokratiska pro- cessen större i trovärdighet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att den centrala ungdomskommittén utses på kongressen.

Utlåtande, motion B79

Det är endast förbundets ledande organ som utses på kongressen. Andra uppdrag utses av förbundsstyrelsen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B80

Avdelning 15 Stockholms län

Nomineringsförfarande

För att öka demokratin, överblickbarheten, enhetligheten och förståelsen i samband med nomineringsförfarandet på avdelningsnivå, vill vi att anvisningarna i stadgehandboken 2014, bilaga 3 Anvisningar för val i avdelning och klubb, den nionde punkten under rubriken Valordning, ändras så att medlem i val inom avdelning inte kan nomineras till fler uppdrag inom en avdelningsstyrelse.

Ändringen medför att det blir klarare vilka som är kandidater och utgör således en demokratisering av valen, då den renodlar kandidaturen till avdelningsstyrelsen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att förändra skrivningen i stadgehandboken så att det fortsättningsvis inte blir möjligt att kandidera till fler poster i en avdelningsstyrelse.

Utlåtande, motion B80

Förbundsstyrelsen anser att nuvarande ordning, som har gällt sedan förbundet bildades 2006, är att föredra ur ett demokratiskt perspektiv. Exempelvis har duktiga kandidater då möjlighet att stå till förfogande för fler nomineringar och inte enbart till ett uppdrag.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B81

Medlem Alfonso Ramirez, avdelning 15 Stockholms län

Arbetslösas organisation i avdelningarna

Medlemmarnas viktigaste inflytande i förbundets avdelningar baseras på klubborganisation och ombud i representantskap. Detta borde vara det normala även för arbetslösa medlemmar.

Eftersom en klubb förutsätts att organisera medlemmar hos en arbetsgivare, borde stadgarna justeras så att en klubb för arbetslösa medlemmar kan bildas i en avdelning. Lämpligen kan avdelningsstyrelsen efterhöra de arbetslösa medlemmarnas synpunkter och intresse av att aktivera sig i en klubb.

Det torde vara ganska självklart vilka uppgifter som, till skillnad från en vanlig arbetsplatsklubb, bortfaller för en klubb för arbetslösa medlemmar.

De arbetslösa medlemmarna borde, oavsett om de har en klubb eller inte, ha samma tilldelning av representantskapsombud som klubbarna i avdelningen har.

Följande organisation föreslås för arbetslösa medlemmar i avdelningarna inom IF Metall.

- I avdelning där ingen fungerande klubb för arbetslösa medlemmar finns, ska avdelningen kalla alla arbetslösa medlemmar till möte för att välja ombud till avdelningens representantskap. Lämpligen kan medlemmarna vid samma möte pröva frågan om att bilda en klubb.

- Gruppen arbetslösa medlemmar i avdelningen kan bilda klubb. För sådan klubb gäller stadgarna § 23 Klubb i alla tillämpliga delar.

De stadgar som bör ändras är § 19 mom. 3 Representantskapets uppgifter och sammansättning samt § 23 Klubb.

Jag föreslår kongressen besluta

att gruppen arbetslösa medlemmar i avdelningen ska ha samma representation i avdelningens representantskap som klubbar

att lägga till i stadgarna § 23 Klubb att gruppen arbetslösa medlemmar i avdelningen kan bilda klubb och att för sådan klubb gäller § 23 i alla tillämpliga delar

att avdelningen kallar alla arbetslösa medlemmar till möte för att välja ledamöter och ersättare till representantskapet.

Utlåtande, motion B81

Enligt stadgarna § 20 mom. 2 kan avdelningen i dag bilda en sektion för arbetslösa medlemmar som tar till vara deras engagemang och intressen. I stadgarna § 19 mom. 3 regleras att arbetslösa medlemmar på lämpligt sätt ska tillförsäkras rätten att välja representantskapsombud.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B82

Avdelning 15 Stockholms län

Klubbförteckning ska skickas in till avdelning årligen

I våra stadgar finns det ingen paragraf som reglerar klubbarnas skyldighet att skicka in en klubbförteckning till avdelningen varje år. Detta innebär i praktiken att det finns klubbar inom vårt verksamhetsområde som kan fortsätta att verka som klubb, utan att avdelningen vet vilka som innehar förtroendeuppdrag, vilka mandattider de har m.m.

Att göra ett tillägg till våra stadgar där det blir ett krav för samtliga klubbar att inkomma med en reviderad klubbförteckning varje år, skulle även innebära att avdelningen i ett tidigare skede kunde fånga upp klubbar utan eller med bristfällig verksamhet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att göra ett tillägg i våra stadgar där det blir ett krav för samtliga klubbar att inkomma med en reviderad klubbförteckning varje år till avdelningen

att om klubben inte inkommer med en klubbförteckning senast den 31 mars, ger detta avdelningen möjlighet att hålla inne utbetalningen av administrationsbidraget till dess att en klubbförteckning har inkommit till avdelningen

att förbundet under kongressperioden ska ta fram en digital lösning för inrapportering av klubbförteckningen.

Utlåtande, motion B82

IF Metalls stadgar § 23 reglerar redan i dag klubbarnas uppgifter och skyldigheter. I § 19 framgår att det är avdelningsstyrelsen som är ansvarig för att klubbarna hanterar och sköter de uppgifter som avdelningsstyrelsen har beslutat. Det kan med fördel även framgå i avdelningens reglemente. När det gäller att ta fram en digital lösning för inrapportering av klubbuppdrag, så finns detta med i utvecklingsarbetet kring IF Metalls nya digitala plattformar med medlemssystem och ny medlemsportal.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a och 2:a att-satserna och att anse 3:e att-satsen beaktad.

I debatten deltog:

Martin Berglund, 4 Södra Västerbotten
Johan Järvklo, 15 Stockholms län
Stefan Nilsson, 15 Stockholms län
Tobias Lehto, 1 Malmfälten
Hanna Alexandersson Kjellin, 40 Västbo-Östbo
Marie Johansson, 40 Västbo-Östbo
Jimmy Kristoffersson, 3 Norra Västerbotten
Jenny Pettersten, 26 Östergötland
Robin Wesche, 22 Sörmland
Tomas Nielsen, 43 Kronoberg
Patrik Sundin, 13 Bergslagen
Jonny Johansson Koski, 1 Malmfälten
Erik Eklund, 15 Stockholms län
Martina Lundström, 43 Kronoberg
Eleonor Lubell, 6 Mellersta Norrland
Åsa Dahlsten, 4 Södra Västerbotten
Albin Karlsson, 26 Östergötland
Susanne Öhrn, 46 Blekinge
Fredrik Svensson, 46 Blekinge
Stefan Jakobsson, 49 Nordvästra Skåne
Hans Andersson, 4 Södra Västerbotten
Jenny Helge, 26 Östergötland
Jasmin Cosic, 26 Östergötland
Johannes Sundelin, 1 Malmfälten
Isak Ekblom, 36 Göteborg
Tommy Kragh, 18 Örebro län
Khuanla Chalardyaem, 36 Göteborg
Christina Lundin, förbundskontoret
Martin Gunnarsson, förbundskontoret
Ulf Andersson, förbundsstyrelsen, adjungerad
Veli-Pekka Säikkälä, förbundsstyrelsen
Anders Ferbe, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B61–B82.

Förbundsstyrelsens förslag till vissa förändringar av stadgarna, utom avseende § 18 mom.1.

Patrik Sundins förslag om bifall till motion B67.

Susanne Öhrns förslag om bifall till motion B68.

Martin Berglunds, Jasmin Cosics, Åsa Dahlstens, Jenny Helges, Jonny Johansson Koskis, Jimmy Kristofferssons, Tobias Lehtos och Eleonor Lubells förslag om bifall till motion B70.

Khuanla Chalardyaems förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B70.

Stefan Nilssons förslag om bifall till motion B71.

Fredrik Svenssons förslag om bifall till motion B71 1:a och 2:a att-satserna.

Khuanla Chalardyaems och Isak Ekbloms förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B71.

Hanna Alexandersson Kjellins, Marie Johanssons, Albin Karlssons, Martina Lundströms, Tomas Nielsens och Jenny Petterstens förslag om bifall till motion B72.

Hans Anderssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B72.

Johannes Sundelins och Robin Wesches förslag om bifall till motion B77 1:a att-satsen.

Johan Järvklos förslag om bifall till motion B80.

Stefan Jakobssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B80.

Erik Eklunds tilläggsförslag till stadgetext i § 4 mom. 6 Företrädd att ”Lokal facklig organisation beslutar om rätten att bli företrädd. Finns inget lokalt ombud eller klubb är avdelningen lokal organisation.”

Christina Lundins förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B68, B77 och B80.

Ulf Anderssons, Anders Ferbes och Veli-Pekka Säikkäläs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B70 och B71.

Martin Gunnarssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B72.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B61–B82 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens förslag till vissa förändringar av stadgarna, utom avseende § 18 mom. 1, i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B67, B68 2:a och 3:e att-satserna, B68 1:a att-satsen, B71 3:e att-satsen, B77 1:a att-satsen och B80

att **bifalla** förbundsstyrelsens förslag till stadgetext i § 4 mom. 6 Företrädd

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B70, B71 1:a att-satsen och B72.

Protokollsanteckningar

Talartiden på detta avsnitt var två minuter.

Tommy Kragh deltog i debatten utan att lägga förslag.

Efter förslag från presidiet beslutade kongressen den 21 maj 2017 klockan 11.32 om streck i debatten, som startade klockan 10.45.

Kontrapositionsvotering genomfördes rörande motionerna B70 och B71 2:a att-satsen. Motion B70 utsågs att ställas mot förbundsstyrelsens förslag. Votering avseende motion B70 begärdes av Martin Berglund, 4 Södra Västerbotten.

Votering avseende motion B71 1:a att-satsen begärdes av Mirna Danho, 15 Stockholms län.

Votering avseende motion B72 begärdes av Tobias Lehto, 1 Malmfälten.

Övriga organisationsfrågor – Motionerna B83–B114 med utlåtanden

Motion B83

Avdelning 40 Västbo-Östbo

Jämställd organisation

IF Metall är en feministisk organisation som har satt upp ett mål på minst 30 procent kvinnor i beslutande och rådgivande organ. Vi anser att arbetet gått framåt och mer resurser har lagts på frågan, vilket är positivt. Men tyvärr så kan det lätt hända att fokus fastnar på ett kvantitativt mål, man känner sig alltför bekväm och arbetet avstannar när en procentuell siffra uppnåtts.

Vårt förslag är att vända på tankesättet och vara mer inriktade på jämställdhetsarbetet ur en psykologisk aspekt, som inte avstannar vid 30-procentsmålet utan att vi fortsätter med ett gediget kvalitativt jämställdhetsarbete.

Vi föreslår kongressen besluta

att jämställdhetsmålet ska vara max 70 procent av det överrepresenterade könet i beslutande och rådgivande organ både på central och avdelningsnivå.

Utlåtande, motion B83

Det nuvarande målet är minst 30 procent kvinnor i rådgivande och beslutande organ. Det föreslagna 70-procentiga målet förändrar problemformuleringen. I stället för att problematisera underrepresentationen, problematiseras överrepresentationen. Förbundsstyrelsen finner motionen intressant och nytänkande och att lokal tillämpning är möjlig. Dock är det 30-procentiga målet ett väl etablerat begrepp i dag i våra handlingslinjer och risken finns att arbetet tappar fart genom ett nytt fokus.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B84

Avdelning 44 Halland, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

HBTQ-certifiering av IF Metall

Alla människors lika värde har en speciell plats hos IF Metall och finns med i ändamålsparagrafen i våra stadgar; att bemöta alla människor och varandras olikheter med respekt, sätta högt värde på våra medmänniskor och inte döma eller diskriminera på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder.

HBTQ-personer har i praktiken osynliggjorts genom åren, eftersom de inte har upplevts passa in i den traditionella kvinno-/mansrollen, vilket har skapat ett stort utanförskap med katastrofala livssituationer som följd. Vi måste lära oss hur vi kan få insikt och kunskap i dessa frågor och på riktigt och utåt visa att vi menar *allas* lika värde. För att lära oss mer och sticka ut hakan som ett föredöme anser vi därför att IF Metall som förbund ska genomgå en HBTQ-certifiering.

Certifieringen ger både kompetenshöjning och ett synliggörande, vilket också medför ett strukturerat och målmedvetet sätt att arbeta för att skapa förutsättningar för ett respektfullt bemötande av alla människor oavsett deras bakgrund.

Hela vår organisation tjänar på att bli mer inkluderande!

Tillsammans med RFSL kan vi sätta fokus på HBTQ-personers livsvillkor, normer kopplade till kön och sexualitet samt vad ett HBTQ-kompetent bemötande innebär. Genom att HBTQ-certifiera vår verksamhet får vi verktyg för att kunna arbeta systematiskt med likabehandling, bemötande och mänskliga rättigheter.

Vi föreslår kongressen besluta

att IF Metall tillsammans med RFSL genomför en HBTQ-certifiering av valda organ och personal på förbunds- och avdelningskontor.

Utlåtande, motion B84

Alla människors lika värde är en grundsten för förbundet och för hela fackföreningsrörelsen. Att synliggöra de normer och strukturer som begränsar människor är ett ständigt pågående arbete. IF Metall har under kongressperioden 2014–2017 arbetat aktivt med jämställdhet som en kunskapsfråga och därigenom genomfört ett kunskapslyft på området.

Förbundsstyrelsen anser att ett lämpligt nästa steg i värdegrundsarbetet är att fördjupa kunskaperna i HBTQ-frågor och diskussioner förs därför, inom ramen för LO, om att tillsammans med HBT-sossen utbilda förtroendevalda och anställda i dessa frågor. Att såsom föreslås i motionen låsa fast sig vid en process, som certifiering med en tillhörande utbildning och från en specifik leverantör, riskerar att sätta fokus på metoden snarare än på kärnfrågan; att öka kunskapen och att vi i vårt bemötande verkligen är en inkluderande organisation.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B85

Avdelning 37 Gotland

LO-distrikt behålls

LO-kongressen beslutade att LO ska utreda och se över sin verksamhet och organisation.

LO finns regionalt i LO-distrikten och lokalt i LO-facken i kommunerna. Många LO-förbund har regionaliserat och centraliserat sin verksamhet. För många avdelningar är tvärfackliga studier avgörande för att kunna bedriva ett lokalt arbete.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att behålla nuvarande LO-distrikt.

Utlåtande, motion B85

Frågan om hur LO ska organiseras är ständigt aktuell, inte minst när förbunden under ett antal år har tappat i såväl organisationsgrad som i antal medlemmar. Mot bakgrund av detta initierade IF Metall en motion till LO:s kongress 2016 om LO:s framtida roll.

Motionen, som bifölls på kongressen, utarbetades i samråd mellan IF Metall, Kommunal och Handels. Att låsa sig fast i en uppfattning innan utredningen är klar, utan att ta hänsyn till vad denna kommer fram till, torde vara fel.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B86

Avdelning 44 Halland

Utveckla våra klubbar

I många olika forum dyker frågan upp om hur våra klubbar har tappat i kompetens och styrka. Frågan analyseras och diskuteras och oftast kommer man fram till att det beror på olika saker såsom generationsskifte, engagemang, kunskap m.m.

Dessa orsaker, och några till, kan vi möta med en satsning på att just stärka och ge våra klubbar möjlighet till utbildning och utveckling. Detta går om vi får till en tydligare riktlinje för hur vi ska göra. Vi är nog alla överens om att detta är en prioriterad fråga!

Därför behövs ett förtydligande från förbundet om att satsa på klubbarna och att man fokuserar på dessa, helst genom att infoga detta i handlingslinjerna, avsnitt Vår arbetsplats eller avsnitt Vår organisation.

Vi tror att detta skulle innebära mycket mer än att just stärka klubbarna och ge handlingskraftiga lokala fackliga organisationer. Det skulle även skapa ett ökat engagemang med organisering, studier och övrigt fackligt arbete. Härtill behövs ett förtydligande och en riktningvisare från förbundet om att detta är en prioriterad fråga.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att införa en skrivning i handlingslinjerna gällande prioritering av klubbstyrelseutveckling

att verka för och stödja arbetet med klubbstyrelseutveckling.

Utlåtande, motion B86

Förbundsstyrelsen stödjer uppfattningen att klubbarna behöver utvecklas och stärkas. IF Metall har därför börjat, och kommer fortsätta, att utveckla handledare i avdelningarna för att hantera klubbarnas utveckling. Men våra avdelningar bör själva få prioritera och utveckla den verksamhet som de anser vara viktigast för att uppnå handlingslinjerna utifrån sina lokala förutsättningar. Handlingslinjerna ska inte detaljstyra verksamheten utan de finns till för att peka ut riktningen för förbundet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a attsatsen och att anse 2:a attsatsen beaktad.

Motion B87

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Avdelningsordförande

Som avdelningsordförande ska du ha kunskap om ditt arbetsgivaransvar, du ska hålla utvecklingssamtal med ombudsmän och med styrelseledamöter. Du ska vara stödet som behövs om någon mår dåligt och den som agerar om en ombudsman behöver rehabilitering. Dessutom ska du vara den som fattar snabba och ibland obekväma beslut i personalärenden. Men vem stöttar en avdelningsordförande som mår dåligt, som inte har den kunskap som krävs för att kunna sköta arbetsgivaransvaret, och vem håller ett utvecklingssamtal med avdelningsordföranden? Svaret är: ingen.

Om någonting händer bland personalen på avdelningsexpeditionen finns en företagshälsovård att tillgå för de anställda där de kan få hjälp med krishantering. Där ingår inte en avdelningsordförande, denne får snällt ha sin krishantering på egen hand, hålla utvecklingssamtal med sig själv och eventuellt gråta ut framför sin egen spegelbild.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ge förbundskontorets personalenhet ansvaret att stötta och bistå våra avdelningsordförande i frågor som gäller uppdraget

att ge förbundskontorets personalenhet i uppdrag att årligen genomföra utvecklingsamtal med avdelningsordförandena.

Utlåtande, motion B87

Förbundsstyrelsen är väl medveten om att det ytterst är ordföranden som får stå till svars för hela avdelningens verksamhet och att det också i de flesta fall är ordföranden som är personalansvarig för ombudsmännen. Uppdraget är omfattande och vissa avdelningar har på förekommen anledning även inbegripit ordföranden i företagshälsovården.

Förbundskontoret har som uppgift att utifrån ovanstående bistå avdelningarna med stöd och hjälp. Därför tillhandahålls avdelningsstöd, bland annat i form av mentorsprogram och avdelningsutveckling, men också i många fall stöd direkt riktat till ordföranden. Förbundsstyrelsen anser att den modellen tjänar sitt syfte och att det finns goda skäl att arbeta vidare med den.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a att-satsen beaktad och att avslå 2:a att-satsen.

Motion B88

Avdelning 13 Bergslagen

Integrationsansvarig personal

Vi ser att många med invandrarbakgrund undviker eller drar sig för att kontakta våra avdelningar. En del av problematiken är att de inte vet till vem de ska vända sig.

I många fall när de har sökt kontakt har de blivit hänvisade till flera olika personer, vilket skapar en del oro och osäkerhet, eftersom det är en hög tröskel att kliva över redan innan de tar kontakten.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avdelningarna utser en bland den anställda personalen som ges ansvar för kontakten med personer med invandrarbakgrund, som ett led i en bättre integrering.

Utlåtande, motion B88

För IF Metall är ett inkluderande bemötande viktigt. IF Metalls personal ska ha kompetens att kunna bemöta alla och det är avdelningen som ansvarar för att fördela arbetsuppgifterna mellan de anställda. IF Metalls avdelningar finns över hela Sverige och det skiljer sig i sammansättningen av medlemskåren gällande bakgrund, etnicitet, funktion etc. I vissa avdelningar är andelen medlemmar med utländsk bakgrund större än i andra och därav skulle belastningen på en enskild anställd bli stor.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B89

Avdelning 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Värna om språket i facket

I våra stadgar anges som målsättning att vi ska stärka arbetets makt i förhållande till kapitalets makt. Det gäller tydligen inte språket. Vi är oerhört snabba och duktiga på att ta till oss arbetsgivarnas ord och uttryck. Vi använder dem sedan ohämmat, utan att reflektera över innebörd och ursprung.

Vilket språkbruk som används är också en maktfråga. Förr fanns exempelvis inga chefer i facket. Nu har vi massor av chefer på förbundskontoret. Till och med avdelningsordförandena har fått benämningen chef. I ett flertal av de företag (eller bolag, som Teknikarbetsgivarna skulle säga) där våra medlemmar arbetar, har klubbarna fått stora bekymmer med personalavdelningarna, eller HR-avdelningarna, som intar en alltmer bestämmd ton mot klubbarna. På vårt förbunds kontor har vi själva HR-generalister som är både förnuftigare, duktigare och viktigare, än flertalet av dem som finns på företagen. Då är det synd att kalla dem HR-generalister, eftersom de felaktigt förknippas med de HR-människor som har inställningen att facket ska kväsas.

När vi ska rekrytera och anställa personal i vårt förbund, anger vi i annonsen att det finns X antal medarbetare på enheten eller på avdelningsexpeditionen. Det faktum att vi själva använder ordet medarbetare är inte bara pinsamt, utan visar hur lite vi vet om ursprunget och betydelsen av ordet.

Överlag när vi anställer någon i vårt förbund, måste ideologin och kunnandet hos den som ska anställas vara viktigare än titeln.

Vi måste bli mycket bättre på att värdera och förstå det språk som vi använder i vår fackliga gärning. Genom att oreserverat och ogenerat ta till oss arbetsgivarnas formuleringar och ord bidrar vi bara till att deras makt ökar ännu mer.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att se över titlarna i vår organisation och det slentrianmässiga uttryckssätt som vi använder samt, där det anses nödvändigt, vidta åtgärder för att förändra dem.

Utlåtande, motion B89

Förbundsstyrelsen delar åsikten att vårt språk är för viktigt för att användas slentrianmässigt och utan eftertänksamhet. Med hjälp av språket kategoriserar vi inte bara vår värld, formar våra tankar och uttrycker våra erfarenheter, vi kan också visa vår makt och bjuda på motstånd. Vilka benämningar IF Metall har på olika funktioner i organisationen är en fråga som förbundsledningen ser över och hanterar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B90

Avdelning 51 Sydvästra Skåne

Beräkningsmodell för antal ombudsmän i avdelningarna

Det är mycket som ska hinnas med inom ombudsmännens område. Om vi ska få vår verksamhet att växa, krävs att se vilken möjlighet den har att göra det utifrån det avdelningsområde som ombudsmannen jobbar inom. I dag fördelas 80 företag/ombudsman för att jobba med medlemmar och arbetsgivare och antalet avtalsteckningsärenden tas inte med i beräkningen.

Det kan vara bra att ha en överblick över hur många avtalsteckningsärenden generellt avdelningsområdet brukar ha och utgå från detta då vi ska göra beräkningen. Vi an-

ser också att avrundning bör ske uppåt, för att kunna anställa i stället för att ombudsmännen ska jobba för mycket. På detta sätt får vi en organisation där alla känner att de hinner med att leverera förbundets mål.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att vi även skulle kunna ta med antalet avtalsteckningsärenden i beräkningen för hur många anställda ombudsmän vi ska ha ute på våra avdelningsområden.

Motion B91

Avdelning 22 Sörmland

Nyckeltal för antal ombudsmän

Nyckeltalen behöver ses över, eftersom arbetsbelastningen är för hög på våra ombudsmän.

Klubbarna har minskat och av de klubbar som finns, är det många som inte är självgående. Därför läggs det mesta arbetet där och inte på de arbetsplatser där klubb saknas.

Det läggs också på fler och fler arbetsuppgifter från förbundskontoret, där de kräver att ombudsmannen ska vara ansvarig/delaktig.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att se över nyckeltalen för antal ombudsmän för att öka närvaron på våra företag.

Utlåtande, motionerna B90 och B91

Förbundsstyrelsen behandlade under 2015 frågan om nyckeltal för antal ombudsmän. Resultatet blev att det numera finns en mer flexibel syn på antal ombudsmän i respektive avdelning och möjlighet att ansöka om lokal samordnare. Andemeningen med det beslutet var också att fördela om resurser till mer utåtriktat arbete med exempelvis att teckna avtal.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion B92

Avdelning 48 MittSkåne, 51 Sydvästra Skåne

Den framtida ombudsmannarollen

Vi är en organisation i ständig förändring och det kommer troligen att ställas högre krav på flexibla lösningar i framtiden vad gäller avdelningsstruktur och hur vi ska organisera det övergripande förbundsarbetet.

En av utmaningarna som vi har i framtiden är att klara av att tillvarata den absoluta spetskompetens som finns i många frågor runt om i landet inom IF Metall.

I dag är en ombudsman på en avdelning för att arbeta med avdelningsspecifika frågor eller centralt anställd, placerad i Stockholm, för specifika uppdrag. Vi vet alla vilka krav det ställer på ombudsmannens omgivning och ekonomi om hen visar intresse/söker ett uppdrag/anställning med central placering i Stockholm.

Vi menar att förbundet som helhet går miste om viktiga resurspersoner i det vardagliga arbetet om vi framöver håller kvar vid principerna om hur vi organiserar oss, lokalt och centralt.

På bara tio år har det skett en enorm teknikutveckling och vi har i organisationen erhållit bättre verktyg att arbeta med som möjliggör att en ombudsman skulle kunna vara centralt anställd, med en lokal placering ute i landet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utreda möjligheten att centralt anställda ska kunna utgå från sin hemregion.

Utlåtande, motion B92

Det finns med dagens teknik goda förutsättningar att utföra visst arbete från annan ort. Det går dock inte att bortse från värdet av att kunna samla vissa funktioner centralt, bland annat utifrån att arbetet är mer av övergripande karaktär. Förbundskontoret består av många olika funktioner/yrkeskategorier, en del av rent administrativ karaktär och andra av operativ karaktär. Vissa av dessa funktioner kräver samlad fysisk närvaro. Vissa kompetenser kan med dagens ordning dessutom vara problematiska att hitta. Detta var också en av utmaningarna som förstudien om förbundets första tio år pekade på. Förbundsstyrelsen anser att det finns skäl att, för vissa funktioner, utreda hur förbundet organiseras bäst framgent.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B93

Avdelning 26 Östergötland, 32 Höglandet, 33 Vätterbygden, 38 Östra Småland, 40 Västbo-Östbo, 41 Kalmarsund, 43 Kronoberg

Centrala ombudsmäns placering

IF Metall är en organisation i förändring. En av dagens och framtidens utmaningar är hur vi ska tillvarata den spetskompetens som finns i avdelningarna för att få ett mer effektivt och jämställt IF Metall.

Det skulle bli kostnadseffektivare och dessutom skulle ombudsmännens familjesituation slippa uppsplitande förändringar, jämfört med dagens situation då ombudsmännen är tvingade att flytta till Stockholm eller ha dubbelt boende för att kunna få anställning på förbundskontoret.

Såsom arbetet är organiserat i dag går förbundet miste om viktig kompetens och kunskap i det vardagliga arbetet. Med dagens teknik finns inga hinder för kontakt och konsultation mellan avdelningarna och förbundskontoret. IF Metalls framtid bygger på att samtliga inom förbundet ligger i framkant för den högsta medlemsnyttan och när det gäller att nyttja nya medier, nya kanaler och ny teknik.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att snarast införa möjligheten för centralt anställda att kunna utgå från sin hemregion.

Utlåtande, motion B93

Det finns med dagens teknik goda förutsättningar att utföra visst arbete från annan ort. Det går dock inte att bortse från värdet av att kunna samla vissa funktioner centralt, bland annat utifrån att arbetet är mer av övergripande karaktär. Förbundskontoret består av många olika funktioner/yrkeskategorier, en del av ren administrativ karaktär och andra av operativ karaktär. Vissa av dessa funktioner kräver samlad fysisk närvaro.

Vissa kompetenser kan med dagens ordning vara problematiska att hitta. Detta var också en av utmaningarna som förstudien om förbundets första tio år pekade på. Förbundsstyrelsen anser att det finns skäl att, för vissa funktioner, utreda hur förbundet organiseras bäst framgent. Att snarast införa möjligheten för alla centralt anställda att utgå från sin hemregion, utan att göra en utredning för att bedöma vilka konsekvenser detta får, skulle dock motverka sitt syfte.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B94

Avdelning 15 Stockholms län

Starkare avdelningsorganisationer

En överlevnadsfråga för vår organisation är hur vi ska kunna möta upp vårt behov av nyrekryteringar. I dagsläget arbetar vi defensivt. I varje unikt fall där en ombudsman försvinner har vi en oerhört lång process innan vi hittar en ersättare. Det system vi har i dag belastar kvarvarande ombudsmän extra hårt i alldeles för långa perioder.

Ombudsmannarollen är under ständig utveckling och arbetsområdena är stora och föränderliga. Att lära sig grunderna i rollen som ombudsman tar flera år, även om personen har erfarenhet inom organisationen sedan tidigare. En ombudsman ska bland annat arbeta med förhandlingar, avtalsteckning, medlemsvärvning, försäkringsfrågor, arbetsmiljö- och rehabiliteringsärenden. Dessutom ska ombudsmannen leda projekt och arbetsgrupper, sköta administration och internt fackligt arbete, vara kassör samt ansvara för personal, handledarutbildningar m.m. Listan kan göras lång och varje punkt innebär stort eget ansvar gällande kompetens och engagemang. Begreppet ”en fullärd, självgående ombudsman” är fritt för tolkningar, men rollen är inte uppbyggd för, eller ens tänkt, att kunna uppnå det.

För att möta upp vår framtids utmaningar i form av ökad rörlighet i kåren, måste vi satsa på framtiden genom att gå i framkant gällande att anställa fler ombudsmän ute på avdelningarna. Vi måste satsa på framtiden för att möta upp exempelvis ökat medlemsantal, sjukskrivningar, föräldraledigheter samt kompetensutbyte mellan avdelningar och förbund. Vi har inte längre en inlåsnings effekt i vårt pensionssystem. I dag får vi i stället en inlåsnings effekt genom en anorektiskt bemannad organisation som medför att en del avvaktar med föräldraskap, en del satsar inte på egen kompetensutveckling, sjuknärvaron är hög. En hel del står tillbaka på olika sätt, eftersom frånvaro skulle påverka arbetskamraternas bredd, som då får ökad arbetsbelastning.

Genom att skapa samarbetsorganisationer mellan avdelningarna, likt a-kassans system, kan vi stötta grannavdelningar vid långtidssjukfrånvaro, föräldraledighet, eller om någon slutar med kort varsel. Med en sådan modell går det även att kompetensväxla och stötta varandra mellan avdelningarna med specifika insatser, till exempel att få ned antalet otecknade kollektivavtal.

Lärandet i arbetet är den viktigaste delen för att få kunskaper vid nyanställning. För att klara detta uppdrag krävs det tid och resurser från våra redan rutinerade ombudsmän. Vi behöver ta fram gemensamma introduktionsplaner som hjälpmedel för de ombudsmän som handleder samt förslag på arbetssätt så att våra nyanställda får bästa möjliga stöd i arbetet.

Inom IF Metall diskuterar vi hur vi ska öka antalet medlemmar och företag med avtal, men bygger inte organisationen efter den framtidsbilden. Vi fortsätter att krympa organisationen efter den så kallade verkligheten och hamnar i en ond spiral. Våra rekryteringsprocesser ska ta tid, det är viktigt att vi hittar rätt personal, men det får inte bli på bekostnad av hälsan hos den kvarvarande personalen.

Vi måste våga tro på och bygga vår organisation efter den verklighet vi strävar mot för att blir trovärdiga i vår vision och för att kunna flytta fram positionerna.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram en handlingsplan för hur organisationen snabbt ska kunna ersätta ombudsmän som avslutar sin tjänst, eller som har en lång frånvaro, med kort varsel

att utse en arbetsgrupp som tar fram ett förslag på samarbetsorganisationer gällande bemanning och kompetensväxling mellan lokalavdelningarna samt en arbetsmodell för hur detta ska fungera

att ta fram en introduktions- och handledarplan för nyanställda ombudsmän.

Utlåtande, motion B94

Att rekrytera en ombudsman tar av naturliga skäl tid, inte minst utifrån att en anställning för IF Metall i de flesta fall är ett långvarigt åtagande. Det är viktigt att den som i slutändan får jobbet är rätt person. När det inte är möjligt att förbereda en rekrytering på grund av att behovet uppkommit hastigt är det av stor vikt att vi har förtroendevalda som kan gå in och stötta upp. IF Metall satsar mycket resurser på utbildning av våra förtroendevalda. Satsningen sker på alla nivåer, under kongressperioden avses också att genomföra en högre utbildning för förtroendevalda. I dag har vi ett system där avdelningar dels kan arbeta med aspirantsanställda, dels med vikarier.

Förbundskontoret har i dag en organisation som kontinuerligt arbetar med frågor gällande bemanning och kompetensutveckling lokalt och centralt. Utöver detta förs samtal löpande med de fackliga organisationerna kring dessa frågor.

Förbundsstyrelsen har tagit beslut om en mer långsiktig plan för introduktion och kompetensutveckling av lokala och centrala ombudsmän. I den nya planen finns en tydlig struktur och tidsplanering för kompetensutveckling. Första året som ny ombudsman kommer de flesta att genomgå en kortare introduktion, påbörja en LO-ombudsmannautbildning och göra en praktik på förbundskontoret, eller på en avdelning, beroende på om personen har anställts som lokal eller central ombudsman. Det finns även möjlighet att få en mentor.

Efter det första året kommer det att genomföras olika former av funktionsutbildningar. Individuella handlingsplaner ska tas fram mellan den enskilde och dennes ledningsperson/närmaste chef. Planen är att funktionsutbildningarna ska vara avklarade inom 3–5 år.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen att besluta att anse motionen beaktad.

Motion B95

Avdelning 22 Sörmland

Expeditionstider

Förbundets avdelningar är stora, både geografiskt och i antal medlemmar. Avdelning 22 Sörmland är stor geografiskt och därför ser våra medlemmar otroligt positivt på att expeditionsorterna är flera. Mot denna bakgrund, har vi medvetet valt att hålla öppet på flera platser, i stället för hela dagar.

Det är mycket olyckligt om förbundet tycker att våra expeditioner har fel öppettider. Vi uppmanar till att låta avdelningarna få bestämma över sina expeditionstider och antal expeditioner, utifrån medlemsbehovet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att låta avdelningarna ansvara över sina val av antal expeditioner

att låta avdelningarna ansvara över sina val av öppettider.

Utlåtande, motion B95

Levande–Öppen–Nära var devisen på en tidigare kongress. Att IF Metall uppfattas som ett förbund och att medlemmarna kan förvänta sig likartad service var de än befinner sig i landet är viktigt. IF Metall har precis som sina föregångsförbund valt att organisera förbundet i tre led: förbund, avdelning och klubb. IF Metall har också valt att varje avdelning är en juridisk person med ett eget organisationsnummer. Att vara en juridisk person med eget organisationsnummer och samtidigt ingå i ett förbund är ibland en organisatorisk utmaning. Kongressen beslutar om handlingslinjer, stadgar osv. Besluten gäller för hela förbundet, vilket genom historien har visat sig vara en styrka.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B96

Avdelning 15 Stockholms län

Konfliktersättning under semester

Förbundet varslade om konflikt på Tvättavtalets område under sommaren 2016. Ett antal företag valdes ut där medlemmarna skulle strejka för att få igenom våra krav. Dessbättre blev det aldrig någon strejk, eftersom ett nytt kollektivavtal träffades innan varseltiden gick ut.

Dock fick vi tillfälle att ställa vår konfliktorganisation på prov eftersom vi var väldigt nära en strejk. Varslet inträffade dessutom under en period då flertalet av våra förtroendevalda hade semester.

Vi saknar regler för hur vi ska ersätta våra förtroendevalda som måste kallas in som strejkvakter mitt under pågående semester. Förbundet skickade ut riktlinjer för hur anställd personal ska ersättas om de behövde avbryta sin semester, men förtroendevalda som har lön från sin arbetsgivare ska enligt nuvarande regler inte ersättas. Förbundet har även olika regler för ersättning beroende på anställningsform.

Oavsett titel, eller anställning bör alla behandlas på samma sätt vid inkallande till tjänstgöring under pågående semester eller annan beviljad ledighet (till exempel arbetstidsförkortning). Det är ingen som har arbetsplikt under sin semester om det inte föreligger särskilda skäl, vilket en konflikt självklart är. Det är en lika stor uppoffring för alla som blir inkallade under sin semester, oavsett titel, och vi bör därför ha ett gemensamt ersättningssystem för alla som kallas in.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram ett gemensamt regelverk för hur alla anställda och förtroendevalda ska ersättas om de kallas in till strejktjänstgöring under pågående semester eller annan beviljad ledighet.

Utlåtande, motion B96

Förbundsstyrelsen ser problematiken och förstår att konflikt under semesterperioder kan skapa problem för de förtroendevalda. En viktig princip för förbundet är dock att det fackliga uppdraget är ideellt. Ett förtroendeuppdrag kan inte likställas med ett arbete som ska avlönas. Det går därmed inte att ha ett gemensamt regelverk för förtroendevalda och anställda. Däremot ska en förtroendevald ersättas med de inkomstförluster som kan uppstå. Det som föreslås i motionen strider mot de principer som förbundsstyrelsen anser är viktiga att vidmakthålla.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B97

Avdelning 22 Sörmland

Återinför den internationella enheten på förbundskontoret

Industrin har stått och står inför en utflyttning från Sverige på grund av billigare arbetskraft och skillnader i lagar och avtal i olika länder. Med anledning av detta tycker vi det är mycket olyckligt att förbundet har tagit bort den internationella enheten som jobbade med dessa frågor. Vi anser att den internationella enheten ska återinföras och att förbundet gör en satsning på denna enhet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att återinföra den internationella enheten på förbundskontoret och lägga mer resurser och kraft där.

Utlåtande, motion B97

De frågor som vi dagligen arbetar med inom förbundet har i allt större utsträckning fått ett internationellt perspektiv. Fler och fler, såväl förtroendevalda som anställda, berörs och behöver inkluderas och ges breddad kunskap och kompetens för att lösa sina vardagliga uppgifter. Under kongressperioden ändrades organisationen som ett led i att inkludera fler enheter i den internationella verksamheten och på så sätt bredda ansvaret för de internationella frågorna.

Beslut om förbundets inriktning i olika frågor och vilken inriktning verksamheten ska ha tas av kongressen. Däremot anser inte förbundsstyrelsen att kongressen ska besluta om hur förbundskontoret ska vara organiserat för att på bästa sätt genomföra verksamheten.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B98

Avdelning 36 Göteborg

Återinrätta en internationell enhet inom IF Metall

Storföretagen i Sverige ingår i dag nästan undantagslöst i globala koncerner eller strategiska samarbeten. Villkoren för deras verksamhet och deras underleverantörer bestäms i hög grad av vår omvärld. Samtidigt har globalisering och teknisk utveckling lett till större osäkerhet om efterfrågeutveckling och konkurrensbild. Företagens strategier att möta denna osäkerhet påverkar anställningstrygghet, inflytande, facklig samhörighet och det fackliga vardagsarbetet. IF Metalls utveckling är nära kopplad till industrins förändringar, vilket innebär snabbare strukturomvandling i form av tätare teknikskiften och varierande efterfrågan på företagens marknader. Internationaliseringen skärper trycket på företagen att vara flexibla och ökar betydelsen av kunskap och livslångt lärande, inte minst genom Industri 4.0.

Dessa förändringar märks i dag på varje arbetsplats där IF Metalls medlemmar finns. Förändringarna inom industrin innebär svåra utmaningar, men också möjligheter för arbetarna. IF Metalls förmåga att utveckla nya strategier och arbetssätt för att hantera olika problemställningar påverkar medlemmarnas förtroende för förbundet och våra möjligheter att tillsammans bygga en stark facklig organisation.

I en tid där behovet av internationellt fackligt arbete sällan varit större än nu inom svensk industri, beslutade förbundsstyrelsen under 2015 att avveckla vår internationella enhet med påföljd att vi som ett av få förbund i världen inte längre har en internationell enhet. Det är både ansvarslost och oansvarigt gentemot våra medlemmar, klubbar och avdelningar.

En av förbundets intentioner med denna avveckling var att fler enheter, såsom organisationsenheten och förhandlingsenheten, delvis skulle dela på den avvecklade internationella enhetens tidigare ansvarsområden och på så sätt också ta ansvar för vissa av de internationella frågorna, vilket i och för sig är vällovligt. Men då dessa enheters huvuduppgift inte kommer att vara att syssla med internationella frågor i en bredare mening så finns en uppenbar risk att mycket hamnar mellan stolarna. Till detta kommer även en ökad oklarhet om vem man ska kontakta som är uppdaterad på just ”min” verkstadsklubbs internationella frågor. Kontinuitet är A och O för att inte riskera att frågorna avstannar. Med den tidigare internationella enheten fanns inga oklarheter om vem man skulle kommunicera med.

Inrättandet av en så kallad matrisgrupp gör att det blir ytterligare en komplexitet med flera inblandade i stället för som tidigare en sammanhållen internationell enhet med helhetsperspektiv och koordinationsansvar. IF Metall, mer än något annat svenskt fackförbund, måste självklart ha en internationell enhet med spetskompetens, tydligt fokus och sammanhållet ansvar liknande det som finns på våra övriga förbundsenheter. Förändringar kan ibland vara både nödvändiga och framsynta, men avvecklingen av den internationella enheten 2015 faller inte inom ramen för något av dessa kriterier.

För att på bästa sätt fortsätta att bevaka och upprätthålla våra medlemmars intresse när de allt oftare exponeras för globaliseringens effekter bör vi fortsätta att bygga på det vi har uppnått och självklart också fortsätta att utveckla det fackliga internationella arbetet!

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att skyndsamt återinrätta en internationell enhet på förbundskontoret

att utarbeta en framtidsinriktad verksamhetsplan för sådan internationell enhet där även övriga berörda enheter och nuvarande matrisgrupp kan ingå.

Utlåtande, motion B98

De frågor som vi dagligen arbetar med inom förbundet har i allt större utsträckning fått ett internationellt perspektiv. Fler och fler, såväl förtroendevalda som anställda, berörs och behöver inkluderas och ges breddad kunskap och kompetens för att lösa sina vardagliga uppgifter. Under kongressperioden ändrades organisationen som ett led i att inkludera fler enheter i den internationella verksamheten och på så sätt bredda ansvaret för de internationella frågorna.

Beslut om förbundets inriktning i olika frågor och vilken inriktning verksamheten ska ha tas av kongressen. Däremot anser inte förbundsstyrelsen att kongressen ska besluta om hur förbundskontoret ska vara organiserat för att på bästa sätt genomföra verksamheten.

Inom förbundet finns ett väl utvecklat system för verksamhetsplanering. På förbundskontoret planerar enheterna verksamhet utifrån sina ansvarsområden, men planering sker också tillsammans med andra enheter, eftersom verksamhetsansvaret många gånger är enhetsöverskridande.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B99

Avdelning 46 Blekinge, 47 Östra Skåne, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Facken inom industrin i framtiden

Vår organisation ger oss möjlighet att använda vår kollektiva styrka. En hög organisationsgrad gör att villkoren på arbetsmarknaden kan regleras med kollektivavtal. Det är oerhört viktigt med hög organisationsgrad över hela arbetsmarknaden för att inte fackför-eningsrörelsen och kollektivavtalsmodellen ska försvagas.

De senaste årens angrepp gällande försämringar på arbetsmarknaden från både Svenskt Näringsliv och politiska motståndare gör att vi måste stå än mer rustade i vår kamp att värna den svenska modellen.

Att stärka vår organisation är ett av de viktigaste uppdragen som vi har i dag. Det omfattar allt från att se till att vi har fler och bättre rustade förtroendevalda till en effektiv organisation som gör att vi aktivt arbetar med både avtalsteckning och rekrytering av nya medlemmar.

I de förändringar som sker inom LO bör vi redan nu se över den organisation som organiserar medlemmar inom industrin. IF Metall, Livs och GS har under åren med Facken inom industrin haft nära samarbete under avtalsförhandlingarna. Det är nu dags att ta nästa steg i att utveckla vår organisation och på detta sätt skapa mervärde i vår roll som facklig organisation.

IF Metalls avdelningar finns nu på 37 ställen i landet. GS har 15 avdelningar i landet och Livs har 5 regionkontor. Det finns många synergieffekter att vinna på att inleda ett arbete med antingen samgående eller gemensam administration.

Detta skulle skapa ett mervärde med lokalt närvarande fackliga förtroendevalda för samtliga förbund och skapar även förutsättningar för en ökad tillgänglighet och facklig närhet för våra medlemmar.

I de handlingslinjer vi beslutade om vid förra kongressen framgår att vi inom IF Metall är öppna för ett utökat samarbete och att vi även ser ett samgående med andra förbund inom industrin som önskvärt.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att inom kongressperioden utreda och eventuellt påbörja ett samgående med Livs och GS

att inom kongressperioden utreda och eventuellt påbörja ett samarbete på avdelningsnivå med Livs och GS.

Motion B100

Avdelning 19 Östra Värmland

Fackförbund i framtiden

Ett av problemen för fackförbund i framtiden kommer att vara slimmade arbetsplatser och färre medlemmar, där botemedlet oftast stavas geografiskt större avdelningar.

IF Metalls kännetecken är att finnas där medlemmarna finns och att ha stor lokal närvaro. Vi kan se att organisationsgraden är högre i mindre avdelningar, som har nära till medlemmarna.

Flera industriförbund brottas med problemet att ha stora avdelningar och långt till medlemmarna. För att avhjälpa detta anser vi att förbundet bör verka för en sammanslagning med andra industriförbund, detta för att hålla avdelningarna kvar vid sina medlemsnära perspektiv.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att under kongressperioden initiera och påbörja processen med att gå ihop med andra industriförbund.

Utlåtande, motionerna B99 och B100

Förbundsstyrelsen ansvarar för att ha ett långsiktigt perspektiv och ska därför i olika sammanhang ha dörren öppen för framtida förändringar. Vi lever i en föränderlig värld, vilket vi behöver förhålla oss till. I våra handlingslinjer framgår att förbundet ska samarbeta och samverka med andra förbund i olika frågor. Däremot är det inte bara vårt förbund som styr över en eventuell sammanslagningsprocess.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion B101

Avdelning 47 Östra Skåne, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Vision för IF Metall

En vision är en ”mental bild av en organisation; vad den gör och vart den är på väg”. Kort sagt, ett minne av framtiden.

De stora frågorna om vår framtid och utveckling begränsas inte till avtalsperioder eller kongressperioder. Vi har den uppfattningen, att inom IF Metall i dag diskuteras bara vad som ska hända fram till slutet på nästa avtalsperiod eller fram till nästa kongress.

För att vi ska kunna bedriva bättre verksamhet borde förbundet prata om ett längre tidsperspektiv. Vi tror att hela vår organisation skulle kunna hitta stöd och förståelse för nödvändiga förändringar om det långsiktiga visionsarbetet blir mer känt och bättre förankrat. Som medlemsutvecklingen fortlöper behöver förbundet ha en uppfattning om rätt organisation med medlemmen i centrum.

Vi lägger massor med tid på att arbeta fram nya riktlinjer vart tredje år, men vi borde ha riktlinjer som sträcker sig över 15–20 år och lägga tiden på att följa målpuppfyllelse mot de riktlinjer som vi är överens om. Vi ska använda kongressen till att få stöd i frågor som vi ska jobba med under tiden fram till nästa kongress. Det hade underlättat om vi var överens om den långa vägen, för då har vi lättare att slåss för kortsiktiga mål på våra kongresser.

Ibland är vi en organisation, men ofta är vi som 37. Långsiktigt borde vår förbundsstyrelse och vårt förbundsmöte föra talan som en organisation med långsiktiga riktlinjer att arbeta efter och som täcker alla våra områden. Det viktigaste är inte kronor och ören utan hur vi kan vara med och skapa en konkurrenskraftig industri i Sverige som samtliga parter är tillfreds med.

Vi diskuterar nytt löneavtal, men vi borde diskutera hur vi utvecklar den svenska modellen, för inte ska vi väl lämna över den till politikerna att ensamma bestämma över.

Vi diskuterar LO-samordning, som tydligen ingen vill ha. Vi borde diskutera vad vi vill ha i stället.

För inte så länge sedan kom LO-förbunden överens om gemensamma långsiktiga mål. Med långsiktiga mål avser LO-förbunden en period om tre kongressperioder, dvs. fram till 2028. Målen ska ses som en övergripande färdriktning för LO:s löne- och avtalspolitik i kommande avtalsrörelser. Under perioden fram till 2028 ska LO-förbunden verka för att de kollektivavtalade lägstalönerna för vuxna, som inte är under utbildning, ska ligga på en nivå som motsvarar minst 75 procent av medellönen för arbetare. Vi kan bara konstatera att där har vi en bit kvar. LO-förbunden ska dessutom verka för att lägstalönerna i genomsnitt ökar procentuellt mer än medellönen för arbetare.

Hur jobbar vi i IF Metall med den här uppgörelsen i dag? Hur väl förankrad är den i förbundet? Om man vill, så ligger en del av grunden till en vision för IF Metall i den uppgörelsen.

Vårt sätt att kortsiktigt arbeta återspeglar sig även på den politiska arenan och gör det svårt att känna att vi arbetar framåt. Vi diskuterar mycket politik och lägger mycket tid på politiska åsikter och strömningar som vi inte vill ha i vårt samhälle. Vi torde få en bättre samsyn och förståelse för vår egen politiska agenda, om vi har en tydlig bild av vart vi vill. I dag kryper vi upp i partiets knä för att påverka, men vi borde ha en så tydlig dagordning att det blir ett ömsesidigt behov av varandra. Det vi behöver är att bli mer långsiktigt överens om den politiska agendan. Tyvärr känns det som att partiets behov av oss bara infinner sig lagom till att det är dags för valarbete i partiets namn.

Visionen ska vara vägledande för verksamheternas mål:

- Vart vi är på väg.
- Vilka mål vi har på sikt.
- Vilka aktiviteter vi ska genomföra för att nå våra mål.

Kort sagt, hur vi vill att det ska vara!

Vi föreslår kongressen besluta

att IF Metall ska ta fram en vision som sträcker sig över en längre period och inte bara handlingsplaner som sträcker sig över kongressperioderna.

Utlåtande, motion B101

Förbundsstyrelsen tar redan i dag fram såväl årliga verksamhetsplaneringar som långsiktiga visioner. Det är en förutsättning för ett framtidsinriktat förbund att ständigt vara med i framkant när det gäller utvecklingen av förbundet och samhället i stort.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen att anse motionen beaktad.

Motion B102

Medlem Adrian Avdullahu, Katarina Bosetti Kristoffersson, Markus Hallén, Linda Jansson avdelning 36 Göteborg

Arbetsbelastning

Kongressens beslut på 30 procent av det underrepresenterade könet har medfört att det kvantitativa jämställdhetsarbetet burit frukt, dock ser vi att det kvalitativa arbetet inte hänger med i samma takt. Känslan är att många av de förtroendevalda kvinnor som finns i organisationen får en alldeles för hög arbetsbelastning i och med målet på det kvantitativa jämställdhetsarbetet.

Att bara jobba med det kvantitativa målet och inte bygga på organisationen underifrån resulterar i att våra förtroendevalda kvinnor löper en högre risk att drabbas av utmattningssyndrom, eftersom arbetsfördelningen mellan könen riskerar att bli ojämn på grund av den stereotypa uppdragsfördelningen.

Som feministiskt fackförbund är det vårt ansvar att värna om alla våra förtroendevalda. Vi ser därför att en utredning genomförs för att redogöra om riktlinjer för antal förtroendeuppdrag bör införas för samtliga förtroendevalda. Förhoppningen, om riktlinjer nu är utfallet, är att vi då måste jobba ännu hårdare för att få återväxt ur ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv.

Vi som organisation måste ändra på det strukturella sättet att tänka gällande jämställdhetsarbetet. Först då kan vi se en framtid där fler kvinnor kommer att vilja ta på sig förtroendeuppdrag.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att en utredning med ett jämställdhetsperspektiv genomförs kring den psykosociala arbetsmiljön för förtroendevalda inom IF Metall, för att eventuellt skapa riktlinjer för antal förtroendeuppdrag per förtroendevald

att återväxten ur ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv blir ett av de prioriterade områdena

att en redogörelse av resultatet rapporteras på nästa kongress.

Utlåtande, motion B102

Jämställdhet och bemötande är viktiga frågor för IF Metall. Avdelningens ansvar är att se till att de förtroendevalda har en god arbetsmiljö, där jämställdhet och mångfald är centrala delar. Likväl har den förtroendevalda rättigheter och skyldigheter att begränsa sina uppdrag.

Valberedningens funktion är att lägga förslag på kandidater som kan uppfylla uppdraget och att se till att förslagen är representativa för medlemskåren. Ett uppdrag har ett syfte. Det innebär att den valda ska utföra något. Har den förtroendevalda för många uppdrag där arbetsbelastningen blir för tung kommer både individen själv och organisationen att lida. Ansvaret hamnar i slutändan på avdelningsstyrelsen att se till att uppdragen fördelas jämnt mellan de förtroendevalda samt att stötta enskilda individer om uppdraget blir för tungt.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B103

Avdelning 7 Södra Norrland, 12 Uppland, 14 Värmland, 16 Mälardalen, 18 Örebro län

Centrala ungdomskommittén

Under kongressen 2014 fick den centrala ungdomskommittén förtroendet att fortsätta sitt arbete. Kommittén har fortsatt att utveckla den struktur och de arbetsätt som beslutades på föregående kongress. Detta har skett med en treårig plan där arbetet har varit fokuserat på organisering, politik och skolinformation. Verksamhetsplanen för dessa tre år beslutades av de ungdomsansvariga runt om i Sverige via motioner. Dessa motioner bearbetas och redovisas varje år på en central ungdomskonferens där alla ungdomsansvariga inom IF Metall har möjlighet att delta.

Det åligger även den centrala ledamoten att ha en regelbunden kontakt med de ungdomsansvariga på avdelningarna för att utveckla och stärka dem samt anordna regionskonferenser.

Den centrala ungdomskommittén arbetar även med att upprätta ett kontaktnät i Norden och internationellt, för att påverka ungas förutsättningar till arbete och för att deras rättigheter ska tillvaratas.

Under de tre senaste åren har ungdomsverksamheten växt sig starkare och blivit mer strukturerad och målinriktad. IF Metalls ungdomsverksamhet ligger i framkant och många av de andra LO-förbunden har tagit efter det arbete som har åstadkommit och bedriver nu sin verksamhet på liknande vis. Resultatet av arbetet inom ungdomsverksamheten har gjort att fler unga ansluter sig till IF Metall. En stark ungdomsverksamhet är därför nödvändig för att säkra återväxten i våra egna led.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ge fortsatt stöd till den befintliga centrala ungdomskommittén

att verka för fortsatt utveckling av den centrala ungdomskommittén.

Motion B104

Avdelning 22 Sörmland

Centrala ungdomskommittén

Under kongressen 2014 fick centrala ungdomskommittén förtroendet att fortsätta sitt arbete. Kommittén har fortsatt att utveckla den struktur och de arbetsätt som beslutades på föregående kongress. Detta har skett med en treårig plan där arbetet har varit fokuserat på organisering, politik och skolinformation. Verksamhetsplanen för dessa tre år beslutades av de ungdomsansvariga runt om i Sverige via motioner. Dessa motioner bearbetas och redovisas varje år på en central ungdomskonferens där alla ungdomsansvariga inom IF Metall har möjlighet att delta.

Det åligger även den centrala ledamoten att ha en regelbunden kontakt med de ungdomsansvariga på avdelningarna för att utveckla och stärka dem samt anordna regionskonferenser.

Den centrala ungdomskommittén arbetar även med att upprätta ett kontaktnät i Norden och internationellt, för att påverka ungas förutsättningar till arbete och för att deras rättigheter tillvaratas.

Under de tre senaste åren har ungdomsverksamheten växt sig starkare och blivit mer strukturerad och målinriktad. IF Metalls ungdomsverksamhet ligger i framkant och många av de andra LO-förbunden har tagit efter det arbete som har åstadkommit och bedriver nu sin verksamhet på liknande vis. Resultatet av arbetet inom ungdomsverksamheten har gjort att fler unga ansluter sig till IF Metall. En stark ungdomsverksamhet är därför nödvändig för att säkra återväxten i våra egna led.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ge fortsatt ekonomiskt stöd till den befintliga centrala ungdomskommittén

att verka för fortsatt utveckling av den centrala ungdomskommittén.

Utlåtande, motionerna B103 och B104

Förbundsstyrelsen är positiv till ungdomsverksamhet, som är en viktig del av förbundets återväxt. Det är viktigt att den centrala ungdomskommittén består av ungdomar som vid nomineringen är under 30 år. Principen att en ungdomskommitté ska bestå av ungdomar har gällt sedan bildandet av den första centrala ungdomskommittén. Detta innebär att majoriteten av ledamöterna i den befintliga centrala ungdomskommittén kommer att väljas om efter kongressen och det är därmed inte möjligt att fastställa att den befintliga centrala ungdomskommittén ska fortsätta att stödjas.

Det är i dag förbundsstyrelsens uppgift att skapa förutsättningar för att utveckla ungdomsverksamheten inom IF Metall. Verksamheten kommer alltid att utvecklas, men hur den ska utvecklas för att kunna möta framtidens utmaningar ska inte låsas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a att-satserna och att anse 2:a att-satserna beaktade.

Motion B105

Avdelning 30 Bohuslän-Dal

Återväxt

I samband med krisen 2008–2009 tappade vi många av våra unga förtroendevalda. Detta medförde att delar av ungdomsverksamheten gick tillbaka flera steg och vi tappade en stor del av återväxten. Upplevelsen är att avdelningar i dag har svårt att få i gång fungerande ungdomsverksamheter, vilket äventyrar återväxten i organisationen.

Ett bra sätt att få i gång ungdomsverksamheten är att hitta nya vägar för att förbereda våra unga förtroendevalda och långsiktigt säkra återväxten. För att få erfarenhet räcker det inte med att läsa protokoll och studera styrelseteknik, utan de behöver vara med i verksamheten.

Vi föreslår kongressen besluta

att ledamot från ungdomskommittén ska adjungeras till avdelningsstyrelsen.

Motion B106

Avdelning 34 Borås

Återväxt

I samband med krisen 2008–2009 tappade vi många av våra unga förtroendevalda. Detta medförde att delar av ungdomsverksamheten gick tillbaka flera steg och vi tappade en stor del av återväxten inom förbundet. Upplevelsen är att avdelningar i dag har svårt att få i gång en väl fungerande ungdomsverksamhet, vilket äventyrar återväxten i organisationen.

Vi anser att i de fall vi lyckas bilda ungdomskommittéer i våra avdelningar, bör vi också lyfta in en ledamot från dessa i våra styrelser, i syfte att få en bredare kunskap om vår verksamhet och öka det fackliga engagemanget.

Vi föreslår kongressen besluta

att en ledamot från avdelningens ungdomskommitté ska adjungeras till avdelningsstyrelsen.

Utlåtande, motionerna B105 och B106

Förbundsstyrelsen delar andemeningen i motionerna, att det är önskvärt att alla avdelningar arbetar för att säkra återväxten. Däremot ska inte kongressen detaljstyra vilka uppdrag som ska ingå i en avdelningsstyrelse. Det finns heller inget hinder i dag för någon avdelning inom IF Metall att adjungera individer med specifika uppdrag till avdelningsstyrelsen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion B107

Avdelning 4 Södra Västerbotten, 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 36 Göteborg

Förtroendemannalagen (FML) inom bemanningsbranschen

Att arbeta för att fler anställda inom bemanningsföretag blir medlemmar i en facklig organisation var ett beslut som togs av LO-kongressen 2012. Det har också beslutats att verka för att öka antalet förtroendevalda inom bemanningsföretagen.

I dag arbetar totalt cirka 120 000 människor inom bemanningsbranschen. Organisationsgraden är så låg som 18 procent! Väljer vi att titta på siffrorna för förtroendevalda inom branschen, är det enligt LO endast 90 förtroendevalda registrerade. Av dessa är 76 verksamma inom ett och samma förbund nämligen IF Metall.

En förutsättning för att organisera fler inom bemanningsbranschen är att ha aktiva och närvarande förtroendevalda. Inom denna bransch är det svårt att få förtroendevalda, eftersom tidigare förtroendevalda vittnar om att inhyrande kundföretag meddelar sitt ogillande eller ändrade behov om en facklig förtroendevald hos bemanningsföretaget ska ta ut facklig tid för sitt uppdrag. Om sedan bemanningsföretaget väljer att placera den förtroendevalde hos en annan kund, kanske till och med i en annan kommun, är risken stor att vederbörande ser sig om efter ett annat arbete. Bemanningsföretagen och FML måste skapa möjlighet för lokal facklig verksamhet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att förtroendevalda inom bemanningsbranschen är ett lika naturligt inslag som inom andra branscher

att skrivningar införs i FML som stärker den förtroendevaldes ställning inom bemanningsbranschen.

Utlåtande, motion B107

Under 2016 genomfördes projektet Organisering och facklig representation i bemanningsbranschen, där de problem som finns belystes. Utifrån projektets slutsatser kommer en arbetsgrupp att tillsättas för att stödja avdelningarna med att organisera det fackliga arbetet i branschen och därmed få fler förtroendevalda. Inom ramen för projektet har arbetsrätten setts över och förbundsstyrelsen ser ingen anledning till ändringar utifrån att kunna organisera en bra facklig verksamhet inom branschen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a satsen beaktad och att avslå 2:a satsen.

Motion B108

Avdelning 7 Södra Norrland

Aktiverande organisering

Den bristande kunskapen om fackföreningens historia skapar ett hinder för den fackliga framgången för de lokala avtalen, då medlemmarna i en förhandling inte används som kraft. Den enskilde medlemmen får i dag information på en anslagstavla, eller någon form av yttlig information, och är inte del av den lokala fackliga verksamheten.

Genom att använda sig av strategisk organisering har klubben på SMP Parts AB lyckats vända sin lokala klubbverksamhet från en förvaltande verksamhet, och för att använda medlemmarnas ord ”hemliga klubben”, till att i dag ha en hög organisationsgrad med medlemmar som står bakom klubbens verksamhet.

Vi anser att detta är vägen att gå för att skapa förståelse för att vi behöver få tillbaka den fackliga kampen och relevansen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att driva frågan att använda sig av strategisk organisering för att återskapa den fackliga viljan samt relevansen till facket

att förbundet ska stödja projekt i alla avdelningar.

Utlåtande, motion B108

Ett led i att få medlemmar och förtroendevalda mer aktiva är att både medlemsutbildningen och förtroendevaldutbildningen Agera har gjorts om. Ett steg för att öka den faktiska aktiviteten ute på företagen är därför att ha en hög utbildningsgrad.

IF Metall har över tid haft olika åtgärder för att stödja avdelningars projekt, där det senaste var ”extraresurs för avdelningarnas organisationsarbete”. Förbundet kräver då att vissa kriterier är uppfyllda. Det finns dock inget i dag som hindrar att avdelningarna själva genomför och finansierar projekt.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a att-satsen beaktad och att avslå 2:a att-satsen.

Motion B109

Avdelning 15 Stockholms län

Förbundets hantering av bifallna motioner

När kongressen beslutar att bifalla en motion innebär detta att förbundet har att leva upp till motionen. Vissa av besluten efterlevs och följs upp under hela kongressperioden, som till exempel efter den senaste kongressen, där vi fastställde handlingslinjerna enligt vilka 100 procent av arbetsplatserna ska besökas, 85 procent organisationsgrad, minst 30 procent kvinnlig representation och 0 procent otecknade kollektivavtal ska uppnås.

Förbundsrepresentanter åkte landet runt under hela kongressperioden för att följa upp hur det går med avdelningarnas arbete att uppfylla dessa mål. Förbundet har även skapat datasystem där vi kan följa hur arbetet för att nå målen går. Det är väldigt bra att alla i organisationen kan se hur vi arbetar för att nå målen.

Det är granskningskommitténs uppgift att granska att besluten efterlevs och nu kommer granskningskommittén att försvinna. När revisorerna tar över uppgiften att granska beslutens efterlevnad, har vi ett tillfälle även här att skapa ett system där samtliga medlemmar kan följa detta arbete. Med dagens teknik kan man med små medel, till exempel via medlemsportalen, ge alla en fortlöpande information om hur arbetet med att följa fattade beslut går.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att under kommande kongressperiod arbeta fram ett nytt rapporteringssätt, där det redovisas hur arbetet med att uppfylla fattade kongressbeslut fortgår så att alla medlemmar kan följa arbetet.

Utlåtande, motion B109

Många av de beslut som fattas på kongressen är aktiviteter som kan pågå under hela kongressperioden och kan därför inte redovisas löpande. Förbundsstyrelsen gör en årlig uppföljning av arbetet med de beslut som fattats av kongressen. Denna uppföljning redovisas för granskningskommittén och revisorerna. Det är sedan kongressen som slutligen tar ställning till om besluten har genomförts och beslutar om ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen för genomförd kongressperiod. Att utveckla ett nytt system i enlighet med motionen för att löpande rapportera arbetet som sedan redovisas på hemsidan skulle vara att frångå beslutsordningen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B110

Avdelning 7 Södra Norrland

Hantering av handlingar

När en avdelningsstyrelse tillskriver förbundsstyrelsen gällande viktiga frågor, till exempel organisatoriska, är det inte alltid som alla handlingar delges hela förbundsstyrelsen. Handlingarna stannar vid förbundsstyrelseberedningen, eller till och med tidigare och endast förslag till beslut i frågan går till förbundsstyrelsen. Varje ledamot ska inför beslut kunna ta egen ställning i frågan med ett komplett underlag.

Vi föreslår kongressen besluta

att alla handlingar som finns i ett ärende adresserat till förbundsstyrelsen ska delges i sin helhet till alla ledamöter.

Utlåtande, motion B110

Förbundsstyrelsen består av 13 arbetande ledamöter och 4 kongressvalda ledamöter. De har att utgöra den yttersta ledningen mellan kongresserna. Till sitt förfogande har de ett förbunds kontor med cirka 130 anställda samt i förekommande fall avdelningarnas anställda och förtroendevalda. För att hantera detta i daglig drift har förbundsstyrelsen utarbetat ett antal arbetsordningar.

Att samtliga handlingar som har adresserats till förbundsstyrelsen ska delges varje enskild ledamot som det föreskrivs i motionen, vore att ålägga respektive ledamot en orimlig arbetsbelastning. Förbundsstyrelsens ledamöter ska alltid tillhandahållas tillräckliga underlag i beslutsfrågor och har naturligtvis alltid rätt att se adekvata handlingar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B111

Avdelning 22 Sörmland

Förbundsstyrelsen på turné

Vi pratar mycket i vårt förbund om organisering och att synas ute bland medlemmarna. Vi tycker att förbundsstyrelsen borde försöka att förlägga sina styrelsemöten ute i verksamheten, för att komma närmare medlemmarna och se våra medlemmars arbetsplatser.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att förlägga ett antal av sina styrelsemöten ute på klubbar och företag för att träffa medlemmar och se verksamheten ute i landet.

Utlåtande, motion B111

Förbundsstyrelsen delar i sak uppfattningen, eftersom det naturligtvis är av vikt att förbundsstyrelsen alltid befinner sig nära och fast förankrad i förhållande till medlemmarna. Förbundsstyrelsens arbetande ledamöter är aktiva på IF Metallträffar och andra utåtriktade aktiviteter. Vidare befinner de sig till vardags i en miljö nära medlemmarna. I de flesta fall har de arbetande ledamöterna en vardagssituation med fackligt arbete, både på företaget och på avdelningsnivå. Förbundets ledning förlägger mycket tid på utåtriktade aktiviteter och på arbetsplatsbesök.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B112

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Södra Västerbotten, 7 Södra Norrland

Kampanjer för att öka medlemsantalet

Många klubbar har svårt att värva nya medlemmar till IF Metall.

Förbundet måste bli mer aktivt när det gäller att värva nya medlemmar. Unionen har med stor framgång använt sig av olika kampanjer; avgiftsreducering för nya medlemmar, välkomstpremier, fler arbetsplatsbesök, bra informationsmaterial för förtroendevalda vid värvning av nya medlemmar, uppsökeri, skolinformation – ja, listan på åtgärder kan göras lång.

Vi ser att vi inte når målet på ökad anslutningsgrad och vi måste bli bättre på att värva nya medlemmar till IF Metall. Något måste göras nu! Ett av förbundets viktigaste mål under kongressperioden är att öka organisationsgraden till 85 procent. Vi kan nu konstatera att vi har misslyckats totalt med detta viktiga mål.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att tillsätta en arbetsgrupp som får i uppdrag att snabbt ta fram förslag till åtgärder för att nå målet på 85 procents anslutningsgrad.

Utlåtande, motion B112

På förbundskontoret i dag finns organisationsenheten, vars syfte bland annat är att arbeta för en ökad organisationsgrad. Organisationsenheten arbetar kontinuerligt med aktiviteter lokalt och centralt för att höja organisationsgraden. Det viktigaste arbetet är dock det som sker ute på arbetsplatserna genom det lokala fotarbetet. Detta kan aldrig ersättas av en arbetsgrupp. Arbetet med organisering av medlemmar både kan och ska ske lokalt utifrån avdelningarnas förutsättningar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B113

Avdelning 15 Stockholms län

Förläggning av framtida kongresser

Kongressen 2014 ägde rum under samma veckodagar som kongressen 2017, dvs. fredag till måndag. Vi kunde under kongressen 2014 konstatera att våra kongressledamöter fick slita hårt under hela kongressen med väldigt långa och sena kongressdagar. Våra ledamöter kom till kongressen efter en veckas hårt slit i produktionen och fick sedan arbeta hårt hela kongressen. När kongressen avslutades fick de åka hem för att fortsätta i produktionen fram till veckans slut.

Vi är ett rikt fackförbund som har råd att se till att våra ombud får den vila de behöver för att både klara sina utmaningar på arbetsplatsen och för att få fritid med sina nära och kära. Enligt gällande arbetstidslagstiftning har man rätt till minst 36 timmars sammanhängande vila under en sjudagarsperiod. Om vi räknar kongressarbete som arbete, får våra ombud inte ens den utökade ledigheten om 72 timmar till veckoslutet efter kongressen. Under kongressen 2014 framkom från flertalet av ombuden önskemål om att framtida kongresser inte ska förläggas under helgdagar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att förlägga framtida kongresser på vardagar och inte på helgdagar.

Utlåtande, motion B113

Vid planering av en kongress måste hänsyn tas till bland annat var kongressen ska förläggas, tidsåtgång och vilka tillgängliga lokaler som finns. Det skulle vara olyckligt om kongressen detaljstyrde planering av kommande kongresser eller andra stora konferenser.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B114

Avdelning 26 Östergötland, 32 Högländet, 33 Vätterbygden, 40 Västbo-Östbo, 43 Kronoberg

Digital signering av RSO vid skyddsronder m.m.

Vid registrering av arbetsplatsbesök ska både regionala skyddsombud (RSO) och arbetsgivare underteckna rapporten och båda parterna får varsin kopia. Rapporten ska därefter arkiveras på avdelningsexpeditionen.

Om verktyget Fokus utvecklas med digital signatur, kan alla parter enkelt få en kopia per mejl i stället och därmed sparar vi både på miljön och tiden för administration.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utveckla verktyget Fokus med digital signatur.

Utlåtande, motion B114

Verktyget Fokus utvecklas kontinuerligt efter behov och önskemål som finns från avdelningar och förtroendevalda. En digital signering för protokoll är en av de förbättringar som, bland andra åtgärder, i dag finns med i planen för vidareutveckling av Fokus besök.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

I debatten deltog:

Khuanla Chalardyaem, 36 Göteborg
Johan Järvklo, 15 Stockholms län
Ulf Karlsson, 43 Kronoberg
Robin Wesche, 22 Sörmland
Jimmy Fredriksson, 13 Bergslagen
Johanna Andersson, 22 Sörmland
Catarina Palmblad, 47 Östra Skåne
Marcela Ossandon, 15 Stockholms län
Stefan Jansson, 30 Bohuslän-Dal
Steve Norrman, 36 Göteborg
Maria Grehagen Hedberg, 15 Stockholms län
Håkan Lundberg, 48 MittSkåne
Mats Bäcklund, 2 Norrbotten
John Olov Erickson, 7 Gävleborg
Tomas Karlsson, 2 Norrbotten
Hans Andersson, 4 Södra Västerbotten
Viveka Andrén, 51 Sydvästra Skåne
Pia Litbo, 47 Östra Skåne
Caroline Olsson, 48 MittSkåne
Renato Salvatierra Santibanez, 5 Höga Kusten
Besnik Zeneli, 49 Nordvästra Skåne

Mikael Johansson, 48 MittSkåne
Ewa Tuveesson, 51 Sydvästra Skåne
Daniel Hellmark, 15 Stockholms län
Per Nilsson, 48 MittSkåne
Cristina Voina, 51 Sydvästra Skåne
Annette Rydell, 46 Blekinge
Susanné Stjernfeldt, 47 Östra Skåne
Andreas Wahlman, 48 MittSkåne
Senad Biberic, 51 Sydvästra Skåne
Marcus Degerskär, 46 Blekinge
Lars-Eric Jönsson, 51 Sydvästra Skåne
Ingvar Andersson, 46 Blekinge
Per Ågren, 16 Mälardalen
Elvira Hadzimesinovic, 51 Sydvästra Skåne
Michael Gustafsson, 15 Stockholms län
Jasmin Cosic, 26 Östergötland
Peter Ilar, 10 Dalarna
Monica Enarsson, 10 Dalarna
Albin Karlsson, 26 Östergötland
Jenny Ernerdahl, 49 Nordvästra Skåne
Linda Jansson, 36 Göteborg
Fredrik Svensson, 46 Blekinge
Martin Gunnarsson, förbundskontoret
Stefan Leiding, förbundsstyrelsen
Anna Jensen Naatikka, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B83–B114.

Hans Anderssons, Senad Biberics, Lars-Eric Jönssons och Caroline Olssons förslag om bifall till motion B84.

Linda Janssons förslag att motion B84 avslås.

Ingvar Anderssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B84.

Jimmy Fredrikssons förslag om bifall till motion B88.

Marcus Degerskärs, Elvira Hadzimesinovics, Annette Rydells och Fredrik Svenssons förslag om bifall till motion B90.

Jasmin Cosics, Marcus Degerskärs, Albin Karlssons, Annette Rydells och Fredrik Svenssons förslag om bifall till motion B91.

Johanna Anderssons förslag om bifall till motion B91 samt tilläggsförslag att ”då med speciellt fokus för de avdelningar som inte har möjlighet att ha lokala samordnare”.

Per Nilssons och Cristina Voinas förslag om bifall till motion B92.

Daniel Hellmarks förslag om bifall till motion B94 1:a och 2:a att-satserna.

Caroline Olssons, Marcela Ossandons och Renato Salvatierra Santibanez förslag om bifall till motion B96.

Khuanla Chalardyaems, Monica Enarssons, Ulf Karlssons och Steve Norrmans förslag om bifall till motion B98.

Mikael Johanssons och Besnik Zenelis förslag om bifall till motion B99.

Catarina Palmblads förslag om bifall till motion B99 2:a att-satsen.

Pia Litbos och Håkan Lundbergs förslag om bifall till motion B101.

Robin Wesches förslag om bifall till motion B103.

Per Ågrens förslag om bifall till motionerna B103 2:a att-satsen och B104 2:a att-satsen.

Stefan Janssons förslag om bifall till motion B105.

John Olov Ericksons förslag om bifall till motion B108.

Viveka Andréns, Mikael Johanssons och Johan Järvklos förslag om bifall till motion B109.

Mats Bäcklunds och Tomas Karlssons förslag om bifall till motion B112.

Maria Grehagen Hedbergs och Ewa Tuveßsons förslag om bifall till motion B113.

Jenny Ernerdahls, Michael Gustafssons, Peter Ilars, Johan Järvklos, Susanné Stjernfeldts och Andreas Wahlmans förslag om bifall till motion B113 samt tilläggsförslag att ”kongressen utökas med en dag”.

Martin Gunnarssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B90 och B91.

Stefan Leidings förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B113.

Anna Jensen Naatikkas förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B83–B114.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B83–B114 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B88, B99 1:a att-satsen, B103, B104 2:a att-satsen, B105, B108 och B109

att **bifalla** motion B91 och tilläggsförslaget att ”då med speciellt fokus för de avdelningar som inte har möjlighet att ha lokala samordnare”

att **bifalla** motion B113 och tilläggsförslaget att ”kongressen utökas med en dag”

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B84, B94 1:a och 2:a att-satserna, B96, B99 2:a att-satsen, B101 och B112

att efter votering **bifalla** motion B92

att efter rösträkning med röstsiffrorna 172 mot 143 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B90

att efter rösträkning med röstsiffrorna 191 mot 120 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B98.

Protokollsanteckningar

Efter förslag från presidiet fastställdes talartiden till en minut innan debatten påbörjades. Votering avseende talartiden begärdes av Alexandra Johansson, 41 Kalmarsund.

Kontrapositionsvotering genomfördes rörande motion B84 bifallsyrkande och B84 avslagsyrkande. Motion B84 avslagsyrkande utsågs att ställas mot förbundsstyrelsens förslag. Votering avseende motion B84 begärdes av Robert Paulrud, 15 Stockholms län.

Rösträkning avseende motion B90 begärdes av kongressordföranden.

Votering avseende motion B92 begärdes av Anna Jensen Naatikka, förbundsstyrelsen.

Votering avseende motion B94 1:a och 2:a att-satserna begärdes av Johan Järvklo, 15 Stockholms län.

Votering avseende motion B96 begärdes av Susanne Husberg, 7 Gävleborg.

Rösträkning avseende motion B98 begärdes av Tina Hansen, 36 Göteborg.

Votering avseende motion B99 2:a att-satsen begärdes av Besnik Zeneli, 49 Nordvästra Skåne.

Votering avseende motion B101 begärdes av Pia Litbo, 47 Östra Skåne.

Votering avseende motion B112 begärdes av Mats Bäcklund, 2 Norrbotten.

Föredragning

Ulf Andersson, förbundskontoret: Ordförande, kongressombud och övriga gäster!

Jag har strukit ungefär 90 procent av det jag hade tänkt att säga, för att korta ned min talartid så att ombuden får mer tid.

Jag hade tänkt prata om vikten av en stark ekonomi och vikten av att vårda ekonomin. Men det har mina kamrater Stefan och Anders redan gjort på ett förtjänstfullt sätt, så jag har inget mer att säga om det. Men det är tillfredsställande att delegera arbetsuppgifter till vår ordförande och till Sveriges statsminister.

Genom medlemskapet i IF Metall har våra medlemmar ett bra försäkringsskydd genom vår olycksfallsförsäkring, en barngrupplivförsäkring och inte minst den garanterade tjänstegrupplivförsäkringen, som ger en ekonomisk hjälp för respektive och barn när det allra värsta händer. Det finns också via medlemskapet möjlighet att frivilligt teckna en hemförsäkring till rabatterat pris och möjlighet till andra rabatterade tilläggsförsäkringar. Det finns även olika lokala försäkringslösningar att teckna via lokalavdelningar och klubbar. Det finns ett antal motioner med förslag på olika försäkringslösningar.

Vi har i ekonomikommittén kommit fram till att det finns ett ekonomiskt utrymme från den målsättning som föreslås i ekonomikommitténs rapport. Ekonomikommittén anser dock att det utrymmet ska användas till att stärka förbundets lokala organisation. Utifrån detta föreslår ekonomikommittén ingen förändring i den ekonomiska målsättningen.

Det finns också ett antal motioner som föreslår att ingen representation inom IF Metall ska ske med alkohol. Förbundet är redan i dag mycket restriktivt med alkoholrepresentation och huvudregeln är att ingen alkohol ska ingå i representationen. Det är också därför förbundsstyrelsen anser dessa motioner vara beaktade.

Förbundsstyrelsen anser dock att det vid vissa särskilda tillfällen, som särskilt ska regleras genom beslut av förbundsstyrelsen, kan vara lämpligt att på ett måttfullt sätt representera med alkohol. På motsvarande sätt bör detta hanteras också i lokalavdelningarna. Förbundsstyrelsen har därför bifallit en motion från avdelningen i Halland. Det är här också viktigt att poängtera att ett kongressbeslut på att förbjuda inköp av alkohol omfattar hela förbundets samtliga organisationsled, dvs. förbunds kontor, lokalavdelningar, klubbar, branschforum, sektioner m.m.

Avslutningsvis vill jag föreslå bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B115–B148 och att kongressen fastställer ekonomikommitténs rapport. Jag föreslår också bifall till förbundsstyrelsens förslag att den centrala förbundsavgiften fastslås till 1,0 procent för nästkommande kongressperiod och att konfliktersättningen för samma period fastställs till 80 procent av lönen efter avdrag för schablonberäknad skatt.

Tack för ordet.

Ekonomikommitténs rapport

1. Inledning

1.1 Ekonomikommitténs uppdrag

Den 17 december 2015 fattade förbundsstyrelsen beslut om att tillsätta en ekonomikommitté inför 2017 års kongress. Det uppdrag som gavs var att behandla vissa frågor av stor ekonomisk betydelse för förbundet.

1.2 Ekonomikommitténs sammansättning

Följande personer har ingått i ekonomikommittén: Ulf Andersson, ordförande, Jan Eriksson, Sven Olander, Olle Åkerlund och Anna Jensen Naatikka, samtliga förbunds-kontoret, Carola Andersson, Södra Västerbotten, Carina Staf, Mellersta Norrland, Maria Östberg, Uppland, Olof Långberg, Bergslagen, Per Svensson, Stockholms län, Daniel Hellkvist, Östergötland, Jan Nilsson, Göteborg, Kent Bursjö, Bohuslän-Dal, Emma Åkesson, Halland, och Ulrica Malmberg, MittSkåne. Adjungerad har varit Helena Eriksson från förbunds-kontoret.

Daniel Hellkvist och Maria Östberg lämnade sina uppdrag i kommittén under som-maren respektive hösten 2016.

Ekonomikommittén har haft sex sammanträden, varav ett videomöte.

2. Ekonomisk tillbakablick

2.1 Den centrala verksamheten

IF Metall bildades den 1 januari 2006. Per den 31 december 2015 har förbundet funnits i tio år. Ekonomikommittén har valt att göra en ekonomisk tillbakablick över dessa tio år.

Resultatutveckling

Medlemsintäkterna har varierat under perioden. Från att de första åren ha uppgått till knappt 1 mdkr per år minskade intäkterna under perioden 2007–2010 för att sedan öka något, men under 2015 skedde återigen en minskning.

Huvudsakligen kan dessa variationer förklaras av tre saker. För det första den borgerliga regeringens beslut att införa en egenavgift i a-kassan, vilket påverkade medlems-utvecklingen negativt. Egenavgiften infördes 2007 och ledde till att många medlemmar valde att lämna IF Metall. Under 2007 tappade förbundet cirka 20 000 medlemmar. För det andra den globala finanskris som inträffade under 2008. Krisen ledde till att cirka 55 000 medlemmar inom IF Metall blev arbetslösa, vilket också påverkade förbundets medlemsintäkter negativt. För det tredje förbundets beslut att sänka den centrala medlemsavgiften den 1 januari 2015 från 1,2 procent till 1,0 procent.

Förutom detta har förbundet generellt haft en medlemsminskning under perioden 2006–2014. Detta bröts dock under 2015, då förbundets aktiva medlemmar ökade under året. Se tabell 1.

Tabell 1. Medlemsutveckling 2006–2015

	2006	2007	2008	2009	2010
Aktiva medlemmar	336 278	315 900	304 504	286 487	275 118
Förändring		-6,1 %	-3,6 %	-5,9 %	-4,0 %
	2011	2012	2013	2014	2015
Aktiva medlemmar	273 555	266 312	256 492	250 668	251 219
Förändring		-0,6 %	-2,6 %	-3,7 %	0,2 %

De fackliga verksamhetskostnaderna har minskat under perioden. De höga verksamhets-kostnaderna under 2006 förklaras med kostnader för sammanslagningen av Metall och Industrifacket till IF Metall. Under 2010 genomfördes också kostnadsbesparingar till

följd av minskat medlemstal på grund av finanskrisen. De minskade verksamhetskostnaderna de senaste åren beror till stor del på lägre pensionskostnader.

Resultaten i den fackliga verksamheten har således varierat under perioden. De första åren har uppvisat underskott, medan de senaste åren har uppvisat överskott. Förbundets ekonomiska mål för perioden 2006 till och med 2014 har varit att den fackliga verksamhetens resultat över tid ska vara i balans. Målen har under perioden uppfyllts.

Kongressen 2014 beslutade om nya mål för den centrala ekonomin. Från och med 2015 är den ekonomiska målsättningen att det ska vara balans över tid inklusive resultat av finansiella poster, bokslutsdispositioner och skatt. Sammantaget under perioden har den fackliga verksamheten uppvisat ett överskott på 13 mnkr (miljoner kronor) och resultat efter bokslutsdispositioner och skatt har under perioden givit ett överskott på 2,4 mdkr (miljarder kronor). Ekonomikommittén konstaterar därmed att förbundets ekonomiska målsättningar har uppnåtts.

Resultatet i fastighets- och kapitalförvaltningen har varierat under de sista tio åren. Resultaten i kapitalförvaltningen följer i princip utvecklingen på kapitalmarknaderna. Samtliga år har uppvisat överskott, förutom 2008. Det negativa resultatet 2008 förklaras av den finanskris som inträffade detta år. Sammantaget har fastigheter och finansiellt resultat givit ett överskott under perioden 2006–2015 på 3,3 mdkr.

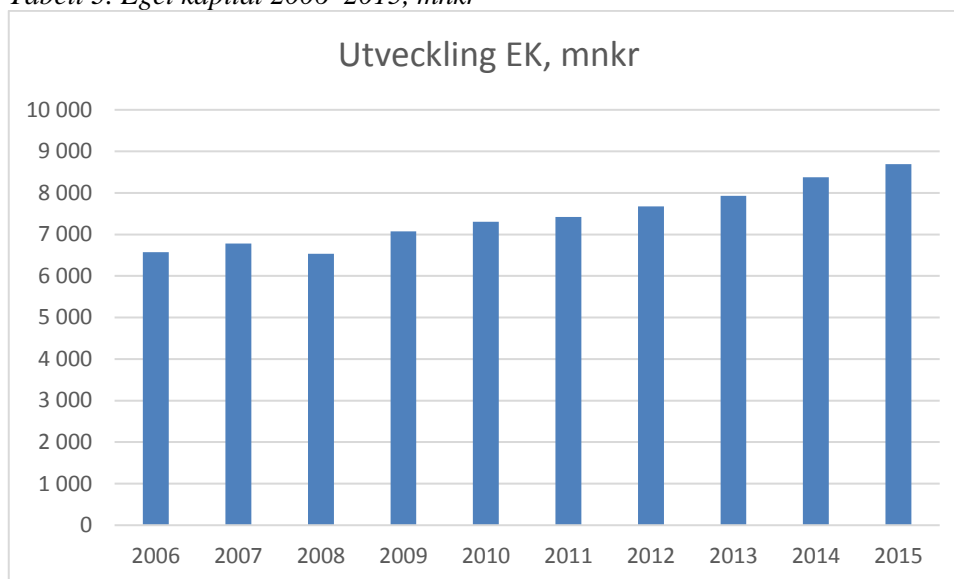
Tabell 2. Resultatutveckling 2006–2015, mnkr

	2006	2007	2008	2009	2010	
Fackliga verksamhetens intäkter	989	989	976	955	906	
Fackliga verksamhetens kostnader	-1 126	-1 037	-1 048	-984	-876	
Fackliga verksamhetens resultat	-137	-48	-72	-29	30	
Resultat fastigheter och finansieringsverksamhet	642	417	-238	709	261	
Resultat efter finans	505	369	-310	680	291	
Bokslutsdispositioner	-49	-109	209	-142	-48	
Skatt	-141	-100	-4	-109	-45	
Årets resultat	315	160	-105	429	198	
	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Fackliga verksamhetens intäkter	918	948	934	946	812	9 373
Fackliga verksamhetens kostnader	-958	-848	-823	-852	-810	-9 362
Fackliga verksamhetens resultat	-40	100	112	95	2	13
Resultat fastigheter och finansieringsverksamhet	192	214	193	469	418	3 277
Resultat efter finans	152	314	305	564	420	3 290
Bokslutsdispositioner	8	62	3	-100	-13	-179
Skatt	-54	-72	-32	-94	-102	-753
Årets resultat	106	304	276	370	305	2 358

Det egna kapitalets utveckling

Förbundets egna kapital har under perioden 2006–2015 utvecklats positivt. Utvecklingen framgår av tabell 3. Vid utgången av förbundets första verksamhetsår, 2006, uppgick det egna kapitalet till 6,6 mdkr. Med undantag för 2008 har en årsvis ökning skett av det egna kapitalet. Vid utgången av 2015 uppgick det egna kapitalet till 8,7 mdkr. Ökningen av det egna kapitalet förklaras av de positiva resultat som uppvisats under perioden 2006–2015.

Tabell 3. Eget kapital 2006–2015, mnkr

3. Analys av förbundets ekonomiska ställning

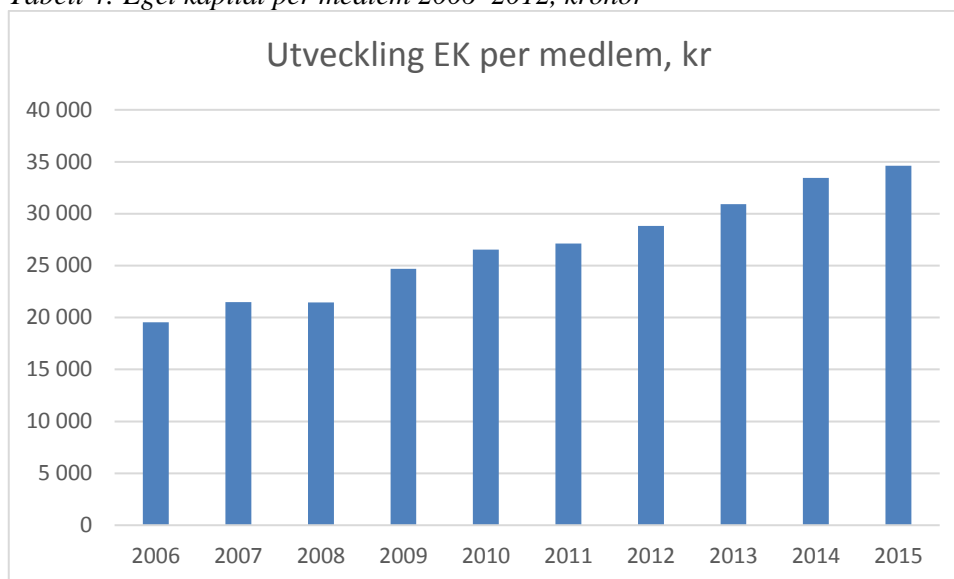
Ekonomikommittén har analyserat förbundets ekonomiska ställning. Syftet har i första hand varit att bedöma om förbundet har en tillräcklig ekonomisk konfliktberedskap, men även om förbundet i övrigt har ett tillräckligt kapital för att möta andra framtida hotbilder.

Förbundets ekonomiska styrka kan uttryckas och definieras på olika sätt; konfliktfonden, kapital, tillgångar, eget kapital m.m. Ekonomikommittén har valt att använda måttet justerat eget kapital om inte annat framgår. För enkelhetens skull benämns det fortsättningsvis som eget kapital. Justerat eget kapital är eget kapital plus det egna kapitalets andel av obeskattade reserver. Det finns flera skäl att använda detta mått. För det första är det ett allmänt vedertaget begrepp, för det andra underlättar det jämförelse över tiden och med andra förbund. Sedan är huvudsyftet med förbundets tillgångar i första hand att användas vid en konflikt och då måste nettovärdet av förbundets tillgångar och skulder beaktas.

3.1 Utvecklingen av förbundets egna kapital

De senaste tio åren har inneburit en förstärkning av förbundets egna kapital räknat per medlem. Eftersom kapitalets huvudsyfte är att användas vid en konflikt där utbetalningarnas storlek är beroende av antalet medlemmar som får utbetalning bör analysen i huvudsak utgå från det egna kapitalets storlek per arbetande medlem. En sådan analys har dock inte kunnat ske eftersom uppgift om antalet arbetande medlemmar inte gått att återfinna för 2006 och 2007. Analysen utgår därför från antalet aktiva medlemmar. Det finns således en viss försiktighetsmarginal i analysen. Förbundets egna kapital mätt per medlem har under de senaste tio åren ökat nominellt från 19 546 kronor till 34 603 kronor. Kapitalet har således ökat med 1,8 gånger. Se tabell 4.

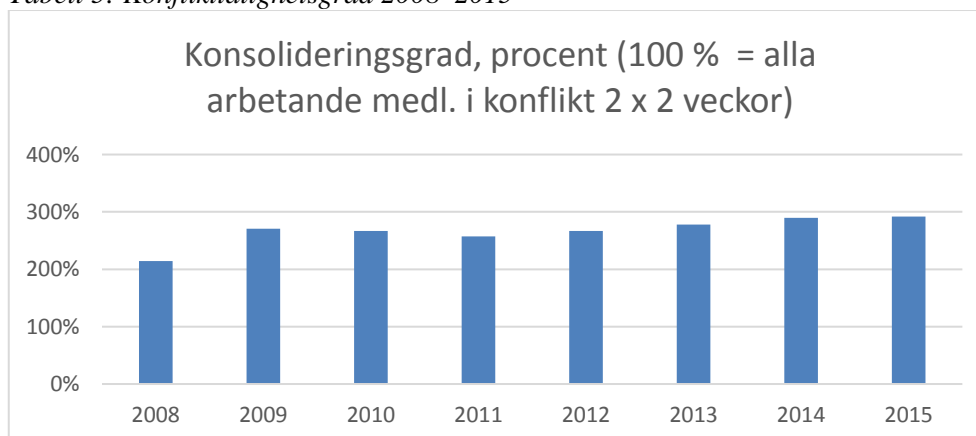
Tabell 4: Eget kapital per medlem 2006–2012, kronor

Förbundets kongresser har genom åren fastställt hur stor ekonomisk beredskap förbundet ska ha. Det konfliktberedskapsmål som funnits tidigare är att förbundet ska klara av två på varandra följande fullskaliga konflikter om vardera två veckor. För att beräkna detta har ekonomikommittén relaterat det egna kapitalet till konfliktbehovet och använt begreppet konflikttålighetsgrad (se tabell 5).

Om konflikttålighetsgraden är 100 procent är det egna kapitalet lika stort som konfliktbehovet. Om konflikttålighetsgraden överstiger 100 procent är det egna kapitalet större än konfliktbehovet. Ekonomikommittén har analyserat konflikttålighetsgraden utifrån befintliga uppgifter för åren 2008–2015. Konflikttålighetsgraden är mätt utifrån lönenivån per respektive år, vilket gör att utvecklingen är real. Förbundets konflikttålighetsgrad 2008 var 215 procent och 2015 hade konflikttålighetsgraden ökat till 292 procent.

Tabell 5: Konflikttålighetsgrad 2008–2015

3.2 Konsekvenser av avgiftssänkning

På kongressen 2014 beslutades att sänka medlemsavgiften med totalt cirka 150 mnkr per år. I genomsnitt fick en arbetande medlem drygt 50 kronor per månad i sänkt avgift. Samtidigt med detta fastställdes också en ny ekonomisk målsättning, där förbundets ekonomi på sista raden i resultaträkningen över tid ska vara i balans. Som nämnts ovan har den ekonomiska målsättningen uppfyllts för 2015. Prognosen för 2016 är även den att målsättningen infrias.

Bortsett från att förbundets medlemmar har erhållit en sänkning på totalt 150 mnkr av avgiften är det svårt att göra några slutsatser om vad sänkningen i övrigt har fått för konsekvenser. Ekonomikommittén konstaterar dock att förbundets avgiftsnivå jämfört med andra förbund är mer konkurrenskraftig än tidigare och att finansieringsnivån på den fackliga verksamheten är bibehållen. Vi vet att avgiftsnivån är viktig för våra medlemmar, det är därför också viktigt att förbundet hela tiden strävar efter att bedriva en så kostnadseffektiv verksamhet som möjligt. Det är också ett viktigt signalvärde att ha en så låg avgift som möjligt.

3.3 Konfliktscenarier

Inför kongressen 2014 gjorde den dåvarande ekonomikommittén en analys över olika konfliktscenarier. Analysens syfte var att uppskatta hur mycket en konflikt kan komma att kosta förbundet.

De konfliktverktyg som förbundet kan använda eller drabbas av är övertidsblockad, nyanställningsstopp, partiell eller total arbetsnedläggelse samt lockout.

Övertidsblockad och nyanställningsstopp är med all sannolikhet de första åtgärder som förbundet skulle vidta om en konflikt skulle bryta ut. Kostnaden för detta är mycket låg. Nästa steg skulle vara att ta ut ett begränsat antal företag inom ett eller flera avtalsområden i konflikt. Till en början är en partiell arbetsnedläggelse inte särskilt omfattande, men kan successivt utökas med ökade kostnader som följd.

En total arbetsnedläggelse som omfattar hela förbundet är, tillsammans med lockout, det mest kostsamma alternativet. Sannolikheten att förbundet skulle ta ut alla arbetande medlemmar i konflikt bedöms vara väldigt låg. Risken är då större, även om den också måste anses vara ytterst begränsad, att arbetsgivarna skulle lockouta alla medlemmar i samband med en konflikt.

Det mest troliga är att en konflikt skulle bryta ut som en reaktion på krav på villkorsförsämringar från arbetsgivarnas sida. Förutsättningarna nu är dock annorlunda jämfört med för 20 år sedan. Sårbarheten för företagen har ökat på grund av kortare ledtider samtidigt som arbetsgivarna kan använda sig av fler åtgärder för att anpassa kostnader och öka flexibiliteten, som till exempel att öka inhyrningen och öka antalet visstidsanställda.

Det är således låg risk för att en fullskalig konflikt skulle vara under en längre period. Kostnaderna är helt enkelt för höga för alla inblandade parter. Effekterna på samhällsekonomin skulle också bli så pass stora att staten på ett eller annat sätt skulle tvinga parterna att komma överens eller stoppa konflikten genom ett politiskt beslut. Storlockouten 1980, som är den senaste större konflikten som Metall och Industrifacket var inblandade i, varade till exempel inte mer än en vecka. Metalls övertidsblockad 1995 varade däremot i drygt tre veckor.

Den gamla tumregeln har varit att förbundet ska klara två på varandra följande fullskaliga konflikter. Att samtliga förbundets medlemmar skulle konflikta längre än en eller två veckor kan inträffa, men ekonomikommittén bedömer det som relativt osannolikt.

Kostnadssidan i analyserna i avsnitt 3.1 baseras enbart på vad en konflikt kan tänkas kosta. Kostnaderna för en konflikt kan dessutom bli högre än beräknat eftersom vi kan tvingas att solidariskt stödja andra förbund vid en större konflikt som omfattar flera LO-förbund. Det är också viktigt att påpeka att förbundet även efter en konflikt måste ha en god ekonomisk styrka. Det finns dessutom ett behov av att täcka in framtida påverkansfaktorer som i dag är svåra att förutsäga. Politiska beslut kan till exempel snabbt förändra förutsättningarna.

Ekonomikommittén kan inte se ett realistiskt scenario där nuvarande konfliktmedel inte skulle räcka till vid en konflikt. Det är också viktigt att det inte är någon tvekan kring att vi har kraft nog att gå i konflikt, vilket med all sannolikhet också begränsar arbetsgivarnas konfliktvilja.

Förbundets ekonomiska ställning är och bör vara så pass god att det finns stora säkerhetsmarginaler, både vad avser olika konfliktscenarier och andra risker. Det är viktigt att också komma ihåg att förbundet inte alltid har stått lika starkt som i dag ekonomiskt och att denna ställning inte på något sätt får äventyras.

Konfliktfonden bör inte bli mindre eftersom det är svårt att veta vad som händer i framtiden och signalvärdet av en stark konfliktfond ska inte underskattas. Hotet om en konflikt måste alltid finnas i en avtalsrörelse.

3.4 Ekonomiska mål för kongressperioden

På kongressen 2014 beslutades om en ändrad ekonomisk målsättning för förbundet. Den nya målsättningen var att värdesäkra det egna kapitalet på nuvarande nivå (2012 års eget kapital) och att resultatet på sista raden i resultaträkningen, inklusive värdesäkring av eget kapital, över tid ska vara i balans. Det gav ett ökat ekonomiskt utrymme i den fackliga verksamheten på cirka 150 mnkr. Utrymmet användes till att sänka medlemsavgiften 2015 med motsvarande belopp.

Ekonomikommittén har diskuterat förbundets ekonomiska mål. Utifrån de analyser som har gjorts av förbundets kapitalstyrka och konfliktberedskap samt med hänsyn till andra risker anser ekonomikommittén att den nuvarande ekonomiska målsättningen bör gälla även fortsättningsvis. Det finns inte behov av att ytterligare öka förbundets kapital. Den nivå som förbundet har på det egna kapitalet bör inte heller minska utan bör värdesäkras på nuvarande nivå.

Utifrån förändringen av strukturen inom förbundet, med allt färre stora klubbar på våra arbetsplatser och fler medlemmar på mindre arbetsplatser, har ekonomikommittén också diskuterat behovet av strategiska insatser för att stärka den lokala organisationen. Utan att gå in på vilka åtgärder som bör genomföras konstaterar kommittén att det finns ett visst ekonomiskt utrymme för sådana strategiska insatser. Utifrån den analys som även gjorts av lokalavdelningarnas ekonomi anser ekonomikommittén att kostnaden för sådana insatser bör delas lika mellan lokalavdelningarna och förbundet centralt.

Ekonomikommittén anser att förbundets egna kapital ska värdesäkras på nuvarande nivå. Värdesäkringen av tillgångarna bör utgå från Riksbankens målsättning om en inflation över tiden på cirka 2 procent. Inflationen kommer att variera över tiden och även överstiga 2 procent under vissa perioder. Om inflationen stiger kommer dock räntan också att höjas, vilket ger en högre kapitalavkastning som kompenserar den högre inflationstakten.

Ekonomikommittén föreslår att förbundets ekonomi över tiden ska vara i balans. Balanskravet ska avläsas på sista raden i resultaträkningen, dvs. efter finansiella poster, bokslutsdispositioner och skatt. Nuvarande nivå på förbundets egna kapital ska värdesäkras. Värdesäkringen ska över tiden beräknas utifrån en årlig inflationsnivå på 2 procent.

3.5 Ekonomiskt scenario för kommande kongressperiod

IF Metalls medlemmar arbetar till övervägande del i företag som direkt eller indirekt är beroende av globala marknader och hur efterfrågan på dessa marknader utvecklas, och då särskilt i Europa. Under finanskrisen 2008–2009 minskade antalet industriarbetare. Efter finanskrisen har en återhämtning skett, främst under åren 2011–2012, och under perioden 2013–2016 har antalet arbetande medlemmar inom IF Metall legat på ungefär 220 000.

Tillväxttalen i Sverige de senaste åren, mätt i BNP, har legat på en högre nivå än övriga Europa och även högre än andra utvecklade länder. Kina och Indien uppvisar högre tillväxttal på nivån 6–7 procent medan BNP-tillväxten för världen i stort har legat på cirka 3 procent. Euroländerna sammantaget hade 2015 en tillväxt på 1,9 procent medan Sveriges tillväxt för 2015 uppgick till 3,9 procent. Tillväxten i USA för 2015 var 2,6 procent.

Tillväxttalen för 2016 och 2017 är generellt något lägre. Prognosen för Sverige under 2016–2017 ligger på mellan 2,5 och 3,0 procent och för euroländerna drygt 1,5 procent. I USA prognosticeras en nedgång 2016 medan det för 2017 förutspås en tillväxtökning till nivån 2,2 procent. Sammantaget ser det således något bättre ut för Sverige medan Europa fortsättningsvis ligger på relativt låga tillväxtnivåer.

Ekonomikommittén förutspår inte något stort fall av antalet industrijobb de närmaste åren. Däremot fortsätter den strukturella minskningen av industrijobben. Samtidigt gör

kommittén bedömningen att löneökningar under perioden bör motverka den strukturella minskningen. Medlemsintäkterna bör således hamna på ungefär samma nivå som för 2015 och 2016.

4. Analys av lokalavdelningarnas ekonomiska ställning

Ekonomikommittén har analyserat lokalavdelningarnas ekonomiska ställning. Syftet med analysen har varit att se hur lokalavdelningarnas ekonomiska utveckling varit sedan bildandet av förbundet och att rekommendera vilken målsättning lokalavdelningarna bör ha för sin ekonomi.

4.1 Resultatutveckling

Verksamhetens resultat

Sammantaget för perioden 2007–2015 har den lokala fackliga verksamheten gjort ett överskott på 190 mnkr. Nettoresultatet, dvs. efter finansiella poster och skatt, för motsvarande period har sammantaget givit ett överskott på 338 mnkr.

Ser man till intäkterna för perioden 2007–2014 har utvecklingen varit snarlik utvecklingen för förbundet centralt. Medlemsintäkterna sjönk kraftigt 2009–2010 för att sedan öka något. Intäkterna är dock inte på samma nivå som före 2008–2009 (se tabell 6). Analyserar man däremot kostnadssidan så ligger den kvar på ungefär samma nivå som under periodens inledande år. Räknat per aktiv medlem har lokalavdelningarnas årliga intäkter under perioden ökat med 18 procent, medan verksamhetskostnaderna per medlem har ökat med ungefär 36 procent.

Tabell 6. Resultatutveckling lokalavdelningar 2007–2015, mnkr

Mnkr	2007	2008	2009	2010	2011
Intäkter	578	599	587	513	547
Kostnader	-498	-559	-587	-511	-513
Fackliga verksamhetens resultat	80	40	-1	2	34
Finans/disp/skatt	15	-29	56	17	2
Resultat	95	11	55	19	36
Intäkt/medlem kronor	1 831	1 965	2 047	1 866	1 999
Kostnad/medlem kronor	-1 577	-1 834	-2 050	-1 859	-1 873
	2012	2013	2014	2015	Summa
Intäkter	550	541	541	544	5 000
Kostnader	-527	-529	-549	-537	-4 810
Fackliga verksamhetens resultat	22	12	-9	7	190
Finans/disp/skatt	15	22	29	21	148
Resultat	38	34	19	28	338
Intäkt/medlem kronor	2 064	2 109	2 158	2 165	
Kostnad/medlem kronor	-1 981	-2 062	-2 190	-2 138	

De ökade verksamhetskostnaderna 2008 och 2009 är främst en följd av ökad omfattning av studieverksamheten. Studiekostnaderna uppgick 2009 till 103 mnkr, en ökning med 30 mnkr jämfört med 2008 och en ökning med 47 mnkr jämfört med 2007. Personalkostnaderna har under perioden legat på oförändrad nivå.

Det finansiella resultatet har för perioden 2007–2015 givit överskott. Inklusiva bokslutsdispositioner och skatt har det totala resultatet uppgått till i genomsnitt 37 mnkr per år. Det har varit stora variationer mellan åren. Det har sin förklaring i att finanskrisen under 2008 påverkade börserna negativt. Under 2009 skedde en återhämtning.

4.2 Lokalavdelningarnas egna kapital

Lookalavdelningarnas egna kapital har stärkts genom de positiva resultat som genererats sedan 2007. Totalt uppgick det bokförda egna kapitalet per den 31 december 2015 till 1 375 mnkr (2012 till 1 261 mnkr). Detta är en ökning sedan 2012 med 113 mnkr. Det genomsnittliga egna kapitalet per avdelning uppgick den 31 december 2015 till 37,2 mnkr; motsvarande belopp vid utgången av 2012 var 34,1 mnkr. Fem avdelningar har ett eget kapital understigande 20 mnkr och tretton avdelningar har ett eget kapital som överstiger 40 mnkr. År 2012 var det sex avdelningar som hade ett eget kapital understigande 20 mnkr och tio avdelningar som hade ett eget kapital överstigande 40 mnkr.

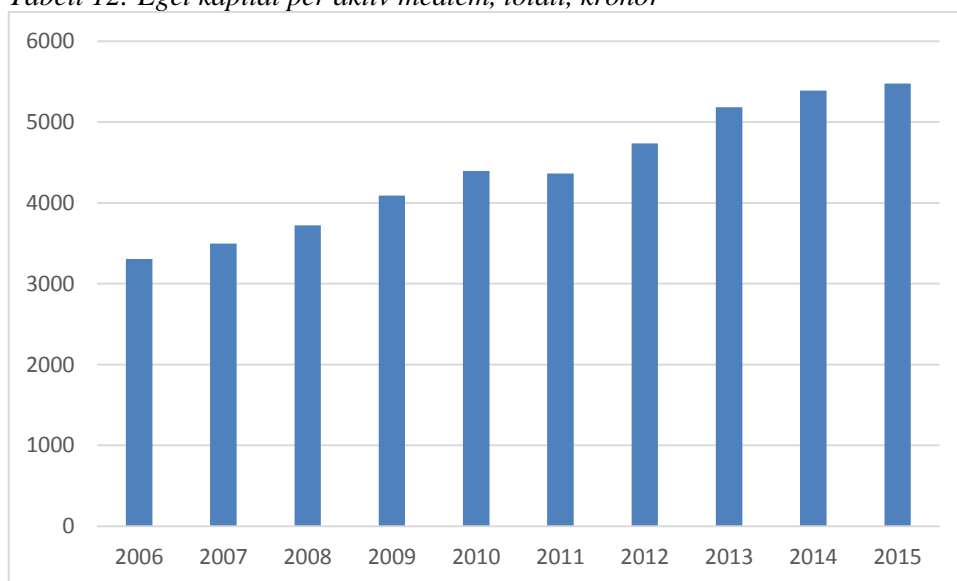
I och med den minskning som skett av antalet avdelningar från 52 till 37 har respektive avdelning generellt en starkare ekonomi än tidigare. Dels har det egna kapitalet per lokalavdelning i genomsnitt ökat under åren, dels har den genomsnittliga verksamhetsekonomin per avdelning blivit större.

Tabell 11: Avdelningarnas balansräkning 2015-12-31, mnkr

Finansiella tillgångar	1 303
Övriga tillgångar	161
Eget kapital	1 375
Skulder	89
EK per ett års verksamhetskostnader	2,5

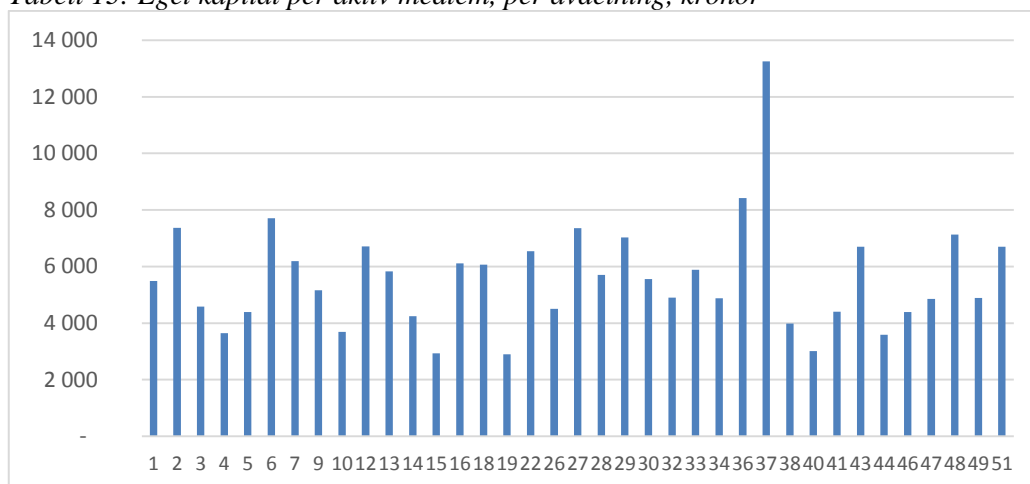
Ekonomikommittén har också analyserat utvecklingen av det egna kapitalet räknat per aktiv medlem. Sedan 2006 har lokalavdelningarnas egna kapital räknat per aktiv medlem ökat med 66 procent (se tabell 12). Ökningen har berott både på att antalet medlemmar minskat under perioden och att resultaten för samtliga år varit positiva.

Tabell 12: Eget kapital per aktiv medlem, totalt, kronor

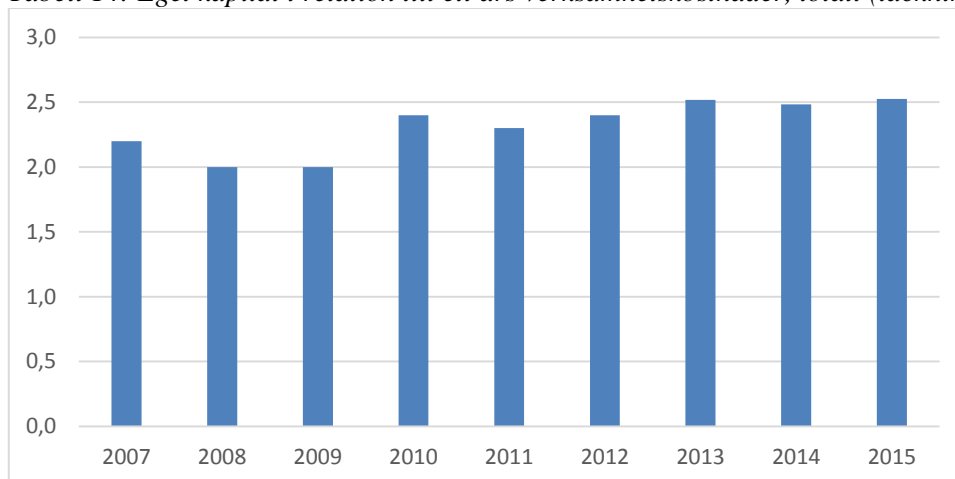
Förutsättningarna varierar dock mellan lokalavdelningarna (se tabell 13). Den avdelning som har lägst eget kapital per medlem ligger på knappt 2 900 kronor. Motsvarande belopp 2012 var 2 600 kronor. Den avdelning som ligger högst hade ett eget kapital per medlem på knappt 13 250 kronor. Motsvarande belopp 2012 uppgick till knappt 11 600 kronor.

Tabell 13: Eget kapital per aktiv medlem, per avdelning, kronor

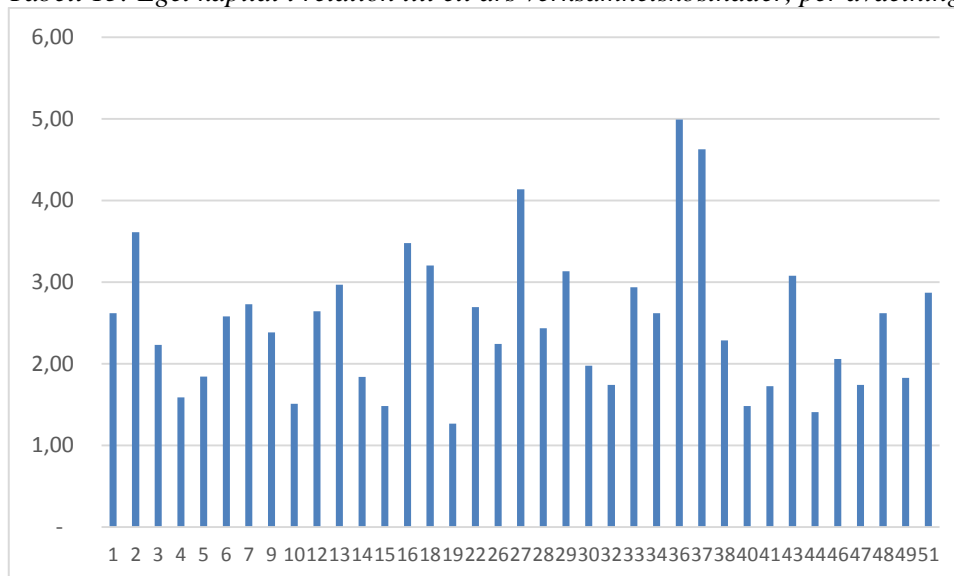
Ekonomikommittén har också analyserat det egna kapitalet i relation till de fackliga verksamhetskostnaderna (se tabell 14). Ekonomikommittén har valt att använda begreppet täckningsgrad. Täckningsgraden har för samtliga år varit högre än två år. Per 2015 var täckningsgraden 2,5 år. Det innebär att det egna kapitalet räcker till att driva verksamheten i cirka två år och sex månader.

Tabell 14: Eget kapital i relation till ett års verksamhetskostnader, totalt (täckningsgrad)

Det är även här variation mellan lokalavdelningarna. Den avdelning som har den lägsta täckningsgraden ligger på ett år och fyra månader i täckningsgrad och den avdelning som ligger högst har nästan fem år i täckningsgrad. Samtliga avdelningar har ett eget kapital som överstiger ett års verksamhetskostnader.

Tabell 15: Eget kapital i relation till ett års verksamhetskostnader, per avdelning

Ekonomikommittén har resonerat om det egna kapitalets utveckling och även om storleken på kapitalet i relation till verksamhetskostnaderna. Ekonomikommittén anser att det inte finns något syfte med att ytterligare öka det egna kapitalet. Förbundet centralt har ett syfte med att kapitalet ska vara tillräckligt stort för att klara av olika konfliktscenarier och även kunna hantera andra faktorer, som till exempel politiska risker. För lokalavdelningarna finns inget behov att ha ekonomisk konfliktberedskap. Däremot är även lokalavdelningarna påverkade av politiska risker och bör också i övrigt ha ekonomiska säkerhetsmarginaler.

Det egna kapitalet ska vara en buffert för variationer av storleken på intäkter och kostnader. I samband med finanskrisen minskade förbundets medlemsintäkter totalt med cirka 10 procent. Det var en mycket stor minskning som uppgick till motsvarande drygt en månads medlemsintäkter. Därefter har en återhämtning av intäkterna skett. Lokalavdelningarnas verksamhetskostnader steg under 2009 till följd av ökade studiekostnader. De ökade studiekostnaderna fördelades mellan lokalavdelningarna och förbundet centralt. Det var en stor kostnadsökning som motsvarade ungefär en månads verksamhetskostnader.

Ekonomikommittén anser att en täckningsgrad på ett års verksamhetskostnader även fortsättningsvis kan vara en rimlig målsättning. Ekonomikommittén anser att måttet snarare är i överkant än i underkant, men det kan motiveras av att det är önskvärt att ha vissa säkerhetsmarginaler.

4.3 Ekonomiska mål för kongressperioden

Ekonomikommittén anser att det inte finns skäl för lokalavdelningarna att ha ett eget kapital som överstiger ett års verksamhetskostnader. I och med att genomsnittet ligger på 2,5 års verksamhetskostnader i eget kapital och ingen avdelning har lägre än ett år och fyra månaders verksamhetskostnader i eget kapital anser ekonomikommittén att det inte finns anledning att öka det egna kapitalet ytterligare. Här anser ekonomikommittén att det är viktigt att samtliga lokalavdelningar diskuterar och fastställer målsättningen på nivån för det egna kapitalet.

Ekonomikommittén anser att utgångspunkten är att målsättningen för lokalavdelningarnas löpande ekonomi bör vara en ekonomi i balans, beräknat på sista raden i resultaträkningen. Det innebär att över tid bör resultatet, inklusive finansiella poster, bokslutsdispositioner och skatt, vara i balans. Strategiskt viktiga satsningar bör dock kunna ske utanför en långsiktig målsättning om balanskrav.

Lokalavdelningarnas bokförda värde på de finansiella tillgångarna uppgår till 1,3 mdkr. Marknadsvärdet på tillgångarna är högre. Lågt räknat bör marknadsvärdet på de finansiella tillgångarna åtminstone uppgå till 1,7–1,8 mdkr. Med en årlig avkastning över tid på mellan 4 och 5 procent så tillför det, efter skatt, cirka 60 mnkr årligen till den fackliga verksamheten. Ekonomikommittén anser att det är viktigt att de finansiella tillgångarna, precis som andra resurser inom förbundet, används på ett så effektivt sätt som möjligt och därigenom kan bidra till att finansiera den fackliga verksamheten. Förutsättningarna mellan lokalavdelningarna varierar dock. Nästan 80 procent av förbundets lokalavdelningar har finansiella placeringstillgångar överstigande 20 mnkr och 30 procent har finansiella placeringstillgångar överstigande 40 mnkr.

Det är centralt för förbundet att öka organisationsgraden. Det innebär att förbundet centralt och lokalavdelningarna måste utveckla sin verksamhet. Ekonomikommittén anser att det kan ske med nuvarande ekonomiska förutsättningar.

Efter att ha vägt samman flera faktorer, som att kapitalavkastningen inräknas i balanskravet, att nuvarande resultatnivå i den fackliga verksamheten ger överskott, att det finns möjlighet till kostnadsminskningar samt att förbundets lokalavdelningar är välkapitaliserade, anser ekonomikommittén att lokalavdelningarna bör analysera om det är möjligt att förändra de lokala avgifterna till en lägre nivå och/eller göra strategiskt riktade satsningar i den fackliga verksamheten. Ekonomikommittén är medveten om att förutsättningarna varierar mellan lokalavdelningarna.

5. Medlemsavgiften

5.1 Avgiftssystem

Förbundet har sedan tillkomsten 2006 haft ett procentavgiftssystem med en lägsta och högsta avgift. Det är således väl inarbetat i förbundet.

Inför förbundets kongress 2014 gjordes undersökningar bland förbundets medlemmar om vad de tyckte om procentavgiftssystemet. Slutsatsen var att cirka 50 procent tyckte att det var en bra modell medan cirka 30 procent ansåg att det var en dålig modell. Ekonomikommittén anser att det är ett rättvist system att ta in avgiften på; våra medlemmar betalar efter bärkraft. Den som tjänar mindre har en lägre avgift och tvärtom.

Det har vid många tillfällen förts diskussioner om vilka inkomster som ska ingå i underlaget för procentavgiften. Inte minst har framförts att övertids- och ob-ersättning bör undantas från avgiftsunderlaget. Ekonomikommittén konstaterar att även övertids- och ob-ersättning m.m. är resultat av kollektivavtal som förhandlats fram av förbundet.

Om underlaget för procentavgiften endast ska utgöras av någon form av grundlön skulle en sådan minskning av avgiftsunderlaget leda till ett stort intäktsbortfall för förbundet. En avgränsning av avgiftsunderlaget skulle i praktiken dessutom riskera att försvåra avgiftsuppbörden.

Ekonomikommittén föreslår att nuvarande avgiftssystem med procentavgift samt en lägsta och en högsta avgift behålls och att underlaget för procentavgiftssystemet även fortsättningsvis ska utgöras av hela bruttolönen.

5.2 Medlemsavgiftens nivå

På IF Metalls kongress 2014 fattades beslut om att sänka den centrala medlemsavgiften från och med januari 2015. Avgiften sänktes från 1,2 procent till 1,0 procent. Ekonomikommittén har diskuterat nivån på medlemsavgiften under nästkommande kongressperiod. Kommitténs förslag till kongressen är att avgiften ska vara oförändrat 1,0 procent under åren 2018–2020.

Ekonomikommittén föreslår mot denna bakgrund att den centrala avgiften hålls oförändrad på 1,0 procent.

I övrigt framhåller ekonomikommittén vikten av att förbundsstyrelsen har ett betydande stadgemässigt utrymme att förändra avgiftssystemet om politiska beslut omöjliggör eller kraftigt försvårar ett upprätthållande av gällande avgiftssystem.

6. Medlemsavgifter för medlemmar med särskilt reglerade avgiftsnivåer

6.1 Avgift för medlem med lönerelaterad ersättning

Ett stort antal medlemmar har någon form av lönerelaterad ersättning. Det är medlemmar som får ersättning från arbetslöshetsförsäkringen eller Försäkringskassan. I denna grupp ingår även medlemmar som är vuxenstuderande och får lönerelaterad ersättning.

Dessa medlemmar betalar lägsta avgift, dvs. 204 kronor per månad under 2016. Ekonomikommittén anser att principen med likabehandling av olika medlemsgrupper med lönerelaterad ersättning bör behållas.

Ekonomikommittén föreslår att medlemmar med lönerelaterad ersättning även fortsättningsvis ska betala lägsta avgift.

6.2 Avgift för medlem som är ledig för studier utan lönerelaterad ersättning

Medlemsgrupp med egen avgiftsklass

Från och med 2008 har dessa medlemmar betalat lägsta avgift och fast krontal. Det fasta krontalet togs bort i januari 2014.

Ekonomikommittén föreslår att de nu gällande reglerna för denna medlemsgrupp behålls.

6.3 Studerandemedlem

Med studerandemedlemmar avses medlemmar som tidigare inte haft någon anställning och som genomgår utbildning som förväntas leda till anställning inom förbundets område. Till övervägande del avses ungdomar som går på en gymnasieutbildning med inriktning mot förbundets verksamhetsområden. Det omfattar också ungdomar under 20 år som går i annan gymnasieutbildning, men som feriearbetar inom IF Metalls verksamhetsområden.

En studerandemedlem är helt avgiftsbefriad. Anledningen till avgiftsbefrielsen är vikten av en så tidig rekrytering som möjligt av nya medlemmar.

Ekonomikommittén föreslår att de nu gällande reglerna för denna medlemsgrupp behålls.

6.4 Elever i företagsförlagd gymnasieutbildning

Elever som går på företagsförlagd gymnasieutbildning är avgiftsbefriade under utbildningens första fyra terminer. Från och med termin fem ska dessa medlemmar även vara medlemmar i a-kassan. Medlem betalar då avgift enligt procentavgiftssystemet.

Ekonomikommittén föreslår att de nu gällande reglerna för denna medlemsgrupp behålls.

6.5 Medlem som arbetar efter 65 års ålder

Medlem som arbetar efter 65 års ålder betalar i dag lägsta avgift i förbundets avgiftssystem.

Ekonomikommittén föreslår att de nu gällande reglerna för denna medlemsgrupp behålls.

7. Stadgereglad förändring av lägsta och högsta avgift samt pensionärsavgift

7.1 Lägsta avgift

Enligt stadgarna ska förbundsstyrelsen för ett år i taget fastställa en lägsta avgift i procentavgiftssystemet för medlemmar med lönerelaterad ersättning med flera. Den högsta avgiften i procentavgiftssystemet ska enligt stadgarna automatiskt förändras med ett krontal som är 2,75 gånger större än förändringen av den lägsta avgiftens krontal.

Den lägsta avgiften ska höjas i samma takt som löneutvecklingen bland förbundets aktiva medlemmar. Hur denna följsamhet mot löneutvecklingen ska åstadkommas är en fråga för förbundsstyrelsen att avgöra.

Ekonomikommittén föreslår att omräkningsfaktorn av den högsta avgiften hålls oförändrad på 2,75 gånger den lägsta avgiften.

7.2 Pensionärsavgift

Enligt stadgarna ska förbundsstyrelsen för ett år i taget fastställa en pensionärsavgift. Nuvarande tillämpning är att pensionärsavgiften ska höjas i proportion till höjningarna av det basbelopp som tillämpas vid beräkning av nivåerna i det allmänna pensionssystemet.

För 2016 är pensionärsavgiften 252 kronor per år.

Ekonomikommittén föreslår att de nu gällande reglerna för denna medlemsgrupp behålls.

8. Konfliktersättning

Nuvarande konfliktersättning är 80 procent av lönen efter avdrag för schablonberäknad skatt. Skälet till nivåbestämningen har tidigare varit att ersättningen ska ligga i nivå med ersättningen från arbetslöshetsförsäkringen. Alla erhåller dock inte 80 procent i ersättning från försäkringen. Ekonomikommittén anser dock inte att förbundet ska ändra nivån på konfliktersättningen.

Enligt förbundets stadgar ska konfliktersättningens nivå fastställas av kongressen för en kongressperiod i taget. Ekonomikommittén har därför behandlat även denna fråga.

Det har, enligt ekonomikommitténs uppfattning, inte tillkommit några omständigheter som talar för en förändring av nuvarande nivå på konfliktersättningen. Det är viktigt att här uppmärksamma att förbundsstyrelsen, enligt stadgarna, har mandat att förändra den av kongressen fastställda nivån om särskilda skäl föreligger.

Ekonomikommittén föreslår att konfliktersättningen under kommande kongressperiod är 80 procent av lönen efter avdrag för schablonberäknad skatt.

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att godkänna ekonomikommitténs rapport

att förbundsavgiften för 2018, 2019 och 2020 fastställs till 1,0 procent av avgiftsunderlaget

att konfliktersättningen fastställs till 80 procent av lönen efter schablonberäknad skatt under 2018, 2019 och 2020.

Medlemsavgift och medlemsförsäkringar – Motionerna B115–B134 med utlåtanden

Motion B115

Medlem Juha Kupari avdelning 6 Mellersta Norrland

Fackanslutning

På grund av otrygga anställningar (visstid, deltid, provanställning) har vi en viss svårighet att knyta till oss bland annat unga medarbetare till facket. Vi får ofta höra argumentet ”det kostar för mycket då jag inte vet om jag blir kvar”.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att göra det mer överkomligt för de unga att gå med i facket genom införande av frimånader, avgiftsfri start och låg kostnad vid eventuell arbetslöshet.

Utlåtande, motion B115

Ekonomikommittén har behandlat frågor rörande avgiftssystemet. Arbetslösa medlemmar ingår i den grupp som har lönerelaterad ersättning och betalar därmed den så kallade lägsta avgiften, som uppgår till 208 kronor per månad 2017. Ekonomikommittén anser att arbetslösa i och med det har en relativt låg avgift.

Ekonomikommittén anser vidare att det är en viktig princip att så gott som samtliga medlemmar är med och solidariskt bidrar till den fackliga verksamheten. I avgiften ingår medlemskap i a-kassa, avgift till LO, medlemsförsäkringar, Dagens Arbete m.m. Dessa kostnader uppgår till cirka 150 kronor per medlem och månad, vilket ska jämföras med förbundets centrala andel av den lägsta avgiften som är cirka 135 kronor per månad.

Avgiftsbefrielse i sig för unga medlemmar bör dessutom utredas noggrant inför ett eventuellt införande.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B116

Avdelning 32 Högländet, 33 Vätterbygden, 40 Västbo-Östbo

Sänkt medlemsavgift för studerande medlemmar

Om man studerar och lever på studiemedel kan det vara svårt att få ihop ekonomin och det medför att ett stort antal studerande väljer att lämna vårt förbund.

Det är många studerande på våra arbetsplatser som arbetar på helger och lov. Ska vi då inte få lov att stötta våra gamla medlemmar som på grund av ekonomiska orsaker inte kan vara kvar? Vi ska väl ändå leva som vi lär när vi pratar om ett hållbart arbetsliv där vi ska få möjligheten att utveckla oss på den egna arbetsplatsen? Många av de som studerar i dag gör det för att komma tillbaka med ny kunskap till våra arbetsplatser.

Vi föreslår kongressen besluta

att medlemsavgiften för våra studerande medlemmar sänks.

Motion B117

Avdelning 22 Sörmland

Ingen medlemsavgift för studerande

I stället för att vi ska förlora medlemmar som studerar, eftersom de tycker att avgiften är för hög, anser vi att medlemskapet ska kunna pausas och att avgifterna tas bort helt.

Vi föreslår kongressen besluta

att ta bort medlemsavgiften för studerande

att studerande ska kunna pausa medlemskapet under studietiden.

Utlåtande, motionerna B116 och B117

Ekonomikommittén har behandlat frågor angående studerandemedlemmar. Det finns olika typer av studerandemedlemmar. När det gäller medlemmar som tidigare inte haft någon anställning och som genomgår utbildning som förväntas leda till arbete inom förbundets avtalsområden, är dessa i dag avgiftsbefriade. Gruppen består till största del av ungdomar som går gymnasieutbildning med inriktning mot förbundets avtalsområden.

Elever som går på företagsförlagd gymnasieutbildning är avgiftsbefriade under utbildningens fyra första terminer. Från och med termin fem ska dessa medlemmar även vara medlem i a-kassan och betalar då också medlemsavgift.

Medlemmar som är tjänstlediga för studier betalar den så kallade lägsta avgiften i förbundets avgiftssystem, för 2017 är den 208 kronor per månad. I avgiften ingår bland annat avgift till a-kassa, medlemsförsäkringar, LO-avgift och Dagens Arbete. Dessa kostnader uppgår till cirka 150 kronor per månad, vilket ska jämföras med förbundets centrala andel av den lägsta avgiften som är cirka 135 kronor per månad.

Flertalet medlemmar som väljer att avbryta arbetet för att studera väljer att lämna förbundet efter avslutade studier. Ekonomikommittén har därför ansett att dessa medlemmar ska betala avgift under studietiden. Dessa har också under studietiden kvar sitt medlemskap i a-kassan.

I och med att förbundets medlemmars arbetsuppgifter förändras och kräver allt högre utbildning har detta också diskuterats. Om förbundet via sitt avgiftssystem kan bidra till förbättrade möjligheter för vidareutbildning inom ramen för de avtalsområden där förbundets medlemmar arbetar är oklart. Denna fråga bör utredas ytterligare innan eventuell ändring sker i förbundets avgiftssystem.

Förbundsstyrelsen föreslår därför kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion B118

Klubben vid Nordic Sugar AB i Arlöv avdelning 51 Sydvästra Skåne

Sänkt medlemsavgift för ungdomar upp till 25 års ålder

Det märks tydligt ute på våra arbetsplatser hur svårt det är att rekrytera nya medlemmar. Framför allt är det ungdomar som är överrepresenterade som motståndare till facket. De förtroendevalda lägger mycket tid och energi på att informera unga människor om hur viktigt det är att vara facklig medlem och vilka förmåner medlemskapet ger.

Under tiden som vi agiterar för vår fackliga rörelse och innan ungdomar får insyn i fackets betydelse behöver vi införa särskilda förmåner just för denna grupp, dvs. ungdomar upp till 25 års ålder. I unga människors liv i dag handlar det för det mesta om pengar; medlemskap i facket ska vara så billigt som möjligt, annars är det inte intressant.

Vi föreslår kongressen besluta

att införa tre avgiftsfria månader vid inträde i förbundet

att ungdomar upp till 25 års ålder betalar den lägsta medlemsavgiften.

Utlåtande, motion B118

Ekonomikommittén har behandlat frågor angående avgiftssystemet och anser att principen att så gott som samtliga medlemmar är med och solidariskt bidrar till den fackliga verksamheten är viktig. I medlemskapet ingår medlemskap i a-kassa, avgift till LO, medlemsförsäkringar, Dagens Arbete m.m. Sammantaget uppgår dessa kostnader till cirka 150 kronor per medlem och månad.

Avgiftsbefrielse i sig vid inträde i förbundet bör dessutom utredas noggrant inför ett eventuellt införande.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B119

Avdelning 47 Östra Skåne

Barnförsäkring för alla

När Folksam gjorde om försäkringen Medlemsbarn blev den mycket bättre men även dyrare eftersom de tog bort det lägsta alternativet i försäkringen.

Det finns medlemmar i dag som inte har råd att ha någon barnförsäkring för sina barn. I det sociala skyddsnätet har barn i dag rätt till fri sjukvård, tandvård, medicin och glasögon oavsett vilken inkomst föräldrarna har. Ett steg i rätt riktning vore att det ingår en grundförsäkring för alla medlemsbarn så att man inte tvingas prioritera för att pengarna ska räcka.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det införs ett billigare alternativ till Medlemsbarn.

Utlåtande, motion B119

Innan förändringen av barnförsäkringen genomfördes den 1 januari 2016 bad vi Folksam att titta på en billigare försäkring. Barnförsäkring är en väldigt konkurrensutsatt produkt och föräldrar vill i hög utsträckning ha en så bra försäkring som möjligt och tecknar sig därför för den dyraste lösningen.

I dag kan man välja mellan 25 respektive 50 prisbasbelopp vid invaliditet och en mycket stor del av de föräldrar som nu väljer Medlemsbarn tecknar sig för det högre beloppet. De som tidigare valt ett högre belopp kan i dag välja det alternativ som kan ge upp till 25 prisbasbelopp till ungefär samma kostnad som tidigare och ändå få en mycket bra försäkring. Förbundet följer utvecklingen regelbundet tillsammans med Folksam.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B120

Avdelning 30 Bohuslän-Dal

Medlemsolycksfall fritid

I medlemskapet ingår i dag Medlemsolycksfall Fritid som har ett begränsat försäkringsvärde. Trots att vi informerar alla medlemmar som vi träffar att de bör lägga till en komplettering för att få ett högre försäkringsvärde missas det av många.

När olyckan är framme och en medlem kanske mister ett antal fingrar, blir rullstolsbunden eller får stygga ärr, blir medlemmen medveten om vilken skillnad i ersättning det blir för den som inte kompletterat försäkringen. Det leder till stort missnöje mot IF Metall som organisation.

Kostnaden för detta förslag blir 54 miljoner kronor om vi räknar på 250 000 medlemmar i försäkringen och en kostnad utan rabatt på 18 kronor per medlem och månad. Sannolikt kan IF Metall komma överens om en väsentligt lägre premie och om vi i stället räknar på 14 kronor per medlem och månad blir kostnaden 42 miljoner kronor.

För att slippa missnöjet när medlemmar förlorar hundratusentals kronor har denna satsning enligt vår mening en rimlig prislapp.

Vi föreslår kongressen besluta

att Medlemsolycksfall Fritid införs i medlemskapet med ett försäkringsbelopp som motsvarar nuvarande villkor i den kompletterande delen.

Motion B121

Avdelning 48 MittSkåne

Full olycksfallsförsäkring in i medlemsavgiften

Det är dags att ta nästa steg när det gäller vilka försäkringar som ingår i medlemsavgiften.

I dag betalar vi själva en avgift på 18 kronor per månad för kompletterande olycksfallsförsäkring. Förbundet centralt skulle säkert kunna få ned priset i förhandlingar med Folksam om alla medlemmar som i dag har olycksfallsförsäkringen även skulle omfattas av kompletteringen. Det skulle vara större medlemsnytta i att kompletteringen ingår i medlemsavgiften än att man sänker avgiften ytterligare.

Vi föreslår kongressen besluta

att kompletteringen i olycksfallsförsäkringen ska ingå i medlemsavgiften för alla IF Metalls medlemmar.

Utlåtande, motionerna B120 och B121

Att införa försäkringen i medlemsavgiften skulle innebära en kostnadsökning på drygt 40 miljoner kronor för förbundet. En stor del av förbundets medlemmar omfattas redan i dag av denna komplettering, antingen obligatoriskt eller genom tillval. Förbundsstyrelsen anser att kostnaden för detta skulle bli alltför hög.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion B122

Medlem Josefin Reiser, Kjell Sjödin, Hans-Åke Vagelin, Ove Zaar, Tina Östman avdelning 6 Mellersta Norrland

Inkomstförsäkring

För att hjälpa våra medlemmar som blir arbetslösa att behålla viss standard vill vi införa en inkomstförsäkring. Detta skulle dessutom kunna höja medlemsantalet.

Vi föreslår kongressen besluta

att införa en inkomstförsäkring.

Motion B123

Avdelning 7 Södra Norrland, medlem Helen Andersson avdelning 4 Södra Västerbotten

Inkomstbortfallsförsäkring

Vi kan alla förlora våra arbeten efter att ha jobbat en kortare eller längre tid. Dessutom har antalet osäkra anställningar ökat med fler visstidsanställningar, timanställningar och bemanningsanställningar. Vi bör därför sträva efter en inkomstbortfallsförsäkring för att minska gapet mellan a-kassa och lön.

Vi föreslår kongressen besluta

att en inkomstbortfallsförsäkring införs i medlemskapet.

Motion B124

Medlem Jonna Lind avdelning 27 Östra Skaraborg

Inkomstförsäkring

I dagens samhälle finns ett behov av att trygga medlemmars ekonomi vid arbetslöshet. Andra fackförbund, till exempel Unionen, har en inkomstförsäkring de första 100 dagarna vid arbetslöshet som ett extra komplement till a-kassan.

Detta är för att öka tryggheten och är ett extra skydd för dem som blir arbetslösa för att de inte ska behöva flytta från hus och hem som en del får göra i dag. Det skulle göra IF Metall starkare om vi införde en liknande lösning. Det är också viktigt att man kan fokusera på att söka ett nytt jobb den första tiden och inte behöva känna press och oro sig för sin ekonomi om man råkar bli arbetslös.

Jag föreslår kongressen besluta

att införa en inkomstförsäkring i medlemskapet.

Utlåtande, motionerna B122–B124

Förbundsstyrelsen anser att arbetslöshetsförsäkringen ska ersätta förlorad arbetsinkomst med 80 procent vid arbetslöshet. Den nuvarande regeringen har höjt taket, dock utan indexering av nivån, i försäkringen så att fler av förbundets medlemmar numera erhåller 80 procent i ersättning vid arbetslöshet. Mer än hälften av förbundets arbetande medlemmar skulle vid arbetslöshet ändå inte ha möjlighet att erhålla 80 procent i ersättning. En inkomstförsäkring skulle vara värdefull för dessa medlemmar.

Den högre risk för arbetslöshet som förbundets medlemmar är utsatta för, jämfört med andra branscher, gör att kostnaden för en inkomstförsäkring för IF Metall är högre jämfört med andra förbund. Ett införande av en inkomstförsäkring i medlemskapet skulle

också innebära att medlemmar med låga inkomster skulle vara med och finansiera försäkringen för de med högre inkomster. De beräkningar förbundet har gjort visar på att kostnaden för en inkomstförsäkring uppgår till cirka 100 miljoner kronor per år. Skulle arbetslösheten bland förbundets medlemmar öka skulle kostnaden stiga än mer. Även efter takhöjningen är en inkomstförsäkring således förenad med stora ekonomiska risker.

Förbundsstyrelsen anser att ersättning från arbetslöshetsförsäkringen bör finansieras solidariskt av alla arbetstagare, eftersom ett stort underlag för riskspridning ges bättre och rättvisare finansieringsmöjligheter jämfört med att olika yrkesgrupper och branscher själva ska stå för finansieringen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion B125

Avdelning 30 Bohuslän-Dal

Komplettering av hemförsäkring med allrisk

I dag har vi möjlighet att teckna hemförsäkring till ett rabatterat pris i Folksam. De flesta medlemmar i förbundet skulle inte heller tacka nej till en mer komplett hemförsäkring med tillägget Allrisk.

Allrisk gäller för skada genom plötslig och oförutsedd händelse som inte täcks av hemförsäkringen. Så varför inte förhandla fram ett kollektivt allrisktillägg till hemförsäkringen?

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en kollektiv allriskförsäkring förhandlas fram med Folksam till starkt rabatterat pris.

Utlåtande, motion B125

Via sitt medlemskap i IF Metall har i dag alla medlemmar en rabatterad premie på Folskams hemförsäkring Bas. Denna försäkring ger ett gott grundskydd för de allra flesta situationer. För de medlemmar som vill utöka sitt försäkringsskydd med en allriskförsäkring finns möjligheten att utöka sin hemförsäkring till Mellan eller Stor, där allriskförsäkringen ingår. Förbundsstyrelsen anser att det är medlemmens individuella försäkringsbehov som ska styra om hen vill uppgradera sin hemförsäkring eller inte.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B126

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten

Kollektiv hemförsäkring

Alla medlemmar borde omfattas av en kollektiv hemförsäkring. Många medlemmar tror att de omfattas av en hemförsäkring då så är fallet i många andra förbund.

Vi föreslår kongressen besluta

att en kollektiv hemförsäkring ska ingå i medlemskapet.

Motion B127

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland, 7 Södra Norrland

Försäkringar

Hemförsäkring borde ingå i medlemskapet, eftersom många av våra medlemmar inte bryr sig om att teckna hemförsäkring själva. I och med det höjs medlemskapets värde, vilket kan generera fler medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta

att hemförsäkring ska ingå i medlemskapet.

Motion B128

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland, 7 Södra Norrland

Hemförsäkring

I många fackförbund ingår vissa försäkringar i medlemsavgiften, till exempel hemförsäkring, olycksfallsförsäkring och inkomstförsäkring. Vi anser att förbundet ska verka för att teckna en kollektiv hemförsäkring som ingår i medlemskapet som medlemsförmån.

Vi föreslår kongressen besluta

att kollektiv hemförsäkring ska tecknas för samtliga medlemmar och att försäkringen ska ingå i medlemskapet som medlemsförmån.

Motion B129

Avdelning 46 Blekinge

Hemförsäkring till alla medlemmar

Den kollektiva styrkan är själva idén med facket. Framför allt många yngre som flyttar till sin första egna bostad missar ofta att teckna hemförsäkring då andra saker prioriteras före försäkring. Om en hemförsäkring Bas ingår i medlemsavgiften skapas en trygghet för medlemmarna. Förutom tryggheten skapar det en styrka i medlemskapet och ökar medlemsvärdet.

Vi har diskuterat överskott i konfliktkassan och sänkt medlemsavgifterna. Detta skulle kunna vara ett ytterligare mervärde i medlemskapet.

Vi föreslår kongressen besluta

att avgiften för hemförsäkring Bas ska ingå i medlemsavgiften.

Utlåtande, motionerna B126–B129

Många medlemmar omfattas redan i dag av en kollektiv hemförsäkring, till exempel för att de delar hushåll med någon som redan har en obligatorisk hemförsäkring. Att införa en obligatorisk hemförsäkring för alla medlemmar skulle innebära en kostnad för förbundet om drygt 200 miljoner kronor årligen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion B130

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten

Sjuk- och efterlevandeförsäkringen

Alla medlemmar borde omfattas av ett bra försäkringsskydd vid sjukdom och dödsfall. Värdet av ett medlemskap kommer att öka om försäkringsskyddets obligatorium inte enbart omfattar olycksfall, barngruppliv och kompletterande tjänstegrupplivförsäkring. Många medlemmar tror att de är försäkrade vid sjukdom via sitt medlemskap och har inte möjlighet att teckna försäkringen när de väl drabbas av sjukdom på grund av krav på hälsoprövning.

Vi föreslår kongressen besluta

att sjuk- och efterlevandeförsäkringen ska ingå i medlemskapet.

Utlåtande, motion B130

I dagsläget har cirka 55 procent av förbundets aktiva medlemmar en sjuk- och efterlevandeförsäkring. Kostnaden för en obligatorisk sjuk- och efterlevandeförsäkring ligger på cirka 300 miljoner kronor årligen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B131

Verkstadsklubben vid RMIG Mariestad avdelning 28 Västra Skaraborg

Utökning av medlemsförsäkringarna

Vi tycker att medlemsförsäkringarna som ingår i medlemsavgiften ska kompletteras med sjuk- och efterlevandeförsäkring samt utökad Medlemsolycksfall Fritid.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att se över möjligheten att få sjuk- och efterlevandeförsäkring samt utökad Medlemsolycksfall Fritid att ingå bland de grundförsäkringar som ingår i medlemsavgiften.

Utlåtande, motion B131

I dagsläget omfattas cirka 55 procent av förbundets aktiva medlemmar av en sjuk- och efterlevandeförsäkring och ännu fler av den kompletterande delen i olycksfallsförsäkringen. Kostnaden för att införa dessa två försäkringar i medlemskapet ligger på cirka 350 miljoner kronor årligen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B132

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten

Utökad medlemsförsäkring

I dagsläget finns ingen försäkring som täcker rehabiliterings- och akutkostnader vid sjukdom.

Vi föreslår kongressen besluta

att införa en försäkring som täcker rehabiliterings- och akutkostnader vid sjukdom.

Utlåtande, motion B132

I dag finns flera olika ersättningsmöjligheter när kostnader uppstår i samband med sjukdom, bland annat ett allmänt högkostnadsskydd för läkarbesök och ett för medicin. Vidare kan också arbetskadeförsäkringen täcka kostnaderna om orsaken till sjukdomen skulle vara arbetsrelaterad. Förbundsstyrelsen anser att ett försäkringsskydd enligt förslaget i motionen bör ingå i det allmänna socialförsäkringsskyddet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B133

Avdelning 30 Bohuslän-Dal

Bilförsäkring

I dag har vi möjlighet att teckna hemförsäkring till ett rabatterat pris i Folksam. De flesta medlemmar i förbundet har också bil, så varför inte förhandla fram en kollektiv bilförsäkring?

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att förhandla fram en kollektiv bilförsäkring med Folksam till starkt rabatterat pris.

Utlåtande, motion B133

Bilförsäkringar är en väldigt konkurrensutsatt produkt där marginalerna är väldigt små. Priset sätts utifrån bostadsort, boendeform m.m. I dag finns redan många möjligheter att få ett rabatterat pris på bilförsäkringen om man samlar sina försäkringar hos Folksam eller exempelvis via bilhandlaren. Att förhandla fram en kollektiv bilförsäkring enbart för medlemmar i IF Metall är ingen garanti för att få en lägre premie än den flerförsäkringsrabatt Folksam erbjuder.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B134

Avdelning 30 Bohuslän-Dal

Vägassistansförsäkring

I dag när så många medlemmar har bil tycker vi att en vägassistansförsäkring är nödvändig.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att förhandla fram en kollektiv vägassistansförsäkring med Folksam till starkt rabatterat pris.

Utlåtande, motion B134

I många bilförsäkringar som följer bilmärket och som dessutom administreras av Folksam ingår det redan en vägassistansförsäkring. Det kan också ingå en assistansförsäkring vid köp av ny bil.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

I debatten deltog:

Catarina Palmblad, 47 Östra Skåne
Stefan Jansson, 30 Bohuslän-Dal
Andreas Wahlman, 48 MittSkåne
Urban Henriksson, 30 Bohuslän-Dal
Annika Josefson, 30 Bohuslän-Dal
Mary-Sissel Eilertsen, 2 Norrbotten
Ulf Andersson, förbundskontoret
Michael Kinell, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B115–B134.

Ekonomikommitténs rapport.

Förbundsstyrelsens förslag att förbundsavgiften under åren 2018, 2019 och 2020 fastställs till 1,0 procent av avgiftsunderlaget.

Förbundsstyrelsens förslag att konfliktersättningen fastställs till 80 procent av lönen efter schablonberäknad skatt under åren 2018, 2019 och 2020.

Mary-Sissel Eilertsens förslag om bifall till motion B118 2:a att-satsen.

Catarina Palmblads förslag om bifall till motion B119.

Urban Henrikssons och Annika Josefsons förslag om bifall till motion B120.

Urban Henrikssons, Annika Josefsons och Andreas Wahlmans förslag om bifall till motion B121.

Stefan Janssons och Annika Josefsons förslag om bifall till motion B133.

Ulf Anderssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B118.

Michael Kinells förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna B119–B121 och B133.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B115–B134 i de delar där inga motförslag förelåg

att **godkänna** ekonomikommitténs rapport

att **fastställa** förbundsavgiften under åren 2018, 2019 och 2020 till 1,0 procent av avgiftsunderlaget

att **fastställa** konfliktersättningen till 80 procent av lönen efter schablonberäknad skatt under åren 2018, 2019 och 2020

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B118 2:a att-satsen, B119–B121 och B133.

Protokollsanteckning

Talartiden på detta avsnitt var en minut.

Andra ekonomi- och avgiftsfrågor – Motionerna B135–B148 med utlåtanden

Motion B135

Avdelning 15 Stockholms län

Skattereduktion på fackavgiften

Den förra alliansregeringen tog bort rätten till skattereduktion på fackföreningsavgifter i syfte att försvaga fackföreningsrörelsen. Dessa pengar användes till att finansiera skattesänkningar, som huvudsakligen gynnat höginkomsttagare.

Arbetsgivare kan fortfarande göra avdrag på sin medlemsavgift till arbetsgivarorganisationen. Denna orättvisa kvarstår trots regeringsskiftet 2014. Vår kongress 2014 biföll liknande motioner men orättvisan består fortfarande.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att skattereduktionen på fackföreningsavgiften återinförs.

Motion B136

Avdelning 15 Stockholms län

Skattereduktion på a-kasseavgiften

Den förra alliansregeringen tog bort rätten till skattereduktion på a-kasseavgifter i syfte att försvaga fackföreningsrörelsen. Dessa pengar användes till att finansiera skattesänkningar, som huvudsakligen gynnat höginkomsttagare.

Arbetsgivare kan fortfarande göra avdrag på sin medlemsavgift till arbetsgivarorganisationen. Denna orättvisa kvarstår trots regeringsskiftet 2014. Vår kongress 2014 biföll liknande motioner men orättvisan består fortfarande.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att skattereduktionen på a-kasseavgiften återinförs.

Motion B137

Avdelning 46 Blekinge

Avdragsrätten för fackavgift och a-kasseavgift bör återinföras

Avdraget kom till för att skapa rättvisa mellan parterna. Arbetsgivaren hade sedan länge hittat ett sätt att kringgå skatt på den avgift som de betalade till arbetsgivarorganisationerna.

År 2006 beslutade den moderatledda regeringen att ta bort avdragsrätten för fackavgifter och 2007 trädde beslutet i kraft. Det måste finnas argument till att återinföra skatterabatten på medlemsavgifter till arbetslöshetskassor och fackföreningar.

Arbetsgivaren kunde fortsätta undvika skatt för motsvarande avgifter. År 2006 upphörde rättvisan.

Ett bra argument för återinförd avdragsrätt på avgifterna är en likabehandling av parterna på arbetsmarknaden. Ett återförande av avdragsrätten skulle också kunna innebära att fler ansluter sig till arbetslöshetsförsäkringen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avdragsrätten för fackföreningsavgiften återinförs.

Utlåtande, motionerna B135–B137

Det är viktigt att så många som möjligt är medlemmar i en fackförening för att få stöd på sin arbetsplats och ha ett skydd vid arbetslöshet. Förbundsstyrelsen är därför positiv till en nedsättning av kostnaden för att vara med i en fackförening och a-kassa oavsett om det sker som skatteavdrag eller skattereduktion. En nedsättning av fackföreningsavgiften skapar dessutom neutralitet mellan avgifter till arbetsgivar- och löntagarorganisationer. I dag har arbetsgivarna möjlighet att göra avdrag för arbetsgivarorganisationernas medlemsavgifter, den rätten bör även finnas för medlemmar i löntagarorganisationer.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionerna.

Motion B138

Avdelning 48 MittSkåne

Avdragsgill fackföreningsavgift och a-kasseavgift

Vi föreslår att fackföreningsavgiften och a-kasseavgiften återigen blir avdragsgill för oss anställda och inte enbart för arbetsgivaren. Detta är naturligtvis en rättvisefråga och även en fråga som är viktig för fackets roll i samhället över huvud taget. Det skulle göra det ännu mer attraktivt för arbetaren att gå med i facket.

Ju fler vi är, desto starkare är vi!

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att fackföreningsavgiften blir avdragsgill

att a-kasseavgiften blir avdragsgill.

Motion B139

Avdelning 22 Sörmland

Återinföra skatteavdrag för medlemsavgift och a-kasseavgift

Tidigare fanns möjligheten att få göra skatteavdrag för medlemsavgiften och a-kasseavgiften på deklarationen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att återinföra skatteavdraget gällande a-kasseavgiften

att även medlemsavgiften blir avdragsgill i deklarationen.

Utlåtande, motionerna B138 och B139

Det är viktigt att så många som möjligt är medlemmar i en fackförening för att få stöd på sin arbetsplats och ha ett skydd vid arbetslöshet. Förbundsstyrelsen är därför positiv till en nedsättning av kostnaden för att vara med i en fackförening och a-kassa oavsett om det sker som skatteavdrag eller skattereduktion. En nedsättning av fackföreningsavgiften skapar dessutom neutralitet mellan avgifter till arbetsgivar- och löntagarorganisationer. I dag har arbetsgivarna möjlighet att göra avdrag för arbetsgivarorganisationernas medlemsavgifter, den rätten bör även finnas för medlemmar i löntagarorganisationer.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionerna.

Motion B140

Avdelning 44 Halland

Alkohol

IF Metall ska alltid kunna stå för sina beslut och handlingar. Detta även när det gäller alkohol. Vi vill att man undviker alkohol vid representation, dock inser vi att det kan förekomma situationer där det förväntas. Därför anser vi att om det ändå ska serveras alkohol, så ska detta först beslutats av den styrelse (förbundsstyrelse eller avdelningsstyrelse) som ansvarar för verksamheten.

Vi föreslår kongressen besluta

att representation med alkohol bara kan vara möjligt efter beslut i förbundsstyrelsen vid representation på förbunds nivå

att representation med alkohol bara kan vara möjligt efter beslut av avdelningsstyrelse vid representation på avdelningsnivå.

Utlåtande, motion B140

Förbundet är restriktivt med representation med alkohol. Utgångspunkten är att all representation ska ske utan alkohol. Förbundsstyrelsen anser dock att det är rimligt att vid vissa enskilda tillfällen kunna bjuda på sedvanlig måltidsdryck som ett inslag i en måttfull och gästvänlig representation. Förbundsstyrelsen anser att representation med alkohol endast får ske efter beslut av förbundsstyrelsen samt för lokalavdelningarna efter beslut av respektive avdelningsstyrelse.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion B141

Revisorerna avdelning 48 MittSkåne, medlem Petter Nyström avdelning 3 Norra Västerbotten

Alkohol för medlemspengar

I dag går en del av medlemmarnas pengar till inköp av alkoholhaltiga drycker vid olika former av representation och dyligt. Vi anser att detta är felaktigt; pengarna hade kommit till bättre användning i organisationen. Det finns också en hälsoaspekt i det hela. Att vi som förbund ska företräda medlemmar med alkoholproblem samtidigt som vi bjuder andra medlemmar på alkohol är inte förtroendeingivande. Flertalet förbund har redan antagit motioner angående detta och vi föreslår att vi gör detsamma.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbjuda inköp av alkohol för medlemmarnas pengar.

Motion B142

Avdelning 7 Södra Norrland, 14 Värmland, 16 Mälardalen, 22 Sörmland, 40 Västbo-Östbo, medlem Linus Kraufvelin avdelning 12 Uppland

Alkoholfri representation

I dag går en del av medlemmarnas pengar till inköp av alkoholhaltiga drycker i samband med olika former av representation eftersom det anses vara god sed. Vi anser i stället att

god sed ska innebära att vi vågar ta ansvar för att medlemspengarna kommer till bättre nytta inom organisationen genom utbildningar, förhandlingar och organisering.

Det finns även en hälsoaspekt i resonemanget. Dagligen sitter våra förtroendevalda runt om i Sverige och förhandlar för medlemmar och förtroendevalda som har alkoholproblem. Individen kan själv välja att köpa alkohol, men att IF Metall säger nej till att bjuda på alkohol tror vi kan stärka individen att också avstå. Vi slipper också bemöta påståendet att vi ”super” upp medlemmarnas pengar.

I dag har tre andra förbund och ett flertal av våra egna avdelningar tagit ställning till att sluta bjuda på alkohol. Därför anser vi att hela IF Metall ska vara en förebild och ta ett tydligt ställningstagande mot att bjuda på alkohol.

Vi föreslår kongressen besluta

att IF Metall i alla sammanhang ska sluta att bjuda på alkohol.

Motion B143

Klubben vid Saft AB avdelning 38 Östra Småland

Representation med alkohol

Det har varit mycket prat i media om fackförbund som dricker alkohol för medlemspengar vid representation – och det med all rätt. Tyvärr finns det inga exakta siffror på hur mycket det kostar per år. Med andra ord är kostnaderna för alkohol ett stort mörkertal som bakas in i kvitton för middagar vid konferenser och andra fackliga verksamheter.

Vi pratar inte för någon nykterhetsrörelse. Hur du ställer dig till alkohol har ingenting med saken att göra. Det handlar om själva principen att vi använder medlemspengar till detta. Pengarna som vi skulle spara in på detta beslut är bara en mycket liten del av de fördelar som vi skulle kunna dra nytta av. Vi tror på ett starkare förtroende från våra medlemmar och det väger mer än två öl eller två glas vin till middagen.

Vi föreslår kongressen besluta

att all alkohol som köps in under representation av IF Metall ska bekostas av köparen själv.

Motion B144

Avdelning 15 Stockholms län

Alkoholfri representation

Trots att IF Metall har en strikt alkoholpolicy anser vi att det ska finnas ett tydligt nej till representation med alkohol. I en sådan viktig fråga bör inte bedömningen göras av en ombudsman, förtroendevald, avdelningsstyrelse eller av förbundsledningen vid representationstillfället. Förbundet måste ta tydlig ställning och inte lämna utrymme för egna bedömningar.

Ett totalförbud skulle hjälpa IF Metalls förtroendevalda att bemöta diskussioner ute bland medlemmarna. IF Metall har ofta gått i bräsch och gjort arbetarrörelsen bättre, varför inte även i detta fall?

Tänk om vi skulle kunna stoltsera med en hållning där vi står upp för att välja bort alkohol i vår representation – det skulle uppskattas och respekteras både internt, externt och bland internationella kontakter.

Vi anser att vår fackliga organisation inte ska bidra till att medlemmar, förtroendevalda eller anställda erbjuds alkohol, dvs. ingen alkohol ska betalas med medlemmarnas pengar.

En del av IF Metalls avdelningar och flera organisationer inom arbetarrörelsen har antagit reglementen som förbjuder alkoholhaltiga drycker vid representation. Nu är det dags för IF Metall som förbund att ta ställning. En restriktiv alkoholpolicy är bra, men det är inte bra nog!

Vi föreslår kongressen besluta

att all representation inom IF Metall ska vara alkoholfri.

Motion B145

Avdelning 4 Södra Västerbotten

Betald alkohol, nej tack

Vi ska inte bli bjudna på alkohol i något sammanhang som är förknippat med vårt fackliga uppdrag eller vid facklig representation såsom uppvaktningar, representationer, kongresser eller andra sammankomster. Detta gäller alla pengar som kommer från eller via något av IF Metalls konton. Dessa pengar ska användas till bättre nytta för organisationen i stort.

Vi behöver stå rakryggade både inför våra medlemmar och media. Detta skulle göra att förtroendet för oss som organisation ökar. Det finns avdelningar som har ett tydligt regelverk som förbjuder betald alkohol, detta ser vi som självklart. Det finns också en hälsoaspekt – vår fackliga organisation ska inte riskera att stjälpas individer med alkoholproblem.

Vi föreslår kongressen besluta

att all representation inom IF Metall ska vara alkoholfri.

Motion B146

Avdelning 18 Örebro län

Ingen alkohol för medlemspengar

Alltför många av våra medlemmar, förtroendevalda och anställda hamnar i ett alkoholberoende. Samhällets tolerans till alkohol har förändrats genom åren.

Synen på att vår organisation bjuder på alkohol bör förändras och en nolltolerans till att använda medlemspengar till alkohol bör gälla för att inte främja ett beroende.

Vi föreslår kongressen besluta

att IF Metall inte står för kostnaden för alkoholhaltiga drycker vid någon sammankomst.

Utlåtande, motionerna B141–B146

Förbundet är restriktivt med representation med alkohol. Utgångspunkten är att all representation ska ske utan alkohol. Ett totalförbud skulle dock innebära att det i förbundets samtliga organisationsled inte vid något tillfälle skulle vara möjligt att representera med alkohol. Förbundsstyrelsen anser att det, efter särskilt beslut, är rimligt att vid vissa enskilda tillfällen kunna bjuda på sedvanlig måltidsdryck som ett inslag i en måttfull och gästvänlig representation.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion B147

Avdelning 15 Stockholms län

Korttidslån ska omfatta alla medlemmar

Det finns i dag möjlighet att få ett korttidslån i upp till tre månader vid arbetsgivares konkurs eller vid konflikt. Problemet som vi har i dag är att detta inte omfattar samtliga medlemmar. De som banken anser inte är kreditvärdiga och de som inte har ett personnummer har inte denna möjlighet. Det innebär att de som har sämst förutsättningar och då också sannolikt har stort behov av att få ett korttidslån lider stor skada.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att alla medlemmar som hamnar i en situation där de är berättigade till ett korttidslån också kan erhålla det

att korttidslånen är räntefria.

Utlåtande, motion B147

Inom ramen för medlemslånen finns möjlighet för förbundets medlemmar att teckna så kallade korttidslån. Syftet med den typen av lån är att överbrygga betalningssvårigheter vid konkurser i väntan på att den statliga lönegarantin och/eller arbetslöshetsersättning kan betalas ut till medlemmarna.

Enligt beslut av tillsynsmyndigheten för banker och försäkringsbolag, Finansinspektionen, är samtliga banker skyldiga att genomföra kreditprövning av samtliga låneansökningar. Räntan på korttidslånen ligger på samma nivå som för övriga medlemslån. Förbundsstyrelsen bedömer att möjligheten till räntefrihet på korttidslånen är mycket begränsad.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B148

Avdelning 15 Stockholms län

Avdelningsanslag

I dag får avdelningarna ett anslag om 3 850 kronor per arbetsställe där vi har medlemmar och kollektivavtal. Arbetsställen där vi har medlemmar men inte kollektivavtal är i dag inte anslagsberättigade trots att dessa arbetsplatser är minst lika resurskrävande. Dessutom finns det många arbetsplatser som har flera arbetsställen. Vår uppfattning är att anslaget ska bidra till finansieringen av utåtriktad verksamhet och då ska hänsyn tas till helheten.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram en anslagsmodell som omfattar samtliga arbetsplatser där vi har medlemmar inom IF Metalls områden

att ta fram en anslagsmodell som omfattar samtliga arbetsställen där vi har medlemmar inom IF Metalls områden.

Utlåtande, motion B148

Företags- och medlemsstrukturen varierar mellan förbundets olika lokalavdelningar. Detta gör att arbetssätten också behöver anpassas efter de lokala förutsättningarna. Strukturerna förändras också över tid, varför förbundet ständigt måste se över nya arbetssätt och metoder. Vilka parametrar som ingår i anslagsmodellen beslutas årligen av förbundsstyrelsen.

I dag erhåller lokalavdelningarna ekonomiskt stöd från förbundet utifrån hur många arbetsställen med medlemmar och kollektivavtal som finns inom avdelningen. Förbundsstyrelsen vill med detta ge incitament för att teckna kollektivavtal på samtliga arbetsställen. En anslagmodell som baseras på enbart antalet arbetsplatser eller arbetsställen skulle motverka förbundets mål att teckna avtal på alla företag där IF Metall har medlemmar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

I debatten deltog:

Åsa Dahlsten, 4 Södra Västerbotten
Johan Järvklo, 15 Stockholms län
Robin Wesche, 22 Sörmland
Robert Paulrud, 15 Stockholms län
Jonas Törn Lind, 16 Mälardalen
Konstantinos Tsampazis, 15 Stockholms län
Gunnar Pettersson, 4 Södra Västerbotten
Jacob Dranvik, 44 Halland
Kim Petersson, 40 Västbo-Östbo
Ulla Heikkilä, 40 Västbo-Östbo
Per Svantes, 10 Dalarna
Jasmin Cosic, 26 Östergötland
Roger Lindell, 6 Mellersta Norrland
Tommy Kragh, 18 Örebro län
Ulf Andersson, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B135–B148.

Jacob Dranviks förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B140.

Per Svantes förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B140–B146.

Roger Lindells förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B141–B146.

Jasmin Cosics, Åsa Dahlstens, Ulla Heikkiläs, Tommy Kraghs, Robert Paulruds, Kim Peterssons, Gunnar Petterssons, Jonas Törn Lind och Robin Wesches förslag om bifall till motion B142.

Johan Järvklos förslag om bifall till motion B147.

Konstantinos Tsampazis förslag om bifall till motion B148.

Ulf Anderssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B135–B148.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B135–B148 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna B147 och B148

att efter rösträkning med röstsiffrorna 169 mot 142 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion B140, därmed föll bifallsyrkandena avseende motion B142.

Protokollsanteckningar

Talartiden på detta avsnitt var en minut.

Förslagen om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion B140 och om bifall till motion B142 ställdes mot varandra i propositionsordningen.

Rösträkning avseende motion B140 begärdes av Michael Gustafsson, 15 Stockholms län.

Reservationer

Ronja Karlsson, Daniel Lundqvist, Jonas Törnlin, samtliga 16 Mälardalen, Johanna Andersson, Linda-Marie Forså, Christian Calderon Garrido, Mikael Henriksson, Erika Larsson, Yvonne Rundquist, Niklas Strömberg och Robin Wesche, samtliga 22 Sörmland, samt Jessica Danielsson, 41 Kalmar, reserverade sig mot beslutet rörande motion B140.

Hans Andersson, Martin Berglund, Åsa Dahlsten, Elin Palmgren, Gunnar Pettersson och Ann-Sofie Sandström, samtliga 4 Södra Västerbotten, samt Hannes Eriksson, 5 Höga Kusten, reserverade sig mot beslutet rörande motion B142.

Dagordningens punkt 19 – Vårt samhälle Inledning

Samhällsfrågor – vårt gemensamma ansvar

IF Metall arbetar för medlemmarnas intressen i arbets- och samhällslivet. Det sker inom ett brett område där viktiga samhällsfrågor som social trygghet, rättvisa, industriell utveckling och demokrati ingår. Även om vi delar behov och intressen med många andra grupper tillför våra perspektiv viktig kunskap för vår gemensamma utveckling av samhället.

IF Metall är en rörelse för internationell solidaritet, öppenhet och samarbete. Vi motsätter oss förtryck av fackliga och mänskliga rättigheter. Vi tar kamp mot rasism och främlingsfientlighet. IF Metall är en kraft för fred, rättvisa och hållbar utveckling. Svensk delaktighet i internationella beslut är nödvändigt också därför att våra industrijobb är så beroende av frihandel och öppenhet. IF Metall verkar för handel som är både fri och rättvis. Den gränsöverskridande handelns vinster får aldrig ske till priset av urholkad demokrati eller urholkade fackliga fri- och rättigheter.

IF Metalls engagemang bygger på alla människors lika värde. Vi är en solidarisk facklig organisation. Vi välkomnar att människor på flykt erbjuds en fristad i Sverige. Solidaritet innebär åtagande. Sverige ska vara ett land som ger alla människor delaktighet i samhälls- och arbetslivet. Integrationens förverkligande ställer krav på samhället. Det ställer krav på oss som facklig part. Det är vi som med kollektivavtal bär upp villkoren i arbetslivet. Arbetskraftsinvandring är en tillgång för Sverige. Möjligheten att ta in saknad kompetens från andra länder lyfter näringslivet och vårt samhälle. Men det ställer också krav på ett arbetsliv som sätter stopp för exploatering av människor och villkorsdumpning.

Vår gemensamma välfärd förverkligar människors jämlika rätt till skola, vård och omsorg. Kvalitet, effektivitet och rättvis fördelning ska vägleda offentligt finansierad välfärd, oavsett vem som är utförare. Privatiseringar av ren vinsthunger dränerar den offentliga ekonomin, förstärker ojämlikhet och begränsar människors frihet. Kollektivavtalsliknande villkor ska gälla vid offentlig upphandling men det är fack och arbetsgivare som, med kollektivavtalen, gemensamt bär ansvar för den svenska modellen. Det är vårt ansvar – inte kommunens, landstinget eller statens.

Hela Sverige ska leva. På så sätt byggs hela Sveriges industri, ekonomi och välfärd starkare. Förutsättningarna i olika delar av landet är olika. Samhället ska därför i handling engagera sig i att skapa utveckling i hela landet. Om möjligheterna att bo, leva och att driva företag försämras i en stor del av Sverige, då blir hela landet fattigare. Välfärds- och jobbpolitik är att skapa ett sammanhållet Sverige som satsar på att utveckla skolan, vården och omsorgen, och investerar i byggandet av bostäder och infrastruktur.

Industrin och jobben

Sverige har länge varit ett framstående industriland. Raden av framgångsrika företag är imponerande för ett så förhållandevis litet land. Under de senaste decennierna har dock förståelsen för industrins viktiga roll för Sveriges välfärd, välstånd och jobben, sviktat. Även ledande politiker har förvillats att se industrin som ett passerat stadium i vårt lands ekonomiska utveckling. Detta synsätt har skadat svensk industri och det har fått dåliga konsekvenser för Sveriges utveckling. Med en S-ledd regering ser vi nu en helt annan utveckling, och det går vår väg.

IF Metalls arbete, tillsammans med andra, har medverkat till denna politiska omsvängning. Regeringens insatser sker i dag utifrån en strategi för nyindustrialisering. Strategin, som går under namnet Smart Industri, omfattar åtgärder för att stötta utvecklingen inom digitalisering, nya material och klimatomställning. Områden som också präglar framtiden för såväl våra medlemmar som industrin globalt. Sverige kan, med rätt insatser, ta en ledande roll i denna industriella förnyelse.

IF Metalls medlemmar är avgörande för denna förnyelse eftersom industrin kommer att behöva kvalificerade industriarbetare även i framtiden. Förbundets kongress 2017 arbetar därför under temat ”Framtidens industriarbete”. IF Metall är en medspelare i utvecklingen.

Social trygghet – mot fattigdom och utslagning, för arbete och rättvisa

Socialförsäkringarna är en omistlig del av förverkligandet av människors trygghet i ett jämlikt Sverige. Trygghetssystemen ska vara solidariskt och gemensamt finansierade. De ska medverka till rättvis och jämlik riskutjämning mellan olika grupper. Vår sociala trygghet ska möta människors behov under livets olika skeden, stimulera till arbete och förverkliga jämställdhet mellan kvinnor och män.

Tryggheten ska garantera människor rimlig levnadsnivå och medverka till stöd i omställning från ohälsa eller arbetslöshet. Sjukdom ska aldrig tvinga människor in i ett liv av fattigdom. Tilliten mellan människor stärks av en välfärd som omfattar alla och där alla bidrar till den gemensamma finansieringen.

Behoven av att utveckla den sociala tryggheten är stora. Resurserna räcker inte till allt. Politiken ska ha förmåga att prioritera mellan olika välfärdsbehov. Vi som facklig organisation behöver ha förmåga att lyfta fram det som är mest angeläget för våra medlemmars sociala trygghet.

För oss i IF Metall hör till prioriteringarna en upprustning av sjukförsäkringen. Borttagandet av den bortre parentesen behöver förstärkas med ytterligare åtgärder för att ge människor bättre möjligheter att komma tillbaka till arbete. Strama tidsgränser behöver övergå till att bli stödjande hållpunkter anpassade för varje människas behov. Upprustning av sjukförsäkringen hänger samman med förstärkningar av rehabiliteringsinsatserna.

Regelverk och regeltillämpning ska ses över för att möta människors behov, inte systemens. Människor får aldrig falla mellan stolarna eller fara illa av regelkrångel. Sjukförsäkringen ska vara generell och solidarisk finansierad. En ersättningsnivå som ger 80 procent behöver därför följas upp med en höjning av taket. I närtid kan därför ett borttagande av karensdagen inte anses prioriterat.

Landets pensionssystem behöver reformer. IF Metall menar att reformeringen ska utgå från ett hållbart pensionssystem som fungerar över generationer. Unga ska känna tillit att pensionssystemet bär deras framtida ekonomiska trygghet. Därför ska pensionerna vara anpassade till tillväxt- och löneutveckling samt följa landets ekonomiska utveckling. IF Metall kan aldrig acceptera en reformering av pensionssystemet som innebär att staten blandar sig i parternas arbete med att utveckla avtalspensionerna.

Ett rättvisare pensionssystem innebär avveckling av PPM. Rättvisa skapas snarare genom uppräknig av garantipensioner och bostadstillägg. Branschanpassade deltidspensionslösningar ger omställningsförmåga på arbetsplatserna.

Ett hållbart pensionssystem ska fortsatt bygga på livsinkomstprincipen. Ju längre deltagande i arbetslivet och ju högre arbetsinkomster, desto högre blir pensionerna. Det lägger grund för trygghet och ett hållbart pensionssystem. Det knyter pensionerna till arbetslinjen och nödvändiga samhällsinsatser för aktiv politik för tillväxt, produktivitet och full sysselsättning.

För IF Metall är det helt avgörande att även ett reformerat pensionssystem fortsatt medger flexibel pensionsålder. Livsinkomstprincipen är en sund ordning för pensionssystemet, men innebär också en spegling av människors arbetsliv. Orättvisor i arbetslivet bärs vidare. Därför ska arbetslivets villkor utformas så att människor kan vara kvar i arbetslivet längre.

Världens bästa utvecklings- och omställningssystem

Industriarbetet verkar i skiftande konjunkturer, teknikskiften och strukturomvandling. Det gör insatser för utveckling och omställning till särskilt angelägna frågor för oss i IF

Metall. Förbundet arbetar därför sedan lång tid med omställning. Det handlar om möjligheter till kontinuerlig kompetensutveckling, välfungerande matchning på arbetsmarknaden och ekonomisk trygghet i omställning.

Bättre system för omställning och utveckling är till nytta både för industrin och samhället. Ökad produktivitet och konkurrenskraft tryggar jobb och arbetslöshetsriskerna minskar. Sverige ska därför ha världens bästa kompetensutvecklings- och omställnings-system vars olika delar förstärker varandra.

Vårt skolsystem ska ge alla unga en gemensam kunskapsgrund att stå på. Sverige behöver yrkesutbildning och högre utbildning som på ett bra sätt kopplar ihop teori och praktik. Framtidens industriarbete är teoretiska praktiker och praktiska teoretiker. Vårt partsgemensamma arbete med Teknik- respektive Motorbranschcollege skapar kvalitet och bygger broar mellan skola och arbetsliv.

Människors tillgång till livslångt lärande behöver bli bättre. Under hela arbetslivet behövs påfyllning av kompetens. Det ger medlemmar utveckling i yrket, trygghet i anställning och öppnar upp nya livschanser. Förverkligandet av livslångt lärande fordrar insatser som når fram till arbetsplatserna. Det handlar om vårt och arbetsgivarnas engagemang för vägledning och validering av yrkesrelevanta kunskaper. Det handlar om kontinuerligt och systematiskt lärande i arbetet.

Den faktiska anställningstryggheten handlar i grund och botten om att få göra verklighet av utvecklingen i arbetet och känna tillit till att omställningen fungerar. Ett tungt ansvar vilar på arbetsgivarna. IF Metall kan aldrig acceptera att arbetsgivare underlåter att utveckla våra medlemmar för att sedan säga upp dem, placera dem hos Arbetsförmedlingen och ersätta dem med nyutbildade.

Tilliten till omställningen bygger på att samhället förmår att erbjuda människor en aktiv arbetsmarknadspolitik. Därför behövs det en arbetslöshetsförsäkring som ger ekonomisk trygghet i omställning från ett arbete till ett nytt. I en avvägning mellan många reformbehov är för oss, i IF Metall, förverkligandet av 80 procent i ersättningsnivå för 80 procent av ersättningstagarna prioriterat.

Omställning är en facklig fråga. Vi som facklig organisation har också ett ansvar för att finna lösningar som ger våra medlemmar utveckling i jobbet, jobbtrygghet och rätt till fungerande omställning. IF Metall ska därför medverka till ett helhetsgrepp där vi är öppna för att ta de tidigare inledande samtalen med motparterna vidare till förhandlingar. IF Metalls ambition är att trygga medlemmarnas utveckling och anställningsbarhet. Vårt engagemang för ett helhetsgrepp innebär att vi ska ha en öppenhet för förändringar av både avtal och lag. IF Metalls arbete ska ske med bred delaktighet i vår egen organisation och med andra fackförbund.

Föredragning

På grund av tidsbrist för kongressen avstod Marie Nilsson från att hålla sin föredragning på detta avsnitt.

Övergripande samhällsfrågor – Motionerna C1–C26 med utlåtanden

Motion C1

Avdelning 38 Östra Småland

Nej till TTIP

TTIP är ett så kallat handelsavtal som håller på att formas mellan USA och EU-kommissionen, som urholkar konsumentskydd, miljö och rättsskydd för både människor och länder. Till och med demokratin blir urholkad. Den bristande öppenheten om innehållet i avtalet och försvårandet att följa förhandlingarna mellan lobbyister företrädande storföretag och EU, är ett slag mot det transparenta samhälle som vi har kämpat länge för att erhålla. Detta kan medföra att EU:s sunda försiktighetsprincip åsidosätts.

Europeisk och amerikansk lagstiftning bygger på olika grundprinciper. I USA krävs vetenskapliga bevis för att till exempel förbjuda specifika kemikalier, men i EU kan ämnen förbjudas på en väldokumenterad misstanke. EU:s försiktighetsprinciper ger alltså medborgaren och konsumenten ett större skydd mot exempelvis skadliga ämnen eller odokumenterade konsekvenser av genmanipulerade födoämnen, för individens bästa.

En överenskommen standard eller gränsvärde i EU för medborgarnas bästa intresse skulle av stora globala företag kunna uppfattas som handelshinder, och TTIP-avtalet ger då företagen rätt att stämma ett land på enorma summor.

Vidare kan en mekanism i detta TTIP-avtal öppna för att lobbyister från näringslivet kan få inflytande på europeisk och därmed också svensk lagstiftning innan allmänheten får kännedom om processen.

Den största fackföreningen i Tyskland, IG Metall, har sagt nej. Frankrike, Österrike och Nederländerna är starkt engagerade och negativa till TTIP. Även det svenska förbundet Kommunal är emot TTIP. De menar att skattebetalarna kan drabbas och även att det underminerar demokratin och staters suveränitet.

Vi föreslår kongressen besluta

att IF Metall säger nej till TTIP.

Utlåtande, motion C1

Syftet med motionen är att IF Metall ska säga nej till The Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP), dvs. att IF Metall ska motsätta sig det tilltänkta handelsavtalet mellan EU och USA. I motionen menar man att avtalet riskerar att urholka såväl demokrati som rättsskydd.

Handelsrelationerna mellan EU och USA regleras av World Trade Organization (WTO). Initiativet till TTIP tillkom som en reaktion på att WTO-processen sedan många år tillbaka har stagnerat och därför inte längre fungerar tillfredsställande. IF Metall är positivt till frihandel och öppenhet. Vi tror därför att ökad handel och minskade handels hinder mellan EU och USA är positivt för svensk industri och i förlängningen för våra medlemmar. Handeln ska vara både fri och rättvis.

I samsyn med LO menar vi därför att avtalet måste slå vakt om demokratin och arbetstagarnas rättigheter. Vi anser att avtalet måste innehålla garantier för mänskliga fri- och rättigheter och att regler om skydd för arbetstagare aldrig ska kunna utgöra handels hinder. Avtalet får inte inskränka nationellt politiskt handlingsutrymme vad gäller exempelvis krav vid upphandlingar och rätten till statliga monopol eller fackliga rättigheter såsom föreningsrätt, förhandlingsrätt och rätten att vidta stridsåtgärder.

Genom handelsavtalet mellan EU och Kanada (CETA) har en ny form av fristående domstol grundlagts för att lösa tvister mellan företag och stater. Detta innebär en förbättring i form av tydligare etiska regler, möjlighet att överklaga beslut samt större öppenhet,

vilket också kommer att vara vägledande även för förhandlingarna kring TTIP. Tvistlösningsmekanismen är bara tillämpbar på internationell rätt och kommer därför inte att kunna inskränka nationell lagstiftning.

TTIP är ännu inte färdigförhandlat och mot bakgrund av maktskiftet i USA är tidsplanen oklar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C2

Klubben vid Norrlandsgjuteriet AB avdelning 3 Norra Västerbotten

En ny folkomröstning om EU

Britternas föredömliga beslut att lämna EU aktualiserade frågan om det svenska medlemskapet. Efter mer än 20 år av EU-elände kan vi konstatera att nej-sidans argument var sanna. EU har inneburit lagstadgad högerpolitik. Se bara på lönedumpningen och bemanningsanställningar som garanteras av EU-makten i Bryssel. En ny folkomröstning om medlemskapet är en demokratisk självklarhet. Svenska folket har rätt att ta ställning till om medlemskapet har gynnat eller missgynnat landets medborgare.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Sverige ska utlysa en ny folkomröstning om det svenska EU-medlemskapet.

Utlåtande, motion C2

Sveriges beroende av omvärlden, speciellt Europa, är stort och fortsätter att öka. Svensk exportindustri är starkt beroende av EU och de länder som EU har handelsavtal med. Nästan tre fjärdedelar av Sveriges varuexport går till EU/EES. Om Sverige lämnade EU skulle detta få stor negativ påverkan på den svenska exportindustrin och därigenom också för IF Metalls medlemmar. Genom att gå med i EU gav vi upp en del av vår nationella självständighet i utbyte mot en större möjlighet att delta i och påverka beslut internationellt. I dag drygt 20 år senare är Sverige, sett till sin storlek, ett av de länder som har störst påverkan inom EU. Om vi lämnar EU skulle våra möjligheter till självbestämmande inte nödvändigtvis öka. Vårt starka beroende av omvärlden, framför allt EU, skulle förbli detsamma, men vi skulle gå miste om vår möjlighet att påverka besluten.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C3

Klubben vid Norrlandsgjuteriet AB avdelning 3 Norra Västerbotten

Nej till svenskt medlemskap i Nato

Nato är en krigsorganisation utan existensberättigande. Det är uteslutet att Sverige ska ansluta sig till alliansen. Från politiskt håll pågår en smyganslutning, nu senast med ratificeringen av världlandsavtalet. Sverige ska fortsatt vara alliansfritt och föra en utrikespolitik som bygger på nationell suveränitet och avspänning.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att aktivt motarbeta en svensk anslutning till Nato

att verka för att Sverige river upp världlandsavtalet med Nato.

Utlåtande, motion C3

Sveriges grundläggande princip är alliansfrihet. Däremot har vi sedan 1960-talet, vid ett flertal tillfällen, aktivt deltagit i FN:s fredsbevarande operationer. Vi deltar även internationellt genom EU:s aktiviteter. Sverige har länge haft ett samarbete med Nato. Samarbetet breddades på 1990-talet genom vårt medlemskap i Partnerskap för fred (PFF) och vi deltar sedan dess i gemensamma försvarsövningar. Världlandsavtalet innebär bland annat att Sverige ska kunna stödja eller ta emot stöd från Nato vid kris eller krig i vårt eget land eller i närområdet. Avtalet ger inte Nato någon rätt att placera kärnvapen på svenskt territorium. Den svenska regeringen har markerat Sveriges fortsatta alliansfrihet och sitt nej till ett medlemskap i Nato. IF Metall har inte tagit ställning för ett medlemskap i Nato. Däremot tillhör det inte förbundets prioriterade områden att aktivt arbeta mot en svensk anslutning eller att verka för att världlandsavtalet rivs upp.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C4

Avdelning 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Elnät och järnvägar

I ett modernt, framtidsinriktat och miljöanpassat samhälle där alla människors behov blir tillgodosedda är väl utvecklade infrastrukturer ett måste. Det krävs en hög grad av överblick och samordning samt ekonomisk förmåga till nödvändiga investeringar. Inom den konkurrensutsatta delen av vår industri är man beroende av säkra och konkurrensneutrala elleveranser och priser.

I dag ägs elnätet till stora delar av företag vars viktigaste uppgift är vinstmaximering och utrymmet för socialt ansvar är mycket begränsat. Att kunna transportera gods och människor är också viktigt för företag och medborgare, det behövs säkra, snabba och punktliga tågförbindelser. I dag är det bara samhället som kan ta ansvar för och klara av att axla den bördan.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att staten tar kontroll över produktionen och distributionen av el

att staten tar över drift och underhåll av Sveriges järnvägar.

Utlåtande, motion C4

Svensk industri är beroende av en väl fungerande infrastruktur i form av el-leveranser, bredband, vägar, järnvägar m.m. Staten har det yttersta ansvaret för att denna verksamhet fungerar. Detta sker genom lagstiftning och regelverk, en omfattande offentlig finansiering och genom tjänster som utförs av stat, kommuner och regioner/landsting. Den offentliga verksamheten kompletteras även med privata leverantörer och utförare som upphandlas i konkurrens.

Förbundsstyrelsen anser att infrastrukturens tjänster ska hålla hög kvalitet och tillförlitlighet och tillhandahållas till rimliga priser. De bästa framkomstvägarna att nå dessa mål är fortsatt statlig kontroll av infrastrukturens olika delar, men med möjlighet att kombinera offentlig regi med privata utförare, snarare än att staten helt tar över drift och underhåll.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a att-satsen beaktad och att avslå 2:a att-satsen.

Motion C5

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Bostäder

Sverige behöver fler bostäder. Arbetsgivare har svårt att rekrytera, bland annat för att folk inte får tag i något boende. Ungdomar har inte råd att flytta hemifrån därför att boendet är för dyrt. Därför måste vi få billigare och fler bostäder.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det byggs fler och billigare bostäder.

Utlåtande, motion C5

Förbundsstyrelsen menar att en bristfällig bostadsförsörjning är ett allvarligt och växande hinder för tillväxt och för industrins utveckling.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C6

Avdelning 26 Östergötland, 32 Höglandet, 33 Vätterbygden, 38 Östra Småland, 40 Västbo-Östbo, 41 Kalmarsund, 43 Kronoberg

Pension bör räknas som uppskjuten lön

Vi lever fortfarande med sviterna av den borgerliga regeringens härjanden. Ett av de största slagen mot våra äldre kamrater och sjukskrivna var införandet av jobbskatteavdragen, som skapade en skillnad mellan förvärvsarbetande och icke förvärvsarbetande.

Pension är uppskjuten lön och bör beskattas som förvärvsarbete.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att förvärvsarbetande och icke förvärvsarbetande beskattas lika.

Utlåtande, motion C6

Förbundsstyrelsen menar att inkomstskatterna ska utformas rättvist utifrån människors bärkraft. Skatterna är en viktig del av finansieringen av en välfärd som kommer alla till del och utgår från vars och ens behov. Inkomstskatterna ska ha en utformning som bidrar till arbetslinjen och ha en omfördelande effekt.

Jobbskatteavdragen som genomfördes under alliansregeringens tid ökade klyftorna och inkomstskillnaderna. Skattesänkningarna urholkade finansieringen av välfärden och jobbskatteavdragen kom endast dem med arbetsinkomster till del. Förbundsstyrelsen menar därför att inkomstskatterna behöver ses över och justeras. Skattejusteringar behöver ske med beaktande av prioriteringarna att utveckla välfärden och andra samhällspolitiskt angelägna frågor. Den principiella utgångspunkten vid en översyn bör vara att systemen ska behandla människor lika, så att skatten på pensioner och ersättningar vid sjukdom och arbetslöshet får en utformning som är densamma som vid beskattning av arbetsinkomster.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C7

Avdelning 49 Nordvästra Skåne

Skattesystemet

Fredrik Reinfeldts alliansregering sänkte skatterna med 140 miljarder kronor, vilket till största delen kom höginkomsttagare till del. Förutom jobbskatteavdraget kommer förmögna undan beskattning eftersom skatt på diverse förmögenheter är avskaffade eller aldrig har införts. Det finns stora obeskattade tillgångar i till exempel lyxbåtar. Bolags-skatten är sänkt till en så låg nivå som 22 procent.

Många som har arbetat hela sitt liv, varvid de oftast drabbats av arbetsskador, pensioneras i dag som fattigpensionärer. Detta ska jämföras med att 140 000 svenskar har en nettoförmögenhet på 5 miljoner kronor.

Skatt efter bärkraft hette det, men hela skattesystemet går ut på att tilldela dem som redan har. Systemet skyddar dem med höga löner och förmögenheter. Detta framkom tydligt när det tidigare i år avslöjades att näringslivstoppar och övriga med stora förmögenheter gömt pengar utomlands för att slippa skatt. Om dessa själva gjorde en rättelse skulle de slippa bestraffning. Vilka andra brottslingar kan få en sådan behandling?

Hela skattesystemet har blivit mindre omfördelande. En borgerlig regering skyddar de sina men när en socialdemokratiskt ledd regering förvaltar en borgerlig skattepolitik, då är något fel.

Aftonbladet ställde i juli frågan: Är det inte konstigt att de mest utsatta betalar högst skatt? På detta svarade statsministern att det var den förra regeringens val att göra detta. Han deklarerade också att vi inte tänker förändra villkoren för enskilda hushåll. Lagt kort ligger.

Alltså; människor med låg disponibel inkomst, som de med sjukpenning, sjukersättning, arbetslösa, pensionärer, lågbetalda tjänstemän och stora delar av LO-kollektivet, har ingen förbättring att vänta. Med andra ord, de som har små förutsättningar för ett dragligt liv får fortsätta att ha det så.

I stora delar av världen förs en debatt om skatter och den ökande ojämlikheten och krav framkommer om en mer rättvis fördelning. International Monetary Fund (IMF) konstaterar att ökad ojämlikhet är ett av de största hoten mot världsekonomin. LO har just presenterat en rapport om inkomstklyftorna i landet.

Den skattehöjning som regeringen nu presenterat att gälla från den 1 januari 2018 är en droppe i havet jämfört med de behov som föreligger med en privatiserad skola och en vård i kris. Behoven är stora även inom andra områden som bostäder, järnvägar och miljö.

Skattejusteringen gäller dem som tjänar mer än 36 000 kronor i månaden. Som mest blir det 100 kronor mer i månaden. Med detta skulle statskassan förstärkas med 1,3 miljarder kronor. Som sagt, en droppe i havet jämfört med de skattesänkningar som alliansregeringen genomförde.

När detta skrivs är det endast två år kvar till valet. Socialdemokraterna kan inte gå till val på att skylla på att det var alliansregeringen som införde jobbskatteavdraget. Jobbskatteavdraget innebär att en person med en löneinkomst på 15 000–20 000 kronor per månad innevarande år betalar mellan 1 100 och 1 400 kronor per månad mindre i skatt än till exempel en pensionär med jämförbar inkomst.

Ska Socialdemokraterna och en rödgrön regering samla fler röster i valet 2018 måste de föra en tuffare och mer rättvis politik. Sjuka, arbetslösa och inte minst pensionärer utgör en stor del av väljarna. Deras röster kan vara avgörande i valet.

Nu är det hög tid för en politik som visar på skillnaden och som förbättrar situationen för människor med låga inkomster.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det görs en översyn av hela skattepolitiken för att få ett skattesystem med en rättvis profil

att skatteskalorna jämställs så att sjuka, arbetslösa, pensionärer och löneinkomster likabeskattas.

Utlåtande, motion C7

Förbundsstyrelsen vill framhålla att IF Metall genom LO-samverkan sedan tidigare har instämt i behovet av en översyn av skattesystemet. Förbundsstyrelsen menar att en sådan översyn är fortsatt aktuell.

Under alliansregeringens tid genomfördes jobbskatteavdrag som endast kom dem med arbetsinkomster till del. Orättvisor skapades och förbundsstyrelsen menar att den principiella utgångspunkten bör vara att systemen behandlar människor lika, så att skatten på pensioner och ersättningar vid sjukdom och arbetslöshet till sin utformning blir densamma som beskattning av arbetsinkomster.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C8

Avdelning 4 Södra Västerbotten

Förbundets framtidsfrågor

Vi kan konstatera att det ständigt pågår en diskussion om huruvida de centrala avtalsförhandlingarnas resultat upplevs som bra eller dåliga. En diskussion där det ofta råder delade meningar. Vi har även över tid konstaterat att det är svårt att få en organisation av denna dignitet att enas kring olika sakers förträfflighet. Tyvärr fokuseras avtalsförhandlingarna oftast på löneökningarnivåer och alltför sällan på makt- och inflytandefrågor.

Vi upplever även att vi ofta befinner oss i den omedelbara stridens hetta i våra handlingar. Det kommer nu en önskan om att ta detta förbund till nästa steg i utvecklingen.

Vi behöver kunna ta fighten i dag, men en långsiktig strategi ger oss möjlighet att vinna i morgon. Vi behöver gemensamma mål att uppnå, en uttalad vision om ett bättre samhälle eller liknande.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram viktiga, långsiktiga strategiska frågor att ena kollektivet kring, som vi i framtiden kan ta strid för.

Utlåtande, motion C8

Förbundsstyrelsen menar att IF Metalls engagemang i dag omfattar både frågor som är medlemsnära, dagsaktuella och strategiskt långsiktiga för bredare grupper av medlemmar. På många områden ska båda perspektiven finnas med. Inom ramen för vårt engagemang för förverkligandet av Hållbart arbete finns till exempel frågor som rör dagsaktuella arbetsmiljöfrågor, men också frågor av strategisk betydelse för hur lönesystem kan utvecklas för att främja industrins kompetensutveckling. Andra exempel är kongressprogrammet om framtidens industriarbete och våra handlingslinjer. Båda tar upp frågor som vi behöver ta tag i direkt, men också frågor som är långsiktiga strategiska styrande för vårt förbunds arbete.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C9

Medlemmarna på Veksö AB avdelning 48 MittSkåne

Frysning av amorteringskrav på lån vid uppsägningar

I dag lever många av våra medlemmar på marginalen av vilka utgifter de klarar av. Det blir extra kännbart för den som blir av med sitt arbete och måste gå på a-kassa.

Vi hör nu om amorteringskrav på nya huslån från den 1 juni 2016. Det borde också finnas någon form av uppehåll från amorteringskraven under tiden man är arbetslös. Bromsar man inte utgiftskurvan riskerar man att behöva sälja sitt hus eller lägenhet vid ett tillfälle då man behöver lägga energin på att söka jobb.

Tryggheten vid en anställning blir till rädsla att förlora jobbet för den som lever på marginalen. Med frysning av amorteringskraven på lån vid uppsägning blir det lite mer trygghet för våra medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att amortering av lån kan frysas under tiden man går på a-kassa.

Utlåtande, motion C9

Förbundsstyrelsen menar att arbetslöshet innebär ansträngningar för människors privatekonomi och därmed sämre möjligheter att betala bostadslån och amorteringar. Förbundsstyrelsen har dock svårt att se att det är framkomligt att införa ett statligt system för frysning av amorteringar. Villkorsfrågor kring lån och amorteringar bör snarare regleras mellan långivare och låntagare.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C10

Medlem Leine Johansson avdelning 38 Östra Småland

Differentierad drivmedelsskatt

Sverige är stort och industrin är inte alltid tillgänglig med befintlig kollektivtrafik. En lösning kan vara att ha differentierad drivmedelsbeskattning där de som inte har tillgång till bra kollektivtrafik får lägre beskattning än de som har tillgång till utbyggd och bra kollektivtrafik.

Exempel: för dem som pendlar i Stockholm kostar bensinen 20 kronor per liter, för dem i mindre städer 15 kronor per liter och för dem i glesbygd 10 kronor per liter. De kontakter jag pratat med på Skatteverket säger att detta är genomförbart rent tekniskt och då ser jag inget hinder för IF Metall att driva detta ur ett klimatperspektiv, för industrins överlevnad och för sina medlemmar.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Sverige ska ha en differentierad drivmedelsbeskattning utifrån kollektivtrafikens utbredning och tillgänglighet.

Utlåtande, motion C10

Högre levnadsomkostnader i olika delar av landet måste vägas mot de olika livskvaliteter och möjligheter som människor har, och i många fall har valt, genom att bosätta sig på en viss plats i landet. Detta hindrar inte att staten behöver ta ett ansvar för en grundläggande likhet ifråga om social omsorg, sjukvård m.m.

Det främsta sättet för staten att ta detta ansvar är genom utjämningsystemet mellan kommuner med olika skattekraft. Vill man öka graden av omfördelning mellan olika landsdelar är det detta system som bör användas. En differentiering av exempelvis drivmedelsbeskattningen kan dels leda till att de olika systemen motverkar varandra, dels till att besvärliga gränsdragningsproblem uppkommer.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C11

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 47 Östra Skåne

Privatiseringar

IF Metall måste ta tydligare ställning mot den obalans som skett när det gäller marknaden och medierna. Marknaden har tagit över och politiken tappar makt. Man måste ha en valfrihet så att inte samhällets resurser flyter bort åt olika håll, dvs. facklig/politisk kontroll över hur pengarna används.

Allt konkurrensutsätts på bekostnad av vård och omsorg. Allmännyttan privatiseras, sjukhusen säljs ut och friskolor öppnas.

Vi i IF Metall måste ta mer hänsyn till de enskilda människorna, alla ensamstående mammor och pappor, de lågavlönade barnfamiljerna, nysvenskar, pensionärerna med låg pension, arbetslösa, sjuka och handikappade. Listan kan göras lång. Vi ska sträva efter jämlikhet, trygghet och gemenskap. Vi ska värna om vår välfärd.

Vi ska solidariskt finansiera tjänster som skola, vård och omsorg och ta upp kampen mot privatiseringsivern.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att skolor, vård och omsorg inte privatiseras med stora vinstintressen

att en bred arbetsgrupp tillsätts som utreder hur privata företag ska verka inom skola, vård och omsorg där skattepengarna stannar kvar i verksamheten.

Utlåtande, motion C11

I motionen föreslås att skolor, vård och omsorg inte privatiseras med stora vinstintressen.

Förbundsstyrelsen anser att skola, vård och omsorg inte ska privatiseras med stora vinstintressen. Den gemensamma välfärden är grundläggande för ett rättvist samhälle där jämlik fördelning kan skapa frihet för alla, inte bara för dem som har köpkraften på sin sida. Därför ska vård, skola och omsorg finansieras gemensamt och fördelas utifrån behov. Välfärden ska finnas tillgänglig i människors vardag och fungera i den verklighet som gäller på ort och ställe. Människors nära inflytande över omsorgen, skolans utbildningar och vården är därför helt avgörande för välfärdens utveckling.

Rätten att kunna välja utförare behöver finnas, oavsett om det sker genom kommunens demokratiskt fattade beslut eller genom att vi som enskilda kan få välja på egen hand. Det privat utförda och offentligt ägda kan verka sida vid sida för att stärka människors tillgång till en välfärd som håller god kvalitet. Kommuner ska ha möjlighet att exempelvis finansiera barnomsorg som utförs av privata föräldrakooperativ. Människor ska ha möjlighet att på egen hand kunna välja offentligt finansierad vuxenutbildning som bedrivs av folkrörelseägda skolor.

Den offentliga verksamheten har ett ansvar för att ge människor god omsorg och vård samt bra utbildningar. Privata utförares möjligheter att gå med överskott får aldrig leda till att vinstintresset går ut över kvaliteten.

Vidare föreslås i motionen att en bred arbetsgrupp tillsätts som utreder hur privata företag ska verka inom skola, vård och omsorg där skattepengarna stannar kvar i verksamheten.

Förbundsstyrelsen menar att förbundets engagemang för en välfärd som utvecklas utan privatisering med stora vinstintressen behöver ske i samverkan med andra. Det lokala engagemanget för skolans, vårdens och omsorgens utveckling är grunden för en välfärd som formas utifrån människors behov. Det är i den lokala verkligheten våra medlemmars behov tar form. Lokalt och regionalt fackligt-politiskt arbete spelar därför en viktig roll för att tillvarata medlemmarnas intressen.

Förbundets ställningstagande behöver också respektera överväganden som görs hos de fackliga organisationer vars medlemmar direkt berörs av begränsningar i möjligheten för välfärdsbolag att gå med överskott. IF Metall är inte facklig huvudaktör för utvecklingen på välfärdens arbetsplatser.

Förbundsstyrelsen vill också framhålla att IF Metall, tillsammans med övriga förbund inom LO, har deltagit i arbetet med att ta fram ett gemensamt program som skissar på en framkomstväg för frågan om vinster i välfärden. LO-förbundens gemensamma program har också varit vägledande för beslut fattade på LO:s kongresser.

Det LO-gemensamma programmet betonar vikten av att införa specifika krav på bemanning och utbildning inom välfärdstjänsterna. Det LO-gemensamma programmet skissar också på behovet av en ny bolagsform, kallad samhällsbolag, där möjligheterna till vinsthantering blir begränsade. Förslaget till ny bolagsform påminner om de aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning (SVB), som redan i dag utgör en möjlighet för välfärdsföretag som vill bedriva sin verksamhet i icke vinstdrivande form. LO:s skiss om samhällsbolag utgår från att formen ska vara frivillig för kommuner och landsting att anlita.

Förbundsstyrelsen menar att IF Metalls ställningstagande i fråga om privatiseringar och möjligheten för verksamheter inom välfärden att uppvisa överskott behöver gå i takt med LO:s gemensamma hållning. Facklig samsyn har bland annat betydelse för förhållningssätt till den offentliga utredning om ”Ordning och reda i välfärden” som i slutet av 2016 lämnade förslag om regleringar av överskott hos välfärdsbolag.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C12

Avdelning 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Nej till vinst i välfärden

Vi tycker inte att medborgarna ska nekas ”vinst” från verksamheter som finansieras via skatter, verksamheter som benämns som välfärdssektor, bland annat skola, vård och omsorg. Medborgarnas vinst är rätten till utbildning, en god hälsa och övrigt som vi måste ha för att kunna leva ett värdigt liv till låg kostnad.

Vi ser med oro en samhällsutveckling som går mot privata försäkringslösningar, där vi köper oss ett tryggt liv när skattemedlen inte räcker till vår sociala gemensamt finansierade trygghet, eftersom skatteintäkterna även ska täcka kostnader för privata välfärdsaktörer som inte tar ansvar för sin verksamhet.

Utsugningen av skattefinansierad verksamhet har gått för långt. Att tjäna pengar på gamla, sjuka och skolbarn tar miljarder från allas lika rätt till social trygghet, pengar som hamnar i ett fåtal kapitalisters djupa fickor.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ett förbud mot vinster i välfärden införs.

Utlåtande, motion C12

Förbundsstyrelsen anser att IF Metall ska ha en kritisk inställning till att det sker privatiseringar av skola, vård och omsorg med stora vinstintressen. Ett generellt förbud för välfärdsverksamheter att kunna uppvisa överskott – oavsett om dessa är privata, kooperativa eller offentligt ägda – är dock ogörligt. Överskott kan trots allt uppstå av olika anledningar och hanteras på många olika sätt. Förbundsstyrelsen vill snarare framhålla ett behov av begränsningar i möjligheten att lyfta ut vinster ur privata välfärdsverksamheter.

IF Metall har tillsammans med övriga förbund inom LO deltagit i ett arbete med att ta fram ett gemensamt program som skissar på en framkomstväg för frågan om begränsningar av vinster i välfärden.

LO-förbundens gemensamma program har sedan varit vägledande för beslut fattade på LO:s kongresser. Det finns därmed inom LO en facklig samsyn kring vinstbegränsningar. LO:s gemensamma program skissar på en ny bolagsform, kallad samhällsbolag, där möjligheterna till vinsthantering blir begränsad.

Förslaget till ny bolagsform påminner om de aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning (SVB) som redan i dag utgör en möjlighet för välfärdsföretag som vill bedriva sin verksamhet i icke vinstdrivande form. LO:s skiss om samhällsbolag utgår från att formen ska vara frivillig att anlita för kommuner och landsting. På så sätt tas hänsyn till att villkoren kan se olika ut i olika verkligheter runt om i landet. Det LO-gemensamma programmet tar inte bara upp vinstfrågan, utan betonar vikten av att införa specifika krav på bemanning och utbildning inom välfärdstjänsterna.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C13

Avdelning 49 Nordvästra Skåne

Privatisering av skola och vård – vinster i välfärden

De borgerliga partierna och näringslivet har under lång tid drivit frågan om att privatisera offentlig verksamhet. När de borgerliga fick makten införde de privatiseringar i snabb takt. Detta har lett till att Sverige ligger i topp med privatisering av vår gemensamma välfärd.

I de flesta länder är det inte lagligt att skattefinansierad välfärdsverksamhet drivs i vinstsyfte.

För några decennier sedan var det otänkbart att privatisera vår välfärd så att en stor del av våra gemensamma skattepengar, som är avsedda för barn, sjuka och äldre, i stället skulle hamna i privata profitörers fickor.

Hur blev det så här? Näringslivet letade efter fler verksamheter att tjäna pengar på. De ville komma över statliga företag och den offentliga verksamheten, där det fanns stora möjligheter att göra profit. Tillsammans med sina allierade, de borgerliga partierna och borgerlig media agiterades för en utförsäljning av statliga företag och försäljning/privatisering av driften av offentlig verksamhet. Deras argument var att privat drift var bättre än offentlig och argumentet mot statliga företag var att sådant ska inte staten syssla med.

För näringslivet har skolor och vårdinrättningar blivit rena guldgruvorna. Det är säkra pengar från skattebetalarna som de så kallade välfärdsföretagen plockar till sig. De behöver inte leta kunder.

Men ofta fungerar det inte, vilket vi snart dagligen kan läsa om i media. Oseriösa företag tar över driften både inom vård och skola. När de inte klarar verksamheten eller går i konkurs, vem får då snabbt hoppa in för att rädda verksamheten? Jo, det offentliga.

Att privata aktörer inte ska driva sjukvård eller skolverksamhet har diskuterats livligt. Enligt flera undersökningar från Göteborgs universitet vill en stor majoritet av svenska folket förbjuda vinster i välfärden, och detta även bland borgerliga väljare. Även bland personer som använder sig av privata alternativ finns motstånd mot vinster i välfärden.

Enligt regeringens utredare kan ett förslag för att begränsa stora vinster i välfärden vara klart den 1 november 2016. Det har läckt ut att taket i vinstuttaget skulle vara 8 procent. LO har tidigare diskuterat kring 3–4 procent. Kritik har redan riktats mot förslaget från olika håll. Det nämns att övervinsterna i välfärdsföretagen är 15 miljarder kronor per år. Tänk vad dessa pengar kunde göra för skola och vård!

Näringslivet och högerpartierna – Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna – vill inte att vi ska fundera på hur mycket skattepengar som blir vinster till de privata aktörerna i våra välfärdsverksamheter.

Att göra vinst på våra barn, sjuka och gamla är omoraliskt. För att verksamheterna ska ge vinst minskas resurserna både när det gäller personal och material, och arbetsmiljön blir sämre.

När pengar som vi gemensamt har betalat i skatt, som skulle gå till en god vård för sjuka och äldre och en bra utbildning för våra barn, i stället går till stora vinster, mycket höga chefslöner och stora pensionsavsättningar, då är något verkligen fel.

Med nuvarande skolsystem har ett konkurrensläge uppstått mellan skolor, vilket gör att stora pengar läggs på marknadsföring, pengar som skulle ha använts till elevernas undervisning. Att skolan blivit segregerad beror på system med fristående skolor, fria skolval, skolpeng och privat drift av skolor. I skollagen står att skolan ska vara likvärdig, vilket den långt ifrån är i dag. Vems barn förlorar mest på det? En likvärdig skola kan inte skapas av marknaden.

Omsorgen och sjukvården står inför stora utmaningar: stora pensionsavgångar framöver, personalbrist, vikarieanställningar som ger en stressig arbetssituation och en otrygghet för vikariepersonal. Det råder missnöje om lönerna och om dåliga och ständiga organisationsförändringar. Att som i dag hyra in personal från bemanningsföretag som för med sig mångdubbel kostnad är fullständigt ohållbart.

Lokalbristen är stor och sjuka kan få ligga i korridorer hela dagar. De sjuka skickas runt till olika rehabiliteringshem på grund av platsbrist. När kommunerna ska ta över ansvaret för rehabiliteringen kan platsbrist medföra att den sjuke får skickas till annan kommun.

På kommunernas vårdhem råder också platsbrist och äldre kan bli placerade i en helt främmande kommun. Vårdhemmen drivs ofta privat och timanställningar är alltför vanligt.

Vi måste skapa attraktiva arbetsplatser inom skolan, omvårdnaden och sjukvården med goda arbetsförhållanden och bra löner.

Tidigare socialdemokratiska gymnasieministern framförde att de kunde tänka sig att ta itu med religiösa privatskolor. I skollagen framgår att undervisningen ska vara sekulär, alltså religionsfri. Skolan ska vara demokratisk och dess uppgift är att undervisa, inte att indoktrinera. Enligt Skolverket fanns förra läsåret 62 konfessionella skolor med 8 051 elever, vilket är 7,8 procent av grundskolans elever. Det är alltså inte ett fåtal elever det handlar om.

Vi anser att vi ska återgå till den framgångsrika demokratiska skola och vård vi en gång hade och som inte styrdes av vare sig ekonomiska eller religiösa intressen. Våra gemensamma skattemedel ska användas till det de är avsatta för och inte generera vinster som hamnar i välfärds kapitalisters fickor.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att vård, omsorg och skola inte får drivas av vinstdrivande företag

att religiösa friskolor förbjuds.

Utlåtande, motion C13

Förbundsstyrelsen anser att IF Metall ska ha en kritisk inställning till att det sker privatiseringar av skola, vård och omsorg med stora vinstintressen. Förbundsstyrelsen ser därför ett behov av begränsningar i möjligheten att lyfta ut vinster ur privata välfärdsverksamheter. IF Metall har tillsammans med övriga förbund inom LO deltagit i ett arbete med att ta fram ett gemensamt program som skissar på en framkomstväg som skulle begränsa verksamheten för vinstdrivande välfärdsföretag. LO-förbundens gemensamma program har sedan varit vägledande för beslut fattade på LO:s kongresser. Det finns därmed en facklig samsyn inom LO.

LO:s gemensamma program skissar på en ny bolagsform, kallad samhällsbolag, där möjligheterna till vinsthantering begränsas. Förslaget till ny bolagsform påminner om de aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning (SVB), som redan i dag utgör en möjlighet för välfärdsföretag som vill bedriva sin verksamhet i icke vinstdrivande form. LO:s skiss om samhällsbolag utgår också från att formen ska vara frivillig för kommuner och landsting att anlita. På så sätt tas hänsyn till att villkoren kan se olika ut i olika verkligheter runt om i landet. Det LO-gemensamma programmet tar inte bara upp vinstfrågan, utan betonar vikten av att införa specifika krav på bemanning och utbildning inom välfärdstjänsterna.

När det gäller religiösa friskolor menar förbundsstyrelsen att det är självklart att skolans undervisning fortsatt ska vara icke-konfessionell och vila på vetenskaplig grund samt vara saklig och allsidig. Det är viktigt att skolans arbete bygger på de värdegrunder som upprätthåller vårt demokratiska samhälle. Skolan ska därför lyfta fram de värden, såsom alla människors lika värde och jämställdhet mellan könen, som vårt gemensamma samhälle vilar på. Undervisningen ska bedrivas i enlighet med läroplanernas krav på öppenhet för skilda uppfattningar, tolerans och möjligheter till personliga ställningstaganden. Skolan ska vara en mötesplats för elever med olika bakgrunder, där elever kan lära känna varandra och tillsammans lägga grunden för byggandet av det framtida samhället.

Förbundsstyrelsen vill understryka att alla skolor måste kunna leva upp till dessa krav, oavsett om de är offentliga eller är friskolor som vilar på konfessionell grund. Strikt statlig kontroll av alla skolor är helt avgörande för alla elevers rätt till en god skolgång.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C14

Avdelning 48 MittSkåne

Historia på riktigt

Vi anser att man i skolan i dag inte undervisar om den svenska modellen och vad den gjort för Sverige och hur viktig den är för vårt samhälle. Dagens ungdom har ibland knappa, om inte obefintliga, kunskaper om facket, bland annat beroende på att arbetarnas villkor sällan synliggörs i undervisningen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det införs obligatorisk skolundervisning om arbetsmarknadens parter och deras roller i arbetslivet och på svensk arbetsmarknad.

Utlåtande, motion C14

Redan i dag ingår undervisning om arbetsmarknadens parter och deras roller på arbetsmarknaden i läroplanen för både grundskolan och gymnasiet. Tillsammans med Arena-gruppen har fackföreningsrörelsen tagit fram flera olika material som exempelvis behand-

lar arbetsmarknaden, den svenska modellen, diskriminering och arbetsmiljö. Det är viktigt att berörda lärare är medvetna om att dessa material finns och att de används för att stärka elevernas kunskaper. Där har LO, Arenagruppen och fackförbunden en stor uppgift att fylla.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C15

Avdelning 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Kritisk källgranskning i skolan

Allmänbildningen i landet riskerar att sjunka drastiskt när medborgarnas förmåga att kritiskt granska och bedöma all den information de överöses med är dålig eller helt saknas. Om Facebook, Youtube eller andra sociala medier ska stå för allmänbildningen ser framtiden mörk ut.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att införa kritisk källgranskning som ett ämne i grundskolan.

Utlåtande, motion C15

Förbundsstyrelsen menar att kritisk källgranskning är en oerhört viktig färdighet att bemästra när man ska orientera sig i dagens snabba informations- och kunskapssamhälle. I skolans läroplan (Lgr 11) står det bland annat: "Eleverna ska kunna orientera sig i en komplex verklighet, med ett stort informationsflöde och en snabb förändringstakt. Studiefärdigheter och metoder att tillägna sig och använda ny kunskap blir därför viktiga. Det är också nödvändigt att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ." I enlighet med detta genomsyras i princip samtliga läroplaner i de olika ämnena av samma sak. Att införa kritisk källgranskning som ett särskilt skolämne torde därmed inte vara nödvändigt. Det ger allra bäst effekt när eleverna praktiskt får använda sig av det i de direkta ämnesstudierna.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C16

Avdelning 4 Södra Västerbotten

Skolning

Det finns ett stort gap i allmänbildningen i vårt samhälle. Olika intressenter gör sitt yttersta för att måla upp sin bild av verkligheten och dess utmaningar. Vi ser hur samhället blir mer och mer introvert, och individen har under lång tid varit i fokus. Kollektiva lösningar utmålas som svaga jämfört med kraften hos en företagsam individ. Nya generationer växer upp, med nya förebilder och nya påverkanskanaler.

Det var enkelt för makthavarna att förstå och leda folket när det endast fanns en kanal på tv. Nu går mediekanalerna inte att räkna. Möjligheten att vistas i mediemiljöer där individen enbart får bekräftelse på sin egen världsbild är ett uppenbart dilemma.

Gapet i allmänbildningen enligt oss består framför allt i att historieberövningen i Sverige utelämnar föreningslivets roll och betydelse.

Vi påstår att marknaden har för stor makt över samhället och att vi måste göra något åt detta. Att samla, skola och påverka låter som en bra grej!

Slutligen ett citat från en luttrad klubbordförande: "Det var inte bättre förr, det är sämre nu!"

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram en strategi i syfte att för medborgare effektivt belysa föreningslivets betydelse för samhället

att under kongressperioden genomföra en analys av läromedlen i svensk samhällskunskap, i syfte att analysera behovet av åtgärder för att kunna skapa ett samhälle som inkluderar människor och som stärker fackföreningars position i samhället.

Utlåtande, motion C16

Förbundsstyrelsen vill framhålla att i läroplanen, för de samhällsorienterade ämnena i allmänhet och för samhällskunskap och historia i synnerhet, har föreningslivet, folkrörelserna och deras betydelse för demokratins och välfärdsstatens utveckling i Sverige en framträdande plats. Sedan är det de enskilda skolornas och lärarnas uppgift att se till att eleverna tillgodogör sig kunskaper kring detta. Till sin hjälp har de ett stort utbud av läromedel i olika former.

Utöver de traditionella läroböckerna erbjuds mängder med fördjupningsmaterial från olika avsändare. Både näringslivet och fackföreningsrörelsen erbjuder via läromedelsdistributörerna ett flertal olika publikationer som lärarna kan välja mellan. Till exempel har IF Metalls skrift *Olika tillsammans*, som återger vår syn på mångfald, rasism och intolerans, beställts i mer än 30 000 exemplar sedan den kom ut 2015. Tillsammans med Arenagruppen har fackföreningsrörelsen tagit fram flera olika material som exempelvis behandlar arbetsmarknaden, den svenska modellen, diskriminering och arbetsmiljö. Det är viktigt att berörda lärare är medvetna om att dessa material finns och att de används för att stärka elevernas kunskaper. Där har LO, Arenagruppen och fackförbunden en stor uppgift att fylla.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C17

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Offentlig upphandling

Vi behöver få säkrare arbetsplatser, jämnare konkurrens och undvika lönedumpning i den offentliga sektorn.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att kollektivavtal ska vara ett krav vid offentlig upphandling.

Utlåtande, motion C17

Förbundsstyrelsen menar att offentlig upphandling alltid ska ske med utgångspunkten att schysta villkor ska gälla på arbetsmarknaden. Därför ska upphandling omfatta villkor som ger arbetstagare rättigheter enligt kollektivavtal.

Sund konkurrens ska gälla mellan seriösa företag. Då duger det inte att den offentliga sektorns upphandling av varor och tjänster medverkar till löne- och villkorsdumpning. Kollektivavtalen är grundbulten i den svenska modellen och ett gemensamt ansvar för de avtalsbärande parterna på arbetsmarknaden. Offentlig upphandling får aldrig bli verktyg för att skada den svenska modellen.

Förbundsstyrelsen menar att det är en ideologiskt viktig utgångspunkt att det är parterna som bär ansvaret för kollektivavtal, inte staten. Den svenska modellen utgår från att

arbetsgivare och vi som facklig organisation genom kollektivavtal sätter villkoren i arbetslivet. Det är vi som facklig organisation som genom aktivt arbete säkerställer att avtalen följs och att fler arbetsplatser omfattas av kollektivavtal; ett ansvar och ett arbete som vi aldrig lägger över på staten.

För IF Metall är det en viktig princip att villkoren för anställda regleras i avtal mellan parterna. I så stor utsträckning som möjligt vill vi att kollektivavtalen ska styra vilka villkor som ska gälla på arbetsplatserna. Vi väljer därför alltid att söka avtalslösningar före att skicka problemställningar till regering eller riksdag för att justera arbetsrätten. Offentlig upphandling och villkor för arbetsmarknadspolitiskt stöd ska säkerställa villkor enligt kollektivavtal. Kommunernas, landstingens och statens upphandling av varor och tjänster, eller den statliga arbetsmarknadspolitiken, är dock inte verktyg för att binda arbetsplatser till kollektivavtal – det är i den svenska modellen parternas ansvar.

Under den socialdemokratiskt ledda regeringen har förslag som drar nytta av EU:s nya regelverk lagts fram till riksdagen för att stärka möjligheten att ställa de sociala villkoren vid offentlig upphandling. Sverigedemokraterna, med stöd av de fyra borgerliga partierna, såg till att regeringens förslag röstades ned. IF Metall kommer fortsatt att stödja regeringens engagemang för att stärka de sociala villkoren vid offentlig upphandling.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C18

Avdelning 26 Östergötland, 32 Högländet, 33 Vätterbygden, 38 Östra Småland, 40 Västbo-Östbo, 41 Kalmarsund, 43 Kronoberg

Samråd

Överenskommelsen mellan LO och Arbetsförmedlingen som rör samråd är i grunden mycket bra. Däremot tenderar LO-förbundens yttranden till Arbetsförmedlingen att bli verkningslösa.

I Sveriges riksdag finns en majoritet för den svenska modellen och arbetsmarknadens parter är eniga om att modellen måste försvaras. Det blir således orimligt att staten ska tillskjuta medel eller försätta människor i arbetsmarknadspolitiska åtgärder hos företag som valt att stå utanför den svenska modellen genom att inte teckna kollektivavtal.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att regeringen ger Arbetsförmedlingen direktiv att kräva kollektivavtal av de arbetsgivare som erhåller ekonomiskt stöd av staten i ett arbetsmarknadspolitiskt syfte

att i överenskommelsen om samråd mellan LO och Arbetsförmedlingen lösa den kunskapsskillnad som finns mellan landets handläggare genom att LO erbjuder utbildning lokalt till de olika arbetsförmedlingarna om kollektivavtal och den svenska modellen.

Utlåtande, motion C18

IF Metall erfar att Arbetsförmedlingen inte lever upp till sin samrådsskyldighet och därmed tenderar att skapa otrygga anställningar på arbetsmarknaden. IF Metall ser det som en viktig princip att villkora att företag som erhåller ekonomiskt stöd av staten, i ett arbetsmarknadspolitiskt syfte, ska leva upp till villkor enligt kollektivavtal. Det får dock inte vara så att den statliga arbetsmarknadspolitiken blir ett verktyg för att binda arbetsplatser till kollektivavtal – det är i den svenska modellen parternas ansvar. Det är vi som facklig organisation som genom aktivt arbete säkerställer att avtal följs och att fler arbetsplatser omfattas av kollektivavtal.

IF Metall har under en längre tid arbetat för att få samråden att fungera bättre. Detta genom att kalla till regionala samtal där avdelningar träffar ansvariga branschstrategier på Arbetsförmedlingen för att bland annat visa vad vi kan bidra med i deras arbete och därmed få arbetsförmedlaren att se frågan ur IF Metalls perspektiv. Dessa samtal har lett till att arbetet med att skapa ett större värde av samråden har påbörjats inom tre marknadsområden: Stockholm–Gotland, Småland–Blekinge och Norra Norrland. IF Metall ser dock att det behövs en mer samlad strategi från LO:s sida med syfte att höja kunskapen om den svenska modellen hos handläggarna på Arbetsförmedlingens lokalkontor.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C19

Avdelning 15 Stockholms län

Samråd/yttrande till Arbetsförmedlingen och Migrationsverket

Vi ska som organisation lämna yttrande till myndigheter vid olika former av anställningar och jobberbjudanden.

Det förekommer att villkoren försämras för den enskilde i förhållande till underlaget som vi har yttrat oss över och eventuellt godkänt. Mestadels är det lönenivån som försämras efter det att myndigheten har beslutat och godkänt uppgifter lämnade av arbetsgivaren. Eftersom beslutsunderlaget inte betraktas som ett juridiskt bindande avtal går det inte att tvista mot arbetsgivaren för våra medlemmars bästa.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att beslutsunderlaget från myndigheten ska gälla som ett juridiskt bindande avtal som inte kan försämras.

Utlåtande, motion C19

Fokus i motionen ligger på frågan om möjligheten att kontrollera arbetsförhållanden för personer som arbeidskraftsinvandrat samt stötta dem när behov uppstår. Dessutom lyfts också problemet att arbetsgivare kan ålägga arbetstagare att betala extra avgifter. Detta innebär i praktiken att den lön som arbetsgivaren på pappret har lovat att betala ut, och som fackliga organisationer ges möjlighet att yttra sig över, inte nödvändigtvis stämmer överens med vad som i verkligheten betalas ut till arbetstagaren. I motionen menar man att det skulle vara möjligt att komma till rätta med detta genom att ge beslutsunderlaget status av ett bindande avtal.

De regelverk som gäller när en person söker tillstånd att arbeta i Sverige slår fast att arbetstagaren ska erbjudas anställningsvillkor och lön på minst samma nivå som svenska kollektivavtal och att arbetsgivaren ska teckna sjukförsäkring, livförsäkring, trygghetsförsäkring och tjänstepensionsförsäkring när arbetstagaren börjar anställningen. Det slås dessutom fast att berörd facklig organisation ska ges möjlighet att yttra sig över anställningsvillkoren. Om arbetsgivaren ges möjlighet att använda sig av kryphål som ändrar anställningsvillkoren efter att facket har godkänt dem, blir detta godkännande (eller brist på detsamma) verkningslöst. Detta strider dessutom mot intentionen i regelverket. Förbundsstyrelsen vill därför understryka betydelsen av en fungerande kontroll av att avtal och regelverk verkligen följs.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C20

Avdelning 15 Stockholms län

Anställningserbjudande från arbetsgivare utan kollektivavtal

För att få tillstånd för att arbeta i Sverige och för att få EU:s blåa kort för att arbeta i Sverige ska det finnas ett anställningserbjudande. Migrationsverket ska sedan begära yttrande från oss innan anställningserbjudandet godkänns.

Det finns inget krav från Migrationsverket om att arbetsgivaren ska ha tecknat kollektivavtal för att få ett godkännande, eftersom det skulle strida mot EU:s regler. Utan kollektivavtal garanteras inte den anställde grundläggande villkor i sin anställning, som då är otrygg.

Konkurrens sker inte heller på likvärdiga villkor gentemot arbetsgivare med kollektivavtal. Därför måste EU:s regler ändras så att krav på kollektivavtal kan ställas från Migrationsverket.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att anställningserbjudande från arbetsgivare utan gällande kollektivavtal inte ska godkännas av Migrationsverket.

Utlåtande, motion C20

Förbundsstyrelsen vill framhålla att de regelverk som gäller när en person söker tillstånd att arbeta i Sverige slår fast att arbetstagaren ska erbjudas anställningsvillkor och lön på minst samma nivå som svenska kollektivavtal och att arbetsgivaren ska teckna sjukförsäkring, livförsäkring, trygghetsförsäkring och tjänstepensionsförsäkring när arbetstagaren börjar anställningen. Det slås dessutom fast att berörd facklig organisation ska ges möjlighet att yttra sig över anställningsvillkoren.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C21

Avdelning 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

Ökat fackligt inflytande vid anställning med arbetsmarknadsstöd

Nystartsjobb, lönebidrag, instegsjobb och särskilt anställningsstöd; Arbetsförmedlingens olika möjligheter för att dela ut arbetsgivarstöd är många. Arbetsgivarstödet är ofta den enda möjlighet som en arbetsgivare har för att kunna anställa människor som står långt ifrån den reguljära arbetsmarknaden.

Vid samtliga dessa bidragsanställningar ska Arbetsförmedlingen samråda med arbetstagarorganisationen innan anvisning sker. Tyvärr väger våra ord inte alltför tungt i dessa sammanhang och inte sällan passar oseriösa arbetsgivare, utan vare sig kollektivavtal eller adekvata arbetsplatsförsäkringar, på att utnyttja både anställningsstöd och personal till fullo.

Vi har medlemmar som riskerar att råka riktigt illa ut för att Arbetsförmedlingen tillåts att ge generösa arbetsgivarstöd till oseriösa arbetsgivare. Inte sällan hörs också kommentarer från enskilda arbetsförmedlare om att ”Skriv bara ett yttrande på samrådet. Det spelar ingen roll vad ni skriver för vi kommer att godkänna anställningsstödet ändå”.

Detta oseriösa hanterande och utnyttjande av människor måste få ett stopp. Fackens åsikter ska inte gå att nonchalera.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att öka det fackliga inflytandet vid Arbetsförmedlingens beslut om arbetsgivarstöd

att kollektivavtal ska vara ett krav för att Arbetsförmedlingen ska bevilja arbetsgivarstöd.

Utlåtande, motion C21

Förbundsstyrelsen menar att det samrådsförfarande som Arbetsförmedlingen är skyldig att ha med berörd facklig organisation inför det att människor anvisas till ett arbetsmarknadspolitiskt program är viktigt. Fackliga företrädare har expertis som kan vara avgörande för Arbetsförmedlingens överväganden om anvisningens faktiska lämplighet. Det handlar om kunskap om vilka löner och villkor som gäller enligt kollektivavtal, om arbetsmiljön och om det har förekommit uppsägningar som innebär att det finns tidigare anställda med återanställningsrätt. Därför behöver det fackliga inflytandet vid Arbetsförmedlingens beslut om arbetsgivarstöd stärkas.

IF Metall ska därför fortsatt inom ramen för LO-samverkan delta i engagemanget för att utveckla samrådet. Det är de fackliga centralorganisationerna, som är parter i överenskommelsen, som reglerar samrådet och hur det i praktiken tillämpas.

Förbundsstyrelsen menar att det är väsentligt att insatser som sker via arbetsmarknadspolitiken inte medverkar till löne- och villkorsdumpning. Företag som erhåller ekonomiskt stöd av staten, i ett arbetsmarknadspolitiskt syfte, ska leva upp till villkor enligt kollektivavtal. Det får dock inte vara så att den statliga arbetsmarknadspolitiken blir ett verktyg för att binda arbetsplatser till kollektivavtal – det är i den svenska modellen parternas ansvar. Det är vi som facklig organisation som genom aktivt arbete säkerställer att avtal följs och att fler arbetsplatser omfattas av kollektivavtal.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla 1:a attsatsen och att anse 2:a attsatsen beaktad.

Motion C22

Avdelning 46 Blekinge, 47 Östra Skåne, 48 MittSkåne

Grundkrav på kollektivavtal

I dag finns det många arbetsgivare som har kollektivavtal enligt den svenska modellen. Detta innebär att de anställda har ett försäkringsskydd och är garanterade lägstralöner enligt avtal.

För att motverka osund konkurrens och lönedumpning på svensk arbetsmarknad ska kollektivavtal finnas vid offentliga upphandlingar och när en arbetsgivare får stöd via Arbetsförmedlingen genom arbetsmarknadspolitiska program.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att de på Arbetsförmedlingen förekommande arbetsmarknadspolitiska programmen endast ska gälla på kollektivavtalsbundna arbetsplatser

att kollektivavtal ska finnas som grundkrav vid offentlig upphandling.

Utlåtande, motion C22

Förbundsstyrelsen menar att sund konkurrens ska gälla mellan seriösa företag. Då duger det inte att den offentliga sektorns upphandling eller den statliga arbetsmarknadspolitiken medverkar till löne- och villkorsdumpning. Kollektivavtalen är grundbulten i den svenska

modellen och ett gemensamt ansvar för de avtalsbärande parterna på arbetsmarknaden. Arbetsmarknadspolitik och offentlig upphandling får aldrig bli verktyg för att skada den svenska modellen. Offentlig upphandling och villkor för arbetsmarknadspolitiskt stöd ska säkerställa villkor enligt kollektivavtal.

Förbundsstyrelsen menar att det är en ideologiskt viktig utgångspunkt att det är parterna som bär ansvaret för kollektivavtal, inte staten. Den svenska modellen utgår från att arbetsgivare och vi som facklig organisation genom kollektivavtal sätter villkoren i arbetslivet. Det är vi som facklig organisation som genom aktivt arbete säkerställer att avtalen följs och att fler arbetsplatser omfattas av kollektivavtal; ett ansvar och ett arbete som vi aldrig lägger över på staten. Därför kan heller inte kommunernas, landstingens och statens upphandling av varor och tjänster, eller den statliga arbetsmarknadspolitiken, vara verktyg för att binda arbetsplatser till kollektivavtal.

Under den socialdemokratiskt ledda regeringen har förslag, som drar nytta av EU:s nya regelverk, lagts fram till riksdagen om att stärka möjligheten att ställa de sociala villkoren vid offentlig upphandling. Sverigedemokraterna, med stöd av de fyra borgerliga partierna, såg till att regeringens förslag röstades ned. IF Metall kommer fortsatt att stödja regeringens engagemang för att stärka de sociala villkoren vid offentlig upphandling.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C23

Avdelning 15 Stockholms län

Statliga bidrag till arbetsgivare utan kollektivavtal

Arbetsförmedlingen ska begära samråd och vi ska yttra oss innan beslut tas om att bevilja arbetsgivare statliga bidrag för anställda.

Det finns i dag inget krav från Arbetsförmedlingen om att det ska finnas kollektivavtal för att statliga medel ska beviljas, eftersom det skulle strida mot gällande EU-direktiv. Utan kollektivavtal garanteras inte den anställde grundläggande villkor i sin anställning, som då är otrygg. Konkurrens sker inte heller på likvärdiga villkor gentemot arbetsgivare med kollektivavtal.

Företag utan kollektivavtal ska inte beviljas statliga medel för att bedriva sin verksamhet. Därför måste EU:s regler ändras så att krav på kollektivavtal kan ställas från Arbetsförmedlingen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en förutsättning för att arbetsgivare ska beviljas statliga medel för sin verksamhet är att verksamheten omfattas av gällande kollektivavtal.

Utlåtande, motion C23

Förbundsstyrelsen menar att stöd inom arbetsmarknadspolitiken och offentlig upphandling inte får medverka till löne- och villkorsdumpning. Kravet som ställs i motionen är dock mer långtgående, eftersom beviljandet av statliga medel kan omfatta stimulanser inom en mängd olika områden som har svag koppling till kollektivavtalen på arbetsplatserna. Det skulle kunna handla om alltifrån statliga medel för att främja innovationer till klimatanpassning av bostäder.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C24

Medlem Per-Göran Skoog avdelning 6 Mellersta Norrland

Barnomsorg på obekvämt arbetstid

Det är svårt för många föräldrar att kunna ta ett skiftjobb och förena arbete och föräldraliv. Barnomsorg på obekvämt arbetstid skulle underlätta för många föräldrar att kunna ta ett skiftjobb.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att lagstiftning införs om rätt till barnomsorg på obekvämt arbetstid.

Motion C25

Avdelning 4 Södra Västerbotten, 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

Rätt till barnomsorg

Allt fler arbetar på obekvämt arbetstid. Att erbjuda barnomsorg på obekvämt arbetstid är både en jämställdhetsfråga och en ekonomisk fråga. Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv är barnomsorg en garanti för att även ensamstående föräldrar kan arbeta, försörja sig och bidra till landets skatteintäkter.

I dag arbetar nästan 40 procent av alla löntagare i Sverige på kvällar, nätter och helger. Behovet av barnomsorg på kvällar, nätter och helger finns alltså hos en väldigt stor del av den arbetande befolkningen med barn. Detta gäller inte minst inom den viktiga industrin. Industrin är alltid beroende av att rekrytera de bästa, och då måste hinder för att rekrytera dessa minska. Ett av dessa hinder är bristen på barnomsorg på kvällar, nätter och helger.

I dag får människor lov att tacka nej till arbete på grund av att barnomsorgen inte går att lösa. Om Sverige ska stärka sin position som industriland är det en avgörande förutsättning att människor också kan och vill arbeta under acceptabla villkor. Anställda inom industrin eller andra branscher som arbetar på obekvämt arbetstid ska inte behöva vara beroende av vänner och familj för att lösa barnomsorgen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att lagkrav införs för kommunerna att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger.

Utlåtande, motionerna C24 och C25

Det finns i dag lagstiftning som säger att kommunerna ska sträva efter att erbjuda barnomsorg under obekvämt arbetstid. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har tillskjutit statsbidrag för förverkligandet av barnomsorg under obekvämt arbetstid. Undersökningar som Skolinspektionen har genomfört av kommunernas verksamhet för barn i åldern 1–5 år, visar förvisso att merparten av landets kommuner erbjuder barnomsorg under obekväma arbetstider. Erbjudandet är dock långt ifrån alltid anpassat efter föräldrarnas faktiska behov och förutsättningar. Följden blir att många föräldrar inte kan utnyttja kommunernas erbjudande om barnomsorg på obekvämt arbetstid.

Förbundsstyrelsen menar att barnomsorg under obekvämt arbetstid är väsentligt för förverkligandet av arbetslinjen och för ett mer jämställt arbetsliv. Det lokala och regionala fackliga engagemanget spelar därför en viktig roll för att stärka våra medlemmars tillgång till barnomsorg som fungerar med arbetslivets skiftande villkor.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion C26

Avdelning 22 Sörmland

Barnomsorg/flexibilitet

I takt med ökade krav på flexibilitet på industriarbetaren och att omställning ska ske med allt kortare varsel, klarar få kommuner av att samordna krav på flexibilitet när det gäller barnomsorg på obekväma arbetstider. Även där barnomsorg finns är ofta antalet platser begränsade. Förutsättningar måste finnas till den önskade flexibiliteten genom en fungerande barnomsorg i hela landet och på oregelbundna arbetstider.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i samarbete med andra aktörer ställa krav på en förändring gällande barnomsorgen som går i takt med de ökande kraven på flexibilitet.

Utlåtande, motion C26

Förbundsstyrelsen menar att barnomsorg under obekväm arbetstid är väsentligt för förverkligandet av arbetslinjen och för ett mer jämställt arbetsliv. Arbetslinjen, ett jämställt arbetsliv och givetvis barnens behov ska vägleda utvecklingen av barnomsorgen – inte företags iver att öka flexibiliteten.

Det finns i dag lagstiftning som säger att kommunerna ska sträva efter att erbjuda barnomsorg under obekväm arbetstid. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har också tillskjutit statsbidrag för förverkligandet av barnomsorg under obekväm arbetstid.

Undersökningar som Skolinspektionen har genomfört av kommunernas verksamhet för barn i åldern 1–5 år, visar att det faktiska erbjudandet av barnomsorg långt ifrån alltid och överallt är anpassat efter de faktiska behoven. Följden blir att många inte kan utnyttja kommunernas erbjudande om barnomsorg på obekväm arbetstid. Förbundsstyrelsen menar att vägen framåt handlar om att i det fackligt-politiska arbetet använda kändedomen om hur det i praktiken fungerar lokalt och regionalt för att förändra kommunernas utformning av tillgången till barnomsorg.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

I debatten deltog:

Linda Jansson, 36 Göteborg
Mirna Danho, 15 Stockholms län
Martin Berglund, 4 Södra Västerbotten
Johannes Sundelin, 1 Malmfälten
Gunnar Pettersson, 4 Södra Västerbotten
Petra Lundström, 44 Halland
Michael Sjödin, 6 Mellersta Norrland
Farshid Ghaffarnejad, 7 Gävleborg
Tobias Lehto, 1 Malmfälten
Mohammad Sait Mbai, 15 Stockholms län
Reine Johansson, 30 Bohuslän-Dal
Kent Wanberg, 18 Örebro län
Besnik Zeneli, 49 Nordvästra Skåne
Zara Biske, 46 Blekinge
Mikael Alatalo, 15 Stockholms län
Malin Tingelholm, 46 Blekinge
Leine Johansson, 38 Östra Småland
Ola Asplund, förbundskontoret

Emmy Widqvist, förbundskontoret
Anna Fernebro, förbundsstyrelsen
Marie Nilsson, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C1–C26.

Michael Sjödins förslag om bifall till motion C4.

Monica Enarssons och Tobias Lehtos förslag om bifall till motion C4 2:a att-satsen.

Martin Berglunds förslag om bifall till motion C8.

Leine Johanssons förslag om bifall till motion C10

Farshid Ghaffarnejads och Zara Biskes förslag om bifall till motion C11.

Monica Enarssons förslag om bifall till motion C11 1:a att-satsen.

Gunnar Petterssons förslag om bifall till motion C12.

Kent Wanbergs förslag om bifall till motion C13.

Monica Enarssons, Farshid Ghaffarnejads och Besnik Zenelis förslag om bifall till motion C13 2:a att-satsen.

Mirna Danhos förslag om bifall till motion C19.

Mohammad Sait Mbais förslag om bifall till motion C20.

Mikael Alatalos och Reine Johanssons förslag om bifall till motion C21 2:a att-satsen och förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över 1:a att-satsen.

Malin Tingelholms förslag om bifall till motion C22 1:a att-satsen.

Michael Sjödins förslag om bifall till motion C24.

Monica Enarssons, Linda Janssons, Dennis Ljunggrens, Petra Lundströms, Johannes Sundelins och Kent Wanbergs förslag om bifall till motion C25.

Ola Asplunds förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C4 och C10.

Emmy Widqvists förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C19 och C20.

Anna Fernebros förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion C25.

Marie Nilssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C1–C26.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C1–C26 i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C8, C10, C11, C19 och C20

att **bifalla** motionerna C24 och C25

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion C4 1:a att-satsen

att efter votering **bifalla** motionerna C4 2:a att-satsen, C21 2:a att-satsen och C22 1:a att-satsen

att efter rösträkning med röstsiffrorna 163 mot 150 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna C12 och C13 1:a att-satsen

att efter rösträkning med röstsiffrorna 188 mot 126 **bifalla** motion C13 2:a att-satsen.

Protokollsanteckningar

Talartiden på detta avsnitt var en minut.

Kongressen beslutade söndagen den 21 maj klockan 16.55 om streck i debatten på detta avsnitt, som inleddes klockan 16.21 samma dag.

Votering avseende motion C4 1:a att-satsen begärdes av Michael Sjödin, 6 Mellersta Norrland.

Votering avseende motion C4 2: att-satsen begärdes av Marie Nilsson, förbundsstyrelsen.

Kontrapositionsvotering genomfördes mellan å ena sidan motion C11 1:a att-satsen och å andra sidan motionerna C12 och C13 1:a att-satsen. Motionerna C12 och C13 1:a att-satsen utsågs, efter votering, att ställas mot förbundsstyrelsens förslag. Votering begärdes av Magnus Wester, 5 Höga Kusten.

Rösträkning avseende motionerna C12 och C13 1:a att-satsen begärdes av Marie Nilsson, förbundsstyrelsen.

Votering avseende motionerna C21 2:a att-satsen och C22 1:a att-satsen begärdes av Marie Nilsson, förbundsstyrelsen.

Industrin och jobben, industripolitik – Motionerna C27–C33 med utlåtanden

Motion C27

Avdelning 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Industrin

Det är viktigt för Sverige som nation att tillverkningsindustrin blir kvar i landet. Skulle Sverige bara bli ett tjänste- och servicesamhälle finns risk att vår självständighet går förlorad.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att tillverkningsindustrin växer och utvecklas.

Utlåtande, motion C27

Förbundsstyrelsen vill understryka att en stark och konkurrenskraftig industri är fundamentet för Sveriges välfärd och ekonomiska utveckling. IF Metall arbetar på en rad olika sätt för att främja såväl industrins utveckling som en bredare insikt inom landet om industrins betydelse och behov. Förbundets insatser har varit en viktig bakgrund till den omläggning av industripolitiken som har skett efter 2014.

Förbundsstyrelsen vill fortsätta detta viktiga arbete och att detta kan bedrivas på alla nivåer i förbundet. Inte minst är det viktigt att vi inom IF Metall också lokalt finner sätt att öka takten i detta arbete.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C28

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Exploatering av malmtillgångar i Sverige

I dagsläget kan företag oavsett ekonomiska förutsättningar och placering i världen utvinna malm och andra naturtillgångar i Sverige, utan större motkrav på återställning. Då företagen inte behöver vara registrerade gynnas varken Sverige eller den kommun där verksamheten bedrivs.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att regelverket för företag som vill bryta malm i Sverige ses över.

Utlåtande, motion C28

Förbundsstyrelsen menar att mineralnäringen i Sverige är en viktig kraft för jobb och nationellt välbefinnande. Svensk mineralnäring befinner sig både tekniskt och miljö- och klimatmässigt i global framkant. Sverige har mycket att vinna på att stärka mineralnäringens utveckling. IF Metall har varit pådrivande för att regelverken ändras eller tillämpas för såväl smidigare tillståndsprövning som en miljömässigt hållbar malmbrytning. Återställandet efter genomförd utvinning är en del i detta, oavsett gruvföretagens nationalitet. I förverkligandet av regeringens strategi för nyindustrialisering ingår till exempel effektivisering av processerna för miljötillstånd och insatser för att nyttja gruvavfall för återvinning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C29

Avdelning 4 Södra Västerbotten

Produktivitetsutvecklingens pris

Utnyttjandegraden av den arbetande människan upplevs ha ökat ofantligt år från år ända sedan ”Adam var länsman”.

I dag lever vi i ett samhälle där produktionen i samhället hela tiden ökar. Ett samhälle där den ekonomiska politiken bygger på att ständigt öka tillväxten. Varje år ska vi sälja fler prylar för att ekonomin ska gå runt, annars blir det neddragningar och åtstramningar.

Våra medlemmar pressas när hjulen (eller banden) snurrar fortare och fortare. Det blir ett samhällsproblem när även sjuktagen ökar.

Vi påstår att färre gör fler arbetares jobb i dag! Vi behöver fokusera på det faktum att nötningen på arbetskraften ökar – och alldeles för lite görs åt underhållsbehovet!

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utreda industrins produktivitetsutveckling i genomsnitt sedan 1995, med syfte att belysa hur utnyttjandegraden av våra medlemmar ökat.

Utlåtande, motion C29

IF Metall arbetar för ett utvecklande och hälsosamt industriarbete. Ensidiga och farliga arbetsuppgifter ska förändras och teknikutvecklingen användas, så att arbetet utförs på ett smartare sätt. Ökad effektivitet och ständiga förbättringar är samtidigt en nyckel till ökad välfärd och höjda reallöner – de som arbetar i företagen ska ha sin rimliga andel av det ökade värde som de är med och skapar. Svensk industri har en lång historia av hög produktivitetsutveckling och IF Metall har genom åren också varit ledande i att en del av det ökade utrymmet tas ut i form av arbetstidsförkortning och andra viktiga förbättringar.

Produktivitetsutvecklingen väger tungt i den ekonomiska utvecklingen i stort och det finns starka skäl för IF Metall att noggrant följa dess utveckling. Ett gemensamt utredningsarbete av Facken inom industrin, tillsammans med våra motparter, har nyligen presenterats och som bland annat analyserar produktivitetens betydelse vid företags lokalisering av verksamhet. Ett annat exempel är Facken inom industrins gemensamma ekonomiska bedömningar som regelbundet uppdaterar data kring bland annat just industrins produktivitetsutveckling.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C30

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Företagsflytt och motiverad nedläggning

Vi ser att företag läggs ned och flyttar utomlands. Det gäller även vinstrika enheter. Utifrån ser det helt orimligt ut när enheter läggs ned och tillverkningen flyttas till sämre enheter i andra länder. En anledning är att det inte kostar något att göra sig av med fabrik och personal i Sverige.

För att det ska bli mer likvärdigt mellan olika länder vill vi att företagen måste fondera pengar som ägaren inte får tillbaka vid nedläggning och flytt av ett vinstdrivande

företag; att det på något sätt kostar lika mycket att avveckla en enhet i Sverige som i flertalet andra länder. Det skulle med all säkerhet få några ägare att behålla företaget i landet. Om det krävs en ny lag så skriv den! Det ska vara lika svårt/dyrt i alla länder.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det ska kosta att lägga ned och flytta vinstdrivande företag till annat land.

Motion C31

Avdelning 14 Värmland

Företags ansvar när verksamheten flyttas

I dag kan företag på olika sätt ta del av olika stödformer som gör det enkelt att flytta företag inom Europa utan några kostnader till det samhälle man verkat i.

Uppsägningar sker av personal som vilken annan vara som helst som man säljer, utan att man behöver ta något ansvar.

Kommuner har kanske under många år ställt upp för företaget genom kommunala serviceapparater, vägar, VA m.m. Sedan beslutar företaget att verksamheten ska flyttas utan att bry sig om den ort man varit en del av.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det arbetas fram förslag på hur företag ska kunna vara delaktiga och ta ansvar för samhällen och de anställda som man lämnar efter sig vid en flytt.

Utlåtande, motionerna C30 och C31

Utveckling och omställning är något som alltid åtföljer industrin. Det är grunden till en nödvändig strukturomvandling som också omfattar företagens anställda.

IF Metall anser att företagen har ett stort ansvar vid nedläggningar eller flytt av verksamheter. Ansvaret börjar redan i det att företaget driver på sin egen produkt- och affärsutveckling så att det hela tiden upprätthåller sin konkurrenskraft och skapar trygga jobb för de anställda.

Under anställningstiden är det nödvändigt att anställda successivt får del av kompetensutveckling och vidgade erfarenheter. Detta för att både klara den interna teknik- och organisationsutvecklingen och för att ha grundläggande förutsättningar att kunna ta en annan anställning utanför företaget. I varsel- och uppsägningssituationer ökar detta företags ansvar samtidigt som också samhället, genom Arbetsförmedlingen med flera myndigheter, kan behöva kopplas in. Samhällets resurser är i dessa lägen viktiga komplement till företagets ansvar.

IF Metall driver exempelvis på i samtal och förhandlingar med motparterna för att företagen ska göra avsättningar till kompetensutveckling och omställning. Vi menar att detta är ett bättre sätt att ta vara på människors förmågor och möjligheter att snabbt etablera sig i ett nytt arbete. När företag erbjuds offentliga stöd eller EU-medel för att flytta verksamheter mellan EU-länder är det direkt stötande och innebär endast att arbetslöshet flyttas runt mellan länder. Så skapas inga nya jobb och företagen skor sig på de europeiska skattebetalarnas bekostnad.

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att det ska vara "lika dyrt" att lägga ned verksamheter i olika länder. Med dagens internationella företag är det dock inte alltid enkelt att avgöra från vilken del av verksamheten vinsterna genereras. Ett förbud att lägga ned "lönsam verksamhet" riskerar därför att bli ett slag i luften. Det finns flera fackliga verktyg vi kan använda för att tidigt uppmärksamma risker för utflyttning och påverka/förebygga sådana beslut, exempelvis genom aktivt arbete i bolagens styrelser och genom att använda löntagarkonsulter för att analysera sådana risker. Vi behöver driva på ytterligare

i investerings- och andra utvecklingsfrågor i företagen för att på det sättet öka värdet av att behålla verksamheten i Sverige.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion C32

Avdelning 28 Västra Skaraborg

Nedläggning av företag

I dag är det väldigt lätt att lägga ned företag i Sverige, även lönsamma sådana. Med tanke på den förskjutning av fördelningen av vinsterna mot att ledning/ägare får en betydligt större andel, är det inte rimligt att lönsamma företag enkelt kan läggas ned utan att företagen avkrävs något som helst ansvar för de anställda. Det vore rimligt att företag som läggs ned trots vinst också får vara med och betala den omställning som blir nödvändig för de anställda.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att företag som går med vinst och läggs ned ska ta ett ekonomiskt ansvar för de anställda.

Utlåtande, motion C32

Förbundsstyrelsen menar att företag alltid har ett ansvar för anställda som sägs upp vid nedläggning eller flytt av verksamhet. Möjligheterna att också ekonomiskt bidra till en god omställning kan visserligen vara större för ett företag som går med vinst, men det ska inte innebära någon principiell skillnad.

I grunden bör vi ha ett system som är oberoende av respektive företags lönsamhet, bland annat för att motverka risken för att detta manipuleras via intern bokföring. Förverkligandet av en fungerande omställning handlar om både arbetsgivarnas och samhällets ansvar. Utvecklingen av omställningen för våra medlemmar är viktigt för IF Metalls arbete, på alla nivåer. Förbundet driver ett flertal frågor för att utveckla validering och lärande i arbete. Vi är engagerade i arbetsmarknadspolitikens utveckling. Vi är aktiva pådrivare för att stärka industriell forskning och utveckling som på sikt skapar förutsättningar för att företag ska behålla och utveckla verksamhet i Sverige.

Frågan om att utveckla bättre omställningsmöjligheter och villkor behandlas även i diskussioner med våra motparter på arbetsgivarsidan.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C33

Avdelning 2 Norrbotten

Låt inte populistiska politiker stoppa en strategiskt viktig satsning

Norrbottenbanan är en planerad järnväg mellan Umeå och Luleå med förlängning norrut till Haparanda. Sträckan kan ses som en nordlig förlängning av den befintliga Botnia-banan. Norrbottenbanan utgör en central del av det svenska transportsystemet. Med korta anslutningar till redan befintliga transportkorridorer skapar Norrbottenbanan internationell och nationell närhet samt bred regional tillväxt inom näringsliv och industri, samhällsbyggnad och miljö samt kultur och kunskap. Med andra ord – en bana med tre tillväxtskapande spår.

Ett välkommet besked i regeringens budgetproposition för 2017

”Regeringen med Stefan Löfven i spetsen anser att Norrbotniabanan är en strategiskt viktig satsning. Järnvägsinvesteringar som denna bidrar till regeringens mål om såväl högre sysselsättning, ny industrialisering som minskad klimat- och miljöpåverkan. Regeringen avser därför att genomföra byggstart av Norrbotniabanan 2018 med etappen Umeå–Dåva.”

Men tyvärr är inte alla lika glada i satsningen. Det finns några politiker, bland annat trafiklandstingsrådet i Stockholm Kristoffer Tamsons (M), som är emot satsningen i norr. Tamsons menar att regeringens tumme upp för Norrbotniabanan är en krigsförklaring mot Stockholm och att satsningar på Norrbotniabanan tar resurser för samhällsekonomiskt viktigare projekt. Det är inte seriöst, det är provocerande och en krigsförklaring mot Stockholmsregionen, säger Tamsons till Svenska Dagbladet.

Tyvärr börjar vi bli relativt vana vid den här typen av populistiska utspel som inte har förankring i den svenska realekonomin. Att ställa investeringar i norra Sverige mot exempelvis Stockholm är bara en populism som inte har någon verklighetsförankring och som inte tar hänsyn till hur komplexa infrastrukturprojekt är. Mer än hälften av Norrbotniabanans nyttor kommer från effektivare godstransporter för befintliga företag. Norra Sverige har många och tunga industrier som står för en stor del av landets nettoexportvärde, både direkt och indirekt via vidareförädling i mellersta och södra Sverige.

Några av fördelarna med Norrbotniabanan:

- Sänkta transportkostnader med 30 procent. Dagens maximala tågvikter är 1 000–1 100 ton. På Norrbotniabanan kan de ökas till 1 600 ton.
- Halverade restider gör att arbetsmarknaderna vidgas och vi klarar kompetensförsörjningen.
- Ökad kapacitet på järnvägen bidrar också till mer klimatvänligt transportsystem.
- Robust järnvägssystem i norr med möjlighet till omledning till annat elektrifierat spår vid trafikstörningar.
- Minskade avstånd med 7–11 mil i många viktiga godsrelationer.
- Sammankoppling av Botniabanan, Malmbanan, Stambanan, Haparandabanan och det finska järnvägsnätet.

Norrbotniabanan blir en länk mellan Europa och Barentsregionens rika tillgångar: malmer, mineraler, skog, olja och gas. Nästa steg i förverkligandet av Norrbotniabanan blir infrastrukturpropositionen som presenteras någon gång i oktober eller november 2016. Där sätts ramarna för infrastrukturinvesteringar mellan 2018 och 2029, men först i den nationella transportplanen som presenteras under 2018 vet vi med säkerhet utfallet för Norrbotniabanan. Och då gäller det att inte populistiska politiker stoppar en strategiskt viktig satsning.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att driva på investeringen och byggandet av Norrbotniabanan.

Utlåtande, motion C33

Sverige byggde under senare delen av 1800-talet ut järnvägarna på ett sätt som kom att grundlägga den fortsatta industriella utvecklingen. Det järnvägsnät som då lades ut har förändrats i många avseenden, men med bibehållen grundstruktur. Tyvärr motsvarar den inte i alla stycken den ekonomiska och industriella utvecklingen. Ett exempel är den norrländska kusten som länge har dragits med en ålderdomlig järnvägssträckning, vilken har missgynnat spårbundna transporter som ofta också är mer miljövänliga.

IF Metall vill se ökade investeringar i både det svenska järnvägsnätet och i besvärliga flaskhalsar längs våra vägar. Detta fordrar stora investeringar och noggranna överväganden om vilka prioriteringar som ska göras. Förbundet tar normalt inte ställning till

vilken väg- eller järnvägssträckning som är viktigare än andra, men Norrbotniabanan är en redan beslutad investering och förbundsstyrelsens uppfattning är att investeringen bör fullföljas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

I debatten deltog:

Jan Andersson, 14 Värmland

Ola Asplund, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C27–C33.

Jan Anderssons förslag om bifall till motion C31.

Ola Asplunds förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion C31.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C27–C33 i de delar där inga motförslag förelåg

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtande över motion C31.

Protokollsanteckningar

Talartiden på detta avsnitt var en minut.

Votering avseende motion C31 begärdes av Tina Hansen, 36 Göteborg.

Social trygghet – Motionerna C34–C69 med utlåtanden

Motion C34

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Sjukförsäkring efter 180 dagar

Inom industrin har många av våra medlemmar tunga arbeten som innebär att de blir slitna. Detta kan medföra långa sjukskrivningsperioder och rehabiliteringsperioder. I dag kan Försäkringskassan efter 180 dagar dra in sjukpenningen och den enskilde blir då tvungen att ställas till arbetsmarknadens förfogande. Detta trots att personen i fråga fortfarande inte är fullt arbetsför.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att gränsen på 180 dagar i sjukförsäkringen tas bort.

Motion C35

Avdelning 27 Östra Skaraborg

Rehabiliteringskedjan

I dag hamnar alla som är sjukskrivna i rehabiliteringskedjan, som infördes av Alliansen 2008. Det innebär att man efter 180 dagar ska prövas mot hela arbetsmarknaden om det inte finns ”särskilda skäl” eller kan anses oskäligt. Många av våra medlemmar blir därför av med sin sjukpenning redan efter 180 dagar och får ställa sig till arbetsmarknadens förfogande om inte arbetsgivaren erbjuder ett lättare arbete.

Även om medlemmen får ett anpassat arbete blir hen av med sjukpenningen efter ett år om hen inte arbetar 100 procent. Det är inte rimligt att någon efter 40 års arbete redan efter sex månader blir av med sin sjukpenning för att hen slitit ut sig på arbetet. Dessa medlemmar blir oftast både sjukare och fattigare när de får detta besked.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att öka trycket på både LO och socialdemokratiska partiet för att få bort tidsramarna i rehabiliteringskedjan.

Motion C36

Avdelning 14 Värmland

Avskaffa tidsgränserna vid sjukskrivning

Med nuvarande regelverk tvingas ofta personer som är sjuka och har nedsatt arbetsförmåga att sluta sina anställningar för att i stället söka annat arbete och på så vis försöka rädda sin ekonomi. Konsekvensen av detta blir många gånger att sjuka människor slutar sina anställningar för att bli inskrivna hos Arbetsförmedlingen. Arbetsgivare kan glida ur sitt rehabiliteringsansvar, kostnaden flyttas (kanske) till a-kassan och individen utsätts för en förlängd tillfrisknandeprocess, försämrad rehabilitering, onödig otrygghet och lidande.

Allt som går ska göras för att människor ska klara av sin egen försörjning genom arbete. Men detta får inte ske på bekostnad av att sjuka människor kastas ut från sitt arbete, och att deras svårigheter blir större när de kämpar som mest för att bli friska och för att återfå sin arbetsförmåga.

Sjukvården ser i dag väldigt olika ut i landet och det innebär att rehabilitering och vårdtider skiljer sig åt. Människor är dessutom individer, vilket gör det orimligt att bestämma att alla ska ha samma vård- och rehabiliteringstid. Det är helt orimligt att ha ett regelverk med fasta tidsgränser som avgör om du ska vara sjuk eller arbetslös.

En modern sjukförsäkring bör vara konstruerad utifrån de behov som finns hos den enskilde, dennes arbetsgivare och samhället. Är du sjuk ska du vårdas och rehabiliteras tills du återfår arbetsförmågan. Därefter ska det göras en plan för återgång i arbetslivet, på den egna arbetsplatsen, eller någon annanstans.

Ingen anställd ska behöva bli av med sin anställning på grund av sjukdom, och ingen sjuk ska behöva vänta på rätt rehabiliteringsinsatser på grund av tidsgränser i ett regelverk.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ta bort tidsgränserna från regelverket vid sjukskrivning.

Utlåtande, motionerna C34–C36

Förbundsstyrelsen menar att borttagande av den bortre tidsgränsen i rehabiliteringskedjan inte har gett önskad effekt, utan bara har ökat fallen med indragen sjukpenning och att fler sägs upp på arbetet på grund av för kort tid att hinna rehabilitera på arbetsplatsen.

Förbundsstyrelsen anser därför att det är angeläget att i stället utforma hållpunkter anpassade utifrån varje människas rehabiliteringsbehov. Detta skulle göra rehabiliteringsarbetet bättre och sätta en ökad press på dem som ska leverera arbetslivsinriktad rehabilitering.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionerna.

Motion C37

Avdelning 46 Blekinge

Rätt till trygghetsförsäkringar efter 65

Enligt riksdagsbeslut 2010 har man rätt att arbeta tills man fyller 67 år. Diskussioner pågår om att kanske höja den allmänna pensionsåldern eftersom vi blir äldre och pengarna i pensionssystemet inte räcker till, vilket i förlängningen kan innebära att medlemmar väljer att jobba ännu längre, kanske till 69–70 år.

Vi har medlemmar som väljer att arbeta efter fyllda 65 år. Några vill jobba kvar för att de trivs med att jobba medan andra tänker sig att spara ett par år innan pensionen tas ut.

Dessa medlemmar förlorar pengar om de blir sjuka, eftersom Avtalsgruppsjukförsäkringen (AGS) upphör att gälla från den månad man fyller 65 år. Med ett utökat skydd från 65 års ålder och fram till pensionsavgång riskerar medlemmar inte att förlora på sjukskrivning.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att våra trygghetsförsäkringar ska gälla så länge vi arbetar.

Utlåtande, motion C37

Yrkandet att avtalsförsäkringarna ska gälla under hela yrkeslivet har behandlats positivt vid tidigare kongresser, även på LO-kongresser. Förbundsstyrelsen anser att medlemmar som arbetar efter 65 år ska ha samma försäkringsskydd som sina yngre kamrater.

Kravet om att kollektivavtalade försäkringar ska gälla efter 65 år finns dock inte med bland de krav som LO-samordningen har prioriterat inför de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna 2017. Inte desto mindre finns kravet med på den prioriteringslista som finns på LO. Detta innebär att kravet kommer att kvarstå inför framtida förhandlingar om avtalsförsäkringar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C38

Avdelning 36 Göteborg

Upphandling av företagshälsovården

Företagshälsovård kan antingen bedrivas i egen regi eller anlitas externt. För att kunna bedriva företagshälsovård måste företaget vara godkänt, dvs. att företaget tillhandahåller vissa funktioner såsom ergonom, beteendevetare, läkare, arbetsmiljöingenjör osv. Det företag som upphandlar avtal om företagshälsovård, söker via Försäkringskassan bidrag som ska täcka halva kostnaden, upp till 7 000 kronor per individ och insats. Vårdföretaget som bedriver hälsovård söker i sin tur bidrag för medicinska utlägg.

Själva upphandlingen av företagshälsovård ska behandlas i skyddskommittén och där fastställer man även riktlinjer om vad företagshälsovården ska tillse för tjänster. Detta styrs bland annat av Arbetsmiljöverket och socialförsäkringsbalken.

I och med att det är företaget som med bidrag av staten betalar för de tjänster som företagshälsovården erbjuder hamnar företagshälsovården i beroendeställning. Företagshälsovården tvingas ofta agera alltför företagsvänligt på grund av rädsla för att förlora upphandlingsavtalet. Detta medför att det inte finns en tillräckligt bra kvalitetskontroll när det kommer till företagshälsovårdens (arbetsplatsnära stöd) arbete. Som en följd av detta är risken stor att arbetstagare missgynnas när det kommer till rehabilitering, utbildning och arbetsmiljöärenden.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att staten ändrar nuvarande bidragssystem så att vårdföretaget undviker att hamna i en beroendeställning till det upphandlande företaget samt att vårdföretaget årligen ska redovisa vilka insatser pengarna gått till

att arbetsmarknadens parter skapar förutsättningar för en kvalitetssäkringsinstans som övervakar att företagshälsovården inte hamnar i beroendeställning och är opartiska i sin yrkesutövning

att förbundsstyrelsen till nästa kongress redovisar hur man jobbar med dessa frågor.

Utlåtande, motion C38

Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att företagshälsovården arbetar för att förebygga och undanröja hälsorisker på arbetsplatser. Företagshälsovården behöver ha kompetens att identifiera och beskriva sambanden mellan arbetsmiljö, organisation, produktivitet och hälsa. Vi vet av erfarenhet att det i dag finns många arbetsplatser där såväl det förebyggande arbetet som återgången i arbete fungerar bra.

Förbundsstyrelsen vill peka på att en generell framgångsfaktor har visat sig vara en högkvalitativ företagshälsovård som stöd i ett aktivt systematiskt arbetsmiljöarbete. För de företag som saknar egen kompetens inom arbetsmiljö- och hälsotjänster, såsom exempelvis företagshälsovård, bör stöd finnas så att hälsorisker kan förebyggas och arbetsplatsen anpassas för att på ett långsiktigt hållbart sätt kunna tillvarata den arbetsförmåga som

finns. Det är även viktigt att säkerställa kompetensförsörjningen inom företagshälsovården, så att det finns större tillgång till en flerdisciplinär kompetens och en branschspecifik kunskap utifrån arbetsplatsernas behov.

Företagshälsovården är en viktig resurs som ska uppfylla högt ställda kvalitetskrav som kontinuerligt utvärderas och utvecklas.

De förslag som lyfts fram i motionen anknyter till ett pågående partsgemensamt arbete, som har tagits fram i sammanhang av att regeringen drog tillbaka förslag om ett ökat kostnadsansvar för arbetsgivarna för sjukfrånvaron. Till detta arbete har en LO-gemensam grupp tillsatts där IF Metall ingår för att vi ska kunna ta fram medskick till det partsgemensamma arbetet och för att vi som förbund ska ha insyn i hur arbetet utvecklas.

Svenskt Näringsliv, LO och PTK har kommit överens om en avsiktsförklaring som, under förutsättning att regeringen avstår från att lägga fram förslag om ”Hälsoväxling för aktivare rehabilitering och omställning på arbetsplatsen”, innebär att vidareutveckla de partsgemensamma insatserna för att förebygga sjukfrånvaro och tillvarata arbetsförmåga trots sjukdom. I avsiktsförklaringen finns flera punkter som är riktade till både parterna och regeringen för ett aktivt arbete med just företagshälsovården.

Bland annat ska parterna utreda i vilken omfattning företagen nyttjar företagshälsovård eller annan oberoende expertresurs inom arbetsmiljö och rehabilitering och verka för att arbetsgivare ska svara för att den företagshälsovård som arbetsförhållandena kräver finns att tillgå.

I avsiktsförklaringen riktas krav på att regeringen ska tillförsäkra kvaliteten i företagshälsovården och ta ett samlat grepp om kompetensförsörjningen, utifrån de behov som finns på arbetsplatserna och på så sätt stimulera till att fler får tillgång till sådana tjänster. Vidare lyfter avsiktsförklaringen fram behovet av att långsiktigt stärka forskning och kunskapsutveckling om företagshälsovården och att myndighetsansvaret behöver stärkas för utvärdering, samordning och utveckling av företagshälsovård.

Det partsgemensamma engagemanget för parternas och statens insatser som förebygger sjukfrånvaro och bättre tillvaratar människors arbetsförmåga omfattar en bredd av frågor, där utvecklingen av företagshälsovården är en viktig del. IF Metalls engagemang i det LO-gemensamma arbetet är att följa och agera kring hela bredden av frågor angående behovet av att utveckla parternas och statens insatser. Förbundets arbete i dessa frågor sker också i dialog med våra förtroendevalda i avdelningarna. Redovisning av IF Metalls arbete med att stärka företagshälsovården kan alltså ske löpande under perioden fram till nästa kongress.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C39

Avdelning 6 Mellersta Norrland

Borttagning av karensdagen vid sjukfrånvaro

Många kommer till jobbet när de är sjuka för att slippa avdraget för karensdagen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att karensdagen vid sjukdom tas bort.

Motion C40

Medlem Jimmy Heidenbeck, Örjan Larsson, Bengt-Åke Persson avdelning 6 Mellersta Norrland

Karensdag vid sjukdom

Anställda går till sin arbetsplats när de är sjuka på grund av karensdagen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för
att karensdagen vid sjukdom tas bort.

Motion C41

Avdelning 46 Blekinge

Slopa karensdagen

Vi påstår att karensdagen är orättvis och en klassfråga. I vårt arbete är det inte möjligt att jobba när man drabbas av feber eller en kraftig förkylning. Vi orkar helt enkelt inte.

När vi pratar med vänner och bekanta så förstår de inte! De är hemma, men har aldrig använt sig av en karensdag. Varför? Jo, för att de kan jobba hemifrån.

Vi som arbetar inom IF Metall och LO drabbas i högre grad av karensdagen. Är detta rättvist?

De som har lägst inkomst och tyngst jobb tar med arbetsgivarens goda minne ut annan ledighet, till exempel semester, för att undvika en ekonomisk förlust. Ska det vara så här? Är detta okej i ett rättvist och solidariskt samhälle?

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att karensdagen vid sjukfrånvaro snarast tas bort.

Utlåtande, motionerna C39–C41

Förbundsstyrelsen anser att det finns starka jämlikhetsmotiv och väl grundade långsiktiga samhällsekonomiska skäl för att avskaffa karensdagen. Den hör helt enkelt inte hemma i en modern sjukförsäkring. Vi är dock väl medvetna om att det kan vara svårt att omedelbart avskaffa karensdagen, inte minst på grund av att det i dag saknas ett brett politiskt stöd i riksdagen för en sådan åtgärd. Därför kan ett första steg vara att det införs ett så kallat karensavdrag. Ett sådant förslag finns med i den parlamentariska socialförsäkringsutredningen. LO har också ställt sig bakom ett karensavdrag som ett första steg mot att avskaffa karensdagen.

Förbundsstyrelsen vill framhålla att det finns många reformbehov för att utveckla våra medlemmars sociala trygghet. Politiken måste prioritera och fördela resurserna mellan olika välfärdsbehov. Avskaffandet av karensdagen måste ställas mot prioriteringar bland andra viktiga reformkrav. För IF Metall är det angeläget att det sker en upprustning av sjukförsäkringen. Borttagandet av den bortre parenteserna behöver förstärkas med ytterligare åtgärder för att ge människor bättre möjligheter att komma tillbaka till arbete. Strama tidsgränser behöver övergå till att bli stödjande hållpunkter anpassade för varje människas behov. En ersättningsnivå som ger 80 procent behöver följas upp med en höjning av taket. I närtid kan därför ett borttagande av karensdagen inte anses vara prioriterat.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion C42

Medlem Tomas Berglund avdelning 6 Mellersta Norrland

Karens vid sjukdom

Det är många som jobbar 12-timmarsskift på våra arbetsplatser. Om man blir sjuk och stannar hemma dras det 12 timmars karens. Det är många som därför går till jobbet även om de är sjuka bara för att de inte anser att de har råd att missa 12 timmars ersättning.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att begränsa karensen vid sjukdom till åtta timmar.

Utlåtande, motion C42

Förbundsstyrelsen anser att det finns starka jämlikhetsmotiv och väl grundade långsiktiga samhällsekonomiska skäl till att avskaffa karensdagen. Den hör helt enkelt inte hemma i en modern sjukförsäkring.

Förbundsstyrelsen är dock väl medveten om att det kan vara svårt att omedelbart avskaffa karensdagen, inte minst på grund av att det i dag saknas ett brett politiskt stöd i riksdagen för en sådan åtgärd. Därför kan ett första steg vara att det införs ett så kallat karensavdrag. Ett sådant förslag finns med i den parlamentariska socialförsäkringsutredningen. Även LO har ställt sig bakom ett karensavdrag som ett första steg mot att avskaffa karensdagen. Förbundsstyrelsen är dock tveksam till att koppla karensdagen till ett timantal. Effekten skulle bli att det slår olika beroende på hur lång arbetsdagen var vid den aktuella sjukfrånvaron.

Förbundsstyrelsen vill framhålla att det finns många reformbehov för att utveckla våra medlemmars sociala trygghet. Politiken måste prioritera och fördela resurserna mellan olika välfärdsbehov. Avskaffandet av karensdagen måste ställas mot prioriteringar bland andra viktiga reformkrav. För IF Metall är det angeläget att det sker en upprustning av sjukförsäkringen. Borttagandet av den bortre parenteserna behöver förstärkas med ytterligare åtgärder för att ge människor bättre möjligheter att komma tillbaka till arbete. Strama tidsgränser behöver övergå till att bli stödjande hållpunkter anpassade för varje människas behov. En ersättningsnivå som ger 80 procent behöver följas upp med en höjning av taket. I närtid kan därför ett borttagande av karensdagen inte anses vara prioriterat.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C43

Avdelning 6 Mellersta Norrland

Karens vid sjukdom

I dagsläget upplevs sjuknärvaron vid våra arbetsplatser som ett stort problem. En bidragande orsak är den stora inkomstförlust som karensdagen medför. Vi ska ha 80 procent från första dagen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att karensdagen vid sjukdom tas bort och att ersättning utgår direkt med 80 procent.

Utlåtande, motion C43

Förbundsstyrelsen anser att det finns starka jämlikhetsmotiv och väl grundade långsiktiga samhällsekonomiska skäl till att avskaffa karensdagen. Den hör helt enkelt inte hemma i en modern sjukförsäkring.

Förbundsstyrelsen anser dock att det kan vara svårt att omedelbart avskaffa karensdagen, inte minst på grund av att det i dag saknas ett brett politiskt stöd i riksdagen för en sådan åtgärd. Därför kan ett första steg vara att det införs ett så kallat karensavdrag. Ett sådant förslag finns med i den parlamentariska socialförsäkringsutredningen. LO har också ställt sig bakom karensavdrag som ett första steg mot att avskaffa karensdagen. Förbundsstyrelsen vill dock inte låsa fast sig vid någon specifik ersättningsnivå.

Förbundsstyrelsen vill också framhålla att det finns många reformbehov för att utveckla våra medlemmars sociala trygghet. Politiken måste prioritera och fördela resurserna mellan olika välfärdsbehov. Avskaffandet av karensdagen måste ställas mot prioriteringar bland andra viktiga reformkrav. För IF Metall är en upprustning av sjukförsäkringen angelägen. Borttagandet av den bortre parentesen behöver förstärkas med ytterligare åtgärder för att ge människor bättre möjligheter att komma tillbaka till arbete. Strama tidsgränser behöver övergå till att bli stödjande hållpunkter anpassade för varje människas behov. En ersättningsnivå som ger 80 procent behöver följas upp med en höjning av taket. I närtid kan därför ett borttagande av karensdagen inte anses vara prioriterat.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C44

Avdelning 46 Blekinge

Arbetskadeförsäkringen (LAF)

I Sverige har vi haft ett heltäckande ekonomiskt skydd när vi drabbats av sjukdomar och olycksfall orsakade av arbetet. Detta skydd fungerade bra för många drabbade fram till den borgerliga regeringens kapning av arbetskadeförsäkringen 1992.

Då infördes en bevisregel som gör det näst intill omöjligt att få en arbetssjukdom godkänd som arbetsskada. Det är den sjuke som ska bevisa att sjukdomen är av hög grad och sannolikt orsakad av arbetet. Efter detta har väldigt många, främst från LO-kollektivet, gjort stora inkomstförluster när de drabbats av sjukdom orsakad av arbetet.

Självklart måste målet vara att inga människor ska drabbas av ohälsa på grund av sina arbetsuppgifter, men detta går inte att lösa genom att minska ersättningarna till dem som drabbats av ohälsa genom arbetet.

På LO-kongressen 2000 talade statsminister Göran Persson om hur viktigt och rättvist det är att förbättra arbetskadeförsäkringen. Det är tid att göra det nu och vi har råd med det och att de som har fått sina arbetsskador godkända ska få en rimlig ersättning framöver.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att bevisreglerna ändras vid arbetssjukdom, så att de som drabbats får full ersättning för sin skada

att arbetskadესjukpenningen införs från första dagen

att karensdagen tas bort vid arbetssjukdomar och olycksfall.

Utlåtande, motion C44

Förbundsstyrelsen menar att en ändring av bevisregeln vid arbetssjukdom skulle innebära att vi får olika bevisregler beroende på vilken typ av arbetsskada som den drabbade har råkat ut för. Bevisregeln är densamma i såväl lagstiftningen som i avtalsförsäkringen. I sammanhanget kan nämnas att det just nu pågår en arbetsskadeutredning, där uppdraget bland annat är att försäkringen ska bli mer rättssäker och jämställd.

När det gäller frågan om arbetskadესjukpenning hade Sverige fram till december 1992 en ordning som innebar att ersättningen var högre än vid vanlig sjukdom. Detta ändrades och i dag gäller att sjukpenningen ligger på samma nivå oavsett sjukdomsorsak. Förbundsstyrelsen är principiellt positiv till återinförandet av arbetskadესjukpenning. Däremot vill förbundsstyrelsen inte låsa fast sig vid konstruktionen av denna, till exempel om den ska gälla från första dagen eller inte.

När det gäller förslaget om karensdagen i arbetsskadeförsäkringen har Sverige, efter kritik från ILO, tvingats att ta bort denna. Detta innebär att en person som beviljas livränta eller arbetsskadesjukpenning automatiskt ska kompenseras för de två karensdagarna. Har personen till följd av skadan haft inkomstbortfall för flera dagar får denne ansöka om arbetsskadesjukpenning för ytterligare karensdagar hos Försäkringskassan.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a attsatsen beaktad, att avslå 2:a att-satsen och att anse 3:e att-satsen beaktad.

Motion C45

Avdelning 44 Halland, 47 Östra Skåne, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Retroaktiv löneökning för långtidssjukskrivna medlemmar

När de centrala avtalsförhandlingarna är klara skickas resultatet ut till bland annat klubbarna, som gör sig redo att förhandla om de eventuella lokala företagsvinsterna. Dessa förhandlingar kan i vissa fall ta ganska lång tid. Företagen tenderar att mer och mer utgå ifrån de centrala uppgörelserna som ett tak för att sedan hitta fantasifulla sätt att gömma de lokala vinsterna.

För en klubb är detta väldigt frustrerande och innebär i många fall att man tvekar inför att göra upp lokalt eftersom man är övertygad om att det finns mer pengar att hämta. För medlemmar i klubben är det ett problem som är övergående eftersom de får eventuell höjning retroaktivt.

Detsamma gäller tyvärr inte för våra medlemmar som av olika anledningar erhåller någon form av sjukersättning. Den nya lokalt förhandlade lönen gäller för dem när klubben och företaget har skrivit under förhandlingsprotokollet. Detta innebär att om klubben och företaget inte kan komma överens på till exempel sex månader och den eventuella höjningen är på 500 kronor så går den långtidssjuka medlemmen miste om 3 000 kronor. Detta för en grupp som redan är väldigt utsatt vad gäller inkomstförlust. I det här fallet kan man definitivt säga att det drabbar en fattig.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en lagändring sker som skulle innebära att långtidssjuka medlemmar ska omfattas av regler som ger möjlighet till retroaktivitet vid lokala löneförhandlingar.

Motion C46

Avdelning 44 Halland

Retroaktiv ersättning till föräldralediga

Det kan ibland ta tid från att de centrala avtalsförhandlingarna är klara, tills att de lokala är klara, vilket får effekter. Medlemmar som är på sin arbetsplats får en retroaktivitet på utfallet det datum som det centrala avtalet gäller från. Medlemmar som tar ut föräldraledighet får inte ta del av detta. Detta anser vi är orättvist och dessutom kontraproduktivt, eftersom vi uppmanar våra medlemmar att ta ut föräldraledighet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en lagändring genomförs så att de som tar ut föräldraledighet har rätt till retroaktiv ersättning från Försäkringskassan i samband med lönerevideringar.

Utlåtande, motionerna C45 och C46

Både Försäkringskassan och Riksförsäkringsverket har flera gånger påpekat för regeringen vilka konsekvenser det får när den långtidssjuka inte får beräkna sin inkomst från den dag inkomsthöjningen skedde, utan från när det lokala förhandlingsprotokollet undertecknades.

Förbundsstyrelsen anser att det är olyckligt när våra medlemmar som är sjuka eller föräldralediga inte får ta del av inkomsthöjningen från den dagen som avtalet började gälla, utan först från den dagen när det lokala förhandlingsprotokollet undertecknades.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionerna.

Motion C47

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Inkomsttaket i föräldraförsäkringen

Barn behöver båda sina föräldrar och föräldraledighet är bra. Tyvärr har ekonomin för stor betydelse för vem som stannar hemma med barnet den första tiden. Fler pappor borde ges ekonomiska förutsättningar att kunna stanna hemma med sina barn.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att inkomsttaket i föräldraförsäkringen tas bort.

Utlåtande, motion C47

Förbundsstyrelsen menar att föräldrarnas inkomst inte ska bli avgörande för vem av föräldrarna som tar ut föräldraledighet. I dag är inkomsttaket i föräldraförsäkringen tio prisbasbelopp. Regeringen tillsatte under 2016 en särskild utredare som ska se över hela föräldraförsäkringen inklusive ersättningsnivåerna. Denna utredning ska vara klar under hösten 2017, då förslag ska lämnas på förändringar i försäkringen.

Förbundsstyrelsen anser att ett mer jämställt uttag av föräldrapenning vore önskvärt, men vill dock inte låsa fast sig vid en position som innebär att inkomsttaket i föräldraförsäkringen tas bort.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C48

Avdelning 26 Östergötland, 32 Högländet, 33 Vätterbygden, 38 Östra Småland, 40 Västbo-Östbo, 41 Kalmarsund, 43 Kronoberg

Mer jämställt i föräldraförsäkringen

Fördelningen av uttag i föräldraförsäkringen är i dag ojämn eftersom det finns ett tak i beräkningen av ersättning i försäkringen.

På grund av taket på 7,5 prisbasbelopp vid beräkning av vilken ersättning man har rätt till väljer många att den förälder som har lägst inkomst tar ut fler dagar. Detta leder ofta till att kvinnan tar ut fler dagar än mannen, eftersom hon ofta har lägre inkomst. Detta anser vi är ett jämställdhetsproblem.

Ett jämlikt uttag av föräldraförsäkringen skulle stärka kvinnans position både på löne marknaden och arbetsmarknaden.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att taket i föräldraförsäkringen höjs så att föräldrarna inte väljer vem som ska vara hemma grundat på vilken inkomst den har.

Utlåtande, motion C48

I dag är inkomsttak i föräldraförsäkringen tio prisbasbelopp. Förbundsstyrelsen anser likvärdigt att alla förslag som främjar ett mer jämställt uttag av föräldrapenning är värda att prövas. Regeringen tillsatte under 2016 en särskild utredare som ska se över hela föräldraförsäkringen inklusive ersättningsnivåerna. Denna utredning ska vara klar under hösten 2017, då förslag ska lämnas på förändringar i försäkringen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C49

Medlem Jimmy Heidenbeck, Bengt-Åke Persson avdelning 6 Mellersta Norrland

Höjd ersättning vid vård av barn (VAB)

Man ska inte straffas för att man skaffat barn, det är en rättvisefråga.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ersättningen vid vård av barn höjs till 100 procent.

Utlåtande, motion C49

Regeringen tillsatte under 2016 en särskild utredare som ska se över hela föräldraförsäkringen inklusive ersättningsnivåerna. Denna utredning ska vara klar under hösten 2017, då förslag ska lämnas på förändringar i försäkringen. Förbundsstyrelsen ser positivt på en översyn av föräldraförsäkringen, men vill inte låsa fast sig vid en position som innebär att ersättningen vid vård av barn höjs till 100 procent.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C50

Avdelning 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Föräldraledighet – kontaktdagar

Kontaktdagar fanns för att föräldrar skulle ha lättare att besöka och inskola sina barn på förskola och skola. Behovet av dessa dagar är stort, speciellt om man har flera barn. I dag använder många föräldrar semesterdagar för inskolning av sina barn på förskola (dagis) och skola.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att kontaktdagar återförs i föräldraförsäkringen.

Utlåtande, motion C50

Kontaktdagarna fanns tidigare när föräldrar ville besöka sina barn i förskola/skola. Förbundsstyrelsen anser att förslag som gynnar föräldrars möjligheter att närvara i sina barns

förskola/skola bör beaktas. Dagens föräldraförsäkring ger dock sådana möjligheter. För barn födda 2014 eller senare går det att ta ut föräldrapenning till och med att barnet fyller 12 år, eller när barnet slutar i årskurs 5. Från och med barnets 4-årsdag är det möjligt att spara sammanlagt 96 dagar.

Regeringen har också tillsatt en utredning som ska se över hela föräldraförsäkringen. Denna utredning ska vara klar under hösten 2017, då förslag ska lämnas på förändringar i försäkringen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C51

Avdelning 48 MittSkåne

Tandvård

Varför räknas tänderna inte som en del av kroppen när det kommer till högkostnadsskydd i vården? Vem kom på idén om att tandvård inte är lika med vård av övriga delar av kroppen?

Hur kan vi som fackförening blunda för sådan orättvis behandling och att plånbo-kens tjocklek bestämmer tandstatusen på människorna i vårt samhälle?

Vilken typ av tänder vi föds med kan vi inte styra över. Vissa av oss har sämre tandstatus helt enkelt, precis som en del blir sjuka och en del är friska som nötkärnor hela livet. En del är överviktiga och kan få hjälp för det, vilket inte är mer självförvållat än tandstatusen.

Ändå är detta en orättvisa vi väljer att blunda för. Vi fixar försäkringar för olyckor och vissa diagnoser, till och med dödsfall, men våra tänder som sitter i kroppen gör vi inget åt för att förbättra för våra medlemmar. För den som drabbas av dålig tandstatus är det både dyrt att åtgärda och väldigt skuldbelagt att inte ha råd att fixa till sina tänder. Om tandvård hade omfattats av högkostnadsskyddet som övrig vård hade vi på sikt fått fler medlemmar med bättre tänder.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att tänderna ska tillhöra kroppen även när det kommer till vård och högkostnads-skydd.

Motion C52

Avdelning 26 Östergötland, 32 Högländet, 33 Vätterbygden, 38 Östra Småland, 40 Västbo-Östbo, 41 Kalmarsund, 43 Kronoberg

Tandvårdsreform

En tandvårdsreform där även tandvård ingår i sjukvårdens patientavgiftssystem skulle ligga i tiden. Kostnader för tänder och tandläkarvård är en stor utgift för gemene man. Många prioriterar därför bort tandvård. Det har visat sig att detta kan leda till inflammation och infektion i kroppen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att tandvården ska ingå i sjukvårdens patientavgift kopplat till högkostnadsskyddet.

Motion C53

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 7 Södra Norrland

Tänderna är en del av kroppen

Många människor i Sverige kämpar i dag med höga kostnader för tandskador/tandvård. Vid kroppsliga sjukdomar och skador får man stöd efter behov, inte efter plånbok. Konsekvensen är att tandstatusen blivit en tydlig klassfråga och så får det inte fortsätta. Tandvårdsförsäkringen, som är tänkt att vara en försäkring för god munhälsa, fyller i dag många gånger ingen funktion eftersom taket är så pass högt.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att kostnaderna för tandvård ska finansieras på samma sätt som allmän sjukvård.

Utlåtande, motionerna C51–C53

Förbundsstyrelsen menar att utgångspunkten ska vara att rätten till tandvård aldrig får bli en klassfråga. En översyn av tandvårdssystemet behöver ske. Många tvingas att avstå från nödvändig tandvård av ekonomiska skäl. Tandvårdens högkostnadsskydd innebär att den enskilde årligen själv står för kostnader upp till 3 000 kronor. Därefter är ersättningen 50 procent av kostnaderna för ett referenspris mellan 3 000 kronor och 15 000 kronor och 85 procent av kostnaderna för ett referenspris som överstiger 15 000 kronor.

Förbundsstyrelsen menar dock att om tandvårdskostnaderna ska ingå i hälso- och sjukvårdens högkostnadsskydd skulle det innebära mycket höga kostnader för samhället, varför det måste ställas mot prioriteringar bland andra viktiga reformkrav för att stärka våra medlemmars sociala trygghet.

I LO:s rapport Klasssamhällets dolda leende, presenteras ett åtgärdsprogram för en mer jämlik tandhälsa. En av slutsatserna i rapporten är att det behövs en genomgripande översyn av hela tandvårdssystemet, där en av utgångspunkterna bör vara att tandvård på sikt inte ska kosta mer än sjukvård för den enskilde.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion C54

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 47 Östra Skåne, 48 MittSkåne

Tandvården ska ingå i högkostnadsskyddet

Många människor i Sverige kommer att få det svårare att betala kostnaderna för sina tandskador.

Den moderatledda regeringen genomförde sänkningar i socialförsäkringssystemet som ger utsatta människor sämre inkomster. Detta gör att tandvården i dag har blivit en klassfråga.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att tandvårdskostnaderna ska ingå i sjukvårdens högkostnadsskydd

att en plan arbetas fram för att fler utsatta grupper ska omfattas av gratis tandvård.

Utlåtande, motion C54

Förbundsstyrelsen menar att utgångspunkten ska vara att rätten till tandvård aldrig får bli en klassfråga. En översyn av tandvårdssystemet behöver ske. Många tvingas att avstå från nödvändig tandvård av ekonomiska skäl. Tandvårdens högkostnadsskydd innebär att den enskilde årligen själv står för kostnader upp till 3 000 kronor. Därefter är ersättningen 50 procent av kostnaderna för ett referenspris mellan 3 000 kronor och 15 000 kronor och 85 procent av kostnaderna för ett referenspris som överstiger 15 000 kronor.

Förbundsstyrelsen menar dock att om tandvårdskostnaderna ska ingå i hälso- och sjukvårdens högkostnadsskydd skulle det innebära mycket höga kostnader för samhället, varför det måste ställas mot prioriteringar bland andra viktiga reformkrav för att stärka våra medlemmars sociala trygghet.

I LO:s rapport Klassamhällets dolda leende, presenteras ett åtgärdsprogram för en mer jämlik tandhälsa. En av slutsatserna i rapporten är att det behövs en genomgripande översyn av hela tandvårdssystemet, där en av utgångspunkterna bör vara att tandvård på sikt inte ska kosta mer än sjukvård för den enskilde.

Vad gäller förslaget om att en plan arbetas fram för att fler utsatta grupper ska omfattas av gratis tandvård vill förbundsstyrelsen framhålla att det sker reformer som når yngre och äldre. Regeringen har i sin budget för 2016 gjort en satsning på höjd åldersgräns för fri tandvård till det år som man fyller 23 år. Förändringen görs i två steg där gränsen höjs till 21 år från och med 2017 och till 23 år från och med 2018. Vidare föreslås det i regeringens budget för 2017 att tandvårdsbidraget för personer i åldrarna 65–74 år höjs med 150 kronor, till 300 kronor om året.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C55

Avdelning 15 Stockholms län

Sänk pensionsåldern

Vi lever inte för att arbeta utan tvärtom – vi arbetar för att leva. Därför måste vi motverka att pensionsåldern höjs och i stället se till att vi får gå i pension tidigare, både med hänsyn till de äldres hälsa och till de ungas möjligheter.

Men från flera håll talas det nu om höjd pensionsålder. Nu får man vara tacksam om man ens kan stå rakt efter ett helt arbetsliv inom industrin. Livet efter det att man har gått i pension ska vara fritt och drägligt – inte fyllt av smärtor och krämpor, och än mindre fyllt av ekonomiska besvär. Trots detta väntar många med att gå i pension just för att de inte har råd att sluta jobba. Att gå i pension och kunna klara sig ekonomiskt gör att fler kan njuta av sin pension.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att pensionsåldern sänks

att pensionsåldern inte höjs

att den allmänna nivån på inkomstpensionen höjs

att nivån på garantipensionen höjs.

Utlåtande, motion C55

Förbundsstyrelsen menar att landets pensionssystem behöver utvecklas för att ge människor ekonomisk trygghet under tiden som pensionärer. Detta är en viktig samhällsfråga

och en viktig fråga för våra medlemmar. Reformeringen behöver därför ske utifrån ett antal vägledande utgångspunkter som tar hänsyn till våra medlemmars verklighet och behov.

Förbundsstyrelsen menar att en reformering ska se till att pensionssystemet är hållbart och fungerar över generationer. Unga ska känna tillit till att pensionssystemet bär deras framtida ekonomiska trygghet. Pensionerna ska därför vara anpassade till tillväxt- och löneutveckling och följa landets ekonomiska utveckling.

Förbundsstyrelsen accepterar inte en reformering av pensionssystemet som innebär att staten blandar sig i parternas arbete med att utveckla avtalspensionerna. Parternas självständighet är en grundsten i den svenska modellen.

Ett jämlikt pensionssystem omfattar inte PPM. Rättvisa skapas snarare genom att staten med uppräknig av garantipension och bostadstillägg förstärker inkomsterna för människor med låga pensioner.

Ett reformerat pensionssystem ska fortsatt bygga på livsinkomstprincipen. Ju längre deltagande i arbetslivet och ju högre arbetsinkomster, desto högre blir pensionerna. Detta lägger grunden för trygghet och ett hållbart pensionssystem och knyter pensionerna till nödvändiga samhällsinsatser för aktiv politik för tillväxt, produktivitet och full sysselsättning. Detta är viktigt.

För förbundsstyrelsen är det också helt avgörande att pensionssystemet fortsatt medger flexibel pensionsålder. Därför avvisar förbundsstyrelsen tankar på höjd, men också på sänkt, pensionsålder. Vårt svar är att pensionsåldern ska vara fortsatt flexibel.

Samtidigt som förbundsstyrelsen menar att livsinkomstprincipen är en sund ordning för pensionssystemet, måste vi inse att principen innebär en spegling av människors arbetsliv. Orättvisor i arbetslivet bärs vidare till pensionssystemet. Därför leder fixeringen vid en specifik pensionsålder fel, oavsett om den ska höjas eller sänkas. Det är orättvisorna i arbetslivet som ska angripas. Reformeringen av pensionssystemet behöver ske i sammanhang av reformer för ett hållbart arbetsliv, så att människor ska kunna vara kvar i arbetslivet längre. Förbundsstyrelsen anser därför att framkomstvägen handlar om deltids-pensionsavsättningar, förenklad rätt till sjukersättning och förstärkta arbetsmiljöinsatser på våra medlemmars arbetsplatser, snarare än att sänka pensionsåldern.

Förbundsstyrelsen menar att reformeringen av pensionssystemet måste ske med stor förankring hos de fackliga organisationerna. Förbundsstyrelsens ställningstagande kring utvecklingen av pensionerna utgår därför från vårt gemensamma arbete inom LO. LO:s styrelse tillsatte 2013, på uppdrag av LO-kongressen, en förbundsgemensam utredning som har haft i uppdrag att belysa LO-gruppernas pensionsvillkor och möjligheterna att arbeta ihop en bra pension. IF Metall har medverkat i utredningens arbete och på så sätt medverkat till att lyfta fram perspektiv som är angelägna för våra medlemmar.

Förbundsstyrelsen menar, i likhet med LO:s pensionsutredning, att en möjlig väg att höja inkomstpensionen skulle kunna vara att den del av pensionsavgiften som i dag går till premiepensionen förs över till inkomstpensionen. Förbundsstyrelsen vill dock inte låsa fast sig vid en specifik metod för hur en avveckling av premiepensionssystemet bör gå till. En statlig utredning bör se närmare på detaljerna för förverkligandet av en avveckling.

Vad gäller garantipension, så handlar det om grundskyddet för dem som har haft liten eller ingen arbetsinkomst under livet. Den baseras på civilstånd, hur stor inkomstpensionen är och hur länge man har bott i Sverige. Garantipensionen följer prisutvecklingen i samhället och räknas därför upp i takt med prisbasbeloppet. Prisbasbeloppet höjs 2017 med 1,1 procent, vilket medverkar till att också garantipensionen höjs.

IF Metall följer utvecklingen av garantipensionen. Under 2015 tog den statliga pensionsgruppen, som är en parlamentariskt sammansatt arbetsgrupp med uppgift att vårda pensionsöverenskommelsen, beslut om att ta fram en handlingsplan för mer jämställda pensioner. I det LO-gemensamma yttrandet till pensionsgruppen lyftes just behovet av att utveckla garantipensionen fram.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a och 2:a att-satserna, att bifalla 3:e att-satsen och att anse 4:e att-satsen beaktad.

Motion C56

Avdelning 13 Bergslagen

Bättre pensionsvillkor för IF Metalls medlemmar

Dagens pensionsöverenskommelse missgynnar specifikt IF Metallmedlemmar, som ofta har en tidig ingång i arbetslivet. Kraven på höjd tidigast pensionsålder från 61 år till minst 63 år samt höjning av normal pensionsålder från 65 år till minst 67 år betyder för en industriarbetare med normal ingång i arbetslivet i 20-årsåldern, att hen har att se fram emot ett arbetsliv på 47 år för att komma upp i en anständig pensionsnivå. För en akademiker, som ofta går i arbetslivet efter 30 års ålder kan det räcka med en livsarbetstid på 35–37 år för att uppnå motsvarande pensionsnivå.

Vi anser därför att tidig ingång i arbetslivet bör väga tyngre som kriterium för pensionsnivån. En viktig förändring vore att förslagsvis 40 års livsarbetstid berättigar till en fullgod normpensionsnivå. Arbetade år därutöver bör därmed ge extra tillägg på pensionsnivån. IF Metalls medlemmar missgynnas i dagens pensionssystem, där liten vikt läggs vid livsarbetstiden.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att livsarbetstiden, dvs. faktiskt arbetad tid och ingångsålder i arbetslivet, får större tyngd för slutlig pensionsnivå i det lagstadgade pensionssystemet.

Utlåtande, motion C56

Dagens pensionssystem består av allmänna pensioner och tjänstepensioner. I mitten av 1990-talet ersattes de förmånsbestämda pensionerna med premiebestämda pensioner. När de premiebestämda pensionerna infördes, förväntades de ge arbetare en något högre pension än vad de förmånsbestämda pensionerna hade gett. Alla som har arbetat eller bott i Sverige får allmän pension. Den grundas på alla inkomster som du betalar skatt för, upp till 7,5 inkomstbasbelopp. Pensionerna förväntades bli 70 procent av slutlönen.

Verkligheten visar att förväntningarna har kommit på skam. Förbundsstyrelsen anser dock inte att en återgång till ett förmånsbestämt pensionssystem vore lösningen. Stora obalanser skulle uppstå i ett sådant system och framtvinga stora avgiftshöjningar. Därför är det bättre att utgå från ett premiebestämt system. Samtidigt behövs insatser på arbetsplatserna för att se till att våra medlemmar klarar att vara kvar i arbetslivet fram till pensionsåldern. Det behövs förbättringar i de offentliga försäkringssystemen för dem som inte orkar, så att människor får möjlighet att vänta med att ta ut sin pension. Utvecklingen av pensionssystemen behöver ses i sammanhang av arbetslivets villkor.

När det gäller faktisk arbetad tid och ingångsålder anser förbundsstyrelsen, i likhet med LO:s pensionsutredning, att det är bättre att grunda den framtida pensionen på livsinkomstprincipen än på ett visst antal årsinkomster. Livsinkomstberäkning stimulerar och understödjer arbete. Förbundsstyrelsen vill dock vara tydlig med att för att livsinkomstprincipen ska fungera som tänkt, behövs det ett arbetsliv som är inkluderande och arbetsvillkor som är jämlika och jämställda.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C57

Avdelning 15 Stockholms län

Rätt till full pension

För att få full garantipension ska man ha varit bosatt i Sverige i 40 år och pensionspoängen för tilläggs pension beräknas på högst 30 intjänandeår.

Många kan inte nå upp till dessa villkor och får det svårt ekonomiskt vid pensioneringen. En stor andel av dessa är invandrare.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att villkoren i garantipensionen förbättras

att villkoren i tilläggs pensionen ses över.

Utlåtande, motion C57

Garantipension är ett grundskydd för dem som har haft liten eller ingen arbetsinkomst under livet. Den baseras på civilstånd, hur stor inkomstpensionen är och hur länge man har bott i Sverige.

Garantipensionen följer prisutvecklingen i samhället och räknas därför om med prisbasbeloppet. Eftersom garantipensionens storlek också är beroende av hur mycket du får i inkomstgrundad pension, påverkas garantipensionen även av omräkningen av de inkomstgrundade pensionerna. Förbundsstyrelsen kan konstatera att prisbasbeloppet, som påverkar garantipensionen, höjs med 1,1 procent 2017.

För personer födda tidigare än 1954 finns övergångsregler mellan det gamla och det nu gällande pensionssystemet. Tilläggs pensionen är en del av den allmänna pensionen och den ersätter ATP som fanns i det gamla pensionssystemet.

Övergångsreglerna fungerar olika för olika åldersgrupper. För personer födda 1937 eller tidigare utgörs den allmänna pensionen av tilläggs pension samt eventuellt garantipension. För personer födda 1938–1953 består den allmänna pensionen delvis av tilläggs pension. Ju senare i perioden man är född, desto mindre del av den allmänna pensionen består av tilläggs pension.

Vid övergången till det nya pensionssystemet skapades en garantiregel för personer som är födda 1938–1953. Regeln går ut på att alltid garantera att man ska kunna få ut lika mycket i sammanlagd inkomstgrundad ålderspension som man skulle ha haft i det gamla systemet (ATP-systemet). Garantin gäller för pension vid 65 år och innebär att tilläggs pensionen, beräknad enligt dessa regler, ökas med ett garantitillägg.

Mot bakgrund av att tilläggs pensionens konstruktion fungerar som en övergångslösning från det gamla pensionssystemet, som dessutom är en aning komplicerat, menar förbundsstyrelsen att en översyn inte är angelägen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C58

Avdelning 49 Nordvästra Skåne

Pensioner

LO har i sin slutrapport om pensionssystemet konstaterat att pensionsnivåerna blir alldeles för låga och att man inte får 70 procent av slutlönen i pension vid 65 år.

I dag kan en LO-arbetare bara räkna med 60 procent av slutlönen i pension. Detta beror främst på att medellivslängden har ökat och att det därför krävs heltidsarbete i ytterligare två år för att få en pension på den nivån.

Den genomsnittliga pensioneringsåldern inom LO-yrkena är 63,8 år. För den som inte orkar arbeta och därför tvingas ta ut sin pension vid 63 år blir pensionen mycket låg.

LO uttalar att alla ska kunna räkna med minst 70 procent av slutlönen i pension, precis som prognosen var när dagens pensionssystem infördes. LO menar att:

”En rad åtgärder krävs för att uppnå detta. På lite längre sikt handlar det om att skapa ett arbetsliv och arbetsvillkor som gör att fler orkar arbeta de extra år som krävs. Bättre

arbetsmiljö, rätt till heltid, fasta anställningar och bra omsorg för barn och gamla ger den arbetande befolkningen de förutsättningar som krävs.

På kort sikt och för dem som står i begrepp att snart gå i pension är dock den viktigaste åtgärden att förlänga och förbättra möjligheten att få sjukersättning. Den som får sjukersättning förlorar väldigt lite i pensionshänseende eftersom ersättningsformen ger bra pensionsrätter i systemet. Blir det dessutom möjligt att få sjukersättning till 67 år kan uttaget av den allmänna pensionen skjutas upp, vilket ger ytterligare högre pension.

Premiepensionen skapar, i sin nuvarande utformning, allt för stora skillnader i pensionsutfall mellan två individer med exakt samma livsinkomst. Det är inte rimligt att turen ska avgöra hur stor pensionen blir. Dessutom innebär utformningen med 800 fonder stora utmaningar och kostnader för individen. Det är oacceptabelt att stora värden, som skulle kunna generera pension, försvinner i vinster till fondbolag och försäkringsrådgivare. Premiepensionen ska därför avskaffas och premierna istället gå till inkomstpensionen.

Dessutom bör en gas införas i inkomstpensionen som gör det möjligt att höja pensionerna lite extra om det finns stora överskott. Det är inte rimligt att det enbart ska gå att bromsa i dåliga tider, det måste också vara möjligt att gasa när det går bra.

Om det visar sig att dessa åtgärder inte räcker för att åstadkomma högre pensioner måste ytterligare avsättningar göras till pensionen. Då är det ökade premier till inkomstpensionen som måste till så att alla som arbetar får möjlighet till högre pensionsavsättningar. Vi kan inte ha ett arbetsliv och ett pensionssystem som skapar fattigpensionärer och höga kostnader för staten genom att allt fler blir beroende av garantipension och bostadstillägg.”

En god arbetsmiljö ska i första hand finnas för att vi ska trivas och inte fara illa på arbetsplatsen, men kan också innebära att vi orkar arbeta längre.

Att vi får en ökad medellivslängd visste vi även på 1990-talet. Det var många som protesterade mot det nya pensionssystemet när det infördes på 1990-talet och det varna- des också tydligt för att det inte skulle hålla och att så låg pension som 50 procent av inkomsten kunde bli verklighet. Nu är vi där.

Medellivslängden i Sverige 2014 var 80 år för män och 84 år för kvinnor. Det innebär att männen i snitt endast har 15 år och kvinnorna 19 år kvar i livet efter pensionsdagen. Att ägna dessa år åt fortsatt arbete är definitivt inget vi förordar. Man ska vara klar över att en längre medellivslängd inte är detsamma som att människor orkar arbeta längre upp i åldern. Det är inte meningen att man ska arbeta tills man stupar.

Det finns också psykiska skäl. Vi kan tydligt se att när vi kommer över 60 år så börjar det att ta emot oavsett om vi är slitna eller inte. Efter 60 och upp mot 65 åldras de flesta rätt fort. Efter ett långt arbetsliv på 40–45 år är man rätt trött på det och vill ha åtminstone 20 års rikt pensionärliv tillsammans med sin kära, om man har turen att ha denne kvar i livet.

Saknas pengar i pensionssystemet får man öka avsättningen.

Den borgerliga alliansregeringen sänkte skatterna med 140 miljarder kronor. Det påstods att jobbskatteavdraget som Alliansen införde skulle skapa fler arbetstillfällen, vilket det inte gjorde. Det ökade endast skillnaderna mellan inkomsttagarna. Pensionärer betalar alltså högre skatt på sin pension än de med jämförbar lön.

Massor av företag, inte minst bankerna, gör enorma vinster. Under 2015 gjorde fyra storbanker 81 miljarder kronor i vinst, vilket är en fördubbling på tio år. Av vinsten för de 24 största bolagen på Stockholmsbörsen står bankerna för hela 43,4 procent.

Om fler av de arbetslösa kommer i arbete ökar också avsättningen till pensionssystemet. Premiepensionen anser vi ska avskaffas för att i stället höja avgifterna till det allmänna pensionssystemet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att skatt på pension jämställs med inkomstskatt

att premiepensionen avskaffas för att i stället öka avgifterna till det allmänna pensionssystemet

att öka avsättningen till pensionssystemet för att nå minst 70 procent av inkomsten vid 65 års pensionsålder.

Utlåtande, motion C58

Förbundsstyrelsen menar att det finns ett behov av översyn för att nå rättvisare beskattning av inkomster. Den principiella utgångspunkten bör vara att utformningen av systemen behandlar människor lika, så att skatten på pensioner och ersättningar vid sjukdom och arbetslöshet, ska ha en utformning som är lika som beskattningen av arbetsinkomster.

Vad gäller förslag om att förstärka inkomstpensionen vill förbundsstyrelsen framhålla IF Metalls engagemang i LO:s förbundsgemensamma pensionsutredning och de ställningstaganden som har tagits fram i sammanhang av denna utredning. När premiepensionen infördes fanns farhågor att det skulle bli orimligt stora variationer i pensionsutfall för medlemmar med samma livsinkomst.

Premiepensionssystemet bör avvecklas. Förbundsstyrelsen menar, i likhet med LO:s pensionsutredning, att en möjlig väg för ett avvecklande av premiepensionssystemet skulle kunna vara att den del av pensionsavgiften som i dag går till premiepensionen förs över till inkomstpensionen. Förbundet bör dock ha en öppenhet för andra metoder på hur en avveckling av premiepensionssystemet kan ske. En statlig utredning bör se närmare på hur en avveckling kan förverkligas.

Förbundsstyrelsen instämmer i ambitionen om att öka avsättningen till inkomstpensionen i pensionssystemet, men vill undvika att låsa fast sig vid en viss nivå för ökningen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla 1:a att-satsen, att anse 2:a att-satsen beaktad och att avslå 3:e att-satsen.

Motion C59

Avdelning 41 Kalmarsund

Pensionssystemet

Övergången från yrkesarbete till pension är inte alltid enkel. Hur kan den underlättas?

Det ska inte vara så att man jobbar i 40–45 år och sedan förväntas klara sig på en betydligt lägre summa som pensionär.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avsättningen till statlig pension ökas.

Utlåtande, motion C59

Förbundsstyrelsens ställningstagande i pensionsfrågor utgår från ett gemensamt arbete inom ramen för LO-samordningen. Våra medlemmars verklighet och behov behöver sättas i sammanhang av hela LO-kollektivet.

En förstärkning av inkomstpensionen har diskuterats inom LO-samordningen. Formerna för hur en förstärkning kan ske varierar. En möjlighet är att låta den del av pensionsavgiften som i dag går till premiepensionen föras över till inkomstpensionen. Detta skulle medföra att inkomstpensionen höjs. Förbundet bör dock inte låsa fast sig vid en

specifik metod för en avveckling av premiepensionssystemet. En statlig utredning bör tillsättas med uppdrag att närmare utforma detaljerna för förverkligandet av en sådan avveckling. En annan möjlighet handlar om att höja inkomstpensionen, men hur stor en sådan höjning skulle vara bör ses i sammanhang av behovet av andra kostsamma reformer i pensionssystemet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C60

Avdelning 10 Dalarna

Kvinnors pensioner

Trots att Sverige betraktas som ett av världens mest jämställda länder är kvinnor inte ekonomiskt jämställda med män. Lönegapet mellan kvinnor och män är i dag cirka 14 procent.

Deltider och otrygga anställningar ger kvinnor lägre livsinkomst och en tredjedel av alla kvinnor jobbar i dag deltid, jämfört med var tionde man. Det sammantaget ger en betydligt lägre pension för kvinnor.

Bland barnfamiljer med en kvinna som ensamförsörjare och bland ensamstående kvinnliga pensionärer är fattigdom mer än dubbelt så vanligt som hos befolkningsgenomsnittet.

Enligt Pensionsmyndigheten finns det i dag 225 000 pensionärer med en disponibel inkomst på 11 100 kronor eller mindre – alltså under gränsen för vad EU räknar som relativ fattigdom. Bland dessa pensionärer hittar vi en stor andel som kommer från LO-kollektivet.

Om man tittar på de som redan har gått i pension så är läget i dag att kvinnors pensioner i genomsnitt motsvarar 65 procent av mäns pensioner. Om vi då också räknar in att de kommande pensionerna generellt kommer att ligga på en nivå av 60 procent av den tidigare inkomsten så blir kvinnors pensioner i framtiden ännu sämre.

Detta beror huvudsakligen på att vi lever i genomsnitt två år längre. Den som i dag kan arbeta till 67 års ålder skulle få en pension på 70 procent, under förutsättning att hen haft en intjänandeperiod av heltidsarbete på 47 år. Men även om vi lever längre är det inte många som orkar arbeta längre. Enligt LO är kvinnornas medelpensionsålder 63,3 år. Varför det ser ut på det viset är ännu inte utrett.

Det här är inte acceptabelt, och vi kräver flera insatser för att pensionerna ska bli jämställda. Det långsiktiga målet är att alla ska erbjudas tillsvidaretjänster på heltid utan delade turer och att vi får ett mer jämställt uttagande av föräldraledigheten samt större satsningar på arbetsmiljö på våra arbetsplatser.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det görs en översyn av det nuvarande premiepensionssystemet

att en utredning av orsakerna till kvinnors tidigarelagda uttag av pension genomförs.

Utlåtande, motion C60

Förbundsstyrelsens ställningstagande i pensionsfrågor utgår från ett gemensamt arbete inom ramen för LO-samordningen och de rapporter med översyner och ställningstaganden som har tagits fram gemensamt.

Frågan om premiepensionssystemets framtid har diskuterats i LO:s pensionsutredning. När premiepensionen infördes, fanns farhågor att det skulle bli orimligt stora variationer i pensionsutfall för medlemmar med samma livsinkomst. Dessa farhågor har besannats. Förbundsstyrelsen menar, i likhet med LO:s pensionsutredning, att en möjlighet för

en avveckling av premiepensionssystemet skulle kunna vara att den del av pensionsavgiften som i dag går till premiepensionen förs över till inkomstpensionen. Förbundet bör dock inte låsa fast sig vid en specifik avvecklingsmetod. En statlig utredning bör tillsättas med uppdrag att närmare utforma detaljerna för förverkligandet av en avveckling av premiepensionssystemet.

När det gäller skillnader i pensionsuttag mellan kvinnor och män, visar LO:s pensionsutredning att den genomsnittliga pensionsåldern för hela LO-kollektivet är 63,8 år, fördelat på att kvinnornas medelpensioneringsålder är 63,5 år, medan männens är 64 år. I rapporten konstateras att drygt 40 procent av kvinnorna och 30 procent av männen lämnar arbetslivet med sjukersättning som huvudsaklig inkomstkälla.

En av de viktigaste förklaringarna till att vissa grupper i större utsträckning lämnar arbetslivet i förtid är brister i arbetsmiljön. LO:s gemensamma utredning pekar, som ett exempel, på att bland kvinnliga arbetare finns störst andel med ett repetitivt arbete. Andelen ökade från 50 procent 1991 till drygt 60 procent 2013. I LO:s utredning föreslås bland annat därför att en arbetsmiljökommission måste tillsättas för att komma till rätta med kvinnors dåliga arbetsmiljö, att Arbetsmiljöverket ska tillföras resurser och att ett särskilt arbete görs för att inspektera kvinnors arbetsmiljö. Förbundet kommer att följa upp och påverka utvecklingen i utredningens förslag.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C61

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten

PPM till allmän pension

På grund av det komplicerade premiepensionssystemet och våra medlemmars insikter i vad som påverkar systemet anser vi att pensionssystemet måste förbättras.

Vårt allmänna pensionssystem blöder ut hundratals miljarder på grund av att PPM:s förvaltningsbolag skattar i andra länder. Svenska pensionärer förlorar mycket av pensionsinkomsten på grund av PPM-systemet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att PPM-systemet läggs ned och att pengarna i stället går in i det kvarvarande allmänna pensionssystemet.

Motion C62

Avdelning 15 Stockholms län

Avveckla PPM-delen i pensionssystemet

Premiepensionsdelen i inkomstpensionen infördes som en del i en kompromiss för att få till en blocköverskridande uppgörelse om pensionerna.

Idén speglar borgerliga, närmast nyliberala, tankegångar om att den enskilde individen i alla lägen själv kan göra förnuftiga val, vilket skulle ge större individuell frihet att maximera sin pensionsavkastning. Detta förutsätter att individen har all den kunskap och tillgång till den information som krävs för att kunna göra aktiva val bland de många aktörer som florerar i PPM-djungeln.

Mängder av människor har någon gång blivit kontaktade av olika bolag som erbjudit sig att placera PPM-pengarna i diverse fonder som utlovas ge hög avkastning. Vad de bolagen inte nämner är de höga förvaltningsavgifter som de tar för besväret, vilka ofta åter upp en stor del av avkastningen. Riktigt allvarligt blir det när den enskilde upptäcker hur mycket pengar det kostar att anlita dessa förvaltare och säger upp avtalet. Eftersom de allra flesta saknar kunskap om hur systemet fungerar blir PPM-pengarna kvar i de fonder

som den senaste förvaltaren valde. Oftast har pengarna placerats i högriskfonder som kanske var bra när placeringen gjordes, men som sedan dess rasat i värde och därigenom gett en negativ avkastning utan att individen har tänkt på det.

Det är orimligt att två arbetskamrater med lika lön kan få stora skillnader i utfallet av PPM-delen beroende på om den ene gjort ett ickeval, medan den andre fått dåliga placeringsråd av förvaltare som sätter eget vinstintresse framför individens avkastning.

Ytterligare ett argument för att avveckla PPM är att den aldrig kom att fungera på det sätt som de borgerliga ideologerna hade hoppats på. Redan från början var det en klar majoritet som valde att göra ett ickeval, eftersom få hade en aning om innebörden av PPM. Den tendensen har blivit allt tydligare med åren. I dag har vi ett system som för länge sedan förlorat sin aktualitet och som medför mycket stora kostnader i hela pensionssystemet trots att det nu bara är ett fåtal som använder sig av möjligheten att välja fonder.

En överväldigande del av alla löntagare skulle tjäna på att PPM-delen avvecklades, till förmån för ett enhetligt pensionssystem.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att PPM-delen i pensionssystemet avvecklas och att upparbetade medel och avgifter förs över till inkomstpensionssystemet.

Utlåtande, motionerna C61 och C62

Förbundsstyrelsens ställningstagande i pensionsfrågor utgår från ett gemensamt arbete inom ramen för LO-samordningen och de rapporter med översyner och ställningstaganden som gemensamt har tagits fram i LO:s pensionsutredning. Frågan om att avveckla premiepensionssystemet och överföra pengarna till pensionssystemet har diskuterats i LO:s pensionsutredning. När premiepensionen infördes, fanns farhågor att det skulle bli orimligt stora variationer i pensionsutfall för medlemmar med samma livsinkomst. Dessa farhågor har enligt förbundsstyrelsen besannats. Förbundsstyrelsen menar, i likhet med LO:s pensionsutredning, att en möjlighet för ett avvecklande av premiepensionssystemet skulle kunna vara att den del av pensionsavgiften som i dag går till premiepensionen förs över till inkomstpensionen. Förbundsstyrelsen menar dock att förbundet bör ha en öppenhet för andra avvecklingsmetoder. En statlig utredning bör tillsättas med uppdrag att närmare utforma detaljerna för förverkligandet av en avveckling.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion C63

Avdelning 46 Blekinge

Slopa PPM-systemet

Premiepensionssystemet har inte blivit som det var tänkt. Systemet är väldigt dyrt och det går många miljarder till förvaltningskostnader. Pengarna hade kunnat användas mycket bättre och sett till att bromsen inte slagit till så ofta som den gör nu.

PPM har blivit en spelroulett där den med mest tur får en tryggad ålderdom, vilket är lättsinnigt och oacceptabelt. Det handlar om pengar som var och en i stället skulle kunna lägga på inkomstpensionen.

Detta är för oss en stor rättvisefråga som snarast bör åtgärdas. Konsekvenserna av ett så dyrt system som PPM är att vi tappar pensionspengar. Många av våra pensionsorganisationer är helt överens om problemet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att jobba för att premiepensionssystemet avvecklas

att dessa pengar förs över på inkomstpensionen.

Utlåtande, motion C63

Förbundsstyrelsens ställningstagande i pensionsfrågor utgår från ett gemensamt arbete inom ramen för LO-samordningen och de rapporter med översyner och ställningstaganden som har tagits fram gemensamt i LO:s pensionsutredning.

Frågan om att avveckla premiepensionssystemet och överföra pengarna till inkomstpension har diskuterats i LO:s pensionsutredning. När premiepensionen infördes, fanns farhågor att det skulle bli orimligt stora variationer i pensionsutfall för medlemmar med samma livsinkomst. Dessa farhågor har enligt förbundsstyrelsen besannats. Förbundsstyrelsen menar, i likhet med LO:s pensionsutredning, att en möjlighet för ett avvecklande av premiepensionssystemet skulle kunna vara att den del av pensionsavgiften som i dag går till premiepensionen förs över till inkomstpensionen. Förbundsstyrelsen menar dock att förbundet bör ha en öppenhet för andra avvecklingsmetoder. En statlig utredning bör tillsättas med uppdrag att närmare utforma detaljerna för förverkligandet av en avveckling.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla 1:a attsatsen och att anse 2:a attsatsen beaktad.

Motion C64

Avdelning 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Hållbart arbetsliv

Vi behöver fler drivkrafter och påtryckningsmedel för att skapa sunda och friska arbetsmiljöer. Alltför många av våra medlemmar skadas eller blir sjuka på grund av förhållandena på sina arbetsplatser. Både de och samhället får betala ett ekonomiskt pris för en dålig arbetsmiljö, vilket inte är rättvist.

För att öka trycket på arbetsgivare som har miljöer som skapar sjukskrivningar bör regelverket för sjukskrivningar och karensregler ses över.

Samma skatteregler bör gälla för den som drabbas av arbetsskada eller arbetssjukdom som för den som arbetar. Det är inte rimligt att den enskilde ska betala högre skatt på grund av en arbetsskada eller sjukdom.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utreda vad som är en rimlig korttidsfrånvaro

att verka för en regeländring så att karensdagen plockas bort på företag som har högre korttidsfrånvaro så att arbetsgivaren betalar sjuklön från dag ett

att jobba fram ett förslag som innebär att man har samma skatteregler när man jobbar som om man drabbas av arbetsskada eller arbetssjukdom.

Utlåtande, motion C64

Förbundsstyrelsen anser att det är svårt att sätta en gräns för vad som är en rimlig korttidsfrånvaro.

Detta gör att det också är svårt att verka för regeländring gällande att karensdagen ska tas bort hos arbetsgivare med hög korttidsfrånvaro och att arbetsgivaren ska betala sjuklön från dag ett.

Förbundsstyrelsen menar att inkomstskatterna ska utformas rättvist utifrån människors bärkraft. Skatterna är en viktig del av finansieringen av en välfärd som kommer alla till del och utgår från vars och ens behov. Inkomstskatterna ska ha en utformning som både bidrar till arbetslinjen och har en omfördelande effekt.

Jobbskatteavdragen som genomfördes under alliansregeringens tid ökade klyftorna och inkomstskillnaderna. Skattesänkningarna urholkade finansieringen av välfärden och jobbskatteavdragen kom endast dem med arbetsinkomster till del. Förbundsstyrelsen menar därför att inkomstskatterna behöver ses över och justeras för att skapa rättvisa.

IF Metall har inom ramen för LO-samverkan instämt i behovet av en översyn av skattesystemet. Skattejusteringar behöver ske med beaktande av prioriteringar att utveckla välfärden och andra samhällspolitiskt angelägna frågor. Den principiella utgångspunkten vid en översyn bör vara att utformningen av systemen behandlar människor lika så att skatten på pensioner, liksom för ersättningar vid sjukdom och arbetslöshet, ska ha en utformning som är lika som beskattningen av arbetsinkomster.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a och 2:a att-satserna och att anse 3:e att-satsen beaktad.

Motion C65

Avdelning 22 Sörmland

Arbeta till 69 år

Det föreslås att pensionsåldern ska höjas från 61–67 år till 63–69 år. I utredningar anges att alla instanser förutom Svenskt Näringsliv ställer sig bakom detta.

Krav ställs även på arbetsgivare att de ska vidta åtgärder för att vi ska kunna arbeta och behålla hälsan allt längre upp i åldern. Det har vår arbetsmiljölagstiftning också gjort i många år, men lever man upp till det i dag på alla våra arbetsplatser?

Erfarenheten säger oss att en övergång till högre pensionsålder inte kommer att gå av sig själv.

Vi tror att våra medlemmar är splittrade i denna fråga och vill inhämta deras åsikter innan frågan avgörs.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för att åtgärder som den så kallade åldersutredningen föreslår för ett längre arbetsliv ska vara genomförda innan pensionsåldern ändras

att på IF Metallträffarna 2017 ha med frågan om hur våra medlemmar ute i landet ser på ett längre arbetsliv och ett eventuellt förslag från IF Metall om hur man ska uppnå detta.

Utlåtande, motion C65

Förbundsstyrelsen vill framhålla att LO:s styrelse 2013 tillsatte, på LO-kongressens uppdrag, en förbundsgemensam utredning där IF Metall har medverkat. Den hade i uppdrag att belysa LO-gruppernas pensionsvillkor och möjligheter att arbeta ihop en bra pension. Förbundsstyrelsen anser att för att uppnå ett hållbart arbetsliv, där alla arbetstagare kan gå i pension med bibehållen hälsa, krävs en politisk vilja att prioritera ett systematiskt målriktat arbete inom områdena arbetsmiljö-/arbetslivspolitik och att detta arbete sker gemensamt med arbetsmarknadens parter.

När det gäller att på IF Metallträffarna 2017 ha med frågan om hur våra medlemmar ute i landet ser på ett längre arbetsliv, menar förbundsstyrelsen att frågeställningar om arbetslivets villkor alltid är aktuella på våra IF Metallträffar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C66

Medlem Hanne Johansson avdelning 48 MittSkåne

Mer flexibel pensionsålder

När fler och fler pratar om att vi i Sverige måste höja pensionsåldern till minst 69 år och ny riktlinje är 67 år som ny allmän pensionsålder, så får vi inte glömma de personer som jobbat inom industrin hela sitt arbetsliv och har värk och förslitningsskador som följd av detta.

En del orkar helt enkelt inte ens jobba tills de är 61 år som det är i dag och skulle man då höja lägsta gränsen från 61 till 63 år blir det ännu fler som sliter väldigt illa eftersom de har haft värk och förslitningsskador redan innan de ens fyllt 60 år. Det är bra att IF Metall fått in i kollektivavtalen om möjlighet till deltidspension från den månad arbetstagaren fyller 60 år och att premieintjänande till det systemet har påbörjats. Men tyvärr är det många som ändå inte klarar att leva på den pensionsnivå som det skulle innebära att gå i pension från 60–61 års ålder.

En möjlig väg att gå är att kunna göra en avväxling så att en person i 60–61 års ålder ges möjlighet att gå i förtidspension med samma nivå som a-kassan under ett år innan hen går i allmän pension, om arbetsgivaren anställer en ungdom under 25 år. På detta vis skulle man hjälpa personer som slitit inom industrin hela sitt arbetsliv. En vinst både för arbetsgivare och arbetstagare – gammal som ung.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att man som 60- eller 61-åring kan göra en avväxling så att en ungdom under 25 år får komma in på arbetsmarknaden mot att ge den äldre förtidspension motsvarande a-kassenivå under ett år.

Utlåtande, motion C66

LO:s pensionsutredning har visat att den genomsnittliga pensionsåldern för hela LO-kollektivet är 63,8 år. Vidare kan sägas att rapporten även tar upp de olika grupper som löper störst risk att behöva sjukersättning. I rapporten konstateras att drygt 40 procent av kvinnorna och 30 procent av männen lämnar arbetslivet med sjukersättning som huvudsaklig inkomstkälla. En av de viktigaste förklaringarna till att vissa grupper i större utsträckning lämnar arbetslivet i förtid är brister i arbetsmiljön.

Det faktum att det sedan 2008 har blivit mycket svårt att få sjukersättning beviljad, tillsammans med brister i arbetsmiljön, gör att våra medlemmar tvingas ta ut sin pension i förtid, vilket ger lägre pensionsnivå under hela pensionärstiden.

Förbundsstyrelsen anser att i stället för att äldre medlemmar ska tvingas att ta ut förtidspension, att utöka deltidspensionsavsättningarna, att rätten till sjukersättning förenklas och att arbetsmiljön på våra arbetsplatser förbättras så att våra medlemmar orkar arbeta till 65 år.

Förslaget i motionen påminner om det friår som tidigare fanns och som innebar att en anställd fick vara ledig från sitt arbete i 3–12 månader samtidigt som en arbetslös anställdes som vikarie. Utvärderingar av friåret visade bland annat att det inte gynnar de individer som är i störst behov av att stärka sin position på arbetsmarknaden. Arbetsgivarna valde bort dem som var långtidsarbetslösa när vikariatet skulle tillsättas. Dessutom visade sig friåret bli en kvinnofälla.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C67

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Friår

Folk med tillsvidareanställningar kan pröva på andra verksamheter under tiden som människor som står utanför arbetsmarknaden får en chans att pröva på jobb och få en chans att få arbetslivserfarenhet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att friår införs med a-kasseersättning.

Motion C68

Avdelning 3 Norra Västerbotten

Friår återinförs

Att kunna välja att studera eller på annat sätt kunna utveckla sig under en längre tid är nyttigt för individ, företag och samhälle. Alla får på sikt något positivt. Genom att växla en arbetslös som får jobb kan en med anställning göra annat med a-kassenivå på ersättningen under en tid, upp till ett år. Om detta är ett frivilligt val sker det med engagerade individer som efter friåret kommer tillbaka med nya erfarenheter och förhoppningsvis har den arbetslöse kommit in permanent på arbetsmarknaden.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att friår införs.

Motion C69

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 5 Höga Kusten, 6 Mellersta Norrland

Friår

När möjligheten till ett så kallat friår fanns, var det många som utnyttjade den till att känna efter om de skulle byta bana i livet. Den möjligheten var uppskattad och ledde till att arbetare kunde vidga sina vyer. Den möjligheten vill vi ha tillbaka.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att införa möjligheten till ett friår.

Utlåtande, motionerna C67–C69

Friåret infördes 2005 och syftet var att erbjuda arbetstagare en möjlighet till rekreation, kompetenshöjning eller att starta eget företag och ge arbetslösa en chans att stärka sin anställning på arbetsmarknaden. Friår innebar att en anställd fick vara ledig från sitt arbete i 3–12 månader samtidigt som en arbetslös anställdes som vikarie för den som var ledig. Utvärderingar av friåret visar dels att arbetsmarknadseffekterna för friårslediga har varit negativa, dels att det inte gynnar de individer som är i störst behov av att stärka sin position på arbetsmarknaden. Arbetsgivarna valde bort dem som var långtidsarbetslösa när vikariatet efter de friårslediga skulle tillsättas. Dessutom finns en betydande risk, vilket

friåret i Sverige visade, att det blir en kvinnofälla. Förbundsstyrelsen menar att det finns mer effektiva sätt att förbättra arbetsmarknadspolitiken på.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

I debatten deltog:

Michael Gustafsson, 15 Stockholms län
Niklas Strömberg, 22 Sörmland
Tomas Nielsen, 43 Kronoberg
Jenny Helge, 26 Östergötland
Ulla Heikkilä, 40 Västbo-Östbo
Ole Bak Mikkelsen, 32 Höglandet
Annika Josefson, 30 Bohuslän-Dal
Talla Samadi, 15 Stockholms län
Tony Petersson, 49 Nordvästra Skåne
Fredrik Svensson, 46 Blekinge
Michael Sjödin, 6 Mellersta Norrland
Anders Waistedt, 1 Malmfälten
Nils Olaf Tetmo, 51 Sydvästra Skåne
Bo Rothzén, 33 Vätterbygden
Pia Eklundh, 46 Blekinge
Åsa Dahlsten, 4 Södra Västerbotten
Conny Jönsson, 44 Halland
Caroline Olsson, 48 MittSkåne
Susanne Öhrn, 46 Blekinge
Malin Tingelholm, 46 Blekinge
Kim Petersson, 40 Västbo-Östbo
Tommy Ottosson, 40 Västbo-Östbo
Khuanla Chalardyaem, 36 Göteborg
Eine Ikonen, 16 Mälardalen
Leine Johansson, 38 Östra Småland
Hans Andersson, 4 Södra Västerbotten
Lea Skånberg, förbundskontoret
Michael Kinell, förbundskontoret
Angelika Lang, förbundskontoret
Annika Nilsson, förbundskontoret
Marie Nilsson, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C34–C69.

Eine Ikonens och Fredrik Svenssons förslag om bifall till motion C37.

Michael Sjödens förslag om bifall till motion C39.

Susanne Öhrns förslag om bifall till motion C41.

Pia Eklundhs och Leine Johanssons förslag om bifall till motion C44 1:a att-satsen.

Conny Jönssons förslag om bifall till motion C50.

Åsa Dahlstens, Ulla Heikkiläs, Jenny Helges, Ole Bak Mikkelsens, Caroline Olssons, Kim Peterssons, Bo Rothzéns, Nils Olaf Tetmos och Anders Waistedts förslag om bifall till motion C51.

Khuanla Chalardyaems, Ulla Heikkiläs, Jenny Helges, Ole Bak Mikkelsens, Tomas Niensens, Tommy Ottossons, Kim Peterssons och Bo Rothzéns förslag om bifall till motion C52.

Michael Gustafssons förslag om bifall till motion C55 2:a och 4:e att-satserna samt förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över 3:e att-satsen.

Hans Anderssons och Talla Samadis förslag om bifall till motion C57.

Tony Peterssons förslag att motion C58 3:e att-satsen anses beaktad.

Khuanla Chalardyaems förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna C55, C57, C58 och C65.

Malin Tingelholms förslag om bifall till motion C63 2:a att-satsen.

Niklas Strömbergs förslag om bifall till motion C65.

Lea Skånbergs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C51 och C52.

Michael Kinells förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C37–C50.

Angelika Langs förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C41–C44.

Annika Nilssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C55, C57, C58 och C65.

Marie Nilssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C34–C39 samt ändringsförslag om bifall till motion C37.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C34–C69 i de delar där inga motförslag förelåg, inklusive ändringsförslaget om bifall till motion C37

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C44 1:a att-satsen och C65

att **bifalla** motionerna C51 och C52

att efter votering **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C50, C55 2:a och 4:e att-satserna, C57, C58 3:e att-satsen och C63 2:a att-satsen

att efter rösträkning med röstsiffrorna 165 mot 142 **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C39 och C41.

Protokollsanteckningar

Talartiden på detta avsnitt var en minut.

Annika Josefson, 30 Bohuslän-Dal, deltog i debatten utan att lägga förslag.

Votering avseende motion C50 begärdes av Hans Andersson, 4 Södra Västerbotten.

Votering avseende motionerna C55 2:a–4:e att-satserna och C57 begärdes av Maria Grehagen Hedberg, 15 Stockholms län.

Votering avseende motion C58 3:e att-satsen begärdes av Stefan Jakobsson, 49 Nordvästra Skåne.

Votering avseende motion C63 begärdes av Malin Tingelholm, 46 Blekinge.

Rösträkning avseende motionerna C39 och C41 begärdes av Michael Sjödin, 6 Mellersta Norrland.

Kompetensförsörjning, omställning och a-kassa – Motionerna C70–C95, utom C72 2:a och 3:e att-satserna, med utlåtanden

Motion C70

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Utbildning

Om Sverige ska överleva som ett industriland krävs en omfattande utbildningsinsats för att öka kompetensen hos våra medlemmar för att kunna möta kraven med den framtida industrins nya teknik. Det finns ett stort investeringsbehov i utbildning och kompetensutveckling inom industrin och kostnaden för den bör delas mellan företag och samhälle.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att företag och samhälle investerar i utbildning och kompetensutveckling inom industrin.

Utlåtande, motion C70

Förbundsstyrelsen vill framhålla att IF Metall tillsammans med industrins parter samverkar kring Teknikcollege. Inom Teknikcollege är det fack, företag och kommun som gemensamt samverkar för att resursoptimera och uppnå en vinn-vinn-situation för alla parter. Företaget får den kompetens som efterfrågas, den framtida medlemmen får en kvalitetssäkrad utbildning för att bli så anställningsbar som möjligt och i samhället minskar problemen med matchningen.

Företag skulle även i större utsträckning kunna samverka genom att utbilda sin personal hos Teknikcollege och på så sätt öka kompetensutvecklingen för anställda. Att förverkliga vårt koncept Hållbart arbete är också en möjlighet för att öka kompetensutvecklingen och kunna öka arbetsinnehåll för våra medlemmar som dessutom är kopplat till ett lönesystem. I förslaget till handlingslinjer finns förslag som rör arbetet med att stärka insatserna för kompetensutveckling och medlemmarnas omställningsmöjligheter.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C71

Medlem Stig-Åke Nordström avdelning 6 Mellersta Norrland

Kompetensutveckling

För att på bästa sätt förbereda arbetstagare att bli mer attraktiva på arbetsmarknaden behövs bättre kompetensutveckling.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att vi får en mer individuellt anpassad kompetensutveckling vid anställning och uppsägning.

Utlåtande, motion C71

Förbundsstyrelsen menar att genom att klubben och avdelningen tillsammans med företaget arbetar med konceptet Hållbart arbete, som dessutom är kopplat till ett lönesystem, skapas stora möjligheter till att få ökad kompetensutveckling och ett ökat arbetsinnehåll för våra medlemmar.

Våra medlemmar blir då inte bara kompetensutvecklade utan också än mer anställningsbara vid en eventuell arbetsbrist. En viktig förutsättning är att våra medlemmar får kompetensutvecklingen dokumenterad. I förslaget till handlingslinjer återfinns förslag av betydelse för arbetet med kompetensutveckling och främjandet av medlemmarnas omställningsmöjligheter.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C72

Avdelning 36 Göteborg

Anställningsbarhet för en jämlikare arbetsmarknad

För att vara matchad till arbetsmarknaden krävs att den enskilde har ett intresse av att vara anställningsbar. Det har genom tiden skett en förskjutning vad gäller vem som ansvarar för den enskildes anställningsbarhet. Det som tidigare har varit ett kollektivt ansvar och något som till stor del låg på samhällsinstitutionerna, har blivit ett ansvar för den enskilde individen. Misslyckas man med den enskilda anställningsbarheten i dag, så har man enbart sig själv att skylla enligt rådande norm i det individualiserade samhället.

Diskussioner om utbildning för anställningsbarhet har på alla nivåer fått en stor plats, till exempel i vuxenutbildningen. Där har det skett ett skifte från en mer holistisk syn på utbildningens roll, där frågor om utbildning för deltagande i samhällsliv, arbetsliv och personlig utveckling varit centrala, till en situation där diskussioner kring anställningsbarheten har marginaliserat utbildningens demokratiska funktion.

Det kan låta bra att alla människor har den kompetens som behövs för att ha en försörjning. Det är heller inte något som ifrågasätts, vilket borde vara angeläget, eftersom att i praktiken så är effekten att människor antingen inkluderas eller exkluderas. Effekterna blir att folk delas in i olika fack gällande anställningsbarhet och konsekvenserna av detta innebär en förskjutning på hur vi ser på arbete, utbildning och individens roll i samhället.

Vi anser att alla människor är lika mycket värda och för att öka jämlikheten på arbetsmarknaden och skapa en mindre skev maktfördelning på arbetsplatserna, så behöver vi trygga de anställdas kompetenser. Detta är extra viktigt då dessa människor i framtiden kan riskera att hamna i ett utanförskap och att arbetsköparna i större utsträckning använder detta som ett maktmedel där vi arbetare ställs mot varandra i den ökade "flexibiliteten".

I dagsläget finns ett utvecklingsavtal mellan Svenskt Näringsliv och LO. Detta kallas även det "bortglömda" avtalet, då alldeles för många inte är medvetna om att avtalet finns eller vad som står i det. Då både arbetsköpare och arbetssäljarorganisationer är dåliga på avtalet fullföljs sällan arbetsköparnas ansvar gällande kompetensutveckling av de anställda.

Ett sätt att göra det lättare för både arbetsköpare och arbetssäljarorganisationer är att hålla koll på att de anställda får den kompetensen de har rätt till, vi tror det enda rätta hade varit att införa en kompetensfond. Där kan pengar sökas för att fortbilda både anställd personal och arbetslösa för att minska kompetensklyftan på arbetsmarknaden generellt och på den enskilda arbetsplatsen specifikt.

Delar av dagens AFA-pengar går tillbaka till arbetsköparna, eftersom försäkringarna vi har där inte nyttjas fullt ut. Detta är horribelt, eftersom pengarna som arbetsköparna avsätter till AFA faktiskt är lön som vi arbetssäljare har avstått. Dessa pengar skulle i stället kunna gå in i kompetensfonden, och tillsammans med stöd från Europeiska socialfonden är detta även hållbart ekonomiskt.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att tillsätta en arbetsgrupp under kongressperioden som ser över möjligheten att införa en kompetensfond och se över ekonomiska lösningar för kompetensfonden, såsom stöd från Europeiska socialfonden och återbetalda AFA-pengar, alternativt finna andra ekonomiska lösningar, arbetsgruppen ska redovisa utfallet på nästkommande IF Metallkongress

att verka för att förtroendevalda inom IF Metall ska genomgå en utbildning i Utvecklingsavtalet för att öka kunskapen om arbetsköparnas ansvar gällande kompetensutveckling på arbetsplatserna

att verka för att Utvecklingsavtalet ska få en större roll inom samtliga IF Metalls kollektivavtalsutbildningar.

Utlåtande, motion C72

IF Metall medverkar, tillsammans med Handels, i en dialog om trygghet och omställning med Teknikarbetsgivarna och Svensk Handel. Även i LO-samordningen inför 2017 års avtalsrörelse beslutades att tillsätta en utredning för att förbereda inledande förhandlingar med Svenskt Näringsliv i denna fråga.

Förbundsstyrelsen bedömer att överväganden om kompetens- och konjunkturfonder samt finansiering av sådana fonder kommer upp till diskussion i dessa sammanhang. Det vore därför olyckligt att tidigt låsa fast sig vid någon specifik teknisk modell. Det kan visa sig att det finns andra sätt än kompetensfonder att möta behovet av kompetensutveckling och omställning. Förbundsstyrelsen menar också vad gäller Europeiska socialfonden att det är en finansieringskälla som kan ta sig olika uttryck. Pengar tilldelas efter godkännande av projekt och medfinansiering kan ske tillsammans med olika aktörer och med varierande lösningar beroende på de olika projektens karaktär. AFA-försäkringarna är baserade på garantibelopp och därmed kan det bli överskott. För att kunna använda överskottsmedel måste försäkringsvillkoren dock förändras, vilket inte är aktuellt.

Det är framför allt i två utbildningar som Utvecklingsavtalet tas upp: Lagar i arbetslivet (LIA) och Hållbart arbete. Förbundsstyrelsen delar uppfattningen om att det behövs utbildningsinsatser, men att det bör ske genom lokala konferenser och som en del i klubb-utbildningen, om behovet finns i klubben.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a satsen beaktad.

Motion C73

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten

Nationell samling kring utbildning

I dag finns det allt färre utbildningar mot våra yrkesområden. Industri- och gruvnäring får allt svårare att hitta kompetent arbetskraft.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det genomförs en nationell samling för att återskapa statusen på industri- och gruvarbete.

Utlåtande, motion C73

Förbundsstyrelsen menar att det är viktigt att utveckla och återskapa statusen inom yrken där våra medlemmar verkar. Industrin är loket som drar välfärden och framtiden för industrijobben är därför en angelägenhet för var och en som vill se en utveckling av välfärden. Genom IF Metalls engagemang för och med Teknikcollege samverkar vi nationellt, regionalt och lokalt för att få fler att välja de tekniska utbildningsinriktningarna och för att utveckla och återskapa statusen på industrijobben. Teknikcollege lokala och regionala engagemang rymmer en mängd aktiviteter på dessa teman. Nationellt samlas alla goda idéer för att spridas vidare ute i landet.

Många framgångsrika projekt och aktiviteter genomförs runt om i landet, till exempel Möjligheternas värld och Industrinatten. Ytterligare exempel är ett stort nationellt projekt, Jobbcirkus 2, som IF Metall bedriver tillsammans med Arbetets museum i Norrköping, Teknikföretagen och Skolverket. Detta är en väl utarbetad pedagogisk utställning som pågår mellan 2016 och 2018, där vi lyfter industrins behov av att anställa och även ger högstadieläverna som besöker utställningen verktyg för att göra ett mer aktivt och medvetet gymnasieval. Utställningen kommer först att befinna sig i Norrköping och därefter turnera runt om i Sverige på olika av Teknikcollege prioriterade orter. Varje ort kan då anpassa utställningen för regionens behov och önskemål. Gävle, Trollhättan och Luleå är orter där utställningen kommer att visas framöver.

I förslaget till handlingslinjer återfinns förslag som rör avdelningarnas delaktighet i frågor som gynnar regional industriell tillväxt och sysselsättning. IF Metalls medverkan i lokala och regionala aktiviteter för att utveckla och stärka statusen på yrken och jobb bör enligt förbundsstyrelsen också ses i sammanhang av att gynna industrins tillväxt och sysselsättning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C74

Medlem Björn Sjöberg avdelning 48 MittSkåne

Höja statusen på industrijobben

Fler och fler enkla jobb försvinner utomlands och därför behöver vi utveckla industrijobben. Vi måste få fler ungdomar intresserade av industrin och det gör vi genom ett intressantare arbetsinnehåll. Då blir det lättare att behålla jobben i Sverige och lättare att rekrytera personal till industrin.

Nackdelen är på kort sikt att utbilda personalen, men på längre sikt kan vi behålla jobben i Sverige om arbetsinnehållet har ökat och vi blir inte lika utsatta för press från låglöneländerna. Detta ger tryggare arbetsplatser för framtiden, mer motiverade arbetstagare och färre monotona arbetsuppgifter som sliter ut medarbetarna.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att tillsammans med arbetsgivarorganisationerna höja statusen på industrijobben i Sverige genom gemensamma utbildningar för att höja kompetensen på våra arbetsplatser.

Utlåtande, motion C74

Att arbeta tillsammans med företaget med Hållbart arbete anser förbundsstyrelsen är en stor möjlighet till att få ökad kompetensutveckling och ökat arbetsinnehåll för våra medlemmar. Detta kan dessutom kopplas till ett lönesystem. Vid en inventering av de olika kompetenser som finns eller saknas får klubben/avdelningen, tillsammans med företaget,

en bra överblick över de kompetensbrister som finns och handlingsplaner utifrån den kan sedan arbetas fram.

I de regioner som har Teknikcollege kan företagen utnyttja sin samverkan med de certifierade utbildningarna för att kompetensutveckla sina anställda och göra gemensamma utbildningsinsatser.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C75

Avdelning 13 Bergslagen

Alla elevers rätt till högskolebehörighet

I den nya gymnasiereformen får inte elever på yrkesprogrammen läsa in grundläggande högskolebehörighet automatiskt utan måste själva välja till det.

Det är få ungdomar som vet exakt vad de vill arbeta med i framtiden när det är dags att börja på gymnasiet. Borttagandet av högskolebehörigheten på yrkesprogrammen har gjort att färre elever är behöriga till högskolan efter gymnasiet. Tidigare kunde du välja ett yrkesprogram men ändå få en bred bas för vidare studier. Detta gjorde valmöjligheten större även efter gymnasieutbildningen. Nu blir vägen svårare för dem som vill studera vidare någon gång efter en yrkesförberedande gymnasieutbildning.

När valet till gymnasiet ska göras är det många osäkra ungdomar som väljer studieförberedande program för att ha större valmöjlighet senare i livet. Detta trots att fler kanske gärna hade velat gå eller skulle ha passat mycket bra på ett yrkesförberedande program. Dessutom har yrkesprogrammen tappat många elever och i flera kommuner får man lägga ned program.

Arbetsmarknaden är i ständig förändring och människor kommer att behöva byta arbete flera gånger under sitt arbetsliv och då är det bra att alla elever går ut med grundläggande högskolebehörighet.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att alla gymnasieprogram ska ge grundläggande högskolebehörighet utan ett aktivt val från eleverna.

Utlåtande, motion C75

IF Metall har, tillsammans med LO och flera arbetsgivarorganisationer, aktivt påverkat den statliga gymnasieutredningen i syfte att få fram förslag om att högskolebehörigheten ska återinföras. I förslaget som utredarna har lagt fram finns nu att högskolebehörigheten återinförs på samtliga program. Enligt förslaget måste eleven i stället göra ett aktivt val för att välja bort högskolebehörigheten.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C76

Avdelning 29 Norra Älvsborg

Körkort vid gymnasieutbildning

Många arbetsgivare kräver i dag B-körkort vid anställning. Men bristande ekonomi kan i många fall vara en anledning för personer att inte ta körkort. Regeringen utför, när motionen skrivs, en utredning om att kunna utnyttja studielån för körkortsundervisning. Vi anser att man, genom att hålla den teoretiska delen av körkortsutbildningen i gym-

nasieskolan, ytterligare skulle kunna utjämna skillnader. Dessutom skulle denna utbildning vara till nytta för samtliga som befinner sig i trafiken, även de som inte planerar att skaffa körkort.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att obligatorisk teoriutbildning för B-körkort införs i gymnasieundervisningen

att teoriutbildning för B-körkort införs för elever i Teknikcollege.

Utlåtande, motion C76

Förbundsstyrelsen menar att körkort är viktigt för att stärka människors chanser till jobb. En obligatorisk teoriutbildning på gymnasiet skulle dock kunna leda till en negativ effekt på elevernas tillgång till yrkesinriktad utbildning. I den gymnasieutredning som nyligen har lagt fram sina förslag, föreslås att ett estetiskt ämne ska införas på samtliga program och att detta ska ske inom ramen för de befintliga 2 500 poängen. Förslaget i sig har inneburit en diskussion om risken för att yrkesämnen trängs ut. Sett mot denna bakgrund skulle ett krav på obligatorisk teoriutbildning för B-körkort kunna medverka till en utveckling där yrkesämnena skulle få än mindre utrymme än dagens gymnasieutbildning.

Teknikcollege innebär en lokal och regional samverkan i frågor om vad som är angeläget för anställningsbarhet. Att driva kravet på att införa teoriutbildning för B-körkort från nationellt håll för Teknikcollegeelever vore dock att göra den omvända principen som gäller inom Teknikcollege. Utgångspunkten för samverkan är det lokala och regionala engagemanget nära arbetsplatsernas och människornas behov. Varje region och certifierad utbildningsanordnare förverkligar de tio gemensamma kriterierna utifrån behov som finns just lokalt och regionalt. Det är alltså möjligt att som lokal eller regional företrädare för IF Metall, i de olika styrgrupperna, lyfta frågan om teoriutbildning för B-körkort. Ett nationellt påbud vore dock olämpligt.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C77

Medlem Fredrik Sällström avdelning 6 Mellersta Norrland

Yrkesutbildning, kompetensutveckling

Inför utbildning liknande Svenska för invandrare för nyanlända som kommer till en ny arbetsplats. Syftet är att de kan lära sig det speciella språk och de unika termer som finns på arbetsplatsen.

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att obligatorisk utbildning för nyanlända som inte behärskar svenska språket införs.

Utlåtande, motion C77

Förbundsstyrelsen menar att det är angeläget att enskilda människor får de förutsättningar som krävs för att klara sitt arbete, både vad gäller språk och utbildning i sitt yrkesutövande. Att däremot införa en obligatorisk SFI för nyanlända, med inriktning mot yrken inom IF Metall, är inte praktiskt genomförbart sett utifrån mängden av olika yrken som vår medlemskår omfattar. En framkomstväg kan vara att finna lösningar utifrån uppkomna behov och möjligheter, till exempel införa SFI med yrkessvenska i ett avtal om

yrkesintroduktionsanställning eller andra uppgörelser kring utbildning i samband med anställning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C78

Avdelning 26 Östergötland, 32 Höglandet, 33 Vätterbygden, 38 Östra Småland, 40 Västbo-Östbo, 41 Kalmarsund, 43 Kronoberg

Lönebidrag

En arbetsgivare kan få lönebidrag om den anställer en person som har nedsatt arbetsförmåga på grund av en funktionsnedsättning. Ersättningen ska kompensera för anpassningar av arbetet och arbetsplatsen. Syftet med ersättningen är att öka den arbetssökandes möjligheter att få ett arbete där hans kompetens och färdigheter tas till vara.

Villkoren kan vara att en av företagets anställda börjar arbeta igen efter att ha haft hel aktivitetsersättning eller att arbetsförmågan hos en av de anställda försämras och hen har haft lönebidrag för mindre än tre år sedan.

Detta medför att det kan uppstå problem vid till exempel rehabilitering, då skulle det vara en fördel om villkoren inte var så styrda.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att regeringen ger Arbetsförmedlingen direktiv att ändra villkoren så att redan anställd personal kan omfattas av lönebidrag.

Utlåtande, motion C78

Vid LO:s senaste kongress bifölls en liknande motion, där det konstaterades att det kan vara en bra lösning att tillåta lönebidrag hos befintlig arbetsgivare då det enda alternativet för individen annars är uppsägning och arbetslöshet. Förbundsstyrelsen menar att frågan vinner på att drivas förbundsgemensamt och delar LO:s uppfattning i frågan. Samtidigt vill förbundsstyrelsen understryka att det kommer att krävas ytterligare insatser från avdelningarnas sida för att säkerställa att oseriösa arbetsgivare inte missbrukar anställningsstödet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C79

Avdelning 46 Blekinge

Ordning och reda vid åtgärdsanställningar

Det finns många olika åtgärdsanställningar som Arbetsförmedlingen förmedlar. Det kan till exempel vara nystartsjobb och särskilt anställningsstöd. Ja, listan kan göras lång.

Även de som jobbar med åtgärdsanställningar har svårt att hålla reda på dem. Vi har även hört av arbetsgivare att de upplever att de är väldigt många och med olika krångliga villkor.

När någon kommer in i en sådan åtgärd är det inte självklart att denna är a-kassegrundande. Ett speciellt problem som uppstår för den här gruppen är att de inte kvalificerar sig för arbetsvillkoret i a-kassan. Många i den här gruppen går från åtgärd till åtgärd, vilket medför ett ökat missbruk från arbetsgivarnas sida av de olika anställningsstöden och detta leder inte till tillsvidareanställningar.

Vi är positiva till en aktiv arbetsmarknadspolitik, men insatserna måste leda till en anställning utan stöd, så att det inte blir en osund konkurrensfördel för oseriösa arbetsgivare.

För den enskilde individen innebär en anställning med anställningsstöd oftast att man inte får en grundläggande ekonomisk trygghet och får svårare att ingå avtal såsom telefonabonnemang, hyreskontrakt, banklån m.m.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att minimera antalet åtgärdsanställningsformer

att alla åtgärdsanställningsformer på arbetsmarknaden ska vara a-kassegrundande.

Utlåtande, motion C79

Arbetsförmedlingen spelar en central roll i den aktiva arbetsmarknadspolitiken, där de arbetsplatsförlagda insatserna med hjälp av olika anställningsstöd är viktiga delar i en aktiv politik, där arbetslösa erbjuds andra vägar för att stärka sina chanser till ett arbete. Ändå tvekar många företag att använda stöden. Regeringen har beslutat att se över anställningsstöden i syfte att göra dem mer effektiva och träffsäkra. Förbundsstyrelsen ser, precis som det framförs i motionen, att det finns ett behov av att se över antalet anställningsstöd, eftersom de uppfattas som komplicerade och därmed riskerar att arbetsgivarna väljer bort möjligheten att anställa med stöd.

Förbundsstyrelsen menar att alla anställningar normalt ska vara a-kassegrundande, men att göra det kravet absolut är sannolikt att göra arbetsmarknadspolitiken en otjänst. Det finns nämligen en poäng med att insatserna för de arbetslösa som står längst ifrån arbetsmarknaden både uppfyller de krav vi ska ställa på anställningar avseende arbetsmiljö och lön och därtill är utformade så att åtgärderna inte leder till rundgång i systemet. De aktiva insatserna ska öka arbetslösas chanser att komma tillbaka i arbete. De ska därför hålla hög kvalitet och anpassas efter varje enskilds behov. Insatserna får däremot inte övergå till andra syften, som att hålla människor under social kontroll eller som ett sätt att löpande förlänga a-kasseperioder, för då förlorar arbetsmarknadspolitiken sitt värde för omställningen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla 1:a att-satsen och att avslå 2:a att-satsen.

Motion C80

Avdelning 10 Dalarna

Alla arbetsmarknadspolitiska program ska vara a-kassegrundande

Arbetsförmedlingen kan i dag erbjuda personer som av olika skäl står långt ifrån arbetsmarknaden vägar till arbete genom olika arbetsmarknadspolitiska program. Bland dessa olika program har det visat sig finnas flera som inte är tillgodoräkningsbara eller överhoppningsbara för a-kassa, dvs. de är inte a-kassegrundande, vilket får stora ekonomiska konsekvenser för enskilda personer.

De fackliga organisationerna har flera medlemmar som fått arbete med hjälp av olika arbetsmarknadsprogram. Anställningarna innebär heltidsanställning till avtalsenlig lön enligt kollektivavtal. Personerna i fråga går med i a-kassa och fackförbund från den dag anställningarna börjar i tron att de vid händelse av arbetslöshet kommer att vara berättigade till a-kassa.

Men de otaliga gånger som anställningen avslutas har de inte rätt till a-kassa, trots att de till synes har uppfyllt a-kassans kvalifikationskrav för rätt till a-kassa. Först i kontakten med berörd facklig organisation får de veta att de varit inskrivna i arbetsmarknadsprogram som inte är tillgodoräkningsbara eller överhoppningsbara, dvs. de är inte

a-kassegrundande. Därför har de fått avslag hos a-kassan och står därmed utan försörjning. För de drabbade kommer detta som en chock och ofta upplevs det som ett stort svek eftersom de hela tiden trott att försörjningen varit säkrad även vid anställningens eventuella upphörande.

De fackliga organisationerna kan tyvärr ofta konstatera att Arbetsförmedlingen från början hade haft möjlighet att skriva in de drabbade personerna i likvärdiga program som är tillgodoräkningsbara för a-kassa. Om så hade skett hade de allvarliga ekonomiska följderna för individerna aldrig uppstått.

De arbetsmarknadspolitiska program som i dag inte är tillgodoräkningsbara eller överhoppningsbara för a-kassan är särskilt anställningsstöd, förstärkt särskilt anställningsstöd, instegsjobb (särskilt anställningsstöd), traineejobb och extratjänst (särskilt anställningsstöd).

Detta stämmer inte överens med regeringens aktiva arbetsmarknadspolitik. En socialdemokratisk regering måste garantera att arbetsmarknadsåtgärder som innebär anställning ska vara tillgodoräkningsbara för a-kassan och därmed a-kassegrundande.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att alla arbetsmarknadspolitiska program ska vara a-kassegrundande.

Utlåtande, motion C80

Förbundet ska verka för att alla arbetsmarknadspolitiska åtgärder ska ha tillgodoräkningsbart arbetsvillkor i arbetslöshetskassan. Förbundsstyrelsen menar att normalt ska arbetsmarknadspolitiska åtgärder ge tillgodoräkningsbart arbetsvillkor i arbetslöshetskassan, men att göra det kravet absolut är sannolikt att göra arbetsmarknadspolitiken en otjänst. Det finns nämligen en poäng med att insatserna för de arbetslösa som står längst ifrån arbetsmarknaden både uppfyller de krav vi ska ställa på anställningar avseende arbetsmiljö och lön och därtill är utformade så att åtgärderna inte leder till rundgång i systemet. De aktiva insatserna ska öka arbetslösas chanser att komma tillbaka i arbete. De ska därför hålla hög kvalitet och anpassas efter varje enskilds behov. Insatserna får däremot inte övergå till andra syften, som att hålla människor under social kontroll eller som ett sätt att löpande förlänga a-kasseperioder, för då förlorar arbetsmarknadspolitiken sitt värde för omställningen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C81

Avdelning 16 Mälardalen

Instegsjobb – en möjlighet för nyanlända

Instegsjobb är en arbetsmarknadsåtgärd som ger både privata och offentliga arbetsgivare möjlighet att med lönebidrag anställa personer som studerar SFI (Svenska för invandrare) och som fått uppehållstillstånd under de senaste 36 månaderna.

Syftet med instegsjobben är att bland annat ge deltagarna möjlighet att snabbare etablera sig på arbetsmarknaden samtidigt som de studerar svenska, att underlätta möjligheten att de blir självförsörjande och därmed inte behöver försörjningsstöd, att ge kunskaper om svenska arbetsplatser och svenskt arbetsliv samt att träna språket och få kontakter för framtiden.

Arbetsvillkoret för instegsjobb är överhoppningsbart, vilket gör att de med instegsjobb inte har rätt till arbetslöshetsersättning. Detta i sin tur leder till att de väljer att inte vara organiserade hos IF Metall eftersom vårt medlemskap kräver att de även blir medlemmar i arbetslöshetskassan.

Det borde ligga i IF Metalls intresse att de med instegsjobb är organiserade. Vi bör därför bli mer flexibla i vårt medlemskap när det gäller arbetsmarknadsåtgärder som inte ger rätt till arbetslöshetsersättning.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att alla anställningsstöd ska ha tillgodoräkningsbart arbetsvillkor i arbetslöshetskassan.

Motion C82

Avdelning 48 MittSkåne

Samma a-kassevillkor för alla arbetsmarknadsåtgärder

Många anställningar finansieras i dag delvis av skattemedel via olika arbetsmarknadsanpassade åtgärder när långtidsarbetslösa och långtidsjukskrivna får anställning.

Trots att dessa anställda utför samma arbete, med samma lön och på samma arbetsplats, är villkoren för a-kassa inte lika om anställningen avslutas.

För att få a-kassa krävs flera saker, bland annat att ett arbetsvillkor uppfylls. Ett nystartsjobb eller en lönebidragsanställning genererar tid till arbetsvillkoret, medan en anställning med särskilt anställningsstöd eller ett instegsjobb inte gör det. Det här är mycket orättvist och slår hårt mot den enskilde personen.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att alla anställningar som är arbetsmarknadsanpassade åtgärder genererar tid till arbetsvillkoret i a-kassan på samma villkor som alla andra anställningar.

Utlåtande, motionerna C81 och C82

Förbundsstyrelsen menar att alla anställningar normalt ska vara a-kassegrundande, men att göra det kravet absolut är sannolikt att göra arbetsmarknadspolitiken en otjänst. Det finns nämligen en poäng med att insatserna för de arbetslösa som står längst ifrån arbetsmarknaden både uppfyller de krav vi ska ställa på anställningar avseende arbetsmiljö och lön och därtill är utformade så att åtgärderna inte leder till rundgång i systemet. De aktiva insatserna ska öka arbetslösas chanser att komma tillbaka i arbete. De ska därför hålla hög kvalitet och anpassas efter varje enskilds behov. Insatserna får däremot inte övergå till andra syften, som att hålla människor under social kontroll eller som ett sätt att löpande förlänga a-kasseperioder, för då förlorar arbetsmarknadspolitiken sitt värde för omställningen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion C83

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 47 Östra Skåne, 48 MittSkåne

Skyddsregeln i a-kassan

När en person har varit arbetslös i 300 dagar utvärderas den kommande ersättningen. Den blir antingen 65 procent av den lön personen hade när arbetslösheten började, eller 80 procent av den lön som tjänats in under arbetslöshetsperioden, om personen uppfyller villkoren till en ny ersättningsperiod. Skyddsregeln ser till att det högsta beloppet av de två alternativen betalas ut. Denna skyddsregel får användas högst två gånger.

Efter 600 dagar görs en ny beräkning på samma sätt, och skyddsregeln gäller. Men efter ytterligare 300 dagar faller skyddsregeln. Då beräknas ersättningen från a-kassan på den lön som den arbetslöse haft under de närmast föregående tolv månaderna.

Reglerna urholkar ersättningen. Efter 900 dagar är det inte längre rätt att kalla a-kassan för en försäkring. Visserligen har taket i a-kassan höjts från den 7 september 2015, men det är inte avgörande för att inte verka för att skyddsregeln ska vara kvar även efter 900 dagar.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att skyddsregeln i a-kassan ska finnas kvar även efter 900 dagar.

Utlåtande, motion C83

I motionen föreslås att skyddsregeln i a-kassan ska finnas kvar efter 900 dagar.

Förbundsstyrelsen menar att den möjligheten finns redan i dag, eftersom det finns två skyddsregler som skyddar ersättningsnivån – både 27 § och 30 § i lagen om arbetslöshetsförsäkring.

Huvudprincipen måste dock vara att arbetslöshetsförsäkringen ska vara en omställningsförsäkring, som inte får leda till rundgång i systemet. Arbetsmarknadspolitiken ska ge aktiva insatser som ska vara utformade med syftet att öka arbetslösas chanser att komma tillbaka i arbete. De ska hålla hög kvalitet och anpassas efter varje enskilds behov. Insatserna får däremot inte övergå till andra syften, som att hålla människor under social kontroll eller som ett sätt att löpande förlänga a-kasseperioder, för då förlorar arbetsmarknadspolitiken sitt värde för omställningen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C84

Avdelning 43 Kronoberg

A-kasseersättning

Många medlemmar upplever att de vid arbetslöshet inte får ut en ersättning som motsvarar 80 procent eller ens 70 procent av lönen. Att a-kasseersättningen är 80 procent under tiden man är mellan två jobb hör till anständigheten i dagens samhälle.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att via den politiska vägen se till att alla får 80 procent av sin lön från a-kasseförsäkringen vid arbetslöshet.

Utlåtande, motion C84

Förbundsstyrelsen menar att ersättningen i dag är för låg då endast 25 procent av ersättningstagarna erhåller 80 procent av sin tidigare inkomst i arbetslöshetsersättning. Förbundsstyrelsen anser att 80 procent av ersättningstagarna ska erhålla 80 procent av sin tidigare inkomst i arbetslöshetsersättning. Det ska alltså finnas ett tak i försäkringen, och försäkringen ska inte ge 80 procent till alla oavsett tidigare inkomst.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C85

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten, 5 Höga Kusten

Höj lägsta ersättningsnivån i a-kassan

A-kassans nivåer bör spegla arbetsmarknaden.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att lägsta ersättningsnivån i a-kassan höjs.

Utlåtande, motion C85

Förbundsstyrelsen instämmer i att den lägsta ersättningsnivån i a-kassan bör höjas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C86

Avdelning 49 Nordvästra Skåne

A-kassan

Den 7 september 2015 höjde den nya socialdemokratiskt ledda regeringen taket i a-kassan, som varit oförändrat sedan 2002. Men 25 procent av medlemmarna i a-kassan får ingen höjning alls. De drabbade är låginkomsttagare. Det är a-kassemedlemmar med inkomstrelaterad ersättning som har en inkomst som ligger mellan höjningen av grundbeloppet och höjningen av taket, alltså lågavlönade, deltidsarbetande och tillfälligt anställda, som oftast är kvinnor.

Taket höjdes från 16 800 till 25 025 kronor, vilket innebar att dagersättningen höjdes från 680 till 910 kronor per dag. De som tjänar upp till 25 025 kronor kan få ut 80 procent av sin lön de första 100 dagarna. Därefter sänks den högsta ersättningen till 760 kronor per dag.

Den nya a-kassan har alltså en lägre ersättning efter 100 dagar och har kvar den nedtrappning efter 200 respektive 300 dagar som alliansregeringen införde. Det gör att trappstegen nu är fler.

Med den nya a-kassan blir nedtrappad ersättning plötsligt en realitet för alla med inkomster upp till 25 025 kronor i månaden. En gräns som omfattar en stor del av LO:s medlemmar.

Med ytterligare ett nedtrappningssteg förstärks arbetsgivarnas och de borgerliga partiernas principer för arbetslöshetsförsäkringen. Hög ersättning i början följs av en tydlig nedtrappning. Det ger de arbetslösa ”drivkrafter att bryta arbetslösheten”, sade allianspartierna när de gjorde om a-kassan 2007. De stöder sitt resonemang på att man söker jobb mer aktivt när en lägre ersättning närmar sig.

Från Arbetslöshetskassornas samorganisation uttalas:

”De som förespråkar detta tänker sig att de arbetslösa går utan jobb månad efter månad utan avbrott, men verkligheten ser inte ut så.

De flesta som får ersättning går mellan perioder av arbetslöshet och tillfälliga anställningar. Det är väldigt vanligt på dagens arbetsmarknad. De här arbetslösa söker jobb, och tar första bästa arbete de får, men när de 100 dagarna är förbrukade sänks ersättningen ändå.

Enda effekten av det är att de arbetslösa blir fattigare.”

I valet 2014 röstade endast cirka 52 procent av LO:s medlemmar på Socialdemokraterna. Om inte den socialdemokratiskt ledda regeringens politik gör skillnad, varför då lägga sin röst på den?

LO-kollektivet måste verka för en solidarisk politik där ersättningen i a-kassan är en viktig del.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en uppjustering av ersättningen i a-kassan görs för att få en mer solidarisk profil innefattande borttagande av nedtrappningen.

Utlåtande, motion C86

Förbundsstyrelsen instämmer i att arbetslöshetsersättningen behöver få en mer solidarisk profil, vilket innebär att 80 procent av ersättningstagarna ska kunna få 80 procent av tidigare inkomst under hela ersättningsperioden.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C87

Avdelning 37 Gotland

Bättre a-kassa

A-kassan är en naturlig del för arbetarrörelsen och är en del av den svenska modellen. Våra medlemmar som drabbas av arbetslöshet har i dag inte ett fullgott skydd och de förbättringar som gjorts inom försäkringen är inte tillräckliga.

Ersättningsnivåerna är ofta mycket lägre än lönerna, beroende på hur man beräknar arbetstid och lön. Flera förbättringar behöver göras för att ersättningsnivån ska komma upp till 80 procent av lönen.

Förläng perioden med 910 kronor. I dag har arbetslösa som når taket den högre ersättningen i 100 dagar, men om den förlängs till 300 dagar skulle situationen kraftigt förbättras och med dagens låga arbetslöshet skulle det inte kosta så mycket.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att förbättra villkoren i arbetslöshetsförsäkringen, så att ersättningsnivåerna blir 80 procent

att beräkningen av normalarbetstid förbättras

att villkoren för ny ersättningsperiod blir sex månader

att beräkningsgrunden för inkomst blir sex månader

att den högsta ersättningsnivån gäller 300 dagar.

Utlåtande, motion C87

Förbundsstyrelsen menar att ersättningen i dag är för låg då endast 25 procent av ersättningstagarna erhåller 80 procent av sin tidigare inkomst i arbetslöshetsersättning. Förbundsstyrelsen anser att 80 procent av ersättningstagarna ska erhålla 80 procent av sin tidigare inkomst i arbetslöshetsersättning. Det ska alltså finnas ett tak i försäkringen och därmed ska inte försäkringen ge 80 procent till alla ersättningstagare, oavsett tidigare inkomst.

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen om att beräkningen av normalarbetstid bör förbättras och anser att den veckoarbetstid som man har varit anställd på, exempelvis 40 timmar per vecka, ska styra normalarbetstiden.

Arbetsvillkoret är i dag 80 timmar per månad i sex av de senaste tolv månaderna eller att man har arbetat minst 480 timmar under en sammanhängande period av sex kalendermånader. Minst 50 timmars arbete i varje månad krävs. Förbundsstyrelsen anser därmed att förslaget i 3:e att-satsen redan omfattas i försäkringen.

Förbundsstyrelsen menar att något liknande den tidigare så kallade hjälpregeln bör införas. Hjälpregeln innebar att inkomsten räknades på de senaste tolv månaderna, men om en beräkning på de senaste sex månaderna gav medlemmen en bättre ersättning skulle den regeln användas.

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att högsta ersättningsnivån ska gälla de första 300 dagarna.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a att-satsen, att bifalla 2:a att-satsen, att anse 3:e och 4:e att-satserna beaktade och att bifalla 5:e att-satsen.

Motion C88

Avdelning 46 Blekinge

En a-kassa värd namnet

En trygg och modern a-kassa är en viktig del av den svenska modellen. Denna modell har visat sig vara framgångsrik och vuxit fram tack vare en facklig-politisk samverkan mellan det socialdemokratiska partiet och fackföreningarna inom LO.

Många regelförändringar i a-kassan som den moderatledda regeringen genomförde gör försäkringen väldigt komplicerad, både för den som ska använda försäkringen och för personalen som ska sköta och administrera försäkringen. Detta har lett till längre handläggningstider generellt för våra medlemmar.

Alla dessa negativa förändringar som den moderatledda regeringen har gjort i vår a-kasseförsäkring, har lett till att många ungdomar inte ens fått möjlighet att kunna få tillträde till försäkringen, eftersom inträdeskraven blivit för höga för dem med osäkra och otrygga anställningar.

Vi har även många lågavlönade medlemmar som tyvärr tjänar under taket i a-kassan. Då dessa endast får 80 procent av sin inkomst är det väldigt svårt för dem att få ekonomin att gå ihop, eftersom de absolut inte har kunnat spara något när de hade jobb. För dessa medlemmar skulle kravet på 90 procent i a-kassa vara en förutsättning för ett lite bättre liv.

Detta berör inte målet att 80 procent ska ha 80 procent av sin inkomst vid arbetslöshet. Taket i a-kassan finns ju.

Det är inte rimligt att den som drabbas av arbetslöshet, oftast utan egen förskyllan, ska behöva söka bistånd och stöd på socialen. Detta är inte värdigt att kallas en omställningsförsäkring.

LO antog 90 procent på sin förra kongress. Samma beslut togs också på Blekinges distriktpartikongress 2014. Ska IF Metall vara sämre?

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en utredning skyndsamt tillsätts, som ser över försäkringen och dess inträdeskrav i sin helhet och ger förslag på åtgärder, så att den återigen kan bli en bra försäkring som fler omfattas av

att vår arbetslöshetsförsäkring ska ge 80 procent för 80 procent av medlemskåren

att karensdagarna i försäkringen stegvis minskas

att a-kassan ska följa löneutvecklingen

att a-kassan i framtiden ska ge 90 procent i ersättning.

Utlåtande, motion C88

Förbundsstyrelsen anser att Parlamentariska socialförsäkringsutredningen (PSFU) som nyligen har genomförts, har många bra förslag som väntar på genomförande. Att i en nära framtid föreslå en ny utredning vore därför att undergräva PSFU.

När det gäller arbetslöshetsförsäkringen menar förbundsstyrelsen att ersättningen i dag är för låg, då endast 25 procent av ersättningstagarna erhåller 80 procent av sin tidigare inkomst i arbetslöshetsersättning. Förbundsstyrelsen anser att 80 procent av ersättningstagarna ska ha 80 procent i ersättning och inte unikt vår medlemskår.

Förbundsstyrelsen anser att sju dagars karens är i överkant och menar att det är rimligt med en viss självrisk i arbetslöshetsförsäkringen, men att fem dagar vore rimligare.

Förbundsstyrelsen instämmer i att arbetslöshetsersättningen ska följa löneutvecklingen och anser att taket i ersättningen och grundbeloppet bör indexregleras.

I motionen föreslås också att a-kassan i framtiden ska ge 90 procent i ersättning. Förbundsstyrelsen menar att 80 procent av ersättningstagarna ska erhålla 80 procent av sin tidigare inkomst i ersättning från försäkringen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a och 2:a att-satserna beaktade, att bifalla 3:e och 4:e att-satserna och att avslå 5:e att-satsen.

Motion C89

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Södra Västerbotten

A-kassa på deltid

A-kassan ska gälla alla. Vi kräver att även deltidsarbetslösa ska kunna livnära sig på ersättningen fram tills att de får ett nytt jobb. Man ska kunna använda a-kassan även vid deltidsarbete.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att begränsningar av a-kasseersättning för deltidsarbetslösa tas bort.

Motion C90

Avdelning 48 MittSkåne

Regler för deltidsstämpling måste tas bort

Många av våra medlemmar som är arbetslösa vill att 75-dagarsregeln tas bort. A-kassans regler för deltidsstämpling drabbar många. Det är inte rätt att människor tvingas tacka nej till arbete för att de då inte får stämpla upp till heltid, och därmed inte får ekonomin att gå ihop. Ofta tackar våra medlemmar nej på grund av att de förlorar stämplingsdagar samtidigt som det finns ett behov av arbetskraft ute på våra arbetsplatser.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att 75-dagarsregeln vid deltidsstämpling i a-kassan tas bort.

Motion C91

Avdelning 46 Blekinge

Avskaffa 75-dagarsregeln i a-kassan

När man är arbetslös och uppbär a-kassa står man till arbetsmarknadens förfogande, vilket är helt rätt. Detta ska även gälla vid deltidsarbetslöshet, vilket innebär att 75-dagarsregeln ska tas bort och att deltidsstämpling ska vara möjligt under hela 300-dagarsperioden.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att 75-dagarsregeln i arbetslöshetsförsäkringen slopas.

Utlåtande, motionerna C89–C91

Under våren kommer en proposition att behandlas i riksdagen som ersätter 75-dagarsregeln med en ny 60-veckorsregel. Förbundsstyrelsen menar att det behövs någon form av deltidsbegränsning i arbetslöshetsförsäkringen. Problemet med deltidsanställningar på arbetsmarknaden ska inte underbyggas av arbetslöshetsförsäkringen. Nuvarande regel fungerar dock dåligt, framför allt för dem som endast får någon enstaka dags arbete per vecka. För den gruppen är det nya förslaget en förbättring.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion C92

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 6 Mellersta Norrland

Avskaffa karensen i a-kassan

Det är orimligt att man blir straffad genom karensdagar när man blir uppsagd på grund av arbetsbrist.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att karensperioden om sju dagar i a-kassan avskaffas för den som blir uppsagd på grund av arbetsbrist.

Motion C93

Medlem Jimmy Heidenbeck, Bengt-Åke Persson avdelning 6 Mellersta Norrland

Uppsägning

Vid uppsägning straffas den arbetslöse redan genom den låga ersättningen, att dessutom straffas med en karensvecka är orimligt.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att karensveckan vid uppsägning tas bort.

Motion C94

Medlem Roger Sund avdelning 6 Mellersta Norrland

A-kassans karens

Varför ska medlemmarna bli dubbelt straffade vid uppsägning?

Jag föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ta bort karensdagarna i a-kassan vid uppsägning.

Motion C95

Avdelning 48 MittSkåne

Avskaffa karensdagarna i a-kassan vid arbetslöshet

Vi vill avskaffa karensdagar i samband med arbetslöshet. Man ska inte straffas på grund av att man har blivit ofrivilligt arbetslös.

Vi föreslår kongressen besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avskaffa karensdagarna i arbetslöshetsförsäkringen i samband med arbetslöshet.

Utlåtande, motionerna C92–C95

Förbundsstyrelsen menar att det är rimligt med en viss självrisk i försäkringen, men att sju dagar är för stor självrisk. Fem dagar anser förbundsstyrelsen vore rimligare.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

I debatten deltog:

Lisette Lindqvist, 34 Borås
Marko Kosonen, 43 Kronoberg
Håkan Lundberg, 48 MittSkåne
Monica Enarsson, 10 Dalarna
Maria Norell, 13 Bergslagen
Renate Almén, 7 Gävleborg
Kristofer Bergman, 36 Göteborg
Fredrik Svensson, 46 Blekinge
Pia Eklundh, 46 Blekinge
Daniel Lundqvist, 16 Mälardalen
Sebastian Borssén, 36 Göteborg
Eleonor Lubell, 6 Mellersta Norrland
Eva Drie, 38 Östra Småland
Roger Lindell, 6 Mellersta Norrland
Marianne Sund, 7 Gävleborg
Olle Åkerlund, förbundskontoret
Marie Nilsson, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C70–C95, utom C72 2:a och 3:e uppsatserna.

Eva Dries förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion C78.

Marianne Sunds förslag om bifall till motion C80.

Renate Alméns, Monica Enarssons, Maria Norells förslag om bifall till motion C80 samt tilläggsförslag att ”förbundsstyrelsen i detta arbete främst riktar in sig på de arbetsmarknadspolitiska program som ger anställning med avtalsenlig lön”.

Fredrik Svenssons förslag om bifall till motion C83.

Marko Kosonens förslag om bifall till motion C84.

Kristofer Bergmans förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion C86 samt tilläggsförslag att ”IF Metall ska verka för att på sikt ska 80 % av a-kassans medlemmar erhålla 90 % i ersättning”.

Pia Eklundhs förslag om bifall till motion C88 5:e att-satsen.

Roger Lindells förslag om bifall till motionerna C92–C95.

Lisette Lindqvists och Daniel Lundqvists förslag om bifall till motion C92.

Sebastian Borsséns förslag om bifall till motion C92 samt tilläggsförslag att ”karensperioden om sju dagar i a-kassan avskaffas för den som blir uppsagd på grund av personliga skäl beroende av sjukdom”.

Eleonor Lubells förslag om bifall till motion C93.

Pia Eklundhs och Håkan Lundbergs förslag om bifall till motion C95.

Olle Åkerlunds förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C80, C83, C84, C86, C88 och C92–C95.

Marie Nilssons förslag om bifall till förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C70–79, C81–C95 samt ändringsförslag att motion C80 anses beaktad.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C70–C95, utom C72 2:a och 3:e att-satserna, i de delar där inga motförslag förelåg

att **bifalla** förbundsstyrelsens utlåtanden över motionerna C83, C84, C86 och C88 5:e att-satsen

att efter rösträkning med röstsiffrorna 169 mot 146 **bifalla** förbundsstyrelsens ändringsförslag att motion C80 anses beaktad, därmed behandlades inte tilläggsförslaget till motionen

att efter votering **bifalla** motion C92

att **bifalla** tilläggsförslaget till motion C92 att ”karensperioden om sju dagar i a-kassan avskaffas för den som blir uppsagd på grund av personliga skäl beroende av sjukdom”.

Protokollsanteckning

Talartiden på detta avsnitt var en minut.

Kontrapositionsvotering genomfördes rörande motionerna C92, C93 och C94 samt C95. Förbundsstyrelsens förslag utsågs att ställas mot motion C92. Votering avseende motion C92 begärdes av Marie Nilsson, förbundsstyrelsen.

Dagordningens punkt 20

Program för framtidens industriarbete

Föredragning

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Som kongressordföranden just berättade så är det slutsatserna som vi behandlar och ställer under proposition på kongressen. Jag tänkte väldigt kort göra en orientering, för det kanske är ett tag sedan ni läste själva programmet.

Detta är ett försök att beskriva ett antal slutsatser för vad vi behöver göra för att utveckla lärandet och kunnandet bland våra medlemmar och i samhället. Vi ser också att det finns en röd tråd från det vi i mitten av 1980-talet kallade Det goda arbetet eller Det utvecklande arbetet till dagens Hållbart arbete. Det är alltså inte så att det här är någon form av positionsförändring eller positionsförskjutning, utan snarare ett försök att fokusera på de för industrin och industriarbetarna så viktiga frågorna runt lärandet och kompetensutvecklingsfrågorna.

Det som förbundsstyrelsen försöker göra är att lyfta fram riktningen för hur medlemmarna kan bli vinnarna i digitaliseringens spår. Det är också så att det man kan se i programmet är två delar. Det ena är vad vi själva behöver göra som aktiv part på arbetsmarknaden, som facklig organisation, i form av avtal och liknande. Det är naturligtvis också så att här faller ju en stor ansvarsbörda på samhället och på politiken.

Det framgår väldigt tydligt av programmet att för att det ska fungera med en väl utvecklad kompetensutveckling och lärande i arbetet krävs en progressiv arbetslivspolitik, som bland annat innefattar hur man kan nå fram till både kvinnor och män i arbetslivet och hur man med olika stimulansmedel, det handlar bland annat om de ekonomiska förutsättningarna, kan möjliggöra för människor att läsa i vuxen ålder.

Det finns också delar som berör det arbete vi redan är i gång med när det gäller Teknikcollege och Motorbranschcollege. Likaså delar i påbörjade arbeten runt omställningsfrågor och liknande.

Jag gör denna väldigt korta summerande föredragning på programmet inte för att programmet saknar vikt, utan just därför att det har sådan enorm betydelse i de slutsatser som finns där.

Jag yrkar bifall till förbundsstyrelsens förslag till program för framtidens industriarbete.

I debatten deltog:

Gunnar Pettersson, 4 Södra Västerbotten

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens förslag till program för framtidens industriarbete.

Gunnar Petterssons förslag om tillägg till första slutsatsen under rubriken Framtidens industri – industriarbetsplatsen möter ny teknik, så att slutsatsen får lydelsen ”IF Metall behöver, i alla led och i samverkan, medverka till att industriarbetsplatserna tar till vara på teknikutvecklingens möjligheter så att det kommer alla till del.”

Gunnar Petterssons förslag om tillägg av en ny slutsats i sista avsnittet av programmet med lydelsen ”IF Metall behöver säkerställa att den digitala tekniken inte används till integritetskränkande övervakning och kontroll av våra medlemmar.”

Anders Ferbes förslag att remittera de under debatten lagda förslagen till kongressberedningen.

Kongressen beslutade

att **remittera** förslagen till kongressberedningen.

Fastställande av program för framtidens industriarbete

Förbundsordförande Anders Ferbe redogjorde för de förändringar av texten som hade gjorts efter framförda yrkanden. Det reviderade programmet fanns i ombudens Ipads, med synliga ändringsmarkeringar. En enig kongressberedning föreslog kongressen att fastställa det reviderade programmet.

Kongressen beslutade

att **fastställa** det reviderade förslaget till program för framtidens industriarbete.

Fastställt program för framtidens industriarbete

Vi är IF Metall – framtidens industriarbetare

Framtidens industriarbete är nära förenat med industrins utveckling i Sverige. En framgångsrik industri skapar utrymme för hållbara och utvecklande jobb. Det lägger grund för goda löner och arbetsvillkor. IF Metalls engagemang för industrin i Sverige är vårt engagemang på varje arbetsplats och för varje enskild medlem.

Vårt program för framtidens industriarbete är berättelsen om hur idéer och innovationer lämnar ritborden för att bli morgondagens nya produkter och tjänster. Digitaliseringen är teknik som samverkar med människor, smarta robotar och automatiserade processer.

Smart produktion är nya material och resurshushållning som gör att industrin blir en del av lösningen för att möta globala klimat- och miljöutmaningar. Framtiden för industrin är investeringar i både människor och teknik. Det är i mötet med IF Metalls medlemmar som den nya teknikens möjligheter blir verklighet. Vi ska som fackförbund vara med och forma mötet.

I vårt engagemang för framtidens industri och industriarbetare ställer vi krav. Ett tungt ansvar vilar på arbetsgivarnas vilja att investera i arbetsplatsernas och industriarbetarnas utveckling. Vi som facklig organisation ska vara delaktiga i förverkligandet av våra medlemmars framtida arbete i gruvorna, verkstäderna, bruken och fabrikena. Våra fackliga kunskaper och erfarenheter ska finnas med i företagens underlag och beslut.

Det handlar om arbetets organisering, arbetsmiljön och lärandet i arbetet. IF Metall tillför. Vi är en facklig framstegsvänlig kraft som aktivt deltar i förändring. Det var så vi en gång som fackförbund deltog i formandet av Saltsjöbadsavtalet och den svenska modellen. Vi gjorde oss delaktiga i utvecklingen. Det är så vi fortsatt, dagligen och i konkret handling, utvecklar våra medlemmars tillvaro i arbets- och samhällslivet. Det är så vi framåt skaffar oss inflytande över den nya teknikens inverkan på våra medlemmars arbete.

Vi ställer också krav på att politiken skapar förutsättningar för morgondagens konkurrenskraftiga företag. Sverige ska vara det självklara valet för investeringar och utveckling av industrins produkter och tjänster.

Vägen framåt är också förnyad politik för utbildning och omställning. Utbildning som når både ungdomar och vuxna. Teknikens framsteg blir verklighet på arbetsplatserna genom lärandet i arbete och utveckling i yrket för våra medlemmar. Omställningens insatser behöver fungera för varje enskild människa och matcha jobb till varje enskild arbetsplats.

Det fackliga engagemanget står aldrig still. IF Metalls kongress 2017 är en fortsättning på tidigare generationers fackliga kamp. Vi har tidigare framgångsrikt mött teknikens skiften. Tillsammans med nya generationer av medlemmar tar vi nu oss an de nya utmaningarna.

Slutsatser

- Programmet om framtidens industriarbete ska vägleda vårt arbete för Hållbart arbete, ny industrialisering, kompetensförsörjning och omställning.
- IF Metalls målbild för framtidens industri är att Sverige ska befinna sig i global framkant vad gäller digitalisering, nya material och klimatsmart produktion.
- IF Metalls målbild för framtidens industriarbete är att jobb- och yrkesutveckling för varje enskild medlem ger en industri som befinner sig i global framkant.

Framtidens industri – industriarbetsplatsen möter ny teknik

Digitaliseringen kallas för den fjärde industriella revolutionen och en andra tidsålder för maskinerna. Digitaliseringen får avgörande inverkan på industrin, på arbetslivet och i samhället. Det är ofrånkomligt, men också välkommet. I den gamla tekniken lever farorna för våra medlemmars jobbtrygghet.

Teknikutvecklingen ger verktyg för att konkurrenskraftig produktion ska kunna finnas och utvecklas på de många arbetsplatserna runt om i Sverige. Detta betyder nya och upgraderade jobb, men det betyder också att jobb försvinner.

Digitaliseringen handlar om teknik – om robotar som är smartare, starkare, mer mobila och effektivare. Digitaliseringen är additiv tillverkningsteknik, 3D-printing, där produkter tar form genom att lager läggs på lager. Digitaliseringen når arbetsplatserna genom visualiseringsteknik för smartare montering och självstyrande truckar på lagret eller hjulastare i gruvans schakt.

Teknikutvecklingen erbjuder service och underhåll av uppkopplade maskiner, lastbilar eller maskinkomponenter. I utvecklingen finns integrerade biosensorer som berättar för oss om hur vi mår. Industrins framtid finns i lättillgängliga datamoln, hos nanoteknikens atomslöjdade miljövänliga plaster och stål, i den artificiella intelligensens självlärande beräkningsformler. Teknikutvecklingen förverkligar affärsmodeller som bygger på ny förmåga att dra nytta av enorma datamängder.

Digitalisering och klimatsmart produktion är all denna teknik. Men egentligen handlar det om mötet mellan människan och tekniken; ett möte som formar framtidens industriarbete på varje enskild arbetsplats där våra medlemmar finns. Framtidens industriarbete är samverkan mellan våra medlemmar och den nya tekniken.

Digitaliserade varor och tjänster förändrar företag och branscher

Digitaliseringen innebär att nya varor och tjänster tillkommer medan andra slås ut. Varornas funktion växer allt tydligare samman med tjänsters nyttor. Sakernas internet – Internet of Things – adderar värde till tillverkade produkter och förändrar service- och underhållsarbetet. Nya varor och tjänster tar form i nya affärsmodeller. Leverantörs- och värdekedjor skakas om.

Digitaliseringen förstärker faktumet att tillverkning och industrinära tjänster är ömsesidigt beroende av varandra. Uppfattningen om vad som är fysiska varor eller tjänster suddas ut.

Innovativa företag bygger upp kundnytta där produkter, tjänster och finansiering hänger ihop. Kunder leasar eller hyr per timme, snarare än köper och äger varor. Avgränsningar mellan branscher blir mindre självklara. Utvecklingen förändrar på sikt karaktären på företagen där våra medlemmar har sin arbetsvardag. Detta påverkar vår organisering och vårt fackliga arbete.

Tekniken ger närheten mellan tillverkare och kund

Tekniken möjliggör att den fysiska närheten, vikten av att finnas geografiskt nära kund och marknad, kompletteras med en virtuell närhet. Smartare tillverkning gör stegen från idé till färdig produkt färre. Kontakten mellan tillverkare och kund blir enklare. På industriarbetsplatserna ger ny teknik mer produkt- och produktionsflexibilitet genom kortare omställnings- och ledtider, möjligheter till simulering och mindre tidskrävande programmering.

Närheten öppnar för konkurrens med produkter i kortare serier och större variationer. Närheten skiftar karaktär på globaliseringen. Det blir mindre av att sköta logistik och spedition, mer att göra verkstad av innovationer. Teknikutvecklingen öppnar upp dörrar för tillverkning i Sverige – på de arbetsplatser som kan dra nytta av robotisering, automatisering och affärsmöjligheter som resurshushållning och nya miljösmarta material erbjuder.

Smart tillverkning – som har förmåga att dra nytta av samverkan mellan tillverkare och kund eller mellan stora och små företag i och mellan branscher – ger fördelar för tillverkning i Sverige. Teknikutvecklingen banar väg för en ny industrialisering.

Fler industrijobb genom goda förutsättningar för tillverkning i Sverige

Teknikens möjligheter skapar konkurrenskraft och förutsättningar för produktion i Sverige. Men det uppstår inte av sig självt. Sverige behöver ha industriarbetsplatser – verkstäder, fabriker, bruk och gruvor – som har insikt och förmåga att dra nytta av teknikens möjligheter. Arbetsplatserna, små som stora, behöver i handling bli teknikens vinnare för att vända omvandlingens faror till framgång. Ett tungt ansvar vilar på företagets förmåga att investera i människor och teknik.

Också vi inom IF Metall behöver – på klubben, avdelningen, i bolagsstyrelsen samt genom regional och nationell samverkan med fackförbund inom industrin och branschernas parter – vara en kraft för teknikutvecklingens möjligheter. IF Metall ska medverka till förändringen. Vi agerar för våra medlemmars framtida utveckling i arbetet.

Samtidigt är det en uppgift för politiken, på orten, i regionen och nationellt, att medverka till att stärka industrins konkurrenskraft. Svensk industripolitik har rört sig från ”basically gone” till att med handlingskraft agera för nyindustrialisering, export och samverkansprogram för innovation. Det skiftet är viktigt, men kräver fortsatta och konkreta åtgärder.

Slutsatser

- IF Metall behöver, i alla led och i samverkan, medverka till att industriarbetsplatserna tar till vara på teknikutvecklingens möjligheter, så att den kommer alla till del.
- Staten behöver fortsätta utveckla forskning- och innovationspolitiken genom ökad samverkan mellan industri, forskningsinstitut och universitet.
- Staten behöver fortsatt utveckla riktade satsningar som stimulerar framför allt små och medelstora industriföretag att utveckla varor, tjänster och affärsidéer med hjälp av digital teknik, nya material och klimatsmart produktion.

Framtidens industriarbete – industriarbetaren möter ny teknik

På industrins arbetsplatser arbetar människor och teknik tillsammans. Så är det i dag, och så fungerar det också med teknikens utveckling. Datastyrda maskiner, robotisering och automatiserade processer förändrar och ersätter arbetsuppgifter och ser till att nya tillkommer. På så sätt ökar produktivitet och konkurrenskraft. Det berikar och det utarmar jobb. Teknikutvecklingen erbjuder i denna mening inget annorlunda.

Digitaliseringen och tillverkningen av nya smartare material sker på arbetsplatser med vana att ta till sig teknik. Förmågan att dra nytta av teknikens möjligheter förflyttar ständigt industrin och industriarbetet framåt. Teknikens genombrott sker på arbetsplatser

där arbetsuppgifter förändras gradvis, i takt med att arbetet möter den nya tekniken. Arbetets ursprung för våra medlemmar består, om än i en ny teknisk verklighet. Industriarbetet finns kvar.

Digital teknik förenklar och tillgängliggör. Anpassningsbarheten ökar genom kortare omställnings- och ledtider. Ökade möjligheter till simulering och mindre tidskrävande programmering förändrar arbetets utförande och innehåll. När det som var tekniker- och ingenjörsmässigt nu flyttar in i maskiner och digitala plattformar, då kan det också bli en del av industriarbetet.

Framtidens industriarbetare är därför i än högre grad praktiska teoretiker och teoretiska praktiker. Det behöver också märkas i utvecklingen av industriarbetarnas jobb och yrken. Ett tungt ansvar vilar här på arbetsgivarna.

Vårt fackliga svar på företagets ivriga jakt på uppskruvad flexibilitet i bemanningen är att berika arbetsplatserna med mångkunnighet och lösningar för flexibla arbetstider. Ingen tjänar på att våra medlemmar blir enkelt och billigt utbytbara. I teknikens utveckling är industrins arbetare arbetsplatsernas viktigaste resurs. Detta vägleder vårt fackliga engagemang för varje enskild medlems utveckling.

Lärande i arbetet med dagens industriarbetare bygger framtidens arbete

Ny teknik behöver människor. Digitala plattformar, visualiseringstekniken, 3D-skrivarna och de rörliga robotarna blir allt smartare, men de sköter inte sig själva. Arbetsplatserna behöver därför organiseras för fungerande samverkan mellan människor och teknik. Kunskap, förmågor och färdigheter behöver uppgraderas och tillåtas växa hos industrins kvinnor och män.

Detta riktar strålkastarljus på arbetsgivarnas ansvar, men också på vårt egna fackliga engagemang, för valideringsinsatser och lärande i arbetet. För att landets gruvor, bruk, verkstäder och fabriker verkligen ska vara teknikutvecklingens vinnare krävs det att lärande i arbete går från vision till verklighet. Detta kräver att industrins arbetare får utvecklas under hela arbetslivet.

Vi inom IF Metall ska därför medverka till att synliggöra, möjliggöra och förverkliga valideringen och lärandet i arbetet för våra medlemmar. Vårt engagemang på arbetsplatserna ska se till att utveckling i jobbet och yrket sker på riktigt.

Brist på kompetens ska inte bli skäl till att göra sig av med kvinnor och män som aldrig fick chansen att utveckla sig i jobbet. Vi stänger den dörren och öppnar nya med våra medlemmars jobb- och yrkesutveckling. Vi ska ta vårt ansvar för lösningar, på såväl arbetsplatserna som i centrala avtal, som ger medlemmarna jobbtrygghet och utveckling.

IF Metall ska därför använda platsen vid förhandlingsborden. Vår vilja är att ta ett helhetsgrepp för att stärka medlemmarnas anställningsbarhet, jobbutveckling och chanser till fungerande omställning. Detta rymmer också öppenhet för förändringar av både avtal och lag.

Framtidens industri och industriarbete är nära förenat med lärande i arbetet. Detta är vår ledstjärna när vi är med och utvecklar arbetets organisering, när vi skapar lösningar på flexibilitetsbehov och när vi utvecklar löne- och arbetsvillkor.

Slutsatser

- IF Metall behöver utveckla insatserna på såväl arbetsplatserna som i centrala avtal så att lärande i arbete blir en ledstjärna för medlemmarnas utveckling i jobbet och yrket samt för arbetets organisering.
- IF Metall behöver driva på arbetsgivarna för jobb- och yrkesutveckling samt medverka till att fler arbetsplatser arbetar med kompetenskartläggning, validering och kompetensutveckling.

Industriarbetarens kompetens gör Sverige starkare

Lärandet i arbetslivet handlar om människors utveckling genom hela arbetslivet, och detta behöver märkas i hur den nationella politiken stödjer kompetensutveckling, också i det

privata näringslivet. Lärandet ger dagens och framtidens arbetsplatser egen kapacitet att möta teknikutvecklingens möjligheter. Det tryggar industriarbetarnas anställning och ger utveckling i jobbet. Det förebygger risker för långa perioder av arbetslöshet. På den vägen blir Sverige starkare. Därför är lärandet i arbete en samhällsfråga.

Vår vilja att i förhandlingar ta ett helhetsgrepp för att stärka våra medlemmars anställningsbarhet och jobbutveckling behöver följas upp av politikens vilja. IF Metall ska fortsatt verka för att ett nationellt system för kompetensutveckling blir verklighet i samverkan med de avtalsbärande parterna på arbetsmarknaden.

Ett nationellt system behöver samspela med avtalade lösningar som rymmer mer än finansiellt stöd. Det handlar också om att verka för genomslag på alla de arbetsplatser där våra medlemmar har sin arbetsvardag.

Insatserna för lärande i arbetet behöver därför omfatta stöd för arbetsplatsernas arbete med att identifiera kompetensbehov och utforma eller nå fram till utbildningar som möter behoven. Utrymme behöver också skapas för att stärka arbetsplatsernas och vårt fackliga engagemang för att ge vägledning åt industriarbetarnas jobb- och yrkesutveckling.

IF Metall kommer också att fortsätta verka för att det nationella systemet för korttidsarbete vid djupa kriser utvecklas till att omfatta stöd för kompetensutveckling. Sverige byggs starkare med kompetens.

Slutsatser

- Staten behöver samverka med de avtalsbärande parterna för att ta fram ett nationellt system som främjar och förverkligar kompetensutveckling i arbetslivet samt medverka till att det nationella systemet för korttidsarbete vid djupa kriser utvecklas till att också omfatta insatser för kompetensutveckling.
- Staten behöver stimulera genomslaget för bransch- och yrkesinriktad kompetenskartläggning och validering.

Den nya teknikens arbetsplatser – anpassade för framtidens industriarbetare

Digital teknik, robotar och automatiserade processer har och kommer än tydligare att få inverkan på våra medlemmars arbetsmiljö. Lagar och regler, och tillämpning av dessa, behöver fungera i den nya teknikens arbetsliv. Industrirobotar kommer i än större utsträckning att hantera tunga lyft och utföra monotona rörelser. Samtidigt jobbar robotarna närmare våra medlemmar i produktionen. Nanoteknik ger industrin konkurrenskraft, men också nya utmaningar för våra medlemmars hälsa vid bland annat svetsning och arbete med 3D-skrivare.

Det är en sak att självstyrande fordon följer trafikregler i villaförstäder, en annan att de fungerar i en arbetsmiljö som befinner sig 1 365 meter under jord. Samspelet mellan människa och teknik leder till utmaningar för den psykosociala arbetsmiljön. Teknik som strular skapar stress och utmanar samarbetet mellan anställda på arbetsplatserna. Vi vet av erfarenhet att automatiserade processer både berikar och utarmar medlemmarnas arbetsinnehåll.

Teknikutvecklingen kan bidra till att minska risker och påfrestningar. Detta kräver dock att arbetsmiljöns behov tydligt finns med när investeringar beslutas och arbetets organisation tar form. Vårt engagemang för framtidens industriarbete innebär att vi inom IF Metall är en kraft, på varje arbetsplats, för att den nya tekniken används till att förbättra och utveckla våra medlemmars arbetsmiljö och arbetsinnehåll.

Digitaliseringen möjliggör att information om samverkan mellan människor och maskiner kan användas för att utveckla produktionen. Arbetet kan bli effektivare planerat, mer funktionellt bemannat och individuellt utrustat för att möta krav på god arbetsmiljö. Nyttan kan skapas för att förverkliga hållbara arbeten.

Samtidigt sätter kunskapsinhämtningen integriteten på prov. Information kan samköras och användas för att kontrollera anställdas prestationer, egenskaper och beteenden.

Integritet är förtroendeskapande - en balansakt om hur kunskap och information kommer till användning. Vår fackliga uppgift är att se till att balansakten verkar till nytta för våra medlemmar. Samverkan mellan fack och arbetsgivare är avgörande för att motverka att ny teknik används till övervakning och integritetskränkande kontroll.

Slutsatser

- IF Metall behöver driva på arbetsgivarnas ansvar för hållbara arbeten samt medverka till att förtroendevalda får tillgång till utbildning om ny tekniks inverkan på arbetsorganisation.
- IF Metall behöver utveckla våra medlemmars kunskap om arbetsmiljö- och integritetsfrågor kopplade till införandet av digital teknik på industrins arbetsplatser.

Fungerande utbildningspolitik för framtidens industri och industriarbetare

Teknikutveckling kräver att landets utbildningssystem har förmåga att möta nya och växande kompetensbehov. Politiken måste visa utvecklingsvilja. Digitaliseringen är väsentligt mer än mjukvaruprogrammering och surfplattor till förskolebarn. Klimatsmarta material och resurshushållningens affärsidéer är mer än ord i framtidsspanares blogg-inlägg.

Teknikutvecklingen handlar om landets industriella konkurrenskraft och om människors ställning i hela arbetslivet – inte bara vid första anställningsintervjun. Detta behöver också märkas i utvecklingen av landets utbildningspolitik. Utbildningssystemen behöver kunna svara upp på behovet av såväl spets- som breddkunskap. Utbildningsanordnare behöver bli mottagliga för behoven som finns och som växer fram inom industrin. Arbetsplatserna behöver skaffa sig förmåga att kunna svara upp i kontakterna med utbildningens värld.

Digital teknik behöver ingå i utbildningsinnehållet, från förskolans arbete med att utveckla flickors och pojkars teknikintresse, över till grund- och gymnasieskolans timplaner. Teknikutvecklingen behöver synas i förverkligandet av spets- och forskarutbildningar hos landets universitet och industriforskningsinstitut.

Utbildningspolitiken behöver i större utsträckning nå fram till kvinnor och män som befinner sig i arbetslivet. Utbildningspolitik är i ett och samma kompetensförsörjning, omställningsverktyg och förverkligandet av enskilda människors livschanser. Också i vuxen ålder ska människor uppleva att det finns utbildningsvägar som bygger på eller bereder nya vägar framåt i arbetslivet. Och det behöver ske med studiesociala förutsättningar som fungerar för människor med den vuxnes ansvar och livsvillkor.

Digital teknik är kompetensen i sig, men också ett verktyg för att tillgängliggöra vidareutbildning i människors närhet. Yrkeshögskolornas och universitetens föreläsningssalar kan kompletteras med digitala plattformar i hemmiljö. Teknikens tillgängliggörande förmåga behöver också märkas i hur utbildningssystemen vidareutvecklas.

Teknikens möjligheter för framtidens industriarbete är viktiga utgångspunkter för vårt partsgemensamma engagemang inom ramen för Teknikcollege, Motorbranschcollege och i arbetet för att utveckla bransch- och yrkesinriktade valideringsmodeller.

Slutsatser

- Utbildningspolitiken behöver utvecklas för att bättre kunna möta den nya teknikens behov som finns och växer fram på industrins arbetsplatser.
- Utbildningspolitikens omfattning och de studiesociala förutsättningarna behöver utvecklas för att underlätta studier för vidareutveckling i yrket eller yrkesväxling.

Fungerande omställning för framtidens industri och industriarbete

Ny teknik öppnar inte bara upp dörrar för konkurrenskraftiga industriföretag och ökad jobbtrygghet. Teknik leder till omstrukturering. Jobb rationaliseras bort av industrirobotar

och automatiserade processer. Industrijobb har över decennier rört sig österut i syfte att nå växande marknader och låglönefabriker. Omstruktureringen är en del av tillverkningsindustrins historia och vardag. Den är också en del av industriarbetets framtid.

Industrins kvinnor och män är bärare av de stora riskerna på svensk arbetsmarknad. Teknikutveckling utmanar anställningsbarheten i det egna jobbet. Globala konkurrenters affärs- och marknadsframgångar påverkar jobbtryggheten på många arbetsplatser i en lång kedja av leverantörer av varor och tjänster.

Finansmarknadens nycker riskerar att, som finanskrisen visade, driva industriföretag från all time high-läge till konkursmässighet över loppet av någon månad. Råvarupriser och konjunkturlägen inom viktiga marknadssegment är skillnader mellan nyanställningar eller varsel. Kort sagt – industrin verkar ständigt, på gott och ont, i förändringens vindar. Teknikutvecklingen ökar vindstyrkan.

Industriarbetarens anställningstrygghet är beroende av väsentligt mer än existensen av lagparagrafer – såväl arbetsmarknadspolitikerna som våra egna omställningssystem behöver uppgraderas. Vårt partsgemensamma omställningsavtal, TSL, är en unik resurs för medlemsnära insatser vid omstrukturering.

Teknikutvecklingens omstrukturerande kraft understryker vikten av att vi som facklig organisation medverkar till att stärka tillgängligheten till och innehållet i omställningsinsatserna. Samtidigt behöver arbetsmarknadspolitikerna fungera bättre tillsammans med parternas engagemang.

Teknikutvecklingens genomslag stärker betydelsen av att omställningen verkligen fungerar för industrins arbetare. Ekonomisk trygghet, under så korta perioder av arbetslöshet som möjligt, är en del. Arbetslöshetsförsäkringen behöver förbättras; 80 procent av ersättningstagarna ska kunna få 80 procent i ersättningsnivå.

Framför allt behöver arbetsmarknadspolitikerna uppgraderas för att bättre möta både enskilda människors och arbetsplatsers behov. När teknikutveckling får inverkan på hela den svenska arbetsmarknaden behöver det också märkas i hur vi i Sverige utformar arbetsmarknadspolitikens funktion för kompetensförsörjningen.

Vägen åter till arbete handlar om att snabbt utveckla och matcha människors kompetens utifrån de behov som finns på dagens och framtidens arbetsplatser. Kompetensbrist på industriarbetsplatserna och långtidsarbetslösa IF Metallmedlemmar är inte svaren på Sveriges förmåga att bli teknikutvecklingens vinnare.

Vårt engagemang utgår från att teknikutvecklingens vinnare finns hos våra medlemmar på bruken, på verkstäderna, i fabriker och i gruvorna. Vi är IF Metall – framtidens industriarbetare.

Slutsatser

- IF Metall behöver medverka till att utveckla arbetet med att stärka omställningsavtalet.
- Arbetsmarknadspolitikerna behöver utvecklas för att stärka omställning och matchning genom tidiga individanpassade kompetenshöjande insatser som möter arbetsplatsernas kompetensbehov.

Dagordningens punkt 21

Handlingslinjer

Föredragning Vår arbetsplats

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Jag vill bara påminna om när vi pratar om handlingslinjerna, inte minst eftersom det är ganska många ombud som är på sin första kongress, att de principer vi har haft när vi har utarbetat förslaget är samma principer som vi hade inför 2014 års kongress. Vi försöker formulera mål och strategier inom de tre områdena arbetsplatsen, organisationen och samhället.

Samtidigt är det viktigt att komma ihåg att handlingslinjerna inte täcker hela förbundets verksamhet, utan det är mycket bredare än så. Men de mål och inriktningar som handlingslinjernas slutsatser innehåller är en form av styråra för verksamhetsplanerna på alla nivåer inom förbundet.

Vi har kunnat se under den gångna kongressperioden att en del av de slutsatser som fanns i handlingslinjerna från 2014 har satt väldigt starkt avtryck i avdelningarnas och även en del klubbars verksamhetsplaner, men långt ifrån alla. Förbundsstyrelsen avser att försöka prioritera arbetet med att samtliga delar, samtliga slutsatser tydligare kan implementeras i organisationen på dess alla nivåer.

Det finns några delar som är väldigt lika de handlingslinjer som vi haft från 2014 och det är väldigt medvetet, dels för att det berör väldigt viktiga frågor, dels för att det finns ett egenvärde i att inte förändra.

Den första slutsatsen vi har att behandla på det här avsnittet handlar om kollektivavtal på alla arbetsplatser, alltså vår kärnuppgift att teckna kollektivavtal och att alla medlemmar på det sättet ska ha kollektivavtalets skydd.

Den andra slutsatsen är att vi tar ytterligare höjd för att bli och vara en aktiv part i företagets utveckling av teknik, organisation och arbetsmiljö. De preciseringarna och prioriteringarna är precis det vi hanterade alldeles nyss i programmet Framtidens industriarbete. Där finns hela den frågan i sin starka prioritet.

Den tredje slutsatsen i det här avsnittet är ju att IF Metall speciellt ska uppmärksamma kvinnornas arbetsuppgifter och stärka kvinnors yrkesutveckling. Det här är kanske den enskilt viktigaste delen i hela vårt arbete med att utjämna könsmissiga löneskillnader. Här får vi väl självkritiskt säga att här har våra framgångar under den gångna kongressperioden varit ganska begränsade och det behöver vi förändra.

Mot den här bakgrunden yrkar jag bifall till förbundsstyrelsens förslag till handlingslinjernas slutsatser på avsnittet Vår arbetsplats.

I debatten deltog:

Mats Palm, 34 Borås
Håkan Lundberg, 48 MittSkåne
Leine Johansson, 38 Östra Småland
Jimmy Nilsson, 48 MittSkåne
Andreas Wahlman, 48 MittSkåne
Sebastian Borssén, 36 Göteborg
Hanna Alexandersson Kjellin, 40 Västbo-Östb
Zara Biske, 46 Blekinge
Caroline Olsson, 48 MittSkåne
Gunnar Pettersson, 4 Södra Västerbotten
Petra Lundström, 44 Halland
Jasmin Cosic, 26 Östergötland
Jenny Ernerdahl, 49 Nordvästra Skåne
Anders Ferbe, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens förslag till handlingslinjer, avsnittet Vår arbetsplats.

Andreas Wahlmans förslag om ändring av texten i första slutsatsen från ”IF Metall ska teckna rätt kollektivavtal på alla arbetsplatser ...” till ”IF Metall ska teckna rätt kollektivavtal på alla *våra* arbetsplatser...”.

Sebastian Borsséns förslag om ändring av texten i första slutsatsen från ”IF Metall ska teckna rätt kollektivavtal på alla arbetsplatser inom de områden där vi har medlemmar” till ”IF Metall ska teckna rätt kollektivavtal *på alla arbetsplatser inom vårt område där vi har medlemmar*”.

Zara Biskes, Jenny Ernerdahls, Petra Lundströms och Jimmy Nilssons förslag om ändring av texten i tredje slutsatsen från ”IF Metall ska speciellt uppmärksamma kvinnors arbetsuppgifter...” till ”IF Metall ska speciellt uppmärksamma kvinnors *arbetsituation*...”.

Håkan Lundbergs förslag om ändring av texten i tredje slutsatsen från ”...stärka kvinnors yrkesutveckling på arbetsplatsen och inom industrin” till ”...stärka kvinnors yrkesutveckling på arbetsplatsen *inom alla våra avtalsområden*”.

Mats Palms förslag om tillägg av ny slutsats med lydelsen ”IF Metall ska teckna sifferbestämda centrala avtal i syfte att fortsätta att vara lönenormerande”.

Leine Johanssons förslag om tillägg av ny slutsats med lydelsen ”Medlemmarna har bidragit genom åren med effektivisering som genererar större vinster för arbetsgivaren. IF Metalls mål till nästa kongress är att ta del av dessa vinster så det går mer till medlemmarna genom investering i arbetsmiljö och bättre arbetsvillkor”.

Hanna Alexandersson Kjellins och Leine Johanssons förslag om ändring av brödtexten i avsnittets åttonde stycke genom att stryka ”Det innebär också en öppenhet för förändringar av avtal och lag.”

Caroline Olssons förslag om ändring av brödtexten i avsnittets andra stycke genom att byta ordet styråra mot ”vägledande”.

Anders Ferbes förslag att remittera de under debatten lagda förslagen till kongressberedningen.

Kongressen beslutade

att **remittera** förslagen till kongressberedningen.

Protokollsanteckningar

Gunnar Pettersson deltog under debatten utan att lägga förslag. Han efterlyste utvärdering av hur beslutade handlingslinjer från föregående kongress har tagits om hand. Anders Ferbe svarade att förbundsstyrelsen tar med sig att under kongressperioden göra löpande utvärderingar så att det blir synligt även på avdelnings- och klubbnivå.

Jasmin Cosic deltog under debatten utan att lägga något förslag.

Föredragning Vår organisation

På grund av tidsbrist för kongressen avstod Anders Ferbe från att hålla sin föredragning på detta avsnitt.

I debatten deltog:

Michael Gustafsson, 15 Stockholms län
Bo Nordberg, 30 Bohuslän-Dal
Khuanla Chalardyaem, 36 Göteborg
Sarah Schultz, 40 Västbo-Östbo
Caroline Holmeberg, 36 Göteborg

Kim Petersson, 40 Västbo-Östbo
Hans Andersson, 4 Södra Västerbotten
Markus Hallén, 36 Göteborg
Linda Jansson, 36 Göteborg
Lars-Eric Jönsson, 51 Sydvästra Skåne
Monica Enarsson, 10 Dalarna

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens förslag till handlingslinjer, avsnittet Vår organisation.

Caroline Holmebergs förslag om tillägg till första slutsatsen som då får lydelsen ”IF Metall ska arbeta med att öka organisationsgraden med det fortsatta gemensamma målet att 2020 ha minst 85 procents organisationsgrad, med fokus på att organisera fler medlemmar och förtroendevalda inom bemanningsbranschen.”.

Michael Gustafssons förslag att andra slutsatsen får lydelsen ”IF Metall ska öka andelen kvinnor i beslutande och rådgivande organ på alla nivåer genom att motivera, stödja och öka utbildningsinsatserna. Målet om minst 30 procent kvinnor ska vara uppfyllt 2020, på central nivå och avdelningsnivå.”.

Markus Halléns och Linda Janssons förslag om tillägg sist i andra slutsatsen med lydelsen ”Parallellt med det kvantitativa målet ska ett kvalitativt jämställdhetsarbete bedrivas.”.

Hans Anderssons förslag om starkare skrivning i andra slutsatsen.

Sarah Schultz och Kim Peterssons förslag att tredje slutsatsen får lydelsen ”IF Metall ska stärka medlemskontakterna genom att besöka medlemmar på alla arbetsplatser varje år och lägga särskild vikt på arbetsplatser utan klubb.”.

Monica Enarssons förslag att tredje slutsatsen får lydelsen ”IF Metall ska stärka medlemskontakterna genom att besöka medlemmar och blivande medlemmar på alla arbetsplatser varje år och lägga särskild vikt på arbetsplatser utan klubb.”.

Khuanla Chalardyaems förslag om ny slutsats med lydelsen ”IF Metall ska anordna kurser och utbildningsinsatser på alla nivåer i förbundet för att öka intresse och kunskapsnivå om vårt internationella solidaritetsarbete.”.

Khuanla Chalardyaems förslag om ny slutsats med lydelsen ”IF Metall ska årligen anordna aktiviteter den 6 oktober för att uppmärksamma World Day Decent Work på alla nivåer i förbundet.”.

Lars-Eric Jönssons förslag om tillägg i första stycket i brödtexten om alla människors lika värde och att IF Metall ska verka för och vara ett antirasistiskt förbund.

Bo Nordbergs förslag om tillägg i brödtexten, efter tredje meningen i andra stycket, med lydelsen ”IF Metall ska också utvecklas i takt med den nya typ av industrialisering som vi också gärna medverkar till. När företagen rationaliseras blir det ofta väldigt få personer kvar och ännu färre med facklig utbildning och intresse. I framtiden måste vi därför öppna för nya former av begreppet ”lokal part”. Det innebär även en öppenhet för förändring av stadgar. Riksklubbar med förtroendevalda från olika platser i landet men inom samma företag ska bli en möjlighet.”.

Michael Gustafssons förslag om tillägg sist i brödtexten på avsnittet med lydelsen ”IF Metall ska upplevas som en öppen, levande och nära fackförening.”.

Hans Anderssons förslag om att i sista stycket stryka meningen ”Mångfald berikar förbundet.”.

Anders Ferbes förslag att remittera de under debatten lagda förslagen till kongressberedningen.

Kongressen beslutade

att **remittera** förslagen till kongressberedningen.

Protokollsanteckning

Efter förslag från presidiet fastställdes talartiden till två minuter innan debatten påbörjades.

Föredragning Vårt samhälle

På grund av tidsbrist för kongressen avstod Anders Ferbe från att hålla sin föredragning på detta avsnitt.

I debatten deltog:

Mikael Johansson, 48 MittSkåne
Tobias Lehto, 1 Malmfälten
Farshid Ghaffarnejad, 7 Gävleborg
Anders Ferbe, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Förbundsstyrelsens förslag till handlingslinjer, avsnittet Vårt samhälle.

Farshid Ghaffarnejads tilläggsyrkande till slutsatserna att ”IF Metall ska på alla nivåer kraftigt motarbeta främlingsfientlighet och rasism och försvara våra grundläggande värderingar.”.

Tobias Lehtos förslag om tillägg till andra slutsatsen, så att lydelsen blir ”IF Metalls avdelningar ska engagera sig i frågor som gynnar industriell tillväxt och sysselsättning i regionen *och verka för att denna tillväxt ska vara hållbar.*”.

Mikael Johanssons förslag om tillägg till tredje slutsatsen, så att lydelsen blir ”IF Metall ska aktivt stärka sitt fackligt-politiska arbete genom att engagera sig i politiska beslut som är viktiga för medlemmarna; i detta ska hela förbundet samverka med Socialdemokraterna och tillsammans med alla goda krafter *verka för alla människors lika värde samt motarbeta främlingsfientlighet och rasism.*”.

Anders Ferbes förslag att remittera de under debatten lagda förslagen till kongressberedningen.

Kongressen beslutade

att **remittera** förslagen till kongressberedningen.

Protokollsanteckning

Talartiden på detta avsnitt var en minut.

Fastställande av handlingslinjer

Förbundsordförande Anders Ferbe redogjorde för de förändringar av texten som hade gjorts efter de tre debattomgångarna. De reviderade handlingslinjerna fanns i ombudens Ipads, med synliga ändringsmarkeringar. En enig kongressberedning föreslog kongressen att fastställa de reviderade handlingslinjerna.

I debatten deltog:

Khuanla Chalardyaem, 36 Göteborg

Caroline Holmeberg, 36 Göteborg

Mats Palm, 34 Borås

Leine Johansson, 38 Östra Småland

Besim Matoshi, 40 Västbo-Östbo

Jasmin Cosic, 26 Östergötland

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

Kongressberedningens reviderade förslag till handlingslinjer.

Mats Palms förslag om tillägg av ordet siffersatta i första slutsatsen på Vår arbetsplats, så att lydelsen blir ”IF Metall ska teckna siffersatta riksavtal...”

Leine Johanssons förslag från debatten på avsnittet Vår arbetsplats att i avsnittets åttonde stycke stryka meningen ”Det innebär också en öppenhet för förändringar av avtal och lag.”.

Jasmin Cosics förslag att på avsnittet Vår arbetsplats, åttonde stycket, stryka ”och lag” så att sista meningen i stycket får lydelsen ”Det innebär också en öppenhet för förändringar av avtal.”.

Caroline Holmebergs förslag från debatten på avsnittet Vår organisation, om tillägg till första slutsatsen som då får lydelsen ”IF Metall ska arbeta med att öka organisationsgraden med det fortsatta gemensamma målet att 2020 ha minst 85 procents organisationsgrad, med fokus på att organisera fler medlemmar och förtroendevalda inom bemanningsbranschen.”.

Besim Matoshis förslag om bifall till det reviderade förslaget till handlingslinjer.

Anders Ferbes förslag om bifall till det reviderade förslaget till handlingslinjer.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens förslag till första slutsats på avsnittet Vår organisation

att **fastställa** det reviderade förslaget till handlingslinjer.

Protokollsanteckningar

Talartiden på detta avsnitt var en minut.

Khuanla Chalardyaem, 36 Göteborg, deltog i debatten utan att lägga något förslag.

Mats Palms, Leine Johanssons och Jasmin Cosics förslag behandlades inte. Endast slutsatserna var föremål för debatt. Samtliga förslag till förändringar av dessa skulle framföras under debatten på respektive avsnitt och inga nya förslag kunde läggas vid fastställandet.

Fastställda handlingslinjer

Handlingslinjerna formulerar mål och strategier inom viktiga områden för IF Metall. Inom varje område anges konkreta mål och inriktningar för förbundets arbete under den kommande kongressperioden. Handlingslinjerna har tre huvudavsnitt:

- Vår arbetsplats
- Vår organisation
- Vårt samhälle

Handlingslinjerna täcker inte in hela förbundets verksamhet. Vid sidan av de frågor som behandlas i handlingslinjerna bedrivs ett kontinuerligt arbete inom hela vårt fackliga område med utgångspunkt i kongressens och förbundsstyrelsens beslut.

Handlingslinjerna är kongressens styrdokument för den kommande kongressperioden och sätter fokus på några områden som ska vägleda verksamheten på alla nivåer i förbundet.

Handlingslinjerna har särskild betydelse för det arbete som bedrivs på arbetsplatser och i våra avdelningar. På nationell nivå ska det lokala arbetet understödjas genom aktivt arbete med avtal och överenskommelser med våra motparter, påverkan, utbildning och opinionsbildande aktiviteter i övrigt.

Efter kongressen kommer förbundsstyrelsen att besluta om förbundsstyrelsens verksamhetsplan där aktiviteter för att uppfylla handlingslinjernas slutsatser kommer att planeras. På motsvarande sätt bör avdelningar och klubbar basera sina verksamhetsplaner på de mål och inriktningar som handlingslinjernas slutsatser innehåller.

Vår arbetsplats

Kollektivavtalet är grunden för de anställdas rättigheter och för ett fackligt inflytande på arbetsplatserna. Det skyddar och stärker medlemmarna. Det ger trygghet och utvecklingsmöjligheter. Det anger minimivillkoren på arbetsplatserna. Därför behöver det finnas kollektivavtal på alla arbetsplatser inom förbundets verksamhetsområde där IF Metall har medlemmar.

Industriavtalet har i två decennier tjänat sitt syfte som vägledande för lönebildningen där den konkurrensutsatta industrin är normerande för löneökningstakten på den svenska arbetsmarknaden. Resultaten talar för sig själva: en stabil ekonomisk utveckling och kontinuerligt stigande reallöner för de anställda. Industrins konkurrenskraft och lönsamhet ger möjligheter till ökade investeringar och bättre arbetsvillkor för medlemmarna.

För IF Metalls medlemmar är rikstäckande kollektivavtal med löneökningar ett prioriterat mål. Senare års utveckling med så kallade sifferlösa avtal på delar av arbetsmarknaden är problematisk. Dels bäddar de för mindre transparens i lönebildningen, dels riskerar de att undergräva principen om den konkurrensutsatta sektorns märkessättning för löneökningstakten på arbetsmarknaden.

IF Metall ska även i fortsättningen kräva så bra avtalsinnehåll och löneökningar som möjligt utan att äventyra konkurrenskraften och jobben.

Samarbetet inom Facken inom industrin och samordningen inom LO är viktiga medel för att nå våra avtals- och lönepolitiska mål.

IF Metall arbetar också för att få fler internationella ramavtal i internationella företag. Avtal som baseras på respekt för fackliga och mänskliga rättigheter och företagens ökade sociala ansvar. I vår organisation verkar vi genom fackliga utbildningar för att öka intresset och kunskapen om vårt internationella solidaritetsarbete.

IF Metall ska vara med och forma framtidens industriarbete. En effektiv produktion i företagen är den grund som hållbara arbeten måste bygga på. Trygga och utvecklande jobb är vägen för att möta företagets flexibilitetskrav. Otrygga anställningar, utarmade jobb och bristande kompetensutveckling är fel väg. Den stärker inte Sveriges konkurrenskraft och den skapar inte det välfärdssamhälle som vi vill se.

IF Metall vill finna lösningar som ger medlemmarna utveckling i jobbet, anställningstrygghet och rätt till fungerande omställning. Därför ska vi medverka till lösningar som kan trygga medlemmarnas utveckling och anställningsbarhet. Det innebär också en öppenhet för förändringar av avtal och lag.

Hållbart arbete handlar om ett bättre sätt att organisera arbetet, om betydelsen av kompetensutveckling när produktionstekniken förändras, det handlar om jämställda möjligheter att utvecklas i arbetet och det handlar om en god arbetsmiljö.

Vi behöver utbilda oss i den nya tekniken, i hur vi bygger organisation och lönesystem som främjar utveckling och produktivitet och som förhindrar att någon slits ut eller skadas i arbetet.

Digitaliseringen är en teknikförändring med stor potential som förändrar industrin och medlemmarnas arbetsvillkor. Det påverkar också hur vi organiserar oss i en framtid med alltmer gränsöverskridande arbetsuppgifter och arbeten.

Av förbundets program för framtidens industriarbete framgår vilka åtgärder IF Metall vill prioritera på detta område.

Slutsatser

- IF Metall ska teckna riksavtal med löneökningar och rätt kollektivavtal på alla arbetsplatser inom våra områden där vi har medlemmar.
- IF Metall ska vara en aktiv part i företagets utveckling av teknik, organisation och arbetsmiljö för att säkerställa hållbara, utvecklande och trygga arbeten för medlemmarna.
- IF Metall ska speciellt uppmärksamma kvinnors arbetssituation och göra särskilda insatser för att stärka kvinnors yrkesutveckling på arbetsplatsen och inom alla våra avtalsområden.

Vår organisation

IF Metall är medlemmarnas organisation och tillsammans formar vi framtiden. Vårt fackförbund ska vara jämställt, kompetent, utstråla kraft och uthållighet. Vi är en öppen, levande och nära fackförening. Vi vill påverka beslutsfattare och opinionsbildare. Vi vill ha en stark position i samhällsdebatten. IF Metall utgår från alla människors lika värde. Vi är en feministisk och inkluderande organisation, där genusperspektivet präglar våra beslut och vår inriktning.

IF Metalls styrka är en hög organisationsgrad. Vi ska behålla och stärka medlemmarna samtidigt som vi lägger kraft på att rekrytera nya. Starka klubbar och välutbildade förtroendevalda är en nyckel till att öka organisationsgraden. Det gör också våra kollektivavtal starka. Det är viktigt med hög organisationsgrad över hela arbetsmarknaden och speciellt bland unga människor. Dels för att dessa inte sällan är mer utsatta för arbetsgivares godtycke, dels för att de i särskild grad bär vår framtid. Det ska vara tydligt att medlemskap i IF Metall också är viktigt för dem som inte har en tillsvidareanställning. Vårt mål är att organisera alla industriarbetare på våra arbetsplatser oavsett anställningsform. Viktigt är också att organisera fler medlemmar inom bemanningsbranschen. Alla ska få frågan om att bli medlem!

Medlemmarnas delaktighet, önskemål och behov ska prägla IF Metalls verksamhet. Tillsammans bygger vi en demokratisk folkrörelse med gemensamma värderingar och mål.

IF Metall ska den kommande kongressperioden prioritera strategiska insatser för att ytterligare stärka det lokala arbetet. Det fackliga arbetsplatsarbetet är en omistlig del av IF Metall och det ska understödjas genom ett välutvecklat nät av avdelningar.

Arbetsplatsbesöken på mindre arbetsplatser är särskilt viktiga tillfällen för rekrytering av nya medlemmar. Det ska märkas när IF Metall är närvarande på arbetsplatserna. Även avtalsrörelserna ska användas i organiserande syfte. Organisering av medlemmar är ett uppdrag för alla nivåer i förbundet. Vi ska bli bättre på att visa vilka möjligheter alla

medlemmar har att påverka verksamhet och beslut. Vi ska erbjuda alla medlemmar facklig utbildning. Det fackliga uppdraget ska stärkas genom breda medlemsutbildningar, men också via spetsutbildningar. IF Metall ska vara mötesplatsen för den som vill påverka förhållandena på sin arbetsplats och i samhället.

Vi behöver fler förtroendevalda och de behöver i än högre grad återspegla de olika bakgrunder och förutsättningar som finns bland medlemmarna. Normer och strukturer behöver förändras. Därför driver vi ett kvalitativt jämställdhets- och mångfaldsarbete. Vi ska fortsätta öka andelen kvinnor på strategiska fackliga uppdrag, få in fler ungdomar och personer med utländsk bakgrund i våra beslutande organ.

Slutsatser

- IF Metall ska arbeta med att öka organisationsgraden med det fortsatta gemensamma målet att 2020 ha minst 85 procents organisationsgrad.
- IF Metall ska öka andelen kvinnor i beslutande och rådgivande organ, genom att motivera, stödja och öka utbildningsinsatserna; målet om minst 30 procent kvinnor ska vara uppfyllt 2020 på central nivå och avdelningsnivå.
- IF Metall ska stärka medlemskontakterna genom att träffa medlemmar på alla arbetsplatser varje år och lägga särskild vikt på arbetsplatser utan klubb.

Vårt samhälle

IF Metall är medlemmarnas röst på arbetsplatsen för att utveckla villkor och möjligheter i arbetslivet, men har även ett uppdrag att verka för medlemmarnas gemensamma intressen i hela samhället.

Det handlar om politisk påverkan på regering, riksdag och andra beslutsfattare på alla nivåer. Vi har också valt att utveckla den facklig-politiska samverkan med det socialdemokratiska partiet. IF Metall kommer med kraft att arbeta för en socialdemokratiskt ledd regering även efter valet 2018.

IF Metalls medlemmar har de unika erfarenheter som behövs i politiken för att utveckla bra villkor på arbetsmarknaden, de bästa förutsättningarna för svensk industri och för att bygga ett rättvist välfärdssamhälle. Politiken stärks genom att medlemmar tar plats i de politiska samtalen och väljs till förtroendeuppdrag.

Vi ska fortsätta diskutera och öka kunskaperna om de samhällsproblem som kan vara grogrund för rasism och främlingsfientlighet bland medlemmar, förtroendevalda, anställda och samhället i stort.

Arbete åt alla är vårt viktigaste politiska mål. Industrierbetarnas jobb och trygghet beror på hur väl svensk industri klarar den internationella konkurrensen. Men det är också avgörande för hela Sverige att industrin utvecklas och investerar i vårt land. Staten bör främja en utveckling där företag utvecklar hållbara arbeten och satsar på de anställdas utbildning. Här kan Sverige utveckla fördelar i konkurrensen med andra länder.

Staten har en viktig uppgift att samverka med industrin för att utveckla forskning, infrastruktur, energiförsörjning m.m. som stärker långsiktiga industriinvesteringar. Staten ska underlätta för företag att utveckla nya produkter, effektivare processer och nya jobb i Sverige.

När teknikutvecklingens digitalisering och robotisering påverkar industrierbetarnas vardag vill vi se ett närmare samarbete mellan fack, företag och stat i utvecklandet av nya former för utbildning och kompetensutveckling som matchar förändrade kompetenskrav.

Industrins utveckling och omställning skapar fördelar för hela Sverige, men industrierbetarna bär de största bördorna genom högre risk för arbetslöshet. Dessa bördor blir tyngre att bära om inte samhället kliver in och tar ansvaret för rimliga villkor för dem som behöver omställning. Företagen bör också vara beredda att ta sin del av ansvaret. Annars hotas hela omställningen på arbetsmarknaden.

IF Metalls avtal om omställning bidrar till bättre villkor, men har tillkommit som komplement till de offentliga systemen. Starka trygghets- och omställningssystem gynnar hela samhället och är därför en central uppgift för politiken. Trygghetssystemen ska vara

solidariskt och gemensamt finansierade, och medverka till rättvis och jämlik riskutjämnning mellan olika grupper. En annan prioriterad framtidsfråga är att utveckla ett mer hållbart pensionssystem över generationer.

Slutsatser

- IF Metall ska på alla nivåer driva på utvecklingen av utbildnings- och omställningsmöjligheter för alla medlemmar och minska de otrygga anställningarna.
- IF Metalls avdelningar ska engagera sig i frågor som gynnar hållbar industriell tillväxt och sysselsättning i regionen.
- IF Metall ska aktivt stärka sitt fackligt-politiska arbete genom att engagera sig i politiska beslut som är viktiga för medlemmarna; i detta ska hela förbundet samverka med Socialdemokraterna och tillsammans med alla goda krafter kraftigt motarbeta främlingsfientlighet och rasism och försvara våra grundläggande värderingar.

Dagordningens punkt 22 Kongressens uttalanden

Under kongressdagarna den 19–22 maj behandlade kongressen följande förslag till uttalanden:

- Respekt för mänskliga och fackliga rättigheter
- Stärk Sverige – utveckla industriarbetarnas kompetens!
- Teknikcollege fortsatta framgång måste säkras

Kongressen beslutade

att **godkänna** förslagen till uttalanden.

Uttalande

Respekt för mänskliga och fackliga rättigheter

En öppen värld, där länder samarbetar, där människor möts över gränserna och lär känna varandra bidrar till demokratiutveckling, minskad fattigdom, fred och frihet. Fri och rättvis handel är här en viktig del.

En öppen värld bidrar till bättre levnadsvillkor när hållbara jobb med goda villkor skapas. Utvecklingen går dock långsamt och alla människor har inte fått det bättre. Inkomstklyftor växer, koncentrationen av förmögenheter växer. Multinationella företag får ökat inflytande på bekostnad av valda politiska församlingar.

På många håll förnekas anställda rätten att organisera sig, arbetsvillkor försämras, fackföreningar motarbetas och förbjuds. Fackligt aktiva förföljs, trakasseras, misshandlas och till och med mördas i sin kamp för fackliga fri- och rättigheter.

Ansvaret faller tungt på de länder som inte lever upp till standarden i ILO-konventionerna och andra internationella regelverk. Stort ansvar faller även på företagen.

Många företag uttrycker att de anställda är företagets viktigaste resurs. I ensidigt antagna uppförandekoder ställer man sig bakom internationella konventioner, men i praktiken saknar många av deras anställda grundläggande möjligheter till påverkan och inflytande över sitt arbete eller i företaget.

Sveriges system på arbetsmarknaden bygger på samverkan mellan fack och företag. Parterna samarbetar kring företagets utveckling, avtal tecknas om arbetsvillkor och löner. Samhället bidrar med aktiv arbetsmarknadspolitik och trygghetssystem. Allt detta skapar stabilitet på arbetsmarknaden. Det har varit bra för arbetstagare, företag och hela samhället.

Parterna vet att samverkan mellan arbetstagare, deras fackliga organisationer och företag fungerar. Anställda som synliggörs, vars uppfattningar efterfrågas, som inkluderas i utvecklingen och som ges möjlighet att påverka sin egen situation mår bättre och bidrar mer till företagets utveckling.

Den svenska regeringens initiativ ”Global Deal” syftar till att förbättra förhållandena på arbetsmarknader och i företag över hela världen. Idén är att få länder och företag att utveckla former för samverkan via förhandlingar och kollektivavtal. Så kan stabilitet och förutsägbarheten i företag och länder öka.

IF Metall konstaterar att företag och arbetsgivarorganisationer i Sverige och utomlands visat svalt intresse för ”Global Deal”, trots att egna policys är i linje med ”Global Deals” intentioner och trots att företagen vet att samverkan är bra.

IF Metall står bakom ”Global Deal”. Vi uppmanar svenska företag och arbetsgivarorganisationer tillsammans med de fackliga organisationerna att göra detsamma. Att respektera fackliga rättigheter och att utveckla samverkansformer med de anställda och deras fackliga organisationer i alla sina verksamheter i världen borde vara självklart.

Fler behöver visa sitt stöd för ”Global Deal” och i praktiken visa att de genom respekt och samarbete vill delta i en utveckling som är bra för företag, för anställda och för de länder man verkar i. På så sätt kan fler bli vinnare i globaliseringen.

IF Metalls kongress den 20 maj 2017

Uttalande

Stärk Sverige – utveckla industriarbetarnas kompetens!

Kompetens är den avgörande frågan i den snabba och genomgripande utveckling som följer i digitaliseringens spår. Återkommande chanser till lärande i arbete ger människor möjligheter till utveckling i arbetslivet och förebygger risker för långvarig arbetslöshet. Kompetens möjliggör framtidens industriarbete på arbetsplatser som finns och utvecklas i hela Sverige.

Bättre system för omställning och utveckling är till nytta både för industrin och samhället. Ökad produktivitet och konkurrenskraft tryggar jobb och arbetslöshetsriskerna minskar. Sverige ska därför ha världens bästa kompetensutvecklings- och omställningssystem!

Lärandet i arbetslivet handlar om människors utveckling genom hela arbetslivet, och detta behöver märkas i hur politiken stödjer kompetensutveckling, såväl inom industrin som på hela arbetsmarknaden. Lärandet ger dagens och framtidens arbetsplatser kapacitet att möta teknikutvecklingens möjligheter. Kompetens är nyckeln för att trygga industriarbetarnas anställning och möjligheter till utveckling i jobbet. Det förebygger risker för långa perioder av arbetslöshet och underlättar nödvändiga strukturförändringar.

Vad Sverige framför allt behöver är ett lyft för lärandet i arbete – kompetensutveckling – för människor som befinner sig i arbete. På den vägen blir Sverige starkare.

IF Metall vill, i samverkan med de avtalsbärande parterna på arbetsmarknaden, arbeta hårt för att ett nationellt system för kompetensutveckling blir verklighet.

Insatserna för lärande i arbetet bör stödja arbetsplatsernas arbete med att identifiera kompetensbehov och utforma eller nå fram till utbildningar som möter behoven. Här är branschvalideringen Industriteknik Bas ett viktigt verktyg att använda. Det arbetsplatsnära engagemanget för lärande i arbetet ökar också möjligheten för nytillkomna på arbetsmarknaden att komma i jobb.

IF Metall fortsätter verka för att det nationella systemet för korttidsarbete vid djupa kriser utvecklas till att omfatta stöd för kompetensutveckling. Centralt för att göra systemet konkurrenskraftigt är att det blir mer flexibelt så att det kan användas i praktiken, exempelvis om en bransch hamnar i en tillfällig kris. Avgörande är också att utbildning och kompetensutveckling byggs in i systemet så att företagens och de anställdas konkurrenskraft ökar när systemet används.

För att ta ett helhetsgrepp kring frågan ser vi dock ett behov av att även politiken kommer med ordentligt i matchen. Det är dags nu att den S-ledda regeringen sjsätter konkret politik!

Vi vet att kompetens bygger Sverige starkare. IF Metall vill därför att regeringen

- i samverkan med de avtalsbärande parterna på arbetsmarknaden, tar fram ett nationellt system för kompetensutveckling i arbetslivet.
- ökar insatserna för att förverkliga validering på industrins arbetsplatser.
- tillsammans med parterna, gör det svenska systemet för korttidsarbete mer konkurrenskraftigt genom möjligheten till kompetensutveckling.

IF Metalls kongress den 20 maj 2017

Uttalande

Teknikcollege fortsatta framgång måste säkras

Det är nu snart 15 år sedan som vi, industrins parter, konstaterade att det svenska utbildningssystemet inte levererade det industrin behövde. En tydligt nedåtgående spiral där utbildningar mot industrin inte prioriterades fick till följd att företagen inte engagerade sig och ungdomar valde andra utbildningsvägar. Det saknades helt en röd tråd mellan de olika nivåerna i utbildningssystemet.

För att undvika en katastrof beslutade vi oss för att göra något och tog saken i egna händer. Vi utvecklade Teknikcollege. Konceptet utvecklades tillsammans med våra motparter som snabbt förstod behovet av att anpassa en utbildning efter industrin. Vi skapade ett sammanhållet nationellt koncept med tydliga kvalitetskriterier och strukturer för samverkan mellan kommuner, mellan ungdomsutbildning och vuxenutbildning och inte minst mellan skola och arbetsliv. Grundtanken är att utbildningar som riktar sig mot industrin ska utformas utifrån industrins behov.

I dag finns Teknikcollege i 25 regioner, hos drygt 140 utbildningsanordnare i samverkan med runt 3 000 företag. Ett tydligt tecken på att vi är inne på rätt väg är att andra branscher har följt efter genom exempelvis vård- och omsorgscollege och IF Metall deltar nu i uppbyggnaden av motorbranschcollege utifrån samma grundprinciper. En annan positiv signal är att OECD nyligen framhöll Teknikcollege som en förebild som andra länder bör dra nytta av när de utformar sina utbildningssystem.

Men vi kan inte luta oss tillbaka och vara nöjda med vad vi har åstadkommit hittills. Vårt engagemang måste fortsätta med samma styrka. För att det svenska utbildningssystemet ska kunna ligga i framkant krävs att många företag engagerar sig. Det är ett arbete som kräver både tid och resurser och det finns inga genvägar.

Det ställer samtidigt krav på politiken. På lokal nivå krävs att tekniska utbildningar prioriteras och att utrymme ges för samverkan inom ramen för Teknikcollege. Det handlar om ekonomiska resurser och ett tydligt ledarskap.

På nationell nivå efterfrågar vi en större lyhördhet för industrins behov när det gäller utbildningspolitiken. Vi har länge efterfrågat en yrkesinriktning på teknikprogrammet, mer undervisningstid för tekniska utbildningar inom gymnasieskolan och en mer långsiktig vuxenutbildning knutet till industrins behov.

Vi behöver också stöd i det praktiska arbetet. Samverkan kostar pengar. Ett strukturerat, kvalitetsinriktat utvecklingsarbete på lokal, regional och nationell nivå kräver resurser för att utvecklas vidare. Vi ser att vi skulle kunna använda Teknikcollege till så mycket mer om vi hade större ekonomiska möjligheter. Strukturen finns, nätverken finns och kunskanden finns men de ekonomiska förutsättningarna är otillräckliga. Från en S-ledd regering hade vi väntat oss en lyhördhet för dessa behov, men hittills har vi bara blivit hänvisade till att söka EU-stöd och enstaka projekt som då och då erbjuds. Inte ens yrkesutbildningens år 2016 innebar något ekonomiskt stöd för Teknikcollege.

IF Metalls uppmaning till Sveriges regering är därför: Överge inte Teknikcollege. Bidra till att fortsätta utveckla och förädla ett koncept anpassat efter Sveriges och industrins utveckling. Vi kan mer, vi vill mer, och vi skulle kunna uppnå mycket, mycket mer. Men då behöver vi politikens stöd.

IF Metalls kongress den 22 maj 2017

Dagordningens punkt 23

Firmateckning

Föredragning

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Under denna punkt har vi att fatta ett formellt beslut.

Förbundsstyrelsen föreslår att kongressen på sedvanligt sätt ger förbundsstyrelsen fullmakt att företräda förbundet och teckna dess firma beträffande alla rättsliga angelägenheter och att förbundsstyrelsen sålunda bland annat äger att kära och svara för förbundet inför domstol samt hos myndigheter, banker och enskilda utkvittera förbundet tillkommande medel och värdehandlingar.

Jag föreslår bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens förslag.

Dagordningens punkt 24

Beslut om stadgarnas ikraftträdande

Föredragning

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Förbundsstyrelsen föreslår att förslag till stadgeförändringar, utom avseende § 18 mom. 1, träder i kraft den 1 juli 2017.

Jag föreslår bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Kongressen beslutade

att **bifalla** förbundsstyrelsens förslag.

Dagordningens punkt 25

Andra frågor

Kongressordföranden: Inga andra frågor anmäldes vid dagordningens fastställande, varför vi lämnar denna dagordningspunkt.

Dagordningens punkt 26 Kongressens avslutning

Avtackningar

Anders Ferbe, förbundsstyrelsen: Vi ska nu ha lite avtackningar. Samtliga som kommer att avtackas här uppe kommer att få ett gåvobevis för Unicef och Bris, liksom övriga som har medverkat på vår kongress.

Det här är alltid high risk, när man ska försöka få fram vilka som har avgått under kongressperioden och vilka som avgått i samband med kongressen. Vi har försökt att få ihop alla, men är det någon som sitter och väntar på sitt namn och som vi missat, så säg till.

Vi börjar med dem som nu lämnar förbundsstyrelsen – Bjarne Rasmussen och Jamal El-Haj. Det är ytterligare två som under kongressperioden har lämnat förbundsstyrelsen, men som inte är här. Det är dels Monika Theodorsson, som valdes till ordinarie ledamot 2008 och som sedan tillträdde som förbundssekreterare 2010. Hon lämnade sitt uppdrag i april 2015. Sedan är det Bert Johansson, som pensionerades under kongressperioden. Bert är en stark representant för stålindustrin i Sverige och inte minst SSAB i Luleå. Vi kan berätta många historier om Bert, men vi spar det till ett annat tillfälle.

Låt mig nu först vända mig till Bjarne. Bjarne har suttit en bra stund i förbundsstyrelsen. Han valdes 2001 in i Metalls dåvarande förbundsstyrelse och omvaldes 2004. Han deltog på sitt första förbundsstyrelsemöte på Luciadagen, den 13 december 2001. Ett av de första besluten som han var med och fattade var att adjungera Stefan Löfven till förbundsstyrelsen och förbundsstyrelseberedningen. Apropos hur man sluter cirklar. Bjarne valdes på konstituerande kongressen 2005 till ordinarie ledamot i förbundsstyrelsen för IF Metall från 2006 och omvaldes på kongresserna 2008, 2011 och 2014 till ordinarie ledamot.

”Rasmus” är en klok gubbe med rik stålerefarenhet. Han kommer från Degerfors järnverk, och ni som har följt utvecklingen om stålindustrin, ni vet att det har varit nedläggningshotat i många år, nästan lika många år som Bjarne. Han har gjort ett fantastiskt arbete som klubbordförande under många år. Han har fått slita med omstruktureringar, ägarbyten, neddragningar, upptaktningar, ja ni vet hur det ser ut. Och det som är så skoj är att Degerfors järnverk fortfarande lever. Det har varit nedläggningshotat i snart hundra år, men det lever fortfarande. En av dem som har sett till att det lever, det är Rasmus – en oerhört stark företrädare för alla förbundets medlemmar. Stort tack Bjarne!

Jamal valdes på konstituerande kongressen 2005 till ordinarie ledamot i förbundsstyrelsen för IF Metall och tillträdde 2006. Han omvaldes vid kongresserna 2008, 2011 och 2014 till ordinarie ledamot i förbundsstyrelsen och avgick som ordinarie förbundsstyrelseledamot sommaren 2016 för att gå in som tjänstgörande ersättare i Sveriges riksdag.

Jamal är en stark förespråkare för facklig-politisk samverkan. Han har bidragit med sin erfarenhet, sin bakgrund och sin erfarenhet från Skåne – både ur ett arbetsplatsperspektiv, men också ur ett politiskt perspektiv. Han var en av de första i förbundsstyrelsen som lyfte frågorna om Sverigedemokraternas utbredning. Det var på ett av de första styrelsemötena 2006. Vi är väldigt glada att ha Jamal i riksdagen. Vi utgår ifrån att alla skåningar, som har chansen att påverka detta, ser till att han så småningom, efter typ 30 år, kan avtackas också som den ledamot som suttit längst i Sveriges riksdag. Tack så mycket Jamal!

Bo Karlsson är från avdelning 3 Norra Västerbotten och har en anställning på Boliden. Bosse är en av dem som har funnits med under väldigt lång tid. Efter 18 år som förtroendevald revisor lämnar nu Bosse uppdraget. Han har under de senaste kongressperioderna fungerat som sammankallande i revisorsgruppen och det har varit en enorm trygghet med Bosses långa erfarenhet och sin klokhet. Du ska ha stort tack för alla dina år som förtroendevald revisor. Tack så mycket Bosse!

Nu till ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen som har lämnat uppdraget under kongressperioden eller i samband med denna kongress: Björn Olsson, Lars-Olof Petersson, Anneli Gryting, Sofia Amløh, Göran Gustafsson, Tomas Nilsson, Magnus Riikonen, Catharina Hellerstedt, Kennet Carlsson, Karin Berger och Kjell Persson. Karin och Kjell är inte på plats.

Vi har också ersättare för förbundsfunctionärerna i förbundsstyrelsen: Gunnar Larsson och Angelica Teiffel.

Svårigheten att vara ersättare i IF Metalls förbundsstyrelse är att man knappt alls får tjänstgöra. Det är en så enormt hög närvaro av ordinarie ledamöter. Det enda klagomålet som brukar komma till en förbundsledning det är från ersättarna, att de aldrig får tjänstgöra. Det är naturligtvis inget klagomål egentligen, för det är ju väldigt berömande för dem som sitter som ordinarie.

Flera av er har bytt jobb och gått till andra tjänster. Ni ska ha ett stort tack för att ni har varit med och förgyllt våra tillfällen när vi har stor-FS minst en gång per år, då även ersättarna är med. Stort och varmt tack till er alla!

Sedan har vi en ersättare för revisorer, Sten-Åke Ek från Kronoberg, men han är inte på plats.

Vi har granskningskommittén, som ju lades ned i samband med den här kongressen. Jag ber att Kent Bursjö, Jan Eriksson, Jimmy Faltin, Joachim Norelius och Jonas Larsson kommer fram. Däremot inte Kent Eriksson, som ju bibehåller ett annat valt uppdrag från kongressen.

Granskningskommittén har under den här kongressen präglats av stor ödmjukhet. Jag vet inte hur många gånger Kent har berättat hur många nomineringar de har fått in. Bra jobbat! Ni ska ha stort tack för ert uppdrag i granskningskommittén, som inte bara har bestått i att vara valberedning under kongressen. Som ni minns var det bland de första beslut vi fattade här på kongressen att godkänna verksamhetsberättelserna. Det är det här gänget som har sett till att de har granskats på ert uppdrag. Stort tack, kamrater!

Vi har också Joakim Samuelsson, som varit ersättare i granskningskommittén, samt några som lämnat granskningskommittén under kongressperioden: dels Camilla Stridh, ordinarie, dels Morgan Fagerström, ordinarie, och Niklas Johansson, ersättare, som inte är på plats.

Ledamöter i valberedningen som inte finns med i den kommande valberedningen: Pär-Ola Olausson och även Mikael Andersson, som inte är på plats. Vi har också ersättare i valberedningen: Marie Lindqvist, som bytt förbund, och även Sabahudin Varenikic som inte är på plats. Tack så hemskt mycket!

Sedan har vi presidiet: Angelica Teiffel, Erika Larsson, Lennie Håkansson och Peter Johansson, som suttit kongressordförande, samt deras ersättare Jenny Ilke Hjelm och Simon Petersson. De båda har hela tiden suttit i beredskap för att kunna hoppa in. Jag tycker att presidiet har gjort ett fantastiskt arbete under kongressen. Jag vill verkligen att vi hedrar det gänget, för det är tufft. Den rutin som de visar i kontrapositionsvoteringar – bara ordet är svårt att säga, då ska ni tänka på hur det är att göra. Fantastiskt arbete, stort tack presidiet!

Vi ska ta in några till som har gjort att den här kongressen fungerat. Den första är häxmästaren själv, Mats Abrahamsson. Ni vet, spökrösten, han som faktiskt med hela sitt gäng håller ihop det hela. Mats får symbolisera allt det tekniska stöd vi har fått från gänget bakom scenen och som gjort att det här fungerat. Tack så mycket Mats!

Sedan tycker jag också att vi ska tacka Jacke Sjödin. Vi vet att du kanske gör någonting mer under eftermiddagen, men vill passa på att tacka dig ihop med övriga.

Sedan vill jag ha fram två personer till, som får representera all den personal som i många månader har arbetat med kongressen. Det är omöjligt att nämna alla, men jag väljer att nämna Britt Gomez och Lotta Oscarsson. När jag en gång i tiden började på förbundskontoret så förstod jag aldrig arbetet bakom en kongress. Sedan jag började där har jag försökt att förstå hela det jobbet. Jag har själv haft förmånen att sitta som ordförande i kongresskommittén ett antal kongresser – det är en gigantisk apparat. Ni märker förhoppningsvis ingenting av det, för det bara rullar på. Det flyter på, det kommer i rätt ordning

och tiden hålls, det går ihop sig i slutändan i alla fall. Det är planering, planering, planering. Britt och Lotta är de som har jobbat hårdast med kongressen och jag vill verkligen att ni ger dem båda som representanter för alla personalkategorier som är förutsättningen för en kongress en stor och värmande applåd!

Anders Ferbes avslutningstal

Det här är mitt sista framträdande som förbundsordförande. Jag lovar, var inte oroliga. Det är klart att efter de här åren, som blivit ganska många, är det lätt att bli lite nostalgisk. Men nostalgi är ett farligt gift. Det är tillbakablicken över ett Sverige som det var förr. Nostalgin ger det förflutna ett vackert ljus och beskriver framtiden i dimmiga gråtoner. Den riskerar skapa ett liv där var och en ser till sina egna intressen först, och blundar för andras.

Mot nostalgins gift står vardagens engagemang. Engagemanget för och tillsammans med arbetskamrater. För styrka att förverkliga förändring kräver sammanhållning. Vår sammanhållning, vår samhörighet, den är framåtblickande, den är inte nostalgisk. Och den kräver en orubblig tilltro till att alla människor är lika mycket värda.

Vårt förbund är fullt av kämpar, vardagens hjältar. Vi är 129 år av förfluten kamp. Men det viktiga med detta är att vi knyter band och ser att andras gärningar har burit oss ända hit, hit till vår kongress här och nu.

Vardagens hjältar genom historien är inte glömda. Deras gärningar fortsätter att tala, de talar genom er, kamrater. Ni är det nya decenniet av facklig kamp. Ni är vårt kämpande förbund, arbetsplatsernas nuvarande och framtida hjältar. Era gärningar bär vårt förbund in i framtiden. Ni har under den här kongressen visat att ni vill och kan bära facklan vidare. Ni har visat att lågan fortsätter att brinna med intensiv glöd.

Ni ser framåt. Ni skapar förändring. Ni visar att IF Metall aldrig kommer att välja att krypa in i det egna skalet eller stänga oss ute från omvärlden. Utveckling och framåtanda skapar målkonflikter, och därmed behov av prioriteringar, avvägningar och vilja att möta utmaningar.

Vi i IF Metall väljer aldrig de enkla lösningarna eller hänfaller till populism. Ni vet hur vi är, hellre en statlig utredning som ger reformunderlag än plakat som säger ”Allt nu, annars avgå”.

Vi är alla en viktig del av engagemanget för att göra Sverige bättre på riktigt. Vårt engagemang kan förverkliga människors frihet. Mitt budskap till er som tar IF Metalls engagemang vidare är, fortsatt att se helheten. Se hela människan, se människans hela tillvaro.

80 procent till 80 procent är knappast hela svaret på arbetslivets utmaningar. Det är delar i en större berättelse. Se till att fortsätta vara en del av den stora berättelsen, då kommer förbundet att fortsätta vara den enskilt starkaste kraften på svensk arbetsmarknad.

Vi tar ansvar för hur löner och villkor i arbetslivet sätts i Sverige. Vi tar ansvar för samhällsutvecklingen. Vi bär vår del av ansvaret med stolthet. Vi gör det, för hos oss är startpunkten människan. Människans lika värde. Människor som finns i arbete runt om i landet, i tvätterierna, på verkstäderna, i stålverken, i gruvorna ovan eller under jord, på gotländska kalkbrott eller hos underhållsfirmornas bilburna fixare. På alla de platser där våra medlemmar jobbar, där ska vi som fackförbund vara, oavsett var det är för anställningsform. Vi ska vara där.

Men vi är inte bara till för dem som har arbete. Vårt ansvar är större när vi har människan som startpunkt. Det handlar också om dem på väg till arbete, exempelvis tonårstjejen som jag mötte för ett tag sedan, som gick i utbildning på industritekniska programmet på Göteborgs tekniska College.

Startpunkten är människan som i vuxen ålder ser chansen till utveckling genom yrkeshögskolans spetsutbildning, eller omskolning via Yrkesvux. Startpunkten är människan i arbetsmarknadspolitiska insatser, kanske nyligen kommen från krigets faser i Syrien till en praktikplats på Linde Maskin i Lindesberg. Startpunkten är människan som

lider av sjukdom eller vårdbehov och som trots sina bekymmer kan känna trygghet i välfärdens finmaskiga nät.

Startpunkten är också människan som efter ett långt arbetsliv med yrkesstolthet och arbetskamrater är på väg in i pensionärsrollen. En roll som ska fyllas med mer än att mata duvor och meta abborre. Vårt engagemang finns även där. Vårt engagemang här på kongressen för rättvisa pensioner, delpension och avtalspension, stärkt välfärd och allting visar det. Vårt engagemang för kollektivavtal, för enskilda arbetskamraters löner, arbetstider och arbetsmiljö. Vårt engagemang för alla människors lika värde.

Vi har under de här dagarna hört att det går bra för vårt land. Industrin går bra, bekräftades inte minst i dag av industriministern. Jobben blir fler. Sverige ligger i topp i internationella rankingar, oavsett om det handlar om innovationskraft eller bästa land att växa upp i. Sverige ligger i toppen!

Visst är det härligt? Men det är en sida. Vi befinner oss i en värld, i ett land, i orter där förändringen går snabbt. Där förändringen väcker oro.

Vi omfamnar förändringens kraft. Det har vi alltid gjort. Men vi är inte naiva. Vi vet vad förändring för med sig både vad gäller möjligheter och hot. Förändring skapar oro. Oro över att bli förändringens förlorare. Oron över framtida pensioner och sjukförsäkringar, om rehabkedjor, om välfärden. Oron för om alla barn och unga får växa upp i trygghet med god skolgång. Om vad det än må vara, så är uppgiften att se till att förändringens vindar är så gynnsamma som möjligt. Det ska vara gynnsamma vindar för alla.

I våra samtal med människor måste vi inse att många lever och verkar i en tillvaro som dras isär. Människor som ser att klyftorna växer mellan stad och land. Människor som ser segregationens hopplöshet driva unga i armarna på kriminella gäng. Människor som upplever att utvecklingen riskerar att leda till att deras barn och barnbarn kommer att få det sämre än vad de själva har haft det i livet.

Det är detta våra samtal ska handla om när vi talar med alla dem som upplever oro. Vi ska alltid se verkligheten som den är. För bara den som ser verkligheten kan förändra den.

Vi ser behoven av bättre arbetsvillkor och löner, säkrare arbetsmiljö, tryggare anställningar, mindre hets och färre anorektiska arbetsorganisationer. Vi ser behoven av stark välfärd och mycket annat.

Vårt engagemang för bildning, kunskap och färdigheter fortsätter. Vi behöver ta nya steg. Vi ska öka takten där framkomstvägar öppnas. Och vi gör det. Som förbundet mitt i industriarbetarnas vardag vill vi framåt. Och vi ska framåt. Det vill jag verkligen att vi håller i. Det vill jag att ni håller i.

I min framtidsbok, som inte ska ses som en fysisk bok utan som en mental bok, finns det aktiva insatser för att ge människor på väg till arbete den kompetens och erfarenhet som fordras för att få fast arbete. I den boken är omställning lyckade möten mellan den som söker jobb och den arbetsplats som behöver kompetensen. Den är nära människorna.

I min bok fortsätter Industriavtalet leverera både reallöneökningar och stabilitet. Men där parterna också ser kraften och behoven av ständig förnyelse.

I min bok finns ni alla med. Ni är förändringens kraft. Ni har under dessa dagar visat det från talarstolen och i beslut. Ni tar historien vidare. Ni fortsätter att knyta band mellan historia och framtid.

Jag vill slutligen framföra ett varmt och innerligt tack för ert förtroende. Till arbetskamraterna på Fläktfabriken i Jönköping som lade grunden, till klubben, till avdelningen i Jönköping som trodde på mig, som rekommenderade mig att ta en anställning på förbundskontoret, till tidigare förbundsstyrelser och kongresser.

Att jag, en pojke med enbart grundskola, uppvuxen i skuggan av bolaget i Huskvarna, eller Huskvarna Vapenfabrik för den som är lite mer historiskt intresserad, efter 47 års förvärvsarbete och fackligt och politiskt förtroendeuppdrag i mer än fyrtio år, skulle få möjligheten att här och nu tacka er är enormt stort. Varmt tack från hela mitt hjärta till er!

Jag vill också tacka all fantastisk personal inom IF Metall. Utan ert arbete, oavsett vad man är anställd som och oavsett var i landet man jobbar, utan ert arbete blir det ingen facklig verkstad över huvud taget.

Jag vill också uppriktigt tacka alla motparter, medparter, industriföreträdare, arbetsgivare, politiker och alla andra som jag under åren pratat med, förhandlat med, bråkat med, allt i syfte att stärka medlemmarna och IF Metall.

Tack kära ni som under åren gett mig det finaste man kan ha – förtroendet att företräda världens bästa fackförening. Tack!

Tack till Anders Ferbe

Marie Nilsson, förbundsstyrelsen: Var sak har sin tid. Efter mer än 40 år i fackets och politikens tjänst är det snart dags för dig Anders att checka ut från IF Metall.

Den 27 januari 2012, då hände något alldeles oväntat och omvälvande för vårt förbund, och inte minst för dig Anders. Vår förbundsordförande Stefan Löfven lämnade oss för det oerhört viktiga uppdraget att försöka ena ett sargat socialdemokratiskt parti. Anders, som vid den tidpunkten nog hade tänkt sig att det inte var så värst lång tid kvar i IF Metalls tjänst och att ett friare liv strax stundade, fick plötsligt axla en oväntad roll och kliva fram som IF Metalls förbundsordförande.

Jag kan knappt tänka mig någon som var bättre rustad för uppdraget. Med en bred kunskap om förbundets hela organisation och lång erfarenhet som något av IF Metalls och Metalls inrikesminister, en person som fanns där och redde ut alla de där svåra frågorna som någon bara måste ta tag i. Anders var helt enkelt alldeles självklar att ta sig an uppgiften.

På ett mycket skickligt och energiskt sätt har du Anders lett vårt förbund i lite drygt fem år. Du har dessutom betytt mycket för samarbetet i Facken inom industrin.

Jag vet att du har lite av ett Wallenbergskt motto, att verka men inte synas. Men jag vill passa på att säga, ni ska veta att det är ett antal nya kollektivavtal på svensk arbetsmarknad som aldrig hade blivit tecknade om inte Anders hade funnits där bakom kulisserna och dragit i vissa trådar. Så är det. Någon gång tycker jag du ska få credd för det. För det är du värd.

Anders insatser i våra internationella samarbeten och relationer har också varit betydelsefulla, om det vittnar inte minst det stora antalet internationella gäster som valt att komma och gästa vår kongress här i Göteborg. Över 50 personer reste hit för att vara med oss. En av orsakerna var säkert att det var sista gången som Anders gjorde sina framträdanden.

Som ordförande för Industrianställda i Norden och i ledande roller både i vår europeiska och i vår globala federation har du drivit frågor om frihandel och rätt till trygga villkor för hela världens industrianställda.

En annan verksamhet Anders haft ett djupt engagemang för är Teknikcollege. Där har du varit med och drivit den viktiga frågan om kompetensförsörjning för industrin. Även det ett långsiktigt arbete som pågått i över tio år och där du kommer att finnas kvar ett tag till, vilket jag är väldigt tacksam för.

Jag läste en intervju med dig Anders, från 2012, när du precis hade tillträtt som förbundsordförande. Då hade du en intressant jämförelse. Du sade att vi som finns i ledarpositioner, i förbundsledning och så, är lite som cirkushästar. Vi gillar att vara i strålkastarljuset, vi tycker verkligen om det, men samtidigt är vi lite rädda för hur publiken ska tolka det vi säger. Jag tycker det var en fin jämförelse.

Men när det gäller Anders, så skulle jag nog mer vilja likna honom vid en stabil arbetshäst. En ardenner eller möjligen en nordsvensk. Med en otrolig arbetskapacitet, ett envist nötande och en otvivelaktig lojalitet.

Finns det något som vi kommer att minnas dig för Anders, förutom din fina sångröst då, så är det din starka känsla för att alltid, alltid sätta organisationens bästa i främsta rummet. Det är en fin känsla som jag ska ta med mig in i mitt ledarskap.

Ett stort varmt tack från hela vårt förbund till dig Anders!

Avslutning

Kongressordföranden: Då är vi inne på dagordningspunkt 26 Kongressens avslutning. Innan vi avslutar kongressen vill vi från presidiet tacka er kongressdeltagare för en mycket väl genomförd kongress. Stort tack till alla som gjorde vårt arbete här framme möjligt. Tack!

Kan vi härmed avsluta IF Metalls fjärde ordinarie kongress? Svar: Ja!

*****

Ordförande

Lennie Håkansson
Erika Larsson

Peter Johansson
Angelica Teiffel

Sekreterare

Anna Jensen Naatikka
Berit Bengtsson
Christer Persson

Helena Eriksson
Christina Lundin
Sven Olander

Protokollsjusterare

Jan-Olov Carlsson
Michael Gustafsson

Linda Friberg

Permissioner

Mikael Sandberg, ombudsman 16 Mälardalen, måndagen den 22 maj från klockan 09.00.

Jennie Nylund, ombudsman 18 Örebro län, måndagen den 22 maj.

Lennart Pettersson, ombudsman 30 Bohuslän-Dal, söndagen den 21 maj.

Glenn Bergström, ombud 36 Göteborg, lördagen den 20 maj klockan 14.00–18.30.

Micael Nilsson, ombudsman 44 Halland, måndagen den 22 maj.

Tomas With, förbundskontoret, lördagen den 20 maj klockan 09.00–11.00.

*****

I stället för blommor och gåvor till artister, inbjudna talare och andra medverkande samt till dem som vid kongressen avtackades från olika uppdrag lämnar IF Metall bidrag, dels till Unicef för att hjälpa barn och deras familjer som tvingats på flykt undan konflikter och katastrofer i världen, dels till barnrättsorganisationen Bris, som arbetar för att stärka barns rättigheter.

Tal av Marie Nilsson, IF Metalls tillträdande förbundsordförande

Vänner, kamrater, framtidens industriarbetare! Det är en oerhört stor ära att få förtroendet att leda IF Metall.

Det sägs att jag är den första kvinnan på posten. Men det är faktiskt inte riktigt sant, om man ska vara petig. För 1902 bildades nämligen Kvinnornas fackförbund, för att dåvarande Skrädderiförbundet inte ville ha oss kvinnor som medlemmar.

Anna Sterky, skrädderiarbetare som hade varit fackligt och politiskt aktiv i Danmark, kom till Sverige för kärlekens skull. Hon blev den första ordföranden i Kvinnornas Fackförbund. I dag är hon en av tre kvinnor i arbetarrörelsen som står staty vid Norra Bantorget i Stockholm.

Anna Sterky efterträddes av sömmerskan Signe Wessman. Hon var ordförande för Kvinnornas Fackförbund tills det gick upp i Skrädderiarbetareförbundet. Som med tiden blev Beklädnadsarbetareförbundet. Som gick ihop med Fabriksarbetareförbundet och blev Industrifacket. Som så småningom, tillsammans med Metallarbetareförbundet, bildade Industrifacket Metall.

Låt oss aldrig glömma kvinnorna och männen som gick före oss och kämpade för fackliga rättigheter som vi har nytta av än i dag.

IF Metalls kongress 2017 har temat Framtidens industriarbete. Det är en fortsättning på tidigare generationers fackliga kamp.

Det fackliga engagemanget står aldrig still. Vi har tidigare med framgång mött teknikens olika skiften. Nu ska vi göra det igen. Vi vet att ny teknik faktiskt innebär stora möjligheter. Rätt använda kan digitalisering, robotisering, materialutveckling och klimatsmart produktion göra svensk industri världsledande i många år framöver.

Betyder det att industriarbetaren har spelat ut sin roll? Att hela framtidens teknikutveckling kommer att skötas av ingenjörer, och själva produktionen av robotar?

Nej, vi tror att det är precis tvärtom. Tron på fullständig automation är i grunden ett feltänk. Vi tror att framgången för framtidens industrier avgörs i mötet mellan människan och tekniken. Det tekniska genombrottet sker på arbetsplatsen hela tiden, där arbetsuppgifterna förändras gradvis, steg för steg i takt med vad som är möjligt med tekniken.

Människor är inte maskiner, men människor behövs för att plocka det allra bästa ur maskinerna. Därför har de som hävdar att industriarbetare måste bli billigare och mer utbytbara helt enkelt fel. Om Sveriges fabriker, verkstäder, gruvor och bruk ska bli den nya teknikens vinnare krävs tvärtom yrkesutveckling för industrins arbetare.

Ständigt lärande i arbetet måste gå från vision till verklighet. De fina orden om kompetensutveckling i våra kollektivavtal måste gå från ord till handling. Samhället måste erbjuda gedigen grundutbildning, ständig fortbildning och möjligheter till omställning flera gånger under ett arbetsliv. Både utbildningssystemet och studiefinansieringen måste uppmuntra till livslångt lärande. Det Stefan, kan du ta med dig hem till din finansminister.

Brist på kompetens får aldrig vara skäl för industrins arbetsgivare att göra sig av med kvinnor och män som inte fick chansen att utveckla sig i jobbet. Tillgången till kompetent arbetskraft ska däremot driva industrins framgångar. Det är en konkurrenskraft i sig.

Vi i IF Metall ska ta vårt ansvar för att stärka medlemmarnas yrkesutveckling, både i centrala avtal och ute på varje enskild arbetsplats. Men det, mina vänner, kan vi bara göra om vi är en stark fackförening.

Det för mig osökt in på de handlingslinjer som vi senare ska ta beslut om. Vår arbetsplats, vår organisation och vårt samhälle. På dessa tre arenor har IF Metall tydliga prioriteringar som alla har samma mål, nämligen att stärka medlemmarna – framtidens industriarbetare.

Jag ska inte räkna upp alla våra prioriteringar. Det behövs inte, för ni ombud har tagit fram dem. Låt mig i stället lyfta fram tre viktiga frågor för IF Metall att arbeta med, utifrån handlingslinjernas prioriteringar.

För det första – vi måste försvara och utveckla Industriavtalet.

I år fyller Industriavtalet 20 år. I två decennier har den konkurrensutsatta industrin varit normerande för löneökningstakten på den svenska arbetsmarknaden. Resultaten talar för sig själva: En stabil ekonomisk utveckling och stigande reallöner för de anställda. Ändå är Industriavtalet återkommande under attack. Både från högerpolitiker som vill lagstifta om lägre löner och från kritiker som tycker att Industriavtalet håller tillbaka löneutvecklingen för andra grupper.

Högerpolitikerna, dem ska vi inte lyssna på över huvud taget. För vad de vill göra, det är att flytta makten över lönerna från oss, arbetsmarknadens parter, till lagstiftarna. Det riskerar hela den svenska modellen, som har gett löntagarna bättre villkor och arbetsgivarna ordning och reda.

Kritiken mot den svenska lönebildningen ur ett jämställdhetsperspektiv finns det större anledning att faktiskt lyssna på. Det är ett problem att kvinnodominerade yrken och arbetsplatser systematiskt har lägre löner och sämre arbetsvillkor. Det upplever vi även i vårt förbund, inte minst inom den kvinnodominerade tvättindustrin.

Men lösningen på könsorättvisorna är inte att göra oss av med industrinormen, som faktiskt ger även kvinnodominerade yrken reallöneökningar. Nej, lösningen är systematiskt jämställdhetsarbete. Könnssegregeringen på den svenska arbetsmarknaden måste minska. Lokalt måste vi arbeta med lönesystem och yrkesutveckling som ger alla, oavsett kön, möjlighet att avancera i arbetsuppgifter och öka i lön.

Jämställdhet, det skapar vi tillsammans, ur insikten att könsorättvisor hör till dåtiden och inte till framtiden.

För det andra – vi måste öka den fackliga styrkan.

Många av er har tidigare hört mig räkna upp fyra nyckeltal, och det tänker jag fortsätta tjata om: 100, 85, 30, 0. Det betyder: IF Metall ska öka medlemskontakten. Vi ska fortsätta att besöka alla arbetsplatser där vi inte redan har en facklig närvaro – alltså 100 procent – varje år. IF Metall ska öka organisationsgraden. År 2020 ska vi ha en organisationsgrad på minst 85 procent. IF Metall ska fortsätta på den inslagna vägen och öka andelen kvinnor med förtroendeuppdrag. Målet om minst 30 procent kvinnor i de beslutande organen ska vara uppfyllt år 2020. IF Metall ska teckna kollektivavtal på alla arbetsplatser inom vårt område där vi har medlemmar. Ingen medlem ska behöva arbeta utan kollektivavtal.

Lyckas vi med detta, då ökar vi den fackliga styrkan. Då organiserar vi fler, då engagerar vi fler och då välkomnar vi fler. Och då kan vi på ett ännu bättre sätt företräda framtidens industriarbetare.

I detta sammanhang vill jag lyfta en viktig fråga som inte har något givet svar. Teknikutvecklingen gör att gränsen mellan arbetare och tjänstemän suddas ut på många arbetsplatser. Olika yrkesgrupper lär av varandra och samarbetar för att hitta nya tekniska lösningar. Det är många av er medvetna om i er vardag. Arbetsuppgifter och yrkeskunskap utvecklas. Industriarbetaren blir mer av en teoretisk praktiker, och tjänstemannen blir mer av praktisk teoretiker.

Hur länge är det då rimligt att vi har olika fackföreningar? Hur länge dröjer det tills det bästa sättet att stärka industrins anställda är genom principen ”en arbetsplats, ett fack”? Ligger det 10 år eller kanske 20 år bort? Eller är det en omöjlig tanke? Jag har inte svaret, men jag vill att vi funderar på det tillsammans.

Vi har alltid haft förmågan att förändra vårt sätt att organisera oss för att stärka oss som industriarbetare. Jag är helt övertygad om att vi kommer att behöva använda den förmågan igen.

För det tredje – vi måste säkra en fortsatt socialdemokratiskt ledd regering i valet 2018.

Den facklig-politiska samverkan med Socialdemokraterna är oerhört viktig för IF Metalls medlemmar. Vi vet vad som är skillnaden mellan borgerlig och socialdemokratisk industripolitik. Vi vet att Fredrik Reinfeldt yrade i nattmössan om att den svenska industrin var ”basically gone”. Han ledde en regering som var tämligen ointresserad av att bedriva industripolitik och som lämnade oss industriarbetare i sticket under den djupa finanskrisen 2008.

På samma sätt vet vi att Stefan Löfven är en av oss – svetsaren som blev statsminister. Han leder en regering som lyssnar på industrins parter, som satsar på forskning och utveckling för att stärka industrins konkurrenskraft och som erkänner industrin som en framgångsmotor.

Vårt förbund har del i detta. Ni kommer säkert ihåg att i samband med vår kongress 2014 tog vi fram och presenterade en ny industripolitik i form av tio punkter som vi skickade med Stefan Löfven, för vi var ju ganska säkra på att han skulle få en betydande position sedan. Den har haft stor framgång. Det har den haft för att regeringen har lyssnat på oss. Flera av våra förslag har beslutats och genomförts mer eller mindre rakt av. Andra förslag har kompletterats eller modifierats, men är på god väg att genomföras.

Allra viktigast är regeringens strategi för ny industrialisering av Sverige. Det är en strategi som ger företag, myndigheter, finansiärer och alla andra goda industriella krafter en gemensam inriktning så att olika åtgärder kan förstärka varandra.

Det är oerhört viktigt att detta politiska engagemang inte stannar av. Politiken för en ny industrialisering, exportfrämjande, innovationer och företagsnära forskning måste vara både uthållig och långsiktig. För det krävs en industrivänlig regering. För Sveriges industriarbetare är en socialdemokratiskt ledd regering det överlägset bästa alternativet, det råder det ingen tvekan om.

Men låt mig vara tydlig. Vår största motståndare i valet 2018 är inte Moderaterna eller ens borgerligheten, det är vanmakten och hopplösheten. Alldeles för många människor i Sverige känner eller upplever att utvecklingen går åt fel håll. De känner så trots att sysselsättningen ökar, trots att arbetslösheten minskar och trots att vi kan se att samhällsekonomin är stark. De känner så trots att vår socialdemokratiskt ledda regering har börjat reparera revorna i välfärden som åtta års borgerligt styre ställde till med.

Högerpopulister och högerextremister, låt oss kort sagt kalla dem rasister, de förstärker den här känslan av vanmakt och hopplöshet. De sprider myter om att Sverige är på väg mot undergången. De försöker splittra människor utifrån sådant som hudfärg, religion och ursprung. Och de utser vissa av oss till syndabockar.

Men samhällets problem beror inte på människors mångfald. Samhällets problem är aldrig människor, utan de klyftor och orättvisor som människor upplever i sin vardag. Och lösningen på det är inte splittring och syndabockar, utan solidaritet. Solidaritet som socialdemokratien står för i praktisk politik.

Sverige är ett solidariskt land. Det visade sig tydligt efter det fruktansvärda terror-dådet på Drottninggatan, bara ett stenkast från vårt förbunds kontor. När terrorn försökte splittra oss höll vi ihop och hjälpte varandra. När terrorn ville göra oss rädda, då gick vi ut på gatorna och sörjde tillsammans.

Du Stefan Löfven beskrev det så vackert på minnesstunden i Stockholms stadshus. Jag ska citera några rader av det du sade: *"Den styrka, den beslutsamhet, den orubblighet i våra värderingar, som Sverige har visat under de här dagarna, den kan aldrig en mördare ta ifrån oss. Vår sammanhållning kommer alltid vara starkare än de krafter som vill slita oss isär. Vår samhällsmodell kommer aldrig att kunna kuvas. Vår demokrati kommer att segra över fundamentalismen."*

Stefan Löfven, du har så rätt. Vi vaknade inte upp till ett nytt land efter terror-dådet. Vi fortsatte att leva i ett Sverige där samhällets institutioner visade sig stå pall när något av det värsta händer och där människor fortfarande tar ansvar för varandra.

Att bekämpa terror kräver effektiva polisiära och rättsliga verktyg för att förebygga, stoppa och straffa terrorism, som exempelvis de 10 000 nya polisanställda som Socialdemokraterna vill ha. Men att bekämpa terror kräver framför allt att människovärdet, demokratin och det öppna samhället försvaras av alla goda krafter. Solidaritet mellan människor är därför viktigare än någonsin, annars har extremisterna och fundamentalisterna lyckats.

Att öka människors tillit till att solidarisk politik kan förändra samhället är vår allra viktigaste uppgift inför valet 2018. Vi måste både lyssna på och samtala med våra jobbar-kompisar ute på arbetsplatserna. Vi måste visa att en socialdemokratisk väg är trovärdigare än högerpopulisternas. Och det här är jätteviktigt att vi hjälps åt med. Vi måste stå

upp för människovärdet i en tid när människofientliga och protektionistiska vindar blåser över hela världen, inte minst från Trumps USA och Storbritanniens Brexit.

När vi försvarar människovärdet, då försvarar vi samtidigt löntagarnas rättigheter. Och när vi säger nej till stängda gränser, då säger vi samtidigt ja till industriella framgångar.

Sverige är ett starkt industriland, men med en liten hemmamarknad. Framgångarna för den svenska industrin vilar på möjligheterna att vi kan exportera, helt enkelt att Sverige fortsätter att vara ett land i världen. Det kräver både frihandel och internationell solidaritet.

IF Metall är en stark röst för internationell handel och internationella investeringar som bygger på rättvisa villkor för länder och människor. På samma självklara sätt som vi försvarar frihandel kräver vi att mänskliga rättigheter respekteras. Internationell handel får aldrig innebära korruption eller barnarbete. Vi kommer aldrig att acceptera lönedumping som innebär att löntagare i olika länder ställs mot varandra. Vi står på människornas sida, och på industrins. De två sympatierna kan aldrig skiljas åt, utan förutsätter faktiskt varandra. Därför säger vi nej både till extremhögerns stängda gränser och till borgerlighetens attacker mot löner och arbetsvillkor.

I valet 2018 står med största sannolikhet en socialdemokratiskt ledd regering mot en moderatledd regering, i värsta fall med sverigedemokrater på ministerposter. Jag tänker att detta får inte bara hända! För industrins, välfärdens och människovärdets skull måste de blåbruna krafterna hållas tillbaka.

En socialdemokratisk valseger 2018 är vägen framåt för Sverige. Det, mina vänner, ska vi ge allt för i kommande valrörelse! Eller hur?

Vänner, kamrater, framtidens industriarbetare. Det har blivit dags för mig att runda av. Jag är ingen långtalare, det är lika bra att ni vänjer er. Men det här talet är förstås bara en början.

Jag är väldigt glad och stolt över att ha blivit vald till IF Metalls ordförande. Det är ett väldigt stort förtroende och ansvar, som jag ska göra allt för att vårda. Jag ska låta mitt ledarskap styras av vetskapen att IF Metall, det är varenda medlem, varenda förtroendevald, varenda anställd, varenda arbetsplats och alla våra 36 avdelningar.

Förbundet finns till för att ni ska kunna göra skillnad i den fackliga vardagen. Som förbundsordförande är jag en av alla kuggar i maskineriet som är IF Metall. Och alla kuggar är lika viktiga. Vi klarar oss inte utan varandra.

Tillsammans ska vi skapa de allra bästa förutsättningarna för framtidens industriarbetare, precis som Anna Sterky och Signe Wessman gjorde på sin tid.

Fackförbundet IF Metall har aldrig varit kortsiktiga populisterna som söker enkla lösningar. Vi har alltid förändrat genom ansvarstagande och konstruktivitet. Det ska vi vara stolta över, för det leder oss in i framtiden. Tack för att ni lyssnade!

Tal av Karl-Petter Thorwaldsson, LO:s ordförande

Tack så mycket för ordet! Det är fantastiskt roligt att få komma hem och prata på sitt eget förbunds kongress. Jag tror att vi måste understryka så här i inledningen det historiska beslut ni just var med och fattade. Ingen IF Metallare i hela vår historia har fattat det här beslutet före er. Inget ombud på någon kongress, ingen förtroendevald någonstans har fattat beslutet att spränga ett av Sveriges sista glastak. Äntligen har IF Metall en kvinnlig ordförande! Välkommen i gänget, Marie Nilsson.

Det går inte nog att understryka vad det betyder. Det är klart att Sveriges IF Metallmedlemmar kommer att få en ny typ av förebild. En kvinna som står på vår sida, som syns i debatten för våra industriarbetare runt om i landet, det kommer att betyda oerhört mycket. Det är den typen av beslut som förändrar världen. Vi har tagit dem i arbetarrörelsen under ett tag.

Jag var på förbundet när vi började diskutera att vara med och jobba mer med jämställdhet. När jag kom till förbundet 1999, strax före en kongress, så skulle man välja vilken typ av arbetsuppgift man ville ha under kongressen. Jag krävde, bara för att jävlas med Anders Ferbe, att få vara kongressvärdinna. Och det är faktiskt inte mer än ungefär 15 år sedan. Att gå därifrån till att sedan ta tydliga mål och utbilda alla förtroendevalda i jämställdhet, i hur vi ska vara som jämställdhetsaktörer, att ha målsättningen att minst var tredje förtroendevald på alla nivåer ska vara en kvinna – till slut gör man framsteg genom att hela tiden flytta fram positionerna.

Marie, jag ser fram emot att få jobba tillsammans med dig i LO:s styrelse. Det ska bli väldigt roligt att se dig där och jag är också väldigt trygg i att du med de andra nyvalda i IF Metalls ledning kommer att göra ett fantastiskt arbete.

Ni är, glöm aldrig det, lite av ryggraden i svensk fackföreningsrörelse. Det är inte alltid vi gillar er, faktiskt. Ni är ibland otroligt jobbiga med er lönebildning och att bestämma allting och vi gillar inte alltid det. Och alla de andra blir ibland förbannade. Men det är ett system som levererar och det är det vi måste vara så rädda om. Jag är trygg i att den nya ledningen, min nya ledning, kommer att se till att det fortsätter att leverera trygghet och långsiktighet från IF Metall.

Vi får aldrig glömma vad den stabiliteten gör för Sverige. Det är lätt att vi inte förstår hur viktiga vi är i vårt dagliga arbete. De senaste 20 åren, Industriavtalet fyller ju som ni vet 20 år, har svenska löntagare, svenska arbetare, fått höjda reallöner med över 50 procent. Alltså 50 procent mer lön i plånboken när alla räkningar är betalda. Sträck på er IF Metall, det är ni som levererar våra löner i Sverige.

Vad är det då vi bråkar om? Jo, vi bråkar om balansgången som måste finnas i lönebildningen. För lönebildningen som vi har sedan 1997, den löser inte alla problem. Så är det. Den löser inte problemet att kvinnor i Sverige har för låga löner. Den löser inte det problemet. Då måste vi hitta andra metoder att komplettera vår lönebildningsmodell med. Där har vi bråkat. Det var väl det Anders Ferbe kallade för att de har haft utvecklingssamtal med mig på jobbet. Jag kan säga att jag försökte tala så mycket jag kunde, även om det inte alltid är enkelt att fajtas med Ferbe. Det har varit rejäla holmgångar.

Men i årets avtalsrörelse lyckades vi kombinera att ha ena foten i lönebildningens konkurrenskraft, och det är det vi lever av, och den andra foten i vårt synsätt i över 100 år att vi också måste leverera rättvisa och solidaritet. Det är just det vi måste åstadkomma i lönebildning – både rättvisa och konkurrenskraft. När vi gör det som vi gör i denna avtalsrörelse, då är svensk fackföreningsrörelse världens starkaste fackföreningsrörelse. Ingen vinner över världens starkaste fackföreningsrörelse och det visar vi just nu i dag.

När jag var här på Socialdemokraternas kongress för cirka en månad sedan, då var det ett läge när det var risk för konflikt på svensk arbetsmarknad. Det är några branscher i Sverige där vi inte har lika stark styrka, inte lika hög organisationsgrad, inte lika hög facklig närvaro. Men att kunna prata med dem som jobbar här på Gothia Towers, som var uttagna i konflikt, och säga att det är inte bara ditt förbund som står på din sida vid konflikten nästa vecka, det är 13 förbund till och LO. När 14 förbund och LO drar åt samma

håll, då kommer vi alltid att ha makten över att se till att också de lågavlönade får högre löneökningar. Så sträck på er, nu levererar vi tillsammans inom LO!

Den här lönebildningen, det här arbetet, har resulterat i att Sverige har världens högsta lägstralöner. Är man LO-ordförande så är det poesi att få säga – vi har världens högsta lägstralöner. Alla ekonomer skulle döma ut det här och säga att det går inte, för i Sverige kan ni inte skapa några jobb, ingen vill stanna kvar, ingen vill investera därför att ni har så höga lägstralöner, för att också den fattige har det hyfsat ställt.

Men det är precis tvärtom. För de senaste åren ökar varje år svensk konkurrenskraft. I Norden, med samma lönebildning som oss, är nu alla länder topp elva. Sverige har just nu världens sjätte mest konkurrenskraftiga ekonomi. Det är det vi levererar med vår lönebildning. Vi är mest konkurrenskraftiga i hela världen.

Det är den konkurrenskraften som vi sedan kan omvandla till vår härliga export och våra härliga nya satsningar i svensk industri. Det är så att man får nypa sig i armen just nu. Jag har varit på turné sedan februari månad och väldigt ofta hamnar jag på industriarbetsplatser över hela landet. Och det är högtryck överallt. Vi behöver aldrig spela framgång. Det är bara att titta på bilderna som ni har med och visar här på kongressen. Vi behöver aldrig ta in ett reklambolag för att visa arbetare. Vänd kameran mot varandra så får ni ganska bra bilder ändå.

Det är så det är – vi har vår vardag i den svenska industrin ute i arbetslivet, och vi har helgdag på kongress i Göteborg. Men runt om i landet sker det just nu magi. Det kommer av konkurrenskraften och det kommer av att vi nu har företag som litar på att Sverige ska leverera också i framtiden. Till exempel exporterar vi i dag stål till 140 länder – vi kanske är det land som exporterar stål till flest länder. När jag träffar gruvarbetare, framför allt i norr så finns en enorm stolthet och en enorm exportframgång. I dag är 91 procent av all järnmalm vi använder i Europa från gruvorna i norr. Eller för den delen 39 procent av allt bly eller 37 procent av allt zink.

Man kan inte låta bli att le när man kommer ihåg vad vår förra statsminister Fredrik Reinfeldt sade, han trodde inte det var någon som filmade hans möte när han var nere i Davos på World Economic Forum, att svensk industri ”is basically gone”. Vi hade en gång i tiden en industrisektor i Sverige, men nu är den i princip borta.

Det är bara att säga till honom och till alla andra som tvekar att 52 procent av vårt BNP beror på att vi exporterar saker från vår industri, från det svenska näringslivet. 52 procent – hälften av alla kostnader Reinfeldt hade för att åka till Davos betalas av att vi exporterar till andra länder. Svensk export, svensk industri, står starkare än någonsin och det är era kamraters förtjänst.

Nu sker omsvängningen mot generation fyra eller den nya industrin. Jag såg den i tisdags den här veckan, när jag åkte till Scania i Oskarshamn och tittade på den nya anläggningen för att bygga hytter. Tänk att i Oskarshamn levererar man just nu 300 nya hytter varje arbetsdag. I den nya hallen finns en robotisering som jag aldrig har sett tidigare, en teknisk nivå som jag aldrig har sett på en svensk arbetsplats tidigare.

Det är just det här som är så unikt med Sverige, att vi alltid har sagt att den nya tekniken är bra. I mitt eget fall så var jag på en kurs 1984, då fick vi de första robotarna till Bröderna Hammarstedt där jag arbetade i Växjö. Vi var ganska oroliga, för vi såg hur effektiva de nya robotarna var. Jag var på en konferens där en av de inbjudna talarna – som senare blev kommunalråd i Göteborg – var Göran Johansson. Jag sade till honom att ska vi inte lägga på en extra skatt på den nya tekniken så vi inte riskerar att de slår ut våra jobb? Då tittade han på mig och sade ”det är inte de nya maskinerna vi är rädda för, det är de gamla maskinerna som sliter ut människor.”

Det fick jag i min fackliga grundutbildning i början av 1980-talet. Och tack vare att vi alltid har sett så positivt på ny teknik, nya investeringar, har vi i dag en konkurrenskraft som slår ut många av våra konkurrenter. Vi exporterar mer än någonsin. Det är inte bara i basindustrin som jag beskrev innan – det är rekord i nästan varje bransch på nästan varje företag. Aldrig förr har det sålts fler Volvobilar än just nu. Aldrig har det producerats så många Volvobilar som det gör just nu, tack vare fantastiska arbetare på Volvo här i Göteborg. Och det ger till och med jobb i den viktigaste av alla våra industriorter, i Kosta.

Och vad ger det då för jobb i Kosta om man gör rekordmånga Volvobilar här i Göteborg, undrar säkert många? Jo, på den allra mest exklusiva XC90:n har man bestämt att på det vackraste vi har ska vi ha det vackraste som finns i Sverige, alltså växelspaksknoppar i glas. Nu säljer de så många lyxbilar att de måste nyanställa till och med i Kosta – allt hör ihop. Så vår framgång ger jobb över hela landet, i alla branscher, för människor överallt.

Vi säger inte nej till att fortsätta den här utvecklingen, tvärtom. Vi vill att den här utvecklingen ska få ännu större fart. Vi vill nu se till att vi kan erbjuda människor som kommit till vårt land de senaste åren en snabbare väg ut i arbetslivet. För många av er som är äldre här inne och som varit ute i arbetslivet länge är det här inga konstigheter. Det här är ett sätt vi alltid har jobbat på i svensk industri. Vi har ju välkomnat människor, vi har lärt dem på jobbet och så småningom klarar de jobben vi har på våra arbetsplatser.

Därför vill vi att vi ska ta ett nytt steg som vi kallar för utbildningsjobb. För det tar i dag så lång tid innan man får sitt första jobb att många människor riskerar att förlora självkänslan och självförtroendet – sju, åtta, nio, tio år är inte ovanligt från det att man kommer till Sverige tills man har sitt första arbete. Det är slöseri med människor och det är slöseri med dem vi behöver nu för att klara de 100 000 lediga jobben. Vi menar att det vi ska göra i Sverige, det är att se till att de som kommit till Sverige får de kunskaper som behövs för att klara av att ta de industrijobb som är lediga, inte sänka kvalifikationen i jobben. Hur svårt kan det vara? Det är klart att vi ska se till att också de som kommit nu får ett jobb i Sverige och blir skattebetalare så fort som möjligt. Eller hur? Är inte det vår inriktning?

Vår motpart arbetsgivaren, de gav upp förhandlingen innan vi ens hade börjat. Vi tog beslut i LO-styrelsen, jag tror att det var den andra veckan i december. Vi skulle inleda förhandlingen om utbildningsjobb med vår motpart i januari månad, men redan efter tre dagar så ringde Carola Lemne, vd för Svenskt Näringsliv, och sade att det blir inget med det där, vi tänker inte göra upp med er om utbildningsjobb.

Jag vet, jag tror att det som lockar dem, är att de ska få hjälp av de borgerliga partierna att göra någonting som de kallar för enkla jobb. Vi pressar dem jättemycket. Vad är ett enkelt jobb? Vad är det som gör att en del jobb är så enkla att man inte behöver ha några kunskaper för att klara dem?

Om man pressar dem extra mycket så börjar de avslöja vilken framtid de ser för svenska arbetare: Vore det inte trevligt om de packade kassen på Ica? Vore det inte trevligt om de hämtade bagaget där bak i bilen och bar upp till hotellrummet? Jag har ju sett hur svenskar betar sig utomlands, de håller i sina väskor för att hindra folk att bära in dem. Det kommer att bli ett himla liv, slagsmål i receptionen varje dag.

Eller det allra värsta: Är det inte trevligt om man går in i en butik eller på ett hotell om någon öppnar dörren, vi kan väl ha dörröppnare? Jag vet inte vart de har varit, men vi har haft automatiska dörröppnare i Sverige sedan 1970-talet. Ska de ta bort dem nu? Någon elak sade till mig att det beror på att borgerliga politiker och arbetsgivare har en sådan dålig utstrålning att dörrarna aldrig öppnar sig. Det är därför de ska göra det.

Nej, börja där facket också kan hjälpa till. Jag var nykläckt metallarbetare 1983 i Växjö. Jag blev slipare och ganska snabbt blev jag indragen i facket. På den tiden var det att bli indragen i facket. Jag blev jämställdhetsansvarig i klubben och blev kallad till mitt första jobb som jämställdhetsansvarig redan efter en dag när min klubbordförande Gösta Bernefalk kom till mig och sade ”det är två kvinnor ute på packen som slåss med varandra, du är jämställdhetsansvarig, du måste gå dit.”

Jag insåg för sent att det var en fint, vad hade det med jämställdhet att göra att två kvinnor slogs med varandra? Men jag gick dit i alla fall. Och jag sade till de här båda kvinnorna ”det är aldrig ens fel att två träter.” Jag fick ett rejält slag i ansiktet av den ena och drog mig där ifrån som en ganska misslyckad fackligt förtroendevald. Det visade sig att de hade bråkat med varandra i 30 år, det var en fint som jag gick igenom på jobbet.

Men det var också integration på riktigt. När jag började gå på fackliga uppdrag så var jag ensam slipare och det var ganska tufft att jag var borta ganska ofta från min ar-

betsplats. Så företaget behövde en till som kunde vara slipare. Jag fick åka med vårt företag –för då fanns det inga arbetslösa – till flyktningförläggningen i Alvesta. Där var det en verkstadsarbetare från Chile som var alldeles ny i Sverige, Miguel Yanez, som sade att han arbetat som industriarbetare tidigare och vi tog med honom till Bröderna Hammarstedt. På vägen tillbaka frågade min arbetsgivare mig om jag kunde tänka mig att ansvara för MIGUELS integration på arbetsplatsen. Eftersom jag var 19 år så var svaret självklart, ja det är klart att jag kan göra det. Det är ju inget svårt med det. Hur svårt kan det vara?

När Miguel kom till klubben, då kunde han inte ett enda ord svenska. Jag kunde bara ett enda ord på spanska: Cerveza, por favor. Det tog mig inte jättelångt. Men vi kunde peka, vi kunde visa varandra. I frukostmatsalen började Miguel fråga ”vad heter det?”, ”hur säger man kaffe?”. Vi bjöd över honom på midsommar. Han trodde på fullt allvar att vi försökte förgifta honom när vi bjöd på matjessill. Han sade ”ni försöker ta livet av mig, för ni gillar mig inte, jävla rasister.”

Året efter tog Miguel med sin specialitet, kokt komage, som han köpte billigt på slakteriet i Alvesta. Då trodde vi att han skulle förgifta oss. Men det blev vår polare. Inget hot, ingen man tyckte illa om, det var ju Miguel, en av oss. Ganska snart kunde han slipa, ganska snart kunde han svenska och ganska snart levde han på egen lön, inte av ersättning i sju, åtta, nio, tio år innan man får sitt första jobb. Det är precis så jag tror att vi måste göra, vi måste öppna våra arbetsplatser. Man kan inte allt från dag ett, det kan faktiskt ingen.

Låt oss se till att öppna arbetsplatsen så att det är jobbet som är starten, inte sju års utbildning. Börja på jobbet, gör upp en plan med arbetsgivaren och låt facket hjälpa till. Det var väl inga konstigheter – vi hade svenska för invandrare i matsalen varje onsdags-eftermiddag. Vi lärde oss gemensamt. Det är det som är utbildningsjobb, att se till att vi utbildar oss efter att vi får ett arbete. För vet ni, vi träffar så många människor i dag ute i produktionen, vi träffar så många som flytt till vårt land. De vill ingenting hellre än att tjäna egna pengar. Det är lika viktigt för dem som flytt till vårt land som för alla andra.

Jag berättar gärna om Moussa som jag träffade, inte på IF Metall utan inom GS. Han kom till Hässleholm. Han flydde från staden Homs i Syrien, 24 år gammal, ensam, ingen familj. Han hamnar i Hässleholm, går på biblioteket, för han förstår att man måste kunna svenska. Tänk att läsa en svensk tidning utan kunskap om man kan arabiska från början – det är inte så enkelt.

Han fick hjälp till Ballingslövs Kök, kom på en praktikplats och började arbeta. Företaget sade att om du utbildar dig i träteknik, då finns det en plats för dig här på Ballingslövs Kök. Han fick en åtta månaders utbildning på Träteknisk linje som arbetsförmedlingen ordnade utanför Hässleholm. Första januari kom Moussa tillbaka till Ballingslövs Kök och han fick en tillsvidareanställning efter mindre än två år i Sverige. Han sade en sak till mig som jag alltid kommer att bära med mig i mitt hjärta: Ni har en bra sak i Sverige, sade Moussa. Vad är det, sade jag? Lön, sade Moussa. Ingen dålig utgångspunkt. Det är så vi ska göra – ge alla som kommer en hjälpande hand, stäng dem inte ute. För det är också det som kommer att vinna över främlingsfientlighet, att de blir arbetskamrater och inte en flykting. Snabbt in på arbetsmarknaden, snabb utbildning, låt folk tjäna egna pengar och leva ett eget liv, så kommer Sveriges framtid att bli mycket ljusare, det lovar jag allihop.

Så har vi det där med valet. Anders var inne på det i sin inledning i dag på ett väldigt bra sätt. Det är klart att mycket av det vi står för står på spel och man ska inte underskatta det som sker i det svenska samhället. Det är inte bara i Sverige, det finns över hela världen. De främlingsfientliga och populisterna växer och visar sitt fula tryne överallt. Ni följer i media varje dag vad det kan resultera i med stora klyftor. När klyftorna blir stora och människor inte känner något hopp i de politiska partierna, då är det lätt hänt att man röstar på vem som helst eller, för den delen, på Donald Trump i USA.

Men det är naturligtvis farligt. Vi får inte glömma att även om Macron vann i Frankrike så fick ändå de främlingsfientliga, ett rent tidigare fascistiskt parti, nästan en tredjedel av rösterna. I alla nordiska länder utom i Sverige och Island så bidrar de främlingsfientliga partierna till ett regeringsunderlag tillsammans med de borgerliga och nu hör vi

att det är på väg också hit till Sverige i och med Moderata Samlingspartiets fruktansvärda beslut i början av året att acceptera Sverigedemokraterna som en del av regeringsunderlaget.

Vad betyder det här för arbetsmarknaden? Det betyder att vi nu får politiska krafter i Sverige som försöker göra skillnad på människa och människa. Det märks ute på arbetsplatserna, det märks att det är lite tystare fackligt-politiskt. Jag tror att många av dem som normalt pratar politik på arbetsplatserna har tystnat därför att det är så himla tråkigt att alltid ta fajten om människovärdet mot Sverigedemokraterna. Men det är så en gång för alla att där har facket ett särskilt ansvar. Det var fackföreningsrörelsen i Sverige som drev igenom alla människors lika värde i slutet av 1800-talet. Vi slogs på varje arbetsplats. Löftet, kollektivavtalet, är ju ingenting annat än att se till att alla ska få det bättre, att alla ska vara med på resan. Ett kollektivavtal ser ju inga färger. Det är lika för alla.

Jag vet att vår motpart nu drömmer om att vi ska acceptera att vi ska ha lägre löner för dem som är på väg in från andra länder på arbetsmarknaden. Jag vet att de gärna vill och nu driver de också den frågan politiskt. Att vi ska ge dem som är nyanlända ett särskilt slags jobb med nya löner som går utanför våra kollektivavtal, det går ju så stick i stäv med vårt löfte som någonting kan göra.

När han Björklund säger i Sveriges riksdag att det är rimligt att den som är på väg ut på arbetsmarknaden har mellan 12 000 och 14 000 kronor i ingångslön för ett heltidsjobb, då är det början på ett helt nytt samhälle. Då är det början på att vi börjar etablera vi och dem. Att det finns några som är värda mer än andra på arbetsmarknaden. Att det finns några som ska dra det tunga lasset för halva lönen och några som ska ha bra villkor i kollektivavtal.

Jan Björklund sade en sak som jag blev väldigt glad över i slutet av det här anförelset. Han sade att ”jag vill nu göra detta till den viktigaste valfrågan i 2018 års valrörelse.”. Möjligheten att sänka människors löner.

Först tänkte jag att jag hörde fel, för en sådan harakiri har vi faktiskt inte sett sedan i slutet på andra världskriget. Att gå till val på att sänka människors löner. Då säger jag bara en sak: jag välkomnar en sådan debatt med Liberalerna, Moderaterna och Centerpartiet inför valet 2018. För vi står upp för kollektivavtalen, vi kommer aldrig att signa ett avtal som ger lägre löner för att någon är född i ett annat land. Våra kollektivavtal gäller alla, punkt slut. Vi tar gärna den fajten med de borgerliga partierna.

Det blir en härlig valrörelse! Jag kan börja den när som helst, för vi måste alla hjälpas åt. Vi måste alla dra åt samma håll. Det blir ett jäkla slag. Vi märker på söndag när det kommer en annan medlem i förbundet hit, att det är så att det är vi som måste bära Stefan Löfven till chansen att vinna ett val igen. För det är så många som slutat tro att vi kan leverera en bättre framtid. Det är så många som tror att bara vi inte hade invandring så skulle alla problem lösa sig.

Men ni känner ju Stefan, ni vet vad Stefan levererar. Ni vet att man kan inte göra allting på en gång, men det går åt rätt håll. Vi sade i början av den här mandatperioden att vi tyckte att regeringen skulle satsa 70 miljarder kronor för att öka investeringarna. I september förra året sade Magdalena Andersson att hon hade ökat investeringarna med 74 miljarder sedan valet. Det är det som gör att Sverige i dag tuffar på så bra. Stefan Löfven och Socialdemokraterna levererar alltid på det vi vill. Det är en väldig skillnad för oss om det är Stefan Löfven eller Anna Kinberg Batra som är statsminister. Det måste vi alla hjälpas åt att göra möjligt. Vi måste åka härifrån och prata både kollektivavtal och valrörelse. Båda två måste vi vinna det kommande året.

Och allra, allra sist. Jag vet att det jag nu ska säga kommer den personen tycka väldigt illa om mig för att jag säger. Jag vet att du inte vill bli avtackad här i inledningen av kongressen Anders, för du ska ju vara i allra högsta grad aktiv här till sista dagen. Men jag måste ändå ta chansen när jag är här på kongressen och framföra ett varmt tack till Anders. Och det är nog ingen överdrift att säga att Anders i dag är en av de allra, allra tyngsta, kanske den allra tyngsta, på svensk arbetsmarknad. Och han har burit vårt förbund i vart fall tre och ett halvt decennium. Och han har alltid varit där, har ni tänkt på det? Han har alltid varit där.

Jag kom in i förbundet 1983. Min första avtalskonferens, som det hette på den tiden, var i Hovmantorps Folkets Hus. Och vem var det som var där för att informera om det nya avtalet? Lite yngre, inget skägg, lite mörkare hår, lockigt var det också på den tiden. Här stod han, Anders Ferbe. Och vi började bråka på en gång faktiskt. Det var rätt roligt och det var faktiskt exakt samma sak som vi har bråkat om de senaste åren, så det är ingenting som förändrats. Vi hade ett INL-tillägg på våra löner på den tiden, icke nivå-påverkande lönetillägg. Jag gillade inte det, för det var ett sätt att öka mäns löner fortare än kvinnors, och jag fick på tafsen rejält. Alla var emot mig på den tiden. Men att gå igenom fråga för fråga med sådan seriositet och med sådan långsiktighet och med sådan värme.

Anders Ferbe är en riktig kompis. Jag kan säga utan överdrift att jag hade inte stått här i dag som LO:s ordförande om det inte varit för Anders Ferbe. Och Anders vet att den dagen som Stefan Löfven valdes till partiordförande, då ringde jag till Anders och sade "Du, de kan ju fan inte välja två IF Metallare på bara några månader". Då sade Anders "Lägg av med det där snacket, vi kan välja hur många IF Metallare som helst!". Och alldeles riktigt, veckan före kongressen gick det som det brukar göra när Anders Ferbe är involverad i en konflikt – han vann.

Men sedan är det som Anders säger, att det är inte alltid vi har tittat varandra i ögonen med glädje. Vi har också tyckt rejält illa om varandra. Men så måste det vara, därför att lönebildning och det vi gör till vardags, det är inget politiskt utspel, det är ingen opinionsbildning. Det handlar om människors väl och ve. Det handlar om hur man ska betala räkningen nästa månad. Det handlar om att ta så stor del av vinsterna ur företagen så att företagen är fortsatt konkurrenskraftiga, men att löntagarna får sin del av det.

Därför är allt vi gör i facket på riktigt. Det handlar om människors liv, varje dag. Och i det har Anders Ferbe sedan i slutet av 1970-talet burit det här förbundet på sina axlar tillsammans med oss. Och jag vill hylla en avgående ledare och säga att det har varit fantastiskt, fantastiskt roligt att jobba ihop, Anders. Jag hoppas vi fortsätter med det. Och jag vet också att Anders har accepterat att hjälpa oss de kommande åren med att stärka vårt samtal om Global Deal i världen, för Anders har ett enormt kontaktnät utanför Sverige. Vi ska få fler länder, fler företag, fler fackliga organisationer med i Global Deal. Tack för att jag fick komma till kongressen och prata. Tack Anders Ferbe för fantastiska debatter och ganska hårda ord och mycket kärlek. Tack allihop här inne, det var fantastiskt att få komma hem. Tack så mycket!

Tal av Valter Sanches, generalsekreterare Industri All Global

Good morning, sisters and brothers. I am very glad to be here, it is a privilege and an honour. The history of cooperation between IF Metall and the prior organisation Svenska Metall with Brazil is a long-time history. I remember that this very union here was very important during dictatorship times in Brazil to the solidarity that granted for our then labour leader Lula. Later on in the new liberal times, IF Metall was very important to support the union movement in Brazil, especially CNM/CUT with projects in union education and several other issues. I am one of the generation of union leaders that had some union education that was supported by IF Metall and therefore I give thanks for this long-time solidarity with Brazil.

IF Metall has also been very important in our international organisation in several issues, especially playing a very active role in the Union to Union initiative that supports projects all over the world and we appreciate very much the role that IF Metall plays not only politically but also for the active solidarity supporting all these projects with lots of countries, regions and strategic goals with IndustriALL around the world.

I just wanted to remind you also of a very important cooperation that we had back in Brazil when we established a pre-agreement with the then president of IF Metall Stefan Löfven in CNM/CUT when Brazil was about to buy jet fighters and Saab Gripen was one of the contenders. That cooperation was very important to decide how the unions would cooperate in terms of transfer of technology, training and qualification of workers, displacement of jobs, and so on.

It is not so shocking that I am not a Nordic general secretary of IndustriALL, that has always been the history, but I am a fruit of this partnership that we have with the Nordics in a sense. We had our congress in 2016, and our congress took place in October, before the elections in the US. After that, everybody in the world asks themselves what is going to be. The fact is that we have lots of initiatives in the world, protectionist, populist in a bad way, that challenge workers' rights worldwide.

So we have to have a unified voice, which we had earlier this week when we met in the L20 summit, which is the labour leaders from the G20 countries, to make a statement and we delivered that statement to Angela Merkel, the prime minister of Germany who is the current president of G20. We want to have a unified voice so that G20 acknowledge workers' rights and trade union rights worldwide as a basic condition for us to improve working conditions worldwide.

Our five strategic goals that we decided on in the congress are very important for us in the fight for improvement of the working conditions of the workers worldwide.

First, defend trade union rights. We are bringing 40 countries to the attention of the ILO, International Labour Organization, because of systematic violation of trade union rights. There are lots of countries where they think that the only possibility for them to be competitive on an international level is by keeping the labourers' tenders as low as possible, keeping a union free environment. That is what we will not accept and we will fight to defend trade union rights.

Second, build stronger unions. Everywhere we have unions, the conditions of the workers are better. You are the best witnesses of that, because you have the highest union density in the world and we can tell the benefits for the workers, for the community and for the country.

Third, fight the power of international corporations, those corporations that still take over the order of the world and impose a process of concentration of wealth in the world in which eight white men have equal the wealth of 3.6 billion people in the world.

Fourth, fight precarious work. That means, all the forms of precarious work in the world. We have companies that use about 70 percent contract workers, from outside, in a downward spiral of workers' working conditions.

Fifth, fight for sustainable industrial policy. That means, a combination of initiatives for stronger unions but also influence on countries to have strong industrial policies so that we can create jobs and better jobs for all.

Of course I know that you are discussing the focus of the congress, to discuss the industrial work of the future, and we are pretty much willing to contribute to that, probably in October we will have a conference on this issue and we want the active participation of IF Metall.

To finalize, I would like to say that our job as an international global union, together with the other global union federations, is to bring unity and deliver solidarity. That is the most important role we have to play. Every time that I need, I can count on IF Metall for an active role, as we did in the campaigns recently, when some unions and workers were threatened in South Korea for example. Our campaign contributed so that the corrupt government of Park Geun-hye in South Korea could be impeached and now she is in jail. The next step is to free the KCTU leader, President Han.

That is the same thing we did when they challenged the attempt of the workers to improve the working conditions in Bangladesh. People that used to work 60 hours a week, to win 68 dollars a month. When the workers stood up to fight for a better living wage, they were repressed, leaders were put in jail, thousands of workers were fired, the offices of the unions were closed, and we made a very comprehensive campaign worldwide, in embassies, in the companies, and especially putting pressure on companies with which we have global framework agreements, among them H&M, that was fundamental to get all people reinstated, the union leaders freed from jail and charges being dropped in all the processes. And the unions were re-opened. This is the way we use.

We have the clear understanding that an injury to one is an injury to all and we will all stand together in solidarity.

Thank you very much and congratulations to the Congress and the new leadership.

Tal av Nazma Akter, ordförande Sommilito Garments Sramik Federation, Bangladesh

Thank you brother and comrade Anders and also congratulations to my sister, elected the IF Metall president and general secretary. This means the union is getting big power, because women are in leadership.

Thank you also for inviting me to speak on behalf of workers in Asia and especially South Asia and Bangladesh at the IF Metall congress and I am very happy and proud to be here. IF Metall is our long-time friend and I have been working with them since more than 15 years and they are supporting us in solidarity as well as in lots of technical matters.

Today I am talking on behalf of Asia where the whole world is getting 80 percent of their production and where a number of females are working. Most of the countries are creating job opportunities for the rural migrant, moving to the urban economy to get a job. These are the advances, this is the women's empowerment, and women are gradually coming to the union movement for membership. So this is a good opportunity for us.

There are big challenges in our country as well as in Asia, because we are cheap labour. We are not getting sufficient wages, we are hungry, we do not have sufficient food, and that is the exploitation we suffer globally as well as in our country.

If we are talking about Bangladesh, we are in the ready-made garment sector. We are five million people working in the sector, where 80 percent are female. Minimum salary is €60 per month, which is not fair. That is why we need to fight to get better living wages and better living conditions.

This cheap labour makes for disaster. In 2013, I remember when 1,137 workers died in Rana Plaza and thousands of workers were severely injured. This kind of exploitation is created by the Corporate in Bangladesh as well as other countries.

We have to overcome this. Thanks to the European Union and also USA and other countries, who are supporting and trying to build good binding signings in accordance with the IndustriALL Global Union, more than 220 brand companies are signing, from across the world: Europe, USA, Australia, and some other countries.

After Rana Plaza there are lots of initiatives, lots of things going on. Before 2013 there were no trade unions organising or getting the trade union registration. After 2013 we are organising unions in Bangladesh, nearly 450 unions have been registered where 90 percent of the unions are affiliated with the IndustriALL Global Union.

We are fighting, still we have big challenges. The unions are not accepted, not recognised by the management or government, but gradually we are improving. A number of unions have signed agreements to increase salary and improve working conditions as well as other benefits, so these are the things and the journey we are doing in Bangladesh.

As you know, in 2015 the Global Framework Agreement was signed by IndustriALL Global Union and IF Metall. In April 2016, we had a workshop on the Global Framework Agreement in Bangladesh with IF Metall, IndustriALL and H&M, who have signed. In the workshop we talked about how we need to work on these issues, how we have to reduce the problems, how we can get a better industrial relationship together. In this regard we started work from 2016 and in a number of factories where the workers lost their jobs, we are trying to reinstate them or get the proper compensation.

Many women are exploited for maternity issues. We are also trying to ensure their maternity benefits and maternity leave, and also we have action plans like long-term/short-term freedom of association and collective bargaining, and building capacity for mid-level management as well as the union.

So these are the issues and the steps we are taking. In December 2016, when the workers raised their voices to increase their salary, the government thought no, this is not the time for this, and the manufacturers were not eager to ensure increase of salary. In Ashulia there was a riot and curfew. The police and the military all came to the industrial zone and suddenly tried to stop our union activities. 35 union leaders and workers were

arrested, all union offices and activities were banned, more than 1,600 workers were terminated, illegally dismissed, there was nothing to do. This is very difficult and dangerous for us because we cannot raise our voices, we cannot do anything, we are not happy with them.

The last few months were a very difficult time. We found IndustriALL Global Union supporting us and we are working on together. These are crucial issues, but we found a very strong and good thing when we signed the Global Framework Agreement.

We are happy with H&M signing the agreement. I also request other companies who have not signed this kind of agreement to please sign. It makes it easier to solve the problem. Sweden is a very important country for Bangladesh as well as other countries, because H&M is a big producer in Asia. This is why I request other countries to also support and sign the agreement.

Also, the Swedish government has started a programme in Bangladesh after the Rana Plaza collapse to establish social dialogue and industrial relations, and they have also taken other training and resourcing initiatives.

The Swedish government and IF Metall supporting us is very important and good for us for the industrial relation and to build union power. This is one country trying to help, but it is not sufficient enough because in Bangladesh, as well as the whole of Asia, we are producing 80 percent of the global production. This is why we need more respect and dignity, because the workers getting €60 per month needs to be changed and avoided. If this does not happen, what happened at Rana Plaza will happen again and again, maybe in Bangladesh, maybe in another country.

Most of the exploitation happens to women, because as you know, in this world, especially in Asia, our working women who are producing for the multinational companies or fashion retailers, are malnourished. Women are supposed to work for 60 years, but after 30 years they are automatically retired because they have no energy, they have no power, they have no health. The workers are getting very ill and this is not a fair world.

This is why we need to organise female leadership, we need to respect the female, and we need better education for the working people and especially the children, because our children are in a very vulnerable situation.

Look at the multinational yearly turnover and how much goes to the workers? From the t-shirt we make for 25 US dollars, \$3 go to Bangladesh or another production country. Where do the other \$22 go? That is the question we need to raise today.

Our workers are hungry, our workers are beggars, and our workers, when they raised their voices, were put in prison, the union activities were stopped, they lost their jobs, and a number of female pregnant women were also fired during this time, because they raised their voices for a higher salary. That is why we need to work together and show support and solidarity everywhere.

Nowadays, it is a big challenge we face globally. Union density is very important, but we found that the unions are not very united, we are not organising. Because the corporate power is the political power, it is the same platform. Look at the US election, look at Bangladesh where 80 percent of parliament members are the business people. How do we fight, if we are not united, if we do not raise our voices?

We need to be the global action together, because when the Multinational is talking they are united and use the same voice, but when we, the Union, talk, maybe our talk is different. So that is why we need to work together and to fight together.

As our brother Valter said, the IndustriALL Global Union has guiding principles, like defending workers' rights, building a union power, confronting the global capital, fighting precarious work, and sustainable industrial employment. If this is really what we want to do, we need to be united and we need to be strong.

Last month we had an executive meeting in Geneva with IndustriALL Global Union. We heard from the brother and sister in Brazil that they called for a general strike for their rights. This is why need a *global* general strike for the workers' rights. If we do a general strike all over the world, then the Multinational, all the corporate power and the political people, will realise how powerful we are.

Without us they cannot do anything, they cannot make the money. But we need that kind of strength and solidarity, and we need to take action. Please come and let us work together and fight for our rights, because without a fight it will not happen. Nobody is handing this kind of opportunity to us.

That is why we need your support, and as brother Anders said, I am the garment workers, I am the workers. We produce your goods, we produce your clothes, so I need living wages, I need freedom of association, I need respect, I need decent working conditions, I need a decent life, and I also need leadership as a woman. Because without it does not work. Please ensure that. This is the union, brother and sister, we need support from country to country.

Bangladesh has problems, they are trying to ship the business to Myanmar, from Myanmar to Vietnam, from Vietnam to Cambodia. They are playing with us, but we cannot do anything. So our exploitation is not only of Bangladesh, exploitation is moving all over the world.

How can we support and show solidarity to the workers in Asia, Latin America, Eastern Europe, and also in Africa, if we are not united, as long as we are not supporting, not giving women power and respect? It will not work. That is why, being a worker, being a woman, we need respect, we need fair wages, equality. Yesterday a brother from Sweden said that Sweden still has problems with the gender gap and female workers not getting equal wages. This is a shame.

So how do we overcome, how do we get better wages and better respect? Respect is an important thing, because cheap labour is not respect. That is why we need to get equal wages and a decent working life, because most of the female workers are living in the slum. Sanitation, nutrition and education are very challenging, because people are coming from the countryside and are migrants, but they are not respected.

We have no sufficient education, no sufficient food, and we cannot organise. How do we organise and how we can help the people in this world, because that is the solidarity we need? We need to work together and we need your support, we need your help, and we need to be informed. We see how the Global Framework is helping. IndustriAll are always ready to help people as well as companies, because we need sustainable industrial relations.

So that is why we have to work together and, again, please pay fair and respect us and freedom of association. In every factory, if women can raise their voices, if women can negotiate, that is a big, good thing, because women can do anything; they cook, they make the money, they do everything, they have education, they have power, they have a strong voice.

Please come together and show solidarity. Thank you all for giving me the opportunity to talk about our struggle, our fighting, and also thank you to the Swedish government and IF Metall for supporting us. And thank you to my great brothers Anders and Valter, and to all my sisters and brothers. Please come and let us all together do the global strike or take global action.

Thank you very much.

Tal av Ann-Sofie Hermansson, kommunstyrelsens ordförande i Göteborg

Kamrater, kongressledamöter! Det här känns väldigt högtidligt. Tack för introduktionen Anders. Vi talar inte om några årtal här, men det har hunnit gå några år sedan jag var aktiv i dåvarande Metall. Men spåren sitter kvar.

Det är så kul att ha er här i Göteborg. Varmt välkomna. Jag hoppas att ni har funnit er väl till rätta och att hela kongresshelgen kommer att bli bra.

För mig blir det här personligt. Nu var det väldigt länge sedan jag började på Volvo, tog de första fackliga stegen och sedan kastade mig helhjärtat in i det fackliga arbetet. Men det var en väldigt viktig tid. Jag fann en alldeles speciell kamratskap och jag lärde mig otroligt mycket. Och Det goda arbetet blev med tiden min grej.

Massor har hänt sedan dess och nu finns jag i en annan position, som Anders sade, med ett annat uppdrag, men ränderna går aldrig ur. Den fackliga identiteten finns alltid kvar och när jag kommer till IF Metall och träffar det här gänget så känns det alltid som att komma hem faktiskt. Var jag än rör mig, och det gäller även i min nuvarande roll, så känns just detta som hemmaplan.

En IF Metallkongress är naturligtvis någonting som vi i Göteborg tar emot med öppna armar. Det här är helt enkelt en perfect match, som de säger. När en dynamisk industristad möter ett dynamiskt industrifack, ja då måste det väl vara givet att det slår gnistor.

Jag skulle nu aldrig drista mig till att hävda att Göteborg är Sveriges industrihuvudstad, det vore för kontroversiellt. Det skulle kunna uppfattas som kaxigt och många av er skulle säkert kunna ha invändningar av olika slag. Därför avstår jag. Men jag skulle ha svårt att säga nej om någon påstod att så var fallet, för det är ju här det händer! Snygg gardering, eller hur?

Det är inte bara så att Göteborg sedan lång tid tillbaka har industrin som en avgörande del av sitt DNA och det är inte bara så att vi har levt och andats industri här så länge någon kan minnas. Det är också så att den industriella motorn i Göteborg är starkare än på väldigt länge. FoU-investeringarna är rejäla, exporten växer snabbt, jobbskapandet tickar på i rask takt och industrin lyfter hela staden. De goda tiderna är inte unika för Göteborg, jag vet det.

Helt oberoende av vem som är störst eller bäst eller möjligen vackrast så är det lätt att konstatera att nästan hela det industriella Sverige går bra just nu. Sedan den jättesvacka vi hade 2009–2010 så har den här gynnsamma konjunkturen envist bitit sig fast. Pilarna pekar konstant uppåt. I ett sådant läge är det lätt hänt att man sätter sig med armarna i kors och känner sig nöjd, att man blir lite bekväm. Man får för sig att framgångsvågen kommer att fortsätta för evigt. Man börjar tappa fokus när det gäller framdrift och visioner.

Sådana tendenser är livsfarliga. Den viktigaste lärdomen från ett par hundra år eller så av industriell utveckling det är att man aldrig har råd att tappa tempo. Hela den globala marknaden står redo att straffa den som är långsam och hamnar man på efterkälken, då är man rökt.

Därför gillar jag temat för den här kongressen, Framtidens industriarbete. Därför gillar jag också den här framåtblickande andan som präglar kongressmaterialet. IF Metall står inte still. IF Metall sitter inte med armarna i kors, utan tvärtom så jobbar IF Metall både aktivt och proaktivt med en offensiv och en optimistisk framtidsagenda. Och IF Metall kommer med råge att göra sitt för att säkra svensk industris konkurrenskraft både på kort och på lång sikt.

Jag har flera gånger fått frågan vad Göteborg och Sverige behöver göra för att bli bäst i världen på högteknologisk industri. Och det är en högst relevant frågeställning i det så viktiga framtidsperspektiv som ni diskuterar på kongressen. Vi har naturligtvis en stark ställning redan i dag, men vad är det som behöver göras för att säkra och stärka den där konkurrenskraften? Hur ska bra bli ännu bättre?

Jag skulle helt kort vilja peka på fyra punkter.

För det första behöver vi stärka dialogen mellan företag, fack, akademi, politik och andra aktörer. Det här är ett svenskt och göteborgskt trumfkort som vi behöver spela ännu bättre. Kan vi bli vassare på samverkan så är det en avgörande konkurrensfördel. Den svenska modellen med sitt fokus på just aktiv samverkan är en huvudanledning till att vi i dag i det här landet har så många framgångsrika industriföretag. Detta sätt att arbeta och förhålla sig till varandra har skapat både stabilitet, viktiga synergier och inte minst en stark omställningsförmåga. För Sveriges och Göteborgs del är jag övertygad om att det här är en huvudnyckel till framgång även i framtiden.

Min bild är till och med att en bred samverkan kan bli ännu viktigare framöver än vad det har varit historiskt. Och anledningen till det är att de nya industriella innovationerna – några av dem ser man ju här bakom när man kommer in – alltmer tycks handla om att bygga integrerade system. Ta AB Volvo som ett exempel. Skulle de kunna sälja elbussar på några års sikt så går det inte att sälja bara själva bussarna, för ingen kommer att vilja köpa dem. De måste sälja hela system, där elbussen på ett smidigt sätt vävs in i stadsmiljön. Och ska de kunna sälja lastbilar så går det inte bara att sälja den enstaka lastbilen, för det kommer heller ingen att vilja köpa. De måste i stället sälja helhetslösningar där lastbilarna är inbäddade i effektiva och hållbara logistiksystem. Och ju bättre man är på att samverka, desto bättre blir man på att bygga den här typen av system. Det går inte att köra ett eget race helt enkelt. Man måste ha andra aktörer med sig. Just därför så tror jag att samverkan kommer att bli ännu viktigare framöver.

För det andra behöver vi öka trycket i arbetsmiljöarbetet. Det här är självfallet den centrala punkten på IF Metalls dagordning. Utan friska medarbetare på friska arbetsplatser kommer vi över huvud taget inte att kunna hålla i gång några konkurrenskraftiga industriföretag. Arbetsmiljön är inte bara viktig för individen, vi pratar också om människors liv och livskvalitet. Arbetsmiljön har även avgörande betydelse som strukturell framgångsfaktor. Alla, inklusive arbetsgivarna, tjänar stort på välriktade arbetsmiljöinvesteringar.

Nu har arbetsmiljötrenderna ett tag varit ganska skakiga och delvis problematiska. Särskilt illavarslande är att problemen med stress och andra psykiska besvär har ökat. Allt fler, särskilt kvinnor, fastnar i sjukskrivningar och långa rehabiliteringar av just de här orsakerna. Det håller inte. Så kan vi inte ha det. För att komma framåt tror jag att vi behöver tänka mer i termer av Det goda arbetet. Jag beklagar att jag dammar av ett begrepp från förr här, men i det här sammanhanget är det riktigt relevant.

I ett friskt arbetsliv är både kroppen och själen med i matchen. Människan är ingen maskin. För att må bra på jobbet behöver vi alla en vettig kombination av ansvar, manuell hantering och intellektuell stimulans. Vi ska inte bara leva av arbete, vi ska också fullt ut kunna leva genom arbetet. Det finns massor att göra i arbetsmiljöarbetet. En sak är att se till att alla på en arbetsplats har både händer och huvud med sig i rimligt ansvarstunga arbetsuppgifter.

För det tredje behöver vi förbättra kompetensförsörjningen. Och där behövs en bred palett av åtgärder. Mycket måste gå ut på att tackla det faktum att många arbetssökande inte har de kvalifikationer som efterfrågas i dag. Utbildning och erfarenheter räcker helt enkelt inte till. Vad som krävs är en aktiv arbetsmarknadspolitik, naturligtvis. Matchningen måste förbättras. De arbetssökande måste ges den stöttning som behövs för att kunna ta de lediga jobb som faktiskt finns.

I Göteborg satsar vi mycket på de här aktiva åtgärderna. Vi tar fram en kompetensförsörjningsplan som utgår både från arbetstagarnas och arbetsgivarnas behov. Vi är på väg att öppna fyra nya kompetenscenter. Där ska resurserna samlas för att ge de arbetssökande de verktyg som krävs för att komma i arbete. En viktig del i det här handlar om att designa specialutformade, kortare utbildningsinsatser. Vi utvecklar en ny modell, vi kallar den för Det stegvisa jobb- och kunskapslyftet, som innebär att den som står utanför ska ta sig hela vägen fram till fast jobb genom att kombinera utbildning med jobberfarenheter. Vi har en bit kvar att gå när det gäller kompetensförsörjning, men vi har ändå kommit en bra bit på väg.

I det riktigt långa perspektivet finns också en stor potential i att väcka intresset för naturvetenskap och teknik hos barn och unga. Det skulle vara nyttigt om industriföretagen själva blev bättre på att öppna sina dörrar för de allra yngsta. Industriproduktion, det vet vi som sitter här, kan ju faktiskt vara ganska häftigt. Men det vet man ju inte förrän man faktiskt har sett det.

För det fjärde skulle jag vilja betona att hela samhället måste vara med. Ska vi på lång sikt ha en industri i världsklass, då måste vi också ha en välfärd i världsklass. Barnomsorgen, skolan, vården, de sociala skyddsnäten och den generella tryggheten – allt detta behöver säkras och utvecklas.

Den största samhällsutmaningen som vi står inför just nu, det är att öka jämlikheten. De klyftor och den segregation som över tiden har vuxit fram måste minskas. Att öka jämlikheten handlar nämligen om anständighet. Ett modernt samhälle måste alltid kunna garantera att den som har det sämst ändå har det skapligt.

Att öka jämlikheten handlar även om ren rationalitet. För jämlikhet är en vinstaffär för hela samhället. En rad studier har visat att ökad jämlikhet ger massor av bra saker – högre tillväxt, bättre folkhälsa, ökad medellivslängd, stärkt tillit, minskad oro, vassare utbildningsresultat, mindre missbruk m.m. Att öka jämlikheten är alltså både rätt och smart. Vi talar om en perfekt kombo här.

Offensiva jämlikhetsåtgärder pågår nu på alla politiska nivåer. IMF och OECD är alltså i gång för fullt och inom EU-arbetet är den sociala agendan på väg att växa sig starkare. I Sverige har regeringen systematiskt lyft jämlikhetsfrågorna. Här i staden jobbar vi med den breda, ambitiösa och långsiktiga satsningen som vi kallar för Jämlikt Göteborg. Inriktningen är att med hjälp av ett stort antal verktyg minska klyftorna. Det handlar om att bygga läsvanor från unga år, säkra familjestödet, öka likvärdigheten i skolsystemet, stimulera föreningslivet i utsatta områden, minska arbetslösheten i utsatta grupper och mycket annat.

Nu finns det ingen quick fix i det här jämlikhetsarbetet. Det är långsiktigt och tålmodigt arbete som gäller. Men det är helt nödvändigt att konsekvent och aktivt driva den här agendan framåt. Ingen står utanför den här jämlikhetsekvationen. Industriföretagen är precis lika beroende som alla andra av ett jämlikt land och ett välfungerande samhälle. Så sammantaget råder ingen tvekan – vi har i det här landet och i den här staden alla förutsättningar att bli bäst i världen på den här högteknologiska industrin. Vi måste jobba hårt och klokt förstås, men det är klart att vi klarar det.

Jag skulle vilja avsluta där jag började. Det är så kul att ha er i Göteborg, om ni bara visste! Jag hoppas att ni får en utmärkt kongresshelg. Den här staden gillar er. Här vi levit och andats industri så länge som någon över huvud taget kan minnas. Tack!

Tal av Stefan Löfven, statsminister och Socialdemokraternas partiordförande

Tack så mycket Anders för välkomstorden och tack för att jag får komma hem! Det är ofta så när man inleder ett tal – ”vänner” börjar man med, och det finns all anledning att göra det på många ställen, men det är få ställen där det är så helhjärtat och så äkta som just här. Jag vill verkligen tacka för den möjligheten.

Jag vill också säga tack för allt ni gör. Fortsätt att lägga förslag, driva en politik som ni tror på på riktigt, fortsätt att vara med i samhällsdebatten precis som ni gör. För ni behövs. Jag tror inte ni förstår själva hur viktiga ni är. Ni behövs och ni är en inspiration för mig, ni är en tillgång för Sverige, så fortsätt detta jobb. Tack ska ni ha så här långt, det kommer mer jobb!

Jag vill nu rikta mig direkt till dig Marie. Vi lärde känna varandra när förbunden slogs ihop, så någon gång på hösten 2005 fick jag förmånen att få börja träffa dig och lära känna dig som en ytterst genuin, äkta facklig företrädare. Fötterna på jorden och mycket väl medveten om vad som ytterst gäller, att när man kommer hem och ska prata med medlemmarna så kan man stå där i lunchrummet och säga precis vad man har gjort och stå för det och vara stolt över det. Du är en mycket fin facklig företrädare. Du kommer nu, känn ingen press, men du kommer att inneha ett av de finaste och viktigaste uppdragen som man kan ha i svenskt samhällsliv. Och jag vet att du kommer att klara det med bravur – du är en mycket duktig facklig företrädare. Grattis!

Och till dig Anders, ett speciellt tack. Vi har känt varandra i ungefär 30 år, mer än så. Vilket i sig är ett mirakel, eftersom vi själva är runt 40. Du är också genuint ideologisk, väldigt precis på punkten när det gäller ideologi, vilka värderingar vi står för och vad det ska ta sig för uttryck i verksamheten, både fackligt och politiskt. Jag har alltid känt en enorm trygghet med dig. Och när vi arbetade tillsammans, inte minst när jag var förbundsordförande och du vice, så kändes det så tryggt att ha dig.

Och ni ska veta att när jag fick frågan om att bli partiledare så var det inte jättelätt att lämna detta fantastiska förbund. Inte lämna som medlem naturligtvis, men att lämna det uppdraget. För jag var så oerhört stolt och så glad att ha ett sådant uppdrag, som nu Marie snart ska få ha. Du kommer att få känna!

Men jag visste också att det här förbundet kommer bara att ånga på. Jag tror det var en kines som sade att om man undrar någon gång hur mycket man kommer att bli saknad på riktigt, då ska man stoppa ned ett finger i ett glas vatten, dra upp fingret och se efter hur stort hålet är. Du tog över det här ordförandeskapet på ett suveränt sätt Anders. Jag vill verkligen tacka dig för allt du har gjort för mig, för oss alla, för IF Metall, för Sverige. Och jag är stolt att få kalla dig min vän. Tack Anders!

Jag vill också naturligtvis gratulera Tomas, Anna och Veli-Pekka. Anna, jag var i Hofors i onsdags. Jag är så gott som smed nu. Jag fick i alla fall vara med där och smida lite grann, så jag sade just att jag har fått sommarjobb i Hofors. Då säger Göran Johnsson förstås att ”ja, ja, men de har stängt över sommaren”. Det var därför jag fick sommarjobb.

Jag vill gratulera er naturligtvis. Det är fina uppdrag och ni kommer att ta det här vidare på ett fantastiskt sätt. Grattis till hela förbundsstyrelsen!

Vi har så mycket att se fram emot. Vi har mycket arbete framför oss, inte minst i facklig-politisk samverkan. Det är för svensk industri, det är för bra arbetsvillkor, anställningsvillkoren och inte minst arbetsmiljön. Och det är också för ett samhälle som håller ihop på riktigt och där man vågar tro på framtiden. Det har vi framför oss. Jag ser fram emot att få samarbeta med er och hur än framtiden kommer att se ut så behövs IF Metall.

Under min tid i IF Metall arbetade vi mycket med kultur och bildning. Jag minns inte minst det fantastiska läsprojektet Läs för mej, pappa! Ett fantastiskt projekt, där vi via barnen fick fler industriarbetare att läsa och få del av sitt språk. Så det har gjorts väldigt mycket fina kulturprojekt. Kulturen har fortsatt en väldigt stor del i mitt liv, när man nu hinner. Jag har inte lika mycket fritid. Men när tillfälle bjuds så brukar Ulla och jag gärna gå på bio ibland, på teater, konstutställning eller annat som vi roas av. Och det är för att det tar inte kraft att ta del av kulturen, det ger kraft. Det ger så otroligt mycket

kraft. Och det kan ge anledning till politiska reflektioner. Det fick jag när jag, faktiskt för första gången, lyssnade på riktigt på en psalm som har nummer 289. Jag ska läsa två strofer ur den. Den säger rätt mycket, tycker jag, om vår tid.

”Vi vill den frihet där vi är oss själva, den frihet vi kan göra något av. Som ej är tomhet, men en rymd för drömmar, en jord där träd och blommor kan slå rot. Och ändå är det murar oss emellan och genom gallren ser vi på varandra. Vårt fängelse är byggt av rädslans stenar, vår fångdräkt är vårt eget knutna jag.”

När jag verkligen satte mig ned och läste den här texten så tänkte jag att den talar rätt mycket om Sverige i dag. En del av det Sverige vi upplever i dag. För vi har en stark ekonomi, en urstark ekonomi. Men vi har ju en alldeles för svag sammanhållning i vårt land. Vi har EU:s högsta sysselsättningsgrad. Vi har den lägsta ungdomsarbetslösheten vi haft på 13 år. Stark export. Växande innovationskraft. Rekordhøgt bostadsbyggande. Och samtidigt, alldeles för stora klyftor. Mellan fattig och rik. Mellan den som är lågutbildad och den som är högutbildad. Mellan stad och land. Mellan innerstad och förorter. Det blir som murar oss emellan.

Människor, orter, hela bygder känner sig ibland övergivna och svikna av samhället. När välfärden inte räcker till och inte går att lita på, eller när service och arbetstillfällen försvinner. Med den erfarenheten, med den stämningen – vad gör det med vårt land? Vad är det som blir det gemensamma i Sverige? Jo, det riskerar att bli otrygghet, oro. Och det som vi ser alltmer av nu, inte minst i sociala medier – oförsonlighet, oförståelse, till och med hat. Det är ett fängelse som är byggt av rädslans stenar.

Jag säger det här för att jag är övertygad om att det här är den viktigaste uppgiften vi har i dag. Den viktigaste för mig, både som partiordförande och statsminister. Det är den viktigaste för regeringen. Det är den viktigaste för arbetarrörelsen. Vi ska riva detta rädslans fängelse och vi ska visa att ett annat samhälle är möjligt, och den resan är nu påbörjad!

Och det är upp till bevis nu. Vi finns ju till, vi är en rörelse av folk, med folk, för folket. Steg för steg tillsammans kan vi göra och ska vi göra samhället lite bättre, lite bättre, lite bättre. Och då menar vi för alla. Allt kan inte ske på en gång, det vet vi. Men färdriktningen, den måste vara glasklar. Det är mer jämlikhet, mer rättvisa, solidaritet, och det ska kännas in i hjärtat. Arbetssättet är detsamma som vi alltid har haft – sammanhållning, samarbete. Vi gör som vi alltid har gjort, vi hjälps åt.

Jag är inte så van vid att hylla Liverpools fotbollslag, jag håller själv på Tottenham Hotspurs. Liverpool har dock ett väldigt bra motto: You never walk alone. När jag var ordförande i Metalls avdelning 26, då tryckte vi upp halsdukar med You never walk alone. Som det Tottenham-fan jag är så gjorde vi det. Och det är precis det, mina vänner, det är det budskapet som gäller i dag. Det är kanske det viktigaste vi kan skicka ut runt om i Sverige – du är inte ensam, vi gör det tillsammans.

Nu har vi en mycket bra ekonomisk möjlighet att utveckla den svenska modellen, för det är det som är budskapet. Sedan vi tillträdde så har ungefär 200 000 fler människor ett jobb att gå till. Vi har den lägsta andelen som behöver försörja sig via våra olika försörjningssystem, den lägsta andelen sedan 1990-talet. Och det budgetunderskott som den borgerliga regeringen lämnade efter sig, det har vi nu vänt till ett överskott.

Det gjorde vi det första året. Och varför är det så viktigt för en socialdemokratiskt ledd regering? Jo, det är för att det är en signal till folket att välfärden fungerar inte bara nästa år och nästa år, utan också om fem, tio år. Det är långsiktighet som gäller. Och vår fantastiska finansminister Magdalena Andersson – jag brukar säga att hon är generös som person, men oj vad hon är snål med våra skattepengar! Och det ska hon vara, för nu har vi den där styrkan som vi behöver.

Och kom ihåg, det här är så viktigt, det här måste vi prata om kära vänner. Det är något förunderligt i svensk politik att den största myten, jag vet inte på hur länge, får leva på, nämligen att moderatledda regeringar kan hålla ordning på ekonomin. De senaste ungefär 40 åren har vi haft borgerliga regeringar i 17 år och socialdemokratiskt ledda i dryga 20 år. De har haft regeringsmakten mellan 1976 och 1982, mellan 1991 och 1994

och mellan 2006 och 2014. Vid alla de tre tillfällena har de lämnat med högre arbetslöshet och ett stort budgetunderskott. Vid alla de tre tillfällena. Och på 1980-talet när de åkte ur första gången, då sade de ”Vi hade otur”. Men man har banne mig inte otur tre gånger i 17 år. Och har man otur i 17 år, då är det ett gott argument för att inte rösta på det alternativet.

Vi har fattat tuffa beslut, om migrationspolitiken och den ekonomiska politiken. Det här gör att vi har den ekonomiska styrkan. Vi ska se den nu framför oss. Nu gäller det inte bara nästa år. Vi håller på att fundera nu naturligtvis på hur nästa års budget ska se ut. Men om vi sträcker ut tanken litegrann och ser hela nästa mandatperiod, där vi nu redan har ett budgetöverskott, då har vi fantastiska möjligheter. Det är bara det att det finns ett annat gäng som ser samma möjligheter och de vill någonting helt annat. För frågan är, vad ska vi nu använda det till? För mig är det självklart. De här resurserna ska inte gå till miljonärerna, utan de ska gå till pensionärerna. De ska inte gå till storbankerna heller, utan de ska gå till skolbankarna. Och de här resurserna, de ska icke gå till ett förmögenhetsbygge för några få, utan för ett samhällsbygge för alla. Dit ska våra resurser gå.

Och det mest grundläggande vi behöver göra är att säkra tryggheten för alla oavsett var de bor. Ibland får jag höra att ”han är nog lite höger den där Löfven, för han prioriterar kampen mot kriminalitet, mot terrorism, mot dem som bränner bilar, skapar otrygghet på gator och torg”. För mig kan ingenting vara mer fel. Vi bygger ett samhälle för att människor ska må väl och känna frihet. Om hela förorter ockuperas av kriminella gäng, så begränsar det människors frihet. Det är en frihetsfråga för mig. Vi kan aldrig tillåta det i vårt samhällsbygge. Och inte sällan är det ju människor som sätter tilltro till oss, det är IF Metalls medlemmar, det är våra väljare, som ofta påverkas mest av brottslighet och otrygghet, och vi ska inte svika dem.

Det är därför vi kommer anställa fler poliser, det är därför som polisorganisationen måste genomföras så att polisen finns där, synlig och verksam i vardagen bland medborgarna. Vi ska också se till att rättsväsendet har bra verktyg för att utreda brott och se till att de här får sina straff. Och framför allt gängkriminaliteten känner jag ingen som helst sympati med. De kommer vi se till att jaga, och också deras ekonomiska resurser. De ska inte sitta i lyxbilar – fortsätter de på det här sättet ska de sitta i våra fängelser.

Ska vi skapa trygghet måste vi vara tuffa mot brotten, men också tuffa mot brottens orsaker. Det är därför Ibrahim Baylan nu har fått uppdraget att samordna och se till att vi klarar att bygga en mycket starkare social sammanhållning, inte minst i de utsatta förorterna. Men också på andra ställen – det kan vara bruksorter också. Därför säger vi att samtidigt som vi ska knäcka brottsligheten, så ska vi naturligtvis också knäcka långtidsarbetslösheten.

Vi vet att en stor del av orsakerna till att människor, inte minst ungdomar, åker in i brottslighet beror bland annat på sådana saker. Det är för dåliga skolor på för många ställen, det är långtidsarbetslöshet, det är dåliga boendeförhållanden och sociala förhållanden. Så det är en usel uppväxt. En del av de här ungdomarna har kanske sett sina föräldrar gå arbetslösa hela sina liv. De vet inget annat. Och själva har de fått en alldeles för dålig skolutbildning. Och så börjar man fundera – vem är jag, vad ska jag få min identitet i? Och så kommer det någon som säger ”Du kan vara med oss” och så börjar det.

Det här är ingen ursäkt för brottslighet, men jag är övertygad om att det är nyckeln till att bekämpa brotten i grunden. Det är helt enkelt att vi ska bygga ett Sverige som håller ihop.

En grunduppgift för oss då är att se till att bekämpa segregation och heller aldrig tillåta framväxt av några skuggsamhällen i vårt land. Det här kräver några saker. Det kräver en reglerad invandring, det kräver ett gemensamt asylsystem i hela EU där alla EU:s medlemsländer faktiskt tar sitt ansvar. Det kräver ett intensivt arbete globalt för att se hur vi kan förhindra att människor över huvud taget behöver fly.

Det är därför vi nu i EU-samarbetet samarbetar med Senegal, Mali, Niger, Nigeria, Libyen, också med Turkiet, Jordanien och Libanon, där ju de flesta flyktingar finns. De ska ju inte ens behöva ta den här farliga vägen. Då gäller det att se till att vi håller i det

globala arbetet. Då duger det inte, som några partier säger, att dra ned på biståndet. Det är inte smart.

Men det kräver ju också att vi är tydliga här hemma. Man söker asyl, får man avslag måste man återvända, annars har vi ingen reglerad invandring. Men får man ett ja, då ska man naturligtvis ha samma rättigheter och samma skyldigheter som alla andra. Då ingår det att man lär sig svenska, man gör sig anställningsbar, jobbar och bidrar. Då ska vi som samhälle – liksom för de människor som redan finns här, här gör vi ingen skillnad – finnas där och hjälpa till med verktygen. Det ska finnas utbildningsmöjligheter, praktikmöjligheter eller vad man nu behöver ha. Sedan får varje individ göra precis som vi gör i Sverige, i den svenska modellen, varje kvinna och man gör sitt. Men Sverige, mina vänner, måste bryta segregationen innan segregationen bryter sönder Sverige.

Kära industrivänner, det viktigaste ändå för att få ett land att hålla ihop, det är och förblir skapandet av arbete. Jag är stolt att kunna säga att Sverige är en industrination. Och den industrination som dessutom just nu stärker sin ställning, som investerar, som präglas av framtidstro. Det fanns ju mycket riktigt de som sade ”basically gone”. Nu är det de som sade det som är basically gone och det gör inte så mycket.

Det här är viktigt på riktigt. Det är naturligtvis viktigt därför att industrin bidrar med ungefär en miljon jobb i vårt land, tre fjärdedelar av exporten. Men det är också viktigt därför att industrin, dess medarbetare, dess innovationskrafter, stärker vår förmåga att klara framtida samhällsutmaningar.

Det är därför som vi nu har arbetat fram den här nyindustrialiseringsstrategin som heter Smart industri. Vi har redan bockat av 43 av 45 konkreta åtgärder i den första raden av handlingsplaner och vi har tillsammans med företagen exempelvis investerat i digitaliseringspiloter, nya uppkopplade produkter, digitala tjänster. Vi investerar i digitaliseringslyft för små och medelstora företag, vi effektiviserar miljötillståndsprövningen och reformerar det statliga riskkapitalet så att det blir mer tillgängligt för dem som behöver investera. Vi storsatsar på innovation, på forskning och industriforskning, vi främjar kompetensförsörjningen genom ett kunskapslyft med tiotusentals utbildningsplatser, med validering, med kompetenskartläggning och vi lägger grunden redan i skolan genom mer matematik och 200 timmar teknik för alla grundskoleelever.

Vi förstår det som den borgerliga regeringen och borgerliga partier aldrig någonsin kommer att förstå: Man löser inte arbetslösheten genom att sänka a-kassan och att tömma arbetslösas plånböcker. Man löser arbetslösheten genom att satsa, investera, inte minst i industrin och så fyller man företagens orderböcker. Det är en betydligt bättre ordning.

Och nu ska vi flytta fram positionerna ytterligare. Alla vet nu att tillverkning inte kan brytas loss från utveckling – de hör ihop. Ni vet det så väl, ni kan det, det sitter i ert DNA, och jag tror att man måste vara moderat partiordförande för att så totalt fokusera på en lönekostnad per timme. Konkurrenskraft och framgång kräver kvalitet. Det kräver produktivitet, flexibilitet och inte minst en bra logistik.

Det är sådant vi är bra på i Sverige. Vi är världsledande. Ni är världsledande, IF Metalls medlemmar. Det är det som nu gör så att fler företag faktiskt flyttar hem sin produktion ifrån utflykterna till lågkostnadsländerna. Under 2015 anställde de 21 största industrikoncernerna fler här än i Kina. Stiga flyttade hem sin tillverkning av pulkor till Eskilstuna, Atlas Copco Secoroc av borrkronor till Fagersta, och Gunnebo Fastening tog hem sin tillverkning efter 10 år utomlands. Enligt Konjunkturbarometern har industriföretagens framtidstro inte varit så här stark på över 20 år. Sverige tror på industrin och industrin tror på Sverige.

Inte sedan före den fruktansvärda finanskrisen har svensk industri investerat så mycket ett år i Sverige som man gjorde 2016. Det är ingenting som tyder på att det ska bli mindre i år 2017. Men vi vet ändå – det går inte att slå sig till ro med det, utan här gäller det att gmeta på. Varenda dag är ju en kamp för att vinna nästa investering. Då har vi en av våra största varningsflaggor för framtiden: Det är att det är för få, av någon konstig anledning, som vill jobba i industrin. Så kompetensförsörjningen, som ni mycket väl känner till, är ett av våra största hinder för att växa.

Det är därför vi satsar så mycket på just kompetensförsörjning och pratar med parterna om kompetensförsörjning. Hur ska vi se till att försörja arbetsmarknaden, inte minst industrin? Det är därför vi gör det här kunskapslyftet, som fullt utbyggt kommer att innebära 70 000 utbildningsplatser, i Yrkesvux och lärlingsutbildning för vuxna, yrkes-högskoleplatser, folkhögskoleplatser, och för den delen också platser på universitet och högskola. Fullt utbyggt, 70 000. Det är ett första steg. Det är ett viktigt steg, men det kommer inte att räcka, vi kommer att behöva göra mer.

Yrkesprogrammen tog stora smällar under den borgerliga regeringen och vi riskerar i Sverige att år 2025 sakna 100 000 gymnasialt yrkesutbildade människor. Det är därför vi måste lägga på ett kol. Det var därför vi började ett brett arbete för att höja statusen på yrkesutbildningen – vi utropade 2016 till yrkesutbildningens år tillsammans med LO och Svenskt Näringsliv. Vi har påbörjat arbetet och det ska fortsätta det här året också och fortsätta och fortsätta. Vi behöver höja kvaliteten, attraktiviteten och effektiviteten, och vi kommer också att införa en försöksverksamhet med branschskolor, naturligtvis i nära samverkan med arbetsgivare, för vi ska stärka kompetensförsörjningen också inom små yrkesområden.

Så där får vi gnetta på. Framför allt behöver vi kunna prata med fler unga och få dem att se att industri är framtid. Det här är framtid. Det är här de framtida yrkena finns. Det är i industrin som de framtida lösningarna kommer som kommer att styra och påverka våra liv under hela detta århundrade. Jag pratar om klimatinnovationerna som måste till. Det är framtida kläder, faktiskt. Det är mat. Det är boende. Och det är inom industrin alla dessa möjligheter kommer att skapas och det måste de unga känna på riktigt. Då är budskapet till ungdomen: Vill du vara med och skapa framtiden, sök då jobb i svensk industri.

Sverige ska hålla ihop. Då krävs också att den som arbetar och gör rätt för sig ska känna att det leder till en grundmurad trygghet i samhället. Den förra regeringen försämrade löntagarnas villkor steg för steg. Nu har Sverige en regering som står på löntagarnas sida. Vi är långt, långt ifrån klara, men vi har kommit en bit på väg och vi tänker fortsätta. Vi satsar nya resurser på att förbättra arbetsmiljön, vi ger en starkare tillträdesrätt för de regionala skyddsombuden, vi höjer skyddet för dem som vill slå larm om missförhållanden på arbetsplatserna och vi sjösätter en nollvision mot dödsolyckor på jobbet.

Vi slår ned mot missbruket av visstidsanställningar och inför nu äntligen arbetsrättsliga krav också i offentliga upphandlingar. Staten, landsting, kommuner handlar upp för ungefär 600 miljarder kronor per år och förut har det inte funnits några krav på att när man handlar upp tjänster ska det faktiskt ingå kollektivavtalsenliga villkor, innebärande att en del taxichaufförer har tjänat 27 kronor i timmen. Stopp för det nu. När vi handlar upp tjänster med våra skattepengar ska villkoret ingå att detta ska vara förenligt med kollektivavtalsenliga villkor, schysta villkor. Det offentliga Sverige ska ju rimligen aldrig vara en fiende till arbetsrätten. Det offentliga Sverige ska vara dess främsta försvarare och nu ska det bli så.

Vårt engagemang för löntagares villkor slutar inte heller vid landets gränser. Ni vet så väl att det här hänger ihop. Dåliga villkor på andra ställen påverkar också IF Metalls medlemmar. Nu gör vi Sverige till en global röst för schysta villkor, rättvisa villkor, en social dialog. Vi gör det i samarbete med andra länder, med OECD, med ILO, samtal med Världshandelsorganisationen med flera, i någonting som vi kallar Global Deal. Det är inte svårare än att se till att den globala ekonomin fungerar för alla, där alla känner att ja, vi kommer ha framgång, vi kommer ha ett bättre liv också i en global ekonomi, inte bara några få. Då vill det till att man har en social dialog, så att politiken möter både arbetsgivare och löntagare och deras organisationer och civilsamhället, och så ser vi till att göra schysta villkor runt om i vår värld.

Vi ska också verka för ett EU där tillväxt går hand i hand med social rättvisa. I november i år, här i Göteborg, bjuder jag tillsammans med EU-kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker in till ett toppmöte där vi ska dra upp riktlinjerna för vad som krävs för att främja rättvisa jobb och tillväxt här i EU. EU kan inte vara en marknad där människor tror att den är till för företag, banker och finans – ”den är i alla fall inte till

för oss”. EU är, ska förbli och måste vara den organisation som ser till att dess medlemsländers invånare får väl.

Hur svårt kan det vara? Det är ju invånarna, löntagarna, som skapar välfärden och då är det rimligt att det är de som har schysta villkor. Därför ska vi se till att jobba vidare med det. Det får vara slut med vilda västern-fasoner på arbetsmarknaden oavsett om det är i Sverige, i EU eller ute i världen. En global ekonomi kräver ett globalt ansvar, ett stenhårt globalt arbete för att skydda löntagares rättigheter.

Ett viktigt steg på vägen var när vi kunde riva upp lex Laval, äntligen nu för ett par veckor sedan. Här gjorde arbetsmarknadsminister Ylva Johansson ett alldeles fantastiskt jobb. Från den 1 juni försvinner nu begränsningen som fanns i lagen hur ni kan använda stridsåtgärder för att få till ett kollektivavtal. Det ska alltid vara möjligt att kräva svenskt kollektivavtal i Sverige. Det här är en kamp, kära vänner, som vi tog tillsammans, vi drev den tillsammans, vi vann den tillsammans och jag vet att vi kommer att göra flera sådana segrar framöver.

Nu har vi en väldigt viktig politisk strid framför oss. Vi är mitt uppe i den, kan jag säga. Och det är allvar nu. Jag kan påstå att den svenska modellen inte varit så hotad och utmanad, så tydligt som just nu, på flera decennier. Nu är det lönebildningen som attackeras, välfärdssystemen ifrågasätts, och Anna Kinberg Batra och Jimmie Åkesson har låtit informera att de krokas arm för att de ska hjälpas åt att attackera den svenska modellen tillsammans. De vill försämra välfärden, öka ojämlikheten, det är skattesänkningar, det är nedskärningar, det är fortsatt vinstjakt i vår välfärd.

Eftersom Moderaterna, när de lämnade 2014, också lämnade över större klyftor, högre arbetslöshet, lägre skolresultat, så lovar de ju ett förnyelsearbete. Och så slog de sina kloka huvuden ihop och sedan kom förslagen: Nedskärningar i välfärden, sänkt a-kassa, utförsäkring av sjuka. Inte så nytt. De konservativa gillar traditioner, så det här var deras version av sill på julafton. Sedan sade de, nu kommer det nya! Under deras åtta år genomförde de jobbskatteavdrag nummer ett, nummer två, nummer tre, nummer fyra och nummer fem, och sedan funderade de ett tag till och sade nummer sex. ”Vi ska ha det sjätte jobbskatteavdraget.” Det blev inte så bra för Sverige och så kommer det här.

På en punkt kan man säga att de har förnyat sig och det är just när de slänger alla moraliska principer på skräphögen och säger att nu är vi beredda att samarbeta och ta makten med ett helt oseriöst, rasistiskt parti som har sina rötter i nazismen. Och inte heller den tanken är helt ny faktiskt. Det har skett förut, att partier har försökt samarbeta med extremistiska rörelser. Det har testats några gånger genom historien och det har gått riktigt illa varje gång. Därför är mitt budskap till borgerligheten och Moderaterna framför allt: Lek inte med elden. Ni riskerar att bränna så mycket mer än er själva. Lek inte med elden.

Samtidigt är Sverigedemokraterna så sugna på samarbete att de försöker vara mer moderater än Moderaterna själva. De vill attackera anställningstryggheten för hårt arbetande människor, men samtidigt kan de tänka sig ett skatteförslag som, lyssna nu, faktiskt innebär att den som har 100 000 kronor i månaden i inkomst skulle få 46 000 kronor i skattesänkning på ett år. Och sedan mindre ju mindre man tjänar, precis tvärtom mot hur vi tänker. Det är sverigedemokratin. De vill ta från skolan och vården för att ge till dem som har miljoninkomster, och nu försvarar de vinstjakterna, miljonjakterna i vård och välfärd trots att de före valet 2014 sade att det tyckte de inte om. Nu tycker de om det, av någon konstig anledning. Och samtidigt framställer de sig som välfärdens försvarare – jo tjenare! Det här är ett svårslaget politiskt hyckleri.

Vi i arbetarrörelsen måste ta den här kampen mot dem som vill attackera den svenska modellen och vi ska göra det med alla krafter vi har. Vi ska vägra ge en enda tum till de här högerextremisterna som säger att de värnar arbetarna, men som sedan ska försämra vår arbetsrätt, sälja ut välfärden och sänka skatten för dem som har det allra bäst.

Då är mitt budskap att det finns en annan väg för Sverige. Det som inte ger makt till extremister, där vi slänger blockpolitiken åt sidan och där vi arbetar tillsammans för vårt land, söker samarbeten för Sveriges bästa – det är min väg. Det är arbetarrörelsens väg. Och vi följer en uråldrig princip: Landet först, partipolitiken sedan, nu och för alltid.

Därför kära vänner är det upp till oss, det är upp till varenda demokratiskt och frihetligt sinnad människa i Sverige att kliva fram. Demokratin är ingen marknad. Det fungerar inte så att vi förtroendevalda politiker producerar någonting som medborgare ska konsumera. En uthållig samhällsförändring, kära vänner, den gör vi tillsammans. Vi har alla, du har, en moralisk och en medborgerlig plikt mot dig själv, mot ditt samhälle, att stå upp för de värderingar som du tror på. Bara tillsammans kan vi skapa ett samhälle som är orons och otrygghetens motsats, nämligen det samhälle som bygger på mer tillit, mer trygghet och framtidstro. Bara tillsammans kan vi skapa och sträva efter den frihet där vi är oss själva, den frihet vi kan göra någonting av. Bara tillsammans kan vi se till att varenda individ i vårt land känner precis det där grundmurade budskapet: Du är inte ensam. Och tillsammans ska vi göra just detta.

Tack för att ni har lyssnat!

Tal av Mikael Damberg, närings- och innovationsminister

Jag vill börja med att tacka Anders. Jag ska tala lite kort om smart industri och den industristrategi vi har jobbat igenom i regeringen och kan säga det från början att vi hade aldrig blivit så här bra om inte IF Metall hade engagerat sig i det här och drivit på det arbetet. Anders har varit ett stöd för mig i det här arbetet, med kloka råd och synpunkter, men också med konstruktiv dialog med motparten. För ska man bygga en svensk industri stark, så krävs det också att man kan tala med arbetsgivarparten för att se vilka gemensamma prioriteringar gör vi för Sverige. Där har Anders gjort ett jättestort jobb för att stötta i det arbetet och har varit en av dem som har satt industrin tillbaka i finrummet. Det ska du ha väldigt stort tack för också från mig.

Det är spännande med Marie som får ta över stafettpippen och det ska bli jättekul att jobba ihop med att fortsätta det här arbetet nu. Stort ansvar, stora möjligheter. Lite extra stora möjligheter nu känner jag, eftersom det finns ett treårigt avtal på plats, tack ska ni ha för att ni har lyckats få fram det. Därför att när jag som näringsminister vill tala med arbetsgivarsidan om industrins utveckling och skapa en positiv bild av svensk industri, så gynnas inte det av att man är mitt i avtalsrörelsen. Det har vi varit lite grann hela tiden och då blir arbetsgivarsidan mycket mer intresserad av att tala om alla problem som finns för svensk industri och framför allt hur dåligt det kommer att gå på några års sikt. Förhoppningsvis kan vi använda de här åren framöver att skapa en helt ny bild av svensk industri. En bild som faktiskt är sann just nu, men som inte innebär att vi kan slappna av i Sverige. Om det vill jag tala om i dag. För jag tror att vi måste fortsätta att utveckla svensk industri för framtiden.

Egentligen är det ju Stefan Löfvens industristrategi, för det här var ju en av de viktigaste sakerna han lovade i valrörelsen att får vi chansen att bilda regering, så ska vi sätta industrin tillbaka i finrummet. Och jag fick det ansvaret. Jag kallas visserligen närings- och innovationsminister, men om man tittar på vad jag ägnat tid åt de här första tre åren, skulle man nog kunna säga att jag har varit en industriminister, och det är jag stolt över.

Om man ändå ska börja med IF Metalls medlemmar, alla era kompisar som inte fick plats att vara med på kongressen här i dag, så tror jag det att det är otroligt viktigt att börja i var vi kom ifrån när vi började med den här industriresan. Det fanns ju en tid när svensk industri dömdes ut, talades ned, också från regeringshåll, att vi inte var tillräckligt effektiva och duktiga. Det gick så långt att, och det vet ni ju om, förre statsministern Fredrik Reinfeldt åkte ned till Davos och sade ”We used to have people in the industry, but they are basically gone”. Vi hade tidigare människor i industrin, men de är borta praktiskt taget i Sverige. Så säger en svensk statsminister när han reser ned till Davos.

Nu, vid det senaste mötet i Davos, då talade man om den fjärde industriella revolutionen. Hela världen talar om industrins utveckling och i Sverige ser vi en industri som inte har varit så här optimistisk sedan mitten på 1990-talet. Vi har en industri i Sverige som inte har gjort så stora investeringar i vårt land sedan innan finanskrisen!

Så snabbt det kan vända i politiken. Från att vara ute, osynliggjorda, till att vara i centrum för den politiska diskussionen. Och jag menar verkligen det, det är inte bara på grund av att det är en miljon människor som går till jobbet tack vare svensk industri, att det är 77 procent av exportintäkterna, det där kan ni. Det handlar ju om era medlemmar som också är grunden för svensk konkurrenskraft. Det är era medlemmar som står i första rummet när nästa lågkonjunktur kommer. Då möter ni den här internationella konkurrensen och då måste vi ha gjort vår hemläxa här i Sverige. Vi måste ha tänkt igenom: Hur vässar vi vår konkurrenskraft och ligger längst fram i utvecklingen? Hur ökar vi skyddet för era medlemmar, så att ni inte behöver drabbas på samma sätt som vid förra finanskrisen?

Men jag vill också påpeka att det finns ett fönster som står öppet nu. För nyindustrialisering. God morgon världen i söndags hade ett helt reportage om hur svenska företag börjar flytta hem produktionsjobb till Sverige. Därför att vi är innovativa, därför att vi ligger längst fram, men också för att era medlemmar gör ett så enormt produktivt jobb, så

att det faktiskt är mer lönsamt att producera i Sverige. Det är detta som svensk industristrategi handlar om.

Jag brukar som innovationsminister vända på det där resonemanget ett varv till och säga att svenska ungdomar som vill förändra världen, de borde börja jobba i svensk industri. För vi kommer inte att klara vår tids största samhällsutmaningar utan svensk industri. Ta det självklara, ta en stor fråga – klimatutsläppen. Om inte SSAB lyckas med sitt samarbetsprojekt med Vattenfall och med LKAB om att tillverka stål utan kol, hur ska då stålindustrin klara klimatutmaningarna i framtiden? Nu sker den utvecklingen i Sverige, att vi kan ta ut en helt ny process för att tillverka stål i framtiden, utan koldioxidutsläpp. Snacka om att förändra konkurrenskraften för svensk stålindustri. Snacka om att vara världsledande. Snacka om att erbjuda lösningar för resten av världen!

När Scania, Volvo, Volvo Cars tillverkar helt nya drivmedel i fordonen, jobbar med elektrifiering, när man jobbar med uppkopplade fordon, när man jobbar med säkerhet, så handlar det inte bara om svensk konkurrenskraft och jobben här hemma, det handlar också om hur hela världen måste ställa om och minska utsläppen från transportsektorn. Svensk industri klarar inte det själva, vi samarbetar, och där kommer vi att göra mer för att jobba ihop med svensk industri för att ta nästa steg framöver.

Och Boliden, Eriksson, Atlas Copco ska arbeta med 5G-teknik under mark för att öka säkerheten och produktiviteten, för att skapa en gruvindustri i världsklass. Allt det här hänger ihop med hur världen utvecklas och i Sverige så ligger vi väldigt långt fram i utvecklingen. Så jag menar att det är inte bara Sverige som behöver industrin, Sverige behöver er och världen behöver fler svenska industriella lösningar.

Det sista jag vill säga om industrin generellt är att det gäller nu i goda tider att förbereda sig för tuffare tider. Jag vet inte om Stefan sade det i sitt tal här tidigare, men vi har varit tydliga med det, att nu vill vi ta steget vidare. För vi förlorade 60 000 industrijobb i onödan senaste finanskrisen. 60 000 jobb som inte hade behövt gå förlorade i Sverige vid förra finanskrisen. Och det var era medlemmar som blev av med jobben.

I 23 av 27 EU-länder infördes korttidsarbete. Olika system för att människor inte skulle bli av med jobbet i krisen. Sverige införde inte korttidsarbete då. I stället lämnades ansvaret över på IF Metall att försöka hitta krisavtal och försöka lösa en situation som var nästan omänsklig, både för era medlemmar, men också en väldigt svår förhandlings-situation.

Vi har sagt det, nu ska vi använda de goda tiderna för att uppdatera korttidsarbete i Sverige. Se till att inte bara kunna möta nästa kris starkare, utan också jobba med kompetensutveckling och digitalisering, så nästa kris kan vara ett avstamp för att stärka era medlemmar, för att stärka också Sveriges konkurrenskraft. Så arbetar en regering som inte bara tycker att industrin är viktig, utan som menar att industrin ska klara nästa konjunkturnedgång på ett ännu smartare sätt än tidigare.

Vi håller nu på att jobba med en andra handlingsplan för smart industri. Jag försöker säga att det finns ett fönster öppet för att flytta hem mer produktion till Sverige. Det består av flera olika delar. Jag räknar och hoppas med att IF Metall, och de företag ni jobbar på, kommer fortsätta att ha en konstruktiv dialog med regeringen om hur vi kan flytta fram positionerna ytterligare. Jag är lite imponerad över, att trots den där oron vi har i omvärlden, så tuggar svensk industri och svensk ekonomi på väldigt bra.

Jag har blivit överens numera med Magdalena Andersson om att svensk ekonomi rullar på som en Volvo. Hon använde ju ett annat bilmärke förut, hon har släppt det, det tycker vi är bra. Men det finns en extra historia om svensk tillväxt, som inte bara handlar om att det är högkonjunktur. Regeringen skrev ju upp våra tillväxtprognoser nu bara för ett tag sedan, så nu räknar vi med 2,7 procents tillväxt i år. Och vad driver tillväxten? Jo, det drivs av att vi bli fler medborgare, att människor konsumerar, att vi faktiskt satsar på den offentliga sektorn i Sverige. Men det som har hänt de senaste åren är att exporten är med och drar svensk ekonomi för första gången på väldigt många år.

Och det andra stora som har hänt de senaste två åren är att investeringarna är med och drar svensk ekonomi. Det var exakt det vi sade i valrörelsen – vi vill öka investeringarna, vi skulle minska skattesänkningar och i stället föra över dem på investeringar. Nu

ser vi att bostadsinvesteringarna ökar, drar svensk ekonomi, men vi ser också att svensk industri gör de största investeringarna i Sverige sedan finanskrisen. Så skapas också en stark ekonomisk utveckling i Sverige. Jag vill säga det därför att vi möts av motståndare som på något sätt inte har lärt sig någon läxa från förra regeringsperioden under de åtta åren. Det var ju alltid prioritering på skattesänkningar.

Om man tittar på svensk ekonomi i dag och funderar på, vad är det som krävs för att hålla igång tillväxten i svensk ekonomi nu? Vad är det vi lider brist på? Jo, titta på städerna runt om i Sverige. De säger att det största tillväxthindret är för lite bostäder. Då måste man orka hålla i gång bostadsinvesteringarna. Tittar man på industrin, men också pendlarna, så säger man att det största hotet mot tillväxten, det är om varorna inte kommer fram i tid till exportmarknaderna, om man inte kan lita på infrastrukturen, om inte arbetspendlingen funkar framöver. Det finns inte ett företag runt om i Sverige i dag som inte säger till mig att ett av de största hindren för fortsatt expansion och tillväxt, det är kompetensförsörjning, både på kort och medellång sikt – en fråga som jag vet att IF Metall har valt att prioritera. Det här kräver investeringar mina vänner. Det måste göras satsningar på de här områdena om inte svensk tillväxt ska bromsas in.

Där har vi en väldigt tydlig skillnad också i den ekonomiska politiken. Moderaterna har igen presenterat sin nya ekonomiska politik, det är ett sjätte jobbskatteavdrag. Vilken enorm kreativitet de har haft under tre år i opposition, att de kunde komma på inte ett, två, tre, fyra, fem, utan ett sjätte jobbskatteavdrag i det här ekonomiska läget.

Jag tror att det är viktigt att vi vågar ta en diskussion också om den ekonomiska politiken, för det handlar om hur vi ska hålla fast tillväxten i Sverige, hur vi håller uppe den, så att vi skapar de här fler nya jobben som vi behöver i svensk ekonomi. När vi säger att det har skapats 200 000 fler jobb och att 200 000 fler människor går till jobbet varje dag, då är det 200 000 familjer som har fått en bättre ekonomi, som kan börja planera för sin kanske första utlandssemester, kanske vågar köpa en större bostad, eller den ensamstående mamman som inte har haft råd att köpa den där dyra jackan till sina barn. Det är ju det ekonomisk politik handlar om. Det handlar om att prioritera investeringar framför skattesänkningar i det här ekonomiska läget, för vi kommer att prioritera jobben och den ekonomiska utvecklingen i Sverige.

Min sista bild handlar om den svenska modellen. Den handlar om skattesänkningar och välfärd i den ekonomiska politiken. Jag tycker att vi också kan vara stolta över att redovisa ett resultat som har visat att vi har vänt arbetslösheten nedåt och pressar tillbaka långtidsarbetslösheten, inte minst bland unga människor i Sverige i dag. Men mycket mer måste göras för att nå hela vägen fram.

Det är också så att den svenska modellen utmanas i grunden. Det går snart inte en vecka utan att något borgerligt parti är ute och säger att de vill, via riksdagen, vara med och pressa ned lönenivåer i Sverige. Det är ju någonting helt nytt för svensk arbetsmarknad, om det ska bli på det sättet att det inte är parterna som ska sätta löner och villkor, utan riksdagspartierna. Det unika i Sverige, det är att vi nu har fem borgerliga partier som tävlar sinsemellan om att lägga förslag om att sänka löner. Jag kan faktiskt inte påminna mig särskilt många andra länder där den diskussionen förs på det sättet. Så vi har en diskussion också om hur vi ska ha villkoren på svensk arbetsmarknad. Jag räknar och hoppas med att ni tillsammans med övrig svensk fackföreningsrörelse gör det här valet nästa år till ett stort val om den svenska modellen. Om löner och villkor på svensk arbetsmarknad som inte ska sänkas av riksdagspolitiker. Snarare ska vi ha en utveckling i Sverige där vi successivt höjer löner och villkor i Sverige, så att människor kan leva på sin lön, så att man faktiskt klarar av att betala hyror och räknningar.

Men det är ju inte bara lönefrågan. Det är också att de protesterar när vi river upp lex Laval, när vi stärker a-kassan, eller tar bort stupstocken i sjukförsäkringen. Det läskiga politiskt sett, efter Anna Kinberg Batras nya besked om att hon är beredd att samarbeta med Sverigedemokraterna, är att det har skapats ett nytt högerblock i svensk politik som attackerar arbetsmarknaden i Sverige. Som nu beklagar sig. De röstade ju ned vårt förslag i november om att kunna ställa krav på kollektivavtalsliknande villkor vid offentlig upphandling. Det sades nej till det i Sveriges riksdag. Då röstade Sverigedemokraterna,

Moderaterna och de borgerliga partierna ned det här förslaget, trots att vi vet att taxi-chaufförer i Sverige kan tvingas jobba för 27 kronor i timmen. Är det en för hög lön? Är det rimliga villkor i Sverige i dag? Jag tycker att de här frågorna är värda att kämpa för, både fackligt och politiskt.

Därför är jag här inte bara för att tacka Anders och gratulera Marie, se fram emot ett gott samarbete och tala om svensk industris möjligheter för framtiden. Jag är också här för att uppmana er: Fortsätt driv på svensk politik med smarta förslag, kloka förslag och jaga oss lite så att vi inte blir för bekväma i regeringsställning. Framför allt hoppas jag att ni ställer upp och backar Stefan stenhårt nästa år i valet. Inte bara för jobben i framtiden, utan också för den svenska modellen.

Tack för att jag fick säga några ord!

19-22 maj
2017
formar vi
framtiden

IFMETALL

www.ifmetall.se